

การพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ
สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

นางสาวรัชนีวรรณ สงชู

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-0201-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A DEVELOPMENT OF THE SELF-EVALUATION FORM ON TEACHER
PERFORMANCE BASED ON NATIONAL TEACHER QUALIFICATION
AND BEERENS' STANDARD FOR TEACHERS UNDER THE OFFICE
OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION**

Miss Ratchaneewan Songchoo

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Measurement and Evaluation**

Department of Educational Research

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-0201-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ
โดย	นางสาวรัชณีวรรณ สงขุ
สาขาวิชา	การวัดและประเมินผลการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกนก

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกนก)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

รัชนิวรรณ สงขุ : การพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (A DEVELOPMENT OF THE SELF-EVALUATION FORM ON TEACHER PERFORMANCE BASED ON NATIONAL TEACHER QUALIFICATION AND BEERENS' STANDARD FOR TEACHERS UNDER THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION)
อ.ที่ปรึกษา : รศ. พวงแก้ว ปุณยกนก, 333 หน้า. ISBN 974-03-0201-7.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยนำแนวคิดในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพครูของคุรุสภาผนวกกับกรอบแนวคิดตามทฤษฎีของเบียร์เรนส์มาสร้างเป็นแบบประเมินตนเอง โดยทดลองใช้กับครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใน 12 เขตการศึกษา จำนวน 934 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองในด้านความตรงและด้านความเที่ยง พร้อมทั้งหาเกณฑ์และสร้างคู่มือแปลผลการใช้แบบประเมินตนเอง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 22 องค์ประกอบย่อย และ 66 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบหลักที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอนมี 6 องค์ประกอบย่อย 20 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบหลักที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนมี 5 องค์ประกอบย่อย 15 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบหลักที่ 3 การจัดการเรียนการสอนมี 5 องค์ประกอบย่อย 15 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบหลักที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพมี 6 องค์ประกอบย่อย 16 ตัวบ่งชี้

2. คุณภาพของแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ

2.1 แบบประเมินตนเองมีความตรงเชิงเนื้อหา ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ/ประเด็นชี้วัดของแบบประเมินตนเอง (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีความตรงเชิงโครงสร้างที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (second - order confirmatory factor analysis) และมีความตรงเชิงจำแนก (discriminant validity) จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 แบบประเมินตนเองมีความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในเมื่อคำนวณตามวิธีของครอนบาค (Cronbach' s Alpha) โดยรวมทั้ง 4 ฉบับ เท่ากับ 0.9830 และเมื่อจำแนกเป็นรายฉบับ พบว่า ฉบับที่ 1-4 มีค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน เท่ากับ 0.9723 0.9139 0.9757 และ 0.9469 ตามลำดับ

3. เมื่อใช้เกณฑ์การจัดระดับคุณภาพของคะแนนการประเมินโดยภาพรวมด้วยวิธีการกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ครูมีคุณภาพระดับ 4 ซึ่งเป็นคุณภาพระดับสูงสุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 3.53 คุณภาพระดับ 3 จำนวน 276 คน ร้อยละ 29.55 คุณภาพระดับ 2 จำนวน 446 คน ร้อยละ 47.75 และคุณภาพระดับ 1 จำนวน 162 คน ร้อยละ 17.35 ตามลำดับ สำหรับครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 1.82

ภาควิชา.....วิจัยการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิติ.....

สาขาวิชา.....การวัดและประเมินผลการศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....2544.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

428 37917 27 : MAJOR EDUCATIONAL MEASUREMENT AND EVALUATION

KEY WORD: SELF-EVALUATION FORM / PERFORMANCE APPRAISAL / TEACHER EVALUATION
/ NATIONAL TEACHER QUALIFICATION

RATCHANEewan SONGCHOO : A DEVELOPMENT OF THE SELF-EVALUATION FORM ON TEACHER PERFORMANCE BASED ON NATIONAL TEACHER QUALIFICATION AND BEERENS' STANDARD FOR TEACHERS UNDER THE OFFICE THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. PUANGKAEW POONYAKANOK, 333 pp. ISBN 974-03-0201-7.

The purpose of this research was to construct and develop a self-evaluation form to assess teacher performance. The conceptual framework of the teacher performance was derived from The National Teacher Qualification and Beerens, D.R. (2000)'s standards. A prototype of the self-evaluation form was constructed and then tested for improvement. The subjects were 934 teachers chosen by multi-stage sampling from teachers under The Office of The National Primary Education Commission in 12 educational regions. The qualities of each item and the validity and reliability of the self-evaluation form were analyzed. Norm for score interpretation and manual were prepared. The results were as follows :

1. The self-evaluation form was composed of 4 factors, 22 sub-factors with 66 indicators. The first factor was the lesson plan and teaching preparation with 6 sub-factors and 20 indicators. The second factor was the classroom environment with 5 sub-factors and 15 indicators. The third factor was teaching performance with 5 sub-factors and 15 indicators. The fourth factor was the professional responsibilities with 6 sub-factors and 16 indicators.

2. Validity and reliability of the self-evaluation form were as follows :

2.1 The content validity was confirmed by the index of consistency. The IOC ranged from 0.67 to 1.00. The construct validity was proved by the second-order confirmatory factor analysis : CFA. The discriminant validity using t-test to test the difference between means of the high and normal performance teachers was significantly different at .05 level.

2.2 The Cronbach's reliability coefficient of the self-evaluation form was 0.9830. Each part reliability was 0.9723, 0.9139, 0.9757 and 0.9469 respectively.

3. The quality of teacher performance of the sample of 934 teachers using standard from Decision-Theoretic Approaches and experts' opinion were as follows; there were 33 (3.53 %) in level 4 which is the top level, 276 (29.55 %) in level 3, 446 (47.75 %) in level 2 and 162 (17.35 %) in level 1 respectively. There were 17 (1.82 %) teachers were below standard.

Department Educational Research.....

Student's signature.....

Field of Study Educational Measurement and Evaluation.....

Advisor's signature.....

Academic year 2001.....

Co-Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกจากผู้มีพระคุณหลาย ๆ ท่าน ที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยนก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนได้ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช ที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งตลอดมา พร้อมทั้งได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้มีความสมบูรณ์และช่วยให้ผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านซึ่งประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย และรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทั้ง 14 ท่าน โดยเฉพาะท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ สุวรรณเขตนิคม ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้กับผู้วิจัยโดยให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องของเครื่องมือในการวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหารโรงเรียน โดยเฉพาะอาจารย์ สุรพล มุสิกพันธ์ และครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกท่านทั้ง 12 เขตการศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้ให้ความร่วมมือและอนุเคราะห์ข้อมูลทางวิชาการที่เป็นประโยชน์เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้สำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อนุเคราะห์ทุนอุดหนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 6,100 บาท

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกท่านที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนบ้านทุ่งยาง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรังทุกท่านที่กรุณาและสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้มาศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษา

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อรุ่ม - คุณแม่เอื้อน สงชู พิธีรัช-พีอาทิตยา และพี่ ๆ ที่อยู่ทางบ้าน ที่คอยดูแลเอาใจใส่ ให้ความรัก ความห่วงใย ให้กำลังใจ ช่วยเหลือและสนับสนุนทั้งด้านการศึกษาและด้านการเงินของผู้วิจัยอย่างดียิ่งตลอดมาจนสำเร็จการศึกษา

รัชนีวรรณ สงชู

ผู้วิจัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ต

บทที่

1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	11
1.4 ข้อจำกัดของการวิจัย.....	13
1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	13
1.6 คำนิยามปฏิบัติการที่ใช้ในการวิจัย.....	13
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	16
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	17
ตอนที่ 1 ความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวปฏิรูปการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หน้าที่รับผิดชอบและลักษณะการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา.....	17
ตอนที่ 2 เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครู.....	36
ตอนที่ 3 การประเมินครูและการประเมินตนเอง.....	67
ตอนที่ 4 รูปแบบการสร้างเครื่องมือประเมินตนเองในการปฏิบัติงานสำหรับครูและแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานหรือการสร้างเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงาน	77
ตอนที่ 5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	86

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	91
ตอนที่ 1 การสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเองก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริง.....	91
ตอนที่ 2 การศึกษาคุณภาพของแบบประเมินตนเองก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริง.....	109
ตอนที่ 3 การนำแบบประเมินตนเองที่สร้างและพัฒนาแล้วไปใช้เก็บข้อมูลจริง.....	145
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองที่นำไปใช้เก็บข้อมูลจริง.....	147
ตอนที่ 5 การสร้างเกณฑ์การประเมินและการวิเคราะห์คุณภาพในการปฏิบัติงานของครู ประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.....	157
ตอนที่ 6 การสร้างคู่มือการใช้แบบประเมินตนเอง.....	163
ตอนที่ 7 การปรับปรุงและศึกษาคุณภาพของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น.....	163
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	169
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบประเมิน.....	170
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินโดยภาพรวมและจำแนกรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน.....	173
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองด้านความตรงและความเที่ยง.....	180
ตอนที่ 4 ผลการสร้างเกณฑ์การประเมินและผลการจัดระดับคุณภาพในการปฏิบัติงานของครู ประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.....	207
ตอนที่ 5 ผลการสร้างคู่มือการใช้แบบประเมินตนเอง.....	214
ตอนที่ 6 ผลการปรับปรุงและศึกษาคุณภาพของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น.....	215
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	223
สรุปผลการวิจัย.....	225
อภิปรายผลการวิจัย.....	234
ข้อเสนอแนะ.....	240
รายการอ้างอิง.....	242

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	249
ภาคผนวก ก.....	250
ภาคผนวก ข.....	252
ภาคผนวก ค.....	260
ภาคผนวก ง.....	266
ภาคผนวก จ.....	284
ภาคผนวก ฉ.....	291
ภาคผนวก ช.....	298
ประวัติผู้วิจัย.....	333

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญญัตราง

ตารางที่	หน้า
1 คำอธิบายคุณภาพพรวมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครูของสำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา (2540).....	42
2 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน ระดับคุณภาพของครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.....	45
3 เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน.....	47
4 เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน.....	53
5 เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน	57
6 เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ.....	60
7 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติการสอนตามแนวทฤษฎีของ Beerens, D.R. (2000) ในด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน.....	63
8 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติการสอนตามแนวทฤษฎีของ Beerens, D.R. (2000) ในด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน.....	64
9 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติการสอนตามแนวทฤษฎีของ Beerens, D.R. (2000) ในด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน.....	64
10 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติการสอนตามแนวทฤษฎีของ Beerens, D.R. (2000) ในด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ.....	65
11 แหล่งที่มาของข้อมูลในการประเมินครู.....	73
12 การเปรียบเทียบข้อดีและข้อจำกัดของแหล่งข้อมูลต่าง ๆ.....	76
13 รูปแบบในการสร้างเครื่องมือในการประเมินครูในด้านการเรียนการสอน.....	81
14 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการปฏิบัติงาน/การสอนของครู.....	86
15 สรุปรงานเอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการ/เกณฑ์ในการประเมินครู.....	88
16 การวิเคราะห์องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยในการปฏิบัติงานของครูตาม เกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ ตามกรอบแนวคิดของของสำนักงานเลขาธิการ คุรุสภาและ Beerens, D.R. (2000).....	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17	สรุปงานวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบในการปฏิบัติงาน/การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา..... 90
18	กรอบแนวคิดในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ 93
19	ตารางโครงสร้างของประเด็น/องค์ประกอบในแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตาม เกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ การศึกษาแห่งชาติทั้ง 4 ด้าน..... 99
20	จำนวนข้อคำถามและร้อยละขององค์ประกอบแต่ละด้านของแบบประเมินตนเอง ที่สร้างครั้งที่ 1..... 104
21	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 1..... 104
22	จำนวนข้อคำถามที่ใช้ได้ในการทดลองครั้งที่ 1..... 106
23	จำนวนข้อคำถามและร้อยละขององค์ประกอบแต่ละด้านของแบบประเมินตนเอง ที่สร้างครั้งที่ 2..... 107
24	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 2..... 108
25	ความเที่ยงของแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ระดับคุณภาพแต่ละฉบับ..... 110
26	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ ประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 1 (IOC)..... 111
27	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ ประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 2 (IOC)..... 113
28	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ ประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 3 (IOC)..... 116
29	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ ประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 4 (IOC)..... 119
30	ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมฉบับที่ 1 ในการทดลองครั้งที่ 2 122
31	ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมฉบับที่ 2 ในการทดลองครั้งที่ 2 123
32	ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมฉบับที่ 3 ในการทดลองครั้งที่ 2 124
33	ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมฉบับที่ 4 ในการทดลองครั้งที่ 2 125
34	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมแต่ละฉบับกับคะแนนรวมทั้ง 4 ฉบับ ($n = 153$) 126

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

35	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเอง ฉบับที่ 1 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติ งานโดยทั่วไป.....	127
36	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเอง ฉบับที่ 2 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติ งานโดยทั่วไป.....	129
37	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเอง ฉบับที่ 3 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติ งานโดยทั่วไป.....	132
38	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเอง ฉบับที่ 4 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติ งานโดยทั่วไป.....	135
39	จำนวนข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้ง 3 เกณฑ์ ในการทดลองครั้งที่ 2.....	139
40	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการจัดลำดับความสำคัญแบบประเมินตนเองแต่ละฉบับ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน.....	139
41	สรุปน้ำหนักความสำคัญโดยเฉลี่ยของแบบประเมินตนเองแต่ละด้าน (ฉบับ) จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 ท่าน.....	140
42	จำนวนข้อคำถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำใช้ในการเก็บข้อมูลจริงจำแนกตาม องค์ประกอบหลักทั้ง 4 องค์ประกอบ.....	140
43	จำนวนข้อคำถามที่ได้ปรับปรุงก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง.....	141
44	การกำหนดการให้คะแนนในแบบประเมินตนเองแต่ละฉบับ.....	144
45	การกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านการวางแผนและเตรียมการสอน	159
46	การกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	160
47	การกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านการจัดการเรียนการสอน.....	160
48	การกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ.....	161
49	การกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจของคุณภาพการปฏิบัติงาน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน.....	162

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
50	ตารางโครงสร้างของประเด็น/องค์ประกอบของแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน) ในรูปแบบฟอร์มสั้น 164
51	ตารางโครงสร้างของประเด็น/องค์ประกอบของแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน) ในรูปแบบฟอร์มสั้น 165
52	ตารางโครงสร้างของประเด็น/องค์ประกอบของแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน) ในรูปแบบฟอร์มสั้น 166
53	ตารางโครงสร้างของประเด็น/องค์ประกอบของแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ) ในรูปแบบฟอร์มสั้น 167
54	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบประเมินตนเอง (n=934) 171
55	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองโดยรวมและจำแนกรายฉบับทั้ง 4 ฉบับ จำนวน 200 ข้อ..... 173
56	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน (ฉบับที่ 1)..... 175
57	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน (ฉบับที่ 2)..... 176
58	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน (ฉบับที่ 3)..... 177
59	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ (ฉบับที่ 4)..... 178
60	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายด้าน (ฉบับ) กับคะแนนรวมด้านทั้ง 4 ด้าน (4 ฉบับ)..... 179
61	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมินในกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปจากการตอบแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 1 จำนวน 44 ข้อ..... 182

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
62 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมิน ในกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดย ทั่วไปจากการตอบแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 2 จำนวน 40 ข้อ.....	184
63 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมิน ในกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดย ทั่วไปจากการตอบแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 3 จำนวน 54 ข้อ.....	186
64 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมิน ในกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดย ทั่วไปจากการตอบแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 4 จำนวน 62 ข้อ.....	188
65 คำมีชนิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน.....	192
66 คำมีชนิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน.....	193
67 คำมีชนิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน.....	194
68 คำมีชนิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ.....	195
69 คำมีชนิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ของตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการปฏิบัติงานของครู.....	196
70 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเอง ในองค์ประกอบด้านที่ 1.....	197
71 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเอง ในองค์ประกอบด้านที่ 2.....	200
72 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเอง ในองค์ประกอบด้านที่ 3.....	202
73 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเอง ในองค์ประกอบด้านที่ 4	204
74 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ในองค์ประกอบรวมทั้ง 4 ด้าน.....	206

สารบัญญัตินี้ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
75 ค่าความเที่ยงของคะแนนการตอบแบบประเมินตนเองโดยรวมและจำแนกรายด้าน....	207
76 ผลการกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจสำหรับใช้เป็นเกณฑ์ ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครู.....	208
77 ผลการกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านการวางแผน และเตรียมการสอน.....	209
78 ผลการกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	209
79 ผลการกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านการจัดการเรียนการสอน.....	210
80 ผลการกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ.....	210
81 ผลการกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจของคุณภาพการปฏิบัติงาน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน.....	211
82 ผลการกำหนดมาตรฐานคะแนนขั้นต่ำในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครู จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน.....	212
83 ผลการจัดแบ่งระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (TPQ)	213
84 ผลการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในสังกัด สปช. จำนวน 934 คน.....	213
85 ผลการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในสังกัด สปช. จำแนกตาม กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป	213
86 เกณฑ์การแปลผลคะแนนหรือเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (TPQ) โดยรวม.....	281
87 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเอง ด้านที่ 1 (ฉบับที่ 1)	291
88 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเองด้านที่ 2 (ฉบับที่ 2).....	292
89 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเองด้านที่ 3 (ฉบับที่ 3).....	294
90 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเองด้านที่ 4 (ฉบับที่ 4).....	296
91 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form).....	304

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
92	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินตนเอง ในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ด้านที่ 1 (ฉบับที่ 1) จำนวน 20 ข้อ..... 305
93	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินตนเอง ในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ด้านที่ 2 (ฉบับที่ 2) จำนวน 15 ข้อ..... 306
94	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินตนเอง ในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ด้านที่ 3 (ฉบับที่ 3) จำนวน 15 ข้อ..... 307
95	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินตนเอง ในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ด้านที่ 4 (ฉบับที่ 4) จำนวน 16 ข้อ..... 308
96	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 1 การวางแผนและ เตรียมการสอนของแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) 309
97	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อม ในห้องเรียนของแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) 310
98	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 3 การจัดการเรียน การสอนของแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) 311
99	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 4 ความรับผิดชอบ ชอบในวิชาชีพของแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) 312
100	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายด้าน (ฉบับ) กับคะแนนรวมด้านทั้ง 4 ด้าน (4 ฉบับ) ของแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) 312
101	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมิน ในกลุ่มครูกลุ่มสูงและกลุ่มครูกลุ่มต่ำจากการตอบแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ฉบับที่ 1 จำนวน 20 ข้อ..... 313
102	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมิน ในกลุ่มครูกลุ่มสูงและกลุ่มครูกลุ่มต่ำจากการตอบแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ฉบับที่ 2 จำนวน 15 ข้อ..... 314
103	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมิน ในกลุ่มครูกลุ่มสูงและกลุ่มครูกลุ่มต่ำจากการตอบแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ฉบับที่ 3 จำนวน 15 ข้อ..... 315

104	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมินในกลุ่มครูกลุ่มสูงและกลุ่มครูกลุ่มต่ำจากการตอบแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ฉบับที่ 4 จำนวน 16 ข้อ.....	316
105	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน.....	317
106	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเองในองค์ประกอบด้านที่ 1.....	318
107	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน.....	319
108	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเองในองค์ประกอบด้านที่ 2.....	320
109	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน.....	321
110	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเองในองค์ประกอบด้านที่ 3.....	322
111	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ.....	323
112	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเองในองค์ประกอบด้านที่ 4.....	324
113	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการปฏิบัติงานของครู.....	324
114	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ในองค์ประกอบรวมทั้ง 4 ด้าน	325
115	ค่าความเที่ยงของคะแนนการตอบแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) โดยรวมและจำแนกรายด้าน จำนวน 66 ข้อ.....	325
116	ผลการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในสังกัด สปช. จำนวน 934 คน โดยใช้แบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)...	221
117	ผลการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในสังกัด สปช. จำแนกตามกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป โดยใช้แบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form).....	222

สารบัญภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	12
2 การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตาม เกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ.....	92
3 โมเดลโครงสร้างคุณภาพการปฏิบัติงานของครู.....	152
4 โมเดลลิสรелการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวางแผนและ เตรียมการสอน.....	153
5 โมเดลลิสรелการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการจัดสิ่งแวดลอม ในห้องเรียน.....	154
6 โมเดลลิสรелการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการจัดการเรียนการสอน	155
7 โมเดลลิสรелการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความรับผิดชอบในวิชาชีพ	156
8 โมเดลการวัดคุณภาพการปฏิบัติงานของครุรวมทั้ง 4 องค์ประกอบ.....	156
9 ผลการวิเคราะห์หิวเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวางแผนและ เตรียมการสอน.....	199
10 ผลการวิเคราะห์หิวเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการจัดสิ่งแวดลอม ในห้องเรียน.....	201
11 ผลการวิเคราะห์หิวเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการจัดการเรียนการสอน	203
12 ผลการวิเคราะห์หิวเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความรับผิดชอบในวิชาชีพ	205
13 ผลการวิเคราะห์หิวเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดคุณภาพการปฏิบัติ งานของครุรวมทั้ง 4 องค์ประกอบ.....	206
14 ผลการวิเคราะห์หิวเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดคุณภาพการปฏิบัติ งานของครุรวมทั้ง 4 องค์ประกอบของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น.....	325

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศนั้นมิได้ขึ้นอยู่กับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษามีจุดมุ่งหมายที่ช่วยสร้างเสริมศักยภาพของมนุษย์ให้สามารถดำรงชีวิตและทำประโยชน์แก่สังคม สร้างความอยู่รอดปลอดภัย และความผาสุกร่วมกันในสังคมไทย การศึกษาจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างคุณภาพของพลเมืองของประเทศให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศควบคู่กันไปกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับการศึกษาของชาติได้บัญญัติสาระตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยมีหลักการใหญ่ ๆ ในการปฏิรูปการศึกษา 3 ประการ คือ 1) ให้เป็นการศึกษาสำหรับคนทั้งหมด (Education for All) 2) คนทั้งหมดต้องทำเพื่อการศึกษา (All for Education) และ 3) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ อันเนื่องมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ในมาตรา 81 ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาที่รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมที่เน้นให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม โดยมีความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และปฏิรูปการบริหารการศึกษาใหม่และได้บัญญัติสาระที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาดังกล่าวโดยมีแนวการจัดการศึกษาในหมวด 1 (มาตรา 6) และในหมวดที่ 4 (มาตรา 22) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและศักยภาพ” นอกจากนี้ยังมีมาตรา 23 มาตรา 24 และมาตรา 26 ได้เน้นให้สถานศึกษาประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมและรูปแบบการศึกษา (ประเวศ วะสี, 2543)

จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539) เป็นแผนชี้ทิศทางและพัฒนาการศึกษาสู่การพัฒนาคน โดยเน้นที่ครูผู้สอนและโรงเรียนได้ร่วมกันสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนพร้อมกับครอบครัว ชุมชนและสถาบันอื่น ๆ ในสังคม การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมยุคใหม่นั้น บทบาทของครูมีความสำคัญอย่างยิ่ง ครูจึง

ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะ มีความสามารถสูง สามารถจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องเพื่อให้รู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยกระบวนการเรียนการสอนต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพเต็มที่

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแนวทางในการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 มุ่งเน้นพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกันไปทุกฝ่าย ทุกด้าน โดยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพเป็น คนเก่ง คนดี และมีความสุข และในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามแนวปฏิรูปดังกล่าวนี้ย่อมจะต้องประกอบด้วยปัจจัยที่ส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ ได้แก่ หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และกระบวนการบริหารจัดการ (อรุณจันทวานิช, 2542) ผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการศึกษาและถือเป็นหัวใจสำคัญที่สุดในการพัฒนาการศึกษาและมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนโดยตรงคือ “ครู” ซึ่งถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญมากที่สุดเพราะครูเป็นผู้ทำหน้าที่เป็นทั้งผู้ให้การศึกษาและพัฒนาเยาวชนที่จะเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศต่อไป ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของครูจึงเป็นภารกิจที่สำคัญและควรดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งจะช่วยสร้างสรรคสังคมให้เจริญรุ่งเรือง เป็นสุข มั่นคง มีสันติ และพัฒนาประเทศให้มีขีดความสามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาคุณภาพครูจึงเป็นหัวใจสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาการศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปดังกล่าวมีประสิทธิภาพ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาครูและคุณภาพของครูโดยระบุไว้ในหมวด 7 (มาตราที่ 52) โดยเน้นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง และในมาตรา 53 ให้มีองค์กวีวิชาชีพครู.....กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนางานวิชาชีพครู.....และตลอดถึงมาตราที่ 56 ได้กล่าวไว้ว่า “การผลิตและพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนามาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ...ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า คุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู ดังนั้นการเพิ่มคุณภาพครู ระดับฝีมือครูจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผลผลิตทางการศึกษา นักการศึกษาที่มีความเชื่อว่า การลงมือทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียน เวลา และเนื้องานที่ลงมือทำจะเป็นตัวชี้วัดคุณภาพของครูโดยตรง กิจกรรมและเวลาลงมือทำงานนี้อยู่ในการควบคุมของครู ครูที่มีคุณภาพสูงย่อมให้ผู้เรียนเป็นผู้ตัดสินใจลงมือทำได้เอง ประเมินได้เอง ซึ่งเป็นลักษณะที่เรียกว่า “ผู้เรียนสำคัญที่สุด” อย่างแท้จริง ส่วนครูที่มีคุณภาพต่ำกว่าจะ

เป็นผู้กำกับ ชีบอก กำหนดให้ผู้เรียนเดินตามยังไม่ยินยอมที่จะให้นักเรียนคิดได้เองโดยไม่เหมือนกับที่ครูคิด และเพื่อให้ครูได้รับการพัฒนาดังแต่ระดับเบื้องต้นไปจนถึงขั้นสุดท้าย จึงต้องมีเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้เป็นตัวบ่งชี้ขึ้นมาในการประเมินคุณภาพครูที่ได้มาตรฐาน (โกวิท ประมวลพฤกษ์, 2537)

จากแนวการพัฒนาและรูปแบบการศึกษาดังกล่าว ครูสภาซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูจึงได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพขึ้นในปี 2533 โดยระบุคุณลักษณะที่สำคัญสำหรับผู้ประกอบอาชีพครูไว้ 4 ประการ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2537; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2542) คือ รอบรู้ สอนดี มีคุณธรรมจรรยาบรรณ มุ่งมั่นพัฒนา และได้เผยแพร่ไปยังครูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ แต่เนื่องจากเกณฑ์ดังกล่าวเป็นนามธรรม ยากแก่การปฏิบัติและประเมิน จึงไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ต่อมาในปี 2537 สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาจึงได้พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นใหม่ที่มีเนื้อหาครอบคลุมเกณฑ์เดิมที่สามารถปฏิบัติและประเมินได้ ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้เป็น “เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของกระทรวงศึกษาธิการ” เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2539 และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูได้นำหลักเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดังกล่าวไปเป็นแนวทางส่วนหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงานและพัฒนาข้าราชการครูด้วย โดยเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมาใหม่มี 11 มาตรฐาน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2537; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2542; ธีรศักดิ์ อัครบวร, 2540) ดังนี้

- มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
- มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน
- มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ
- มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง
- มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
- มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
- มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
- มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
- มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
- มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน
- มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

เกณฑ์มาตรฐานทั้ง 11 ข้อนี้ เป็นเกณฑ์ของการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครู เพื่อประกันคุณภาพการทำงานและการเป็นครู เกณฑ์มาตรฐานแต่ละข้อมีคำอธิบายโดยมีระดับคุณภาพเป็นตัวบ่งชี้ ซึ่งได้กำหนดไว้เป็น 3 ระดับ ครูผู้บริหารการศึกษาสามารถนำเกณฑ์ไปปฏิบัติได้ทันทีโดยมีความครอบคลุม 4 เกณฑ์เดิมที่สามารถปฏิบัติและประเมินพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของครูได้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ครูผลักดันจาก

คุณภาพภายในตัวครู เกณฑ์มาตรฐานทั้ง 11 ข้อนี้กำหนดขึ้นบนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ครูจึงต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูสามารถเลือกวิธีสอนให้เหมาะกับพัฒนาการของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ เมื่อสอนไปแล้วครูสามารถตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง และชื่นชมต่อความสำเร็จของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2537; ธีรศักดิ์ อัครบวร, 2540; สุวิทย์ มูลคำ, 2542 และ อุดมศักดิ์ นาคี, 2542)

ในปี 2540 คุรุสภาได้กำหนดแนวทางในการประเมินคุณภาพของครูเพื่อให้ครูได้ใช้เป็นแนวทางในการประเมินตนเอง และให้ผู้บริหารประเมินครู โดยจัดทำเป็น “ระดับคุณภาพของครู” (National Teacher Qualification) มีสาระที่ครอบคลุมเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู 11 มาตรฐานเป็น 5 ระดับ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2541; คำหมาน คนไค, 2543) โดยแต่ละระดับประกอบด้วย ครูปฏิบัติการ ครูชำนาญการ ครูเชี่ยวชาญ ครูเชี่ยวชาญพิเศษ และครูผู้ทรงคุณวุฒิ/ครูเกียรติคุณ ตามลำดับ (โกวิท ประวาลพุกษ์, 2537) และคณะกรรมการข้าราชการครูได้มีมติให้นำระดับคุณภาพของครูไปใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานการพัฒนาข้าราชการครู เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2541 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2541; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2542) แนวคิดพื้นฐานของระดับคุณภาพของครูก็คือ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด และมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านการคิด การพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง การค้นหาและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถร่วมมือกับผู้อื่นในการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ส่งผลให้เกิดการสร้างและพัฒนาวิชาชีพอย่างถาวร มีเกียรติภูมิเป็นตัวอย่างได้ทั้งวิชาชีพและชีวิตส่วนบุคคล (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2541; สุวิทย์ มูลคำ, 2540)

จากเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 และระดับคุณภาพของครูที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้พัฒนาขึ้นในปี 2540 จะพบว่าเป็นเกณฑ์ที่มีความสัมพันธ์กันโดยเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 ทั้ง 11 มาตรฐานแบ่งออกเป็น 3 ระดับนั้นจะเป็นทักษะย่อยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและปฏิบัติตนของครู ส่วนระดับคุณภาพของครู (NTQ) ที่ได้มีการพัฒนาในตอนหลังนั้นมีความครอบคลุมเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของ พ.ศ. 2537 เดิมโดยเพิ่มเป็น 5 ระดับคุณภาพ แต่ละระดับประกอบด้วยวิธีการปฏิบัติงานและวิธีการปฏิบัติตนเพื่อใช้ในการประเมินลักษณะและคุณภาพของครูโดยภาพรวมเพื่อให้ครูได้ใช้เป็นแนวทางในการประเมินตนเองและให้ผู้บริหารประเมินครู ซึ่งทั้งสองเกณฑ์เป็นแนวทางที่จะช่วยในการพัฒนาครูในด้านการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนของครู รวมทั้งสามารถนำไปใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของครูด้วยการให้ครูประเมินตนเองและให้ผู้บริหารได้ประเมินครู ในการประเมินตนเองของครูแต่ละคนนั้นสำนักงานเลขาธิการคุรุสภายังไม่มีการสร้างแบบประเมินที่เป็นมาตรฐานในการประเมินแต่ใช้การประเมินตนเองของครูโดยให้ครูวิเคราะห์ตนเองว่าได้ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูตามระดับคุณภาพที่ระบุไว้และให้ประเมินคุณภาพของตนว่าตนเองอยู่ในระดับใด และถ้ามีโอกาสก็ให้เพื่อนครูผู้ร่วมงานประเมินด้วยแล้วนำผลมาเปรียบเทียบกับผลการประเมินตนเอง ถ้าพบว่าตนเองอยู่ในระดับต่ำก็ให้มีการพัฒนาตนเองเรื่อย ๆ

จนถึงระดับสูงขึ้น ในการที่ครูจะพัฒนาตนเองให้มีระดับคุณภาพที่สูงขึ้นนั้น ครูสามารถทำโดยการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู และฝึกตนเองตามชุดฝึกอบรมการพัฒนาวิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ซึ่งเป็นการฝึกพัฒนาไปที่ละขั้น ๆ จนสามารถเป็นครูมืออาชีพได้ และระดับคุณภาพของครูจะช่วยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษามารถนำไปเป็นแนวทางประเมินและพัฒนาครูได้ และถ้าการประเมินเป็นการประเมินในภาวะการทำงานปกติของครู ผลการประเมินที่ได้ก็จะเป็นคุณภาพที่แท้จริงของครูและนำไปสู่การประเมินตามสภาพที่แท้จริงด้วย (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2541)

เมื่อพิจารณาเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู 11 มาตรฐาน และระดับคุณภาพของครูจะพบว่า เกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” เป็นเกณฑ์ที่มีความเป็นปัจจุบันที่สุด แต่เนื่องจากขณะนี้ สำนักงานปฏิรูปการศึกษาได้มีการปรับโครงสร้างของแท่งเงินเดือนใหม่โดยใช้ชื่อจำแนกตำแหน่งวิทยฐานะ (Academic Rank Classification) โดยนำกรอบแนวทางจากเกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” ที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้กำหนดขึ้นใน 5 ระดับคุณภาพเดิมไปใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของครูแบ่งออกเป็น 4 ระดับคุณภาพคือ ครูปฏิบัติการ ครูชำนาญการ ครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษ ในการที่ครูจะได้เลื่อนตำแหน่งวิทยฐานะนั้นครูต้องผ่านการประเมินคุณภาพด้านการปฏิบัติงาน และเกณฑ์ดังกล่าวจะนำไปใช้ในปี 2545 (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2542) ดังนั้นผู้วิจัยจึงถือเอาเกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” ที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภากำหนดขึ้น โดยใช้การแบ่งเป็น 4 ระดับคุณภาพตามแนวทางที่สำนักงานปฏิรูปการศึกษาได้กำหนดไว้ใน 4 ระดับคุณภาพเพื่อให้การประเมินมีความสัมพันธ์กับแท่งเงินเดือนโดยอิงเกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และถือว่าเป็นเกณฑ์ที่มีการประเมินการปฏิบัติงานของครูในเนื้อหาสาระที่ใกล้เคียงกันและมีความเป็นปัจจุบันในขณะนี้

จากหลักการดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้เห็นชอบกับวิธีการกำหนดให้ข้าราชการครูผู้ดำรงตำแหน่งในสายงานการสอนตำแหน่งที่สูงขึ้น หรือได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นโดยวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริง และผลงานทางวิชาการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” โดยเกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” (National Teacher Qualification) หรือเรียกย่อ ๆ ว่า NTQ เป็นเกณฑ์มาตรฐานกลางสำหรับการผลิต การสรรหา การพัฒนาการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูที่ได้พัฒนามาจากมาตรฐานวิชาชีพครูโดยสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ประกาศใช้เป็นมาตรฐานกลางที่บ่งบอกระดับคุณภาพทางวิชาชีพของครูตั้งแต่ระดับต่ำสุดที่พอยอมรับได้จนถึงระดับสูงสุด 5 ระดับ ดังกล่าว

จากแนวปฏิรูปการศึกษา เป้าหมายหลักในการปฏิรูปการศึกษาก็เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาไทยให้สูงขึ้น และเพื่อให้นักเรียนและครูมีความสุข ซึ่งจากแนวปฏิรูปในด้านการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีเป้าหมายที่สำคัญที่สุดคือ ให้ครูมีคุณภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งจากการสำรวจคุณภาพครูและการพัฒนาการศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ร่วมมือกับคูสตีโพล เมื่อเดือน

สิงหาคม 2540 โดยผลการสำรวจพบว่า ครูในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพต่ำกว่าเดิมและต้องเร่งพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541) เช่นเดียวกับ สมเชาว์ เกษประทุม (2537) ได้กล่าวว่า ครูในปัจจุบันได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่าขาดคุณภาพ ไม่สามารถสอนให้ผู้เรียนเกิดความรู้ที่สอดคล้องตามสภาพความต้องการของเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของครูได้อย่างครบถ้วนเหมาะสมอีกด้วย

ปัญหาด้านคุณภาพที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ในด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาขีดความสามารถของตนได้ตามศักยภาพและมีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ปัญญา จิตใจและสังคม เป็นผู้รู้จักวิเคราะห์ ใช้เหตุผลและผลเชิงวิทยาศาสตร์ มีความคิดรวบยอด รักการเรียนรู้วิธีการและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีเจตคติที่ดี มีวินัย มีความรับผิดชอบและทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาตน พัฒนาอาชีพ และดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยมีเป้าหมายให้มีการปรับกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย ควบคู่กันไปกับการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การผลิตและพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนทั้งมีการปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผล รวมทั้งการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้นให้มีประสิทธิภาพ (สุพล วงสินธ์, 2540) โดยเฉพาะในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา (ชินภัทร ภูมิรัตน และคณะ, 2533) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ ยังอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ และสะท้อนออกมาในรูปอัตราการเข้าชั้น โดยมีสาเหตุมาจากครูบางส่วนยังไม่เข้าใจหลักสูตร มุ่งสอนแต่กลุ่มทักษะและไม่นิยมการใช้สื่อการสอน และในการวัดผลประเมินผลยังมุ่งที่คะแนนเพื่อการตัดสินได้-ตกเพียงอย่างเดียว โดยไม่ใช้วิธีการประเมินอย่างอื่นทำให้คุณภาพของนักเรียนประถมศึกษาไม่ดีเท่าที่ควร

นอกจากนี้ จากผลการวิจัยโดยทั่วไปพบว่า การประเมินการใช้หลักสูตรของกรมวิชาการในการประเมินความก้าวหน้าคุณภาพนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่ผ่านมา (พันธณีย์ วิหคโต , 2537) ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มทักษะอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ตั้งแต่ปี 2531-2535 โดยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากมุ่งตรงไปที่หลักสูตรและตัวครูที่ขาดความรู้ความสามารถและขาดทักษะในการจัดการเรียนการสอนในอันที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องประสิทธิภาพการสอนของครูใน 4 ประเทศคือ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศเกาหลี ประเทศเนเธอร์แลนด์ และประเทศไทย (มาลี นิสสัยสุข, 2529) ซึ่งให้เห็นว่า กิจกรรมการเรียนการสอนของครูในประเทศไทยและประเทศเนเธอร์แลนด์มีความคล้ายคลึงกันในเรื่องบทบาทของครูและการใช้กิจกรรมทางวาทะระหว่างครูกับนักเรียนสูงกว่าครูในประเทศออสเตรเลียและเกาหลี และครูในประเทศไทยใช้พฤติกรรมการสอนอธิบายและสาธิตสูงที่สุดคือ ร้อยละ 31.4 และจากผลการวิจัยในด้านปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนของครูแต่ละประเทศเป็นสิ่งยืนยันว่า ครูที่สอนในระดับชั้นเรียนและระดับการสอนตามรายวิชาต่าง ๆ มีพฤติกรรมคล้ายคลึงกัน คือ ครูส่วนมากจะซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความจำมาก และให้ข้อมูลย้อนกลับในด้าน

เนือหาน้อยกว่าการเสริมแรงเชิงจิตวิทยา โดยเฉพาะครูที่สอนวิชาคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของประเทศไทย พบว่า พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น คือ ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ครูและนักเรียนจะหยุดพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจา

จากสภาพปัญหาคุณภาพการศึกษาดังกล่าว ได้สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของครูซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพทางการศึกษา และเนื่องจากคุณภาพของครูมีความสำคัญที่จะส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ในทางวิชาการ เพราะฉะนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรพิจารณาคุณภาพของครูในขณะพัฒนายุทธวิธีการให้การศึกษาและนโยบายการให้ใบอนุญาตประกอบอาชีพครูประกอบกันไปด้วยซึ่งในการพัฒนาคุณภาพดังกล่าว ครูจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าในทางวิชาการและวิชาชีพ โดยครูยุคใหม่จะต้องปรับเปลี่ยนนิสัยทัศนคติใหม่จากการสอนแบบเดิมที่ครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher Centered) มาเป็นผู้จัดการ (Manager) หรือผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ให้แก่ผู้เรียนมาเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเช่นเดียวกับที่ Guay, D. A. (1997) ได้กล่าวว่า ทางเลือกในการประเมินที่มีพื้นฐานในการปฏิบัติการสอนของครูนั้นบทบาทของครูจะเปลี่ยนจากผู้เผยแพร่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Disseminator to Facilitator) จนกระทั่งพัฒนาเป็นครูมืออาชีพที่เชี่ยวชาญ (Expert) หรือเป็นผู้ให้คำปรึกษา (Advisor) โดยต้องมุ่งพัฒนาตนเองให้ได้ตามคุณภาพการสอนตามมาตรฐานวิชาชีพและระดับคุณภาพของครู ทั้งนี้เนื่องจากความก้าวหน้าของครูนั้นขึ้นอยู่กับผลการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นสำคัญ (ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์, 2542) และในการพัฒนาดังกล่าวมีความสำคัญใน 3 ด้านคือ สำคัญต่อวิชาการ สำคัญต่อบุคคลและสำคัญต่อการศึกษาโดยส่วนรวม ทั้งนี้จะส่งผลต่อการพัฒนาตัวครูเอง ผู้ปกครอง (ในเรื่องการไว้วางใจและให้เกียรติครูถ้าครูมีความสามารถทางวิชาการจริงผู้ปกครองย่อมเรียนรู้อะไรและเข้าใจในวิชาการโดยทางอ้อมด้วย) และที่สำคัญคือ ตัวเด็กหรือผลผลิตที่เป็นที่พึงปรารถนาและเป็นเยาวชนที่ดี เก่ง และมีความสุขซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2515)

ในด้านการพัฒนาตนเองของครูในการปฏิบัติหน้าที่นั้น ครูสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำตามแบบอย่างที่มีอยู่ หรือดัดแปลงวิธีต่าง ๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น และพัฒนาต่อไปจนเป็นผู้คิดวิธีการต่าง ๆ ได้เองจากความชำนาญที่สั่งสมเป็นประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งในการพัฒนาเพิ่มความชำนาญนี้ ครูอาจทำได้ใน 3 แนวทางใหญ่ ๆ คือ การศึกษาเอกสาร การเข้าฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน และการฝึกหัดด้วยตนเองในงานปกติ และในการพัฒนาครูไปสู่ครูมืออาชีพจำเป็นต้องมีรูปแบบซึ่งรูปแบบดังกล่าวจะต้องอธิบายถึงการพัฒนาความชำนาญการจนถึงระดับความภาคภูมิใจในอาชีพ การพัฒนาด้วยตนเอง ตัดสินใจด้วยตนเองได้ ควบคุมตนเองได้ และการปฏิบัติงานจนถึงระดับที่ทำให้เกิดผลต่อผู้เรียนทุกคน ซึ่งในการพัฒนาผู้เรียนไปตามลำดับขั้นก็ต้องแยกพัฒนาการเป็นรายห้อง รายกลุ่ม ทั้งกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน และในที่สุดก็ต้องพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุถึงศักยภาพสูงสุดเป็นรายบุคคล

ดังนั้น วิธีการพัฒนาตนเองของคุณ คุณจะต้องใช้วิธีการพัฒนาผู้เรียนจากการดูต้นแบบการพัฒนาครูตามขั้นตอนต่าง ๆ ใช้รูปแบบหรือวิธีการพัฒนาที่มีอยู่นำมาดัดแปลงให้เหมาะกับผู้เรียนและข้อจำกัดของสถานศึกษา และในที่สุดครูก็สามารถสร้างวิธีการพัฒนาขึ้นเองตามความสามารถและความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ ซึ่งมีติในการพัฒนาดังกล่าวครูต้องดำเนินให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน เช่น ก่อนลงมือพัฒนาผู้เรียนก็ต้องมีความเชื่อว่าเขาจะต้องเรียนรู้ไปถึงขีดสุดได้ ทำความเข้าใจผู้เรียน และแนะนำวิธีการที่เหมาะสมซึ่งอาจได้มาจากการเลือกวิธีการที่มีอยู่แล้วนำมาดัดแปลงหรือสร้างวิธีการใหม่ขึ้นมา เมื่อดำเนินการได้ตามกระบวนการดังกล่าว ก็จะสามารถหวังได้ว่าผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพของแต่ละคน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2537)

ในการประเมินการปฏิบัติงานของคุณ เป้าหมายที่เป็นหัวใจสำคัญก็คือ การปฏิบัติงานในด้านการจัดการเรียนการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายในการประเมินประการที่สำคัญอันดับแรกก็คือ เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารควรมุ่งพัฒนาและส่งเสริมให้ครูสามารถประเมินการสอนของตนเองได้อย่างเป็นระบบ มีความพร้อมที่จะปรับปรุง แปรเปลี่ยนกิจกรรมการสอนให้ดียิ่งขึ้น ส่วนการประเมินการสอนเพื่อนำผลไปใช้เพื่อพิจารณาความดีความชอบนั้นควรมีการประเมินที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย โดยมีผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน เพื่อนครู ตลอดจนครูเองมีบทบาทร่วมกันในการประเมินการสอนของคุณซึ่งจากงานวิจัยของ ยาวดี วิบูลย์ศรี (2524) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูไม่มีหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัดกุมไว้ให้ปฏิบัติ การให้ผู้บริหารใช้ดุลยพินิจเองก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ มีความลำเอียง และผู้บริหารไม่สนใจในการติดตามประเมินผลงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นการประเมินเพื่อความดีความชอบ เป็นการเลื่อนขั้นตำแหน่ง มากกว่าการประเมินผลเพื่อที่จะทราบจุดเด่นจุดอ่อนของงาน อันควรได้รับการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่ ดังนั้น จึงควรมีวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูเสียใหม่เพื่อนำผลไปปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพมากกว่าการคำนึงถึงตำแหน่ง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการปฏิบัติงานของคุณ พบว่า การประเมินจากหลาย ๆ แหล่งนั้นจะทำให้ได้ข้อมูลในการประเมินที่ดีที่สุด โดยผู้ที่ทำหน้าที่ในการประเมินคุณอาจจะมาจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ นักเรียน เพื่อนครู ผู้บังคับบัญชา และตัวคุณเป็นผู้ประเมินตนเอง แต่ในความเป็นไปได้มีข้อจำกัดในทางปฏิบัติหลายประการ คือ กรณีที่ให้นักเรียนในระดับประถมศึกษาเป็นผู้ประเมินนั้นอาจจะไม่เหมาะสมในเรื่องวุฒิภาวะที่เพียงพอและเหมาะสมที่จะประเมินซึ่งอาจจะทำให้ได้ข้อมูลที่มีความลำเอียง สูงหรือต่ำเกินไป กรณีที่ให้เพื่อนครูเป็นผู้ประเมินนั้นอาจจะได้ข้อมูลที่ไม่แท้จริง เช่น มีความเกรงใจต่อกัน ไม่เข้าใจงานหรือไม่มีความจริงใจต่อกันโดยแท้จริง และเนื่องจากเพื่อนครูก็มีภาระในการสอนที่หนักอยู่แล้วซึ่งอาจจะทำให้ได้ข้อมูลในการประเมินที่ไม่เป็นไปตามสภาพที่แท้จริง และเมื่อพิจารณากรณีผู้บริหารเป็นผู้ประเมินนั้นก็มีความเป็นไปได้น้อยมากและมีความยุ่งยากมากเนื่องจากผู้บริหารนอกจากต้องรับภาระที่หนักอยู่

แล้วในด้านการบริหาร ประกอบกับผู้บริหารมักไม่มีเวลาหรือไม่ได้ให้ความสนใจแก่การสอนอย่างเต็มที่ที่จะประเมินหรืออาจจะดูการสอนเป็นครั้งคราว ดูผ่าน ๆ ไป ทำให้การประเมินไม่ครบถ้วนเท่าที่ควร (ไพฑูริย์ สิ้นลา รัตน์, 2524) ดังนั้นแหล่งข้อมูลที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุดในการประเมินการปฏิบัติงานของครูหรือการสอนในบริบทนี้ก็คือ การประเมินโดยให้ตัวครูประเมินตนเอง เนื่องจากครูย่อมทราบดีว่าตนเองเตรียมวางแผนการสอน เตรียมการสอน มีความรู้ในเนื้อหาเพียงไร (เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2538; วิเศษ ชาวรณอง, 2531) และจุดประสงค์ที่สำคัญในการประเมินในครั้งนี้ก็เพื่อการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการประเมินครูด้วยการให้ครูประเมินตนเอง (Self-Evaluation)

ในเรื่องเกณฑ์ในการประเมินครูจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย พบว่า มีความแตกต่างกันไม่มากนัก โดยเกณฑ์ที่ผ่านมามีได้มีการพัฒนามาจนกระทั่งปัจจุบัน ซึ่งเกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” ทั้งที่ครูสภาและสำนักงานปฏิรูปการศึกษาได้ใช้อยู่มี 5 และ 4 ระดับ ตามลำดับ ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นตามแนวเดียวกัน โดยสำนักงานปฏิรูปการศึกษายังคงยึดกรอบเนื้อหาที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้กำหนดไว้เพียงแต่ปัจจุบันสำนักงานปฏิรูปการศึกษาได้ประกาศออกมาเป็น 4 ระดับคุณภาพโดยใช้สำหรับการประเมินการปฏิบัติงานของครูและเรียกเป็นตำแหน่งวิทยฐานะหรือแท่งเงินเดือน ซึ่งก็มีความสอดคล้องกันกับเกณฑ์ที่คุรุสภากำหนดไว้ก่อนแล้ว และเพื่อความจำเป็นปัจจุบันที่สุดผู้วิจัยจึงถือเอาเกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” ที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้กำหนดขึ้นมาผนวกกับเกณฑ์การปฏิบัติงานที่มีความสอดคล้องกันตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) ซึ่งทั้งสองเกณฑ์มีการกำหนดการประเมินที่เน้นทั้งในด้านการกระบวนการ (Process) ในการจัดการเรียนการสอนของครู มีการประเมินในส่วนของผลลัพธ์สุดท้าย (Output) ที่เน้นตัวผู้เรียน และมีการประเมินในส่วนข้อมูลนำเข้า (Input) บางส่วน โดยทั้งสองแนวคิดได้มีการจัดแบ่งระดับของการปฏิบัติที่มีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบใหม่จากการนำตัวบ่งชี้ในคำอธิบายคุณภาพรวมของครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภามาผนวกกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) ให้เป็นกรอบแนวคิดที่มีความครอบคลุมยิ่งขึ้นเพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างและพัฒนาเป็นแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานของครู โดยแยกเป็นองค์ประกอบในการประเมินระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน 2) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน และ 4) ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความครอบคลุมในการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนของครู

ในเรื่องรูปแบบของเครื่องมือในการประเมินครูจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย พบว่า การประเมินครูตามเกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” (NTQ) ดังกล่าวที่ผ่านมายังไม่ได้มีการพัฒนาเป็นรูปแบบของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของครูอย่างเป็นทางการ ซึ่งในงานวิจัยส่วนใหญ่พบว่าได้มีการสร้างและพัฒนาารูปแบบของเครื่องมือในการประเมินครูในลักษณะที่แตกต่างกัน โดยลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครูที่นิยมมากที่สุดมักเป็นแบบประเมิน (ความถี่เท่ากับ 11) ซึ่งรูปแบบของแบบประเมินที่มีลักษณะเป็น

แบบประมาณค่ามักนำมาใช้บ่อยทางการวิจัยทางการศึกษา (ธีระชัย บุรณะโชติ, 2532) เนื่องจากแบบประมาณค่า (Rating Scale) เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดสิ่งที่เป็นนามธรรมด้วยการแปลงเป็นปริมาณในเชิงเปรียบเทียบ นิยมใช้วัดพฤติกรรมหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่สามารถวัดออกมาเป็นตัวเลขโดยตรงได้ เช่น ความดี ความซื่อสัตย์ ค่านิยม เจตคติ ความเชื่อ ความสะอาด ความเหมาะสมและการปฏิบัติต่าง ๆ เป็นต้น และลักษณะสำคัญของแบบประมาณค่าอยู่ที่ตรงคำตอบซึ่งมีลักษณะเป็นการเปรียบเทียบเชิงปริมาณมากน้อยผู้ตอบจะต้องตอบด้วยการประเมิน (evaluate) สถานการณ์ที่เป็นสิ่งเร้าที่กำหนดให้และเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2542)

ดังนั้น เพื่อให้การประเมินตนเองของครูมีมาตรฐานและเกณฑ์ที่เหมาะสมในการประเมินที่สามารถประเมินได้ทุกเวลา และให้การประเมินเป็นแนวทางและมาตรฐานเดียวกันตามที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้กำหนดตามเกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” (NTQ) ขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำเกณฑ์ตามกรอบแนวคิดดังกล่าวข้างต้นมาเป็นเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพในการประเมินการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยการพัฒนาเป็นแบบประเมินตนเองในรูปแบบมาตราประมาณค่า เนื่องจากเป็นการสะดวกและง่ายในการที่ครูสามารถนำไปใช้ในการประเมินตนเองได้ และเพื่อจุดประสงค์ที่สำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพตามแนวปฏิรูปการศึกษา และเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้ประกอบในการพิจารณาการปฏิบัติงานของครู ประกอบกับการศึกษาในงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินในด้านที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครูในระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนน้อยและยังไม่มีการพัฒนาแบบประเมินตนเองตามระดับคุณภาพของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูไว้ใช้อย่างเป็นทางการ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาในด้านการปฏิบัติงานของครูซึ่งเป็นการประเมินผลจากการพัฒนาการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงานของครู โดยการพัฒนาเครื่องมือการประเมินการปฏิบัติงานของครูที่เหมาะสมสำหรับให้ครูได้ใช้ในการประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว อันจะเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์เพื่อใช้ในการประเมินตนเองของข้าราชการครูสายผู้สอนในระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของครูและพัฒนาวิชาชีพครูต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับข้าราชการครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่มีคุณภาพ
2. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่สร้างขึ้นทางด้านความเที่ยงและความตรง
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ในการประเมินตนเองและคู่มือการใช้แบบประเมินตนเองในการประเมินระดับคุณภาพในการปฏิบัติงานของครู

4. เพื่อศึกษาคุณภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ผนวกกรอบแนวคิดจากเกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” ของคุรุสภาและกรอบแนวคิดของ Beerens, D. R. (2000) โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ของทั้งสองเกณฑ์เป็นกรอบแนวคิดใหม่เพื่อนำมาสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ และจัดแบ่งระดับคุณภาพการปฏิบัติงานเป็น 4 ระดับคุณภาพ คือ คุณภาพระดับ 1-4 โดยระดับ 1 หมายถึง คุณภาพพอใช้ ระดับ 2 หมายถึง คุณภาพปานกลาง ระดับ 3 หมายถึง คุณภาพดี และระดับ 4 หมายถึง คุณภาพดีที่สุดในลำดับ และในการประเมินครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้การประเมินจากการปฏิบัติงานการสอนในภาวะปกติตามสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาที่ครอบคลุมองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนการสอน ได้แก่ ความรู้ในเนื้อหาวิชาและวิชาครู ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน การกำหนดเป้าหมายในการสอน/แผนการสอน ความรู้เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ การออกแบบการสอนที่ติดต่อกัน และการประเมินการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนเต็มศักยภาพ

1.2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ได้แก่ การสร้างสิ่งแวดล้อมในเรื่องความเคารพ และสัมพันธภาพที่ดี การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ การจัดระเบียบการปฏิบัติในห้องเรียน การจัดการพฤติกรรมของผู้เรียน และการจัดเตรียมเนื้อที่ว่างทางกายภาพ

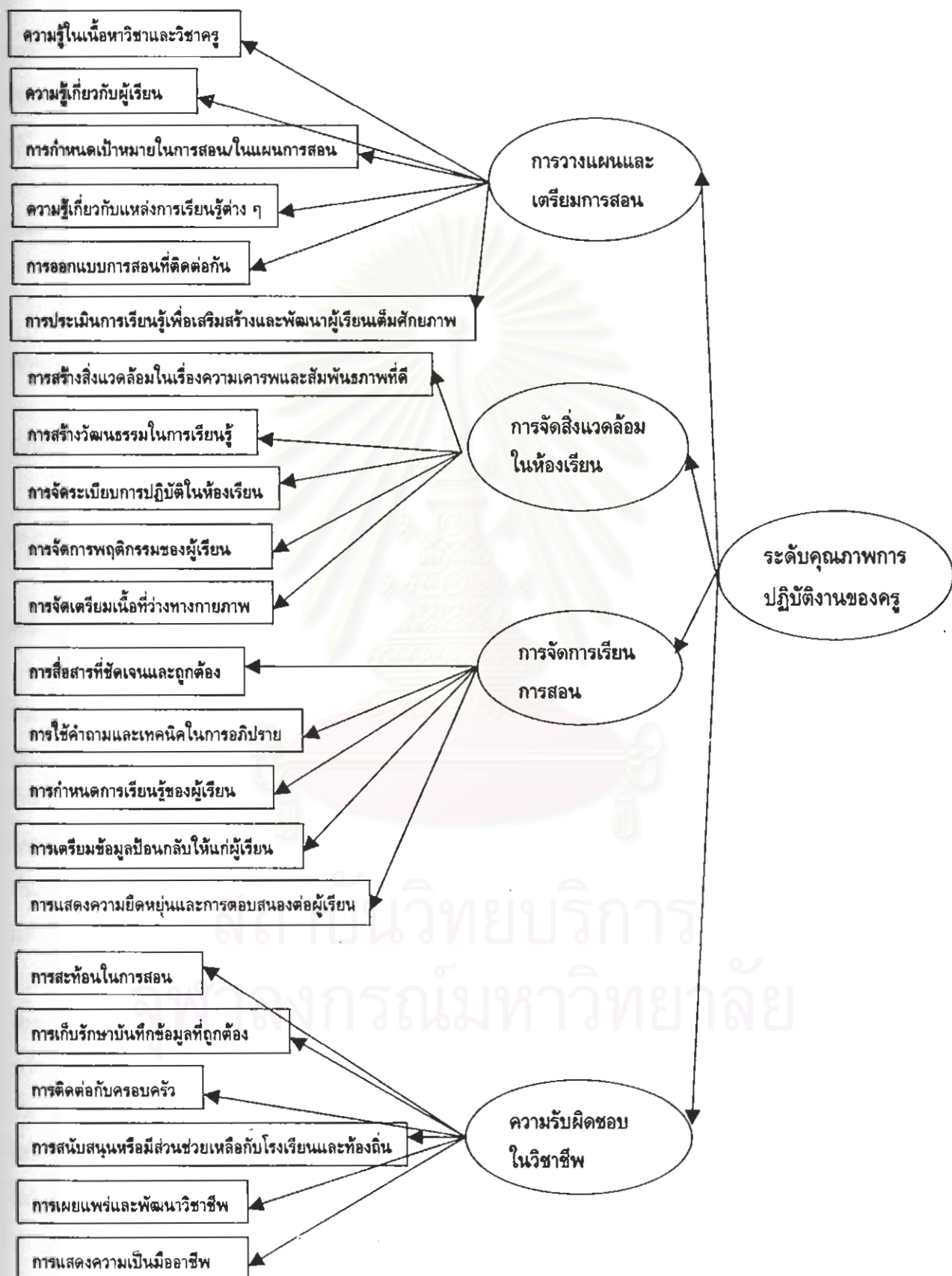
1.3 การจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การสื่อสารที่ชัดเจนและถูกต้อง การใช้คำถามและเทคนิคในการอภิปราย การกำหนดการเรียนรู้ของผู้เรียน การเตรียมข้อมูลป้อนกลับให้แก่ผู้เรียน และการแสดงความยืดหยุ่นและการตอบสนองต่อผู้เรียน

1.4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ ได้แก่ การสะท้อนในการสอน การเก็บรักษาบันทึกข้อมูลที่ถูกต้อง การติดต่อกับครอบครัว การสนับสนุนหรือมีส่วนช่วยเหลือกับโรงเรียนและท้องถิ่น การเผยแพร่และพัฒนาวิชาชีพ และการแสดงความเป็นมืออาชีพ

2. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการพัฒนาแบบประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้มีการผนวกแนวคิดระดับคุณภาพของครู (NTQ) ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาและทฤษฎีของ Beerens (2000) เพื่อให้มีความปัจจุบันสากลและครอบคลุมคุณลักษณะในการปฏิบัติงานของครูมากยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินตนเองของครูเท่านั้น

3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูสายผู้สอนระดับประถมศึกษาที่กำลังปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1-

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ข้อจำกัดในการวิจัย

แบบประเมินตนเองที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาในครั้งนี้อาจไม่ครอบคลุมบางประเด็นสำคัญที่ครูต้องมี เช่น คุณธรรมของครู ซึ่งเป็นเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพเดิมที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภากำหนดไว้เมื่อปี 2533 แต่การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินโดยเน้นที่เกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” 4 ระดับ ที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้กำหนดขึ้นในปี 2540

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. พฤติกรรมของครูเป็นตัวแปรที่สามารถวัดได้จากเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ผู้ประเมิน ได้แก่ ครูผู้สอนมีความสามารถในการประเมินตนเองในการปฏิบัติงานการสอนและการทำงานของครู โดยให้ข้อมูลเชิงประเมินด้วยความจริงใจ และตรงตามสภาพที่เป็นจริง
3. เกณฑ์ในการประเมินครั้งนี้ใช้สำหรับเปรียบเทียบกับครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเท่านั้น
4. กลุ่มครูที่ได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลให้เป็น ครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ หรือครูประเภทอื่น ๆ น่าจะมีระดับคุณภาพในการปฏิบัติงานสูงกว่ากลุ่มครูทั่วไป

ค่านิยมปฏิบัติการที่ใช้ในการวิจัย

การปฏิบัติงานของครู หมายถึง พฤติกรรม การกระทำ ความรู้สึก และความรู้และความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการสอนตามลักษณะการปฏิบัติงานที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภากำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครูและกรอบแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) โดยพิจารณาใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน 2) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน 3) การจัดการเรียนการสอน และ 4) ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ โดยจัดแบ่งเป็นระดับคุณภาพการปฏิบัติงานเป็น 4 ระดับคุณภาพ คือ คุณภาพระดับ 1 คุณภาพระดับ 2 คุณภาพระดับ 3 และคุณภาพระดับ 4 ตามลำดับ

แบบประเมินตนเองในการปฏิบัติงานของครู หมายถึง แบบรายการประเมินการปฏิบัติงานของครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งมีความครอบคลุมงานของครูใน 4 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอนซึ่งวัดความเหมาะสมในการวางแผนและเตรียมการสอนของครู ด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนซึ่งวัดพฤติกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา ด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอนซึ่งวัดการจัดการเรียนการสอนของครู และด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพซึ่งวัดความรับผิดชอบในวิชาชีพของครู โดยมีรูปแบบการวัดเป็นแบบประมาณค่า (Rating Format) 5 ระดับ

การวางแผนและเตรียมการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความรู้และความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในการวางแผนและเตรียมการสอนของครูใน 6 เรื่อง ได้แก่ ความรู้ในเนื้อหาวิชาและวิชาครู ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน การกำหนดเป้าหมายในการสอน/แผนการสอน ความรู้เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ การออกแบบการสอนที่ติดต่อกัน และการประเมินการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนเต็มศักยภาพ สำหรับการวิจัยครั้งนี้วัดจากแบบประเมินความเหมาะสมในการวางแผนและเตรียมการสอนของครูฉบับที่ 1 ซึ่งเป็นรูปแบบมาตรฐานค่า (Rating Format) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน หมายถึง การกระทำของครูในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนและลักษณะเหตุการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานของครูใน 5 เรื่อง ได้แก่ การสร้างสิ่งแวดล้อมในเรื่องความเคารพและสัมพันธภาพที่ดี การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ การจัดระเบียบการปฏิบัติในห้องเรียน การจัดการพฤติกรรมของผู้เรียน และการจัดเตรียมเนื้อหาที่วางทางกายภาพ สำหรับการวิจัยครั้งนี้วัดจากพฤติกรรมของผู้เรียนในแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษาฉบับที่ 2 ซึ่งเป็นรูปแบบมาตรฐานค่า (Rating Format) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรม การกระทำของครูในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน 5 เรื่อง ได้แก่ การสื่อสารที่ชัดเจนและถูกต้อง การใช้คำถามและเทคนิคในการอภิปราย การกำหนดการเรียนรู้ของผู้เรียน การเตรียมข้อมูลป้อนกลับให้แก่ผู้เรียน และการแสดงความยืดหยุ่นและการตอบสนองต่อผู้เรียน สำหรับการวิจัยครั้งนี้วัดจากแบบประเมินการจัดการเรียนการสอนฉบับที่ 3 ซึ่งเป็นรูปแบบมาตรฐานค่า (Rating Format) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ความรับผิดชอบในวิชาชีพ หมายถึง พฤติกรรม การกระทำ หรือการปฏิบัติงานของครูในการที่จะพัฒนาตนเองให้มีความเป็นวิชาชีพที่สูงขึ้น ใน 6 เรื่อง ได้แก่ การสะท้อนในการสอน การเก็บรักษานักเรียน ข้อมูลที่ถูกต้อง การติดต่อกับครอบครัว การสนับสนุนหรือมีส่วนช่วยเหลือกับโรงเรียนและท้องถิ่น การเผยแพร่และพัฒนาวิชาชีพ และการแสดงความเป็นมืออาชีพ สำหรับการวิจัยครั้งนี้วัดจากแบบประเมินความรับผิดชอบในวิชาชีพฉบับที่ 4 ซึ่งเป็นรูปแบบมาตรฐานค่า (Rating Format) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เกณฑ์การให้คะแนน หมายถึง ข้อความที่บ่งบอกถึงระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนและเตรียมการสอนเป็นระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานของครูโดยแบ่งเป็น 5 ระดับจาก มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1) ตามลำดับ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนเป็นระดับความถี่ของการเกิดพฤติกรรมของนักเรียนโดยแบ่งเป็น 5 ระดับจาก มากที่สุด (80-100 %) มาก (60-79 %) ปานกลาง (40-59 %) น้อย (10-39 %) และ

น้อยที่สุด (<10 %) ตามลำดับ การจัดการเรียนการสอนเป็นระดับความถี่ของพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอนของครูโดยแบ่งเป็น 5 ระดับจาก ทุกครั้ง (80-100 %) เกือบทุกครั้ง (60-79 %) เป็นบางครั้ง (40-59 %) นาน ๆ ครั้ง (10-39 %) และไม่เคยหรือไม่มีเลย ตามลำดับ และด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพเป็นระดับการกระทำหรือพฤติกรรมความรับผิดชอบในวิชาชีพของครูโดยแบ่งเป็น 5 ระดับจาก มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1) ตามลำดับ

เกณฑ์การประเมิน หมายถึง คะแนนรวมจากแบบประเมินตนเองที่ใช้เป็นจุดตัดในการจัดแบ่งเป็นระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูโดยภาพรวมที่มีความครอบคลุมทั้ง 4 ด้านใน 4 ระดับคุณภาพ คือ คุณภาพระดับ 1 คุณภาพระดับ 2 คุณภาพระดับ 3 และคุณภาพระดับ 4 ตามลำดับ ด้วยวิธีการกำหนดคะแนนจุดตัดตามทฤษฎีการตัดสินใจ (พัลลวี จริตรธรรม, 2538) และใช้เกณฑ์การตัดสินจากความคิดเห็นที่ตรงกันมากที่สุดของผู้เชี่ยวชาญ (Mode)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและการประเมินครู หมายถึง บุคคลที่มีคุณสมบัติต่อไปนี้

1. บุคลากรที่ทำหน้าที่หรือเป็นคณะกรรมการในการออกและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
2. ครูผู้ที่มีความชำนาญการสอนในระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปและมีผลงานดีเด่นและได้รับการยกย่องให้เป็นครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ ครูดีเด่น และอาจารย์ 3 โดยทำการสอนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. บุคลากรที่ทำงานในหน่วยงาน ก.ค.ที่มีหน้าที่ในการประเมินและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู
4. บุคลากรที่ทำงานในสังกัดกรมวิชาการด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา
5. บุคลากรที่ทำงานในหน่วยงานของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
6. ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาที่มีหน้าที่ในการประเมินและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู

คุณภาพของแบบประเมินตนเอง ได้แก่ คุณภาพของแบบประเมินตนเองในด้านความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) ดังต่อไปนี้

ความเที่ยง (Reliability) หมายถึง ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) คำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) จากคะแนนที่ได้จากการตอบแบบประเมินตนเองของครู

ความตรง (Validity) หมายถึง ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ซึ่งหาได้จากวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) และความตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) ซึ่งหาได้จากการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มครูที่มีระดับคุณภาพการปฏิบัติงานสูงกับกลุ่มครูที่มีระดับคุณภาพการปฏิบัติงานทั่วไป โดยกลุ่มครูที่มีระดับคุณภาพการปฏิบัติงานสูงพิจารณาจากการตอบแบบประเมินตนเองฉบับใช้จริงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในตอนต้นที่ 1 ข้อที่ 6-7 โดยตอบว่า “เคยได้รับการยกย่อง/ได้รับรางวัลให้เป็น

ครูประเภทครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ เช่น ครูภูมิปัญญาไทย” ส่วนกลุ่มครูที่มีระดับคุณภาพการปฏิบัติงานทั่วไปพิจารณาจากการตอบแบบประเมินตนเองฉบับใช้จริงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในตอนต้นที่ 1 ข้อที่ 6 โดยตอบว่า “ไม่เคย”

ครู หมายถึง ข้าราชการครูสายผู้สอนที่กำลังปฏิบัติการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษาที่ 1-12

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับข้าราชการครูสายผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีคุณภาพทั้งทางด้านความตรงและความเที่ยง
2. ได้เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานเพื่อการแปลผลคะแนนคุณภาพการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. ได้คู่มือการใช้แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
4. แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพที่ได้จะเป็นเครื่องมือในการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูเพื่อพัฒนาให้ก้าวไปสู่วิชาชีพที่เป็นมืออาชีพในอนาคตต่อไป
5. ข้อมูลที่ได้จากการนำแบบประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานไปใช้จะเป็นประโยชน์ต่อครู ทำให้ทราบระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของตนเอง และค้นหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานได้ และเป็นแนวทางในการประเมินตนเองของครูให้มีการพัฒนาตนเองในขั้นที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางประเมินและพัฒนาครูได้และนำไปสู่การพัฒนาที่ตรงตามสภาพที่แท้จริงของครูด้วย
6. ได้แนวทางในการประเมินข้าราชการครูสายผู้สอน ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารในการที่จะส่งเสริมหรือยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู หรือให้การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนขั้นเงินเดือนแก่ผู้ได้บังคับบัญชา
7. ได้แนวทางในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือสำหรับใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ เพื่อวัดระดับคุณภาพครูในการปฏิบัติการสอนด้วยข้อเท็จจริงของคุณลักษณะต่างๆ ที่เหมาะสมในการประเมินตนเอง สำหรับข้าราชการครูในโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติหรือหน่วยงานอื่น ๆ ได้ใช้ในการประเมินตนเองต่อไป

บทที่ 2

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการปฏิบัติงานของครู โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวปฏิรูปการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หน้าที่รับผิดชอบและลักษณะการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา

ตอนที่ 2 เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครู

ตอนที่ 3 การประเมินครูและการประเมินตนเอง

ตอนที่ 4 รูปแบบการสร้างเครื่องมือประเมินตนเองในการประเมินการปฏิบัติงานสำหรับครู และแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานหรือการสร้างเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 ความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวปฏิรูปการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หน้าที่รับผิดชอบและลักษณะการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา

ความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวปฏิรูปการศึกษา

1. ความสำคัญและแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ในมาตรา 81 ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาที่รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม...ให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม ก่อให้เกิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับการศึกษาของชาติโดยได้บัญญัติสาระตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยมีหลักใหญ่ ๆ ในการปฏิรูปการศึกษา 3 ประการ คือ (ประเวศ วะสี, 2543) 1) ให้เป็นการศึกษาสำหรับคนทั้งมวล (Education for All) 2) คนทั้งมวลต้องทำเพื่อการศึกษา (All for Education) และ 3) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้

ความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาตามแนวการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และปฏิรูปการบริหารการศึกษาใหม่ ได้บัญญัติสาระที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาดังกล่าว ในหมวด 1 โดยมีความมุ่งหมายและ

หลักการ ดังในมาตรา 6 คือ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

สำหรับแนวการจัดการศึกษาซึ่งในหมวดที่ 4 มาตรา 22 ได้กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและศักยภาพ”

ในมาตรา 23 การจัดการศึกษา...ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้คู่คุณธรรม...มาตรา 24 การจัดการเรียนรู้อำนาจให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมาตรา 26 ให้สถานศึกษาประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมและรูปแบบการศึกษา

จากแนวปฏิรูปการศึกษาในพระราชบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ในการปฏิรูปการศึกษานั้นมุ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพ เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ซึ่งในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามแนวปฏิรูปดังกล่าวย่อมจะต้องประกอบด้วยปัจจัยที่ส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ ได้แก่ หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และกระบวนการบริหารจัดการ (อรุณ จันทวานิช, 2542) โดยผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการศึกษาและถือเป็นหัวใจสำคัญที่สุดในการพัฒนาการศึกษาและมีบทบาทมากที่สุด คือ ครู เพราะครูเป็นผู้ทำหน้าที่เป็นทั้งผู้ให้การศึกษา และพัฒนาเยาวชนที่จะเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศต่อไป

ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539) ซึ่งเป็นแผนชี้ทิศทางและพัฒนาการศึกษาสู่การพัฒนาคน โดยเน้นที่ครูผู้สอนและโรงเรียนได้ร่วมกันสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้อำนาจให้ผู้เรียนพร้อมกับครอบครัว ชุมชนและสถาบันอื่น ๆ ในสังคม การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมยุคใหม่นั้น บทบาทของครูมีความสำคัญอย่างยิ่ง ครูจึงต้องมีคุณสมบัติเฉพาะ มีความสามารถสูง สามารถจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องเพื่อให้รู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยกระบวนการเรียนการสอนต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพเต็มที่ ซึ่งการที่จะได้ครูลักษณะเช่นนี้ การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของครูจึงเป็นภารกิจที่สำคัญ และควรดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งจะเห็นได้ว่า คุณภาพคนเท่านั้นที่จะช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เจริญรุ่งเรือง เป็นสุข มั่นคง สันติ และพัฒนาประเทศให้มีขีดความสามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาคุณภาพครูจึงเป็นหัวใจสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาการศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปดังกล่าวมีประสิทธิภาพ ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาครูและคุณภาพของครูโดยระบุไว้ในหมวด 7 ว่าด้วยครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มาตราที่ 52 ว่าด้วย “ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงโดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ผลิตครูและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง”

“มาตรา 53 ให้มีองค์กรวิชาชีพครู...กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู...และในมาตราที่ 56 ได้กล่าวไว้ว่า “การผลิตและพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนามาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ...ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

จากพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า คุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู ดังนั้นการเพิ่มคุณภาพครู ระดับฝีมือครูจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผลผลิตทางการศึกษา นักการศึกษาที่มีความเชื่อว่าการลงมือทำกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เวลา และเนื้องานที่ลงมือทำ จะเป็นตัวชี้วัดคุณภาพโดยตรง กิจกรรมและเวลาลงมือทำงานนี้อยู่ในการควบคุมของครู ครูที่มีคุณภาพสูงย่อมให้ผู้เรียนเป็นผู้ตัดสินใจลงมือทำได้เอง ประเมินได้เอง ซึ่งเป็นลักษณะที่เรียกว่า “ผู้เรียนสำคัญที่สุด” อย่างแท้จริง ส่วนครูที่มีคุณภาพต่ำกว่าจะเป็นผู้กำกับ ชี้นำ กำหนดให้ผู้เรียนเดินตามยังไม่ยินยอมที่ให้นักเรียนคิดได้เองโดยไม่เหมือนกับครูคิด และเพื่อให้ครูได้รับการพัฒนาตั้งแต่ระดับเบื้องต้นไปจนถึงขั้นสุดท้าย จึงต้องมีเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้เป็นตัวบ่งชี้ขึ้นมาในการประเมินคุณภาพครูที่ได้มาตรฐาน (โกวิท ประชาพลฤกษ์, 2537)

2. รูปแบบโครงสร้างพื้นฐานในการพัฒนาการศึกษา

ในการพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดรูปแบบโครงสร้างพื้นฐานในการพัฒนาการศึกษาโดยใช้หลักการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ 3 ชั้น (โกวิท ประชาพลฤกษ์, 2541) คือ

ระดับความสำเร็จของบุคคลขั้นพื้นฐาน คือ การปฏิบัติตามคำแนะนำ ข้อบังคับ คำสั่ง รูปแบบตัวอย่าง ได้จนเกิดผลตามที่กำหนดไว้ซึ่งเรียกว่า บุคคลผู้มีความสำเร็จระดับพึงพาหรือผู้รักาศิล

ระดับความสำเร็จของบุคคลขั้นคิดได้เอง ตัดสินใจเอง ควบคุมตนเองได้ จนเกิดความสำเร็จอย่างมีคุณภาพสูงของงาน ซึ่งเรียกว่า ผู้เจริญสมาธิ

ระดับความสำเร็จของบุคคลขั้นนำคุณประโยชน์สู่สังคมส่วนรวม ทำงานแบบสร้างระบบตัดสินใจเพื่อประโยชน์ร่วมกันทั้งสังคม พัฒนาสังคมให้เป็นหนึ่งเดียว กลมกลืน พัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างถาวร ซึ่ง

เรียกว่า บุคคลผู้มีความสำเร็จระดับร่วมพัฒนา หรือ ผู้เจริญปัญญา

สำหรับรูปแบบการพัฒนาหลัก ทุกหน่วยงานมีจุดเน้นไปสู่เป้าหมายเดียวกัน อันเป็นการแสดงหลักเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุดอย่างแท้จริง กระจายอำนาจสู่ผู้ปฏิบัติอย่างแท้จริงโดยมียุทธศาสตร์ในการทำงานต่าง ๆ ดังนี้

1. มีการกำหนดมาตรฐานผลผลิต มาตรฐานการดำเนินงานให้ชัดเจนเพียงหนึ่งเดียว
2. มีการรายงานผลเน้นคุณภาพแท้ การแสดงออกในสภาวะปกติ ผ่านการกลั่นกรองอย่างมีเหตุผล ตัดสินใจเพื่อส่วนรวม และตรงกับสภาพปฏิบัติจริง นำไปใช้พัฒนางานได้จริง เป็นที่ชื่นชมภาคภูมิใจได้
3. มีการประเมินเน้นการปฏิบัติจริง ใช้ร่องรอยหลักฐานอันเกิดจากการลงมือทำงานได้ผลสำเร็จแล้วมีความภูมิใจในผลงาน
4. มีผลไปสู่การพัฒนาของบุคคลทุกระดับ รวมทั้งสังคม สิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กันอย่างสมดุล เป็นผลการพัฒนาที่ถาวรทุก ๆ คน ได้ประโยชน์ในการพัฒนาจากงานที่ทำในสภาวะปกติ

3. การพัฒนาวิชาชีพครู

ความสามารถของครูเป็นตัวแปรสำคัญที่จะนำไปทำนายคุณภาพของนักเรียนโดยตรง ครูที่มีความสามารถสูงย่อมชำนาญในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนลงมือทำ อันนำไปสู่ผลการเรียนที่แท้จริง แต่ถ้าครูมีความสามารถต่ำ ก็เป็นเพียงผู้บอกความรู้นักเรียนก็เกิดแต่ความรู้ ความจำ มีนิสัยในการท่องจำ คอยฟังคำบอกจากครู ตัดสินใจเองไม่เป็น นำไปสู่คุณภาพประชากรที่ไม่เป็นผู้ผลิตงาน

การเพิ่มคุณภาพครู ระดับฝีมือครู จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ผลผลิตทางการศึกษา นักการศึกษาที่มีความเชื่อว่า การลงมือทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียน เวลาและเนื้อหาที่ลงมือทำจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพโดยตรง กิจกรรมและเวลาลงมือทำงานนี้ อยู่ในการควบคุมของครู ครูที่มีคุณภาพสูงย่อมให้ผู้เรียนเป็นผู้ตัดสินใจ ลงมือทำตัวเอง ประเมินได้เอง ซึ่งเป็นลักษณะที่เรียกว่า “ผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด” อย่างแท้จริง ครูที่มีคุณภาพต่ำจะเป็นผู้กำกับ ชีบออกกำหนดให้ผู้เรียนเดินตามและยังไม่ยินดีที่นักเรียนจะคิดได้เอง โดยไม่เหมือนที่ครูคิด

ด้วยความตระหนักในความสำคัญของครูดังกล่าว ครูสภาจึงได้ตั้งกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานและระดับคุณภาพของครูขึ้น แล้วส่งให้กระทรวงศึกษาธิการประกาศเป็นเกณฑ์ของกระทรวงฯ เพื่อให้มีการใช้ทั้งการเตรียม และการประเมินพัฒนาครู สาระสำคัญของระดับคุณภาพมี 5 ระดับ คือ ระดับ 1 ครูปฏิบัติการ ระดับ 2 ครูชำนาญการ ระดับ 3 ครูเชี่ยวชาญ ระดับ 4 ครูเชี่ยวชาญพิเศษ และระดับ 5 ครูผู้ทรงคุณวุฒิ

เพื่อที่จะให้เกิดผลถึงผู้เรียนอย่างแท้จริง ครูจึงควรศึกษาและหาทางเพิ่มพูนระดับฝีมือให้มีคุณภาพสูง ยิ่ง ๆ ขึ้น จนมีผลถึงคุณภาพผู้เรียน และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูตามระดับคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

เส้นพัฒนาคุณภาพครูให้ไปสู่ครูมืออาชีพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ได้แก่

1. ครูตระหนักว่าผู้เรียนทุกคนเรียนรู้ได้
2. วิเคราะห์นักเรียนและกำหนดจุดพัฒนาได้
3. เลือกวิธีสอน/พัฒนาผู้เรียนได้เหมาะสมรอบด้าน
4. ลงมือปฏิบัติให้เกิดผลจริงโดยเน้นผลงานที่เกิดกับผู้เรียน
5. ประเมินผลและปรับปรุง/เพิ่มเติมอยู่เสมอ
6. ชื่นชมในผลงาน (เน้นผลงานที่เกิดกับผู้เรียน)
7. ครูมีการพัฒนาวิชาชีพจนเป็นที่ยอมรับ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพครู

จากแนวปฏิรูปการศึกษา เป้าหมายหลักในการปฏิรูปการศึกษาก็เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาไทยให้สูงขึ้น บรรเทาปัญหาที่ประสบอยู่ ลดช่องว่างคนรวยคนจน และเพื่อให้นักเรียนและครูมีความสุข ซึ่งจากแนวปฏิรูปในด้านปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีเป้าหมายเพื่อบรรเทาปัญหาการขาดแคลนครูในบางท้องที่ ให้ครูเป็นปูชนียบุคคล และที่สำคัญ คือ ให้ครูมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ซึ่งมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพครู ดังนี้

ผลจากการสำรวจคุณภาพครูและการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ร่วมมือกับคูดีทีโพล เมื่อเดือนสิงหาคม 2540 พบว่า ครูในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาคุณภาพต่ำกว่าเดิม และต้องเร่งพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541) เช่นเดียวกับ สมเชาว์ เกษประทุม (2537) ได้กล่าวว่า ครูในปัจจุบันได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่าขาดคุณภาพ ไม่สามารถสอนให้ผู้เรียนเกิดความรู้ที่สอดคล้องตามสภาพความต้องการของเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของครูได้อย่างครบถ้วนเหมาะสมอีกด้วย

จากงานวิจัยในเรื่องประสิทธิภาพการสอนของครูใน 4 ประเทศ คือ ประเทศออสเตรเลีย เกาหลี เนเธอร์แลนด์ และประเทศไทย (มาลี นิสสัยสุข, 2529) พบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนของครูในประเทศไทย และประเทศเนเธอร์แลนด์มีความคล้ายคลึงกันในเรื่องบทบาทของครูและการใช้กิจกรรมทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียนสูงกว่าครูในประเทศออสเตรเลียและเกาหลี และครูในประเทศไทยใช้พฤติกรรมการสอนอธิบายและสาธิตสูงที่สุดคือ ร้อยละ 31.4 และจากผลการวิจัยในด้านปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนของครูแต่ละประเทศเป็นดังนี้

ยืนยันว่า ครูที่สอนในระดับชั้นเรียนและระดับการสอนตามรายวิชาต่าง ๆ มีพฤติกรรมคล้ายคลึงกัน คือ ครูส่วนมากจะซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความจำมาก ให้ข้อมูลย้อนกลับในด้านเนื้อหาน้อยกว่าการเสริมแรงเชิงจิตวิทยา โดยเฉพาะครูที่สอนวิชาคณิตศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของประเทศไทย พบว่าพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น คือ ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ครูและนักเรียนจะหยุดพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจา

ในด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาขีดความสามารถของตนได้ตามศักยภาพและมีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ปัญญา จิตใจและสังคม เป็นผู้รู้จักวิเคราะห์ ใช้เหตุและผลเชิงวิทยาศาสตร์ มีความคิดรวบยอด รักการเรียนรู้ รู้วิธีการและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีเจตคติที่ดี มีวินัย มีความรับผิดชอบและทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาตน พัฒนาอาชีพ และดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยมีเป้าหมายให้มีการปรับกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย ควบคู่กันไปกับการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การผลิตและพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนทั้งมีการปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผล รวมทั้งการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้นให้มีประสิทธิภาพ (สุพล วงสินธุ์, 2540)

ปัญหาด้านคุณภาพที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในด้านการเรียนการสอน (ชินภัทร ภูมิรัตนและคณะ, 2533) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ และสะท้อนออกมาในรูปอัตราการซ้ำชั้น โดยมีสาเหตุมาจากครูบางส่วนยังไม่เข้าใจหลักสูตร มุ่งสอนแต่กลุ่มทักษะและไม่นิยมการใช้สื่อการสอน และในการวัดผลประเมินผลยังมุ่งที่คะแนนเพื่อการตัดสินใจได้-ตกเพียงอย่างเดียวโดยไม่ใช้วิธีการประเมินอย่างอื่นทำให้คุณภาพของนักเรียนประถมศึกษาไม่ดีเท่าที่ควร

นอกจากนี้ จากผลการวิจัยโดยทั่วไปพบว่า การประเมินการใช้หลักสูตรของกรมวิชาการในการประเมินความก้าวหน้าคุณภาพนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ผ่านมา (พันธณีย์ วิหคโต, 2537) ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มทักษะอยู่ในระดับต่ำโดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ตั้งแต่ปี 2531-2535 ทั้งนี้เนื่องมาจากองค์ประกอบหลายด้าน เช่น หลักสูตร วิธีการสอน การจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา การใช้สื่อการเรียนการสอน ตัวนักเรียนและครูผู้สอน ซึ่งประเด็นของปัญหามุ่งตรงไปที่หลักสูตรและตัวครูที่ขาดความรู้ความสามารถและขาดทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

สภาพปัญหาดังกล่าวอาจเนื่องมาจากครูไม่มีการพัฒนาตนเอง และประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ครูไม่มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ และผลจากการปฏิบัติหน้าที่ไม่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น ซึ่งในการปฏิรูปในเรื่องการประเมินความก้าวหน้าของครูนั้น มีจุดมุ่งเน้นให้วัดประสิทธิภาพของผลการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะคุณภาพของผลผลิต คือ คุณภาพการเรียนของผู้เรียน และสนับสนุนให้ครูทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนควบคู่กันไป โดยได้มีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู โดยให้ครูสภา คณะกรรมการข้าราชการครูและสถาบันผลิตครูได้มีการดำเนินการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และให้มีมาตรการพัฒนา

วิชาชีพโดยการกำหนดให้มีใบประกอบวิชาชีพครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป.) ซึ่งครูจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองตามแนวดังกล่าว

จากสภาพปัญหาคุณภาพการศึกษาดังกล่าว ได้สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของครูซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพทางการศึกษา และเนื่องจากคุณภาพของครูมีความสำคัญเช่นเดียวกับด้านอื่น ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ในทางวิชาการ เพราะฉะนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรพิจารณาคุณภาพของครูในขณะที่ยุทธวิธีวิธีการให้การศึกษาและนโยบายการให้ใบอนุญาตประกอบอาชีพครู

ในการพัฒนาคุณภาพดังกล่าว ครูจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าในทางวิชาการและวิชาชีพ โดยครูยุคใหม่จะต้องปรับเปลี่ยนวิธีทัศน์ใหม่จากการสอนแบบเดิมที่ครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher Centered) มาเป็นผู้จัดการ (Manager) หรือผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ให้แก่ผู้เรียนโดยใช้นักเรียนเป็นสำคัญเช่นเดียวกับ Guay, D. A. (1997) ได้กล่าวว่า ทางเลือกในการประเมินที่มีพื้นฐานในการปฏิบัติในการสอนของครู บทบาทของครูจะเปลี่ยนจากผู้เผยแพร่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Disseminator to Facilitator) จนกระทั่งพัฒนาเป็นครูมืออาชีพที่เชี่ยวชาญ (Expert) หรือผู้ให้คำปรึกษา (Advisor) โดยต้องมุ่งพัฒนาตนเองให้ได้ตามคุณภาพการสอนตามมาตรฐานวิชาชีพ และระดับคุณภาพของครู (NTQ) ทั้งนี้เนื่องจากความก้าวหน้าของครูนั้นขึ้นอยู่กับผลการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นสำคัญ (ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์, 2542) และในการพัฒนาดังกล่าวมีความสำคัญใน 3 ด้าน คือ สำคัญต่อวิชาการ สำคัญต่อบุคคล และสำคัญต่อการศึกษาโดยส่วนรวม ทั้งนี้จะส่งผลต่อทั้งตัวครูเอง ผู้ปกครอง และที่สำคัญคือ ตัวเด็ก (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2515) หรือผลผลิตที่เป็นที่พึงปรารถนาและเป็นเยาวชนที่ ดี เก่ง และมีความสุข ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ความหมาย

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (วัฒนาพร ระวังบุทซ์, 2541)

2. รูปแบบหรือระดับของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุดมีหลายรูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีระดับ บทบาทของครูและผู้เรียนมากน้อยแตกต่างกัน ดังนี้

รูปแบบที่ 1 Student-Centered Class

ครูเตรียมเนื้อหา วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อทั้งหมด ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยมีครูคอยดูแล กำกับให้คำปรึกษา กิจกรรมในรูปแบบนี้ส่วนมากเป็นกิจกรรมกลุ่มหรือจับคู่

รูปแบบที่ 2 Learner-Based Teaching

ครูจะกระตุ้นหรือมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูลเรื่องที่จะเรียนเอง หรือจัดทำสื่อการเรียนรู้เอง โดยใช้ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญของผู้เรียนเป็นฐาน

รูปแบบที่ 3 Learner Independence หรือ Self-directed Learning

ผู้เรียนเป็นอิสระจากชั้นเรียน สามารถศึกษาค้นคว้าจากสื่อที่จัดไว้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง แล้วเลือกทำงานหรือฝึกปฏิบัติตามต้องการ ตามความสนใจ และศักยภาพ โดยอาจศึกษาตามลำพังหรือจับคู่ศึกษากับเพื่อน

3. บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด

3.1 บทบาทด้านการเตรียมการ ประกอบด้วย

3.1.1 การเตรียมตนเอง ครูจะต้องเตรียมตนเองให้พร้อมสำหรับบทบาทของผู้เรียน แหล่งความรู้ ซึ่งจะต้องให้คำอธิบาย คำแนะนำ คำปรึกษา ให้ข้อมูลความรู้ที่ชัดเจนแก่ผู้เรียน รวมทั้งแหล่งความรู้ที่จะแนะนำให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลได้ตั้งนั้น ครูจะต้องมีภาระหนักเตรียมตนเองด้วยการอ่าน การค้นคว้า การทดลองปฏิบัติมาก ๆ ในหัวข้อเนื้อหาที่ตนรับผิดชอบรวมทั้งข้อมูลและประสบการณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

3.1.2 การเตรียมแหล่งข้อมูล เมื่อบทบาทครูไม่ใช่ผู้บอกเล่ามวลความรู้ก็ต่อไป ครูจึงต้องเตรียมแหล่งข้อมูลความรู้แก่ผู้เรียน ทั้งในรูปแบบของสื่อการเรียนรู้ ใบความรู้ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้ประกอบกิจกรรมในห้องเรียน หรือศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีข้อมูลความรู้ที่ผู้เรียนสามารถเลือกศึกษาค้นคว้าตามความต้องการ หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ศูนย์วิทยบริการ ศูนย์สื่อ ห้องสมุด ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องสมุดวิชา ห้องปฏิบัติการวิชาต่าง ๆ และห้องพิพิธภัณฑ์ในโรงเรียน ทั้งนี้รวมไปถึงแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนด้วย ซึ่งครูสามารถสำรวจบัญชีรายชื่อหนังสือ อุปกรณ์หรือสื่อต่าง ๆ ไว้สำหรับผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าตามที่กำหนดในกิจกรรมการเรียนรู้หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมทั้งในและนอกเวลาเรียน

3.1.3 การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทของครูก่อนการเรียนรู้การสอนทุกครั้ง คือ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ครูจะต้องวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ได้สาระสำคัญและเนื้อหาข้อความรู้อื่นจะนำไปสู่การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมี

บทบาทในการเรียนรู้ตามที่กำหนด โดยบทบาทในส่วนนี้ครูจะทำหน้าที่คล้ายผู้จัดการ ที่กำหนดบทบาทการเรียนรู้ และความรับผิดชอบแก่ผู้เรียนให้เขาได้ทำกิจกรรมตามความต้องการ ความสามารถและความสนใจของแต่ละคน

3.1.4 การเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เมื่อออกแบบหรือกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ครูจะต้องพิจารณาและกำหนดว่า จะใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ใด เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผลแล้ว จัดเตรียมให้พร้อม บทบาทของครูตรงนี้จึงเป็นผู้อำนวยการความสะดวกเพื่อให้การเรียนรู้บรรลุผล

3.1.5 การเตรียมการวัดและประเมินผล บทบาทในด้านการเตรียมการอีกประการหนึ่ง คือ การเตรียมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยการวัดให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และวัดให้ครอบคลุมทั้งในส่วนของกระบวนการ และผลงาน ที่เกิดขึ้นทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะ โดยเตรียมวิธีการวัดและเครื่องมือวัดให้พร้อมก่อนทุกครั้ง

3.2 บทบาทด้านการดำเนินการ เป็นบทบาทขณะผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเป็นผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำปรึกษา (Helper and Advisor) คอยให้คำตอบเมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ เช่น ให้ข้อมูลหรือความรู้ในเวลาที่คุณเรียนต้องการเพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2.1 การเป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง (Supporter and Encourager) ช่วยสนับสนุนหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

3.2.2 การเป็นผู้ร่วมทำกิจกรรม (Active Participant) โดยเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่มผู้เรียนพร้อมทั้งให้ความคิด และความเห็นหรือช่วยเชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เรียนขณะทำกิจกรรม

3.2.3 การเป็นผู้ติดตามตรวจสอบ (Monitor) ตรวจสอบผลการทำงานตามกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อให้ถูกต้องชัดเจนและสมบูรณ์ก่อนให้ผู้เรียนสรุปเป็นข้อความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้

3.2.4 การเป็นผู้เสริมสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นมิตร โดยการสนับสนุนเสริมแรง และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมทำงานกับกลุ่ม แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยเต็มที่ ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อภิปรายโต้แย้งแสดงความคิดเห็นด้วยท่วงทีนุ่มนวล ให้เกียรติและเป็นมิตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เป้าหมายของกลุ่มบรรลุความสำเร็จ

3.3 บทบาทด้านการประเมินผล เป็นบทบาทที่ครูผู้สอนต้องดำเนินการเพื่อตรวจสอบว่า สามารถจัดการเรียนการสอนบรรลุตามเป้าจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ ครูควรเตรียมเครื่องมือและวิธีการให้พร้อมก่อนถึงขั้นตอนการวัดและประเมินผลทุกครั้ง และการวัดควรให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยเน้นการวัดจากสภาพจริง (Authentic Measurement) จากการปฏิบัติ (Performance) และจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ซึ่งในการวัดและประเมินผลนี้ นอกจากครูจะเป็นผู้วัดและประเมินผลเองแล้ว ผู้เรียนและสมาชิกของแต่ละกลุ่มควรมีบทบาทร่วมวัดและประเมินตนเองและกลุ่มด้วย

4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติการเรียนการสอน

ตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติการเรียนการสอน มีดังนี้

- 4.1 วิธีการเรียนรู้ เปลี่ยนจากการรับฝายเดียวไปเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน เริ่มจากการพึ่งพาผู้อื่นไปสู่ระดับการพึ่งพาตนเองเพียงอย่างเดียว คือ
- 4.1.1 ผู้เรียนรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสาระความรู้จากผู้อื่นฝ่ายเดียว
 - 4.1.2 ผู้เรียนรับรู้ข่าวสารและความรู้จากผู้อื่นและมีปฏิสัมพันธ์บ้างเล็กน้อย
 - 4.1.3 ผู้เรียนทั้งรับและส่งข้อมูลข่าวสารสาระความรู้ร่วมกับผู้อื่นปริมาณที่เท่ากัน
 - 4.1.4 ผู้เรียนรับข้อมูลข่าวสารแล้วนำมาคิด มาสร้าง (ปฏิบัติ) ภายใต้การชี้แนะช่วยเหลือของผู้อื่นบ้างเล็กน้อย
 - 4.1.5 ผู้เรียนแสวงหาข้อมูลข่าวสารและสาระความรู้ด้วยตนเอง แล้วนำมาคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ สรุปเรียบเรียงเป็นความรู้ของตนเอง และค้นพบสาระความรู้ด้วยตนเอง โดยไม่มีผู้อื่นเข้ามาเกี่ยวข้องและช่วยเหลือ
- 4.2 พฤติกรรมการสอนของครู เปลี่ยนจากครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งมีระดับพฤติกรรมการสอนเริ่มเรียงจากครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ โดยวัดจากปริมาณการมีส่วนร่วมของผู้เรียนรู้ ดังนี้
- 4.2.1 การสอนตรง ครูบอกเนื้อหาให้นักเรียนจำ นักเรียนมีส่วนร่วม 20 %
 - 4.2.2 การสอนอธิบาย ครูอธิบายเพิ่มเติมขึ้นเล็กน้อย นักเรียนมีส่วนร่วม 40 %
 - 4.2.3 การสอนคิด ครูกระตุ้นให้นักเรียนคิดโดยคำถาม และให้นักเรียนค้นพบคำตอบด้วยตนเอง นักเรียนมีส่วนร่วมถึง 60 %
 - 4.2.4 การสอนสร้าง ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง สร้างความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนมีส่วนร่วม 80 %
 - 4.2.5 การสอนให้ค้นพบ ครูให้นักเรียนได้ทำงาน ทำโครงการที่นักเรียนสนใจด้วยตัวนักเรียนเอง โดยที่ครูไม่ได้ช่วยเหลือ นักเรียนมีส่วนร่วม 100 %
- 4.3 บรรยากาศและสภาพแวดล้อม ดูจากกิจกรรม วิธีการ กระบวนการหรือพฤติกรรมระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียนในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
- 4.3.1 มีทางเลือกมากน้อยอย่างไร
 - 4.3.2 มีความหลากหลายมากน้อยเพียงใด
 - 4.3.3 มีความเป็นกันเองมากน้อยแค่ไหน
- ในการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539) ได้ให้ความหมายถึงการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนไว้ว่า การสร้างบรรยากาศในห้องเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้สอดคล้องและ

ส่งเสริมการเรียนการสอน และการกระทำใด ๆ ก็ตามให้เป็นที่น่าสนใจ และจูงใจนักเรียนในการเรียน อันจะทำให้เด็กไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน

การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนเป็นมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จอย่างแท้จริงในเรื่องต่อไปนี้

- 1) เป็นการส่งเสริมพัฒนานักเรียนรอบด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา
- 2) เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
- 3) เป็นการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในห้องเรียน ให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
- 4) เป็นการส่งเสริมให้การสอนของครูบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 5) เป็นการส่งเสริมสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน เช่น
 - การจัดโต๊ะ เก้าอี้ ให้เรียบร้อย
 - สร้างความเป็นกันเองระหว่างนักเรียนกับครู หรือนักเรียนกับนักเรียน

จากความหมายและความสำคัญของบรรยากาศในห้องเรียนดังกล่าว บรรยากาศในห้องเรียนจึงประกอบด้วย

- 1) การจัดห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน
 - 2) การสร้างบรรยากาศที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียน
- แนวทางในการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน การสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียนจะทำให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียนและเป็นการพัฒนาความสำเร็จในการเรียน โดยมีแนวทางการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน ดังนี้

- 1) การจัดห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน มีแนวทาง ดังนี้
 - จัดแสงสว่างให้เพียงพอ
 - จัดห้องเรียนให้สะอาดและมีระเบียบ
 - ห้องเรียนปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอกพอควร
 - มีการจัดอุปกรณ์การสอนให้พอเหมาะ
 - โต๊ะครู ควรวางไว้ในตำแหน่งที่มองเห็นนักเรียนได้ทั่วถึงและเหมาะกับรูปแบบการจัดที่นั่งของนักเรียน และไม่เกะกะ
 - โต๊ะเรียนและเก้าอี้ ควรเป็นโต๊ะเดี่ยว ไม่หนักจนเกินไปและขนาดพอเหมาะ เพราะจะสะดวกต่อการเคลื่อนย้าย การจัดควรเปลี่ยนไปตามรูปแบบต่าง ๆ ตามกิจกรรมการเรียนการสอน และที่สำคัญต้องเหมาะสมกับวัยของนักเรียน
 - กระดานชอล์กควรมีขนาดกว้างยาวพอสมควร สีที่ทาควรใช้สีเขียว
 - ตู้หรือชั้นสำหรับวางของ ควรวางไว้รอบ ๆ ชั้นเรียน เพื่อเก็บเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น

อุปกรณ์การสอน หนังสือต่าง ๆ สมุดแบบฝึกหัด อุปกรณ์ทำความสะอาดห้อง หรือเครื่องใช้ของนักเรียน ได้แก่ ยาสีฟัน แปรงสีฟัน แก้วน้ำ และอื่น ๆ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ควรเก็บเป็นหมวดหมู่และวางไว้ให้เรียบร้อย สวยงาม เป็นการฝึกนิสัยให้นักเรียนมีระเบียบวินัย

- ป้ายนิเทศ มักติดไว้ที่ฝาผนังห้องเรียนด้านหลังหรือสองข้างของกระดานชอล์ก มีไว้เพื่อติดข่าวสารและผลงานของนักเรียน การจัดป้ายนิเทศหากเป็นไปได้ ครูและนักเรียนควรร่วมมือกันจัดโดยให้สอดคล้องกับบทเรียนและเหตุการณ์ปัจจุบัน เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันเด็ก วันเข้าพรรษา เป็นต้น และควรมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์

- บัตรคำ แผนภูมิ และแผนผัง หลังจากใช้ในการเรียนการสอนแล้ว ควรนำมาติดไว้ในห้องเรียนประมาณ 2 สัปดาห์

- ภาพ ควรเป็นภาพถ่าย ภาพพิมพ์ และภาพขยายที่เกี่ยวกับความรู้ในวิชาต่าง ๆ ภาพต้องมีขนาดใหญ่พอควร ชัดเจน มีสีสันสวยงาม เพื่อดึงดูดความสนใจ และที่สำคัญภาพเหล่านี้ควรเปลี่ยนไปตามเนื้อหาของบทเรียนแต่ละบท คำนึงถึงการจัดให้ได้สัดส่วนพอดี สวยงาม น่ามอง

- การจัดให้มีการแสดงผลงาน ครูควรนำผลงานดีเด่นของนักเรียนมาแสดงเพราะจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความภูมิใจในความสำเร็จ และมีกำลังใจในการเรียนและการผลิตผลงานของตนเองต่อไป นักเรียนคนอื่น ๆ จะเกิดความคิดที่จะผลิตผลงานของตนเองบ้าง

- การจัดให้มีมุมเสริมความรู้ กลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความจำเป็นและความเหมาะสม เช่น มุมภาษาไทย มุมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มุมสร้างเสริมลักษณะนิสัย มุมการงานและพื้นฐานอาชีพ และมุมหนังสือ เป็นต้น ซึ่งการจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ หากเป็นไปได้ ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด เพราะจะทำให้ให้นักเรียนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและจะช่วยให้ช่วยกันใช้และรักษาอย่างทะนุถนอม

2) การสร้างบรรยากาศที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียน มีแนวทาง ดังนี้

- สร้างความเป็นกันเอง ครูควรสร้างความเป็นกันเองให้มากที่สุด ระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียน เช่น การจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม และมีชื่อกลุ่มพร้อมหัวหน้าและสมาชิก และอาจเขียนแผนที่นั่งของโต๊ะของนักเรียนไว้ด้วย เป็นต้น

- ยิ้มแย้มแจ่มใส แสดงอารมณ์ดี

- ใช้คำพูดที่แสดงความเมตตา ไม่ใช่วาจาเยาะเย้ยถากถางนักเรียน หรือใช้อำนาจข่มขู่ให้นักเรียนกลัว ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนให้คำ “ชม” มากกว่า “ติ” หากนักเรียนที่มีความประพฤติดีก่อนการสอนในห้องเรียน ควรบอกให้หยุดและให้รู้ว่ามีนักเรียนแสดงพฤติกรรมอะไร ไม่เหมาะสมอย่างไร

- ให้ความรักและความอบอุ่น นักเรียนทุกคนควรจะมีความรู้สึกว่า ตนเป็นส่วนหนึ่ง

ของหมู่คณะ เป็นที่รักและยอมรับของครูและเพื่อน ๆ ดังนั้นครูควรเป็นผู้เริ่มที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดี โดยพยายามรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อที่จะได้มีปฏิสัมพันธ์ (Interact) กับนักเรียน อาจจะใช้การสัมภาษณ์ ถามถึงสภาพทั่ว ๆ ไปที่บ้าน งานอดิเรกที่นักเรียนชอบ วิชาที่นักเรียนชอบหรือไม่ชอบ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน เช่น ใช้เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ โดยให้นักเรียนสัมภาษณ์เป็นคู่ ๆ และนำคู่สัมภาษณ์แก่นักเรียนทั้งห้อง เป็นต้น

- ให้ความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ เช่น เด็กตัวโตบางคนชอบแสดงอำนาจข่มขู่เด็กที่มีร่างกายเล็กและไม่แข็งแรง หรือไม่สมประกอบ ครูต้องเอาใจใส่และสอนนักเรียนให้อยู่ด้วยกันอย่างราบรื่น ไม่ข่มเหงรังแกซึ่งกันและกัน นักเรียนคนใดคนหนึ่งขาดเรียนเพราะไม่สบาย ครูควรชี้แจงให้นักเรียนทั้งห้องทราบว่าเพื่อนขาดโรงเรียนเพราะเหตุใด และช่วยกันส่งกำลังใจให้หายเร็ว ๆ หรือชวนกันไปเยี่ยมตามโอกาส ครูควรสงสารและเห็นอกเห็นใจนักเรียนที่เรียนอ่อน โดยสนับสนุนให้นักเรียนที่เรียนอ่อนมีความพยายาม โดยตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสม ทำทนาย กับความต้องการ และความสามารถของนักเรียน เมื่อทำสำเร็จควรให้คำชมเชย

- ให้ความยุติธรรม ครูต้องไม่แสดงความรักที่เหลื่อมล้ำ เช่น ยอมรับนักเรียนที่เรียนเก่ง/ไม่เก่ง เรียบร้อยและไม่เรียบร้อย ปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนด้วยใจเป็นกลางไม่มีอคติอย่างสม่าเสมอและต้องพยายามควบคุมอารมณ์ให้ได้พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

- ให้ความไว้วางใจและยกย่อง เช่น เมื่อมอบหมายงานหรือใบงานให้แล้ว ให้นักเรียนทำกิจกรรมตามที่กำหนดครูคอยเป็นที่ปรึกษาอยู่ห่าง ๆ จะทำให้นักเรียนมีอิสระในการทำงาน เข้าใจตนเองรับผิดชอบตนเอง และเรียนรู้ด้วยตนเอง

- มีความไวในการรับรู้อารมณ์ต่าง ๆ ของนักเรียน เช่น ในขณะที่ครูกำลังสอน เมื่อสังเกตเห็นว่านักเรียนไม่สนใจ ครูก็อาจจะเปลี่ยนกิจกรรม หรือเปลี่ยนเทคนิคในการสอน เพื่อให้ทุกคนหันมาสนใจในบทเรียนตามเดิม

- มีการยอมรับนับถือ การที่ครูเห็นคุณค่าในตัวนักเรียน ยอมรับว่า นักเรียนเป็นบุคคลสำคัญ มีคุณค่าและสามารถเรียนได้อย่างจริงจัง จะมีผลต่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน ครูควรให้โอกาสแสดงความรู้สึก โดยวิธีสอนต่าง ๆ เช่น บทบาทสมมุติ การใช้ละครชีวิตจริง หรือการสร้างสถานการณ์จำลอง

- ให้นักเรียนทุกคนมีบทบาทในการสร้างความคิด เช่น นักเรียนคนที่เรียนเก่งวิชาคณิตศาสตร์อาจจะช่วยติวให้นักเรียนที่เรียนอ่อน นักเรียนเก่งทางพลศึกษา ให้มีโอกาช่วยผู้ที่ไม่เก่งหรืออ่อนแอ เป็นต้น

- ไม่แสดงพฤติกรรมที่ซ้ำ ๆ ครูต้องพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนไม่ให้กระทำ

ซ้ำ ๆ กันเป็นประจำ เพราะจะทำให้นักเรียนทาบได้ว่าคุณจะเริ่มต้นทำอะไร และทำอย่างไร ก่อให้เกิดบรรยากาศที่น่าเบื่อหน่าย นักเรียนไม่สนใจและไม่กระตือรือร้นในการเรียน เช่น เมื่อเข้าห้องสอนทุกครั้งจะพูดว่า “สวัสดีนักเรียนทุกคน เอาหนังสือวิชา...ออกมาเปิดหน้า...” เป็นต้น

- ให้แรงเสริมหรือรางวัล ครูควรมีกำลังใจแก่นักเรียนที่มีจุดเด่นด้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และตามความเหมาะสม เช่น ชมเชยนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมถึงการช่วยเหลือเพื่อนเพื่อเพื่อนในขณะทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพราะจะทำให้ผู้ที่ได้รับการชมเชย มีความภาคภูมิใจ นักเรียนคนอื่น ๆ ก็จะได้เห็นแบบอย่างที่ดี เป็นต้น

4.4 วัสดุการเรียนรู้ที่หลากหลายทันสมัยและเพียงพอต่อการที่จะให้ผู้เรียนได้นำมาเป็นเครื่องมือในกระบวนการสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยผู้เรียนและเพื่อผู้เรียนโดยไม่จำกัดวิธีการ เวลาและสถานที่

4.5 การบริหารการจัดการที่เน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคนเข้ามามีสิทธิมีส่วนร่วมเป็นระบบที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้จากองค์กรภายนอก ผู้เรียนสามารถตั้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถที่จะวางแผนออกแบบการจัดกิจกรรมหรือออกแบบวิธีการเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งผู้เรียนสามารถที่จะกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์มาตรฐานในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนตามสภาพที่เป็นจริงด้วยตนเอง และยังเปิดโอกาสให้พ่อแม่ผู้ปกครองชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการการเรียนรู้ได้ทุกขั้นตอน

5. บทบาทของผู้เรียน (ทศนา เขมมณี, 2542)

การเรียนการสอนจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เมื่อครูมีการปรับบทบาทในพฤติกรรมการสอนของตนและเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนจะมีบทบาทสำคัญ ๆ ดังนี้

บทบาทในการทบทวนความรู้เดิมและการมีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือประสบการณ์ต่าง ๆ จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย เพื่อนำมาใช้ในการเรียนรู้

บทบาทในการศึกษาหรือลงมือปฏิบัติหรือลงมือกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจ ใช้ความคิดในการกลั่นกรอง แยกแยะ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่หามาได้ และสร้างความหมายให้แก่ตนเอง

บทบาทในการสรุปและจัดระบบระเบียบความรู้ที่ได้สร้างสรรค์ขึ้น และแสดงออกในสิ่งที่ตนเรียนรู้ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้ที่เกิดความคงทนและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้สะดวกขึ้น

บทบาทในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้ที่นั้นเกิดประโยชน์ต่อชีวิต นอกจากนั้นการประยุกต์ใช้จะช่วยตอกย้ำความเข้าใจและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้เรียนในความรู้ที่นั้น ๆ และการนำความรู้ไปใช้ยังก่อให้เกิดการเรียนรู้อื่น ๆ เพิ่มเติมได้ด้วย

ในการดำเนินตามบทบาททั้ง 4 ผู้เรียนจำเป็นต้องแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ดังนี้

1. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างกระตือรือร้น
2. ให้ความร่วมมือและรับผิดชอบในการดำเนินงาน/กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับกลุ่ม เช่น การแสวงหาข้อมูล การศึกษาข้อมูล และการสรุป เป็นต้น
3. รับฟัง พิจารณาและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
4. ใช้ความคิดอย่างเต็มที่ ปฏิสัมพันธ์ได้ตอบ คัดค้าน สนับสนุน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้สึกของตนกับผู้อื่น
5. แสดงความสามารถของตน และยอมรับความสามารถของผู้อื่น
6. ตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่าง ๆ
7. เรียนรู้จากกลุ่ม และช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้

คุณลักษณะของผู้เรียนตามแนวปฏิรูปการศึกษา

ตามแนวปฏิรูปการศึกษา คุณลักษณะที่สำคัญของผู้เรียนซึ่งต้องมีคุณลักษณะเป็นคนดี คนเก่ง และคนมีสุข (กรมวิชาการ, 2542) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เป็นคนดี หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมของความมีวินัย และค่านิยมประชาธิปไตย

1.1 พฤติกรรมการมีวินัย คือ คุณลักษณะทางจิตใจ และพฤติกรรมที่ช่วยให้บุคคลนั้นสามารถควบคุมตนเองและปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกาของสังคม เพื่อประโยชน์สุขของตนเองและของส่วนรวม ประกอบด้วย สนใจใฝ่รู้ ควบคุมตนเอง รับผิดชอบต่อ มีเหตุผล ซื่อสัตย์ ขยัน ตรงต่อเวลา เชื่อมมั่นในตนเอง อดทน เป็นผู้นำ ให้ความร่วมมือ การรับฟัง/เคารพความคิดเห็นผู้อื่น การช่วยเหลือพึ่งพาตนเอง การรู้จักเสียสละและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การช่วยเหลือผู้อื่นและส่วนรวม การทำตามข้อตกลง ความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น และการมีวินัยในการเรียนรู้

1.2 ค่านิยมประชาธิปไตย คือ คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมของบุคคลที่เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น การเคารพสิทธิและป้องกันสิทธิของตนเองและผู้อื่น ด้วยน้ำใจที่เคารพต่อคุณค่าและเสียงส่วนใหญ่ ด้วยความเข้าใจระหว่างกันและกันด้วยความสันติ ประกอบด้วย เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การเคารพสิทธิ ป้องกันสิทธิของตนเอง การเคารพสิทธิผู้อื่น ความมีเหตุผล การเคารพกติกาของสังคม ทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็น มีความเสียสละ มองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจผู้อื่น และไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ

2. เป็นคนเก่ง หมายถึง เก่งในการที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น และเรียนรู้ที่จะทำงานกับผู้อื่น ประกอบด้วย

2.1 การเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการพัฒนาทักษะการคิด (วิเคราะห์ สังเคราะห์ จำแนก

จัดลำดับความสำคัญ) และทักษะการแก้ปัญหา ประกอบด้วย

2.2 การเรียนรู้ที่จะทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ด้วยการพัฒนาทักษะการจัดการ ทักษะการวิเคราะห์ตนเอง และการพัฒนาความเข้าใจและความรู้สึกของผู้อื่น ประกอบด้วย

2.2.1 ทักษะการจัดการ ได้แก่ ความสามารถในการวางแผน ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการติดตาม ประเมินผลและสรุปรายงาน และมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการ

2.2.2 ทักษะการวิเคราะห์ตนเอง

2.2.3 การเข้าใจผู้อื่น

3. คนมีความสุข หมายถึง คนมีความสุขจากการเรียนรู้โดยการตอบสนองการใฝ่รู้ ตอบสนองการกระทำและการสร้างสรรค์ ตลอดจนการบริโภคด้วยปัญญา/ความคิด

3.1 สุขกาย หมายถึง ภาวะที่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข

3.2 สุขใจ หมายถึง การที่บุคคลรู้จักตนเองเป็นอย่างดี ยอมรับข้อบกพร่องที่ตนมี ภาควิไมใจในข้อดีของตน มีอารมณ์แจ่มใส มีจิตใจที่มั่นคง ไม่มีความวิตกกังวลและความตึงเครียด มองโลกในแง่ดี สามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งหาความสุขได้จากสิ่งแวดล้อมของตนเองได้ดี

หน้าที่รับผิดชอบและลักษณะการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา

1. ความหมาย

การปฏิบัติงานของครู (ยุพิน จายะภูมิ, 2533) หมายถึง การทำงานของครูในด้านการจัดการสอน การอบรมและแนะแนว การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การพัฒนาตนเองและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

2. สภาพทั่วไปและปัญหาในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา

จากงานวิจัยของ สุบิน ภูมรินทร์ (2532) ในการศึกษาการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและจากการตอบแบบสอบถามของครูผู้สอน พบว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรีเป็นการประเมินผลตามระเบียบข้อกำหนดของข้าราชการ มีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อนำผลไปใช้ประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน และเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครู ส่วนการนำผลไปใช้เพื่อประโยชน์อื่นมี

น้อยมาก วิธีการประเมินส่วนใหญ่ใช้ได้แก่ วิธีการสังเกต การสอบถาม และการตรวจสอบผลงาน ปัญหาสำคัญในการประเมินผลการปฏิบัติงานได้แก่ การประเมินสิ่งที่เป็นนามธรรม และเป็นปัญหาจำกัดโควตา 2 ชั้น รวมถึงการแบ่งกลุ่มระดับของข้าราชการด้วย

ยุพิน จายะภูมีย์ (2533) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาศึกษาดีเด่น สังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ในด้านการสอน ครูส่วนใหญ่เตรียมการสอนทั้งที่บ้านและโรงเรียน มีการทำสรุปย่อเนื้อหาจากบทเรียน แบบฝึกหัดและข้อทดสอบ เพื่อเตรียมไว้ใช้ในการเรียนการสอน มีการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนครบทุกชั้นตอน ใช้กิจกรรมการสอนหลายชนิด ทั้งการบรรยาย อภิปราย การทดลอง และแก้ปัญหา การสาธิตและการปฏิบัติจริง ครูส่วนใหญ่ทำสื่อการสอนใช้เอง โดยใช้เวลาในชั่วโมงว่างและวันเสาร์-อาทิตย์ ครูใช้สื่อการสอนทุกครั้งที่สอน ครูมีการทดสอบย่อยนักเรียนในระหว่างภาคเรียนและครูวัดผลการเรียนของนักเรียนในขณะที่สอนโดยการตรวจแบบฝึกหัด มีการสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำโดยสอนเป็นรายบุคคล จัดทำแบบฝึกหัดเสริมเพื่อสอนเสริมให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และครูส่วนใหญ่ซ่อมเสริมนักเรียนในเวลาช่วงเย็นหลังเลิกเรียน

อนุชาติ เพ็งกลิ่น (2539) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของครูบรรจุใหม่ในโรงเรียนประถมศึกษาศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรีตามลักษณะงานของครูที่กำหนดโดยกองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาใน 4 ด้าน ได้แก่ งานด้านการสอน งานสนับสนุนการสอน งานอื่น ๆ และปัญหาในการปฏิบัติงาน โดยด้านการปฏิบัติการสอน พบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้เวลาในการปฏิบัติงานด้านการสอนตามตารางสอนโดยเฉลี่ย 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้สอนตรงกับวิชาเอกที่ศึกษามา งานด้านการสอนส่วนใหญ่ที่ครูปฏิบัติ ได้แก่ การเตรียมการสอน การจัดหาสื่อการสอน การจัดเตรียมสื่อการสอน การทำงานประจำชั้น การตรวจงาน และการสอนซ่อมเสริม

दनัย เอี่ยมทรัพย์ (2540) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของครูวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับประถมศึกษาในด้านการสอนพบว่า ครูส่วนใหญ่มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าทุกครั้ง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ใช้สื่อการสอนที่ผลิตขึ้นเอง และวัดและประเมินผลด้วยวิธีการสังเกต

อวยพร ศรีภา (2533) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติงานของครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษาศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ส่วนใหญ่เตรียมการสอนโดยการจัดทำบันทึกการสอนก่อนทำการสอนไว้ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์ และมีการจัดเตรียมสื่อการสอนก่อนทำการสอน ส่วนวิธีการสอนงานต่าง ๆ พบว่า ครู

ส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงทั้ง 3 งาน โดยการสอนงานบ้าน ส่วนใหญ่เน้นทักษะและกระบวนการในการปฏิบัติงาน การวัดผลและประเมินผล ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีตรวจผลงานนักเรียนโดยใช้แบบจัดอันดับคุณภาพ ด้านปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนในห้องเรียนพบว่า ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนในทุก ๆ ด้าน

3. ความสำคัญของครู

ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวดที่ 7 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะครูซึ่งเป็นตัวแปรที่สำคัญอย่างหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษาคั้งนี้ ความสำเร็จและความล้มเหลวอยู่ที่ครู โดยครูจะต้องมีคุณภาพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามความสามารถอย่างแท้จริง โดยเฉพาะหน้าที่หลักที่สำคัญ คือ การปฏิบัติการสอน ซึ่งจะมีผลต่อการผลิตบุคคลที่มีความรู้ความสามารถของประเทศให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมต่อไป เพื่อพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ ด้วย

ในด้านการพัฒนาตนเองของครูในการปฏิบัติหน้าที่นั้นครูสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำตามแบบอย่างที่มีอยู่ หรือดัดแปลงวิธีต่าง ๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น และพัฒนาต่อไปจนเป็นผู้คิดวิธีการต่าง ๆ ได้เองจากความชำนาญที่สั่งสมเป็นประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งในการพัฒนาเพิ่มความชำนาญนี้ ครูอาจทำได้ใน 3 แนวทางใหญ่ ๆ คือ การศึกษาเอกสาร การเข้าฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และการฝึกหัดด้วยตนเองในงานปกติ และในการพัฒนาครูไปสู่ครูมืออาชีพจำเป็นต้องมีรูปแบบ โดยรูปแบบดังกล่าวจะต้องอธิบายถึงการพัฒนาความชำนาญ การจนถึงระดับความภาคภูมิใจในอาชีพ การพัฒนาด้วยตนเอง ตัดสินใจได้ด้วยตนเองได้ ควบคุมตนเองได้ และการปฏิบัติงานจนถึงระดับที่ทำให้เกิดผลต่อผู้เรียนทุกคน ซึ่งในการพัฒนาผู้เรียนไปตามลำดับขั้นก็ต้องแยกพัฒนาการเป็นรายห้อง รายกลุ่ม ทั้งกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน และในที่สุดก็ต้องพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุถึงศักยภาพสูงสุดเป็นรายบุคคล

ดังนั้น วิธีการพัฒนาตนเองของครู ครูจะต้องใช้วิธีการพัฒนาผู้เรียนจากการดูต้นแบบ ใช้รูปแบบหรือวิธีการพัฒนาที่มีอยู่นำมาดัดแปลงให้เหมาะกับผู้เรียนและข้อจำกัดของสถานศึกษา และในที่สุดครูก็สามารถสร้างวิธีการพัฒนาขึ้นเองตามความสามารถและความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ ซึ่งมีติในการพัฒนาดังกล่าวครูต้องดำเนินให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน เช่น ก่อนลงมือพัฒนาผู้เรียนก็ต้องมีความเชื่อว่าเขาจะต้องเรียนรู้ไปถึงขีดสุดได้ ทำความเข้าใจผู้เรียน และแนะนำวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งอาจได้มาจากเลือกวิธีการที่มีอยู่แล้วนำมาดัดแปลงหรือสร้างวิธีการใหม่ขึ้นมา เมื่อดำเนินการได้ตามกระบวนการดังกล่าว ก็จะคาดหวังได้ว่าผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพของแต่ละคน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2537)

ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของครู

ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่ครูทุกคนปฏิเสธไม่ได้ เพราะการปฏิบัติตามภาระหน้าที่และความรับผิดชอบเป็นการกระทำเพื่อความอยู่รอดของตนเองและสังคม ครูที่ละเลยภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของตนนอกจากจะเป็นการทำลายสันติสุขส่วนตัวแล้ว ยังเป็นการทำลายสันติภาพและความเจริญมั่นคงของสังคมอีกด้วย ดังนั้น ครูทุกคนจะต้องปฏิบัติตามภาระหน้าที่ของตนด้วยความอดทนและด้วยความสำนึกของความเป็นครูให้สำเร็จโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญทั้งในปัจจุบันและอนาคต และที่สำคัญจะต้องมีการปฏิบัติภาระหน้าที่ที่ควบคู่กันไปกับคุณธรรมด้วย ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ครูต้องมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้

ยุพิน จายะภุมมี (2533) ได้สรุปถึงงานในหน้าที่ครูต้องปฏิบัติ 5 ด้าน ดังนี้

1. งานด้านการจัดการสอน
2. งานด้านการอบรมแนะแนว
3. งานด้านการจัดกิจกรรมหลักสูตร
4. งานด้านการพัฒนาตนเอง
5. งานด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้คำนิยามในการจัดเรื่องการสอนไว้ ดังนี้

ยุพิน จายะภุมมี (2533) การจัดการสอน หมายถึง การทำงานของครูที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนทั้งหมด เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้บรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การจัดบรรยากาศในห้องเรียน การวัดและประเมินผล รวมทั้งการสอนซ่อมเสริมนักเรียน

อนุชาติ เพ็งกลิ่น (2539) งานสอน หมายถึง การทำงานของครูที่เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนทั้งหมด เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้บรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ การปฏิบัติการสอนจริง งานประจำชั้น การเตรียมการสอน การเตรียมสื่อการสอน การผลิตสื่อการสอน การตรวจงาน การสอนซ่อมเสริม และการปฏิบัติการสอนแทน

ตอนที่ 2 เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครู

มาตรฐานวิชาชีพของครู

การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูนั้นเพื่อให้ผู้สอนหรือครูมีมาตรฐานในวิชาชีพของตน หากความรู้มีมาตรฐานแต่ผู้สอนไม่มีมาตรฐาน การศึกษาตามมาตรฐานและตามแนวปฏิรูปการศึกษาก็อาจจะไม่มีความรู้ก็ได้ ดังนั้น ทั้งในและต่างประเทศจึงได้มีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูประถมศึกษา ดังนี้

มลรัฐ Connecticut (1996 อ้างถึงใน นาดยา ปิรันธนานนท์, 2542) ได้กำหนดมาตรฐานของวิชาชีพครูประถมศึกษา ไว้ 9 มาตรฐาน คือ

- มาตรฐานที่ 1 : ความรู้ในสาขาวิชา
- มาตรฐานที่ 2 : ความรู้เกี่ยวกับตัวนักเรียน
- มาตรฐานที่ 3 : สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้
- มาตรฐานที่ 4 : การวางแผนการเรียนการสอน
- มาตรฐานที่ 5 : การสื่อสาร
- มาตรฐานที่ 6 : การประเมินผล
- มาตรฐานที่ 7 : การปฏิบัติงาน
- มาตรฐานที่ 8 : ความสัมพันธ์กับโรงเรียนและชุมชน
- มาตรฐานที่ 9 : ความเป็นวิชาชีพ

นอกจากนี้ มลรัฐ Colorado (1994 อ้างถึงใน นาดยา ปิรันธนานนท์, 2542) การปฏิบัติงานของครูในห้องเรียนครูจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน ครูจึงต้องมีความสามารถในด้านต่อไปนี้

การจัดการตนเอง ใช้เทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถจัดการเรียนของตนเองได้ ขณะเดียวกันก็รู้จักที่จะพึ่งพาช่วยเหลือกันและกัน และช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

สภาพการเรียนรู้ ส่งเสริมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่จะให้นักเรียนมีพัฒนาการทางสังคม และวัฒนธรรมเป็นไปด้วยดี ได้เรียนรู้ที่จะเผชิญกับปัญหา ความยากลำบาก และความล้มเหลวต่าง ๆ อย่างมีสติ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้สัมพันธ์กับสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การสอน

- นำทักษะชีวิต ทักษะสังคม และทักษะที่เกี่ยวกับค่านิยม จริยธรรม มาผสมผสานเข้าด้วยกันในหลักสูตร
- เลือกวิธีการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของนักเรียน
- นำทักษะการเรียนและทักษะการคิดมาสัมพันธ์กันในการสอนเรื่องต่าง ๆ ในหลักสูตร
- สามารถใช้ภาษาในการสอนและสื่อสารให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียน และสนองในสิ่งที่เขาสนใจเป็นพิเศษได้

- ใช้วิธีการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง สิ่งที่เรียนสัมพันธ์กับชีวิตจริงของเขา เรียนรู้จากประสบการณ์ ชุมชน และเรียนรู้ในสิ่งที่นักเรียนเลือกตัดสินใจเอง
- ใช้สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการความสนใจของนักเรียน
- ออกแบบและจัดโอกาสให้นักเรียนได้ถ่ายโอนสิ่งที่เรียนไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย
- ใช้เทคนิคการทำงานเป็นกลุ่มในขณะสอน
- จัดเวลาการสอนให้ยืดหยุ่น เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน
- ติดต่อและร่วมมือกับครูคนอื่น รวมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการต่าง ๆ ในการวางแผน และปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพ

เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

จากแนวการพัฒนาและรูปแบบการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 ครูสภาซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูจึงได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพขึ้นในปี 2533 ได้ระบุคุณลักษณะที่สำคัญสำหรับผู้ประกอบอาชีพครูไว้เป็นเกณฑ์ 4 ด้าน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2537; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2542) คือ

1. รอบรู้
2. สอนดี
3. มีคุณธรรมจรรยาบรรณ
4. มุ่งมั่นพัฒนา

และได้เผยแพร่ไปยังครูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ แต่เนื่องจากเกณฑ์ดังกล่าวเป็นนามธรรม ยากแก่การปฏิบัติและประเมิน จึงไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร

ต่อมาในปี 2537 ครูสภาจึงได้พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นใหม่ที่มีเนื้อหาครอบคลุมเกณฑ์เดิมที่สามารถปฏิบัติและประเมินได้ เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 ที่พัฒนาขึ้นมาใหม่มี 11 มาตรฐาน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2537; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2542; ธีรศักดิ์ อัครบวร, 2540) โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้เมื่อ พ.ศ. 2539 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2534; คำหามาน คนไค, 2543) ซึ่งสามารถประเมินพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของครูได้ชัดเจนและสะดวกขึ้น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูได้นำหลักเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดังกล่าวเป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และถือเป็นเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเกณฑ์ต่าง ๆ เหล่านี้ ได้แก่

- มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ
- มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน

- มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ
- มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง
- มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
- มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
- มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
- มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
- มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
- มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน
- มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

เกณฑ์มาตรฐานทั้ง 11 ข้อนี้ เป็นเกณฑ์ของการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครู เพื่อประกันคุณภาพการทำงานและการเป็นครู เกณฑ์แต่ละข้อมีคำอธิบาย และมีระดับคุณภาพ โดยกำหนดไว้เป็น 3 ระดับ ครูผู้บริหารการศึกษาสามารถนำเกณฑ์ไปปฏิบัติได้ทันทีโดยมีความครอบคลุมเกณฑ์เดิม สามารถปฏิบัติและประเมินพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของครูได้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ครูผลักดันจากคุณภาพภายในตัวครู เกณฑ์มาตรฐานทั้ง 11 ข้อนี้กำหนดขึ้นบนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ครูจึงต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูสามารถเลือกวิธีสอนให้เหมาะกับพัฒนาการของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ เมื่อสอนไปแล้วครูสามารถตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง และชื่นชมต่อความสำเร็จของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2537; อุดมศักดิ์ นาดิ, 2542; ธีรศักดิ์ อัครบวร, 2540 และ สุวิทย์ มูลคำ, 2542)

การประเมินคุณภาพครูตามเกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” (NTQ)

ในปี พ.ศ. 2540 คุรุสภาโดยฝ่ายวิจัย กงวิชาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2541) ได้กำหนดแนวทางในการประเมินคุณภาพของครู เพื่อให้ครูได้ใช้เป็นแนวทางในการประเมินตนเอง และให้ผู้บริหารประเมิน โดยได้จัดทำระดับคุณภาพของครู (NTQ: National Teacher Qualification) ซึ่งมีสาระครอบคลุมเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูเป็น 5 ระดับ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2541; สุวิทย์ มูลคำ, 2542; โกวิท ประवाल พุทธรักษ์, ม.ป.ป.; สมหวัง พิชานวัฒน์, 2542 และ คำหมาน คนไค, 2543) แต่ละระดับประกอบด้วยวิธีการปฏิบัติงานและวิธีการปฏิบัติตน โดยคณะกรรมการข้าราชการครูได้มีมติให้นำระดับคุณภาพของครู (NTQ) ไปใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานและการพัฒนาข้าราชการครู เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2541 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. **ระดับคุณภาพของครู (National Teacher Qualification)** หรือเรียกย่อ ๆ ว่า NTQ เป็นเกณฑ์มาตรฐานกลางสำหรับการผลิต การสรรหา การพัฒนาการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูพัฒนามาจาก

มาตรฐานวิชาชีพครูโดยคุรุสภา และกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ประกาศใช้เป็นมาตรฐานกลางที่บ่งบอกระดับคุณภาพทางวิชาชีพของครูตั้งแต่ระดับต่ำสุดที่พอยอมรับได้จนถึงระดับสูงสุด

1.1 แนวคิดพื้นฐานของ NTQ

แนวคิดพื้นฐานที่สำคัญของ NTQ คือ การเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ (Learner Centered and All Children Can Learn) และอีกประการหนึ่งคือแนวคิดในเรื่องการพัฒนาคนต้องการพัฒนาแบบพึ่งพาผู้อื่น (Dependent) ไปสู่การพัฒนาที่เป็นอิสระสามารถพึ่งพาตนเอง สามารถคิดริเริ่ม (Independent) ซึ่งเป็นการพัฒนาแบบยั่งยืนที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ เช่นเดียวกับครูก็จะต้องพัฒนาจากการพึ่งพาผู้อื่นหรือทำตามแบบตามคำสั่งไปสู่การริเริ่มพัฒนาตนเองและร่วมมือพัฒนากับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

1.2 ระดับคุณภาพของครู (National Teacher Qualification: NTQ) แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

ระดับ 1 ครูปฏิบัติการ มีลักษณะดังนี้

เป็นครูที่ปฏิบัติงาน โดยยังต้องอาศัยการชี้แนะ การสั่งการ รูปแบบจากผู้อื่น หรือคำสั่ง เอกสาร แบบแผนต่าง ๆ และมีความมุ่งมั่นที่จะทำตามแบบแผนนั้น ๆ ให้สมบูรณ์ โดยคำนึงถึงเป้าหมายปลายทางเป็นลำดับรอง

การสอนมุ่งเน้นเนื้อหา ผู้สอนเป็นผู้บอกความรู้ สอนตามแผนที่กำหนด กิจกรรมทุกอย่างตัดสินใจโดยครู มีสื่อเน้นความรู้ความจำ ประเมินผลเน้นการทดสอบ เกิดผลต่อผู้เรียนในด้านความรู้ความจำเป็นส่วนใหญ่ ผลงานของผู้เรียนเป็นแบบเดียวกันตามที่ครูกำหนด รายงานผลเป็นภาพรวมของผู้เรียนทั้งชั้น

เป้าหมายในการพัฒนา คำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นกับตัวเอง เน้นความถูกต้องตามระเบียบ กฎเกณฑ์ มากกว่าเป้าหมายของงานหรือผลที่เกิดขึ้นกับผู้รับบริการ

ระดับ 2 ครูชำนาญการ มีลักษณะดังนี้

เป็นครูที่ปฏิบัติงาน โดยมีกระบวนการพัฒนาไปสู่ความสามารถในการคิดเอง ทำเอง ตัดสินใจเองได้ โดยมีความมุ่งมั่นที่จะลงมือทำ รู้จักกำหนดเป้าหมายของงานไปที่ผู้รับบริการ แต่ยังไม่มีส่วนดำเนินการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายนั้นอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

การสอนมุ่งเน้นความรู้ความเข้าใจ มีตัวอย่างมากขึ้น ดัดแปลงแผน สื่อ ให้เหมาะสมกับสภาพจำกัดต่าง ๆ ได้ มีอุปกรณ์มากขึ้น ผลงานของผู้เรียนยังเป็นเรื่องเดียวกัน แต่มีรายละเอียดแตกต่างกัน รายงานผลเป็นกลุ่ม

เป้าหมายในการพัฒนา คำนึงถึงความถูกต้องตามระเบียบ กฎเกณฑ์ ให้ความสำคัญต่อกระบวนการ และเน้นผลที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้รับบริการเท่าๆ กัน

ระดับ 3 ครูเชี่ยวชาญ มีลักษณะดังนี้

เป็นครูที่ปฏิบัติงาน อย่างมีเป้าหมาย มีขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ สร้างสรรค์งาน คิดและตัดสินใจได้เอง จัดลำดับความสำคัญของงานได้ เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนมุ่งเน้นกระบวนการคิด ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ส่วนใหญ่ ครูใช้คำถามมากขึ้น ถามหาวิธีการ มีแผนการสอนที่พัฒนาขึ้นเอง จัดทำเองได้เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ใช้สื่อเน้นกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น คำตอบของผู้เรียนหลากหลายเกิดจากการแสวงหา และสรุปความรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายของครู กล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

เป้าหมายในการพัฒนา คำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้รับบริการอย่างรอบด้านสมดุลทั่วถึงและเสมอภาค

ระดับ 4 ครูเชี่ยวชาญพิเศษ มีลักษณะดังนี้

เป็นครูที่ดำเนินงานต่าง ๆ โดยคำนึงถึงบุคคลอื่น องค์กรประกอบอื่น ๆ ที่จะได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติ นั้น ๆ แต่ยังไม่สามารถสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สร้างความเป็นเอกภาพในทุกส่วน ทุกองค์ประกอบต่าง ๆ นั้นได้

การสอนมุ่งเน้นพัฒนาจริง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้กิจกรรมและสื่อสอดคล้องสัมพันธ์กันส่งผลต่อพัฒนาการและความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ให้โอกาสในการแสดงออกอย่างอิสระ ผลงานของผู้เรียนแตกต่างกันตามกระบวนการเรียนการสอนที่เลือก

เป้าหมายในการพัฒนา คำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้รับบริการและการพัฒนาวิชาชีพหรือการพัฒนาสังคม

ระดับ 5 ครูผู้ทรงคุณวุฒิ มีลักษณะดังนี้

เป็นครูที่ปฏิบัติงาน ด้วยกระบวนการพัฒนาร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ บนพื้นฐานของผลการพัฒนาทางบวกอย่างเท่าเทียมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สร้างความเป็นเอกภาพของงาน และกลุ่มบุคคลทั้งหมดรวมทั้งความสมดุลของสิ่งแวดล้อม

การสอนมุ่งเน้นการค้นหา สร้างความรู้ร่วมกันกับผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้วางแผนการเรียนรู้และกำหนดหลักสูตรของห้องเรียนเกือบทั้งหมด ร่วมประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองและการสอนของครู ใช้สื่อที่หลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนและทุกคน ผลงานของผู้เรียนคนละอย่างคนละเรื่องตามความสนใจและความถนัดอย่างแท้จริง เป็นผู้สร้างผู้นำให้ผู้เรียน และเพื่อนครู เป็นผู้นำ คิดเอง พัฒนาเองได้รอบด้านอย่างยั่งยืน

เป้าหมายในการพัฒนา คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ส่งผลให้เกิดการสร้างและพัฒนาวิชาชีพอย่างถาวร มีเกียรติภูมิเป็นตัวอย่างได้ทั้งด้านวิชาชีพ และชีวิตส่วนบุคคล

จากการกำหนดแนวทางในการประเมินคุณภาพของครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาที่กล่าวไว้ข้างต้น จะพบว่า จะมีการประเมินในประเด็นหลัก 3 ประเด็น โดยเน้นที่กระบวนการพัฒนาในการปฏิบัติงานหรือจัดการเรียนการสอนของครู และมีการประเมินในส่วนผลลัพธ์ที่ตัวเด็กเป็นบางส่วน โดยมีการประเมิน 3 ด้าน คือ 1) การปฏิบัติงานโดยทั่วไปของครู 2) การจัดการเรียนการสอน และ 3) เป้าหมายในการพัฒนางานหรือการจัดการเรียนการสอน ประเด็นหลักทั้งสามประเด็นมีการกล่าวไว้อย่างกว้าง ๆ ซึ่งยากแก่การนำไปปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาประเด็นหรือองค์ประกอบจากคำอธิบายคุณภาพของครูที่สำนักงานเลขาธิการกำหนดขึ้นดังตารางที่ 1 ซึ่งได้อธิบายคุณภาพรวมของครูเป็น 5 ระดับคุณภาพโดยมีตัวบ่งชี้ที่ค่อนข้างชัดเจน ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่มีความคล้ายคลึงกันจากคำอธิบายคุณภาพรวมดังกล่าวโดยแยกเป็นประเด็นการพิจารณาใน 3 ด้าน คือ ด้านข้อมูลนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลลัพธ์ (Output) ดังตารางที่ 2

จากตารางที่ 2 จะพบว่า องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพของครูตามเกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” ที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภากำหนดขึ้นนั้นมีการประเมินในทุกด้านซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นในด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ องค์ประกอบในเรื่องบทบาทของครู การจัดการ สื่อ และมีการประเมินในด้านข้อมูลนำเข้า (Input) ได้แก่ เนื้อหา ข้อมูล และแผนการสอน และในด้านผลลัพธ์ (Output) ได้แก่ บทบาทของนักเรียนผู้รับบริการ การมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ การเป็นผู้นำ และการสร้างความรู้ของผู้เรียน เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกณฑ์ดังกล่าวมีการประเมินที่เน้นบทบาทของครูเป็นหลัก มีการประเมินในด้านข้อมูลนำเข้าและด้านผลลัพธ์บ้าง และมีการกล่าวถึงการพัฒนาวิชาชีพในการประเมินเป็นส่วนน้อย

คำอธิบายคุณภาพรวมของครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2540) ได้มีการจัดแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) เนื้อหา ข้อมูล และแผนการสอน 2) บทบาทของครู 3) บทบาทของนักเรียนผู้รับบริการ 4) สื่อ และ 5) การจัดการ โดยมีระดับการปฏิบัติเป็น 5 ระดับคุณภาพ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คำอธิบายคุณภาพรวมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2540)

องค์ประกอบ	ระดับการปฏิบัติ				
	ครูปฏิบัติการ (NTQ1)	ครูชำนาญการ (NTQ2)	ครูเชี่ยวชาญ (NTQ3)	ครูเชี่ยวชาญพิเศษ (NTQ4)	ครูทรงคุณวุฒิ (NTQ5)
1. เนื้อหา ข้อมูล และแผนการสอน	<p>-มีแผนการสอนที่ระบุให้เห็นถึงการนำเสนอเนื้อหาตามหลักสูตรที่กำหนดมาถ่ายทอดให้กับผู้เรียนในลักษณะความรู้ความจำ</p> <p>-มีข้อมูลและเอกสารในหน้าที่เท่าที่กำหนดให้</p>	<p>-มีแผนการสอนที่จัดทำขึ้นเอง โดยนำเนื้อหาตามหลักสูตรมาเพิ่มเติมข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน เสนอเป็นกิจกรรม สื่อ เพื่อขยายความให้เกิดความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เรียน</p> <p>-รับรู้ วิเคราะห์ ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ นำมาใช้ในการปฏิบัติงานและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเอง อยู่เสมอ</p> <p>-มีรายงานที่ระบุปัญหา วิธีการพัฒนา ผลและข้อเสนอในการพัฒนาเป็นภาพรวมของนักเรียนทั้งชั้น</p>	<p>-แผนการสอนมีองค์ประกอบครบถ้วน สัมพันธ์กัน ระบุถึงกิจกรรมการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การลงมือปฏิบัติของผู้เรียน และสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและสถานศึกษา</p> <p>-แสวงหา วิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ ชุมชน สังคมใกล้เคียงนำมาใช้ พัฒนาผู้เรียนและผู้ร่วมงาน</p> <p>-มีรายงานที่ระบุปัญหา วิธีการพัฒนา ผลและข้อเสนอในการพัฒนาเป็นภาพรวม และแจกแจงเป็นกลุ่ม และรายบุคคลโดยพิจารณาจาก Portfolio ของครูผู้เรียน หรือข้อมูลผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน</p>	<p>-แผน การ สอน ระบุ กิจกรรม สอนตอบผู้เรียนเป็นรายคน เนื้อหา มุ่งสร้าง ความ สามารถ และ พัฒนาการของผู้เรียน การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถนำมาปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>-แสวงหา รวบรวม วิเคราะห์ จำแนก จัดกลุ่มข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ ชุมชน ท้องถิ่น และนำมาใช้ในการพัฒนาวิชาชีพครู</p> <p>-มีรายงานที่ระบุปัญหา วิธีการพัฒนา ผล และข้อเสนอในการพัฒนาเป็นภาพรวม และแจกแจงเป็นกลุ่ม และรายบุคคลโดยพิจารณาจาก Portfolio ของครูผู้เรียน หรือ ข้อมูล ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน</p>	<p>-แผนการสอนมีหลายแบบสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนรายบุคคล ผู้เรียนมีโอกาสกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีการเรียนได้ด้วยตนเอง</p> <p>-แสวงหา รวบรวม วิเคราะห์ จำแนก จัดระบบเผยแพร่ และบริการข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ ชุมชน ท้องถิ่น ตลอดจนความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงในประเทศ และโลก และนำมาใช้ในการพัฒนาวิชาชีพครู พัฒนาสังคม และเอื้อต่อวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง</p> <p>-มีรายงานที่ระบุปัญหา วิธีการพัฒนา ผล และข้อเสนอในการพัฒนาเป็นภาพรวม และแจกแจงเป็นกลุ่ม และรายบุคคลทุกด้านตามความสามารถของผู้เรียนโดยพิจารณาจาก Portfolio ของครูผู้เรียน หรือ ข้อมูล ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ) คำอธิบายคุณภาพรวมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2540)

องค์ประกอบ	ระดับการปฏิบัติ				
	ครูปฏิบัติการ (NTQ1)	ครูชำนาญการ (NTQ2)	ครูเชี่ยวชาญ (NTQ3)	ครูเชี่ยวชาญพิเศษ (NTQ4)	ครูทรงคุณวุฒิ (NTQ5)
2. บทบาทของครู	<p>-ปฏิบัติงานโดยยังต้องอาศัยการชี้แนะ การสั่งการ รูปแบบจากผู้อื่น หรือคำสั่ง เอกสาร แบบแผนต่าง ๆ และมีความมุ่งมั่นที่จะทำตามแบบแผนนั้น ๆ ให้สมบูรณ์โดยคำนึงถึงเป้าหมายปลายทางเป็นลำดับรอง</p> <p>-สอนเน้นเนื้อหาโดยการบอกความรู้ให้ผู้เรียน</p> <p>-สอนตามแผนที่กำหนดโดยไม่ดัดแปลงกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน</p> <p>-ตัดสินใจสั่งการในการจัดกิจกรรมทุกอย่าง</p> <p>-ใช้สื่อการสอนน้อยและเป็นสื่อเน้นความรู้ความจำ</p>	<p>-ปฏิบัติงานโดยมีกระบวนการพัฒนาไปสู่ความสามารถในการคิดเอง ทำเอง ตัดสินใจเองได้ โดยมีความมุ่งมั่นที่จะลงมือทำ รู้จักกำหนดเป้าหมายของงานไปให้ผู้รับบริการ แต่ยังไม่มีส่วนในการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายนั้นอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ</p> <p>-สอนเน้นอธิบายให้เกิดความรู้ความเข้าใจ</p> <p>-สอนโดยดัดแปลงแผน มีตัวอย่างมากขึ้น</p> <p>-เลือกใช้สื่อได้เหมาะสมกับสภาพจำกัดต่าง ๆ ได้</p>	<p>-ปฏิบัติงานอย่างมีเป้าหมาย มีขั้นตอนการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ สร้างสรรค์งาน คิดและตัดสินใจได้เอง จัดลำดับความสำคัญของงานได้ เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>-สอนเน้นกระบวนการคิด โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่</p> <p>-จัดทำแผนการสอนด้วยตนเอง และพัฒนาแผนการสอนได้เอง</p> <p>-ใช้แผนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>-ใช้คำถามแบบถามหาวิธีการมากขึ้น</p> <p>-ใช้สื่อมากขึ้น และเป็นสื่อเน้นกระบวนการปฏิบัติของผู้เรียน</p>	<p>-ดำเนินงานต่าง ๆ โดยคำนึงถึงบุคคลอื่น องค์ประกอบอื่น ๆ ที่จะได้รับประโยชน์จากการปฏิบัตินั้น ๆ แต่ยังไม่สามารถสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สร้างความเป็นเอกภาพในทุก ๆ ส่วน ทุกองค์ประกอบต่าง ๆ นั้นได้</p> <p>-สอนเน้นการพัฒนาความสามารถของผู้เรียน</p> <p>-ร่วมวางแผนการเรียนรู้กับผู้เรียน</p> <p>-ให้โอกาสผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระ</p> <p>-วิเคราะห์การใช้สื่อกับกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน</p>	<p>-ปฏิบัติงานด้วยกระบวนการพัฒนาาร่วมกันอย่างสร้างสรรค์บนพื้นฐานของผลการพัฒนาทางบวกอย่างเท่าเทียมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สร้างความเป็นเอกภาพของงาน และกลุ่มบุคคลทั้งหมด รวมทั้งความสมดุลของสิ่งแวดล้อม</p> <p>-สอนเน้นการค้นหา</p> <p>-ร่วมสร้างความรู้กับผู้เรียน</p> <p>-ให้โอกาสผู้เรียนในการวางแผนการเรียนรู้และกำหนดหลักสูตร</p> <p>-ใช้สื่อหลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนและทุกคน</p> <p>-สร้างผู้เรียน เพื่อนครูและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องให้เป็นผู้นำ คิดเอง พัฒนาเองได้รอบด้านอย่างยั่งยืน</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ) คำอธิบายคุณภาพรวมของครู ตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครู ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2540)

องค์ประกอบ	ระดับการปฏิบัติ				
	ครูปฏิบัติการ (NTQ1)	ครูชำนาญการ (NTQ2)	ครูเชี่ยวชาญ (NTQ3)	ครูเชี่ยวชาญพิเศษ (NTQ4)	ครูทรงคุณวุฒิ (NTQ5)
3. บทบาท ของนักเรียน ผู้รับบริการ	-ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมและได้ผล งานตามที่ครูกำหนด	-ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามตัวอย่าง ที่มีมากขึ้นจนเกิดความรู้ ความ เข้าใจ และได้ผลงานที่มีรายละเอียด แตกต่างกัน	-ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้เป็น ส่วนใหญ่ ได้ร่วมแสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล ค้นคว้าหาความรู้ และสรุปเป็นความคิดรวบยอดได้ จากการแนะนำของครูจนเกิดผลงาน ที่หลากหลาย	-ผู้เรียนได้ร่วมวางแผนการเรียนรู้ เลือกปฏิบัติงานตามศักยภาพ มีวิธี คิด วิธีการปฏิบัติงานหลากหลาย สามารถแสดงออกได้อย่างอิสระ นำไปสู่ข้อสรุปหรือคำตอบที่เป็นของ ตัวเอง และได้ผลงานที่แตกต่างกัน ตามกระบวนการเรียนการสอนที่ เลือก	-ผู้เรียนเป็นผู้วางแผนการเรียนรู้และเลือกปฏิบัติตาม ความถนัด ความสนใจ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีเกี่ยวกับ กิจกรรมการหาความรู้ร่วมกับผู้อื่น ทั้งในและนอกชั้น เรียน ผู้เรียนประเมินและปรับปรุงตนเอง ค้นหาคำตอบ หรือสรุปความรู้ด้วยตนเอง เกิดผลงานของผู้เรียนคน ละอย่างคนละเรื่อง
4. สื่อ	-สื่อเน้นความรู้ความจำ -สื่อมีจำนวนน้อยไม่หลากหลาย	-สื่อสอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรม วัตถุประสงค์ การเรียนรู้ และสภาพ ท้องถิ่น -สื่อมีหลากหลายและมีจำนวน เพียงพอกับผู้เรียน	-เป็นสื่อที่เน้นลำดับขั้น กระบวนการ เรียนรู้ของผู้เรียน ตามจุดมุ่งหมาย ของการพัฒนาความสามารถของ ผู้เรียน	-เป็นสื่อที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ของ ผู้เรียนตอบสนองความสามารถและ ความต้องการของผู้เรียนได้หลาย อย่าง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิต และใช้สื่อ	-เป็นสื่อประสมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสนองได้หลาย อย่าง นำไปสู่การค้นพบความรู้ด้วยตนเอง -เป็นสื่อที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและการใช้ เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน -สื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนและ ทุกคน
5. การจัดการ	-การจัดการในห้องเรียนเกี่ยวกับการ การวางแผนการเรียนรู้ การพัฒนา ชั้นเรียน การอยู่ร่วมกัน ครูเป็นผู้คิด ตัดสินใจ แล้วสั่งการให้นักเรียน ปฏิบัติกร -ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ใน ห้องเรียนเกิดจากข้อกำหนดของครู	-ครูวางแผนการพัฒนาชั้นเรียน การ อยู่ร่วมกัน รวมทั้งการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติ และ ปรับให้เหมาะสมกับสภาพข้อจำกัด ของนักเรียน	-ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด ระเบียบ ข้อปฏิบัติ การวางแผนการ เรียนรู้ การพัฒนาชั้นเรียน และการอยู่ ร่วมกัน -ครูกำหนดเป้าหมายสุดท้ายในการ ทำงานแล้วให้นักเรียนเป็นผู้วางแผน และลงมือปฏิบัติได้เอง	-ครูเป็นผู้จัดวางระบบการทำงานให้ นักเรียนแสดงออกได้อย่างอิสระ นักเรียนคิดเอง ทำเอง เกี่ยวกับการ วางแผนการเรียนรู้ การพัฒนาชั้น เรียน และการอยู่ร่วมกันตามความ ถนัด และความสนใจ	-นักเรียนกำหนดเป้าหมาย วางแผนการเรียนรู้ การ พัฒนาชั้นเรียน และการอยู่ร่วมกันแล้วลงมือปฏิบัติ และปรับปรุงงานให้บรรลุเป้าหมายได้เอง โดยมีครูเป็น ที่ปรึกษา และเสริมกำลังใจ -การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์ กันอย่างเป็นระบบ

ตารางที่ 2 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน
ระดับคุณภาพของครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

องค์ประกอบ	ประเด็นชี้วัด/ตัวบ่งชี้
<p>1. เนื้อหา ข้อมูล แผนการ สอน (INPUT)</p>	<p>1) <u>แผนการสอน</u> ได้แก่ การมีแผนการสอน การจัดทำแผนการสอน ลักษณะองค์ประกอบของแผนการสอนด้านต่าง ๆ เช่น กิจกรรม วัตถุประสงค์ รูปแบบแผนการสอน การนำแผนการสอนไปปรับใช้ ความสอดคล้องและความเหมาะสมของแผนการสอน (INPUT)</p> <p>2) <u>เอกสารและข้อมูล</u> ได้แก่ การมีเอกสารข้อมูลในหน้าที่ การรับรู้วิเคราะห์ แสวงหา รวบรวม จำแนก จัดกลุ่ม จัดระบบ เผยแพร่ และให้บริการข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศเกี่ยวกับงานในหน้าที่ ตลอดจนความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงในประเทศ โลก และนำมาใช้ในการพัฒนาวิชาชีพครู พัฒนาสังคม และเชิดต่อวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง (INPUT)</p> <p>3) <u>รายงานผลการพัฒนา</u> ได้แก่ การมีรายงานผลการพัฒนาที่ระบุถึงปัญหา ข้อเสนอแนะในการพัฒนาทั้งภาพรวม แจกแจงเป็นกลุ่ม และรายบุคคลทุกด้านตามความสามารถของผู้เรียนโดยพิจารณาจาก Portfolio ของครู ผู้เรียน หรือข้อมูลผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (INPUT)</p>
<p>2. บทบาท ของครู (PROCESS)</p>	<p>1) <u>การปฏิบัติงานโดยทั่วไปของครู</u> ได้แก่ การปฏิบัติงานตั้งแต่การสั่งการ ชี้นำ มีกระบวนการคิด มีเป้าหมาย ขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงบุคคลอื่นด้วยกระบวนการพัฒนาร่วมกันสร้างสรวศ์บนพื้นฐานของผลการพัฒนาทางบวกอย่างเท่าเทียมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สร้างเอกภาพของงาน และกลุ่มบุคคลทั้งหมด รวมทั้งความสมดุลของสิ่งแวดล้อม (PROCESS)</p> <p>2) <u>การสอน</u> ได้แก่ การจัดการสอนตั้งแต่สอนโดยเน้นเนื้อหา อธิบาย มีกระบวนการและพัฒนาความสามารถของผู้เรียน เน้นการค้นหา โดยมีการสอนเริ่มจากแผนการสอน ดัดแปลงแผน พัฒนาแผน และร่วมวางแผนการเรียนกับผู้เรียน ร่วมสร้างความรู้กับผู้เรียนและใช้แผนให้เหมาะสมกับผู้เรียน (PROCESS)</p> <p>3) <u>การตัดสินใจของครู</u> ได้แก่ การตัดสินใจสั่งการของครูโดยการใช้คำถาม ให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงออกอย่างอิสระ และให้โอกาสผู้เรียนในการวางแผนและกำหนดหลักสูตร (PROCESS)</p> <p>4) <u>การใช้สื่อการสอน</u> ได้แก่ การเลือกใช้สื่อที่เน้นความรู้ เลือกใช้ที่เหมาะสมกับสภาพจำกัด ใช้สื่อที่หลากหลาย สื่อเน้นกระบวนการ มีการวิเคราะห์การใช้สื่อกับกิจกรรมสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน และใช้สื่อที่ตอบสนองต่อผู้เรียน (PROCESS)</p> <p>5) <u>การสร้างผู้เรียน</u> ได้แก่ การสร้างผู้เรียน เพื่อนครู และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องให้เป็นผู้นำ คิดเอง พัฒนาเอง โดยรอบด้านและยั่งยืน (PROCESS)</p>
<p>3. บทบาทของ นักเรียน ผู้รับบริการ (OUTPUT)</p>	<p>1) <u>การปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน</u> ได้แก่ ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามครู มีตัวอย่างมากที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้น ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมส่วนใหญ่ ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล มีการค้นคว้าหาความรู้และสรุปความคิดรวบยอด และมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน สามารถเลือกปฏิบัติตามศักยภาพ มีวิธีคิด การปฏิบัติงานที่หลากหลาย แสดงออกอย่างอิสระนำไปสู่ข้อสรุปหาคำตอบด้วยตนเอง และผู้เรียนเป็นผู้วางแผนการเรียนและเลือกปฏิบัติตามความถนัด ความสนใจ เป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดีเกี่ยวกับการหาความรู้ร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกชั้นเรียน ผู้เรียนประเมินและปรับปรุงตนเอง ค้นหาคำตอบ/สรุปความรู้ด้วยตนเอง (OUTPUT)</p> <p>2) <u>ผลงานนักเรียน</u> ได้แก่ ผลงานนักเรียนที่เกิดจากครูกำหนดมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน มีความหลากหลายตามที่เลือก และผลงานเป็นคนละเรื่องคนละอย่างกัน (OUTPUT)</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ) องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน

ฐานระดับคุณภาพของครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

องค์ประกอบ	ประเด็นชี้วัด/ตัวบ่งชี้
4. สื่อ (INPUT + PROCESS)	1) <u>ลักษณะของสื่อ</u> ได้แก่ ลักษณะของสื่อที่ครูผลิตหรือหามาเน้นตั้งแต่ความรู้ความจำ มีความสอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรม วัตถุประสงค์ สภาพจำกัด เน้นกระบวนการเรียนรู้และตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียนหลายอย่าง และพัฒนาผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อ มีการใช้สื่อประสมกระตุ้นผู้เรียนนำไปสู่การค้นพบด้วยตนเองและตอบสนองทุกด้าน (INPUT+ PROCESS) 2) <u>จำนวนสื่อ</u> ได้แก่ การมีสื่อตั้งแต่จำนวนน้อยจนถึงมีหลากหลายเพียงพอกับผู้เรียน และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน (INPUT)
5. การจัดการ (PROCESS)	1) <u>การจัดการในห้องเรียน</u> ได้แก่ การวางแผนการเรียนของครู การพัฒนาชั้นเรียน การอยู่ร่วมกัน โดยการสั่งการของครู ให้นักเรียนเลือก และมีการวางแผน วางระบบร่วมกัน ให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างอิสระจนถึงนักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมาย วางแผนการพัฒนาชั้นเรียนและปรับปรุงได้เองโดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและส่งเสริมให้กำลังใจ (PROCESS) 2) <u>ระเบียบข้อบังคับ</u> ได้แก่ การปฏิบัติตามระเบียบจากข้อกำหนดของครู ร่วมกันกำหนด และมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ (PROCESS)

2. เกณฑ์การปฏิบัติงานของครูตามทฤษฎีของ Beerens, D.R. (2000)

จากแนวคิดงานวิจัยของ Beerens, D.R.(2000) เมื่อเร็ว ๆ นี้เขาได้ทำการวิจัยในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติการสอนของครูซึ่งทำการประเมินกับครูผู้เริ่มต้นและผู้มีประสบการณ์ในการสอน โดยมีทดสอบเป็นระยะ ๆ และให้ครูรายตนเองใน 1-2 ปี และประเมินในปีที่ 3 เพื่อดูในส่วนที่ต้องพัฒนาและปรับปรุงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เกณฑ์ดังกล่าวมีลักษณะดังนี้ 1) เป็นการสรุปความเข้าใจ 2) ไม่ใช่เป็นการตรวจสอบพฤติกรรมการสอน 3) ไม่ใช่เป็นบันทึกความผิดในการให้ใบอนุญาตของรูปแบบการสอนที่เฉพาะ และ 4) สามารถใช้กับบริบทต่าง ๆ กันและสามารถแสดงได้ในแนวทางที่ต่าง ๆ กัน (สามารถเปรียบเทียบได้อย่างหลากหลาย) โดยเกณฑ์เหล่านี้มีข้อตกลงเบื้องต้น 6 ประการคือ 1) เป็นผลมาจากการวิจัย 2) สะท้อนรูปแบบใหม่ ๆ สำหรับการเรียนการสอนที่มีหลักฐานในวิธีการสร้างองค์ความรู้จากการเรียนการสอน 3) มุ่งเน้นในลักษณะของการสอน 4) เป็นการสร้างชุมชนของการเรียนรู้ 5) แสดงบทบาทที่เหมาะสมในการตัดสินใจ และ 6) ยืนยันหรือวัดการเรียนการสอนที่เป็นมืออาชีพ

สำหรับโครงสร้างของเกณฑ์ในการประเมินการปฏิบัติการสอนดังกล่าวข้างต้น Beerens, D.R.(2000) ได้รวมเอาผลการวิจัยเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติการสอนรวบรวมไว้ในรูปแบบเอกสารที่ง่ายในการใช้ โดยรวมเอาหลักในการปฏิบัติการสอนที่เป็นมืออาชีพในการประเมิน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน 2) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน และ 4) ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ และมีการจัดแบ่งระดับการปฏิบัติงานเป็น 4 ระดับตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ดังตารางที่ 3-6

กรอบแนวคิดการประเมินครูของ Beerens, D.R. (2000)

การวิเคราะห์เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู ตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) ซึ่งแบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ คือ 1) การวางแผนและเตรียมการสอน 2) การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน 3) การจัดการเรียนการสอน และ 4) ความรับผิดชอบในวิชาชีพ และมีระดับการปฏิบัติเป็น 4 ระดับ ดังตารางที่ 3-6

ตารางที่ 3 เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรตินิยม (Distinguished)
1.1 การแสดงความรู้ในเนื้อหาและวิชาครู				
1) ความรู้ในเนื้อหา	-ครูสร้างเนื้อหาที่ผิดพลาดหรือไม่ทำให้อาจารย์ที่ผิดมีความถูกต้อง	-ครูแสดงความรู้ในเนื้อหาที่เป็นพื้นฐานแต่ไม่สามารถเชื่อมโยงกับส่วนอื่นของระเบียบนั้นหรือระเบียบอื่น ๆ	-ครูแสดงความรู้ในเนื้อหาที่แน่นและเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาส่วนอื่น ๆ ของระเบียบนั้นหรือระเบียบอื่น ๆ	-ครูแสดงความรู้ในเนื้อหาที่ขยายเพิ่มเติมขยายพร้อมหลักฐานของการแสวงหาความรู้เช่นนี้ต่อไปเรื่อย ๆ
2) ความรู้ในความสัมพันธ์พื้นฐานที่ต้องมี	-ครูแสดงความเข้าใจจากพื้นฐานความรู้ที่สำคัญในการเรียนรู้ในเนื้อหาของนักเรียนเล็กน้อย	-ครูชี้ถึงการรับรู้ในความรู้พื้นฐานบ้างแม้ความรู้เช่นนั้นจะไม่สมบูรณ์และถูกต้อง	-แผนและการปฏิบัติของครูสะท้อนความเข้าใจในความสัมพันธ์พื้นฐานระหว่างหัวข้อและความคิดรวบยอด	-ครูสร้างความสัมพันธ์ในความรู้พื้นฐานอย่างคล่องแคล่วโดยการอธิบายในการสอนหรือค้นหาสาเหตุในส่วนที่นักเรียนเข้าใจผิด
3) ความรู้ในเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาครู	-ครูแสดงความเข้าใจในประเด็นทางวิชาครูที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ในเนื้อหาของนักเรียนเล็กน้อย	-ครูแสดงความรู้ทางวิชาครูที่เป็นพื้นฐานแต่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าถึงความเข้าใจผิดของนักเรียน	-การปฏิบัติทางวิชาครูสะท้อนการวิจัยปัจจุบันในการปฏิบัติทางวิชาครูที่ดีที่สุดภายใต้ระเบียบวินัยแต่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าในความเข้าใจผิดของนักเรียน	-ครูแสดงการค้นคว้าเรื่อย ๆ เพื่อการปฏิบัติที่ดีที่สุดและคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าในความเข้าใจผิดของนักเรียน

ตารางที่ 3 (ต่อ) เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรตินิยม (Distinguished)
1.2 การแสดงความรู้ ในเรื่องนักเรียน				
1) ความรู้ในเรื่อง คุณลักษณะของช่วง อายุ	-ครูแสดงความรู้ในเรื่องของ ลักษณะพัฒนาการตามช่วงอายุ อย่างต่ำที่สุด	-ครูแสดงความรู้ในเรื่องลักษณะ พัฒนาการของช่วงอายุอย่างถูกต้อง โดยทั่ว ๆ ไป	-ครูแสดงความรู้โดยตลอดใน เรื่องลักษณะพัฒนาการที่เป็น แบบแผนได้ดีเท่ากับข้อยกเว้นใน รูปแบบทั่ว ๆ ไป	-ครูแสดงความรู้ในเรื่องลักษณะ พัฒนาการตามช่วงอายุที่เป็นแบบแผน ข้อยกเว้นในรูปแบบและขยายให้ นักเรียนแต่ละคนทำตามรูปแบบ
2) ความรู้ในวิธีการ ต่าง ๆ ในการเรียนรู้ ของนักเรียน	-ครูไม่คุ้นเคยกับวิธีการที่แตกต่าง กันในการเรียนรู้ที่นักเรียนแสดง ดังเช่น รูปแบบการเรียนรู้ รูปแบบ และความแตกต่างใน "สติปัญญา"	-ครูแสดงความรู้เกี่ยวกับวิธีการที่ แตกต่างกันในการเรียนรู้ที่เด็กแสดง โดยทั่ว ๆ ไป	-ครูแสดงความรู้ที่แน่นในวิธีการ ที่ต่างกันถึงการเรียนรู้ที่นักเรียน แสดงออกมาแตกต่างกัน	-ครูใช้ความรู้ในวิธีการที่แตกต่างในการ เรียนรู้ในการวางแผนการสอนเมื่อมี ความเหมาะสม
3) ความรู้ในด้าน ทักษะและความรู้ ของนักเรียน	-ครูแสดงความรู้ในทักษะและ ความรู้ของนักเรียนเล็กน้อยและ ไม่ได้ชี้ให้เห็นว่าความรู้เช่นนั้นเป็น ประโยชน์	-ครูระลึกถึง/รับรู้ถึงคุณค่าในความ เข้าใจด้านทักษะและความรู้ของ นักเรียนแต่แสดงความรู้ในในห้อง โดยรวมเท่านั้น	-ครูแสดงความรู้ในทักษะและความรู้ ของนักเรียนสำหรับกลุ่มของนักเรียน และระลึกถึงคุณค่าในความรู้นี้	-ครูแสดงความรู้ในทักษะและความรู้ ของนักเรียนสำหรับนักเรียนแต่ละคน โดยรวมถึงนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษไว้ด้วย
4) ความรู้ในความ สนใจและมรดกทาง วัฒนธรรมของ นักเรียน	-ครูแสดงความรู้ในในความสนใจ และมรดกทางวัฒนธรรมของ นักเรียนเล็กน้อยและไม่ได้ชี้ให้เห็น ว่าความรู้เช่นนั้นเป็นประโยชน์	-ครูรับรู้/ระลึกถึงคุณค่าของความ เข้าใจในความสนใจและมรดกทาง วัฒนธรรมของนักเรียน แต่แสดง ความรู้ในห้องโดยรวมเท่านั้น	-ครูแสดงความรู้ในความสนใจและ มรดกทางวัฒนธรรมของกลุ่ม นักเรียนและรับรู้/ระลึกถึงคุณค่าของ ความรู้	-ครูแสดงความรู้ในความสนใจและ มรดกทางวัฒนธรรมของนักเรียนแต่ละ คน

ตารางที่ 3 (ต่อ) เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรตินิยม (Distinguished)
1.2 การกำหนดเป้าหมายในการสอน				
1) ความมีคุณค่า/ประโยชน์	-เป้าหมายไม่มีคุณค่า/ประโยชน์และนำเสนอความคาดหวังต่ำหรือไม่มี ความเข้าใจเชิงแนวคิดเพื่อให้นักเรียน	-เป้าหมายไม่ได้สะท้อนการเรียนรู้ที่สำคัญ	-เป้าหมายมีคุณค่า/ประโยชน์ปานกลางไม่ว่าในการคาดหวังหรือความเข้าใจเชิงแนวคิดเพื่อให้นักเรียนและความสำคัญของการเรียนรู้	-เป้าหมายมีคุณค่า/ประโยชน์ในระดับที่ได้คาดหวังไว้ มีความเข้าใจเชิงแนวคิดและความสำคัญในการเรียนรู้
2) ความชัดเจน	-เป้าหมายไม่ชัดเจนหรือไม่ได้กล่าวถึงกิจกรรมของนักเรียนเป้าหมายไม่สามารถเข้าถึงวิธีการประเมินได้	-เป้าหมายมีความชัดเจนหรือรวมเอาเป้าหมายและกิจกรรมเข้าไว้ด้วยกันระดับปานกลางเท่านั้น บางเป้าหมายไม่สามารถเข้าถึงวิธีการประเมินได้	-เป้าหมายส่วนใหญ่มีความชัดเจนแต่อาจจะรวมเอากิจกรรมไว้เล็กน้อยส่วนใหญ่สามารถใช้วิธีการประเมินได้	-เป้าหมายทั้งหมดมีความชัดเจน เขียนในรูปแบบของการเรียนรู้ของนักเรียน และสามารถใช่วิธีการประเมินได้
3) ความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน	-เป้าหมายไม่มีความเหมาะสมสำหรับทั้งห้องเรียน	-เป้าหมายส่วนใหญ่มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนส่วนใหญ่ของห้องเรียน	-เป้าหมายทั้งหมดมีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนส่วนใหญ่ของห้องเรียน	-เป้าหมายคำนึงถึงความแตกต่างในความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนหรือกลุ่ม
4) ความเท่าเทียมและสมดุลกัน	-เป้าหมายสะท้อนเพียงหนึ่งประเภทของการเรียนรู้และระเบียบวินัยอย่างหนึ่งหรือตกค้างอยู่	-เป้าหมายสะท้อนหลาย ๆ ประเภทของการเรียนรู้ แต่ไม่มีความพยายามที่จะประสานหรือบูรณาการด้วยกัน	-เป้าหมายสะท้อนประเภทที่แตกต่างกันหลาย ๆ ประเภทของการเรียนรู้และเปิดโอกาสในการบูรณาการ	-เป้าหมายสะท้อนให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการสร้างการเรียนรู้ที่สำคัญ

ตารางที่ 3 (ต่อ) เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรตินิยม (Distinguished)
1.3 การแสดง ความ รู้จากแหล่งต่าง ๆ				
1) แหล่งสำหรับการสอน	-ครูไม่ทราบแหล่งที่หาได้ง่ายในโรงเรียนหรือในท้องถิ่นนั้น	-ครูแสดงการทราบถึงแหล่งที่หาได้ง่ายในโรงเรียนหรือในท้องถิ่นในขอบเขตจำกัด	-ครูทราบแหล่งที่หาได้ง่ายทั้งหมดในโรงเรียนหรือท้องถิ่นนั้นอย่างเต็มที่	-นอกจากทราบถึงแหล่งในโรงเรียนและท้องถิ่นแล้ว ครูพยายามค้นหาสื่อ/วัสดุอื่น ๆ อย่างคล่องแคล่วเพื่อสนับสนุนการสอน เช่น จากองค์กรทางวิชาชีพ หรือผ่านทางชุมชน
2) แหล่งสำหรับนักเรียน	-ครูไม่ทราบแหล่งที่หาได้ง่ายที่จะช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการใช้	-ครูแสดงการทราบถึงแหล่งที่หาได้ง่ายโดยผ่านโรงเรียนหรือในท้องถิ่นอย่างจำกัด	-ครูเต็มไปด้วยการทราบถึงแหล่งที่หาได้ง่ายในโรงเรียนหรือในท้องถิ่น และทราบถึงวิธีที่สามารถให้นักเรียนเข้าไปใช้ได้	-นอกจากทราบถึงแหล่งในโรงเรียนและท้องถิ่นแล้ว ครูทราบแหล่งที่หาได้ง่ายผ่านชุมชนเพิ่มเติมด้วย

ตารางที่ 3 (ต่อ) เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรติคุณ (Distinguished)
1.4 การออกแบบ การสอนที่ติดต่อกัน				
1) กิจกรรมการเรียนรู้	-กิจกรรมการเรียนรู้ไม่เหมาะกับนักเรียนหรือเป้าหมายทางการศึกษา ครูไม่ได้ทำตามหรือดำเนินกิจกรรมตามระบบที่วางไว้และไม่ได้สะท้อนถึงการวิจัยทางวิชาชีพที่ใหม่ ๆ	-กิจกรรมการเรียนรู้บางกิจกรรมเท่านั้นที่เหมาะสมกับนักเรียนหรือเป้าหมายทางการสอน การดำเนินกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ไม่สม่ำเสมอ และบางกิจกรรมเท่านั้นที่สะท้อนถึงการวิจัยทางวิชาชีพใหม่ ๆ	-กิจกรรมการเรียนรู้ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมกับนักเรียนและเป้าหมายการสอน การดำเนินกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้สม่ำเสมอพอประมาณ และกิจกรรมส่วนใหญ่สะท้อนการวิจัยทางวิชาชีพใหม่ ๆ	-กิจกรรมการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับนักเรียนและเป้าหมายการสอนอย่างสูง มีการดำเนินกิจกรรมอย่างประสานกัน ผลผลิตโดยรวมทั้งหมดและสะท้อนการวิจัยทางวิชาชีพใหม่ ๆ
2) สื่อ/วัสดุและแหล่ง การสอน	-สื่อ/วัสดุและแหล่งไม่ได้สนับสนุนเป้าหมายการสอนหรือข้อกำหนดให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยความหมาย	-สื่อ/วัสดุและแหล่งสนับสนุนเป้าหมายการสอนหรือมีข้อกำหนดบางอย่างที่ทำให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยความหมาย	-สื่อ/วัสดุและแหล่งทั้งหมดสนับสนุนเป้าหมายการสอน และส่วนใหญ่กำหนดให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยความหมาย	-สื่อ/วัสดุและแหล่งทั้งหมดสนับสนุนเป้าหมายการสอนและส่วนใหญ่กำหนดให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยความหมาย และมีหลักฐานในการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการเลือกหรือดัดแปลงสื่อ/วัสดุ
3) การจัดกลุ่ม ทางการสอน	-การจัดกลุ่มในการสอนไม่ได้สนับสนุนเป้าหมายทางการสอนและเสนอที่ไม่หลากหลาย	-การจัดกลุ่มในการสอนไม่สอดคล้องกับความเหมาะสมในเป้าหมายการสอนและเสนอที่หลากหลายน้อยที่สุด	-การจัดกลุ่มในการสอนมีความหลากหลาย เช่น มีความเหมาะสมกับเป้าหมายทางการสอนที่แตกต่างกัน	-การจัดกลุ่มในการสอนมีความหลากหลาย เช่น มีความเหมาะสมกับเป้าหมายทางการสอนที่แตกต่างกัน มีหลักฐานในการเลือกรูปแบบที่ต่างกันในการจัดกลุ่มการสอน
4) โครงสร้างของ หน่วยการเรียนรู้และ บทเรียน	-บทเรียนและหน่วยการเรียนรู้ไม่มีการนิยามโครงสร้างที่ชัดเจน หรือโครงสร้างไม่เป็นระเบียบ การกำหนดหรือแบ่งเวลาไม่คำนึงถึงสภาพที่เป็นจริง	-บทเรียนและหน่วยการเรียนรู้มีโครงสร้างที่จำได้ แม้ว่านักเรียนจะไม่ได้รักษารูปแบบที่เป็นแบบเดียวโดยตลอด การแบ่งเวลาหรือกำหนดเวลาส่วนใหญ่เป็นไปด้วยความสมเหตุสมผล	-บทเรียนและหน่วยการเรียนรู้มีการนิยามโครงสร้างที่ชัดเจนโดยกิจกรรมมีการจัดระบบได้รอบด้าน การแบ่งเวลาหรือกำหนดเวลาเป็นไปด้วยความสมเหตุสมผล	-โครงสร้างของบทเรียนหรือหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจนและเปิดโอกาสให้ตามความต้องการที่แตกต่างกันของนักเรียน

ตารางที่ 3 (ต่อ) เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรตินิยม (Distinguished)
1.5 การประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน				
1) ความสอดคล้องกับเป้าหมายในการสอน	-เนื้อหาและวิธีการประเมินขาดความสอดคล้องกับเป้าหมายในการสอน	-เป้าหมายในการสอนบางเป้าหมายสามารถประเมินผ่านวิธีการที่นำเสนอ แต่บางเป้าหมายไม่สามารถประเมินได้	-เป้าหมายการสอนทั้งหมดเป็นการประเมินตามตัวเลขที่นำเสนอ แต่วิธีการนั้นมีความเหมาะสมกับบางเป้าหมายมากกว่าวิธีการอื่น ๆ	-วิธีการที่นำเสนอเพื่อประเมินสอดคล้องกับเป้าหมายการสอนอย่างสมบูรณ์ทั้งในเนื้อหาและกระบวนการ
2) เกณฑ์และมาตรฐาน	-วิธีการที่นำเสนอมีเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ไม่ชัดเจน	-เกณฑ์และมาตรฐานที่ประเมินได้มีการพัฒนา แต่อาจจะไม่ชัดเจนหรือไม่มีการสื่อสารกับนักเรียนที่ชัดเจน	-เกณฑ์และมาตรฐานที่ประเมินมีความชัดเจนและมีการสื่อสารกับนักเรียนที่ชัดเจน	-เกณฑ์และมาตรฐานที่ประเมินมีความชัดเจนและมีการสื่อสารที่ชัดเจนกับนักเรียน มีหลักฐานที่นักเรียนมีส่วนในการพัฒนาเกณฑ์และมาตรฐาน
3) ประโยชน์สำหรับการวางแผนการสอน	-ผลการประเมินมีส่วนต่อการวางแผนการสอนสำหรับนักเรียนเหล่านี้อย่างต่ำที่สุดเท่านั้น	-ครูใช้ประโยชน์จากผลการประเมินเพื่อวางแผนการสอนสำหรับโดยรวมของห้องเรียน	-ครูใช้ประโยชน์จากผลการประเมินเพื่อวางแผนสำหรับนักเรียนเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล	-นักเรียนรับรู้ถึงวิธีการประชุมในการสร้างมาตรฐานและมีส่วนร่วมในการวางแผนในขั้นต่อไป

ตารางที่ 4 เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
2.1 การสร้างสิ่งแวดล้อมในด้านความเคารพและสร้างสัมพันธภาพที่ดี	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรติคุณ (Distinguished)
1) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	-ปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนบางคนอย่างน้อยที่สุดเป็นในทางลบ การปฏิบัติตัว, การดูดีหรือไม่เหมาะสมกับอายุหรือวัฒนธรรมของนักเรียน นักเรียนแสดงความหยาบคายหรือไม่เคารพ	-ปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนมีความเหมาะสมโดยทั่วไป แต่อาจจะสะท้อนบางโอกาสที่ขัดแย้งกัน เลือกรักที่ซึ้ง/ลำเอียงหรือไม่คำนึงถึงวัฒนธรรมของนักเรียน นักเรียนแสดงความเคารพครูอย่างต่ำที่สุดเท่าที่จำเป็นกับอายุหรือวัฒนธรรมของนักเรียน นักเรียนแสดงความหยาบคายหรือไม่เคารพ	-ปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนมีความเป็นมิตรและแสดงถึงความอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่ และความเคารพ ปฏิสัมพันธ์เช่นนั้นมีความเหมาะสมกับมาตรฐานทางวัฒนธรรมและนักเรียนแสดงความเคารพต่อครู	-ครูแสดงการดูแลเอาใจใส่และเคารพนักเรียนแต่ละคนอย่างแท้จริง นักเรียนแสดงความเคารพต่อครูเหมือนกันในแต่ละคน เหนือสิ่งที่เป็นสำหรับบทบาทหน้าที่นั้น
2) ปฏิสัมพันธ์ของนักเรียน	-ปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนมีลักษณะขัดแย้ง ดูดี หรือปราบปราม	-นักเรียนไม่ได้แสดงพฤติกรรมทางลบต่อคนอื่น ๆ	-ปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนมีความเคารพและสุภาพโดยทั่วไป	-นักเรียนแสดงการเอาใจใส่ดูแลกับคนอื่น ๆ เหมือนกันในแต่ละคนเช่นเดียวกับที่เป็นนักเรียน

ตารางที่ 4 (ต่อ) เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรติคุณ (Distinguished)
2.2 การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้				
1) ความสำคัญของเนื้อหา	-ครูและนักเรียนแสดงความคิดเห็นในทัศนคติทางลบต่อเนื้อหา แนะนำว่าเนื้อหาไม่มีความสำคัญหรืออยู่ในคำสั่งของคนอื่น	-ครูสื่อสารในความสำคัญของงานแต่ลงโทษเล็กน้อยและเฉพาะที่ปรากฏขึ้นอย่างต่ำที่สุดโดยการตัดสินโดยนักเรียน	-ครูแสดงความคิดที่กระตือรือร้นในวิชานั้นอย่างแท้จริงและนักเรียนแสดงข้อคิดเห็นที่ตรงกันถึงความมีคุณค่าในตัวมันเอง	-นักเรียนได้แสดงโดยมีส่วนร่วมอย่างคล่องแคล่ว กระตือรือร้นและเอาใจใส่ในรายละเอียดว่ามีคุณค่าในความสำคัญของเนื้อหา
2) นักเรียนมีความภูมิใจในการทำงาน	-นักเรียนแสดงความภูมิใจในงานของเขาเล็กน้อยหรือไม่ภูมิใจ พวกเขาบอกว่ามันเป็นแรงจูงใจที่ปรารถนาที่จะทำให้งานเสร็จมากกว่างานที่มีคุณภาพสูง	-นักเรียนยอมรับความรับผิดชอบอย่างต่ำที่สุดว่า “ทำงานดี” แต่ตกแต่งเล็กน้อยเพื่อเพิ่มคุณภาพในผลงาน	-นักเรียนยอมรับการยืนยันของครูในการทำงานที่มีคุณภาพสูงและแสดงความภูมิใจในงานนั้น	-นักเรียนใช้ความภูมิใจในงานของเขาที่เห็นได้อย่างชัดเจน และริเริ่มปรับปรุงในงาน เช่น โดยแก้ไขข้อบกพร่องในตอนเริ่มแรกของเขา การช่วยเพื่อน และทำให้แน่ใจว่างานที่แสดงมีคุณภาพสูง
3) ความคาดหวังในการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์	-เป้าหมายในการสอนและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ และการแสดงความคิดเห็นในสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนในความคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนพอประมาณเท่านั้น	-เป้าหมายการสอนและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ และการแสดงความคิดเห็นในสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนขัดแย้งกับความคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน	-เป้าหมายการสอนและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ และการแสดงความคิดเห็นในสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนมีความคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่สูง	-ทั้งนักเรียนและครูสร้างและรักษาผ่านการวางแผนในกิจกรรมการเรียนรู้ ปฏิสัมพันธ์ และสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนที่มีความคาดหวังสำหรับการเรียนรู้ ทั้งของนักเรียนทั้งหมดที่สูง

ตารางที่ 4 (ต่อ) เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรตินิยม (Distinguished)
2.3 การจัดระเบียบ การปฏิบัติในห้องเรียน				
1) การจัดการการ แบ่งกลุ่มในการสอน	-นักเรียนไม่ได้ทำงานพร้อมกับครูไม่ได้ ก่อให้เกิดผลงานที่กำหนดในการเรียนรู้	-ภาระงานสำหรับการทำงานกลุ่มเป็นระบบ บางส่วน ผลของพฤติกรรมออกจากงานบ้าง เมื่อครูไปเกี่ยวข้องกับกลุ่มหนึ่ง ๆ	-ภาระงานสำหรับการทำงานกลุ่มมีระบบ และกลุ่มได้จัดการจนกระทั่งนักเรียนส่วนใหญ่ ใหญ่ถูกกำหนดด้วยเวลาทั้งหมด	-การทำงานกลุ่มอย่างอิสระเป็นผลที่กำหนดในเวลา ทั้งหมด พร้อมกับนักเรียนมีการถือเอาความรับผิดชอบ ในการผลิตผลงาน
2) การจัดเรื่องการ สื่อสาร	-เวลาส่วนใหญ่สูญเสียไปกับการสื่อสาร	-การสื่อสารมีผลเป็นระยะ ๆ นาน ๆ ครั้ง ผล การสูญเสียเวลาในการสอนบ้าง	-การสื่อสารเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอพร้อมกับการ การสูญเสียเวลาในการสอนเล็กน้อย	-การสื่อสารไม่มีแนวพร้อมนักเรียนได้ถือเอาความ รับผิดชอบบ้างในการปฏิบัติที่ได้ผล
3) การจัดการเรื่องสื่อ/ วัสดุและการใช้สื่อ	-สื่อ/วัสดุถูกจัดการ/ควบคุมอย่างไม่มี ประสิทธิภาพ ผลในการสูญเสียเวลาในการ สอน	-งานประจำสำหรับการทำหน้าที่ควบคุมสื่อ/ วัสดุและการใช้ดีพอประมาณ	-งานประจำในการควบคุมสื่อ/วัสดุและการ ใช้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ พร้อมกับการ สูญเสียเวลาในการสอนเล็กน้อย	-งานประจำในการควบคุมสื่อ/วัสดุและการใช้ไม่มีแนว พร้อมกับการถือเอาความรับผิดชอบของนักเรียนบ้าง ในการปฏิบัติที่ได้ผล
4) การปฏิบัติหน้าที่ที่ ไม่ใช้การสอน	-ค่านึงถึงเวลาในการสอนที่สูญเสียไปในการ ปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ใช้การสอน	-ระบบการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ใช้การสอนมีผล พอประมาณ ผลในการสูญเสียเวลาเล็กน้อย	-ระบบที่ได้ผลในการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ใช้ การสอนอยู่ในความเหมาะสม ผลการ สูญเสียเวลาในการสอนอย่างต่ำที่สุด	-ระบบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ใช้การสอนสร้างได้ดี พร้อมกับนักเรียนได้ยึดเอาโดยพิจารณาความ รับผิดชอบในการปฏิบัติที่ได้ผล
5) การดูแลตรวจตราใน การอาสาสมัคร และ เทียบเคียงมืออาชีพ	-การอาสาและเทียบเคียงมืออาชีพไม่ได้ นิยามหน้าที่ที่ชัดเจนหรือไม่มีเวลาเป็น ส่วนใหญ่	-การอาสาและเทียบเคียงมืออาชีพมีการ กำหนดผลผลิตในระหว่างส่วนหนึ่งของเวลา เรียนแต่ต้องการการดูแลบ่อย ๆ	-การอาสาและเทียบเคียงมืออาชีพมีการ กำหนดผลผลิตอย่างอิสระในระหว่างเวลา เรียนทั้งหมด	-การอาสาและเทียบเคียงมืออาชีพมีการสร้างหลักฐาน สนับสนุนในสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน

ตารางที่ 4 (ต่อ) เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรตินิยม (Distinguished)
2.4 การจัดการพฤติกรรมของนักเรียน				
1) ความคาดหวัง	-ไม่มีมาตรฐานของผลผลิตที่ปรากฏว่ามีการสร้างขึ้น หรือนักเรียนสับสนถึงสิ่งที่เป็นมาตรฐาน	-มาตรฐานของผลผลิตที่ปรากฏว่ามีการสร้างขึ้นสำหรับสถานการณ์ส่วนใหญ่ และนักเรียนส่วนใหญ่มองดูว่ามีความเข้าใจในมาตรฐาน	-มาตรฐานของผลผลิตมีความชัดเจนกับนักเรียนทุกคน	-มาตรฐานของผลผลิตมีความชัดเจนกับนักเรียนทุกคน และปรากฏว่ามีการพัฒนาพร้อมกับการมีส่วนร่วมของนักเรียน
2) การติดตามพฤติกรรมของนักเรียน	-พฤติกรรมของนักเรียนไม่ได้ติดตาม และครูไม่ทราบสิ่งที่นักเรียนกำลังทำอยู่	-ครูทราบถึงพฤติกรรมของนักเรียนโดยทั่ว ๆ ไป แต่อาจจะขาดกิจกรรมของนักเรียนบางคน	-ครูเตรียมพร้อมหรือระวังในพฤติกรรมของนักเรียนตลอดเวลา	-ครูติดตามโดยการแบ่งอย่างละเอียดและมีการป้องกันนักเรียนติดตามพฤติกรรมของตนและของเพื่อน มีความถูกต้องกับคนอื่นด้วยความเคารพ
3) การตอบสนองต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน	-ครูไม่ได้ตอบสนองต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือตอบสนองในทางขัดแย้ง ระวังหรือปราบปรามมากเกินไป หรือไม่เคารพในเกียรติของนักเรียน	-ครูพยายามตอบสนองต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน แต่ด้วยผลที่ไม่สม่ำเสมอ หรือไม่ใช้พฤติกรรมการทำลายที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรง	-ครูตอบสนองต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและประสบผลสำเร็จและเคารพในเกียรติของนักเรียน หรือพฤติกรรมของนักเรียนมีความเหมาะสมโดยทั่ว ๆ ไป	-ครูตอบสนองต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนที่เป็นผลอย่างสูงและมีความรู้สึกไวต่อความต้องการของนักเรียนแต่ละคน หรือพฤติกรรมของนักเรียนมีความเหมาะสมอย่างสมบูรณ์
2.5 การจัดเตรียมเนื้อที่ว่างทางกายภาพ				
1) ความปลอดภัยและการเตรียมจัดเครื่องตกแต่ง	-ห้องเรียนไม่ปลอดภัย หรือการจัดตกแต่งไม่เหมาะสมกับกิจกรรมในบทเรียน หรือทั้งสองอย่าง	-ห้องเรียนมีความปลอดภัย และการตกแต่งห้องเรียนมีการปรับสำหรับบทเรียนหนึ่ง หรือถ้าจำเป็น บทเรียนหนึ่ง มีการปรับการตกแต่ง แต่ด้วยมีผลจำกัด	-ห้องเรียนมีความปลอดภัย และจัดเตรียมตกแต่งเป็นแหล่งสำหรับกิจกรรมการเรียนรู้	-ห้องเรียนมีความปลอดภัย และนักเรียนปรับตกแต่งเพื่อความก้าวหน้าในจุดประสงค์ในการเรียนรู้ของพวกเขาเอง
2) ความสามารถที่จะเข้าไปเรียนรู้และใช้แหล่งทางกายภาพได้	-ครูใช้แหล่งทางกายภาพอย่างไม่สมบูรณ์ หรือการเรียนรู้ไม่สามารถเข้าไปถึงนักเรียนบางคน	-ครูใช้แหล่งทางกายภาพอย่างเพียงพอ และอย่างน้อยที่สุดการเรียนรู้ที่จำเป็นเป็นสิ่งที่สามารถเข้าถึงนักเรียนทั้งหมด	-ครูใช้แหล่งทางกายภาพอย่างชำนาญ และเรียนรู้ที่สามารถเข้าไปถึงนักเรียนทั้งหมดอย่างเท่าเทียมกัน	-ทั้งครูและนักเรียนใช้แหล่งทางกายภาพอย่างเหมาะสม และนักเรียนแน่ใจว่าการเรียนรู้ทั้งหมดสามารถเข้าไปถึงนักเรียนทุกคนได้อย่างเท่าเทียมกัน

ตารางที่ 5 เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรตินิยม (Distinguished)
3.1 การสื่อสารที่ชัดเจนและถูกต้อง				
1) คำแนะนำและระเบียบการปฏิบัติ	-ระเบียบการปฏิบัติและคำแนะนำของครูให้ความสับสนแก่นักเรียน	-ระเบียบการปฏิบัติและคำแนะนำของครูมีความชัดเจนหลังจากนักเรียนเริ่มมีความสับสนหรือมีรายละเอียดมากขึ้น	-ระเบียบการปฏิบัติและคำแนะนำของครูมีความชัดเจนและมีระดับรายละเอียดที่เหมาะสม	-ระเบียบการปฏิบัติและคำแนะนำของครูมีความชัดเจนแก่นักเรียนและคาดการณ์ความเข้าใจผิดของนักเรียนที่มีความเป็นไปได้
2) การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน	-ภาษาที่พูดของครูฟังไม่ได้ยิน หรือเขียนอาจมีความผิดพลาดในเรื่องของหลักไวยากรณ์ ภาษาการพูดหรือการเขียนอาจมีความผิดพลาดเรื่องหลักไวยากรณ์ การสร้างประโยค คำศัพท์อาจมีความไม่เหมาะสม กากวม หรือใช้อย่างไม่ถูกต้อง ปล่อยให้ให้นักเรียนสับสน/งง	-ภาษาการพูดของครูฟังได้ยิน และภาษาเขียนอ่านออก ทั้งสองอย่างมีการใช้อย่างถูกต้อง คำศัพท์ถูกต้องแต่จำกัดหรือไม่เหมาะสมกับอายุหรือพื้นฐานของนักเรียน	-ภาษาการพูดและการเขียนของครูชัดเจนและถูกต้อง คำศัพท์เหมาะสมกับอายุและความสนใจของนักเรียน	-ภาษาการพูดและการเขียนของครูถูกต้องและเต็มไปด้วยความหมายลึกซึ้ง พร้อมกับคำศัพท์ที่ถูกต้องอย่างดีที่ทำให้บทเรียนดีขึ้น
3.2 การใช้คำถามและเทคนิคการอภิปราย				
1) คุณภาพคำถาม	-คำถามของครูมีคุณภาพไม่ดีไม่สมบูรณ์ทั้งหมด	-คำถามของครูมีการรวมเอาทั้งคุณภาพสูงและต่ำ บางโอกาสเท่านั้นที่ให้ตอบ	-คำถามส่วนใหญ่ของครูเป็นคุณภาพสูง มีเวลาที่เพียงพอหาได้ง่ายในการให้นักเรียนตอบ	-คำถามของครูเป็นคุณภาพสูงเป็นแบบเดียวกัน พร้อมกับเวลาที่เพียงพอสำหรับให้นักเรียนตอบ นักเรียนวางหรือกำหนดหลาย ๆ คำถาม
2) เทคนิคการอภิปราย	-ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนเป็นแบบบรรยายมากกว่าอย่างอื่น พร้อมกับการสื่อด้วยคำถามทั้งหมดและคำตอบของครู	-ครูพยายามที่จะกำหนดให้นักเรียนในการอภิปรายแท้จริง พร้อมกับผลที่ไม่สม่ำเสมอ	-ปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนอภิปรายอย่างแท้จริง พร้อมกับขั้นตอนของครู เมื่อสมควรกับด้านเดียว	-นักเรียนถือเอาการพิจารณาความรับผิดชอบในการประสบความสำเร็จของการอภิปราย การริเริ่มหัวข้อและทำการสนับสนุนโดยไม่ได้ชักชวน
3) การมีส่วนร่วมของนักเรียน	-เฉพาะนักเรียนเล็กน้อยเท่านั้นที่มีส่วนร่วมในการอภิปราย	-ครูพยายามที่จะกำหนดให้นักเรียนทั้งหมดในการอภิปราย แต่มีผลสำเร็จที่จำกัดเท่านั้น	-ครูประสบความสำเร็จในการกำหนดให้นักเรียนทั้งหมดในการอภิปราย	-นักเรียนแน่ใจว่าเสียงทั้งหมดที่ได้ยินในการอภิปราย เป็นของพวกเขาเอง

ตารางที่ 5 (ต่อ) เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรตินิยม (Distinguished)
3.3 การกำหนดการเรียนรู้ของนักเรียน				
1) การนำเสนอตัวอย่างเนื้อหา	-การนำเสนอเนื้อหาไม่เหมาะสมและไม่ชัดเจนหรือใช้ตัวอย่างที่ไม่ดีและมีความคล้ายคลึงกัน	-การนำเสนอเนื้อหาไม่สอดคล้องกันในคุณภาพ บางอย่างทำด้วยความชำนาญ พร้อมกับตัวอย่างที่ดี ส่วนอื่น ๆ มีความยากที่จะทำตาม	-การนำเสนอเนื้อหาที่มีความเหมาะสมและเชื่อมโยงอย่างดีกับความรู้และประสบการณ์ของนักเรียน	-การนำเสนอเนื้อหาที่มีความเหมาะสมและเชื่อมโยงอย่างดีกับความรู้และประสบการณ์ของนักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมนำเสนอเนื้อหา
2) กิจกรรมและการมอบหมายงาน	-กิจกรรมและการมอบหมายงานไม่เหมาะสมกับนักเรียนในเรื่องของอายุหรือพื้นฐาน นักเรียนไม่ได้ถูกกำหนดไว้ทางด้านจิตใจ	-บางกิจกรรมและการมอบหมายงานมีความเหมาะสมกับนักเรียนและกำหนดพวกเขาไว้ทางด้านจิตใจ แต่คนอื่น ๆ ไม่ได้ทำ	-กิจกรรมส่วนใหญ่และการมอบหมายงานมีความเหมาะสมกับนักเรียน นักเรียนเกือบจะทั้งหมดถูกกำหนดในด้านความรู้ความเข้าใจ	-นักเรียนทั้งหมดถูกกำหนดในด้านความรู้ความเข้าใจ ในกิจกรรมและการมอบหมายงานในการสำรวจเนื้อหา นักเรียนริเริ่มหรือดัดแปลงกิจกรรมหรือโครงการเพื่อส่งเสริมความเข้าใจ
3) การจัดกลุ่มของนักเรียน	-การจัดกลุ่มในการสอนไม่เหมาะสมกับนักเรียนหรือเป้าหมายการสอน	-การจัดกลุ่มในการสอนมีความเหมาะสมกับนักเรียนบางส่วนหรือประสบผลสำเร็จปานกลางในเป้าหมายการสอนของบทเรียนเท่านั้น	-การจัดกลุ่มในการสอนมีความเหมาะสมและผลเต็มที่กับนักเรียนหรือเป้าหมายการสอนของบทเรียน	-การจัดกลุ่มในการสอนมีความเหมาะสมและผลเต็มที่กับนักเรียนหรือเป้าหมายการสอนของบทเรียน นักเรียนใช้ความคิดริเริ่มที่มีผลต่อการจัดกลุ่มการสอนเพื่อความก้าวหน้าในความเข้าใจของพวกเขา
4) สื่อ/วัสดุและแหล่งทางการสอน	-สื่อ/วัสดุและแหล่งทางการสอนไม่เหมาะสมกับเป้าหมายการสอนหรือไม่ได้กำหนดทางด้านจิตใจของนักเรียน	-สื่อ/วัสดุและแหล่งทางการสอนบางส่วนเหมาะสมกับเป้าหมายการสอนหรือระดับการกำหนดทางจิตใจของนักเรียนปานกลาง	-สื่อ/วัสดุและแหล่งทางการสอนเหมาะสมกับเป้าหมายการสอนและกำหนดทางด้านจิตใจของนักเรียน	-สื่อ/วัสดุและแหล่งทางการสอนเหมาะสมกับเป้าหมายการสอนและกำหนดทางด้านจิตใจของนักเรียน นักเรียนริเริ่มเลือก ดัดแปลง หรือสร้างสรรค์สื่อ/วัสดุเพื่อส่งเสริมวัตถุประสงค์ของพวกเขาเอง
5) โครงสร้างและการนำฝึกหัด	-บทเรียนไม่มีการนิยามโครงสร้างที่ชัดเจนหรือการดำเนินบทเรียนไปอย่างซ้ำซากหรือรีบเร่งหรือทั้งสองอย่าง	-บทเรียนมีโครงสร้างที่สามารถจดจำได้แม้ว่าจะไม่มีกรรขารูปแบบเดียวกันตลอดบทเรียน การดำเนินบทเรียนไม่สอดคล้องกัน	-บทเรียนมีการนิยามโครงสร้างที่ชัดเจนรอบ ๆ กิจกรรมที่จัดระบบไว้ การดำเนินบทเรียนมีความสอดคล้องกัน	-โครงสร้างของบทเรียนมีการประสานกันสูง การทำตามเพื่อสะท้อนและเปิดอภิปรายที่เหมาะสม การดำเนินบทเรียนมีความเหมาะสมกับนักเรียนทั้งหมด

ตารางที่ 5 (ต่อ) เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรตินิยม (Distinguished)
3.4 การเตรียมข้อมูล ป้อนกลับให้แก่นักเรียน				
1) คุณภาพ : ความถูกต้อง, หลักฐาน, การสร้าง (เชิงก่อ) และเฉพาะ	-ผลป้อนกลับไม่ได้จัดไว้หรือเป็น รูปแบบที่มีคุณภาพต่ำ	-ผลป้อนกลับไม่สอดคล้องกันในคุณภาพ บาง องค์ประกอบที่เสนอมีคุณภาพสูง อื่น ๆ ไม่ใช่	-ผลป้อนกลับมีความสอดคล้องใน คุณภาพที่สูง	-ผลป้อนกลับมีความสอดคล้องในคุณภาพสูง มีการ เตรียมทำให้นักเรียนใช้ผลป้อนกลับในการเรียนรู้ของ เขา
2) ถูกต้องเหมาะสมตามเวลา	-ผลป้อนกลับไม่ได้จัดไว้ในเวลา ที่เหมาะสม	-ความเหมาะสมของผลป้อนกลับไม่สอดคล้องกัน	-ผลป้อนกลับมีการจัดเวลาที่มีความ สอดคล้องกัน	-ผลป้อนกลับมีการจัดเวลาที่มีความสอดคล้องกัน นักเรียนมีความพร้อมที่จะใช้ผลป้อนกลับในการเรียนรู้ ของพวกเขา
3.5 การแสดงความยืดหยุ่น และการตอบสนอง				
1) การปรับปรุงบทเรียน	-ครูยึดแผนการสอนตายตัวแม้ จะมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง บทเรียนอย่างชัดเจน	-ครูพยายามที่จะปรับบทเรียนพร้อมกับผสมผสานผล	-ครูทำการปรับบทเรียนส่วนน้อย และ การปรับเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ	-ครูประสบความสำเร็จในการปรับบทเรียนส่วนใหญ่
2) การตอบสนองต่อนักเรียน	-ครูละเอียดหรือไม่เอาใจใส่กับ คำถามหรือความสนใจของ นักเรียน	-ครูพยายามที่จะถามคำถามหรือความสนใจที่เหมาะสม ผล ในการประสานของบทเรียนไม่สม่ำเสมอ	-ครูประสบความสำเร็จในคำถามหรือ ความสนใจของนักเรียนมีความ เหมาะสม	-ครูถือโอกาสของคนส่วนใหญ่เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การสร้างเหตุการณ์ด้วยตนเอง
3) ความมุ่งมั่น/ติดตาม	-เมื่อนักเรียนมีความยุ่งยากใน การเรียนรู้ ครูเลิกหรือตำหนิ นักเรียนหรือสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ นักเรียนขาดความสำเร็จ	-ครูยอมรับความรับผิดชอบสำหรับความสำเร็จทั้งหมด ของนักเรียน แต่มีการสะสมความรู้ที่จำกัดเท่านั้นในการ ใช้ยุทธวิธีการสอน	-ครูมุ่งมั่นหาวิธีการสำหรับนักเรียนผู้มีความ ยุ่งยากในการเรียนรู้ การเป็น เจ้าของ ในการ สะ ม ยู ท วิ ธี พอประมาณ	-ครูมุ่งมั่นในการค้นหาวิธีการที่ได้ผลสำหรับนักเรียนผู้ ที่ต้องการความช่วยเหลือ การใช้การสะสมยุทธวิธีที่แผ่ ขยายและชักชวนเพิ่มแหล่งจากโรงเรียน

ตารางที่ 6 เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรติคุณ (Distinguished)
4.1 การสะท้อนในการสอน	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรติคุณ (Distinguished)
1) ความถูกต้องแม่นยำ	-ครูไม่ทราบว่าบทเรียนหนึ่งมีผลหรือทำให้เป้าหมายประสบผลสัมฤทธิ์หรือไม่ หรือพิจารณาผิดในผลสัมฤทธิ์ของบทเรียนหนึ่งอย่างลึกซึ้ง	-ครูมีความประทับใจในผลของบทเรียนที่ถูกต้องโดยทั่ว ๆ ไป และขยายไปยังเป้าหมายการสอนที่ได้พบ	-ครูทำการประเมินอย่างถูกต้องในผลของบทเรียนและขยายผลสัมฤทธิ์ในเป้าหมายของตนเอง และสามารถอ้างอิงเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจโดยทั่ว ๆ ไป	-ครูทำอย่างรอบคอบและประเมินอย่างถูกต้องในผลของบทเรียน และขยายไปยังผลสัมฤทธิ์ในเป้าหมายด้วยตัวมันเอง การอ้างอิงตัวอย่างเฉพาะหลาย ๆ ตัวอย่างจากบทเรียนและให้นำให้นักความสัมพันธ์สนับสนุนแต่ละด้าน
2) การนำไปใช้ประโยชน์การสอนในอนาคต	-ครูไม่มีคำแนะนำสำหรับบทเรียนหนึ่ง ๆ ที่อาจจะปรับปรุงในเวลาอื่น ๆ แต่อย่างใด	-ครูมีการแนะนำเกี่ยวกับบทเรียนที่อาจจะปรับปรุงได้อย่างไร	-ครูทำการแนะนำที่เฉพาะเล็กน้อยในสิ่งที่เขาหรือหล่อนอาจจะทดลองในเวลาอื่น ๆ	-การสรุปในการขยายการสะท้อนทักษะ ครูเสนอการกระทำทางเลือกที่เฉพาะ ความสมบูรณ์พร้อมความสำเร็จที่น่าจะเป็นไปได้จากวิธีการที่แตกต่างกัน
4.2 การเก็บรักษาบันทึกข้อมูลที่ต้อง				
1) ความสมบูรณ์ในงานที่ได้รับมอบหมายของนักเรียน	-ระบบการเก็บรักษาข้อมูลของครูในความสำเร็จจากการมอบหมายงานแก่นักเรียนอยู่ในความยุ่งเหยิง	-ระบบการเก็บรักษาข้อมูลของครูในความสำเร็จจากการมอบหมายงานแก่นักเรียนเป็นขั้นต้นและได้ผลบางส่วนเท่านั้น	-ระบบการเก็บรักษาข้อมูลของครูในความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิผล	-ระบบการเก็บรักษาข้อมูลของครูในความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิผลเต็มที่และนักเรียนมีส่วนร่วมในข้อมูลและแปลผลในบันทึก
2) ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน	-ครูไม่มีระบบสำหรับการเก็บรักษาข้อมูลในความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนหรือระบบนั้นอยู่ในความยุ่งเหยิง	-ระบบการเก็บรักษาข้อมูลของครูในความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นขั้นต้นและได้ผลบางส่วน	-ระบบการเก็บรักษาข้อมูลของครูในความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิผล	-ระบบการเก็บรักษาข้อมูลของครูในความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิผลอย่างเต็มที่ นักเรียนมีส่วนร่วมในข้อมูลและแปลผลในบันทึก
3) การบันทึกข้อมูลที่ไม่ใช่การสอน	-การบันทึกกิจกรรมที่ไม่ใช่การสอนของครูมีความยุ่งเหยิง ผลผลิตพลาดและมีความสับสน	-การบันทึกกิจกรรมที่ไม่ใช่การสอนของครูมีความเพียงพอ แต่ต้องมีการติดตามเพื่อหลีกเลี่ยงความผิดพลาดบ่อย ๆ	-ระบบการเก็บรักษาข้อมูลในกิจกรรมที่ไม่ใช่การสอนของครูมีประสิทธิผลอย่างเต็มที่	-ระบบการเก็บรักษาข้อมูลในกิจกรรมที่ไม่ใช่การสอนของครูมีประสิทธิผลอย่างสูง และนักเรียนมีส่วนร่วมในการเก็บรักษา

ตารางที่ 6 (ต่อ) เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรตินิยม (Distinguished)
4.3 การติดต่อกับครอบครัว				
1) ข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมทางการสอน	-ครูจัดเตรียมข้อมูลเล็กน้อยเกี่ยวกับโปรแกรมการสอนแก่ครอบครัว	-ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนหรือการสื่อสารกับผู้ปกครอง แต่เสนอข้อมูลเพิ่มเติมเล็กน้อย	-ครูจัดเตรียมข้อมูลให้แก่ผู้ปกครองบ่อย ๆ ตามความเหมาะสมเกี่ยวกับโปรแกรมทางการสอน	-ครูจัดเตรียมข้อมูลให้แก่ผู้ปกครองบ่อย ๆ ตามความเหมาะสมเกี่ยวกับโปรแกรมการสอน นักเรียนมีส่วนร่วมในการเตรียมสื่อ/วัสดุแก่ครอบครัวของพวกเขา
2) ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนแต่ละคน	-ครูเตรียมข้อมูลแก่ผู้ปกครองและไม่ต้องตอบสนอง/ตอบสนองที่ไม่ทำให้ผู้ปกครองรู้สึกเกี่ยวกับนักเรียน	-ครูยึดมั่นระเบียบที่เป็นที่ต้องการของโรงเรียนสำหรับการสื่อสารกับผู้ปกครอง ตอบสนองกับผู้ปกครองเกี่ยวข้องอย่างต่ำสุด	-ครูสื่อสารเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างปกติและง่ายเมื่อจำเป็นต้องตอบสนองต่อผู้ปกครองที่เกี่ยวข้อง	-ครูจัดเตรียมข้อมูลให้แก่ผู้ปกครองบ่อย ๆ ทั้งในแง่บวกและแง่ลบของความก้าวหน้าของนักเรียน การตอบสนองกับผู้ปกครองเป็นการปฏิบัติพร้อมกับผู้ปกครองที่มีความรู้สึกที่ยิ่งใหญ่
3) การนัดหมาย/ประชุมกับครอบครัวในเรื่องโปรแกรมทางการสอน	-ครูไม่ได้พยายามที่จะนัดหมายกับครอบครัวเรื่องโปรแกรมการสอนหรือความพยายามไม่เหมาะสม	-ครูพยายามที่จะนัดหมายกับครอบครัวเรื่องโปรแกรมการสอนโดยประสบผลสำเร็จ ไม่สอดคล้องกันและทำพอประมาณ	ความพยายามของครูที่จะนัดหมายกับครอบครัวในเรื่องโปรแกรมทางการสอนบ่อย ๆ และประสบผลสำเร็จ	-ความพยายามของครูที่จะนัดหมายกับครอบครัวในเรื่องโปรแกรมทางการสอนบ่อย ๆ และประสบผลสำเร็จ นักเรียนมีส่วนร่วมช่วยคิดโครงการที่จะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัว
4.4 การสนับสนุน/มีส่วนช่วยเหลือโรงเรียน/ท้องถิ่น1) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	-ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงานเป็นในทางลบหรือเป็นการบริการตนเอง	-ครูยังคงรักษาความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานเพื่อเติมเต็มหน้าที่ที่โรงเรียนหรือท้องถิ่นต้องการ	-ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานที่มีลักษณะสนับสนุนและกร่วมมือกัน	-ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานที่มีลักษณะสนับสนุนและร่วมมือกัน ครูใช้ความริเริ่มในการถือเอาความเป็นผู้นำระหว่างคณะ
2) การให้บริการแก่โรงเรียน	-ครูหลีกเลี่ยงการเข้าไปพัวพันในเหตุการณ์ของโรงเรียน	-ครูมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ของโรงเรียนเมื่อถูกถามถึงโดยเฉพาะ	-ครูอาสามีส่วนร่วมในเหตุการณ์ของโรงเรียนและทำการสนับสนุนที่มีหลักฐาน	-ครูอาสามีส่วนร่วมในเหตุการณ์ของโรงเรียน ทำการสนับสนุนที่มีหลักฐานและถือบทบาทอย่างน้อยที่สุดบางแห่งของวิถีชีวิต
3) การมีส่วนร่วมในโครงการของโรงเรียนและท้องถิ่น	-ครูหลีกเลี่ยงการเข้าไปพัวพันในเหตุการณ์ของโรงเรียนหรือท้องถิ่น	-ครูมีส่วนร่วมในโครงการของโรงเรียนและท้องถิ่นเมื่อถูกถามถึงโดยเฉพาะ	-ครูอาสาที่จะมีส่วนร่วมในโครงการของโรงเรียนและท้องถิ่น การทำการสนับสนุนที่เป็นหลักฐาน	-ครูอาสาที่จะมีส่วนร่วมในโครงการของโรงเรียนและท้องถิ่น การทำการสนับสนุนที่เป็นหลักฐาน และถือเอาบทบาทการเป็นผู้นำในโครงการของโรงเรียนหรือท้องถิ่นส่วนใหญ่

ตารางที่ 6 (ต่อ) เกณฑ์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) องค์ประกอบด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ

องค์ประกอบที่	ระดับการปฏิบัติ			
	ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ (Unsatisfactory)	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับชำนาญการ (Proficient)	ระดับเกียรติคุณ (Distinguished)
4.5 การเผยแพร่และพัฒนาวิชาชีพ				
1) การเพิ่มพูนในความรู้เนื้อหาและทักษะในวิชาครู	-ครูไม่ได้กำหนดกิจกรรมที่พัฒนาทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความรู้และทักษะ	-ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาชีพที่ขยายที่จำกัดเมื่อเขามีความสะดวก	-ครูสอดส่องหาโอกาสสำหรับพัฒนาทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความรู้ในเนื้อหาและทักษะวิชาครู	-ครูสอดส่องหาโอกาสสำหรับพัฒนาทางวิชาชีพและพยายามทำอย่างเป็นระบบเพื่อดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน
2) การให้บริการต่อวิชาชีพ	-ครูไม่มีความพยายามที่จะแลกเปลี่ยนความรู้กับคนอื่น ๆ หรือถือเอาความรับผิดชอบทางวิชาชีพ	-ครูหาแนวทางที่จำกัดเพื่อสนับสนุนในการเป็นมืออาชีพ	-ครูมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือนักการศึกษาอื่น ๆ อย่างคล่องแคล่ว	-ครูริเริ่มกิจกรรมที่สำคัญที่สนับสนุนวิชาชีพ ดังเช่นการเป็นที่ปรึกษาครูใหม่ การเขียนบทความเผยแพร่แก่สาธารณชน และการทำเสนอรายงาน
4.6 การแสดงความเป็นมืออาชีพ				
1) การให้บริการแก่นักเรียน	-ครูไม่ได้เตรียมพร้อมในความต้องการของนักเรียน	-ความพยายามของครูที่จะให้บริการนักเรียนไม่สอดคล้องกัน	-ครูให้บริการนักเรียนอย่างคล่องแคล่วพอประมาณ	-ครูมักกระตือรือร้นในการให้บริการนักเรียน การสอดส่องหาแหล่งเมื่อจำเป็น
2) การเป็นผู้สนับสนุน	-ครูสนับสนุนในการปฏิบัติต่อโรงเรียนที่มีผลในการบริการความเจ็บป่วยของโรงเรียนแก่นักเรียนบางคน	-ครูไม่ได้หาเวลาในการช่วยเหลือให้บริการนักเรียนที่ป่วยของโรงเรียนบางคน	-ครูทำงานภายใต้บริบทของทีม โดยเฉพาะหรือแผนกที่แน่ใจว่านักเรียนทั้งหมดได้รับโอกาสที่ยุติธรรมในความสำเร็จ	-ครูมีความพยายามโดยเฉพาะที่ท้าทายทัศนคติทางลบและช่วยทำให้นักเรียนแน่ใจทั้งหมด โดยเฉพาะประเพณีภายใต้การบริการเหล่านั้น และเกียรติยศชื่อเสียงของโรงเรียน
3) การทำการตัดสินใจ	-ครูทำการตัดสินใจที่มีพื้นฐานในความสนใจที่การบริการตัวเอง	-การตัดสินใจมีพื้นฐานที่จำกัด คิดโดยคำนึงถึงความเป็นมืออาชีพโดยแท้จริง	-ครูยังคงใจกว้างและมีส่วนร่วมในทีมและการทำการตัดสินใจของแผนก	-ครูใช้บทบาทความเป็นผู้นำในทีมหรือแผนกทำการตัดสินใจและช่วยทำให้แน่ใจในการตัดสินใจเช่นนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานมาตรฐานทางวิชาชีพที่สูงที่สุด

จากตารางที่ 3-6 จะพบว่า เกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) จะมีองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการให้ครูปฏิบัติทั้งด้านข้อมูลนำเข้า (Input) ได้แก่ ด้านการวางแผนและเตรียมการสอนในเรื่องความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ ของครู ด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ การวางแผนและเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน และความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพ และในด้านผลลัพธ์สุดท้าย (Output) จะพบว่า มีการประเมินอยู่ในบางส่วนของการจัดสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน และการจัดการเรียนการสอนในเรื่องการมีส่วนร่วมของนักเรียน ซึ่งจะพบว่าเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) นั้นจะเน้นไปทางด้านกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้จากเกณฑ์ในการประเมินการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) มาพิจารณาใน 3 ประเด็นคือ ด้านข้อมูลนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ ดังตารางที่ 7-10

ตารางที่ 7 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติการสอนตามแนวทฤษฎีของ Beerens, D.R. (2000) ในด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้
1. ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน (INPUT)	1.1 การแสดงความรู้ในเนื้อหาและวิชาครู (INPUT) 1.2 การแสดงความรู้ในเรื่องนักเรียน (INPUT) 1.3 การกำหนดเป้าหมายในการสอน (INPUT) 1.4 การแสดงความรู้เกี่ยวกับแหล่งต่าง ๆ (INPUT) 1.5 การออกแบบการสอนที่ติดต่อประสานกัน (INPUT) 1.6 การประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน (INPUT)	1) ความรู้ในเนื้อหา 2) ความรู้ในความสัมพันธ์พื้นฐานที่ต้องมี 3) ความรู้ในเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาครู 1) ความรู้ในเรื่องคุณลักษณะของกลุ่มอายุ 2) ความรู้ในวิธีการต่าง ๆ ในการเรียนรู้ของนักเรียน 3) ความรู้ในด้านทักษะและความรู้ของนักเรียน 4) ความรู้ในความสนใจและมรดกทางวัฒนธรรมของนักเรียน 1) ความมีคุณค่า 2) ความชัดเจน 3) ความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน 4) ความเท่าเทียมและสมดุลกัน 1) แหล่งความรู้สำหรับการสอน 2) แหล่งความรู้สำหรับนักเรียน 1) กิจกรรมการเรียนรู้ 2) สื่อ/วัสดุและแหล่งการสอน 3) การจัดกลุ่มทางการสอน 4) โครงสร้างของหน่วยการเรียนรู้และบทเรียน 1) ความสอดคล้องกับเป้าหมายในการสอน 2) เกณฑ์และมาตรฐาน 3) ประโยชน์สำหรับการวางแผนการสอน

ตารางที่ 8 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติการสอนตามแนวทฤษฎีของ Beerens, D.R. (2000) ในด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้
2. ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน (PROCESS + OUTPUT)	2.1 การสร้างสิ่งแวดล้อมในเรื่องความเคารพและการมีสัมพันธภาพที่ดี OUTPUT 2.2 การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ (PROCESS+OUTPUT) 2.3 การจัดระเบียบการปฏิบัติในห้องเรียน (PROCESS + OUTPUT) 2.4 การจัดการพฤติกรรมของนักเรียน (PROCESS + OUTPUT) 2.5 การจัดเตรียมเนื้อที่ว่างทางกายภาพ (PROCESS)	1) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน 2) ปฏิสัมพันธ์ของนักเรียน 1) ความสำคัญของเนื้อหา 2) นักเรียนมีความภูมิใจในการทำงาน 3) ความคาดหวังในการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ 1) การจัดการการแบ่งกลุ่มในการสอน 2) การจัดเรื่องการสื่อสาร 3) การจัดการเรื่องสื่อ/วัสดุและการใช้สื่อ 4) การปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ใช่การสอน 5) การดูแลตรวจตราในการอาสาสมัครและเทียบเคียงมืออาชีพ 1) ความคาดหวัง 2) การติดตามพฤติกรรมของนักเรียน 3) การตอบสนองต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน 1) ความปลอดภัยและการเตรียมจัดเครื่องตกแต่ง 2) ความสามารถที่จะเข้าไปเรียนรู้และใช้แหล่งทางกายภาพได้

ตารางที่ 9 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติการสอนตามแนวทฤษฎีของ Beerens, D.R. (2000) ในด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน (PROCESS)	3.1 การสื่อสารที่ชัดเจนและถูกต้อง (PROCESS) 3.2 การใช้คำถามและเทคนิคในการอภิปราย (PROCESS+ OUTPUT) 3.3 การกำหนดการเรียนรู้ของนักเรียน (PROCESS) 3.4 การเตรียมข้อมูลป้อนกลับให้แก่นักเรียน (PROCESS) 3.5 การแสดงความยืดหยุ่นและการตอบสนอง (PROCESS)	1) คำแนะนำและระเบียบการปฏิบัติ 2) การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน 1) คุณภาพของคำถาม 2) เทคนิคการอภิปราย 3) การมีส่วนร่วมของนักเรียน 1) การนำเสนอตัวอย่างเนื้อหา 2) กิจกรรมและการมอบหมายงาน 3) การจัดกลุ่มของนักเรียน 4) สื่อ/วัสดุและแหล่งทางการสอน 5) โครงสร้างและการนำฝึกหัด 1) คุณภาพ: ความถูกต้อง, หลักฐาน, การสร้าง(เชิงก่อ), เฉพาะ 2) ถูกต้องเหมาะสมตามเวลา 1) การปรับปรุงบทเรียน 2) การตอบสนองต่อนักเรียน 3) ความมุ่งมั่น/ติดตาม

ตารางที่ 10 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติการสอนตามแนวทฤษฎีของ

Beerens, D.R. (2000) ในด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้
4. ด้านความ รับผิดชอบในวิชาชีพ (PROCESS)	4.1 การสะท้อนในการสอน (PROCESS)	1) ความถูกต้องแม่นยำ 2) การใช้ประโยชน์การสอนในอนาคต
	4.2 การเก็บรักษาบันทึกข้อมูลที่ต้อง (PROCESS)	1) ความสมบูรณ์ในงานที่ได้รับมอบหมายของนักเรียน 2) ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน 3) การบันทึกข้อมูลที่ไม่ใช่การสอน
	4.3 การติดต่อกับครอบครัว (PROCESS)	1) ข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมทางการสอน 2) ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนแต่ละคน 3) การนัดหมาย/ประชุมกับครอบครัวเรื่องโปรแกรมการสอน
	4.4 การสนับสนุนหรือมีส่วนช่วยเหลือกับ โรงเรียนและท้องถิ่น (PROCESS)	1) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน 2) การให้บริการแก่โรงเรียน 3) การมีส่วนร่วมในโครงการของโรงเรียนและท้องถิ่น
	4.5 การเผยแพร่และพัฒนาวิชาชีพ (PROCESS)	1) การเพิ่มพูนในความรู้เนื้อหาและทักษะในวิชาครู 2) การให้บริการต่อวิชาชีพ
	4.6 การแสดงความเป็นมืออาชีพ (PROCESS)	1) การให้บริการแก่นักเรียน 2) การเป็นผู้สนับสนุน 3) การทำการตัดสินใจ

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพของครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติการสอนตามแนวทฤษฎีของ Beerens, D.R. (2000) เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับแล้ว จะพบว่า มีการประเมินที่ครอบคลุมทั้งด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลลัพธ์ (Output) โดยเกณฑ์การประเมินของทั้งสองแหล่งนั้นเน้นไปทางด้านกระบวนการในการจัดการเรียนการสอน และผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า เกณฑ์การประเมินที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภากำหนดขึ้นมีการประเมินในการจัดการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่ และยังไม่มีความครอบคลุมในบางเรื่องหรือมีบ้างแต่ส่วนน้อย คือ ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ ด้านการวางแผนและเตรียมการสอนซึ่งไม่ได้มีการประเมินในเรื่องความรู้ความสามารถพื้นฐานของครูที่ต้องมี และในส่วนของ การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน พบว่า ในเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภามีในด้านนี้เป็นส่วนน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ผนวกแนวคิดทั้งสองแหล่งเข้าด้วยกันเพื่อให้มีความครอบคลุมทุกด้าน โดยเน้นด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนจากบทบาทของครู และเพิ่มด้านผลลัพธ์ด้านตัวนักเรียนซึ่งเป็นผลจากการสอนของครู โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบและประเด็นที่วัดเป็นกรอบแนวคิดเพื่อให้ความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในการประเมินที่ครอบคลุม 4 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การวางแผน

และเตรียมการสอน ด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน และด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยตามแผนภาพที่ 1 ในบทที่ 1 และกรอบแนวคิดในการประเมินตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ดังตารางที่ 18 ในบทที่ 3

2. ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน

ในการพัฒนาวิชาชีพครูนั้นมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยยึดผู้เป็นสำคัญและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 5 ระดับมาตรฐานคุณภาพครูระดับชาติ หรือระดับคุณภาพของครู (National Teacher Qualification : NTQ) คือ

ระดับที่ 1 สอนตรง เน้นเนื้อหา ผู้เรียนมีบทบาทเรียนรู้ 0-20 %

ระดับที่ 2 สอนอธิบาย เน้นเนื้อหา เพิ่มความเข้าใจ ผู้เรียนมีบทบาทเรียนรู้ 21-40 %

ระดับที่ 3 สอนคิด เน้นกระบวนการคิด ผู้เรียนมีบทบาทเรียนรู้ 40-60 %

ระดับที่ 4 สอนสร้าง เน้นการลงมือทำ นำไปปฏิบัติ ผู้เรียนมีบทบาทเรียนรู้ 61-80 %

ระดับที่ 5 สอนค้นพบ เน้นการค้นคว้าสร้างความรู้ ผู้เรียนมีบทบาทเรียนรู้ 81-100 %

3. การจำแนกตำแหน่งครูตามวิทยฐานะ (Academic Rank Classification)

การปฏิรูปการศึกษาในด้านการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงนั้น ในการปฏิบัติการสอนของครูนั้นจะต้องผ่านการประเมินการปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่องค์กรวิชาชีพกำหนดด้วย และในการบริหารงานบุคคลในการกำหนดเงินเดือนและค่าตอบแทนสำหรับข้าราชการครูนั้น เพื่อให้การกำหนดเงินเดือนและค่าตอบแทนครูให้สอดคล้องกับความชำนาญและความเชี่ยวชาญตามความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีรายได้เพียงพอและเหมาะสมกับฐานะทางสังคมและวิชาชีพ ซึ่งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (Office of Education Reform) ได้กำหนดโครงสร้างบัญชีเงินเดือนและค่าตอบแทนครูโดยการจำแนกตำแหน่งครูตามวิทยฐานะ (Academic Rank Classification) อิงบัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือน และกำหนดเงินเดือนเป็น 4 แห่ง โดยแบ่งเป็น 4 วิทยฐานะ คือ

1. ครูปฏิบัติการ

2. ครูชำนาญการ

3. ครูเชี่ยวชาญ

4. ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

การประเมินศักยภาพครูตามเกณฑ์ที่กำหนดนั้น เมื่อครูได้รับการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด ก็จะได้เลื่อนวิทยฐานะจากครูปฏิบัติการ ครูชำนาญการ ครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษ ตามลำดับ ก่อนที่ครูจะได้เลื่อนขั้นเงินเดือนขึ้นไปจนสุดแห่งของแต่ละวิทยฐานะ ครูต้องผ่านขั้นประสิทธิภาพ (Efficiency Bar) ซึ่ง

เป็นขั้นประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่งของแต่ละวิทยฐานะ แต่ถ้าไม่ผ่านการประเมินในขั้นประสิทธิภาพดังกล่าวจะไม่ได้รับการขึ้นเงินเดือน (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2543)

จากเกณฑ์การประเมินคุณภาพครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และเกณฑ์การจำแนกตำแหน่งครูตามวิทยฐานะ (Academic Rank Classification) ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และเกณฑ์การปฏิบัติงานของ Beerens, D.R. (2000) จะเห็นได้ว่า มีการจัดแบ่งคุณภาพการปฏิบัติงานของครู 5 และ 4 ระดับ โดยเน้นการประเมินในด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู และมีการประเมินในด้านผลลัพธ์ คือ ผลการจัดการเรียนการสอนของครูโดยเน้นผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนบ้าง ดังนั้นเพื่อให้เข้ากับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีสุข ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วนในกรอบแนวคิดในการสร้างแบบประเมินในส่วนที่เป็นผลจากการจัดการเรียนการสอนในด้านพฤติกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนของครู

จากเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในการประเมินการปฏิบัติงานของครูจะพบว่า เกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครู 5 ระดับ (ดูคำอธิบายคุณภาพรวมของครูในตารางที่ 1) มีการระบุพฤติกรรมในการที่จะให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองในระดับขั้นที่สูงขึ้น และในเกณฑ์ของการจำแนกตำแหน่งวิทยฐานะของสำนักงานปฏิรูปการศึกษาซึ่งพบว่า เกณฑ์การจำแนกตำแหน่งวิทยฐานะทั้ง 4 ระดับนั้นจะนำไปใช้ประเมินครูในปี 2545 ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวได้อิงกรอบแนวคิดเดิมของเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครู 5 ระดับของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ดังนั้นเพื่อให้ข้อมูลในการประเมินมีความสมบูรณ์ครบถ้วน และตรงตามสภาพในการพัฒนาวิชาชีพครูขณะนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะใช้เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครู ที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้กำหนดขึ้นในการพัฒนาแบบประเมินในครั้งนี้โดยจัดแบ่งระดับคุณภาพการปฏิบัติงานเป็น 4 ระดับคุณภาพ คือ คุณภาพระดับ 1 คุณภาพระดับ 2 คุณภาพระดับ 3 และคุณภาพระดับ 4 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การประเมินครูและการประเมินตนเอง (Self-Evaluation)

การประเมินครู (Teacher Assessment/Evaluation)

Manatt, R. P. and Kemis, M. (1997) ได้กล่าวถึงวิวัฒนาการในการต่อสู้ของบุคคลต่าง ๆ ในการที่จะสร้างระบบใหม่ในการประเมินครู ซึ่งเริ่มตั้งแต่คำทำนายอย่างแข็งขันของ Machiavelli, N. ในปี ค.ศ. 1513 ว่ามีโรงเรียนท้องถิ่นบางโรงเรียนเริ่มต้นที่จะสร้างระบบใหม่โดยมีความหวังว่าจะดีกว่าระบบเก่าซึ่งสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับการปฏิรูปเหล่านี้ก็คือ การประเมินครู ระบบเก่าหรือการประเมินที่เรียกว่า ผู้ประเมินเดี่ยว (single evaluator) นั้นยังคงมีการใช้อย่างแพร่หลายซึ่งปกติจะให้ผู้บริหารเป็นผู้ตัดสินให้ผ่านใน

ความสามารถของครู ซึ่งความรับผิดชอบมากมายในสถานการณ์เช่นนี้ต่อผู้บริหารผู้ซึ่งอาจจะมีการควบคุม หรือไม่มีทักษะที่จำเป็นหรือประสบการณ์ต่าง ๆ เท่าที่ควร ต่อมาในปี ค.ศ.1964 การประเมินครูเป็นภาระที่สำคัญเมื่อศาสตราจารย์และผู้ชำนาญเฉพาะทางของมหาวิทยาลัยทางการศึกษาในรัฐไอโอวาได้เริ่มพยายามใน ระยะยาวที่จะวัดและปรับปรุงไม่เพียงแต่ครูสอนอย่างไรเท่านั้น แต่ผู้บริหารอย่างไร และนักเรียนเรียนรู้อย่างไร โดยในปี ค.ศ. 1978 การวิจัยนี้ได้พยายามจนกลายเป็นโมเดลการปรับปรุงโรงเรียน (The School Improvement Model : SIM) ซึ่งใช้วิธีการเชิงระบบรวมทั้งจะวัดและรายงานการปฏิบัติงานของครูซึ่งเป็นวิธีการที่มุ่งไปที่ตัวนักเรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ โดยเน้นความตรง ความเที่ยง และอำนาจจำแนก นั่นคือ ความตรง หมายถึง เกณฑ์และผลที่วัดพฤติกรรมในผลที่ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ความเที่ยง หมายถึง ผลที่ยังคงสอดคล้องกันของผู้ประเมินที่ต่างกันเหนือระยะเวลาที่ต่างกัน และอำนาจจำแนก หมายถึง ความสามารถที่จะ แยกแยะการปฏิบัติระดับสูงออกจากการปฏิบัติโดยเฉลี่ยจากการปฏิบัติที่เกือบใช้ไม่ได้อย่างชัดเจน

หัวใจของวิธีการเชิงระบบของ SIM นี้เป็นผลป้อนกลับ 360 องศาจากใครก็ได้ที่ติดต่อกับครู รวมทั้งผู้บริหาร ครูคนอื่น ๆ ผู้ปกครอง และนักเรียน ซึ่งผลป้อนกลับของนักเรียนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของระบบ การประเมินโดย SIM ได้พัฒนาเครื่องมือผลป้อนกลับของนักเรียนสำหรับเกรด K-2, 3-5, 6-8 และ 9-12 ที่มีอัตรา การเตรียมครู การส่งมอบทางการสอน และความสนใจของนักเรียน อัตราเหล่านี้สามารถแสดงความแตกต่างระหว่างครูในคุณภาพทางการสอน และสามารถเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติระดับชาติที่มีหลักฐานโดยอัตราของครู 500 คน และนักเรียนมากกว่า 21,000 คน ซึ่งในการรายงานผลป้อนกลับของนักเรียนประกอบด้วย

1. รายงานสรุปที่รวมคะแนนทั้งหมดสำหรับแต่ละกลุ่มเกรด 4 กลุ่มและระบบโรงเรียนทั้งหมด
2. คะแนนทั้งหมดที่รายงานของครูแต่ละคน (ขึ้นอยู่กับคะแนนสูงสุด 80 คะแนน)
3. คะแนนเฉลี่ยและการแจกแจงความถี่ที่รายงานสำหรับแต่ละข้อคำถาม 20 ข้อ โดย

ระดับเกรดและครู

4. คะแนนเฉลี่ยและการแจกแจงความถี่ที่รายงานโดยครูแต่ละตอนตามระดับชั้นที่ได้สำรวจ

ในการทำงานกับการวางแผนนั้น คณะกรรมการประกอบด้วย ครู นักเรียน ผู้บริหาร และสมาชิก คณะกรรมการจัดการ พนักงาน SIM ได้แนะนำแนวคิดในการประเมินทั้งผู้บริหารและครู โดยใช้การสำรวจจากนักเรียนและผู้ปกครองในการประเมินครู และสำรวจจากครูผู้ปกครองในการประเมินผู้บริหาร นอกจากนี้ผู้บริหารสามารถใช้ผลป้อนกลับจากครูกับตัวพวกเขาเอง 3 อัตรา ของชุดการปรับปรุงโรงเรียน (The School Improvement Inventory : SII) ของSIM ซึ่งสามารถให้ผู้บริหารมองเห็นถึงสิ่งที่ครูคาดหวังจากผู้บริหารได้ดีเท่ากับการรับรู้ในคุณภาพของการปฏิบัติของผู้บริหาร และบรรยากาศของโรงเรียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ความสำคัญและวัตถุประสงค์ (Importance and Purposes)

จากสภาพปัญหา และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประเมินครูผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงรูปแบบการประเมินตนเองในการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครู (NTQ) โดยผู้วิจัยต้องการสร้างและพัฒนาเป็นแบบประเมินตนเอง เพื่อให้ครูได้มีการนำไปใช้ประกอบเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพครู และให้ครูนำไปใช้ในการประเมินตนเองเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพตามแนวปฏิรูปการศึกษา และเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้ประกอบในการพิจารณาการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติต่อไป ซึ่งจากงานวิจัยของ เยาวดี วิบูลย์ศรี (2524) พบว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูไม่มีหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัดกุมไว้ให้ปฏิบัติ การให้ผู้บริหารใช้ดุลยพินิจเองก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ มีความลำเอียง และผู้บริหารไม่สนใจในการติดตามประเมินผลงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นการประเมินเพื่อความดีความชอบ เป็นการเลื่อนขั้นตำแหน่ง มากกว่าการประเมินผลเพื่อที่จะทราบจุดเด่นจุดอ่อนของงาน อันควรได้รับการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่ ดังนั้น จึงควรมีวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูเสียใหม่ เพื่อนำผลไปปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพมากกว่าการคำนึงถึงตำแหน่ง

ในการประเมินการปฏิบัติงานของครู เป้าหมายที่เป็นหัวใจสำคัญก็คือ การปฏิบัติงานในด้านการจัดการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายในการประเมินประการแรกก็คือ เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารควรมุ่งพัฒนาและส่งเสริมให้ครูสามารถประเมินการสอนของตนเองได้อย่างเป็นระบบ มีความพร้อมที่จะปรับปรุง แปรเปลี่ยนกิจกรรมการสอนให้ดียิ่งขึ้น ส่วนการประเมินการสอนเพื่อนำผลไปใช้เพื่อพิจารณาความดีความชอบนั้น ควรมีการประเมินที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายโดยมีผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน เพื่อนครู ผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนตัวครูเองมีบทบาทร่วมกันในการประเมินการสอนของครู (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, ม.ป.ป.)

Airasian, P. และคณะ (1995) ได้กล่าวถึงความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการประเมินครูดังนี้

1. เพื่อการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
2. เพื่อส่งเสริมระบบ ต่ำ-สูง ในการปฏิรูปทางการศึกษา
3. เพื่อกระตุ้นและจัดเตรียมยุทธวิธีเพื่อสะท้อนในการสอนสำหรับครู เพื่อสร้างข้อมูลและ

ความเข้าใจที่ลึกในการปฏิบัติของครู

4. เพื่อสะท้อนความเข้าใจใหม่จากการเรียนรู้แต่ละคนได้เพียงใด

สำหรับวัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐานของการประเมินครู (Basic Purposes of Teacher Assessment) ซึ่ง Airasian, P. และ คณะ (1995) ได้เสนอไว้ ดังนี้

1. การเตรียมครูก่อนประจำการ
2. ออกใบอนุญาตและรับรอง

3. การปรับปรุงการปฏิบัติของครู
4. ความก้าวหน้าในวิชาชีพ

ในการประเมิน จุดมุ่งหมายที่สำคัญโดยทั่วไปนั้น มี 2 ประการ คือ การประเมินเพื่อการตัดสินคุณค่าและการประเมินเพื่อปรับปรุงหรือหาข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ โดยวิธีการประเมินที่มีการประเมินอาจแตกต่างกัน แต่บทบาทที่สำคัญในการประเมินมีการจำแนกได้ชัดเจน คือ การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) และการประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) ตามแนวคิดของ Scriven (สุวิมล ว่องวานิช, 2538) และแนวคิดนี้ก็สอดคล้องกับแนวคิดของการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) นอกจากนี้ในการประเมินตามแนวคิดของ Marshall, M. (1997) ได้กล่าวไว้ว่าเป็นกระบวนการพัฒนาการ โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก 2 ประการ คือ การตรวจสอบการปฏิบัติที่มีคุณภาพต่ำ และการปรับปรุงการปฏิบัติ จากแนวคิดดังกล่าวพบว่าสิ่งที่นักประเมินมีความเห็นสอดคล้องกัน คือ การประเมินจะไม่มีประโยชน์เลยหากไม่ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาสิ่งที่ถูกประเมินให้ดีขึ้น

ในการประเมินครูจึงมีความสำคัญตามจุดมุ่งหมายดังกล่าวข้างต้น ซึ่งการประเมินครูตามแนวคิดของ Gullatt, D. E. and Ballard, L. M. (1998) กล่าวว่ามีความมุ่งหมายใน 2 เรื่อง คือ

1. การประเมินความก้าวหน้า (Formative) ซึ่งเป็นการออกแบบกระบวนการระหว่างการทำดำเนินงานเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของครู จุดประสงค์ของการประเมินประเภทนี้เพื่อสร้างกระบวนการช่วยให้ออกแบบครูในการตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่เขาสามารถปรับปรุงในเทคนิคการสอน รูปแบบ หรือยุทธวิธีที่ดีที่สุด นอกจากนี้ Sergiovanni (1995 อ้างถึงใน Gullatt, D. E. and Ballard, L. M., 1998) ให้ความหมายว่า การประเมินความก้าวหน้าเป็นการพัฒนาที่เป็นมืออาชีพและทรงประสิทธิภาพจากกระบวนการที่เป็นการประกันคุณภาพการสอนสำหรับสาธารณะชน และ Manatt (1988 อ้างถึงใน Gullatt, D. E. and Ballard, L.M., 1998) ให้ความหมายถึงการพัฒนาตารางที่บรรยายการประเมินในเรื่องของปรัชญา ทฤษฎี การปฏิบัติ จุดศูนย์รวม การประเมินที่ดีและความต่อเนื่อง

2. การประเมินเพื่อสรุป (Summative) ซึ่งเป็นการตัดสินคุณภาพและคุณค่าของครูแต่ละคนเหนือกรอบเวลาที่เฉพาะ ในการประเมินประเภทนี้ใช้ตัดสินที่จะไล่ครูออก การโอนตำแหน่ง การทดลองตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบ

นอกจากนี้ Mayo, R. W. (1997) ได้แนะนำแนวทางวิธีการประเมินครูที่เป็นความต้องการจำเป็นที่มีประสิทธิผลมากในการพัฒนาครู โดยกล่าวถึงระบบการประเมินครูจะให้กับครูในเรื่องต่อไปนี้คือ 1) ผลป้อนกลับที่มีประโยชน์ในความต้องการจำเป็นของนักเรียน 2) โอกาสที่จะเรียนรู้เทคนิคใหม่ๆ และ 3) คำแนะนำจากผู้บริหารและครูคนอื่น ๆ เกี่ยวกับวิธีที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียน

สำหรับมาตรฐานที่ผู้บริหารใช้ในการประเมินครูนั้น Mayo, R. W. (1997) ได้แนะนำว่าจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. มีความสัมพันธ์กับทักษะการสอนที่สำคัญ
2. ความเป็นปรนัยเท่าที่จะเป็นไปได้
3. มีการสื่อสารที่ชัดเจนกับครูก่อนการประเมิน
4. มีการทบทวนหลังการประเมิน
5. มีการเชื่อมต่อการพัฒนาที่เป็นมืออาชีพ

2. วิธีการประเมินครู (Evaluation Methods)

วิธีการประเมินครูมีความแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ ซึ่งการประเมินตนเอง (Self-Evaluation) เป็นกระบวนการที่ทุกคนดำเนินการตัดสินความสำเร็จในการกระทำ กระบวนการ หรือผลที่พึงปรารถนา เพื่อที่จะเข้าใจ วิเคราะห์วิจารณ์ และปรับปรุงเมื่อจำเป็น และการประเมินตนเองของครู (Teacher Self-Evaluation) นั้นเป็นกระบวนการที่ครูตัดสินเกี่ยวกับความเพียงพอ และประสิทธิผลจากความเชื่อ ความรู้ การปฏิบัติ หรือผลสำหรับวัตถุประสงค์ของการปรับปรุงตนเอง หัวใจของการประเมินตนเองของครู เป็นความเชื่อที่เหตุผลสำคัญสำหรับการกำหนดกิจกรรมการพัฒนาทางวิชาชีพที่ได้รับมาจากประสบการณ์ของสิ่งที่มีความหมายที่จะเป็นครู และจากความต้องการส่วนบุคคลที่จะเข้าใจ วิเคราะห์วิจารณ์ และปรับปรุงการปฏิบัติของตัวเองเอง (Airasian & Gulickson 1994a, 1994b; Hargreaves, 1995) การประเมินตนเองเปรียบเสมือนการประเมินความก้าวหน้าของการปฏิบัติของคนหนึ่ง เป็นความก้าวหน้าในความรู้สึกที่การประเมินที่มุ่งเพื่อการทดสอบและถ้าจำเป็นทางเลือกเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติ ซึ่งในการประเมินครูในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่เป็นการอธิบายถึงลักษณะและคุณลักษณะของการประเมินตนเองของครู (Airasian, P. et al, 1995)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการประเมินการปฏิบัติงานของครูสำคัญก็เพื่อ การพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน โดยผู้ที่ทำหน้าที่ในการประเมินครู ได้แก่ นักเรียน เพื่อนครูด้วยกัน ผู้บังคับบัญชา และตัวครูเป็นผู้ประเมินตนเอง แต่ผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูได้ดีที่สุด ก็คือ ตัวครูเอง เพราะครูย่อมทราบดีว่าตนเองเตรียมวางแผนการสอน เตรียมการสอน มีความรู้ในเนื้อหาเพียงไร (เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2538; วิเศษ ขาวระนอง, 2531) และจากผลการวิจัยของ Centra (1988; เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2524) พบว่าการประเมินโดยเพื่อนครูมีความเที่ยงต่ำกว่าการประเมินโดยนักเรียน และการประเมินตนเองมีความเที่ยงมากกว่าการประเมินโดยนักเรียน

นอกจากนี้ งานวิจัยของ Marsh (1979, อ้างถึงใน เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2524) พบว่า มีความตรงในการประเมินผลประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ โดยวิธีการประเมินด้วยตนเองของอาจารย์กับการประเมินโดยนักศึกษา และมีข้อค้นพบจากงานวิจัยว่า ผลการประเมินตนเองของครูจะมีความสอดคล้องกับผลการประเมินของผู้บริหารและเพื่อนครูในระดับที่ค่อนข้างสูง และมีความเที่ยงสูงกว่าการประเมินประสิทธิภาพการสอนโดย

ผู้เรียน (เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2538) และจากงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศพบว่า ในการประเมินเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน/การสอนของครูนั้นนิยมใช้แหล่งการประเมินโดยครูประเมินตนเองและการประเมินด้วยนักเรียนใน ความถี่ที่เท่า ๆ กัน (ความถี่เท่ากับ 17 ดังตารางที่ 11) ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการประเมินครูด้วยการให้ครู ประเมินตนเอง (Self-Evaluation) เนื่องจากให้ผลการวิจัยในด้านความเที่ยงและความตรงที่สูงในการประเมิน ดังกล่าวข้างต้น

แหล่งที่มาของข้อมูลในการประเมินครู

ในการประเมินครูผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงแหล่งที่มาของข้อมูลในการประเมินครู ซึ่งพบว่า มีแหล่งการ ประเมินจากหลาย ๆ แหล่ง ดังแสดงในตารางที่ 11

จากตารางที่ 11 จะพบว่า งานวิจัยและการศึกษาที่ผ่านมาได้มีการใช้แหล่งข้อมูลในการประเมินครู หลายแหล่งโดยส่วนใหญ่นิยมใช้มากที่สุดและมีจำนวนพอ ๆ กัน คือ นักเรียนเป็นผู้ประเมินและครูประเมิน ตนเอง ลำดับรองลงมา คือ เพื่อนครูประเมินกับผู้บริหารประเมิน ซึ่งมีการประเมินโดยใช้แหล่งเท่า ๆ กัน การ สังเกตในห้องเรียน และจากแหล่งอื่น ๆ ตามลำดับ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะใช้แหล่งข้อมูลในการ ประเมินครู คือ ครูประเมินตนเองเป็นหลักในการประเมินการปฏิบัติงาน เนื่องจากเป็นวิธีที่มีความเหมาะสม ที่สุดที่ครูสามารถทำได้ง่ายและสะดวกเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และยังเป็นประโยชน์ในการ พยากรณ์ลักษณะของครู และช่วยในการปรับปรุงตนเองอีกด้วย (Doyle , K. O., 1978 อ้างถึงใน เยาวดี วิบูลย์ ศรี, 2524)

ตารางที่ 11 แหล่งที่มาของข้อมูลในการประเมินครู

ชื่อผู้ศึกษา/ผู้วิจัย/ ปีที่ทำการศึกษา/วิจัย	แหล่งที่มาของข้อมูลในการประเมิน					
	นักเรียน/ นักศึกษา	ครู-ประเมิน ตนเอง	ผู้บริหาร ร	เพื่อนครู/ เพื่อนร่วมงาน	การสังเกตใน ห้องเรียน	แหล่งอื่น ๆ
Blackburn and Clark /1975 (อ้างถึงในสัมพันธ พันธัพฤษ, 2538)	/	/	/	/		
Doyle and Crichton/1978	/	/		/		
Marsh,H. W./1982	/	/				
Harrison,B. M./1986 (อ้าง ถึงใน นิราศ จันทรจิตร ,2534)	/	/	/	/	/	
Astin and Lee/1996 (อ้างถึง ในสัมพันธ พันธัพฤษ, 2538)	/	/	/	/		
Mayo,R.W./1997	/	/		/	/	/-พี่เลี้ยง/ครูฝึก, แพ้ผสม งาน, ผู้ปกครอง, การวิจัย ในชั้นเรียนและ สิ่งประดิษฐ์
ไพรวลัย พัทภษาสาลี/2523	/	/				
อุทุมพร ทองอุไทย/2523	/	/	/			/-ที่ปรึกษา/คณาจารย์
ปทีป เมธาวุฒิ/2524	/	/	/	/		
สมหวัง พิธิยานุวัฒน์/2524	/	/				/-ผู้เชี่ยวชาญในสาขา เดียวกัน
ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์/2524	/	/	/	/		/-ผลจากการสอบ
พวงแก้ว ปุณยนก/2525	/	/	/	/		
บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ /2526	/	/	/	/		/-ผู้เชี่ยวชาญ
ลาวัลย์ รัตนเสรี/2528	/	/	/	/		
นิราศ จันทรจิตร/2534	/	/	/	/		
วิโรจน์ คำนึ่งคุณากร/2534	/	/	/	/		
สุภาวดี ตั้งบุปผา/2535	/		/			
เยาวดี วิบูลย์ศรี/2538	/	/	/	/		
รวม	17	17	12	12	2	5

วิธีการประเมินตนเอง (Self - Report Technique)

1. ความหมายของการประเมินตนเอง

การประเมินตนเอง (Self-Evaluation) เป็นวิธีที่เหมาะสมวิธีหนึ่งในการประเมินการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะ การประเมินที่ต้องการพัฒนาตนเองในกิจกรรมหรือการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสอน และได้มีผู้ให้นิยามที่การประเมินตนเองหลายความหมาย ดังนี้

ยุพา เวียงกมล (2541) ได้ให้ความหมายของการประเมินตนเอง หมายถึง การพิจารณา ตัดสินความก้าวหน้าของตนเองด้วยการพิจารณาไตร่ตรอง ตรวจสอบข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อย ด้วยการเปรียบเทียบพฤติกรรมหรือผลของการกระทำของตนเองกับเกณฑ์พฤติกรรมผลการกระทำที่ตั้งหรือเลือกไว้และเมื่อเปรียบเทียบแล้วบุคคลจะได้ใช้ผลย้อนกลับเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือการกระทำของตน

วราภรณ์ คำทับทิม (2540) ให้ความหมายการประเมินตนเอง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ตนเองโดยใช้ปัญญาในการพิจารณา ตรวจสอบหาเหตุผล เพื่อค้นหาและตัดสินเกี่ยวกับตนเอง หรือตรวจสอบระหว่างผลสัมฤทธิ์จากการปฏิบัติงานของตนกับเป้าหมายที่ตั้งไว้เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง/งานให้มีประสิทธิภาพ

เยาวดี วินุลย์ศรี (2538) ให้ความหมายของการประเมินตนเอง หมายถึง วิธีการหนึ่งในการวัดบุคลิกภาพของแต่ละคน โดยผู้ที่ถูกวัดจะเป็นผู้อธิบายหรือประเมินพฤติกรรมของตนเองด้วยการทำเครื่องหมายลงในแบบประเมินที่ตรงกับบุคลิกภาพของเขา หรือด้วยการจัดลำดับข้อความที่ตรงกับลักษณะนิสัยของเขา หรือด้วยการเขียนรายงานที่แสดงนิสัยประจำตัว ทักษะคติ ความสนใจ และค่านิยมของตนเอง

สมคิด พรหมจ้อย (2535) ให้ความหมายการประเมินตนเอง หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดการใช้ปัญญาใคร่ครวญ ตรวจสอบหาเหตุผลและตรวจสอบข้อที่ยังหย่อนในสิ่งที่ทำ มีการวางแผน การวัดผล คิดค้นวิธีการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนา ผู้ประเมินเป็นผู้ปฏิบัติงานในโครงการหรือองค์กรณ์

Airasian และ คณะ (1995) ให้ความหมายของการประเมินตนเอง หมายถึง กระบวนการที่บุคคลดำเนินการตัดสินในความสำเร็จในการกระทำ กระบวนการ หรือผลที่ต้องการ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ได้เพิ่มจิตสำนึกจากการปฏิบัติของคนหนึ่ง จนกระทั่งสามารถเข้าใจ วิเคราะห์ และปรับปรุงถ้าจำเป็น

โดยสรุปแล้ว การประเมินตนเอง หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบตนเอง ในการปฏิบัติงานหรือตัดสินระดับความสามารถของตน ว่ามีจุดเด่น หรือจุดด้อยที่ต้องปรับปรุง แก้ไขในเรื่องใดบ้าง โดยผ่านกระบวนการคิด พิจารณาไตร่ตรองด้วยเหตุผลตามความเป็นจริงในการกระทำของตน แล้วพิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดหรือตั้งไว้ โดยผู้ถูกวัดอาจอธิบายการกระทำหรือแสดงพฤติกรรม ความสนใจ ค่านิยม ลงในแบบประเมินที่สร้างขึ้นเอง หรือแบบประเมินที่เป็นมาตรฐานก็ได้

2. ความสำคัญของการประเมินตนเอง

การประเมินตนเอง (Self-Evaluation) เป็นวิธีที่เหมาะสมวิธีหนึ่งในการประเมินการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการประเมินที่ต้องการพัฒนาตนเองในกิจกรรมหรือการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสอน และได้มีผู้ให้นิยามการประเมินตนเองในหลายความหมาย เช่น ยูพา เวียงกมล (2541) วราภรณ์ คำทับทิม (2540) เยาวดี วิบูลย์ศรี (2538) สมคิด พรหมจ้อย (2535) และ Airasian และ คณะ (1995) ซึ่งโดยสรุปแล้ว การประเมินตนเอง หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบตนเอง ในการปฏิบัติงานหรือตัดสินระดับความสามารถของตน ว่ามีจุดเด่น หรือจุดด้อยที่ต้องปรับปรุง แก้ไขในเรื่องใดบ้าง โดยผ่านกระบวนการคิด พิจารณาไตร่ตรองด้วยเหตุผลตามความเป็นจริงในการกระทำของตน แล้วพิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดหรือตั้งไว้ โดยผู้ถูกวัดอาจอธิบายการกระทำหรือแสดงพฤติกรรม ความสนใจ ค่านิยม ลงในแบบประเมินที่สร้างขึ้นเอง หรือแบบประเมินที่เป็นมาตรฐานก็ได้

สุวิมล ว่องวานิช (2543) ได้กล่าวถึงการประเมินตนเองในบทความในการประชุมปฏิบัติการเรื่อง การประเมินผลภายในของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2543 โดยได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการประเมินตนเอง ดังนี้

1. เพื่อทราบจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง
2. เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงการดำเนินงานของตนเอง
3. เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากชุมชน
3. เพื่อรายงานผลการประเมินให้สาธารณชนทราบ และได้ข้อมูลที่ช่วยในการวางแผนพัฒนา

หน่วยงานต่อไป

นอกจากนี้ Campbell และ Lee (1988) อ้างถึงใน เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2538) กล่าวว่า การประเมินตนเองเป็นวิธีการที่สะดวก ประหยัดเวลาและทรัพยากร และที่สำคัญคือ ประโยชน์ต่อตนเองในการเพิ่มพูนและพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของตนเองอีกด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. วิธีการประเมินตนเอง (Self - Report Technique)

บริบูรณ์ บัญชรเทวกุล (2525 อ้างถึงใน เพียงใจ แคนเจริญไพศาล, 2533) ได้กล่าวถึงการประเมินตนเอง โดยสรุปว่า วิธีนี้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ดังนี้

3.1 การสัมภาษณ์ (Interview) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

3.1.1 ผู้สัมภาษณ์เตรียมคำถามไว้เป็นชุด เมื่อถามครบชุดก็อาจสรุปเรื่องราวได้ (Structured Interview)

3.1.2 ผู้สัมภาษณ์ถามติดต่อไปเรื่อย ๆ โดยอาศัยคำตอบของผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นรากฐานสำหรับคำถามต่อไป (Unstructured Interview)

3.2 การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ทำได้โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมายลงในช่องพฤติกรรมที่ได้ทำไปแล้ว หรือเลือกว่าข้อใดเป็นปัญหาของตน

4. การประเมินตนเองของครู (Teacher Self-Evaluation)

สำหรับข้อดีที่สำคัญในการประเมินตนเองของครู ซึ่ง Harris, B. M. (1986) ได้เปรียบเทียบข้อดีและข้อจำกัดของแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบข้อดีและข้อจำกัดของแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

แหล่งข้อมูล	ความเป็น ปรนัย	ความ เที่ยง	ความ ตรง	ต้นทุน	ความ เกี่ยวข้องกัน	การเป็นที่ ยอมรับ	ผลข้าง เคียง	คะแนนรวม ทั้งหมด
ครูประเมิน ตนเอง	?	+	?	+	+	+	+	+5
ผู้สังเกตใน ห้องเรียน	+	+	+	?	?	?	+	+4
นักเรียน	+	+	+	+	+	?	?	+5
ครู(เพื่อน ครู)	+	+	?	+	?	?	?	+3
อื่น ๆ	?	?	?	+	?	?	?	+1

*หมายเหตุ + = ข้อดีอย่างชัดเจนที่นำไปใช้ประโยชน์จากแหล่งบ่อ

*ที่มา: แปลและเรียบเรียงจากตำราของ

ๆ

Harris, B. M. (1986:

จากตารางที่ 12 จะพบว่า การเซแหล่งขอมูลเนการบระเมนครูโดยให้ครูบระเมนตนเองแะนเกเรียน
ประเมินตนเองมีน้ำหนักเท่า ๆ กัน โดยจะมีความแตกต่างกันในเรื่อง ความเป็นปรนัย ความตรง การเป็นที่
ยอมรับ และผลข้างเคียง ซึ่งจะพบว่า แหล่งการประเมินด้วยครูประเมินตนเองนั้นจะมีจุดดีที่เหนือกว่าแหล่งการ
ประเมินโดยนักเรียนในเรื่องการเป็นที่ยอมรับและผลข้างเคียง ส่วนการประเมินนักเรียนจะมีจุดดีที่เหนือกว่าใน

เรื่องของความตรงและความเป็นปรนัย โดยทั้งสองแหล่งมีจุดดีที่เหมือนกันในเรื่องของความเที่ยง ต้นทุน และ ความเกี่ยวข้องกัน ผู้วิจัยจึงเลือกการประเมินโดยครูประเมินตนเอง เนื่องจากเป็นการประเมินที่พบบ่อยในเรื่อง การเป็นที่ยอมรับและให้ผลข้างเคียงที่ดีกว่า

นอกจากนี้ Airasian, P. และ คณะ (1995) ได้กล่าวถึงข้อดีของการประเมินตนเองของครูใน 5 ประการ ดังนี้

1. ประหยัดเวลา
2. ง่ายในการดำเนินการและวิเคราะห์ข้อมูล
3. ไม่แพง
4. ไม่เป็นการบังคับหรือขู่เข็ญ
5. ไม่ใช่การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นทางการที่ต้องการคำตอบที่ตัดสินชี้ขาดครู

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าว พบว่า การประเมินตนเองมีความเหมาะสมในการประเมินการ ปฏิบัติงานของครูในการที่จะพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา และการ ปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการประเมินตนเองมีความสะดวก รวดเร็ว ง่ายในการวิเคราะห์ ข้อมูล ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้วิธีการประเมินตนเองในการวิจัยในครั้งนี้

ตอนที่ 4 รูปแบบการสร้างเครื่องมือประเมินตนเองในการประเมินการปฏิบัติงานสำหรับครู และ แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานหรือการสร้างเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงาน

วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน

วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานมีหลายวิธีจากการศึกษาโดยสรุปวิธีการประเมินผลงานของบุคคลที่นิยมใช้ ได้แก่

1. วิธีตัดสินตามแบบเครื่องวัด (Graphic Rating Scale) วิธีทำคือ ระบุรายการคุณลักษณะ (traits) คุณลักษณะที่ระบุไว้จะกำหนดขึ้นโดยได้จากการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการทำงาน อาจ กำหนดน้ำหนักความสำคัญของคุณลักษณะต่าง ๆ ที่มีต่องานได้ด้วย แต่คุณลักษณะที่ต้องการประเมินจะจำแนก เป็นระดับต่าง ๆ เพื่อประเมินหรือให้คะแนนแต่ละคุณลักษณะของแต่ละบุคคล
2. แบบแบ่งชั้น (Grading) โดยกำหนดคุณลักษณะของคนทำงานแล้วอธิบายคำจำกัดความ ของคุณลักษณะแต่ละอย่างไว้ชัดเจน เช่น ความอดุสสาหะ พากเพียร เป็นต้น แล้วแบ่งคุณลักษณะแต่ละอย่าง โดยทั่วไปเป็น 3 ชั้น เช่น ดีมาก ปานกลาง ไม่ดี หรือเป็น 5 ชั้น ก็ได้ และให้คำจำกัดความไว้ว่าแต่ละชั้น หมายความว่าอย่างไร
3. แบบตรวจรายการ (Check list) โดยวิธีทำเครื่องหมายลงในช่องว่าง เห็นด้วย ไม่เห็น

ด้วย หรือ ค่อนข้างต่ำ ปานกลาง ค่อนข้างสูง ไม่แน่ใจ คำถามเหล่านี้เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะตัว(Characteristic) ของคนทำงานและคุณค่าของคนทำงานที่มีต่อหน่วยงาน

4. แบบประเมินของพรอบส์ท (Probst Rating Plan) เป็นแบบตรวจสอบพฤติกรรม จัดทำแบบต่าง ๆ เฉพาะแต่ละประเภทคนทำงาน ใช้ผู้ประเมิน 3 คน

5. แบบเปรียบเทียบรายบุคคล (Man to Man Comparison) เป็นการพยายามเปรียบเทียบคนทำงานแต่ละคนกับคนอื่น ๆ ที่ทำงานเดียวกันแล้วจัดเรียงลำดับจนครบทุกคน โดยใช้วิธีหยิบบกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน มีผู้นำวิธีนี้ดัดแปลงเป็นวิธีเปรียบเทียบเป็นคู่ (Paired Comparison Technique)

6. วิธีจัดกลุ่ม ผู้ประเมินจัดลำดับคนทำงานเข้าเป็นกลุ่ม ๆ

7. วิธีบังคับเลือก (Forced Choice Method) วิธีนี้กำหนดคำอธิบายคุณลักษณะของคนทำงานไว้เป็นตอน ๆ แต่ละตอน มี 4 ประโยค อธิบายลักษณะที่ดี 2 ประโยค ไม่ดี 2 ประโยค ผู้ประเมินจะเลือกข้อความ 2 ประโยคใน 4 ประโยคนี้ โดยประโยคหนึ่งจะตรงกับผู้ถูกประเมินมากที่สุด และอีกประโยคหนึ่งไม่ตรงที่สุด คำอธิบายในแต่ละตอนใน 2 ประโยคนี้จะนำไปพิจารณาเป็นผลงาน ส่วนอีก 2 ประโยคไม่ได้เลือกก็ไม่พิจารณาถึง (จุลวิณี ปันสังข์, 2533) ซึ่งในการสร้างข้อกระทงแบบบังคับเลือกนั้น Lyman, H. B. (1963) ได้กล่าวว่ข้อกระทงแบบนี้มีข้อดีของบางอย่างที่ซ่อนเร้นเหมือนความตั้งใจ แต่ก็ไม่เป็นความนิยมที่เอกฉันท์นัก และเป็นการจำแนกที่ต้องการความละเอียดอ่อน โดยรูปแบบที่ง่ายที่สุดของแบบบังคับเลือกมีสองตัวเลือกซึ่งดูเหมือนจะเป็นความพึงปรารถนาที่เท่าเทียมกัน เช่น คุณค่อนข้างจะเป็น : a) คนซื่อสัตย์ b) คนจงรักภักดี และแบบประเมินโดยทั่วไปที่พบมี 3 แบบ คือ 1) แบบให้คะแนน (Graphic rating scale) 2) แบบจัดอันดับ (Ranking) 3) แบบตรวจสอบรายการ (Check list)

นอกจากนี้ ธีระชัย บุรณะโชติ (2532) และบุญธรรม กิจปริดาบริสุทธ์ (2542) ได้กล่าวถึงการใช้อย่างวัดที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่าที่นิยมใช้กันมากในการวิจัยทางการศึกษา เพราะสามารถใช้วัดพฤติกรรมได้หลายลักษณะ เช่น วัดความคิด ความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม บุคลิกลักษณะ ทักษะการปฏิบัติ ฯลฯ ลักษณะของคำตอบเป็นการเปรียบเทียบเชิงปริมาณซึ่งผู้ตอบจะต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ผู้สร้างแบบประเมินกำหนดให้แบบที่นิยมมากกว่าแบบอื่น ๆ คือ แบบประเมินค่า 5 ระดับ เป็นการกำหนดข้อความซึ่งจะเลือกคำตอบหรือข้อความที่มีลักษณะการเปรียบเทียบกันมาเรียงลำดับมากถึงน้อยให้เลือกตอบ เช่น เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือ เกือบตลอดเวลา บ่อย ๆ บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกใช้รูปแบบการสร้างแบบประเมินแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) เนื่องจากสามารถใช้วัดพฤติกรรมได้หลายลักษณะ และเป็นรูปแบบที่นิยมใช้กันมาก โดยในครั้งนี้จะใช้วัดพฤติกรรมในด้านการปฏิบัติงานของครู

เกณฑ์ในการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน

การเลือกเกณฑ์เพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมินนับเป็นงานยากที่สุดของการประเมินทางการศึกษา สมคิด พรหมจ้อย (2534) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้เชี่ยวชาญการประเมินส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า เกณฑ์การประเมินนั้น จะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับสิ่งที่ประเมินและหน้าที่ของการประเมินครั้งนั้น ๆ โดยเฉพาะและถือเป็นหน้าที่ของนักประเมินที่จะต้องหาเกณฑ์ที่มีความเที่ยงตรงและสมเหตุสมผลให้ได้ไม่ว่าเกณฑ์นั้นจะกำหนดโดยนักประเมินเองหรือเอามาจากผู้อื่นก็ตาม

การออกแบบการประเมินที่เป็นการวัดผลหรือการปฏิบัติที่ใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นมามีวัดนั้น สามารถทำได้ดังนี้

1. กำหนดคุณลักษณะที่จะวัด
2. ออกแบบเครื่องมือที่เหมาะสมและทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
3. เครื่องมือที่นำมาประยุกต์ใช้กับสิ่งที่ถูกประเมินต้องมีความเที่ยง
4. ผลของการวัดนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน

การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

จูลริณี ปันสังข์ (2533) ได้กล่าวไว้ว่า เกณฑ์ (Criterion) อาจหมายถึง มาตรฐาน(Standards) ซึ่งสามารถใช้เป็นไม้วัดผลสำเร็จและความล้มเหลวของการปฏิบัติงานของบุคคลได้ แต่อีกทหรคนหนึ่ง มาตรฐานหมายถึง เงื่อนไขที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือวัดความน่าพึงพอใจของผลงาน อาจหมายถึงซึ่งในการปฏิบัติงานต้องมีการเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดขึ้นล่วงหน้า การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติงานจึงเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญในกระบวนการประเมินการปฏิบัติงาน

ลักษณะในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ดี มีดังนี้

1. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานต้องไม่อยู่ในระดับที่สูงจนเกินไป จนไม่มีใครสามารถทำงานได้ถึงมาตรฐาน และที่สำคัญควรจะกำหนดให้เกิดความรู้สึกท้าทายความพยายามของผู้ปฏิบัติงานด้วย
2. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานต้องตั้งอยู่บนมาตรฐาน ความต้องการของงานที่เหมาะสมและจำเป็น
3. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานต้องทันสมัย หมายถึง ความยืดหยุ่นพร้อมที่จะปรับให้เหมาะสมตามเงื่อนไขของงานในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป
4. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติงานต้องเกิดจากการศึกษาร่วมกันหรือระหว่างหัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชากับผู้ปฏิบัติงาน
5. มาตรฐานต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นหลักฐานที่จัดได้นำไปปฏิบัติในแนวทางเดียวกันทั้งหมดในองค์การ

6. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นสิ่งที่ผู้รับผิดชอบในการประเมินความสามารถตรวจสอบได้ และผู้บังคับบัญชาทุกระดับที่รับผิดชอบสามารถตรวจสอบได้ด้วย

จากลักษณะการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติงานดังกล่าว ถือเป็นหลักการที่ดีและควรมีการจัดทำให้ถูกต้องครบถ้วน เพื่อผลในการประเมินการปฏิบัติงานที่มีความยุติธรรมและตรงกับลักษณะที่จะประเมินต่อไป นอกจากนี้ ในการประเมินต้องอาศัยเกณฑ์ช่วยในการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่จะประเมินด้วย ดังนั้น ควรใช้วิธีกำหนดเกณฑ์ที่เหมาะสมซึ่งอาจจะกำหนดโดยคณะบุคคล หรือกำหนดตามแนวทางของตน เช่น ไทเลอร์ (Tyler, 1950 อ้างถึงใน จุลริณี ปันสังข์, 2533) ใช้การยี่ดัวตฤประสงคฺที่ไดกำหนดอยางชัดเจนเป็นเกณฑ์ในการประเมิน สเต็ค (Stake, 1973 อ้างถึงใน จุลริณี ปันสังข์, 2533) ใช้เกณฑ์ 2 ประเภท คือ เกณฑ์สัมพัทธ์ (Relative Criteria) และเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria)

เครื่องมือในการประเมินครู

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินครู พบว่า รูปแบบของการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครู (NTQ) ดังกล่าวที่ผ่านมายังไม่ได้มีการพัฒนาเป็นรูปแบบของแบบประเมินและแบบวัดที่ใช้ประเมินการปฏิบัติงานของครู โดยงานวิจัยส่วนใหญ่ พบว่าได้มีการสร้างและพัฒนารูปแบบการประเมินครูในลักษณะที่แตกต่างกัน (ดังสรุปในตารางที่ 13)

จากตารางที่ 13 จะพบว่า ในการพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะส่วนใหญ่นิยมใช้แบบประเมินเป็นอันดับหนึ่ง และรองลงมาคือ แบบวัด แบบสอบถาม และแบบอื่น ๆ ซึ่งในการพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะของคนนั้น อุทุมพร จามรมาน (2541) กล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้มี 9 แบบได้แก่ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบสำรวจปัญหา อัดซีวประวัติ สังคมมิติ ระเบียบสะสมหรือแฟ้มประวัติ แบบทดสอบ และแบบวัดลักษณะทางจิตวิทยา นอกจากนี้แบบวัดที่มีลักษณะเป็นแบบปรมาณค่าซึ่งนิยมใช้มากในการวิจัยทางการศึกษา (ธีระชัย บุรณะโชติ, 2532)

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดและงานวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่า การประเมินคุณลักษณะของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนหรือในการปฏิบัติงานนั้น ได้มีการประเมินในหลายรูปแบบ เช่น นักเรียนประเมินเพื่อนครูประเมิน ผู้บริหารประเมิน และที่สำคัญคือ ตัวครูผู้ประเมินตนเอง ซึ่งมีประโยชน์ในแง่ที่ว่า เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าและมองเห็นจุดดีจุดด้อยของตน ซึ่งส่งผลในการพัฒนางานในหน้าที่ ตลอดจนการพัฒนาผลผลิตที่สำคัญโดยเฉพาะ ก็คือ ตัวนักเรียนทำให้เด็กมีคุณภาพตามแนวปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องมาจากครูได้พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การที่ครูจะพัฒนาตนเองจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่เป็นเกณฑ์ในการประเมินที่สามารถประเมินได้ทุกเวลา

เพื่อให้การประเมินเป็นแนวทางและมาตรฐานเดียวกันตามที่คุรุสภาได้กำหนดตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครู (NTQ) ขึ้น ซึ่งจากงานวิจัยที่ผ่านมาเครื่องมือที่ใช้ประเมินส่วนใหญ่เป็นแบบประเมิน มาตรฐานวัดแบบวัดชนิดต่าง ๆ ตลอดจนแบบอื่น ๆ และในการประเมินครูก็มีองค์ประกอบที่แตกต่างกันไป แต่เนื่องจากเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวยังไม่มีการพัฒนาแบบประเมินที่เหมาะสมมาประเมินครูในการจัดระดับคุณภาพครู และยังไม่มียุทธศาสตร์ใดจัดทำขึ้นอย่างเป็นทางการ

ตารางที่ 13 รูปแบบในการสร้างเครื่องมือในการประเมินครูในด้านการเรียนการสอน

ชื่อผู้วิจัย/ปี	รูปแบบของเครื่องมือประเมิน			
	แบบประเมิน	แบบวัด	แบบสอบถาม	อื่น ๆ
McKenna, B. et al /1994	/			
Rich, Y. et al /1996		/		
Crader, K. W., and Butler, J. K., JR. /1996			/	
Pike, C. K. /1998	/			
Martin, N. K. /1998		/		
เตื่อนใจ เกตุษา /2527			/	
ประเสริฐ บัณฑิตศักดิ์ /2527			/	/แบบสัมภาษณ์
วิโรจน์ คำนึ่งคุณากร /2529	/			
จักรินทร์ พรหมภักดี /2533		/		
จตุรณี ปันสังข์ /2533	/			
นิราศ จันทร์จิตร /2534			/	/แบบสัมภาษณ์
วิโรจน์ คำนึ่งคุณากร /2534	/			
สุภาวดี ตังบุปผา /2535	/			
นภาพร สิ้นสวัสดิ์ /2535	/			
วุฒิชัย ฉายวงศ์ศรีสุข /2536	/			/แบบจัดอันดับพฤติกรรม
สุพัตรา เทียนอุดม /2536	/			/แบบสังเกตพฤติกรรม
สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์ /2537		/		/แบบสำรวจ
เยาวดี วิบูลย์ศรี /2538	/			
จุฬาลักษณ์ สุนทรวิภาต /2540			/	
ลักดาวัลย์ ชี้อตรง /2540	/			
จรรยาพร แก้วสุจริต /2541		/		
รวม	11	5	5	5

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครู (NTQ) และกรอบแนวคิดในการประเมินการปฏิบัติงานของ Beerens, D.R. (2000) มาเป็นแนวทางในการประเมินการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยนำมาสร้างเป็นเครื่องมือในการประเมิน

ตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครูดังกล่าวออกโดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับคุณภาพ และวิเคราะห์ แยกเป็นองค์ประกอบและพฤติกรรมย่อยที่สามารถวัดได้ เพื่อให้ครูได้ใช้ในการประเมินตนเอง (Self-Evaluation) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาเครื่องมือที่เหมาะสมในการที่ครูจะนำไปใช้ในการประเมินตนเองตามเกณฑ์ มาตรฐานดังกล่าวเนื่องจากเป็นการสะดวกและง่ายในการประเมินตนเองสำหรับครู ประกอบกับเวลาที่จำกัดใน การทำวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยจะใช้รูปแบบของแบบประเมินตนเองแบบมาตราประมาณค่า (Rating Format) ซึ่งใน การพัฒนาแบบประเมินครั้งนี้จะเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์สำหรับข้าราชการครูในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ใช้ประเมินตนเองได้ และเนื่องจากแบบประเมินที่ใช้เป็นการประเมิน ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครูในระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนน้อย ส่วนมากจะเป็นการพัฒนาใน ระดับมัธยมศึกษาและระดับมหาวิทยาลัย และยังไม่มีการพัฒนาแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับระดับคุณภาพของ ครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูดังกล่าวข้างต้น โดยในครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการศึกษาในด้านการปฏิบัติงานของครูซึ่งเป็นการ ประเมินผลจากการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงานของครูใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนและ เตรียมการสอน 2) การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน 3) การจัดการเรียนการสอน และ 4) ความรับผิดชอบใน วิชาชีพ จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจและต้องการที่จะทำการสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเองตาม เกณฑ์ดังกล่าวเพื่อใช้ในการประเมินตนเองของข้าราชการครูสายผู้สอนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของครูและพัฒนาวิชาชีพครู ต่อไป

แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานหรือการสร้างเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงาน

การกำหนดมาตรฐาน (Setting Standard)

เมื่อนักวัดผลการศึกษาได้พัฒนาแบบประเมินเพื่อใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานและนำไป ดำเนินการตรวจให้คะแนนแล้ว งานขั้นต่อไปคือ การประเมินว่า ผู้ตอบแบบประเมินแต่ละคนจะผ่านหรือไม่ผ่าน การประเมินโดยใช้คะแนนที่เป็นมาตรฐาน การกำหนดมาตรฐาน (setting standard) หรือคะแนนจุดตัด (cutting point) หรือคะแนนที่เป็นเกณฑ์ (scoring criteria) เป็นเรื่องที่ซับซ้อนและขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ การกำหนดมาตรฐานมีผลต่อการปฏิบัติงานของครูหรือการเรียนของผู้เรียนในอนาคตเพราะถ้า มาตรฐานนั้นถูกกำหนดไว้ต่ำเกินไป จะทำให้ครูหรือผู้เรียนขาดความพร้อมที่จะปฏิบัติงานหรือเรียนทักษะใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถ้ากำหนดค่ามาตรฐานไว้สูงเกินไป ผู้เรียนก็จะเสียเวลาเรียนซ่อมเสริมโดยไม่จำเป็น ด้วยเหตุนี้นักวัดผลการศึกษาจึงให้ความสนใจศึกษาค้นคว้าและพัฒนากำหนดมาตรฐานเป็นจำนวนมาก

จากการศึกษางานวิจัยของ พัสวี จริตธรรม (2538) ได้สรุปวิธีการกำหนดมาตรฐานแบบต่าง ๆ 6 วิธี คือ 1) การกำหนดมาตรฐานตามผลการปฏิบัติของผู้สอบอื่น ๆ (Performance of Other) 2) การกำหนดมาตรฐานจากการนับลด 100 % (Counting Backward from 100 %) 3) การกำหนดมาตรฐานโดยวิธีบูทสตร๊ปปิ้งของเกณฑ์มาตรฐาน (Bootstrapping on Other Criterion Scores) 4) การกำหนดมาตรฐานจากการกำหนดสมรรถภาพขั้นต่ำสุด (Judging Minimal Competence) 5) การกำหนดมาตรฐานโดยวิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ (Decision-Theoretic Approaches) และ 6) การกำหนดมาตรฐานจากวิธีวิจัยปฏิบัติการ (Operations Research Methods) การวิจัยของพัสวี จริตธรรม (2538) ได้เลือกการกำหนดมาตรฐานในการประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” โดยใช้ 3 วิธีประกอบกัน คือ วิธีการกำหนดมาตรฐานตามผลการปฏิบัติของผู้สอบอื่น ๆ (Performance of Other) วิธีการกำหนดมาตรฐานจากการนับลด 100 % (Counting Backward from 100 %) และวิธีการกำหนดมาตรฐานโดยวิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ (Decision-Theoretic Approaches) โดยมีได้นำค่าความคลาดเคลื่อนมาใช้ในการกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน

จากการศึกษาวิธีการกำหนดมาตรฐานทั้ง 6 วิธีในงานวิจัยของ พัสวี จริตธรรม (2538) และจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาวิชาการประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Testing) ผู้วิจัยจึงได้เลือกการกำหนดมาตรฐานโดยวิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ (Decision-Theoretic Approaches) มาใช้ในการกำหนดมาตรฐานในการกำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานในการประเมินการปฏิบัติงานของครูและจากผลการวิจัยของ พัสวี จริตธรรม (2538: 88) พบว่า การกำหนดมาตรฐานโดยวิธีนี้เป็นทำให้ค่าที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด เพราะการคำนวณหาค่ามาตรฐานมีการพิจารณาค่าที่เหมาะสมที่จะลดความน่าจะเป็นของการตัดสินใจผิด จึงทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุดและเพิ่มความน่าจะเป็นในการตัดสินใจถูกต้องให้มากที่สุด ทฤษฎีการกำหนดมาตรฐานโดยวิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจเป็นวิธีพัฒนามาจากวิธีของเนเดลสกี (Nedelsky) กล่าวคือ ผู้สอบจะถูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้มีความรอบรู้และกลุ่มผู้ไม่มีความรอบรู้ โดยใช้เกณฑ์ภายนอก แทนด้วยสัดส่วน PE กับ 1-PE เมื่อทำการทดสอบกลุ่มนี้ด้วย แบบทดสอบอิงเกณฑ์และมีการกำหนดคะแนนค่าหนึ่งเป็นมาตรฐานในที่นี้แทนด้วย CX นำข้อมูลทำการแจกแจงความถี่แบบ 2 ทาง จะแยกกลุ่มผู้สอบได้เป็น 4 กลุ่ม ดังภาพ

		เกณฑ์ภายนอก		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
แบบทดสอบอิงเกณฑ์	ไม่ผ่าน	PA	PB	1-P _C
	ผ่าน	PC	PD	$\frac{P_C}{1}$
		PE	1-	

ตามแผนภาพ PA = สัดส่วนของผู้สอบที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แต่สอบผ่านเกณฑ์ภายนอก
จัดว่าเป็นความผิดพลาดคลาดเคลื่อนในทางลบ (false negatives)

PD = สัดส่วนของผู้สอบที่ได้คะแนนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แต่ไม่ผ่านเกณฑ์ภายนอก
จัดว่าเป็นความผิดพลาดคลาดเคลื่อนในทางบวก (false positives)

PC = สัดส่วนของผู้สอบที่ได้คะแนนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และผ่านเกณฑ์ภายนอก

PB = สัดส่วนของผู้สอบที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และไม่ผ่านเกณฑ์ภายนอก

ในกระบวนการกำหนดมาตรฐาน นักวัดผลการศึกษาต้องสร้างและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางความแจกแจงความถี่แบบ 2 ทาง สำหรับค่าคะแนนจุดตัดหรือมาตรฐานทุกค่าที่เป็นไปได้ แล้วพิจารณาเลือกคะแนนจุดตัดหรือมาตรฐานที่เหมาะสม ค่าที่เหมาะสมเป็นคะแนนที่จะลดความน่าจะเป็นของการตัดสินใจ ซึ่งทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน (PA+PD) ให้น้อยที่สุด และเพิ่มความน่าจะเป็นของการตัดสินใจที่ถูกต้อง (PB+PC) ให้มากที่สุด ดังสมการ

$$F(Cx) = (PA+PD) / (PB+PC)$$

การกำหนดมาตรฐานตามวิธีนี้จะต้องคำนวณหาค่าความน่าจะเป็นของการเกิดความคลาดเคลื่อนและการตัดสินใจถูกต้องหรือค่า $F(Cx)$ และเลือกคะแนนที่เป็นมาตรฐานที่มีความน่าจะเป็นที่จะเกิดความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุด

ตัวอย่าง โกวิท ประวาลพุกษ์ และสมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์, 2537 กำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ จากการนำค่าระดับผลการเรียน 2.20 ขึ้นไปของรายวิชา ส 101 เป็นเกณฑ์ภายนอก และเกณฑ์ภายในของแบบทดสอบอิงเกณฑ์วิชาสังคมศึกษา จำนวน 10 ข้อ ในที่นี้กำหนดมาตรฐานเป็น 5, 6 และ 7 คะแนน เพื่อหามาตรฐานที่เหมาะสมที่สุดจากจำนวนนักเรียนสอบเข้า 20 คน

เมื่อใช้มาตรฐานหรือคะแนนจุดตัด 5 คะแนน มีข้อมูลในตารางดังนี้

		เกณฑ์ภายนอก		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (5)	ไม่ผ่าน	PA = 4/20	PB = 2/20	0.30
	ผ่าน	PC = 6/20	PD = 8/20	0.70
		0.50	0.50	1.00

$$F(Cx) = (PA+PD) / (PB+PC)$$

$$PA = 4 / 20 = 0.2$$

$$PB = 2 / 20 = 0.1$$

$$PC = 6 / 20 = 0.3$$

$$PD = 8 / 20 = 0.4$$

$$F(Cx) = (0.2+0.4) / (0.1+0.3) = 0.6 / 0.4 = 1.5$$

เมื่อใช้มาตรฐานหรือคะแนนจุดตัด 6 คะแนน มีข้อมูลในตารางดังนี้

เกณฑ์ภายนอก

		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (6)	ไม่ผ่าน	PA = 5/20	PB = 2/20	0.35
	ผ่าน	PC = 5/20	PD = 8/20	0.65
		0.50	0.50	1.00

$$\begin{aligned}
 F(Cx) &= (PA+PD) / (PB+PC) \\
 F(Cx) &= (5 / 20 + 8 / 20) / (2 / 20 + 5 / 20) \\
 &= .25 + .4 / .10 + .25 \\
 &= .65 / .35 \\
 &= 1.86
 \end{aligned}$$

เมื่อใช้มาตรฐานหรือคะแนนจุดตัด 7 คะแนน มีข้อมูลในการวัดดังนี้

เกณฑ์ภายนอก (ผลการเรียน 2.20)

		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (7)	ไม่ผ่าน	PA = 6/20	PB = 3/20	0.45
	ผ่าน	PC = 4/20	PD = 7/20	0.55
		0.50	0.50	1.00

$$\begin{aligned}
 F(Cx) &= (PA+PD) / (PB+PC) \\
 F(Cx) &= (6 / 20 + 7 / 20) / (3 / 20 + 4 / 20) \\
 &= (.30 + .35 / (.20 + .20) \\
 &= .65 / .4 \\
 &= 1.63
 \end{aligned}$$

จากผลการคำนวณค่า F (Cx) ได้เมื่อคะแนนจุดตัดเป็น 5, 6 และ 7 คะแนน พบว่า คะแนนจุดตัด 5 คะแนนให้ค่า F (Cx) ต่ำสุด ดังนั้นคะแนนจุดตัดที่เหมาะสมคือ 5 คะแนน

คะแนนจุดตัด	F (Cx)
5	1.5
6	1.86
7	1.63

*หมายเหตุ ในการที่จะกำหนดคะแนนจุดตัด ตั้งแต่คะแนนต่ำสุดไปเรื่อย ๆ จนถึงคะแนนเต็ม แล้วพิจารณาคะแนนที่เหมาะสมที่สุดคือ คะแนนที่มีค่า F (Cx) ต่ำที่สุด

ตอนที่ 5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู/การประเมินผลการปฏิบัติงาน

1. องค์ประกอบในการประเมินครู ในการประเมินการปฏิบัติงานของครูนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินครูและในการประเมินการปฏิบัติงานจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังตารางที่ 14

จากตารางที่ 14 จะพบว่า องค์ประกอบส่วนใหญ่เป็นองค์ประกอบที่ประเมินคุณลักษณะของครูเกี่ยวกับผลการสอนหรือการปฏิบัติงานของครู ซึ่งมีองค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินในหลายด้าน ซึ่งสรุปได้แก่ ด้านวิชาการ/ความรู้ ด้านการสอน ด้านบุคลิกของครู ด้านการจัดการในห้องเรียน ด้านการจูงใจหรือกระตุ้นเด็ก ด้านการวิจัย ด้านเจตคติและความเชื่อ ด้านการพัฒนาการเรียน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านประเมินผลงานนักเรียน ด้านความสัมพันธ์กับนักเรียน ด้านการสนับสนุนการสอน ด้านส่วนตัวของครู เป็นต้น

ตารางที่ 14 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการปฏิบัติงาน/การสอนของครู

ชื่อผู้วิจัย/ปี	องค์ประกอบที่ศึกษา
เตือนใจ เกตุษา/252	ประสิทธิภาพการสอนได้แก่ 1)การเตรียมการสอนและการวัดผล 2) ความสามารถในการสอน 3) ความรับผิดชอบในการสอน 4) ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา 5) ด้านเนื้อหาวิชา
วิโรจน์ คำนึ่งคุณากร /2529	ประสิทธิภาพการสอนของครูได้แก่ 1) บุคลิกลักษณะของครู 2) ความสามารถทางวิชาการ 3) เจตคติของครูต่อนักเรียน 4) วิธีการสอน 5) ความสัมพันธ์กับนักเรียน 6) การวัดและประเมินผล
จูลริณี ปันสังข์/2533	การปฏิบัติงานของครูทะเบียนวัดผลโดยประเมิน 6 ด้านคือ 1) การปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน 2) การปฏิบัติงานด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน 3) การปฏิบัติงานด้านการสร้างและสนับสนุนการสร้างแบบสอบ 4) การปฏิบัติงานด้านงานทะเบียนโรงเรียน 5) การปฏิบัติงานด้านการวิจัยการวิเคราะห์และการใช้สถิติ 6) การปฏิบัติงานด้านการบริการทางวิชาการแก่ฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน
จักรินทร์ พรหมภักดี /2533	การปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาใน 13 ด้าน คือ 1) สภาพการปฏิบัติงาน 2) สวัสดิการ 3) ภารกิจในหน้าที่รับผิดชอบ 4) ความเชื่อมั่นและยอมรับในตัวผู้บริหาร 5) สถานภาพและการยอมรับนับถือ 6) การมีส่วนร่วมในการบริหาร 7) สัมพันธภาพของบุคลากรในโรงเรียน 8) ความมั่นคงปลอดภัยและความก้าวหน้า 9) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน 10) ความพึงพอใจของรายได้ 11) การปฏิบัติอย่างยุติธรรมของผู้บริหารต่อครู 12) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน 13) ปัญหาส่วนตัวของครู

ตารางที่ 14 (ต่อ) องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการปฏิบัติงาน/การสอนของครู

ชื่อผู้วิจัย/ปี	องค์ประกอบที่ศึกษา
นิราศ จันทร์จิตร /2534	การประเมินการสอนสำหรับครูประถมศึกษาโดยประเมินใน 7 ด้านคือ 1) การวางแผนและการเตรียมการสอน 2) ด้านบุคลิกภาพและความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชา 3) ด้านการใช้กลวิธีสอน ทักษะการสอน สื่อและวัสดุอุปกรณ์ 4) ด้านการจูงใจและการเสริมแรง 5) ด้านการเอาใจใส่และการให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน 6) ด้านการจัดชั้นเรียนและการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ 7) ด้านการติดตามความก้าวหน้า การประเมินผลและการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน
สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ /2537	องค์ประกอบที่เหมาะสมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสายงานการสอน 9 องค์ประกอบ คือ 1) คุณลักษณะความเป็นครู 2) คุณภาพการสอน 3) การบริการวิชาการและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม 4) ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน 5) การปรับตัวและมนุษยสัมพันธ์ 6) ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม 7) ปริมาณและคุณภาพงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย 8) ความรู้ความสามารถในการสอน และ 9) การรักษาวินัย
สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์ /2537	การประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการสอน 2) ด้านการวิจัย 3) ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม
เยาวดี วิบูลย์ศรี /2538	การประเมินการปฏิบัติงานของครูที่ตี 6 ด้าน คือ 1) ด้านวิชาการ 17 ข้อ 2) ด้านการสอน 25 ข้อ 3) ด้านคุณธรรม 17 ข้อ 4) ด้านบุคลิกภาพ 20 ข้อ 5) ด้านสังคม 15 ข้อ 6) ด้านส่วนตัว 10 ข้อ
ลัดดาวัลย์ ชี้อตรง /2540	1) อบรมสัมมนาหรือศึกษาดูงาน 2) ผลงานดีเด่นทางวิชาการของนักเรียน 3) ผลงานดีเด่นด้านการสอนของตนเอง 4) ผลงานที่เกี่ยวกับการเผยแพร่พัฒนาวิชาชีพ
McKenna, B. et al /1994	การประเมินความสามารถหรือการปฏิบัติหน้าที่ของครู 5 ด้าน คือ 1) ความรู้ในเนื้อหาวิชา ซึ่งได้แก่ ความสามารถพิเศษและความครอบคลุมหลักสูตร 2) ความสามารถทางการสอน ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร การจัดการในห้องเรียน การพัฒนาหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร 3) ด้านการวัดและประเมินผล ได้แก่ การทดสอบ การให้ระดับเกรดและการรายงานผล 4) ความเป็นวิชาชีพได้แก่ หลักจริยธรรม ทศนคติ การบริการ ความรู้ในหน้าที่ ความรู้ในโรงเรียนและบริบทแวดล้อม 5) อื่นๆ ที่แต่ละคนให้บริการกับโรงเรียนและชุมชน
Rich, Y. et al /1996	การประเมินสมรรถนะการสอนใน 3 ด้าน คือ 1) สมรรถนะการสอนส่วนบุคคล 2) สมรรถนะในการสอน 3) สมรรถนะการสอนที่สัมพันธ์ทางสังคม
Crader, K. W., and But J. K., JR. /1996	การประเมินการปฏิบัติการสอนสำหรับนักเรียนประเมินจำนวน 21 ข้อ วัด 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนานักเรียน 2) ความรับผิดชอบของครู 3) การเอาใจใส่นักเรียน 4) ประสิทธิภาพของครู 5) การกระตุ้นนักเรียน
Martin, N. K. /1998	การประเมินทัศนคติและความเชื่อในการควบคุมห้องเรียนใน 3 ด้าน คือ 1) การจัดการทางการสอน 2) การจัดการกับบุคคล 3) การจัดการกับพฤติกรรม

2. เกณฑ์ในการประเมินครู

สำหรับเกณฑ์ในการประเมินครูได้มีงานวิจัยเสนอเกณฑ์ในการประเมินครู ดังแสดงในตาราง

ที่ 15 ดังนี้

ตารางที่ 15 สรุปงานเอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการ/เกณฑ์ในการประเมินครู

ชื่อผู้วิจัย/ปี	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
ประเสริฐ บัณฑิตศักดิ์/2527	เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะของข้าราชการครูฝ่ายปฏิบัติการสอนมี 3 เกณฑ์ คือ 1) ความสามารถในการสอน 2) การปฏิบัติงานและภาระกิจที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและสถานนโยบายของรัฐบาลและคุณลักษณะของข้าราชการครูฝ่ายปฏิบัติการสอน 2) ด้านที่ 3) ด้านบุคลิกภาพ
บริบูรณ์ สุทธสุภา/2518 (อ้างถึงใน ประเสริฐ บัณฑิตศักดิ์/2527)	เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา 10 เกณฑ์คือ 1) การเตรียมงาน 2) ความสามารถในการสอน 3) การกระตุ้นนักเรียน 4) ความรอบรู้แม่นยำ 5) เทคนิคการสอน 6) วินัยและการควบคุมชั้น 7) การสร้างบรรยากาศในห้องเรียน 8) บุคลิกภาพ 9) ความสัมพันธ์กับคนรอบข้างและผู้ปกครอง 10) ทักษะติดต่ออาชีพ
สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา/2537	เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู 11 ข้อ คือ 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่แก่ผู้เรียน 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 8) ปฏิบัติตนแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา/2541	เกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพครู (NTQ) 5 ระดับ คือ 1) ระดับปฏิบัติการ 2) ระดับชำนาญการ 3) ระดับเชี่ยวชาญ 4) ระดับเชี่ยวชาญพิเศษ 5) ระดับผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแต่ละระดับแบ่งเป็น 3 ด้านคือ 1) ด้านการปฏิบัติงานของครู 2) ด้านการสอน และ 3) ด้านเป้าหมายการพัฒนา
สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู/2542	เกณฑ์การตัดสินข้าราชการครูสายผู้สอน 2 เกณฑ์ คือ 1) การประเมินความชำนาญการ ได้จากความชำนาญการในการสอน ผลงานที่ปรากฏ และผลงานในฐานะวิทยากร 2) การประเมินงานทางวิชาการ ได้แก่ คุณภาพของผลงาน และประโยชน์ของผลงาน
สำนักงานปฏิรูปการศึกษา/2543	เกณฑ์มาตรฐานตำแหน่งครูตามวิทยฐานะ (Academic Rank Classification) 4 ระดับ คือ 1) ระดับปฏิบัติการ 2) ระดับชำนาญการ 3) ระดับเชี่ยวชาญ 4) ระดับเชี่ยวชาญพิเศษ
Beerens, D.R. (2000)	เกณฑ์ในการประเมินการปฏิบัติงานของครู 4 ระดับ คือ 1) ผู้ที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ 2) ระดับปฏิบัติการ 3) ระดับชำนาญการ และ 4) ระดับเกียรติคุณ

จากตารางที่ 15 พบว่า เกณฑ์ในการประเมินครูมีความแตกต่างกันไม่มากนัก โดยเกณฑ์ที่ผ่านมามีการพัฒนามาจนกระทั่งปัจจุบัน ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครูทั้งที่คุรุสภาและสำนักงานปฏิรูปการศึกษาใช้นั้น มี 5 และ 4 ระดับตามลำดับ โดยเกณฑ์ทั้ง 4 ระดับที่สำนักงานปฏิรูปการศึกษากำลังจะนำไปประเมินการปฏิบัติงานของครูนั้นได้ยึดกรอบเดิมของสำนักงานคุรุสภาเป็น 4 ระดับ แต่ยังไม่มีการปรับเนื้อหาที่แน่ชัดพอ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครูที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภากำหนดขึ้นมาสร้างเป็นแบบประเมินตนเองสำหรับข้าราชการครูสายผู้สอน โดยผนวกกับกรอบแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000)

โดยแยกเป็นองค์ประกอบคุณลักษณะครูในด้านการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเป็น 4 ด้าน คือ 1) การวางแผนและเตรียมการสอน 2) การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน 3) การจัดการเรียนการสอน และ 4) ความรับผิดชอบในวิชาชีพ ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยในการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ ตามกรอบแนวคิดของของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาและ Beerens, D.R. (2000)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
1. ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน	1.1 ความรู้ในเนื้อหาและวิชาครู 1.2 ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน 1.3 การกำหนดเป้าหมายในการสอน/ในแผนการสอน 1.4 ความรู้เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ 1.5 การออกแบบการสอนที่ติดต่อกัน 1.6 การประเมินการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ
2. ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	2.1 การสร้างสิ่งแวดล้อมในเรื่องความเคารพและสัมพันธภาพที่ดี 2.2 การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ 2.3 การจัดระเบียบการปฏิบัติในห้องเรียน 2.4 การจัดการพฤติกรรมของผู้เรียน 2.5 การจัดเตรียมเนื้อที่ว่างทางกายภาพ
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.1 การสื่อสารที่ชัดเจนและถูกต้อง 3.2 การใช้คำถามและเทคนิคในการอภิปราย 3.3 การกำหนดการเรียนรู้ของผู้เรียน 3.4 การเตรียมข้อมูลป้อนกลับให้แก่ผู้เรียน 3.5 การแสดงความยืดหยุ่นและการตอบสนองต่อผู้เรียน
4. ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ	4.1 การสะท้อนในการสอน 4.2 การเก็บรักษาบันทึกข้อมูลที่ต้องการ 4.3 การติดต่อกับครอบครัว 4.4 การสนับสนุนหรือมีส่วนช่วยเหลือกับโรงเรียนและท้องถิ่น 4.5 การเผยแพร่และพัฒนาวิชาชีพ 4.6 การแสดงความเป็นมืออาชีพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

จากตารางที่ 17 จะพบว่า องค์ประกอบในการประเมินการปฏิบัติงานของครูส่วนใหญ่จะเน้นไปทางด้านการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการในการพัฒนาตนเองของครู ความรับผิดชอบในวิชาชีพ และงานสนับสนุนการสอนอื่น ประกอบด้วย และใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามเป็นส่วนใหญ่ โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจะเป็นครูผู้สอนโดยตรง และมีผู้ที่เกี่ยวข้องบ้าง เช่น ผู้บริหาร

ตารางที่ 17 สรุปงานวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบในการปฏิบัติงาน/การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูใน
โรงเรียนประถมศึกษา

ชื่อ/ปี	องค์ประกอบที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
दनัย เขียมทรัพย์ /2540	-การสอน -การจัดกิจกรรมสร้างเสริม ความสนใจทางวิทยาศาสตร์ -การพัฒนาตนเองด้านการ สอนวิทยาศาสตร์ -การบริการความรู้ทางด้าน วิทยาศาสตร์แก่สังคม	-แบบสอบถาม -แบบสัมภาษณ์ -แบบสังเกต	-ครูวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับ ประถมศึกษา
อนุชาติ เพ็งกลิ่น /2539	-งานสอน -งานสนับสนุนการสอน -งานอื่น ๆ -ปัญหาในการปฏิบัติงาน	-แบบสอบถาม -แบบสัมภาษณ์ -แบบสังเกต -แบบบันทึกการปฏิบัติงาน	-ครูบรรจุใหม่ -ผู้บริหารโรงเรียน
ยุพิน จายะ ภูมิ/2533	-การจัดการสอน -การอบรมและแนะแนว -การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร -การพัฒนาตนเอง -การสร้างความสัมพันธ์กับ ชุมชน	-แบบสอบถาม -แบบสัมภาษณ์ -แบบสังเกต	-ครูในโรงเรียนประถมศึกษา ดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร
อวยพร ศรี ภา/2533	-การจัดสภาพแวดล้อม บริเวณโรงเรียนและใน ห้องเรียน -การจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐาน อาชีพ	-แบบสอบถาม -แบบสังเกต	-ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐาน อาชีพ
Beerens, D.R. (2000)	-การวางแผนและเตรียมการ สอน -การจัดสิ่งแวดล้อมใน ห้องเรียน -การจัดการเรียนการสอน -ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	-ใช้หลาย ๆ ประเภท เช่น แบบสอบถาม แบบ ตรวจสอบรายการ แบบ บันทึก เป็นต้น	-ครูบรรจุใหม่/ครูผู้เริ่มต้น -ครูผู้สอน 1-2 ปี -ครูผู้มีประสบการณ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

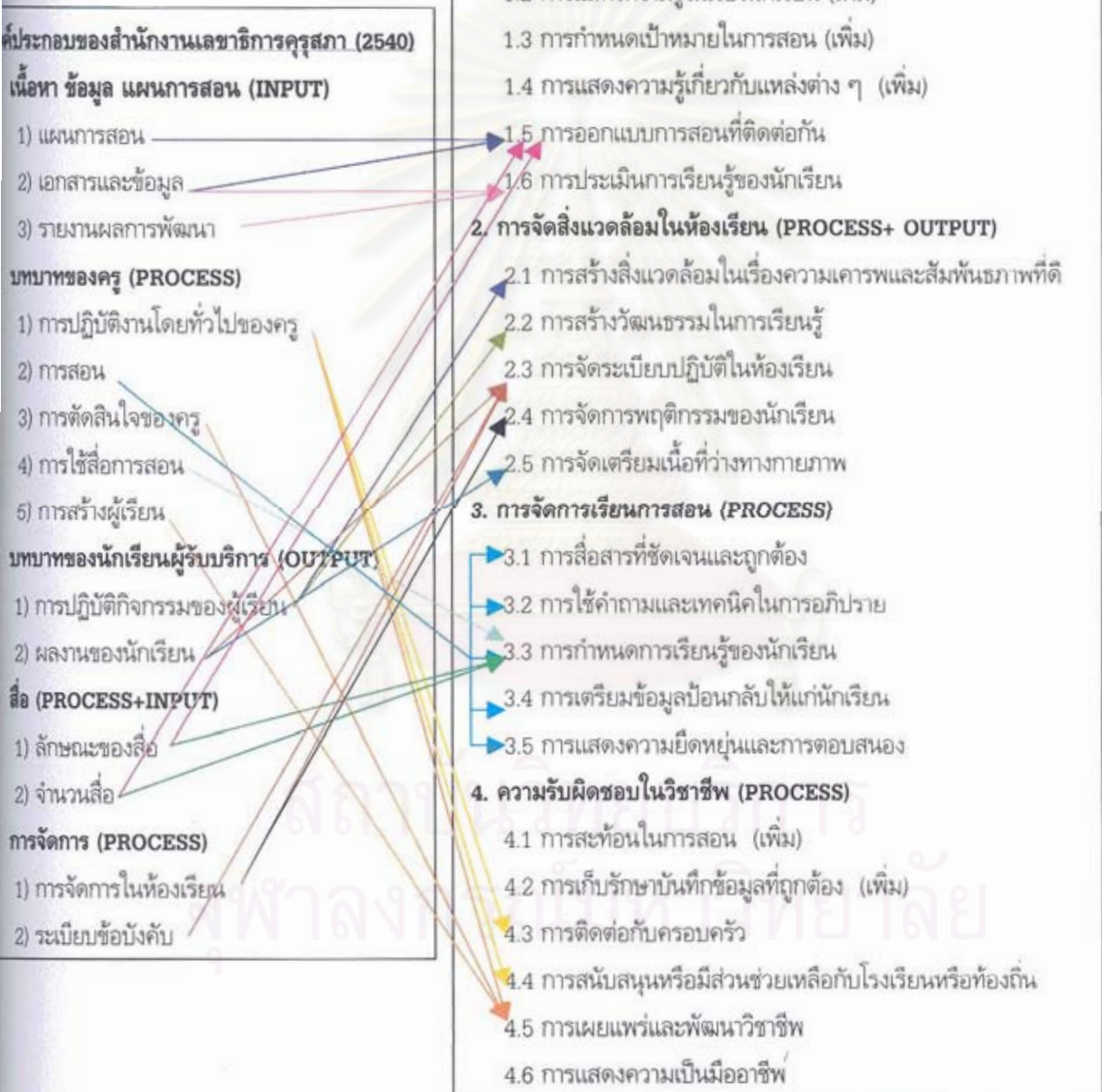
การสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 การสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเองก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริง
- ตอนที่ 2 การศึกษาคุณภาพของแบบประเมินตนเองก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริง
- ตอนที่ 3 การนำแบบประเมินตนเองที่สร้างและพัฒนาแล้วไปใช้เก็บข้อมูลจริง
- ตอนที่ 4 การวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบประเมินตนเองที่นำไปใช้เก็บข้อมูลจริง
- ตอนที่ 5 การสร้างเกณฑ์การประเมินและการวิเคราะห์คุณภาพในการปฏิบัติงานของครู ประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- ตอนที่ 6 การสร้างคู่มือการใช้แบบประเมินตนเอง
- ตอนที่ 7 การปรับปรุงและศึกษาคุณภาพรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ของแบบประเมินตนเอง

ตอนที่ 1 การสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเองก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริง

1.1 องค์ประกอบ/ประเด็นเนื้อหาที่วัด

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครู เกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครู (NTQ) ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาในตารางที่ 1 ของบทที่ 2 และการประเมินการปฏิบัติการสอนตามแนวทฤษฎีของ Beerens, D.R. (2000) ในตารางที่ 3-6 ของบทที่ 2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพโดยการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาและแนวคิดในการประเมินการปฏิบัติการสอนของ Beerens, D.R.(2000) ที่มีความคล้ายคลึงกันทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านข้อมูลนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลลัพธ์ (Output) ดังแสดงในแผนภาพที่ 2 และได้กรอบแนวคิดในการประเมินคุณภาพด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพที่มีองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบหลัก 22 องค์ประกอบย่อย และ 66 ตัวบ่งชี้ในการประเมินด้านการปฏิบัติงานของครูดังแสดงในตารางที่ 18 ซึ่งองค์ประกอบหลักในการประเมินการปฏิบัติงานของครูทั้ง 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบหลักที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน องค์ประกอบหลักที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน องค์ประกอบหลักที่ 3 การจัดการเรียนการสอน และองค์ประกอบหลักที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ

แผนภาพที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครู ตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ

ตารางที่ 18 กรอบแนวคิดในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้
1. การวางแผนและเตรียมการสอน	1.1 ความรู้ในเนื้อหาและวิชาครู	<p>1)การมีความรู้ในเนื้อหาวิชาในเรื่อง ความแม่นยำในเรื่องที่สอน การมีความรู้และความสามารถในการสื่อสาร ภาษาต่างประเทศ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) และรู้ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลก ตลอดจนการสร้างอาชีพ</p> <p>2)ความรู้ในความสัมพันธ์พื้นฐานที่ควรมีในเรื่องความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง การพัฒนาความเป็นพลเมืองดี การอบรมศีลธรรม วัฒนธรรมไทย จรรยาบรรณในวิชาชีพ การวางแผน/เตรียมการสอน การวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับหลักการปฏิรูปการศึกษา</p> <p>3)ความรู้ในเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาครูในเรื่อง บทบาทหน้าที่ของครู การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม/ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม และการพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน</p>
	1.2 ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน	<p>1)ความรู้ในเรื่องคุณลักษณะของกลุ่มอายุของผู้เรียนที่สอนทางด้านจิตวิทยา พัฒนาการของผู้เรียน</p> <p>2)ความรู้เกี่ยวกับเทคนิค/วิธีการพัฒนาการเรียนรู้ และเทคนิคการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน</p> <p>3)ความรู้ในเรื่องทักษะและความรู้ด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ได้แก่ ทักษะการคิด ทักษะในการทำงานกลุ่ม และทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน และการรู้จักเด็กเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม</p> <p>4)ความรู้ในเรื่องความสนใจและมรดกทางวัฒนธรรมของผู้เรียน เช่น ประเพณี วัฒนธรรมที่ผู้เรียนสนใจและปฏิบัติอยู่เป็นประจำ</p>
	1.3 การกำหนดเป้าหมายในการสอนในแผนการสอน	<p>1)การกำหนดเป้าหมายในการสอนที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ที่สนองพัฒนาการของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ</p> <p>2)การเสนอพฤติกรรมคาดหวังของผู้เรียนที่เหมาะสมชัดเจน และเสนอความคิดรวบยอดและกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติได้</p> <p>3)การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม</p> <p>4)การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โดยมีกิจกรรมที่ส่งผลต่อพัฒนาการของผู้เรียนที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย</p>
	1.4 ความรู้เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ	<p>1)การมีความรู้ในหมวดหมู่ของหนังสือใช้อ้างอิงในเนื้อหาวิชาที่สอน และมีความรู้ความสามารถในการหาแหล่งการเรียนรู้จากชุมชนท้องถิ่นที่สอนอยู่</p> <p>2)การมีความรู้ในหมวดหมู่ของหนังสือที่ใช้ในการเสริมความรู้ของผู้เรียน และทราบถึงสถานที่/แหล่งที่ผู้เรียนจะหาข้อมูลเพิ่มเติมในวิชาที่เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน</p>

ตารางที่ 18 (ต่อ) กรอบแนวคิดในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้
1. การวางแผนและเตรียมการสอน (ต่อ)	<p>1.5 การออกแบบการสอนที่ติดต่อกัน</p> <p>1.6 การประเมินการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ</p>	<p>1)กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ในหลักสูตร และผู้เรียนได้มีส่วนร่วมออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>2)สื่อ/วัสดุและแหล่งการสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้จริง และมีความเหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหา และสภาพของสถานที่สอนทั้งในและนอกห้องเรียน</p> <p>3)การจัดกลุ่มในการสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ในการเรียนรู้ และมีความหลากหลายในแต่ละแผนการสอน</p> <p>4)โครงสร้างของหน่วยการเรียนรู้และบทเรียนมีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา สภาพการเรียนรู้ และมีลำดับต่อเนื่อง</p> <p>1)การประเมินมีความสอดคล้องกับเป้าหมายในการสอน โดยมีการประเมินรอบด้าน ด้วยตนเอง เพื่อน ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีการประเมินทั้งก่อนสอน ระหว่างสอน หลังสอน ประเมินเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม โดยได้ทำการวิเคราะห์หาสาเหตุและความผิดพลาดในการจัดการเรียนการสอนเพื่อมาปรับปรุงต่อไป</p> <p>2)การกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานในการประเมินอย่างชัดเจน โดยเป็นการประเมินตามสภาพจริง ดูทั้งกระบวนการ และผลการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย</p> <p>3)การนำผลการประเมินมาใช้ประโยชน์สำหรับวางแผนการสอน โดยการปรับกิจกรรม เนื้อหาในการสอนและพัฒนาสื่อที่เหมาะสม</p>
2. การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	<p>2.1 การสร้างสิ่งแวดล้อมในเรื่องความเคารพและสัมพันธ์ภาพที่ดี</p> <p>2.2 การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้</p>	<p>1)ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนในเรื่อง การใช้คำพูด การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียนและปฏิริยาของผู้เรียนที่มีต่อครู</p> <p>2)ปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน ในเรื่อง ปฏิริยาของผู้เรียนในการอยู่ร่วมกันในห้องเรียนในทางที่ดี</p> <p>1)การให้ความสำคัญของเนื้อหาของผู้เรียน โดยการซักถามความเข้าใจ การมีเตรียมพร้อมในด้านเอกสารตำราที่ต้องมี</p> <p>2)ความภูมิใจในการทำงานของผู้เรียน ในเรื่อง การทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เช่น ทำการบ้าน การอาสาสมัครด้วยความเต็มใจในการช่วยเหลือผู้อื่น การได้รับรางวัลหรือได้รับยกย่องในการกระทำดี</p> <p>3)ความคาดหวังในการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในขณะเรียน ระหว่างเรียน และหลังจากเรียนเสร็จสิ้นแล้ว และการทำงานต่าง ๆ ด้วยตนเอง การมีผลสัมฤทธิ์ที่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ</p>

ตารางที่ 18 (ต่อ) กรอบแนวคิดในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครู

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้
<p>2. การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน (ต่อ)</p>	<p>2.3 การจัดระเบียบการปฏิบัติในห้องเรียน</p> <p>2.4 การจัดการพฤติกรรมของผู้เรียน</p> <p>2.5 การจัดเตรียมเนื้อหาว่างทางกายภาพ</p>	<p>1) ผลจากการจัดการแบ่งกลุ่มในการสอน เช่น การทำกิจกรรมกลุ่มของผู้เรียน ความรับผิดชอบงานกลุ่ม ความสนใจของผู้เรียน</p> <p>2) การจัดการเรื่องเอกสารของครูที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีปฏิริยาตอบสนองที่ถูกต้อง เช่น การตอบคำถามของผู้เรียน การสนุกกับกิจกรรมที่ครูจัด</p> <p>3) การจัดการเรื่องสื่อ/วัสดุและการใช้สื่อของครูที่ทำให้ผู้เรียนสามารถหยิบใช้ได้อย่างมีระเบียบและหยิบใช้ได้ด้วยตนเองได้</p> <p>4) การปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ใช่การสอนของครูที่ส่งผลในการสร้างผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบในงานต่าง ๆ ด้วยตนเอง และไม่ต้องเตือน</p> <p>5) การดูแลตรวจตราในการอาสาสมัครของผู้เรียนที่เทียบเคียงมีอาชีพจาก การจัดระเบียบการปฏิบัติในห้องเรียนด้วยตัวเอง เช่น ความรับผิดชอบงานอื่นๆ ของโรงเรียน การได้รับรางวัลในการประกวดเรื่องระเบียบวินัยต่าง ๆ</p> <p>1) พฤติกรรมคาดหวังของครูที่มีต่อผู้เรียนในเรื่อง ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ของผู้เรียนที่ตนเองสอน เช่น การทำการบ้านด้วยตนเองโดยไม่ลอกเพื่อน</p> <p>2) พฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดจากการติดตามของครูในเรื่อง การแก้ไขพฤติกรรม การกระทำที่ไม่ถูกต้องของผู้เรียน การให้ความสนใจผู้เรียน</p> <p>3) พฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดจากการตอบสนองที่ไม่เหมาะสมของครู เช่น การลงโทษผู้เรียน</p> <p>1) ความปลอดภัยและการจัดตกแต่งห้องเรียน ในขณะที่ทำกิจกรรม ตลอดจนการมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการเรียนอย่างเหมาะสม</p> <p>2) ความสามารถที่จะให้ผู้เรียนเข้าไปเรียนรู้และใช้แหล่งทางกายภาพได้ เช่น ห้องเรียน อุปกรณ์ แหล่งการเรียนรู้ ได้อย่างสะดวกและเพียงพอ</p>
<p>3. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p>	<p>3.1 การสื่อสารที่ชัดเจนและถูกต้อง</p> <p>3.2 การใช้คำถามและเทคนิคในการอภิปราย</p>	<p>1) การให้คำแนะนำและระเบียบการปฏิบัติที่ถูกต้องของครู และทำให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง</p> <p>2) การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนของครูโดยการเลือกใช้คำศัพท์ที่ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจได้ดีขึ้น</p> <p>1) การใช้คำถามที่มีคุณภาพของครูช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิด และจินตนาการ และอยากหาคำตอบเอง</p> <p>2) การใช้เทคนิคในการอภิปรายของครูโดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการอภิปรายทั่วถึง โดยผู้เรียนสามารถคิดและริเริ่มหัวข้อในการอภิปรายได้เอง</p> <p>3) การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการลงมือปฏิบัติกิจกรรม และแสดงความคิดเห็น สรุป ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง</p>

ตารางที่ 18 (ต่อ) กรอบแนวคิดในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้
4. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	4.1 การสะท้อนในการสอน	<p>1) ความถูกต้องแม่นยำในการสอนหรือการกระทำในสิ่งที่ถูกต้องตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพของครู เช่น การยอมรับความผิดที่ได้กระทำ การวัดและประเมินผลอย่างถูกต้องตามระเบียบ</p> <p>2) การใช้ประโยชน์จากการสอนในอนาคต โดยการนำผลมาปรับปรุง และประเมินการสอนเพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพสูงสุด</p>
	4.2 การเก็บรักษาบันทึกข้อมูลที่ต้อง	<p>1) ความสมบูรณ์ในงานที่ได้รับมอบหมายของผู้เรียน เช่น มีการจัดเก็บข้อมูล เอกสารที่ถูกต้อง มีระบบ หยิบใช้ได้สะดวก</p> <p>2) ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนในเรื่อง การประเมินการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มพัฒนางาน การมีส่วนร่วมในการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน และจัดทำรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีระบบทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม</p> <p>3) การบันทึกข้อมูลที่ไม่ใช่การสอนหรืองานนอกเหนืองานสอนได้อย่างถูกต้อง เช่น งานธุรการ</p>
	4.3 การติดต่อกับครอบครัว	<p>1) การเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมทางการสอนของโรงเรียน เช่น เอกสาร หรือแจ้งให้ผู้ปกครองได้ทราบข้อมูลในเรื่องโปรแกรมการสอน</p> <p>2) การแจ้งหรือให้ข้อมูลของผู้ปกครองเกี่ยวกับผู้เรียนแต่ละคน หรือการติดตาม/ความสนใจของผู้ปกครองที่มีต่อผู้เรียนแต่ละคน</p> <p>3) การนัดหมาย/ประชุมกับครอบครัวในเรื่องโปรแกรมการสอนของโรงเรียน</p>
	4.4 การสนับสนุนหรือมีส่วนช่วยเหลือกับโรงเรียนและท้องถิ่น	<p>1) ความสัมพันธ์ของครูกับเพื่อนร่วมงานในเรื่อง การยอมรับความสามารถซึ่งกันและกัน การปรับความเข้าใจเมื่อมีข้อขัดแย้งกันและความเอาใจใส่ต่อกันของครูในโรงเรียน</p> <p>2) การให้บริการแก่โรงเรียน ด้วยการให้ความร่วมมือ บริจาคสิ่งของ หรือเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น</p> <p>3) การมีส่วนร่วมของครูในการเข้าร่วมโครงการของโรงเรียน/ท้องถิ่น และสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู</p>
	4.5 การเผยแพร่และพัฒนาวิชาชีพ	<p>1) การเพิ่มพูนความรู้เนื้อหาและทักษะในวิชาชีพ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น เข้าอบรม/ประชุมทางวิชาการ ศึกษาต่อ ทำวิจัย ติดตามข่าวสารจากวารสารวิชาการ สื่อต่าง ๆ การสมัครสมาชิกวารสารต่าง ๆ และการเพิ่มเติมความรู้เพื่อพัฒนางานในหน้าที่วิชาชีพครู</p> <p>2) การให้บริการต่อวิชาชีพ โดยการเขียนบทความ การเผยแพร่ผลงาน การเป็นวิทยากรและนำเสนอผลงานการพัฒนาการเรียนการสอนที่ได้ผลแล้วแก่เพื่อนครูหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>
	4.6 การแสดงความเป็นมืออาชีพ	<p>1) การให้บริการแก่ผู้เรียนในเรื่องการให้คำแนะนำ และช่วยแก้ไขปัญหาของผู้เรียน และมีความกระตือรือร้นคอยช่วยเหลือแก่ผู้เรียนทุกคน</p> <p>2) การเป็นผู้สนับสนุนในเรื่อง การให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือผู้เรียนและการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ</p> <p>3) การทำการตัดสินใจในการคิด วางแผนงาน ตัดสินใจและสร้างความเข้าใจในโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาวิชาชีพ</p>

เมื่อได้องค์ประกอบหลักและกรอบแนวคิดในการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของกรอบแนวคิดและองค์ประกอบที่ผู้วิจัยวิเคราะห์และสังเคราะห์ขึ้นว่ามีความถูกต้อง เหมาะสมหรือไม่ จากนั้นผู้วิจัยก็ได้ดำเนินการจัดทำตารางโครงสร้างขององค์ประกอบ/ประเด็นเนื้อหาที่จะวัดในแบบประเมินตนเองตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในขั้นตอนต่อไป

1.2 ตารางโครงสร้างองค์ประกอบและตัวชี้วัดในการประเมินการปฏิบัติงานของครู

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากกรอบแนวคิดในตารางที่ 18 มาสร้างเป็นตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองตามองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้ ตามลำดับความสำคัญที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นและจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านศึกษาและประเมินครู จำนวน 10 ท่านซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกโดยใช้เกณฑ์ของผู้เชี่ยวชาญที่ต้องมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ 1) บุคลากรที่ทำหน้าที่หรือเป็นกรรมการในการออกและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2) ครูที่มีความชำนาญในการสอนระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป และมีผลงานดีเด่น เช่น ได้รับการยกย่องให้เป็นครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติและอาจารย์ 3 โดยทำการสอนในโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 3) บุคลากรที่ทำงานในหน่วยงานในสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูที่มีหน้าที่ในการประเมินและพัฒนานาวิชาชีพครู 4) บุคลากรที่ทำงานในสังกัดกรมวิชาการด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 5) บุคลากรที่ทำงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และ 6) ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาที่มีหน้าที่ในการประเมินและพัฒนานาวิชาชีพครู (ดูรายชื่อในภาคผนวก ข) ผลการสร้างตารางโครงสร้างดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ตารางโครงสร้างของประเด็น/องค์ประกอบในแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตาม
เกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่ง
ชาติ (ด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้	จำนวนข้อ(ลำดับข้อที่)
1. การวางแผนและเตรียมการสอน	1.1 ความรู้ในเนื้อหาและวิชาครู	1) การมีความรู้ในเนื้อหาวิชา 2) ความรู้ในความสัมพันธ์พื้นฐานที่ต้องครุมี 3) ความรู้ในเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาครู	6 (1-6) 4 (7-10) 4 (11-14)
	1.2 ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน	1) ความรู้เรื่องคุณลักษณะของกลุ่มอายุของผู้เรียน	1 (15)
		2) ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการพัฒนาการเรียนรู้และเทคนิคการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน	1 (16)
		3) ความรู้ในเรื่องทักษะ และด้านความรู้ของผู้เรียน	2 (17-18)
		4) ความรู้ในเรื่องความสนใจและมรดกทางวัฒนธรรมของผู้เรียน	1 (19)
	1.3 การกำหนดเป้าหมายในการสอน/ในแผนการสอน	1) ความมีคุณค่าและมีประโยชน์ 2) ความชัดเจนและความเหมาะสม 3) ความเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน 4) การบูรณาการและความครอบคลุม	1 (20) 2 (21-22) 1 (23) 1 (24)
1.4 ความรู้เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ	1) การมีความรู้ในหมวดหมู่ของหนังสือที่ใช้อ้างอิง 2) การมีความรู้ในหมวดหมู่ของหนังสือที่ใช้ในการเสริมความรู้ของผู้เรียน	2 (25-26) 2 (27-28)	
1.5 การออกแบบการสอนที่ติดต่อกัน	1) กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน	2 (29-30)	
	2) สื่อ/วัสดุและแหล่งการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์	3 (32-34)	
	3) การจัดกลุ่มในการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์	2 (35-36)	
	4) โครงสร้างของหน่วยการเรียนรู้และบทเรียนที่เหมาะสม	1 (31)	
1.6 การประเมินการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	1) ความสอดคล้องกับเป้าหมายในการสอน	4 (37-40)	
	2) การกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานชัดเจน	2 (41-42)	
	3) การนำผลประเมินมาใช้ประโยชน์สำหรับการวางแผนการสอน	2 (43-44)	
รวม	6	20	44 (1-44)

ตารางที่ 19 (ต่อ) ตารางโครงสร้างของประเด็น/องค์ประกอบในแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงาน
ตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ (ด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้	จำนวนข้อ (ลำดับข้อ ที่)
2. การจัด สิ่งแวดล้อมใน ห้องเรียน	2.1 การสร้างสิ่งแวดล้อมใน เรื่องความเคารพและ สัมพันธภาพที่ดี	1) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน 2) ปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน	4 (1-4) 2 (5-6)
	2.2 การสร้างวัฒนธรรมในการ เรียนรู้	1) การให้ความสำคัญของเนื้อหาของผู้เรียน 2) ความภูมิใจในการทำงานของผู้เรียน 3) ความคาดหวังในการเรียนรู้และ ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	2 (7-8) 3 (9-11) 3 (12-14)
	2.3 การจัดระเบียบการปฏิบัติ ในห้องเรียน	1) ผลจากการจัดการแบ่งกลุ่มในการสอน 2) การจัดการเรื่องการสื่อสารของครูที่ส่งผล ต่อ ผู้เรียน 3) การจัดการเรื่องสื่อ/วัสดุและการใช้สื่อของ ครู 4) การปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ใช่การสอนของครูที่ ส่งผลในการสร้างผู้เรียน 5) การดูแลตรวจตราผู้เรียนในการ อาสาสมัครที่เทียบเคียงมืออาชีพ	2 (15-16) 3 (17-19) 3 (20-22) 2 (23-24) 3 (25-27)
	2.4 การจัดการพฤติกรรมของ ผู้เรียน	1) พฤติกรรมความคาดหวังของครูที่มีต่อ ผู้เรียน 2) พฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดจากการ ติดตามของครู 3) พฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดจากการ ตอบสนองที่ไม่เหมาะสมของครู	3 (28-30) 2 (31-32) 2 (33-34)
	2.5 การจัดเตรียมเนื้อที่ว่างทาง กายภาพ	1) ความปลอดภัยและการจัดตกแต่ง ห้องเรียน 2) ความสามารถที่จะให้ผู้เรียนเข้าไปเรียนรู้ และใช้แหล่งทางกายภาพได้	4 (35-38) 2 (39-40)
รวม	5	15	40 (1-40)

ตารางที่ 19 (ต่อ) ตารางโครงสร้างของประเด็น/องค์ประกอบในแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงาน
ตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ(ด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้	จำนวนข้อ (ลำดับข้อ ที่)
3. การจัดการ เรียนการสอน	3.1 การสื่อสารที่ชัดเจนและ ถูกต้อง	1) การให้คำแนะนำและระเบียบการปฏิบัติที่ ถูกต้องของครู 2) การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนของครู	2 (1-2) 1 (3)
	3.2 การใช้คำถามและเทคนิค ในการอภิปราย	1) การใช้คำถามที่มีคุณภาพของครู 2) การใช้เทคนิคการอภิปรายของครู 4) การมีส่วนร่วมของผู้เรียน	4 (4-7) 3 (8-10) 4 (11-14)
	3.3 การกำหนดการเรียนรู้ของ ผู้เรียน	1) การนำเสนอตัวอย่างเนื้อหาของครู 2) การใช้กิจกรรมและการมอบหมายงาน ของครู 3) การจัดกลุ่มผู้เรียนของครู 4) การจัดสื่อ/วัสดุและแหล่งทางการสอนของ ครู 5) การกำหนดวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และ จุดประสงค์ในการสอน	7 (15-21) 7 (22-28) 6 (29-34) 6 (35-40) 1 (41)
	3.4 การเตรียมข้อมูลป้อนกลับ ให้แก่ผู้เรียน	1) การแก้ไขพฤติกรรมของผู้เรียนในเชิงก่อ 2) การให้ผลป้อนกลับแก่ผู้เรียนที่ถูกต้อง เหมาะสม	1 (42) 2 (43-44)
	3.5 การแสดงความยืดหยุ่น และการตอบสนองต่อผู้เรียน	1) การปรับปรุงบทเรียนของครู 2) การตอบสนองต่อผู้เรียนของครู 3) ความมุ่งมั่นของครู	1 (45) 4 (46-49) 5 (50-54)
รวม	5	15	54 (1-54)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 (ต่อ) ตารางโครงสร้างของประเด็น/องค์ประกอบในแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงาน
ตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ (ด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้	จำนวนข้อ (ลำดับข้อ ที่)
4. ความ รับผิดชอบใน วิชาชีพ	4.1 การสะท้อนในการสอน	1) ความถูกต้องแม่นยำในการสอน	3 (1-3)
		2) การใช้ประโยชน์การสอนในอนาคต	4 (4-7)
	4.2 การเก็บรักษาบันทึกข้อมูล ที่ ถูกต้อง	1) ความสมบูรณ์ในงานที่ได้รับมอบหมาย ของผู้เรียน	2 (8-9) 5 (10-12, 15-16)
		2) ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน	2 (13-14)
		3) การบันทึกข้อมูลที่ไม่ใช่การสอน	
	4.3 การติดต่อกับครอบครัว	1) การเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมทาง การสอน	2 (17-18)
2) การแจ้ง/ให้ข้อมูลของผู้ปกครองเกี่ยวกับ ผู้เรียนแต่ละคน		2 (19-20)	
3) การนัดหมาย/ประชุมกับครอบครัวในเรื่อง โปรแกรมทางการสอน		4 (21-24)	
4.4 การสนับสนุนหรือมีส่วน ช่วยเหลือกับโรงเรียนและ ท้องถิ่น	1) ความสัมพันธ์ของครูกับเพื่อนร่วมงาน	6 (25-30)	
	2) การให้บริการแก่โรงเรียน 3) การมีส่วนร่วมของครูในการเข้าร่วม โครงการของโรงเรียน/ท้องถิ่น	4 (31-34) 2 (35-36)	
4.5 การเผยแพร่และพัฒนา วิชาชีพ	1) การเพิ่มพูนในความรู้ในเนื้อหาและทักษะ วิชาครู	8 (37-44)	
	2) การให้บริการต่อวิชาชีพ	3 (45-47)	
4.6 การแสดงความเป็นมือ อาชีพ	1) การให้บริการแก่ผู้เรียน	5 (48-52)	
	2) การเป็นผู้สนับสนุน	6 (53-58)	
	3) การทำการตัดสินใจ	4 (59-62)	
รวม	6	16	62 (1-62)

1.3 การสร้างข้อคำถาม

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้เกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงานของครู
จากตารางโครงสร้างมาสร้างเป็นแบบประเมินตนเอง นำไปทดลองใช้ และปรับปรุงก่อนที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูล
จริง โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.3.1 รูปแบบข้อคำถาม

เนื่องจากการสร้างแบบประเมินตนเองในครั้งแรกผู้วิจัยยังไม่มีรูปแบบที่แน่นอนของ

แบบประเมินตนเองและการกำหนดน้ำหนักข้อคำถามแต่ละองค์ประกอบยังไม่แน่นอน ผู้วิจัยจึงได้นำองค์ประกอบและกรอบแนวคิดตามตารางโครงสร้างข้างต้นมาดำเนินการสร้างข้อคำถามจำนวน 630 ข้อ โดยมีการกำหนดรูปแบบของแบบประเมินตนเองเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบมาตรประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับ ในการวัดตามองค์ประกอบที่ 1 2 และ 3 ส่วนองค์ประกอบที่ 4 ผู้วิจัยได้สร้างเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) แบบให้ตอบ “ใช่” “ไม่ใช่” รูปแบบของแบบประเมินตนเองในการสร้างครั้งที่ 1 แบ่งออกเป็น 4 ฉบับซึ่งมีลักษณะดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบประเมินคุณภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอน (การวางแผนและเตรียมการสอน) มีรูปแบบมาตรประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับ เป็นการให้ครูประเมินตนเองตามสภาพที่แท้จริงเกี่ยวกับการวางแผนและเตรียมการสอน โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ตามระดับที่ครูประเมินให้ตรงตามความเป็นจริงจากมากที่สุด (5) ไปจนถึงน้อยที่สุด (1)

ฉบับที่ 2 แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา มีรูปแบบมาตรประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับ เป็นการให้ครูประเมินนักเรียนที่ตนเองสอนว่ามีพฤติกรรมหรือการกระทำตามข้อรายการเกิดขึ้นมากน้อยแค่ไหน โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ จากระดับความถี่พฤติกรรมของนักเรียนที่ไม่เคยทำ/ไม่เคยเกิดขึ้นเลย (1) จนถึงระดับความถี่พฤติกรรมของนักเรียนที่ทำ/เกิดขึ้นทุกครั้ง (5)

ฉบับที่ 3 แบบประเมินคุณภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอน (การจัดการเรียนการสอน) มีรูปแบบมาตรประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับ เป็นการให้ครูประเมินตนเองตามสภาพที่แท้จริงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ตามระดับที่ครูประเมินให้ตรงตามความเป็นจริงจากมากที่สุด (5) ไปจนถึงน้อยที่สุด (1)

ฉบับที่ 4 แบบสำรวจตนเองเกี่ยวกับความรับผิดชอบในวิชาชีพ มีรูปแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เป็นการให้ครูประเมินโดยการสำรวจตนเองเกี่ยวกับความคิดเห็น การกระทำ/ปฏิบัติเกี่ยวกับวิชาชีพตามข้อรายการต่าง ๆ โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ที่ตรงตามระดับที่ครูประเมินตนเองว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ให้ตรงตามความเป็นจริง

1.3.2 จำนวนข้อคำถาม

ในการสร้างข้อคำถามตามองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้เกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงานของครูจากตารางโครงสร้างมาสร้างเป็นแบบประเมินตนเองนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดน้ำหนักเป็นร้อยละที่มีความใกล้เคียงกันในแต่ละองค์ประกอบ และมีจำนวนข้อคำถามที่สร้างทั้ง 4 องค์ประกอบรวม 630 ข้อ ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 จำนวนข้อคำถามและร้อยละขององค์ประกอบแต่ละด้านของแบบประเมินตนเองที่สร้างครั้งที่ 1

องค์ประกอบ	จำนวนข้อคำถามที่สร้าง (ข้อ)	ร้อยละ
1. การวางแผนและเตรียมการสอน	153	24.37
2. การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	187	29.75
3. การจัดการเรียนการสอน	152	24.05
4. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	138	21.83
รวม	630	100

1.4 การทดลองใช้ครั้งที่ 1

หลังจากที่ผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามตามขั้นตอนที่ 1.3 แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินตนเองที่สร้างเสร็จแล้วและมีความครอบคลุมตามตารางโครงสร้าง จำนวน 630 ข้อ ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจึงนำไปทดลองใช้ เพื่อตรวจสอบในเรื่องรูปแบบของข้อคำถาม จำนวนข้อคำถามว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ครูสามารถตอบได้หรือไม่ ใช้เวลาในการตอบเท่าไร และข้อคำถามมีความชัดเจนในด้านการใช้ภาษาหรือไม่ โดยดำเนินการดังนี้

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 1 เป็นครูผู้สอนจากโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง จำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนต้นบากราชบุรีบำรุงและโรงเรียนบ้านเขาหลักรวมทั้งหมดจำนวน 22 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 1 ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) ของครูทั้งสองโรงเรียนเพื่อตอบแบบประเมินตนเองซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบประเมินตนเองจำนวน 15 คน แบ่งเป็นครูจากโรงเรียนต้นบากราชบุรีบำรุงซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 14 คน สุ่มมาจำนวน 10 คน และครูจากโรงเรียนบ้านเขาหลักซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 8 คน สุ่มมาจำนวน 5 คน ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 1

โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนครูทั้งหมด (คน)	กลุ่มที่ 1 กลุ่มครูที่ตอบแบบประเมินตนเอง (คน)	กลุ่มที่ 2 กลุ่มครูผู้ให้ข้อมูลประกอบ	กลุ่มที่ 3 กลุ่มครูที่ใช้ในการทดสอบอำนาจจำแนก	
				ครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง	ครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป
1. โรงเรียนต้นบากราชบุรีบำรุง	14	10	3	3	3
2. โรงเรียนบ้านเขาหลัก	8	5	3	2	2
รวม	22	15	6	5	5

ในการทดลองใช้เครื่องมือครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 เป็นครูที่สุ่มมาเพื่อตอบแบบประเมินตนเอง จำนวน 15 คน โดยสุ่มครูจากโรงเรียนต้นบากราษฎร์บำรุงมาจำนวน 10 คน และสุ่มครูจากโรงเรียนบ้านเขาหลักมาจำนวน 5 คน กลุ่มที่ 2 เป็นครูที่ให้ข้อมูลประกอบเพื่อใช้ในการทดสอบหาอำนาจจำแนกของข้อคำถาม โดยสุ่มครูทั้งสองโรงเรียนซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบประเมินตนเอง (กลุ่มที่ 1) มาจำนวนโรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งหมด 6 คน และกลุ่มที่ 3 เป็นครูที่นำมาใช้ในการทดสอบหาอำนาจจำแนกของข้อคำถามซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับที่ตอบแบบประเมินตนเองจำนวน 10 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง จำนวน 5 คน (จากโรงเรียนต้นบากราษฎร์บำรุง จำนวน 3 คน และโรงเรียนบ้านเขาหลัก จำนวน 2 คน) และครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป จำนวน 5 คน (จากโรงเรียนต้นบากราษฎร์บำรุง จำนวน 3 คน และโรงเรียนบ้านเขาหลัก จำนวน 2 คน)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเป็นระยะเวลา 2 วัน เพื่อให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 ตอบแบบประเมินตนเองทั้ง 15 คน จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกครูผู้ให้ข้อมูลประกอบโดยเลือกครูที่ไม่ใช่กลุ่มที่ตอบแบบประเมินตนเองมาจำนวน 6 คน (กลุ่มที่ 2) โดยผู้วิจัยสอบถามครูในกลุ่มที่ 2 เพื่อตรวจสอบข้อมูลว่าครูคนใดมีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงหรือมีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปและให้จัดเรียงลำดับความสำคัญจากลำดับสูงที่สุดไปจนถึงต่ำที่สุดทั้งสองโรงเรียน จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการหาค่าเฉลี่ยของลำดับที่เพื่อคัดเลือกครูในกลุ่มที่ 3 จำนวน 10 คน โดยพิจารณาจากลำดับความสำคัญของครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงที่สุดจำนวน 5 คนจากโรงเรียนต้นบากราษฎร์บำรุง จำนวน 3 คน และโรงเรียนบ้านเขาหลัก จำนวน 2 คน และลำดับความสำคัญของครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปจำนวน 5 คนจากโรงเรียนต้นบากราษฎร์บำรุง จำนวน 3 คน และโรงเรียนบ้านเขาหลัก จำนวน 2 คน เพื่อนำมาทดสอบหาอำนาจจำแนกของข้อคำถาม

1.4.2 ผลที่ได้/ปัญหาในการตอบแบบประเมินตนเอง

ผลจากการดำเนินการทดลองใช้แบบประเมินตนเองในครั้งที่ 1 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ซึ่งผู้วิจัยได้สังเกตการตอบแบบประเมินและเวลาตอบแบบประเมิน พบว่า ครูส่วนใหญ่ตอบว่ารูปแบบการประเมินมีความเหมาะสม แต่แบบประเมินมีจำนวนข้อคำถามมากเกินไป ใช้เวลานาน ในด้านการใช้ภาษานั้น พบว่า ไม่มีปัญหาแต่บางข้อคำถามจะมีข้อความซ้ำซ้อนกันน่าจะรวมเป็นข้อคำถามเดียวกัน และข้อคำถามถามรายละเอียดมากเกินไปทำให้ผู้ตอบแบบประเมินต้องใช้เวลาในการตอบมาก โดยส่วนใหญ่ใช้เวลาเกินครึ่งชั่วโมง

1.4.3 ผลการวิเคราะห์อำนาจจำแนกของข้อคำถาม

ในการทดลองครั้งที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาอำนาจจำแนกของข้อคำถามด้วยการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบที (t-test) กับกลุ่มครูจำนวน 10 คน คือ กลุ่มครูที่มีคุณภาพในการปฏิบัติงานสูงซึ่งได้มาจากการสอบถามครูทั้งสองโรงเรียนที่ไม่ได้ตอบแบบประเมินตนเอง (กลุ่มที่

2) จำนวน 5 คน และครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปซึ่งได้มาโดยการสอบถามครูที่ไม่ได้ตอบแบบประเมินตนเองทั้งสองโรงเรียน (กลุ่มที่ 2) จำนวน 5 คน ทั้งนี้เพื่อคัดเลือกข้อคำถามในการปรับปรุงแบบประเมินตนเองในขั้นตอนต่อไป เมื่อทราบลักษณะคุณภาพการปฏิบัติงานของครูเพื่อใช้ในการทดสอบหาอำนาจจำแนกของข้อคำถามจำนวน 10 คนแล้ว ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกของข้อคำถาม ผลปรากฏว่าได้ข้อคำถามที่ใช้ได้จำนวน 41 ข้อ จากจำนวนข้อคำถามที่สร้างทั้งหมด 630 ข้อ ดังแสดงในตารางที่ 22 ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อคำถามทั้ง 41 ข้อที่ได้ไปใช้ในการสร้างข้อคำถามและปรับปรุงข้อคำถามเพื่อใช้ในการทดลองในครั้งที่ 2 ต่อไป

ตารางที่ 22 จำนวนข้อคำถามที่ใช้ได้ในการทดลองครั้งที่ 1

องค์ประกอบ	จำนวนข้อคำถามที่สร้าง (ข้อ)	จำนวนข้อคำถามที่ใช้ได้ (ข้อ)
1. การวางแผนและเตรียมการสอน	153	14
2. การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	187	16
3. การจัดการเรียนการสอน	152	8
4. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	138	3
รวม	630	41

1.5 การปรับปรุงข้อคำถามครั้งที่ 1

ผลที่ได้จากการตอบแบบประเมินตนเองในข้อ 1.4.2 และผลการวิเคราะห์อำนาจจำแนกของข้อคำถามในข้อ 1.4.3 ผู้วิจัยจึงได้นำมาพิจารณาในการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของกลุ่มตัวอย่างโดยการลดจำนวนข้อคำถามให้มีจำนวนน้อยลง ลดรายละเอียดของข้อคำถามและเวลาในการตอบแบบประเมินตนเอง โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก จำนวน 41 ข้อ มาใช้ประกอบในการสร้างและปรับปรุงข้อคำถาม จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสร้างและปรับปรุงข้อคำถามเพิ่มเติมโดยพิจารณาข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบที่ไม่มีอำนาจจำแนกมาใช้ประกอบเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความครอบคลุมครบถ้วนตามตารางโครงสร้างและมีน้ำหนักองค์ประกอบแต่ละด้านที่มีความใกล้เคียงกัน จำนวน 284 ข้อ ข้อคำถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและปรับปรุงเพิ่มเติมได้แก่ ข้อคำถามในองค์ประกอบที่ 1 จำนวน 52 ข้อ องค์ประกอบที่ 2 จำนวน 49 ข้อ องค์ประกอบที่ 3 จำนวน 65 ข้อ และองค์ประกอบที่ 4 จำนวน 73 ข้อ ตามลำดับ ผลการสร้างและปรับปรุงข้อคำถามแต่ละองค์ประกอบดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 จำนวนข้อคำถามและร้อยละขององค์ประกอบแต่ละด้านของแบบประเมินตนเองที่สร้างครั้งที่ 2

องค์ประกอบ	จำนวนข้อคำถามที่สร้าง (ข้อ)	ร้อยละ
1. การวางแผนและเตรียมการสอน	66	23.24
2. การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	65	22.89
3. การจัดการเรียนการสอน	73	25.70
4. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	80	28.17
รวม	284	100

นอกจากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการปรับรูปแบบของแบบประเมินตนเองให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั้ง 4 ฉบับให้เป็นรูปแบบมาตรฐานค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แล้วนำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้แบบประเมินตนเองที่จะนำไปทดลองใช้ในครั้งที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเป็นแบบตรวจสอบรายการและเติมข้อความให้สมบูรณ์ จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบประเมินตนเอง มีรูปแบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 4 ฉบับ จำนวน 284 ข้อ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมในการวางแผนการสอน (จำนวน 66 ข้อ) เป็นการให้ครูประเมินตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติในการวางแผนการสอนและเตรียมการสอนโดยการให้หน้าหนักคะแนนเป็นระดับการประเมินจากน้อย (1) ไปจนถึง มากที่สุด (5) โดยให้ทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับที่ครูประเมินตามสภาพความเป็นจริง

ฉบับที่ 2 แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา (สำหรับครูประเมิน) (จำนวน 65 ข้อ) เป็นการให้ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 โดยการประเมินจากรายการประเมินถ้าเกิดขึ้นจำนวน 10 ครั้ง จะมีพฤติกรรมนักเรียนหรือมีเหตุการณ์ตามข้อรายการเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด โดยให้ทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับที่ครูประเมินตามสภาพความเป็นจริงจากไม่เคยเลย (น้อยกว่า 10 %) จนถึงทุกครั้ง (80-100 %)

ฉบับที่ 3 แบบประเมินการจัดการเรียนการสอน (จำนวน 73 ข้อ) เป็นการให้ครูประเมินพฤติกรรมของตนเองในการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน โดยการประเมินจากรายการประเมินและให้ทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับที่ครูประเมินตามสภาพความเป็นจริงจาก ไม่เคยเลย จนถึงทุกครั้ง

ฉบับที่ 4 แบบประเมินความรับผิดชอบในวิชาชีพ (จำนวน 80 ข้อ) เป็นการให้ครูประเมินพฤติกรรมของตนเองหรือเหตุการณ์ตามข้อรายการในเรื่องความรับผิดชอบในวิชาชีพตั้งแต่ภาคเรียนที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน โดยให้ทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับที่ครูประเมินตามสภาพความเป็นจริงจาก น้อยที่สุด (1) จนถึง มากที่สุด (5)

1.6 การทดลองใช้ครั้งที่ 2

1.6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการทดลองใช้เครื่องมือครั้งที่ 2 เป็นครูผู้สอนจากโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 38 โรงเรียน 1,762 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือครั้งที่ 2 ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มโรงเรียนจาก 38 โรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวน 10 โรงเรียน จากนั้นทำการสุ่มจำนวนครูในแต่ละโรงเรียนได้จำนวน 201 คน แต่เนื่องจากมีบางโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินตนเอง ผู้วิจัยจึงพิจารณากลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 โรงเรียนที่เหลือ จำนวนครู 181 คนมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งที่ 2 (ดูรายชื่อโรงเรียนในภาคผนวก ข) ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 2

โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนครูทั้งหมด (คน)	จำนวนครูที่สุ่มเพื่อตอบแบบประเมิน (คน)	จำนวนแบบประเมินตนเอง (ชุด)	
			ส่ง	ได้รับคืน (ร้อยละ)
1. โรงเรียนพญาไท	96	30	30	29 (96.67)
2. โรงเรียนวัดอมรินทราราม	60	20	20	10 (50)
3. โรงเรียนอนุบาลวัดปรินายก	63	20	20	18 (90)
4. โรงเรียนบางบัว (เพ่งตั้งตรงจิตรวิทยา คาร)	85	25	25	22 (88)
5. โรงเรียนอนุบาลสามเสน ฯ	64	20	20	15 (75)
6. โรงเรียนเวทวันธรรมมาวาส	77	25	25	21 (84)
7. โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ	41	1	1	0 (0.00)
8. โรงเรียนวัดหงส์รัตนาราม	29	20	20	20 (100)
9. โรงเรียนสายน้ำทิพย์	57	20	20	18 (90)
รวม	572	181	181	153 (84.53)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยได้ดำเนินการจัดทำหนังสือเพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคทวิชาวิจัยการศึกษา แล้วนำหนังสือไปติดต่อกับผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานครเพื่อขออนุญาตในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 10 โรงเรียน (ดูรายชื่อโรงเรียนในภาคผนวก ข และหนังสือขออนุญาตในภาคผนวก ค) จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการติดต่อกับผู้อำนวยการโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยส่งแบบประเมินตนเองให้ครูตอบจำนวน 181 ชุด และได้รับคืนมาจำนวน 153 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.53 จากนั้นผู้วิจัยพิจารณาผลการทดลองครั้งที่ 2 และนำแบบประเมินตนเองที่มีการตอบที่สมบูรณ์ครบถ้วนเพื่อไปวิเคราะห์คุณภาพในขั้นตอนต่อไป

1.6.2 ผลที่ได้/ปัญหาในการตอบแบบประเมินตนเอง

ผลที่ได้จากการนำแบบประเมินตนเองไปให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบเป็นระยะเวลาประมาณ 40 วัน โดยผู้วิจัยได้สอบถามพร้อมทั้งสังเกตการตอบแบบประเมินและเวลาที่ใช้ในการตอบแบบประเมินตนเองจากครู พบว่า แบบประเมินยังมีจำนวนข้อคำถามมากเกินไป ใช้เวลานาน และบางข้อคำถามจะมีข้อความซ้ำซ้อนกันบ้างน่าจะรวมเป็นข้อคำถามเดียวกัน โดยส่วนใหญ่ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

1.6.3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเอง

การดำเนินการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองในครั้งนี้ 2 นี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตารางโครงสร้างจากการสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและการประเมินครูจำนวน 15 ท่าน โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่ต้องมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ 1) บุคลากรที่ทำหน้าที่หรือเป็นกรรมการในการออกและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2) ครูที่มีความชำนาญในการสอนระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป และมีผลงานดีเด่น เช่น ได้รับการยกย่องให้เป็นครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติและอาจารย์ 3 โดยทำการสอนในโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 3) บุคลากรที่ทำงานในหน่วยงานในสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูที่มีหน้าที่ในการประเมินและพัฒนางานวิชาชีพครู 4) บุคลากรที่ทำงานในสังกัดกรมวิชาการด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 5) บุคลากรที่ทำงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และ 6) ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาที่มีหน้าที่ในการประเมินและพัฒนางานวิชาชีพครู (ดูรายชื่อผู้เชี่ยวชาญในภาคผนวก ข) เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหาตามทฤษฎี/โครงสร้างขององค์ประกอบที่วัดว่ามีความครอบคลุมและวัดได้ตรงตามโครงสร้างองค์ประกอบหรือไม่ และผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับน้ำหนักองค์ประกอบที่เหมาะสมของแบบประเมินตนเองในแต่ละองค์ประกอบเพื่อกำหนดน้ำหนักองค์ประกอบที่เหมาะสมในการพัฒนาแบบประเมินก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงอีกด้วย

การวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองที่ผู้วิจัยได้สร้างและปรับปรุงขึ้นนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์คุณภาพในด้านความเที่ยง ความตรง และทำการคัดเลือกข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนก ดังรายละเอียดในตอนท้าย

ตอนที่ 2 การศึกษาคุณภาพของแบบประเมินตนเองก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริง

2.1 คุณภาพของแบบประเมินตนเอง

ในการทดลองครั้งที่ 2 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบว่าข้อคำถามในแต่ละข้อวัดไปในทิศทางเดียว

กันกับโครงสร้างขององค์ประกอบในแต่ละด้านทั้ง 4 ด้านหรือไม่ โดยวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องภายใน ค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้าน ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบในตารางโครงสร้าง และค่าความสอดคล้องจากเกณฑ์ภายนอกโดยการใช้สถิติทดสอบที(t-test) กับกลุ่มครู 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป โดยพิจารณากลุ่มครูที่เคยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องให้เป็นครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ (เช่น ครูภูมิปัญญาไทย) จากการตอบแบบประเมินตนเองตอนที่ 1 ข้อที่ 11-12 (ฉบับทดลองครั้งที่ 2) ให้เป็นครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง ส่วนครูที่ไม่เคยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องให้เป็นครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ (เช่น ครูภูมิปัญญาไทย) จากการตอบแบบประเมินตนเองตอนที่ 1 ข้อที่ 11 (ตอบว่า “ไม่เคย” ในฉบับทดลองครั้งที่ 2) ให้เป็นครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป ผู้วิจัยได้นำเสนอคุณภาพของแบบประเมินตนเองที่ได้จากการทดลองครั้งที่ 2 ดังนี้

2.1.1 **คุณภาพด้านความเที่ยง** ผู้วิจัยได้หาความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) ของแบบประเมินตนเองแยกแต่ละฉบับ จำนวน 4 ฉบับและโดยรวมทั้ง 4 ฉบับโดยใช้สูตรอัลฟาของครอนบาค (Alpha-Coefficient's Cronbach) ผลดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ความเที่ยงของแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพแต่ละฉบับ

ฉบับที่	ความเที่ยง (Alpha-Coefficient)
ฉบับที่ 1	0.9813
ฉบับที่ 2	0.8674
ฉบับที่ 3	0.9044
ฉบับที่ 4	0.9395
รวมทั้ง 4 ฉบับ	0.8114

จากตารางที่ 25 พบว่า แบบประเมินตนเองในฉบับที่ 1-4 มีค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในตั้งแต่ .8674 ถึง .9813 โดยฉบับที่ 1 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .9813 รองลงมา คือ ฉบับที่ 4 ฉบับที่ 3 และ ฉบับที่ 2 โดยมีค่าความเที่ยงเป็น .9395 .9044 และ .8674 ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าความเที่ยงที่สูงทั้ง 4 ฉบับ เมื่อพิจารณาความเที่ยงโดยรวมทั้ง 4 ฉบับ พบว่า มีค่าความเที่ยงที่ค่อนข้างสูง โดยมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .8114

2.1.2 **คุณภาพด้านความตรง** ผู้วิจัยได้หาความตรงของแบบประเมินตนเองแยกแต่ละฉบับจำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ ความตรงตามเนื้อหา/องค์ประกอบ/ตารางโครงสร้าง ความตรงเชิงจำแนก โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.2.1 **ความตรงตามเนื้อหา/องค์ประกอบ/ตารางโครงสร้าง (Content Validity)** ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 ท่าน (ซึ่งเป็นชุดเดียวกับที่กล่าวไว้ข้างต้น) เพื่อดูความคิดเห็นที่สอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างที่ใช้วัดและความครอบคลุมขององค์ประกอบที่ระบุไว้ในตารางโครงสร้าง โดยการคำนวณค่า IOC ที่มีค่ามากกว่า .50 ขึ้นไป จากการส่งแบบสอบถามความคิดเห็นไปให้ของผู้เชี่ยวชาญตอบจำนวน 15 ท่าน ปรากฏว่าผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นจำนวน 12 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 80 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้าง ดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 1 (IOC)

ข้อที่	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	IOC
ข้อที่ 1	10	1	1	.83
ข้อที่ 2	10	2	0	.83
ข้อที่ 3	11	0	1	.91
ข้อที่ 4	11	0	0	.91
ข้อที่ 5	12	0	0	1.00
ข้อที่ 6	12	0	0	1.00
ข้อที่ 7	11	1	0	.91
ข้อที่ 8	11	1	0	.91
ข้อที่ 9	12	0	0	1.00
ข้อที่ 10	10	2	0	.83
ข้อที่ 11	11	1	0	.91
ข้อที่ 12	12	0	0	1.00
ข้อที่ 13	12	0	0	1.00
ข้อที่ 14	11	1	0	.91
ข้อที่ 15	12	0	0	1.00
ข้อที่ 16	12	0	0	1.00
ข้อที่ 17	10	2	0	.83
ข้อที่ 18	10	1	1	.83
ข้อที่ 19	10	1	1	.83

ตารางที่ 26 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
ประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 1 (IOC)

ข้อที่	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	IOC
ข้อที่ 20	12	0	0	1.00
ข้อที่ 21	11	1	0	.91
ข้อที่ 22	8	3	0	.67
ข้อที่ 23	11	1	0	.91
ข้อที่ 24	8	3	0	.67
ข้อที่ 25	12	0	0	1.00
ข้อที่ 26	11	1	0	.91
ข้อที่ 27	11	0	0	.91
ข้อที่ 28	11	1	0	.91
ข้อที่ 29	11	1	0	.91
ข้อที่ 30	9	3	0	.75
ข้อที่ 31	10	2	0	.83
ข้อที่ 32	10	2	0	.83
ข้อที่ 33	9	2	0	.75
ข้อที่ 34	9	2	0	.75
ข้อที่ 35	10	2	0	.83
ข้อที่ 36	10	2	0	.83
ข้อที่ 37	9	3	0	.75
ข้อที่ 38	10	2	0	.83
ข้อที่ 39	11	1	0	.91
ข้อที่ 40	9	2	1	.83
ข้อที่ 41	11	1	0	.91
ข้อที่ 42	11	1	0	.91
ข้อที่ 43	10	2	0	.83
ข้อที่ 44	11	0	0	.91
ข้อที่ 45	11	0	1	.83
ข้อที่ 46	11	1	0	.91
ข้อที่ 47	11	1	0	.91
ข้อที่ 48	10	2	0	.83
ข้อที่ 49	10	2	0	.83
ข้อที่ 50	10	2	0	.83

ตารางที่ 26 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
ประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 1 (IOC)

ข้อที่	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	IOC
ข้อที่ 51	10	2	0	.83
ข้อที่ 52	11	1	0	.91
ข้อที่ 53	11	1	0	.91
ข้อที่ 54	10	1	1	.83
ข้อที่ 55	11	1	0	.91
ข้อที่ 56	11	1	0	.91
ข้อที่ 57	11	1	0	.91
ข้อที่ 58	11	1	0	.91
ข้อที่ 59	10	1	1	.83
ข้อที่ 60	10	2	0	.83
ข้อที่ 61	9	3	0	.75
ข้อที่ 62	9	3	0	.75
ข้อที่ 63	9	1	2	.75
ข้อที่ 64	9	2	1	.75
ข้อที่ 65	9	2	1	.75
ข้อที่ 66	9	2	1	.75

จากตารางที่ 26 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามทั้งฉบับของแบบ
ประเมินตนเองฉบับที่ 1 จำนวนข้อคำถาม 66 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นชี้วัด
ในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเอง (IOC) ตั้งแต่ .67 ถึง 1.00 และมีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ซึ่ง
ผู้เชี่ยวชาญบางท่านไม่เห็นด้วย และถือว่าส่วนใหญ่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นที่สอดคล้องกันมากกว่าร้อยละ 80

ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
ประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 2 (IOC)

ข้อที่	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	IOC
ข้อที่ 1	11	2	0	.91
ข้อที่ 2	12	0	0	1.00
ข้อที่ 3	12	0	0	1.00
ข้อที่ 4	12	0	0	1.00

ตารางที่ 27 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
ประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 2 (IOC)

ข้อที่	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	IOC
ข้อที่ 5	11	1	0	.91
ข้อที่ 6	12	0	0	1.00
ข้อที่ 7	12	0	0	1.00
ข้อที่ 8	12	0	0	1.00
ข้อที่ 9	12	0	0	1.00
ข้อที่ 10	12	0	0	1.00
ข้อที่ 11	12	0	0	1.00
ข้อที่ 12	12	0	0	1.00
ข้อที่ 13	12	0	0	1.00
ข้อที่ 14	12	0	0	1.00
ข้อที่ 15	12	0	0	1.00
ข้อที่ 16	12	0	0	1.00
ข้อที่ 17	12	0	0	1.00
ข้อที่ 18	12	0	0	1.00
ข้อที่ 19	12	0	0	1.00
ข้อที่ 20	12	0	0	1.00
ข้อที่ 21	12	0	0	1.00
ข้อที่ 22	12	0	0	1.00
ข้อที่ 23	12	0	0	1.00
ข้อที่ 24	12	0	0	1.00
ข้อที่ 25	12	0	0	1.00
ข้อที่ 25	12	0	0	1.00
ข้อที่ 26	12	0	0	1.00
ข้อที่ 27	12	0	0	1.00
ข้อที่ 28	12	0	0	1.00
ข้อที่ 29	12	0	0	1.00
ข้อที่ 30	12	0	0	1.00
ข้อที่ 31	12	0	0	1.00
ข้อที่ 32	12	0	0	1.00
ข้อที่ 33	12	0	0	1.00
ข้อที่ 34	12	0	0	1.00

ตารางที่ 27 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
ประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 2 (IOC)

ข้อที่	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	IOC
ข้อที่ 35	12	0	0	1.00
ข้อที่ 36	12	0	0	1.00
ข้อที่ 37	12	0	0	1.00
ข้อที่ 38	12	0	0	1.00
ข้อที่ 39	12	0	0	1.00
ข้อที่ 40	12	0	0	1.00
ข้อที่ 41	12	0	0	1.00
ข้อที่ 42	12	0	0	1.00
ข้อที่ 43	11	1	0	.91
ข้อที่ 44	12	0	0	1.00
ข้อที่ 45	12	0	0	1.00
ข้อที่ 46	12	0	0	1.00
ข้อที่ 47	12	0	0	1.00
ข้อที่ 48	12	0	0	1.00
ข้อที่ 49	12	0	0	1.00
ข้อที่ 50	12	0	0	1.00
ข้อที่ 51	12	0	0	1.00
ข้อที่ 52	12	0	0	1.00
ข้อที่ 53	11	1	1	.91
ข้อที่ 54	12	0	0	1.00
ข้อที่ 55	12	0	0	1.00
ข้อที่ 56	12	0	0	1.00
ข้อที่ 57	12	0	0	1.00
ข้อที่ 58	12	0	0	1.00
ข้อที่ 59	12	0	0	1.00
ข้อที่ 60	12	0	0	1.00
ข้อที่ 61	12	0	0	1.00
ข้อที่ 62	12	0	0	1.00
ข้อที่ 63	12	0	0	1.00
ข้อที่ 64	12	0	0	1.00
ข้อที่ 65	11	1	0	.91

จากตารางที่ 27 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามทั้งฉบับของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 2 จำนวนข้อคำถาม 65 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเอง (IOC) ตั้งแต่ .91 ถึง 1.00 และมีข้อคำถามจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อที่ 53 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญบางท่านไม่เห็นด้วย และถือว่าส่วนใหญ่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นที่สอดคล้องกันมากกว่าร้อยละ 90

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 3 (IOC)

ข้อที่	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	IOC
ข้อที่ 1	12	0	0	1.00
ข้อที่ 2	12	0	0	1.00
ข้อที่ 3	11	0	1	.91
ข้อที่ 4	10	2	0	.83
ข้อที่ 5	11	1	0	.91
ข้อที่ 6	12	0	0	1.00
ข้อที่ 7	11	1	0	.91
ข้อที่ 8	12	0	0	1.00
ข้อที่ 9	11	1	0	.91
ข้อที่ 10	12	0	0	1.00
ข้อที่ 11	12	0	0	1.00
ข้อที่ 12	12	0	0	1.00
ข้อที่ 13	12	0	0	1.00
ข้อที่ 14	12	0	0	1.00
ข้อที่ 15	12	0	0	1.00
ข้อที่ 16	12	0	0	1.00
ข้อที่ 17	12	0	0	1.00
ข้อที่ 18	12	0	0	1.00
ข้อที่ 19	12	0	0	1.00
ข้อที่ 20	12	0	0	1.00
ข้อที่ 21	12	0	0	1.00
ข้อที่ 22	12	0	0	1.00
ข้อที่ 23	12	0	0	1.00
ข้อที่ 24	12	0	0	1.00

ตารางที่ 28 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
ประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 3 (IOC)

ข้อที่	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	IOC
ข้อที่ 25	12	0	0	1.00
ข้อที่ 26	12	0	0	1.00
ข้อที่ 27	12	0	0	1.00
ข้อที่ 28	12	0	0	1.00
ข้อที่ 29	12	0	0	1.00
ข้อที่ 30	12	0	0	1.00
ข้อที่ 31	12	0	0	1.00
ข้อที่ 32	12	0	0	1.00
ข้อที่ 33	12	0	0	1.00
ข้อที่ 34	11	1	0	1.00
ข้อที่ 35	12	0	0	1.00
ข้อที่ 36	12	0	0	1.00
ข้อที่ 37	12	0	0	1.00
ข้อที่ 38	12	0	0	1.00
ข้อที่ 39	12	0	0	1.00
ข้อที่ 40	12	0	0	1.00
ข้อที่ 41	10	2	0	.83
ข้อที่ 42	12	0	0	1.00
ข้อที่ 43	11	1	0	.91
ข้อที่ 44	12	0	0	1.00
ข้อที่ 45	12	0	0	1.00
ข้อที่ 46	12	0	0	1.00
ข้อที่ 47	12	0	0	1.00
ข้อที่ 48	11	1	0	.91
ข้อที่ 49	10	1	1	.83
ข้อที่ 50	12	0	0	1.00
ข้อที่ 51	12	0	0	1.00
ข้อที่ 52	12	0	0	1.00
ข้อที่ 53	12	0	0	1.00
ข้อที่ 54	12	0	0	1.00
ข้อที่ 55	12	0	0	1.00

ตารางที่ 28 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
ประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 3 (IOC)

ข้อที่	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	IOC
ข้อที่ 56	12	0	0	1.00
ข้อที่ 57	12	0	0	1.00
ข้อที่ 58	12	0	0	1.00
ข้อที่ 59	12	0	0	1.00
ข้อที่ 60	12	0	0	1.00
ข้อที่ 61	12	0	0	1.00
ข้อที่ 62	11	0	1	.91
ข้อที่ 63	12	0	0	1.00
ข้อที่ 64	12	0	0	1.00
ข้อที่ 65	12	0	0	1.00
ข้อที่ 66	12	0	0	1.00
ข้อที่ 67	12	0	0	1.00
ข้อที่ 68	12	0	0	1.00
ข้อที่ 69	12	0	0	1.00
ข้อที่ 70	12	0	0	1.00
ข้อที่ 71	12	0	0	1.00
ข้อที่ 72	12	0	0	1.00
ข้อที่ 73	12	0	0	1.00

จากตารางที่ 28 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามทั้งฉบับของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 3 จำนวนข้อคำถาม 73 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเอง (IOC) ตั้งแต่ .83 ถึง 1.00 และมีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อที่ 3 ข้อที่ 49 และข้อที่ 62 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญบางท่านไม่เห็นด้วย และถือว่าส่วนใหญ่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นที่สอดคล้องกันมากกว่าร้อยละ 80

ตารางที่ 29 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
ประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 4 (IOC)

ข้อที่	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	IOC
ข้อที่ 1	12	0	0	1.00
ข้อที่ 2	12	0	0	1.00
ข้อที่ 3	12	0	0	1.00
ข้อที่ 4	12	0	0	1.00
ข้อที่ 5	12	0	0	1.00
ข้อที่ 6	11	1	0	.91
ข้อที่ 7	11	1	0	.91
ข้อที่ 8	12	0	0	1.00
ข้อที่ 9	11	0	1	.91
ข้อที่ 10	12	0	0	1.00
ข้อที่ 11	12	0	0	1.00
ข้อที่ 12	12	0	0	1.00
ข้อที่ 13	12	0	0	1.00
ข้อที่ 14	12	0	0	1.00
ข้อที่ 15	12	0	0	1.00
ข้อที่ 16	12	0	0	1.00
ข้อที่ 17	12	0	0	1.00
ข้อที่ 18	12	0	0	1.00
ข้อที่ 19	12	0	0	1.00
ข้อที่ 20	12	0	0	1.00
ข้อที่ 21	12	0	0	1.00
ข้อที่ 22	12	0	0	1.00
ข้อที่ 23	12	0	0	1.00
ข้อที่ 24	12	0	0	1.00
ข้อที่ 25	12	0	0	1.00
ข้อที่ 26	12	0	0	1.00
ข้อที่ 27	12	0	0	1.00
ข้อที่ 28	12	0	0	1.00
ข้อที่ 29	12	0	0	1.00
ข้อที่ 30	12	0	0	1.00
ข้อที่ 31	11	0	1	.91

ตารางที่ 29 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
ประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 4 (IOC)

ข้อที่	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	IOC
ข้อที่ 32	12	0	0	1.00
ข้อที่ 33	12	0	0	1.00
ข้อที่ 34	12	0	0	1.00
ข้อที่ 35	12	0	0	1.00
ข้อที่ 36	12	0	0	1.00
ข้อที่ 37	12	0	0	1.00
ข้อที่ 38	12	0	0	1.00
ข้อที่ 39	12	0	0	1.00
ข้อที่ 40	12	0	0	1.00
ข้อที่ 41	12	0	0	1.00
ข้อที่ 42	12	0	0	1.00
ข้อที่ 43	12	0	0	1.00
ข้อที่ 44	12	0	0	1.00
ข้อที่ 45	11	1	0	.91
ข้อที่ 46	12	0	0	1.00
ข้อที่ 47	12	0	0	1.00
ข้อที่ 48	12	0	0	1.00
ข้อที่ 49	12	0	0	1.00
ข้อที่ 50	12	0	0	1.00
ข้อที่ 51	12	0	0	1.00
ข้อที่ 52	12	0	0	1.00
ข้อที่ 53	12	0	0	1.00
ข้อที่ 54	12	0	0	1.00
ข้อที่ 55	12	0	0	1.00
ข้อที่ 56	12	0	0	1.00
ข้อที่ 57	12	0	0	1.00
ข้อที่ 58	12	0	0	1.00
ข้อที่ 59	12	0	0	1.00
ข้อที่ 60	12	0	0	1.00
ข้อที่ 61	12	0	0	1.00
ข้อที่ 62	12	0	0	1.00

ตารางที่ 29 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 4 (IOC)

ข้อที่	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	IOC
ข้อที่ 63	12	0	0	1.00
ข้อที่ 64	12	0	0	1.00
ข้อที่ 65	12	0	0	1.00
ข้อที่ 66	12	0	0	1.00
ข้อที่ 67	12	0	0	1.00
ข้อที่ 68	12	0	0	1.00
ข้อที่ 69	12	0	0	1.00
ข้อที่ 70	12	0	0	1.00
ข้อที่ 71	12	0	0	1.00
ข้อที่ 72	12	0	0	1.00
ข้อที่ 73	12	0	0	1.00
ข้อที่ 74	12	0	0	1.00
ข้อที่ 75	12	0	0	1.00
ข้อที่ 76	12	0	0	1.00
ข้อที่ 77	12	0	0	1.00
ข้อที่ 78	12	0	0	1.00
ข้อที่ 79	12	0	0	1.00
ข้อที่ 80	12	0	0	1.00

จากตารางที่ 29 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามทั้งฉบับของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 4 จำนวนข้อคำถาม 80 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างของแบบประเมินตนเอง (IOC) ตั้งแต่ .91 ถึง 1.00 และมีข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อที่ 9 และข้อที่ 31 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญบางท่านไม่เห็นด้วย และถือว่าสวนใหญ่

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นที่สอดคล้องกันมากกว่าร้อยละ 90

2.1.2.2 คุณภาพด้านความตรงเชิงจำแนก ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสอดคล้อง

ภายในด้วยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้าน และวิเคราะห์ความสอดคล้องจากเกณฑ์ภายนอกโดยการทดสอบค่าสถิติที (t-test) กับกลุ่มครู 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป โดยพิจารณาจากกลุ่มครูที่เคยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องให้เป็นครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ (เช่น ครูภูมิปัญญาไทย) จากการตอบแบบประเมินตนเองตอนที่ 1 ข้อที่ 11-12 (ฉบับทดลองครั้งที่ 2) ให้เป็นครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง จำนวน 42 คน ส่วนครูที่ไม่เคยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องให้เป็นครูครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ (เช่น ครูภูมิปัญญาไทย) จากการตอบแบบประเมินตนเองตอนที่ 1 ข้อที่ 11 (ตอบว่า “ไม่

เคย” ในฉบับทดลองครั้งที่ 2) ให้เป็นครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป จำนวน 42 คน ผลการวิเคราะห์
คุณภาพด้านความตรงเชิงจำแนกดังแสดงในตารางที่ 30-34

ผลการวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมแต่ละฉบับ ในการทดลองครั้งที่ 2

ตารางที่ 30 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมฉบับที่ 1 ในการทดลองครั้งที่ 2

ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์	ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์	ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์
ข้อที่ 1	0.426**	ข้อที่ 23	0.550**	ข้อที่ 45	0.547**
ข้อที่ 2	0.442**	ข้อที่ 24	0.714**	ข้อที่ 46	0.642**
ข้อที่ 3	0.411**	ข้อที่ 25	0.687**	ข้อที่ 77	0.577**
ข้อที่ 4	0.491**	ข้อที่ 26	0.696**	ข้อที่ 48	0.755**
ข้อที่ 5	0.544**	ข้อที่ 27	0.666**	ข้อที่ 49	0.733**
ข้อที่ 6	0.607**	ข้อที่ 28	0.697**	ข้อที่ 50	0.625**
ข้อที่ 7	0.591**	ข้อที่ 29	0.741**	ข้อที่ 51	0.665**
ข้อที่ 8	0.658**	ข้อที่ 30	0.711**	ข้อที่ 52	0.705**
ข้อที่ 9	0.625**	ข้อที่ 31	0.732**	ข้อที่ 53	0.761**
ข้อที่ 10	0.563**	ข้อที่ 32	0.755**	ข้อที่ 54	0.682**
ข้อที่ 11	0.531**	ข้อที่ 33	0.805**	ข้อที่ 55	0.726**
ข้อที่ 12	0.688**	ข้อที่ 34	0.741**	ข้อที่ 56	0.765**
ข้อที่ 13	0.694**	ข้อที่ 35	0.766**	ข้อที่ 57	0.762**
ข้อที่ 14	0.741**	ข้อที่ 36	0.835**	ข้อที่ 58	0.742**
ข้อที่ 15	0.670**	ข้อที่ 37	0.706**	ข้อที่ 59	0.705**
ข้อที่ 16	0.593**	ข้อที่ 38	0.722**	ข้อที่ 60	0.626**
ข้อที่ 17	0.739**	ข้อที่ 39	0.748**	ข้อที่ 61	0.715**
ข้อที่ 18	0.699**	ข้อที่ 40	0.612**	ข้อที่ 62	0.713**
ข้อที่ 19	0.687**	ข้อที่ 41	0.752**	ข้อที่ 63	0.696**
ข้อที่ 20	0.688**	ข้อที่ 42	0.727**	ข้อที่ 64	0.753**
ข้อที่ 21	0.698**	ข้อที่ 43	0.760**	ข้อที่ 65	0.596**
ข้อที่ 22	0.686**	ข้อที่ 44	0.763**	ข้อที่ 66	0.670**

**p < .01, *P < .05

จากตารางที่ 30 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 1 มีค่าอยู่ในช่วง 0.411 ถึง 0.835 โดยข้อคำถาม จำนวน 66 ข้อ เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

ตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมฉบับที่ 2 ในการทดลองครั้งที่ 2

ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์	ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์	ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์
ข้อที่ 1	0.284**	ข้อที่ 22	0.435**	ข้อที่ 44	0.468**
ข้อที่ 2	0.216**	ข้อที่ 23	0.207*	ข้อที่ 45	0.383**
ข้อที่ 3	0.318**	ข้อที่ 24	0.413**	ข้อที่ 46	0.521**
ข้อที่ 4	0.369**	ข้อที่ 25	0.522**	ข้อที่ 47	0.457**
ข้อที่ 5	0.140	ข้อที่ 26	0.433**	ข้อที่ 48	0.138
ข้อที่ 6	0.421**	ข้อที่ 27	0.557**	ข้อที่ 49	0.322**
ข้อที่ 7	0.303**	ข้อที่ 28	0.269**	ข้อที่ 50	0.325**
ข้อที่ 8	0.350**	ข้อที่ 29	0.453**	ข้อที่ 51	0.512**
ข้อที่ 9	0.322**	ข้อที่ 30	0.417**	ข้อที่ 52	0.517**
ข้อที่ 10	0.322**	ข้อที่ 31	0.540**	ข้อที่ 53	0.350**
ข้อที่ 11	-0.119	ข้อที่ 32	0.312**	ข้อที่ 54	0.255**
ข้อที่ 12	0.335**	ข้อที่ 33	0.395**	ข้อที่ 55	0.139
ข้อที่ 13	0.285**	ข้อที่ 34	0.354**	ข้อที่ 56	0.283**
ข้อที่ 14	0.352**	ข้อที่ 35	0.540**	ข้อที่ 57	0.212**
ข้อที่ 15	0.373**	ข้อที่ 36	0.496**	ข้อที่ 58	0.160*
ข้อที่ 16	0.423**	ข้อที่ 37	0.385**	ข้อที่ 59	0.412**
ข้อที่ 17	0.432**	ข้อที่ 38	0.295**	ข้อที่ 60	** -0.315
ข้อที่ 18	0.255**	ข้อที่ 39	0.466**	ข้อที่ 61	0.161*
ข้อที่ 19	0.541**	ข้อที่ 40	0.371**	ข้อที่ 62	0.231**
ข้อที่ 20	0.423**	ข้อที่ 41	0.369**	ข้อที่ 63	0.386**
ข้อที่ 21	0.377**	ข้อที่ 42	0.344**	ข้อที่ 64	0.316**
		ข้อที่ 43	0.419**	ข้อที่ 65	0.067

**p < .01, *P < .05

จากตารางที่ 31 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 2 มีค่าอยู่ในช่วง 0.16 ถึง 0.557 โดยข้อคำถาม จำนวน 65 ข้อ เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 57 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1-4, 6-10, 12-22, 24-47, 49-57, 59-60 และ 63-65 ข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 23, 58 และ 61 และข้อที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติมีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 5, 11, 48, 55 และ 65 ตามลำดับ

ตารางที่ 32 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมฉบับที่ 3 ในการทดลองครั้งที่ 2

ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์	ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์	ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์
ข้อที่ 1	0.460**	ข้อที่ 26	0.630**	ข้อที่ 51	0.451**
ข้อที่ 2	0.308**	ข้อที่ 27	0.731**	ข้อที่ 52	0.542**
ข้อที่ 3	-0.086	ข้อที่ 28	0.667**	ข้อที่ 53	0.136
ข้อที่ 4	0.379**	ข้อที่ 29	0.653**	ข้อที่ 54	0.190*
ข้อที่ 5	0.415**	ข้อที่ 30	0.573**	ข้อที่ 55	0.405**
ข้อที่ 6	-0.066	ข้อที่ 31	0.658**	ข้อที่ 56	0.314**
ข้อที่ 7	0.600**	ข้อที่ 32	0.558**	ข้อที่ 57	0.119
ข้อที่ 8	0.664**	ข้อที่ 33	0.638**	ข้อที่ 58	0.377**
ข้อที่ 9	0.674**	ข้อที่ 34	0.664**	ข้อที่ 59	0.479**
ข้อที่ 10	0.609**	ข้อที่ 35	0.725**	ข้อที่ 60	0.652**
ข้อที่ 11	0.492**	ข้อที่ 36	0.686**	ข้อที่ 61	0.680**
ข้อที่ 12	0.585**	ข้อที่ 37	0.700**	ข้อที่ 62	0.464**
ข้อที่ 13	0.478**	ข้อที่ 38	0.714**	ข้อที่ 63	0.389**
ข้อที่ 14	0.474**	ข้อที่ 39	0.588**	ข้อที่ 64	0.518**
ข้อที่ 15	0.687**	ข้อที่ 40	0.594**	ข้อที่ 65	0.090
ข้อที่ 16	0.581**	ข้อที่ 41	0.678**	ข้อที่ 66	0.291**
ข้อที่ 17	0.535**	ข้อที่ 42	0.575**	ข้อที่ 67	0.400**
ข้อที่ 18	0.636**	ข้อที่ 43	0.563**	ข้อที่ 68	0.403**
ข้อที่ 19	0.179*	ข้อที่ 44	0.672**	ข้อที่ 69	** -0.254
ข้อที่ 20	0.549**	ข้อที่ 45	0.468**	ข้อที่ 70	0.133
ข้อที่ 21	0.186*	ข้อที่ 46	0.607**	ข้อที่ 71	0.566**
ข้อที่ 22	0.545**	ข้อที่ 47	0.547**	ข้อที่ 72	0.541**
ข้อที่ 23	0.733**	ข้อที่ 48	0.671**	ข้อที่ 73	0.650**
ข้อที่ 24	0.744**	ข้อที่ 49	0.144		
ข้อที่ 25	0.564**	ข้อที่ 50	0.437**		

**p < .01, *P < .05

จากตารางที่ 32 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 3 มีค่าอยู่ในช่วง 0.179 ถึง 0.744 โดยข้อคำถาม จำนวน 73 ข้อ เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 64 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1-2, 4-5, 7-20, 22-48, 50-52, 55-56, 58-64, 66-

69 และ 71-73 ข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 21 และ 54 และข้อที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติมีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 3, 6, 49, 53, 57, 65 และ 70 ตามลำดับ

ตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมฉบับที่ 4 ในการทดลองครั้งที่ 2

ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์	ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์	ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์
ข้อที่ 1	0.420**	ข้อที่ 28	0.488**	ข้อที่ 55	0.280**
ข้อที่ 2	0.357**	ข้อที่ 29	0.503**	ข้อที่ 56	0.544**
ข้อที่ 3	0.397**	ข้อที่ 30	0.484**	ข้อที่ 57	0.171*
ข้อที่ 4	0.464**	ข้อที่ 31	0.487**	ข้อที่ 58	0.418**
ข้อที่ 5	0.358**	ข้อที่ 32	0.372**	ข้อที่ 59	0.435**
ข้อที่ 6	0.378**	ข้อที่ 33	0.419**	ข้อที่ 60	0.514**
ข้อที่ 7	0.544**	ข้อที่ 34	0.483**	ข้อที่ 61	0.298**
ข้อที่ 8	0.573**	ข้อที่ 35	0.517**	ข้อที่ 62	0.301**
ข้อที่ 9	0.600**	ข้อที่ 36	0.001	ข้อที่ 63	0.594**
ข้อที่ 10	0.189*	ข้อที่ 37	0.546**	ข้อที่ 64	0.505**
ข้อที่ 11	0.462**	ข้อที่ 38	0.550**	ข้อที่ 65	0.543**
ข้อที่ 12	0.432**	ข้อที่ 39	0.520**	ข้อที่ 66	0.568**
ข้อที่ 13	0.557**	ข้อที่ 40	0.669**	ข้อที่ 67	0.613**
ข้อที่ 14	0.512**	ข้อที่ 41	0.633**	ข้อที่ 68	0.159
ข้อที่ 15	0.517**	ข้อที่ 42	0.524**	ข้อที่ 69	0.525**
ข้อที่ 16	0.114	ข้อที่ 43	0.602**	ข้อที่ 70	0.56**
ข้อที่ 17	0.120	ข้อที่ 44	0.565**	ข้อที่ 71	0.498**
ข้อที่ 18	0.353**	ข้อที่ 45	0.499**	ข้อที่ 72	0.209*
ข้อที่ 19	0.177*	ข้อที่ 46	0.538**	ข้อที่ 73	0.498**
ข้อที่ 20	0.208*	ข้อที่ 47	0.517**	ข้อที่ 74	0.209*
ข้อที่ 21	0.457**	ข้อที่ 48	0.538**	ข้อที่ 75	0.740**
ข้อที่ 22	0.449**	ข้อที่ 49	0.496**	ข้อที่ 76	0.542**
ข้อที่ 23	0.551**	ข้อที่ 50	0.477**	ข้อที่ 77	0.515**
ข้อที่ 24	0.496**	ข้อที่ 51	0.357**	ข้อที่ 78	0.610**
ข้อที่ 25	0.478**	ข้อที่ 52	0.409**	ข้อที่ 79	0.448**
ข้อที่ 26	0.562**	ข้อที่ 53	0.327**	ข้อที่ 80	0.364**
ข้อที่ 27	0.369**	ข้อที่ 54	0.193*		

**p < .01, *P < .05

จากตารางที่ 33 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 4 มีค่าอยู่ในช่วง 0.171 ถึง 0.669 โดยข้อคำถาม จำนวน 80 ข้อ เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 69 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1-9, 11-15, 18, 21-35, 37-53, 55-56, 58-71, 73 และ 75-80 ข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 10, 19-20, 54, 57, 72 และ 74 และข้อที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติมีจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 16, 17, 36 และ 68 ตามลำดับ

ตารางที่ 34 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมแต่ละฉบับกับคะแนนรวมทั้ง 4 ฉบับ (n = 153)

ฉบับที่	ฉบับที่ 1	ฉบับที่ 2	ฉบับที่ 3	ฉบับที่ 4	รวมทั้ง 4 ฉบับ
ฉบับที่ 1	1.000				
ฉบับที่ 2	0.37**	1.000			
ฉบับที่ 3	0.529**	0.559**	1.000		
ฉบับที่ 4	0.511**	0.516**	0.696**	1.000	
รวมทั้ง 4 ฉบับ	0.771**	0.703**	0.871**	0.864**	1.000

**p < .01

จากตารางที่ 34 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมแต่ละฉบับระหว่างฉบับที่ 1 ถึง ฉบับที่ 4 มีค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .370 - .696 โดยคู่ที่มีค่าสหสัมพันธ์มากที่สุด คือ ฉบับที่ 3 กับ ฉบับที่ 4 มีค่าเท่ากับ .696 และคู่ที่มีค่าสหสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ฉบับที่ 1 กับ ฉบับที่ 2 มีค่าเท่ากับ .370 และคู่อื่นๆ มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (.511-.559) เมื่อพิจารณาคะแนนรวมแต่ละฉบับกับคะแนนรวมทั้ง 4 ฉบับ พบว่า ฉบับที่ 3 ค่าสหสัมพันธ์สูงที่สุด เท่ากับ .871 รองลงมา คือ ฉบับที่ 4 (.864) ฉบับที่ 1 (.771) และฉบับที่ 2 มีค่าสหสัมพันธ์น้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ .703 ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูงและเมื่อทดสอบนัยสำคัญ พบว่า ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์อำนาจจำแนกของข้อคำถามเพื่อคัดเลือกข้อคำถามในการทดลองครั้งที่ 2

สถาบันนวัตกรรมการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 1 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 42)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 42)		t
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.	
ข้อที่ 1	4.40	0.63	4.21	0.61	1.415
ข้อที่ 2	4.29	0.64	4.14	0.61	1.053
ข้อที่ 3	3.83	0.70	3.17	0.70	4.393**
ข้อที่ 4	4.48	0.71	4.07	0.64	2.752**
ข้อที่ 5	4.40	0.66	3.93	0.60	3.445**
ข้อที่ 6	3.98	0.90	3.50	0.67	2.754**
ข้อที่ 7	4.07	0.81	3.26	0.50	5.530**
ข้อที่ 8	4.12	0.77	3.31	0.60	5.353**
ข้อที่ 9	4.02	0.84	3.40	0.63	3.825**
ข้อที่ 10	4.38	0.73	3.88	0.59	3.443**
ข้อที่ 11	4.57	0.63	4.17	0.58	3.061**
ข้อที่ 12	4.29	0.60	3.88	0.50	3.361**
ข้อที่ 13	4.26	0.63	3.81	0.55	3.511**
ข้อที่ 14	4.36	0.58	3.83	0.44	4.690**
ข้อที่ 15	4.21	0.65	3.62	0.49	4.756**
ข้อที่ 16	3.69	0.92	3.12	0.74	3.130**
ข้อที่ 17	4.19	0.71	3.81	0.51	2.841**
ข้อที่ 18	4.36	0.69	3.79	0.52	4.279**
ข้อที่ 19	4.19	0.59	3.55	0.55	5.145**
ข้อที่ 20	4.19	0.71	3.74	0.50	3.394**
ข้อที่ 21	4.31	0.72	3.69	0.56	4.409**
ข้อที่ 22	3.93	0.81	3.40	0.54	3.485**
ข้อที่ 23	3.69	0.95	3.36	0.62	1.907
ข้อที่ 24	4.24	0.73	3.74	0.59	3.471**
ข้อที่ 25	4.17	0.73	3.60	0.59	3.955**
ข้อที่ 26	4.00	0.77	3.45	0.59	3.667**
ข้อที่ 27	4.19	0.71	3.64	0.53	4.010**

**p < .01, *P < .05

ตารางที่ 35 (ต่อ) คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเอง ฉบับที่ 1 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการ ปฏิบัติงานสูง (n = 42)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงาน โดยทั่วไป (n = 42)		t
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.	
ข้อที่ 28	4.07	0.68	3.60	0.59	3.445**
ข้อที่ 29	4.29	0.83	3.76	0.43	3.613**
ข้อที่ 30	4.26	0.80	3.67	0.53	4.036**
ข้อที่ 31	4.17	0.88	3.64	0.48	3.375**
ข้อที่ 32	4.38	0.73	3.76	0.48	4.575**
ข้อที่ 33	4.29	0.77	3.71	0.60	3.790**
ข้อที่ 34	4.19	0.74	3.64	0.53	3.890**
ข้อที่ 35	4.29	0.67	3.64	0.53	4.853**
ข้อที่ 36	4.19	0.77	3.62	0.54	3.931**
ข้อที่ 37	4.14	0.78	3.64	0.48	3.518**
ข้อที่ 38	4.05	0.82	3.64	0.48	2.741**
ข้อที่ 39	4.14	0.72	3.50	0.59	4.468**
ข้อที่ 40	3.86	0.75	3.24	0.62	4.126**
ข้อที่ 41	4.14	0.72	3.62	0.54	3.781**
ข้อที่ 42	4.17	0.58	3.60	0.54	4.655**
ข้อที่ 43	4.07	0.64	3.55	0.50	4.169**
ข้อที่ 44	4.17	0.73	3.67	0.48	3.717**
ข้อที่ 45	3.74	0.77	3.43	0.55	2.129*
ข้อที่ 46	4.00	0.62	3.62	0.54	2.993**
ข้อที่ 47	4.07	0.64	3.64	0.58	3.224**
ข้อที่ 48	4.29	0.64	3.60	0.50	5.546**
ข้อที่ 49	4.19	0.80	3.48	0.55	4.749**
ข้อที่ 50	4.48	0.74	3.74	0.63	4.930**
ข้อที่ 51	4.40	0.86	3.71	0.55	4.385**
ข้อที่ 52	4.36	0.66	3.50	0.51	6.705**
ข้อที่ 53	4.29	0.67	3.60	0.50	5.349**
ข้อที่ 54	4.21	0.92	3.67	0.57	3.266**
ข้อที่ 55	4.31	0.78	3.67	0.48	4.554**

**p < .01, *P < .05

ตารางที่ 35 (ต่อ) คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 1 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 42)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 42)		t
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.	
ข้อที่ 56	4.29	0.77	3.67	0.53	4.287**
ข้อที่ 57	4.19	0.89	3.71	0.51	3.012**
ข้อที่ 58	4.31	0.84	3.67	0.48	4.310**
ข้อที่ 59	4.14	0.90	3.50	0.51	4.038**
ข้อที่ 60	3.74	0.94	3.14	0.61	3.450**
ข้อที่ 61	4.00	0.70	3.40	0.59	4.229**
ข้อที่ 62	3.98	0.75	3.40	0.63	3.792**
ข้อที่ 63	4.26	0.59	3.83	0.54	3.491**
ข้อที่ 64	4.17	0.73	3.76	0.53	2.904**
ข้อที่ 65	3.86	0.84	3.50	0.63	2.194*
ข้อที่ 66	4.12	0.67	3.69	0.56	3.175**

**p < .01, *P < .05

จากตารางที่ 35 เมื่อทำการทดสอบค่าที (t-test) ของคะแนนเฉลี่ยในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 1 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 จำนวน 63 ข้อ โดยมีค่าที่ตั้งแต่ 2.129-6.705 และข้อที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1-2 และ 23 ตามลำดับ

ตารางที่ 36 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 2 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 42)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 42)		t
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.	
ข้อที่ 1	4.45	0.63	4.19	0.45	2.179*
ข้อที่ 2	3.40	0.94	3.24	0.73	0.910
ข้อที่ 3	4.02	0.78	3.79	0.72	1.456
ข้อที่ 4	4.50	1.09	4.17	1.17	1.354
ข้อที่ 5	4.83	0.58	4.76	0.62	0.546
ข้อที่ 6	4.29	0.86	3.76	0.79	2.900**

**n < .01 *P < .05

ตารางที่ 36 (ต่อ) คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 2 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 42)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 42)		t
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.	
ข้อที่ 7	4.21	0.81	4.00	0.80	1.221
ข้อที่ 8	3.86	0.81	3.83	0.62	0.151
ข้อที่ 9	4.17	0.79	3.95	0.44	1.531
ข้อที่ 10	3.55	0.86	3.57	0.59	-0.148
ข้อที่ 11	3.12	0.94	3.31	0.98	-0.910
ข้อที่ 12	3.52	0.92	3.33	0.85	0.989
ข้อที่ 13	3.81	0.77	3.60	0.94	1.142
ข้อที่ 14	4.19	0.77	3.71	0.81	2.766**
ข้อที่ 15	4.36	0.62	4.14	0.61	1.603
ข้อที่ 16	4.74	0.54	4.52	0.59	1.724
ข้อที่ 17	3.29	0.74	3.12	0.86	0.950
ข้อที่ 18	4.55	0.59	4.26	0.59	2.220*
ข้อที่ 19	4.38	0.70	3.81	0.86	3.341**
ข้อที่ 20	3.69	0.52	3.48	0.59	1.763
ข้อที่ 22	3.98	0.68	3.55	0.77	2.700**
ข้อที่ 23	4.31	0.72	4.10	0.79	1.303
ข้อที่ 24	3.38	1.27	2.90	1.08	1.855
ข้อที่ 25	3.60	0.70	2.86	0.84	4.364**
ข้อที่ 26	4.05	0.85	3.62	0.94	2.192*
ข้อที่ 27	3.64	0.91	3.43	0.99	1.034
ข้อที่ 28	4.19	0.71	3.69	0.64	3.390**
ข้อที่ 29	3.00	1.04	2.93	0.84	0.347
ข้อที่ 30	3.45	0.86	3.26	0.70	1.112
ข้อที่ 31	4.12	0.80	3.69	0.98	2.199*
ข้อที่ 32	4.26	0.80	3.69	0.78	3.317**
ข้อที่ 33	4.26	0.63	3.98	0.75	1.896
ข้อที่ 34	3.93	0.87	3.69	0.81	1.300
ข้อที่ 35	4.40	0.77	3.98	0.98	2.239*

**P < .01, *P < .05

ตารางที่ 36 (ต่อ) คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 2 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 42)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 42)		t
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.	
ข้อที่ 36	4.02	0.84	3.36	0.91	3.496**
ข้อที่ 37	3.48	0.83	3.05	0.88	2.289*
ข้อที่ 38	4.19	0.80	3.48	0.83	3.998**
ข้อที่ 39	3.67	1.36	3.02	1.30	2.221*
ข้อที่ 40	3.57	0.89	2.98	0.81	3.209**
ข้อที่ 41	3.31	1.00	2.95	0.99	1.648
ข้อที่ 42	3.79	0.87	2.88	0.86	4.788**
ข้อที่ 43	3.74	0.96	2.90	0.98	3.922**
ข้อที่ 44	3.90	0.76	3.74	0.89	0.926
ข้อที่ 45	4.00	0.70	3.50	0.80	3.043**
ข้อที่ 46	3.50	0.89	3.36	0.76	0.791
ข้อที่ 47	4.05	0.73	3.67	0.79	2.300*
ข้อที่ 48	4.10	0.79	3.93	0.78	0.974
ข้อที่ 49	3.69	1.16	3.48	0.86	0.962
ข้อที่ 50	3.12	1.42	2.64	1.14	1.694
ข้อที่ 51	4.29	1.04	4.00	1.10	1.217
ข้อที่ 52	4.33	0.79	3.86	0.95	2.500*
ข้อที่ 53	4.05	0.82	4.02	0.78	0.136
ข้อที่ 54	4.81	0.55	4.71	0.51	0.823
ข้อที่ 55	4.88	0.63	4.95	0.22	-0.693
ข้อที่ 56	4.38	0.96	4.05	0.99	1.568
ข้อที่ 57	4.43	0.89	4.02	1.05	1.911
ข้อที่ 58	3.31	1.20	3.33	1.34	-0.086
ข้อที่ 59	4.24	1.39	4.36	1.21	-0.419
ข้อที่ 60	4.19	0.71	3.88	0.94	1.703
ข้อที่ 61	1.50	0.80	1.52	0.86	-0.131
ข้อที่ 62	4.4	0.73	3.79	0.92	3.397**
ข้อที่ 63	4.50	0.71	4.31	0.72	1.536

**p < .01, *P < .05

ตารางที่ 36 (ต่อ) คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 2 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 42)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 42)		t
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.	
ข้อที่ 64	4.07	1.00	3.95	0.99	0.550
ข้อที่ 65	4.07	0.89	3.48	0.86	3.106**
ข้อที่ 66	3.33	1.41	3.26	0.99	0.269

**p < .01, *P < .05

จากตารางที่ 36 เมื่อทำการทดสอบค่าที (t-test) ของคะแนนเฉลี่ยในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 2 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 จำนวน 24 ข้อ โดยมีค่าที่ตั้งตั้งแต่ 2.179 – 4.788 และข้อที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 31 ข้อ

ตารางที่ 37 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 3 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 42)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 42)		t
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.	
ข้อที่ 1	4.67	0.61	4.52	0.71	0.991
ข้อที่ 2	4.64	6.11	3.60	0.54	1.107
ข้อที่ 3	3.31	1.65	3.40	1.34	-0.290
ข้อที่ 4	3.81	0.99	3.33	0.98	2.212*
ข้อที่ 5	4.43	0.77	4.19	0.59	1.587
ข้อที่ 6	3.55	1.25	3.52	0.77	0.105
ข้อที่ 7	4.45	0.71	4.14	0.65	2.096*
ข้อที่ 8	4.38	0.66	3.93	0.60	3.283**
ข้อที่ 9	4.36	0.66	3.86	0.65	3.518**
ข้อที่ 10	4.17	0.79	3.69	0.72	2.888**
ข้อที่ 11	4.07	0.92	3.57	0.80	2.655**
ข้อที่ 12	4.52	0.59	3.98	0.81	3.530**
ข้อที่ 13	3.83	0.82	3.26	0.89	3.062**

**P < .01, *P < .05

ตารางที่ 37 (ต่อ) คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 3 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 42)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 42)		t
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.	
ข้อที่ 14	3.67	0.79	2.81	0.86	4.761**
ข้อที่ 15	4.38	0.73	3.79	0.65	3.956**
ข้อที่ 16	4.50	0.67	4.12	0.67	2.602*
ข้อที่ 17	4.21	0.81	3.76	0.76	2.637*
ข้อที่ 18	4.43	0.59	4.02	0.60	3.105**
ข้อที่ 19	3.83	1.03	3.52	0.92	1.451
ข้อที่ 20	4.26	0.59	3.71	0.74	3.752**
ข้อที่ 21	4.17	0.66	3.79	0.52	2.940**
ข้อที่ 22	3.83	0.85	3.12	0.74	4.101**
ข้อที่ 23	4.19	0.74	3.48	0.71	4.523**
ข้อที่ 24	4.36	0.76	3.88	0.55	3.291**
ข้อที่ 25	4.60	0.63	4.21	0.61	2.831**
ข้อที่ 26	4.40	0.73	4.00	0.54	2.876**
ข้อที่ 27	3.95	0.76	3.43	0.55	3.613**
ข้อที่ 28	4.31	0.81	3.67	0.69	3.920**
ข้อที่ 29	4.29	0.67	3.60	0.59	5.011**
ข้อที่ 30	3.86	0.81	3.14	0.65	4.454**
ข้อที่ 31	4.19	0.80	3.60	0.59	3.877**
ข้อที่ 32	3.62	0.96	3.24	0.66	2.122*
ข้อที่ 33	4.05	0.70	3.60	0.73	2.896**
ข้อที่ 34	4.19	0.71	3.33	0.75	5.374**
ข้อที่ 35	4.31	0.68	3.76	0.79	3.403**
ข้อที่ 36	4.29	0.64	3.69	0.72	4.031**
ข้อที่ 37	3.93	0.81	3.21	0.78	4.116**
ข้อที่ 38	4.10	0.66	3.26	0.83	5.113**
ข้อที่ 39	3.88	0.74	3.26	0.91	3.417**
ข้อที่ 40	3.98	0.72	3.40	0.83	3.384**
ข้อที่ 41	4.43	0.63	3.83	0.70	4.110**

**P < .01, *P < .05

ตารางที่ 37 (ต่อ) คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 3 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 42)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 42)		t
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.	
ข้อที่ 42	3.71	0.77	3.26	0.70	2.808**
ข้อที่ 43	4.07	0.60	3.62	0.73	3.099**
ข้อที่ 44	4.21	0.68	3.76	0.69	3.018**
ข้อที่ 45	3.76	0.85	3.52	0.74	1.369
ข้อที่ 46	3.90	0.69	3.52	0.59	2.707**
ข้อที่ 47	3.86	0.68	3.45	0.59	2.900**
ข้อที่ 48	4.02	0.68	3.52	0.59	3.587**
ข้อที่ 49	3.43	0.83	3.26	0.77	0.955**
ข้อที่ 50	4.64	0.66	4.38	0.62	1.876
ข้อที่ 51	4.45	0.71	4.12	0.59	2.344*
ข้อที่ 52	4.14	0.75	3.67	0.72	2.963**
ข้อที่ 53	3.98	1.18	3.62	0.85	1.590
ข้อที่ 54	4.62	0.66	4.57	0.63	0.338
ข้อที่ 55	4.45	0.67	4.40	0.63	0.336
ข้อที่ 56	4.55	0.74	4.33	0.85	1.236
ข้อที่ 57	3.40	0.94	3.19	0.94	1.044
ข้อที่ 58	5.19	6.66	3.69	0.68	1.452
ข้อที่ 59	4.33	0.69	3.88	0.71	2.978**
ข้อที่ 60	4.45	0.67	3.69	0.75	4.915**
ข้อที่ 61	4.17	0.73	3.50	0.71	4.252**
ข้อที่ 62	3.98	0.75	3.48	0.89	2.786**
ข้อที่ 63	4.60	0.63	4.36	0.69	1.652
ข้อที่ 64	4.55	0.63	4.10	0.66	3.218**
ข้อที่ 65	4.52	1.15	4.36	1.19	0.653
ข้อที่ 66	4.21	0.95	3.95	0.88	1.309
ข้อที่ 67	3.83	1.12	3.00	1.01	3.570**
ข้อที่ 68	4.71	0.51	4.07	0.87	4.148**
ข้อที่ 69	1.95	1.21	2.69	1.07	-2.963

**P < .01, *P < .05

ตารางที่ 37 (ต่อ) คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 3 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 42)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 42)		t
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.	
ข้อที่ 70	4.62	0.62	5.36	6.61	-0.721
ข้อที่ 71	4.67	0.65	4.40	0.59	1.938
ข้อที่ 72	4.45	0.67	3.95	0.79	3.117**
ข้อที่ 73	4.55	0.63	3.95	0.70	4.099**

**P < .01, *P < .05

จากตารางที่ 37 เมื่อทำการทดสอบค่าที (t-test) ของคะแนนเฉลี่ยในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 3 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 จำนวน 54 ข้อ โดยมีค่าที่ตั้งแต่ 0.955 – 5.374 และข้อที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 19 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1-3, 5-6, 19, 45, 50, 53-58, 63, 65-66 และ 70-71 ตามลำดับ

ตารางที่ 38 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 4 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 42)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 42)		t
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.	
ข้อที่ 1	4.79	0.47	4.48	0.59	2.647**
ข้อที่ 2	4.43	0.63	4.38	0.66	0.338
ข้อที่ 3	4.26	0.77	4.00	0.70	1.636
ข้อที่ 4	4.52	0.59	4.14	0.61	2.905**
ข้อที่ 5	4.40	0.83	4.05	0.73	2.095*
ข้อที่ 6	4.38	0.79	4.02	0.72	2.165*
ข้อที่ 7	4.12	0.71	3.21	0.84	5.338**
ข้อที่ 8	4.02	0.81	3.31	0.78	4.112**
ข้อที่ 9	3.88	0.80	3.12	0.63	4.832**
ข้อที่ 10	3.95	1.17	3.29	1.11	2.681**
ข้อที่ 11	4.10	0.66	3.38	0.76	4.600**

**P < .01, *P < .05

ตารางที่ 38 (ต่อ) คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 4 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 42)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 42)		t
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.	
ข้อที่ 12	3.40	0.99	3.02	0.78	1.959
ข้อที่ 13	4.05	0.85	3.55	0.67	2.985*
ข้อที่ 14	4.21	0.61	3.69	0.75	3.524**
ข้อที่ 15	3.88	0.77	3.33	0.79	3.222**
ข้อที่ 16	3.81	1.25	3.55	1.11	1.014
ข้อที่ 17	4.24	0.82	3.76	0.98	2.410*
ข้อที่ 18	2.88	1.43	2.57	1.02	1.141
ข้อที่ 19	2.93	1.33	2.60	1.13	1.238
ข้อที่ 20	2.79	1.24	2.43	1.06	1.417
ข้อที่ 21	3.40	1.19	2.86	0.75	2.521*
ข้อที่ 22	3.48	1.23	2.81	1.06	2.650*
ข้อที่ 23	3.95	0.96	3.33	0.90	3.044**
ข้อที่ 24	3.98	0.98	3.43	0.83	2.771**
ข้อที่ 25	3.79	1.07	2.98	0.81	3.904**
ข้อที่ 26	3.64	1.10	2.69	0.90	4.348**
ข้อที่ 27	4.36	1.06	3.76	1.16	2.455*
ข้อที่ 28	3.69	1.02	2.71	1.02	4.380**
ข้อที่ 29	4.45	0.74	3.98	0.75	2.933*
ข้อที่ 30	4.64	0.66	4.43	0.63	1.527
ข้อที่ 31	4.17	0.93	3.40	1.17	3.297**
ข้อที่ 32	3.38	1.06	2.83	1.08	2.347*
ข้อที่ 33	3.57	0.70	3.07	0.84	2.962**
ข้อที่ 34	3.79	0.65	3.38	0.62	2.925**
ข้อที่ 35	4.21	0.56	3.62	0.73	4.177**
ข้อที่ 36	3.48	1.29	3.31	1.02	0.655
ข้อที่ 37	4.21	0.72	3.43	0.70	5.070**
ข้อที่ 38	4.36	0.69	3.67	0.75	4.371**
ข้อที่ 39	4.12	0.77	3.21	0.72	5.567**

**P < .01, *P < .05

ตารางที่ 38 (ต่อ) คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 4 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 42)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 42)		t
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.	
ข้อที่ 40	4.62	0.66	3.86	0.57	5.674**
ข้อที่ 41	4.76	0.48	3.95	0.62	6.649**
ข้อที่ 42	4.69	0.52	4.17	0.62	4.198**
ข้อที่ 43	4.71	0.55	4.10	0.79	4.157**
ข้อที่ 44	4.38	0.70	3.60	0.99	4.208**
ข้อที่ 45	4.67	0.65	4.02	0.87	3.838**
ข้อที่ 46	4.48	0.63	3.86	0.65	4.430**
ข้อที่ 47	4.55	0.71	3.83	0.82	4.268**
ข้อที่ 48	4.02	1.07	3.14	1.12	3.691**
ข้อที่ 49	3.64	0.96	2.67	0.90	4.808**
ข้อที่ 50	3.55	0.99	2.76	0.85	3.896**
ข้อที่ 51	3.60	1.36	2.95	1.23	2.271*
ข้อที่ 52	3.90	0.91	3.52	0.74	2.111*
ข้อที่ 53	3.10	1.21	2.43	0.97	2.796**
ข้อที่ 54	3.79	0.92	3.38	0.99	1.940
ข้อที่ 55	2.52	1.27	1.88	1.17	2.407*
ข้อที่ 56	3.88	1.02	2.26	1.25	6.510**
ข้อที่ 57	3.86	1.35	3.76	1.12	0.351
ข้อที่ 58	3.67	0.95	3.31	0.87	1.793
ข้อที่ 59	3.52	0.94	2.79	0.72	4.038**
ข้อที่ 60	2.93	1.26	1.79	0.98	4.654**
ข้อที่ 61	4.43	0.77	4.43	0.67	0
ข้อที่ 62	4.38	1.01	4.31	0.84	0.352
ข้อที่ 63	4.31	0.78	3.67	0.65	4.101**
ข้อที่ 64	4.64	0.66	4.29	0.67	2.463*
ข้อที่ 65	4.71	0.64	4.24	0.82	2.973**
ข้อที่ 66	4.60	0.66	4.10	0.88	2.942**
ข้อที่ 67	4.69	0.68	4.07	0.84	3.717**

**P < .01, *P < .05

ตารางที่ 38 (ต่อ) คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 4 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 42)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 42)		t
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.	
ข้อที่ 68	4.76	0.76	4.29	1.09	2.326*
ข้อที่ 69	4.57	0.67	4.10	0.62	3.394**
ข้อที่ 70	4.19	0.77	3.69	0.60	3.303**
ข้อที่ 71	3.52	0.97	2.88	0.97	3.042**
ข้อที่ 72	3.83	1.12	3.36	0.91	2.137*
ข้อที่ 73	4.43	0.80	3.83	0.85	3.297**
ข้อที่ 74	3.93	1.24	3.24	1.10	2.703**
ข้อที่ 75	4.14	0.78	3.43	0.59	4.720**
ข้อที่ 76	3.48	1.29	2.79	0.72	3.028**
ข้อที่ 77	3.62	1.06	2.62	0.96	4.533**
ข้อที่ 78	4.24	0.73	3.52	0.71	4.568**
ข้อที่ 79	3.21	1.28	2.43	1.02	3.118**
ข้อที่ 80	2.67	1.32	2.21	1.00	1.771

**P < .01, *P < .05

จากตารางที่ 38 เมื่อทำการทดสอบค่าที (t-test) ของคะแนนเฉลี่ยในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 4 ของครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและครูกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 จำนวน 65 ข้อ โดยมีค่าที่ตั้งตั้งแต่ 2.111 – 6.649 และข้อที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2-3, 12, 16, 18-20, 30, 36, 54, 57-58, 61-62 และ 80 ตามลำดับ

2.2 การคัดเลือกข้อคำถามและพัฒนาแบบประเมินตนเอง

ในการคัดเลือกและปรับปรุงข้อคำถามก่อนที่จะนำไปใช้จริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.2.1 ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามแต่ละฉบับโดยพิจารณาจากข้อคำถามเดิมที่ได้จากการทดลองครั้งที่ 1 จำนวน 41 ข้อมาประกอบการพิจารณาพร้อมทั้งใช้เกณฑ์การพิจารณา 3 เกณฑ์ควบคู่กันไปด้วย คือ 1) ข้อคำถามนั้นเป็นประเด็นที่ตรงกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญร้อยละ 80 ขึ้นไป หรือมีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับประเด็นชี้วัดในตารางโครงสร้างมากกว่า 0.80 ขึ้นไป 2) ค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับ

คะแนนรวมรายด้านมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อหรือค่าสถิติที (t-test) มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการพิจารณาตามเกณฑ์ทั้ง 3 เกณฑ์ได้จำนวนข้อคำถามในแต่ละฉบับดังตารางที่ 39

ตารางที่ 39 จำนวนข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้ง 3 เกณฑ์ ในการทดลองครั้งที่ 2

ฉบับที่ / องค์ประกอบ	จำนวนข้อ (ข้อ)	จำนวนข้อคำถามที่ผ่าน 2 เกณฑ์	จำนวนข้อคำถามที่ผ่าน 3 เกณฑ์
1. การวางแผนและเตรียมการสอน	66	52	50
2. การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	65	60	25
3. การจัดการเรียนการสอน	73	67	51
4. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	80	78	63
รวม	284	257	189

2.2.2 หลังจากคัดเลือกข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ตามเกณฑ์ทั้ง 3 เกณฑ์แล้วได้ข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 189 ข้อ แต่ยังไม่ครอบคลุมและครบตามตารางโครงสร้าง ผู้วิจัยจึงพิจารณาข้อคำถามเพิ่มเติมจากข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ 2 ใน 3 ของเกณฑ์เดิม ผลที่ได้เมื่อพิจารณาเกณฑ์ทั้ง 2 เกณฑ์ พบว่า มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ตามตารางโครงสร้างที่กำหนดไว้ในแต่ละด้านรวมจำนวน 172 ข้อ คือ ด้านที่ 1 จำนวน 32 ข้อ ด้านที่ 2 จำนวน 25 ข้อ ด้านที่ 3 จำนวน 51 ข้อ และด้านที่ 4 จำนวน 64 ข้อ ซึ่งข้อคำถามทั้ง 172 ข้อ แต่ยังไม่มีความครอบคลุมตามตารางโครงสร้างในแต่ละด้านและยังไม่ครบตามจำนวนข้อคำถามที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ จำนวน 200 ข้อ โดยพิจารณาจากการกำหนดลำดับความสำคัญและน้ำหนักองค์ประกอบโดยเฉลี่ยทั้ง 4 ด้าน จากผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและการประเมินครู (ชุดเดียวกันกับที่กำหนดไว้ครั้งแรก) ดังแสดงในตารางที่ 40, 41 และ 42

ตารางที่ 40 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการจัดลำดับความสำคัญแบบประเมินตนเองแต่ละฉบับ

จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน

ลำดับความสำคัญ	ความถี่ของด้านที่ 1 (%)	ความถี่ของด้านที่ 2 (%)	ความถี่ของด้านที่ 3 (%)	ความถี่ของด้านที่ 4 (%)
ลำดับที่ 1	3 (30)	0 (00)	0 (00)	5 (50)
ลำดับที่ 2	2 (20)	1 (10)	5 (50)	0 (00)
ลำดับที่ 3	2 (20)	1 (10)	3 (30)	2 (20)
ลำดับที่ 4	1 (10)	6 (60)	0 (00)	1 (10)
เท่า ๆ กัน	2 (20)	2 (20)	2 (20)	2 (20)
รวม	10 (100)	10 (100)	10 (100)	10 (100)

จากตารางที่ 40 จะพบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่านได้จัดลำดับความสำคัญในแต่ละฉบับของแบบประเมินตนเอง โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านที่ 4 จำนวน 5 ท่าน ร้อยละ 50 ลำดับที่ 2 คือ ด้านที่ 3 จำนวน 5 ท่าน (ร้อยละ 50) ลำดับที่ 3 คือ ด้านที่ 1 จำนวน 2 ท่าน (ร้อยละ 20) และลำดับที่ 4 คือ ด้านที่ 2 จำนวน 6 ท่าน (ร้อยละ 60) ตามลำดับ

ตารางที่ 41 สรุปน้ำหนักความสำคัญโดยเฉลี่ยของแบบประเมินตนเองแต่ละด้าน (ฉบับ) จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 ท่าน

ด้านที่ (ฉบับที่)	ลำดับความสำคัญ	น้ำหนักคะแนนโดยเฉลี่ย
1. การวางแผนและเตรียมการสอน	3	22
2. การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	4	20
3. การจัดการเรียนการสอน	2	27
4. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	1	31
รวม	1-4	100

จากตารางที่ 41 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 ท่าน ได้ให้น้ำหนักความสำคัญแต่ละด้านโดยจัดลำดับความสำคัญในลำดับที่ 1 คือ ด้านที่ 4 โดยมีน้ำหนักเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 31 ลำดับที่ 2 คือ ด้านที่ 3 มีน้ำหนักเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 27 ลำดับที่ 3 คือ ด้านที่ 1 มีน้ำหนักเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 22 และลำดับที่ 4 คือ ด้านที่ 2 มีน้ำหนักเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ

จากตารางที่ 40 และ 41 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่าน ได้มีความเห็นตรงกันในการให้ลำดับความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบหลักทั้ง 4 องค์ประกอบ และมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 ท่านให้น้ำหนักความสำคัญแต่ละด้านโดยมีน้ำหนักเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบหลักคิดเป็นร้อยละ 22 20 27 และ 31 ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดน้ำหนักในการสร้างข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบเป็น 2 เท่าของความเห็นที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ โดยสร้างข้อคำถามแต่ละด้านมีจำนวนเป็น 44 40 54 และ 62 ข้อตามลำดับ รวมข้อคำถามที่สร้างจำนวน 200 ข้อ ดังแสดงในตารางที่ 42

ตารางที่ 42 จำนวนข้อคำถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำใช้ในการเก็บข้อมูลจริงจำแนกตามองค์ประกอบหลักทั้ง 4 องค์ประกอบ

องค์ประกอบหลัก	จำนวนข้อคำถาม (ข้อ)	ร้อยละ
1. การวางแผนและเตรียมการสอน	44	22
2. การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	40	20
3. การจัดการเรียนการสอน	54	27
4. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	62	31
รวม	200	100

เมื่อผู้วิจัยได้พิจารณาข้อคำถามในแต่ละด้านที่ได้จากการคัดเลือกข้อคำถามที่ผ่านทั้ง 2 เกณฑ์ แล้ว และปรับปรุงข้อคำถามเพื่อให้ครบถ้วน จำนวน 200 ข้อ ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการปรับปรุงข้อคำถาม โดยการคัดเลือกข้อคำถามและมีการเพิ่มและยุบรวมข้อคำถามที่มีความสำคัญเท่า ๆ กันในตัวเองซึ่งแต่ละตัว โดยนำข้อคำถามที่ได้ครั้งแรก 172 ข้อมาพิจารณาและปรับเพิ่มในแต่ละด้านดังตารางที่ 43

ตารางที่ 43 จำนวนข้อคำถามที่ได้ปรับปรุงก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

ฉบับที่ / องค์ประกอบ	จำนวนข้อคำถาม ที่ผ่านทั้ง 2 เกณฑ์	จำนวนข้อคำถาม ที่ปรับโดยการเพิ่ม	จำนวนข้อคำถาม ที่ยุบรวม/ตัดออก	จำนวนข้อคำถาม ที่ต้องการสร้าง
1. การวางแผนและเตรียมการสอน	32	18	6	44
2. การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	25	17	2	40
3. การจัดการเรียนการสอน	51	5	2	54
4. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	64	13	15	62
รวม	172	53	189	200

จากตารางที่ 43 พบว่า ข้อคำถามที่ต้องการสร้างทั้ง 4 ด้านมีจำนวน 200 ข้อ โดยด้านที่ 1 มีข้อคำถามที่ใช้ได้จำนวน 32 ข้อ มีการปรับเพิ่มจำนวน 18 ข้อ และตัดออก/ยุบรวมเป็นข้อเดียวกันจำนวน 6 ข้อ ทำให้ได้ข้อคำถามครบตามตารางโครงสร้างด้านที่ 1 จำนวน 44 ข้อ ในด้านที่ 2 มีข้อคำถามที่ใช้ได้จำนวน 25 ข้อ มีการปรับเพิ่มจำนวน 17 ข้อ และตัดบางข้อที่ไม่สำคัญออกจำนวน 2 ข้อ ทำให้ได้ข้อคำถามครบตามตารางโครงสร้างด้านที่ 2 จำนวน 40 ข้อ ในด้านที่ 3 มีข้อคำถามที่ใช้ได้จำนวน 51 ข้อ มีการปรับเพิ่มจำนวน 5 ข้อ และตัดออกจำนวน 2 ข้อ ทำให้ได้ข้อคำถามครบตามตารางโครงสร้างด้านที่ 3 จำนวน 54 ข้อ และในด้านที่ 4 มีข้อคำถามที่ใช้ได้จำนวน 64 ข้อ มีการปรับเพิ่มจำนวน 13 ข้อ และตัดข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ ทำให้ได้ข้อคำถามด้านที่ 4 จำนวน 62 ข้อ ตามลำดับ

2.3 ลักษณะของแบบประเมินตนเองฉบับที่นำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง มี 1 ชุด จำนวน 207 ข้อ โดยมีค่าชี้แจงเบื้องต้น ค่าชี้แจงในการตอบ และวิธีการตอบในแต่ละตอนและแต่ละฉบับประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัว จำนวน 7 ข้อ มีลักษณะให้เติมข้อความและตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย วัน เดือน ปีที่ประเมิน โรงเรียน จังหวัด เขตการศึกษา เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน การได้รับรางวัลหรือการได้รับการยกย่อง และประเภทของครูที่เคยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่อง

ตอนที่ 2 เป็นคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน 2) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน และ 4) ด้านความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ โดยแบ่งออกเป็น 4 ฉบับซึ่งวัดในแต่ละด้านตามลำดับ มีรูปแบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ (Rating Scales) จำนวนรวมทั้งหมด 200 ข้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ฉบับที่ 1 ความเหมาะสมในการวางแผนและเตรียมการสอน จำนวน 44 ข้อ
ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 1-44

ฉบับที่ 2 พฤติกรรมกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 1-40

ฉบับที่ 3 การจัดการเรียนการสอน จำนวน 54 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 1-54

ฉบับที่ 4 ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ จำนวน 62 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 1-62

แบบประเมินตนเองแต่ละฉบับที่สร้างขึ้นอยู่ภายใต้องค์ประกอบหลักทั้ง 4 องค์ประกอบ และมีตัวอย่างแต่ละฉบับดังต่อไปนี้

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตนเองในการปฏิบัติงานของครู มีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบ่งเป็นแบบประเมินตนเองโดยแบ่งเป็น 4 ฉบับ ซึ่งมีรูปแบบเป็นมาตรฐานค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามลำดับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมในการวางแผนและเตรียมการสอน โดยให้ครูผู้สอนประเมินตนเองที่ตรงกับช่องระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมาจนถึงขณะนี้ โดยให้เขียนเครื่องหมาย 3 จากช่องที่มีระดับความคิดเห็น มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1) ตามลำดับ ดังตัวอย่าง

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด		น้อยที่สุด		
		100 %	50 %	0 %		
		5	4	3	2	1
0	ความแม่นยำในเรื่องที่สอน		3			

จากตัวอย่างฉบับที่ 1 ข้อ 0 แสดงว่า ท่านมีความแม่นยำในเรื่องที่สอนในระดับ 4 หรือ มีความแม่นยำในเรื่องที่สอนอยู่ในระดับมาก

ฉบับที่ 2 แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยให้ครูผู้สอน ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนที่ตนสอนหรืออยู่ในความดูแลโดยประเมินเป็นระดับความถี่ของการเกิดพฤติกรรมของนักเรียนโดยส่วนใหญ่ตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมาจนถึงขณะนี้ โดยให้เขียนเครื่องหมาย 3 จากช่องที่มีระดับความคิดเห็น มากที่สุด (80-100 %) มาก (60-79 %) ปานกลาง (40-59 %) น้อย (10-39 %) และน้อยที่สุด (<10 %) ตามลำดับ ดังตัวอย่าง

ข้อ	รายการพฤติกรรม	ระดับความถี่ของการเกิดพฤติกรรม				
		มากที่สุด(80-100%)	มาก(60-79%)	ปานกลาง(40-59)	น้อย(10-39%)	น้อยที่สุด(<10%)
0	นักเรียนก่อนทวนท่านและไม่ตั้งใจเรียน				3	

จากตัวอย่างในฉบับที่ 2 ข้อ 0 แสดงว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่ท่านสอนมีพฤติกรรมก่อนทวนและไม่ตั้งใจเรียนอยู่ในระดับน้อย หรือมีพฤติกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นประมาณร้อยละ 10-39

ฉบับที่ 3 แบบประเมินการจัดการเรียนการสอน โดยให้ครูผู้สอนประเมินความถี่ของพฤติกรรมหรือคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของตนเองตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมาจนถึงขณะนี้โดยให้เขียนเครื่องหมาย 3 จากช่องที่มีระดับความถี่พฤติกรรมทุกครั้ง (80-100 %) เกือบทุกครั้ง (60-79 %) เป็นบางครั้ง (40-59 %) นาน ๆ ครั้ง (10-39 %) และไม่เคยหรือไม่มีเลย ตามลำดับ ดังตัวอย่าง

ข้อ	รายการพฤติกรรม	ความถี่ของพฤติกรรม				
		←—————→				
		ทุกครั้ง			ไม่เคย	
		5	4	3	2	1
0	ท่านให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบ			3		

จากตัวอย่างในฉบับที่ 3 ข้อ 0 แสดงว่า ท่านให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบเป็นบางครั้ง หรือพฤติกรรมการให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบเกิดขึ้นประมาณร้อยละ 40-59

ตารางที่ 44 (ต่อ) การกำหนดการให้คะแนนในแบบประเมินตนเองแต่ละฉบับ

ฉบับที่	จำนวนข้อ	เกณฑ์การตรวจให้คะแนน	
		ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
3. การจัดการเรียนการสอน	54 (ข้อที่ 1-54)	ได้แก่ ข้อที่ 1-54 ตอบ 1 ให้ 1 คะแนน ตอบ 2 ให้ 2 คะแนน ตอบ 3 ให้ 3 คะแนน ตอบ 4 ให้ 4 คะแนน ตอบ 5 ให้ 5 คะแนน	ไม่มีข้อความทางลบ
4. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	62 (ข้อที่ 1-62)	ได้แก่ ข้อที่ 1-7, 9-12, 14-28, 30-55, 57 และ 59-62 ตอบ 1 ให้ 1 คะแนน ตอบ 2 ให้ 2 คะแนน ตอบ 3 ให้ 3 คะแนน ตอบ 4 ให้ 4 คะแนน ตอบ 5 ให้ 5 คะแนน	ได้แก่ ข้อที่ 8,13 29, 56 และ 58 ตอบ 1 ให้ 5 คะแนน ตอบ 2 ให้ 4 คะแนน ตอบ 3 ให้ 3 คะแนน ตอบ 4 ให้ 2 คะแนน ตอบ 5 ให้ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 การนำแบบประเมินตนเองที่สร้างและพัฒนาแล้วไปใช้เก็บข้อมูลจริง

การนำแบบประเมินตนเองฉบับปรับปรุงไปเก็บข้อมูลจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ข้าราชการครูสายผู้สอนที่กำลังปฏิบัติ การสอนในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2543 จาก 12 เขตการศึกษาทั่วประเทศ (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) จำนวน 353,542 คน (ข้อมูลจาก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

3.1.2.1 วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนจากโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มจำนวนครูผู้สอนโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอนทั้ง 12 เขต การศึกษาโดยสุ่มจังหวัดในแต่ละเขตการศึกษาโดยใช้สัดส่วนร้อยละ 50 ของจำนวนจังหวัดในแต่ละเขต การศึกษาได้จำนวน 35 จังหวัด จากนั้นสุ่มอำเภอจากจังหวัดมาจังหวัดละ 4 อำเภอ สุ่มโรงเรียนมา 1

โรงเรียนของแต่ละอำเภอได้จำนวน 140 โรงเรียน โดยเลือกอำเภอเมือง 1 อำเภอของแต่ละจังหวัด และสุ่มอีก 3 อำเภอที่เหลือ จากนั้นสุ่มครูในแต่ละโรงเรียนโดยการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling)

3.1.2.2 การคำนวณขนาดตัวอย่าง ในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของวิธีการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) ผู้วิจัยได้ใช้สูตรของยามาเน่และเปรียบเทียบขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของยามาเน่ (Yamane, 1970 ; ประคอง กรรณสูต, 2542) จากจำนวนครู 353,542 คน โดยใช้สูตรในการคำนวณดังนี้

$$n = N / (1 + Ne^2)$$

เมื่อ n คือ ขนาดของตัวอย่างประชากร

N คือ ขนาดของประชากร

E คือ ความคลาดเคลื่อน (ของข้อมูลที่รวบรวมได้จากตัวอย่างประชากร) เท่าที่จะยอมรับได้ หรือเป็นความคลาดเคลื่อนเนื่องมาจากการสุ่มเท่าที่จะยอมรับได้

การคำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรยามาเน่ ผู้วิจัยได้คำนวณโดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นได้ไม่เกิน 5 % ซึ่งจากการคำนวณได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างประมาณ 400 คน แต่เนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาคุณภาพด้านการปฏิบัติงานของครูเพื่อให้ได้สารสนเทศที่สามารถอ้างอิงได้ทั้ง 12 เขตการศึกษาทั่วประเทศ ผู้วิจัยได้จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีก 1.5 เท่าของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ในครั้งแรก ($1.5 \times 400 = 600$ คน) รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,000 คน เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างแล้วผู้วิจัยได้ส่งแบบประเมินตนเองไปให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,500 คน ได้รับกลับคืนมาจำนวน 934 คน (ร้อยละ 62.27) ซึ่งเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนและมีความเพียงพอในการนำมาใช้ในวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาแบบประเมินตนเองในการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.2.1 การสำรวจรายชื่อ จำนวน ขนาดของโรงเรียน และจำนวนกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในสถานระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2543 จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนครู จำนวนโรงเรียนด้วยตนเองจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสุ่มตัวอย่าง

3.2.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย

และขอจัดทำหนังสือขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบประเมินตนเอง จากครูในโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำเอกสารเสริมความรู้เกี่ยวกับระดับคุณภาพครูแก่ให้แก่ครูและผู้บริหารของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วย

3.2.3 ผู้วิจัยนำแบบประเมินตนเองชุดที่ใช้จริงจัดแยกบรรจุใส่ซองตามโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน 140 โรงเรียน โดยผู้วิจัยได้ทำหน้าที่แจ้งในการขอความร่วมมือในการตอบแบบประเมินตนเองแก่ครูและผู้บริหารโรงเรียนในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผ่านความเห็นชอบและตรวจสอบความถูกต้องจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว

3.2.4 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบประเมินตนเองทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ ลงทะเบียน และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง รวมทั้งหมด จำนวน 1,500 ชุด

3.2.5 ผู้วิจัยดำเนินการติดตามแบบประเมินตนเองโดยใช้วิธีการติดตามทางโทรศัพท์ จำนวน 2 ครั้ง คือ หลังจากที่ผู้วิจัยได้ส่งแบบประเมินตนเองไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประมาณ 1 สัปดาห์ และหลังจากการติดตามครั้งที่ 1 อีกประมาณ 2 สัปดาห์

3.2.6 ผู้วิจัยนำแบบประเมินตนเองที่ได้รับคืนมาตรวจสอบข้อมูลการตอบและคัดเลือกแบบประเมินตนเองที่มีความสมบูรณ์และครบถ้วนทั้งหมด 934 ชุด คิดเป็นร้อยละ 62.27 เพื่อนำไปการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.2.7 ผู้วิจัยได้เตรียมจัดทำสมุดลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบประเมินตนเองเพื่อสะดวกและง่ายในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2.8 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินตนเองในด้านความตรงและความเที่ยงโดยดำเนินการวิเคราะห์ตามสมุดลงรหัสที่เตรียมไว้เรียบร้อยแล้ว

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบประเมินตนเองที่นำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และโปรแกรม LISREL 8.10 โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงมาทำการวิเคราะห์โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบประเมินตนเองจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 934 คน โดยการคำนวณหา จำนวน ร้อยละ ของข้อมูลในตอนที่ 1 เพื่อให้ทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และใช้สูตร (ดังแสดงในภาคผนวก ก) ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในบทที่ 4

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองโดยรวมทั้ง 4 ด้านและจำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ คะแนนเต็ม ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) มัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) คะแนนสูงสุด (Maximum) คะแนนต่ำสุด (Minimum) และ พิสัย (Range) ทั้งนี้เพื่อให้ทราบลักษณะการแจกแจงและการกระจายของข้อมูล

และการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อของแบบประเมินตนเองโดยพิจารณาจาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งในการวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และใช้สูตร (ดังแสดงในภาคผนวก ก) ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในบทที่ 4

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองได้แก่ ความตรงและความเที่ยง ดังนี้

3.1 ความตรงของแบบประเมินตนเอง (Validity) ได้แก่

3.1.1 ความตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) โดยใช้เทคนิคกลุ่มที่

รู้จัก (Known-Group Method) โดยการทดสอบค่าที (t-test) จากสูตร (ดูสูตรในภาคผนวก ก) กับกลุ่มครู 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป โดยกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงพิจารณาจากครูที่เคยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องให้เป็นครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ (เช่น ครูภูมิปัญญาไทย) จากการตอบแบบประเมินตนเองตอนที่ 1 ข้อที่ 6-7 (ฉบับใช้จริง) และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปพิจารณาจากครูที่ไม่เคยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องให้เป็นครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ (เช่น ครูภูมิปัญญาไทย) จากการตอบแบบประเมินตนเองตอนที่ 1 ข้อที่ 6 (ตอบว่า “ไม่เคย” ในฉบับใช้จริง) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS for Windows ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในบทที่ 4

3.1.2 ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ขององค์ประกอบ

ในการปฏิบัติงานของครูโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรม LISREL 8.10 เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างระหว่างโมเดลคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (ดูแผนภาพที่ 3) จากข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งโมเดลในการวิจัยในขั้นตอนนี้มีลักษณะตามกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้น และโมเดลดังกล่าวเป็นแบบการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ทั้ง 4 องค์ประกอบหลัก 22 องค์ประกอบย่อย รวม 66 ตัวบ่งชี้โดยแต่ละตัวบ่งชี้ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวนหลายข้อซึ่งผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์ออกเป็นโมเดลย่อยแต่ละโมเดลตามองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ (ดังแผนภาพที่ 4-8) เพื่อสร้างสเกลองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ 22 ตัวบ่งชี้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และความหมายที่ใช้แทนองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

TPQ หมายถึง องค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานของครูโดยรวมทั้ง 4 ด้าน

PLAN หมายถึง องค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน ประกอบด้วย 20 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

KNO1 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 1 การมีความรู้ในเนื้อหาและวิชาครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 1-6

KNO2 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 2 ความรู้ในความสัมพันธ์พื้นฐานที่ครูต้องมี ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 7-10

KNO3 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 3 ความรู้ในเนื้อหาวิชาครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 11-14

KNO4 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 4 ความรู้ในเรื่องคุณลักษณะของกลุ่มอายุของผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 15

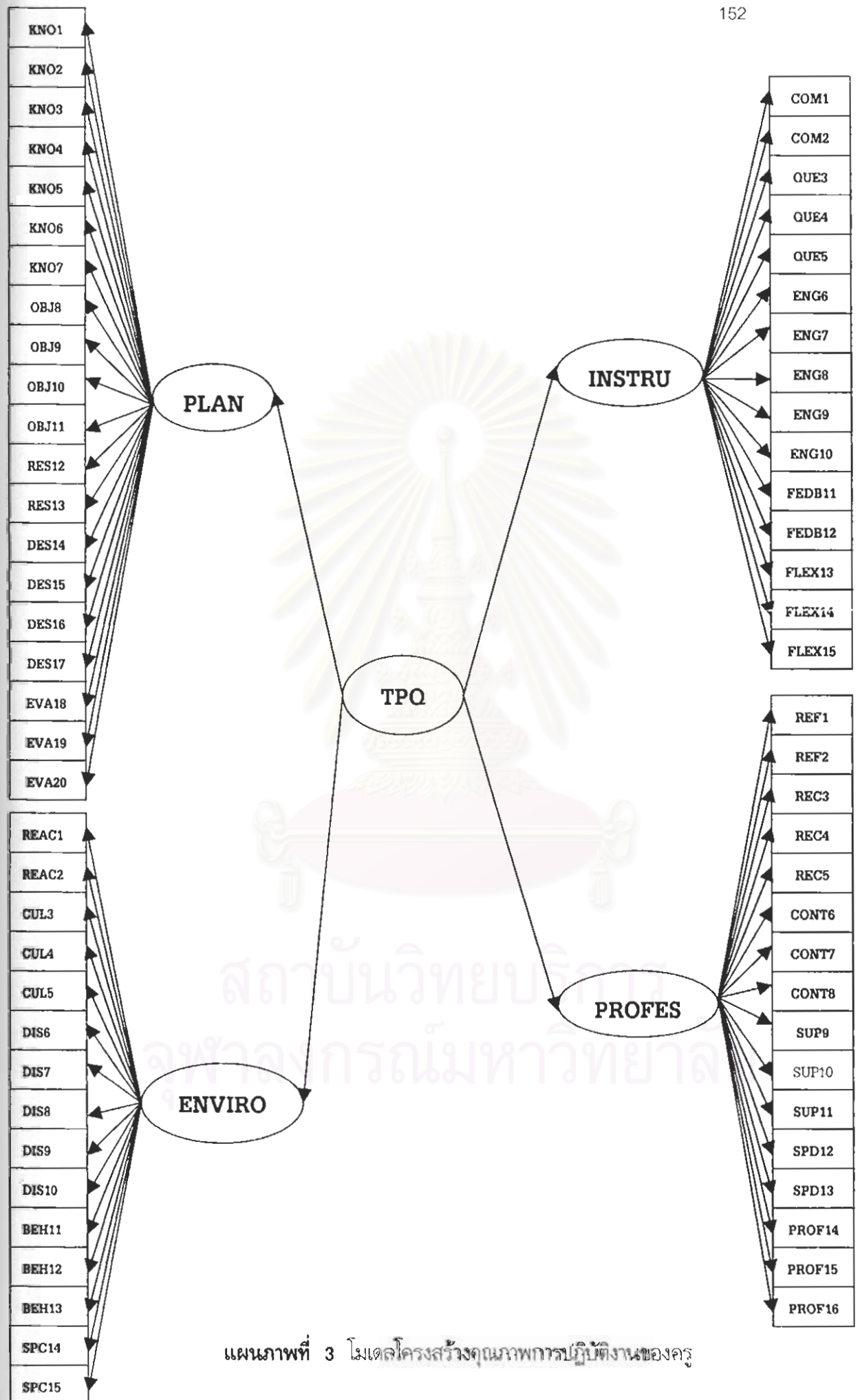
- KNO5 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการพัฒนาการเรียนรู้และเทคนิคการประเมิน
ความก้าวหน้าของผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 16
- KNO6 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 6 ความรู้ในเรื่องทักษะและความรู้ด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่
17-18
- KNO7 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 7 ความรู้ในเรื่องความสนใจและมรดกทางวัฒนธรรมของผู้เรียน ประกอบด้วยข้อ
คำถามที่ 19
- OBJ8 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 8 การกำหนดเป้าหมายในการสอน/ในแผนการสอนที่มีคุณค่าและมีประโยชน์
ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 20
- OBJ9 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 9 การกำหนดเป้าหมายในการสอน/ในแผนการสอนที่มีความชัดเจนและเหมาะสม
ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 21-22
- OBJ10 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 10 การกำหนดเป้าหมายในการสอน/ในแผนการสอนที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน
ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 23
- OBJ11 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 11 การกำหนดเป้าหมายในการสอน/ในแผนการสอนที่มีการบูรณาการและมีความ
ครอบคลุม ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 24
- RES12 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 12 ความรู้เกี่ยวกับแหล่งความรู้สำหรับการสอน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 25-26
- RES13 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 13 ความรู้เกี่ยวกับแหล่งความรู้สำหรับผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 27-28
- DES14 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 14 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่
29-30
- DES15 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 15 การออกแบบสื่อ/วัสดุและแหล่งการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์
ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 32-34
- DES16 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 16 การออกแบบการจัดกลุ่มในการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ ประกอบด้วย
ข้อคำถามที่ 35-36
- DES17 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 17 การออกแบบโครงสร้างของหน่วยการเรียนรู้และบทเรียนที่เหมาะสม
ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 31
- EVA18 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 18 การประเมินการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายในการสอน ประกอบด้วยข้อคำ
ถามที่ 37-40
- EVA19 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 19 การประเมินการเรียนรู้โดยการกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานที่ชัดเจน
ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 41-42
- EVA20 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 20 การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์สำหรับการวางแผนการสอน ประกอบด้วย
ข้อคำถามที่ 43-44
- ENVIRO หมายถึง องค์ประกอบด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ประกอบด้วย 15 ตัวบ่งชี้ ดังนี้
- REAC1 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 1-4
- REAC2 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 2 ปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 5-6
- CUL3 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 3 การให้ความสำคัญของเนื้อหาของผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 7-8
- CUL4 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 4 ความภูมิใจในการทำงานของผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 9-11

- CUL5 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 5 ความคาดหวังในการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 12-14
- DIS6 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 6 ผลจากการจัดการแบ่งกลุ่มในการสอน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 15-16
- DIS7 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 7 การจัดการเรื่องการสื่อสารของครูที่ส่งผลต่อผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 17-19
- DIS8 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 8 การจัดการเรื่องสื่อ/วัสดุและการใช้สื่อของครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 20-22
- DIS9 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 9 การปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ใช่การสอนของครูที่ส่งผลในการสร้างผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 23-24
- DIS10 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 10 การดูแลตรวจตราผู้เรียนในการอาสาสมัครที่เทียบเคียงมืออาชีพ ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 25-27
- BEH11 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 11 พฤติกรรมความคาดหวังของครูที่มีต่อผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 28-30
- BEH12 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 12 พฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดจากการติดตามของครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 31-32
- BEH13 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 13 พฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดจากการตอบสนองที่ไม่เหมาะสมของครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 33-34
- SPC14 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 14 ความปลอดภัยและการจัดตกแต่งห้องเรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 35-38
- SPC15 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 15 ความสามารถที่จะให้ผู้เรียนเข้าไปเรียนรู้และใช้แหล่งทางกายภาพได้ ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 39-40
- INSTRU หมายถึง องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 15 ตัวบ่งชี้ ดังนี้
- COM1 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 1 การให้คำแนะนำและระเบียบการปฏิบัติที่ถูกต้องของครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 1-2
- COM2 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 2 การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนของครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 3
- QUE3 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 3 การใช้คำถามที่มีคุณภาพของครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 4-7
- QUE4 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 4 การใช้เทคนิคการอธิบายของครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 8-10
- QUE5 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 5 การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 11-14
- ENG6 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 6 การนำเสนอตัวอย่างเนื้อหาของครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 15-21
- ENG7 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 7 กิจกรรมและการมอบหมายงานของครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 22-28
- ENG8 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 8 การจัดกลุ่มผู้เรียนของครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 29-30
- ENG9 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 9 การจัดสื่อ/วัสดุและแหล่งทางการสอนของครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 35-40
- ENG10 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 10 การกำหนดวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และจุดประสงค์ในการสอน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 41
- FEDB11 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 11 การแก้ไขพฤติกรรมของผู้เรียนในเชิงก่อ ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 42
- FEDB12 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 12 การให้ผลป้อนกลับแก่ผู้เรียนที่ถูกต้องเหมาะสม ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 43-44
- FLEX13 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 13 การปรับปรุงบทเรียนของครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 45
- FLEX14 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 14 การตอบสนองต่อผู้เรียนของครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 46-49

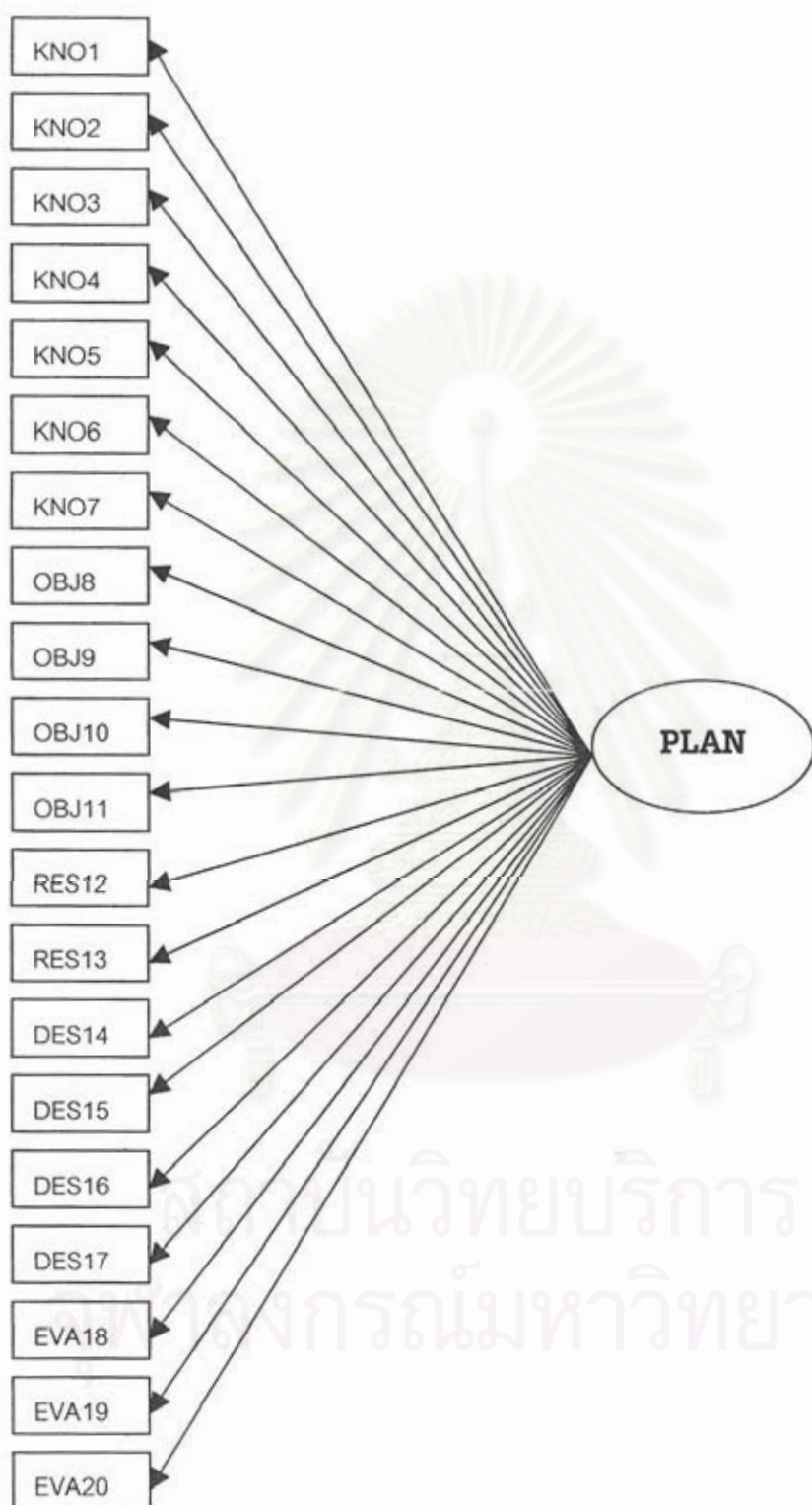
- FLEX15 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 15 ความมุ่งมั่นของครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 50-54
- PROFES หมายถึง องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ ประกอบด้วย 16 ตัวบ่งชี้ ดังนี้
- REF1 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 1 ความถูกต้องแม่นยำในการสอน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 1-3
- REF2 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 2 การใช้ประโยชน์การสอนในอนาคต ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 4-7
- REC3 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 3 ความสมบูรณ์ในงานที่ได้รับมอบหมายของผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 8-9
- REC4 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 4 ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 10-12, 15-16
- REC5 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 5 การบันทึกข้อมูลที่ไม่ใช่การสอน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 13-14
- CONT6 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 6 การเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมทางการสอน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 17-18
- CONT7 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 7 การแจ้ง/ให้ข้อมูลของผู้ปกครองเกี่ยวกับผู้เรียนแต่ละคน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 19-20
- CONT8 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 8 การนัดหมาย/ประชุมกับครอบครัวในเรื่องโปรแกรมทางการสอน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 21-24
- SUP9 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 9 ความสัมพันธ์ของครูกับเพื่อนร่วมงาน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 25-30
- SUP10 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 10 การให้บริการแก่โรงเรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 31-34
- SUP11 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 11 การมีส่วนร่วมของครูในการเข้าร่วมโครงการของโรงเรียนหรือท้องถิ่น ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 35-36
- SPD12 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 12 การเผยแพร่และพัฒนานาวิชาชีพโดยการเพิ่มพูนความรู้ในเนื้อหาและทักษะวิชาครู ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 37-44
- SPD13 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 13 การเผยแพร่และพัฒนานาวิชาชีพโดยการบริการต่อวิชาชีพ ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 45-47
- PROF14 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 14 การให้บริการแก่ผู้เรียนที่เป็นมืออาชีพ ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 48-52
- PROF15 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 15 การเป็นผู้สนับสนุนที่เป็นมืออาชีพ ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 53-58
- PROF16 หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ 16 การทำการตัดสินใจที่เป็นมืออาชีพ ประกอบด้วยข้อคำถามที่ 59-62

- หมายถึง ตัวแปรสังเกตได้ ; ○ หมายถึง ตัวแปรแฝง
- หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม หัวลูกศรแสดงทิศทางของอิทธิพล

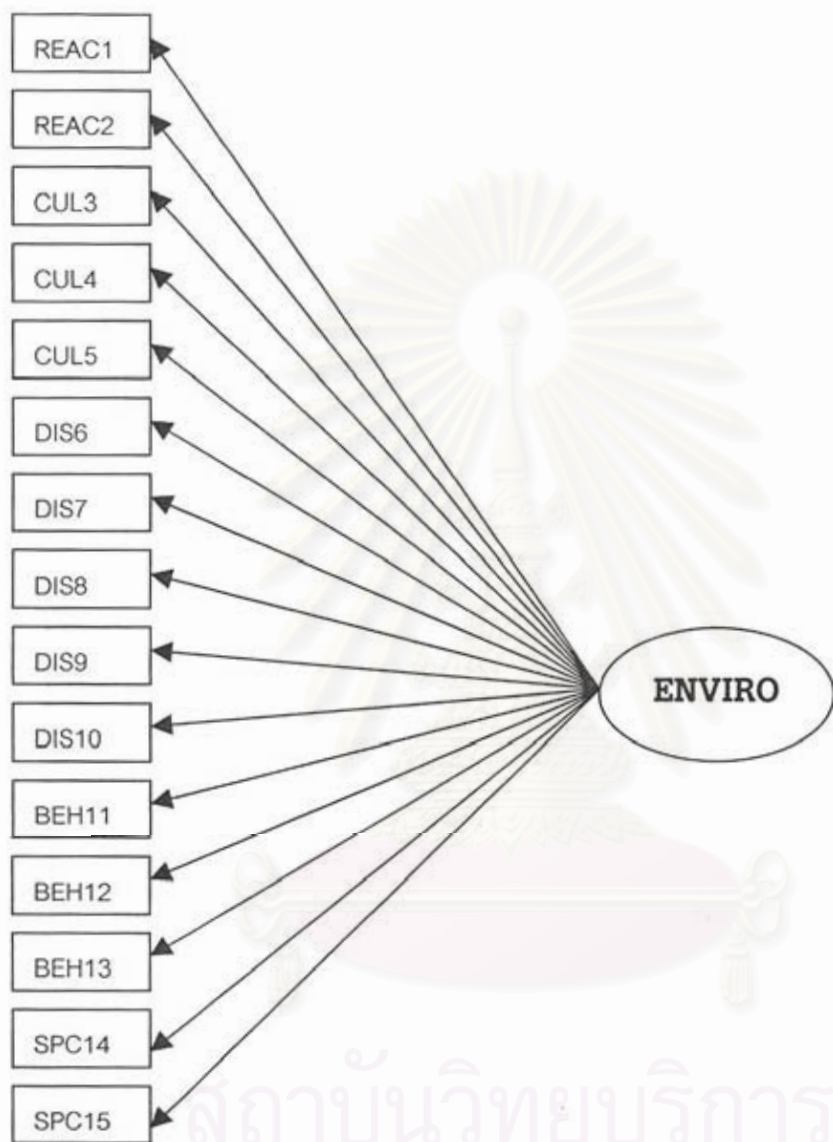
สำหรับผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ดังแสดงในบทที่ 4

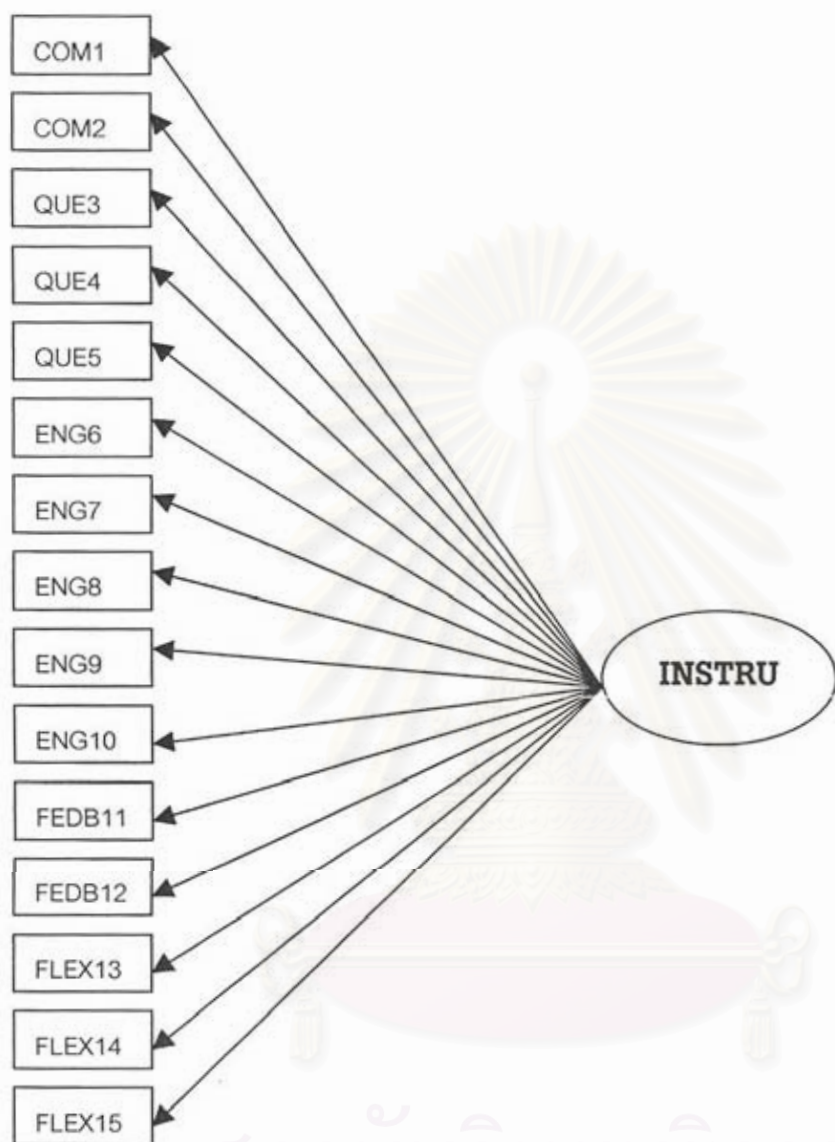
แผนภาพที่ 3 โมเดลโครงสร้างคุณภาพการปฏิบัติงานของครู

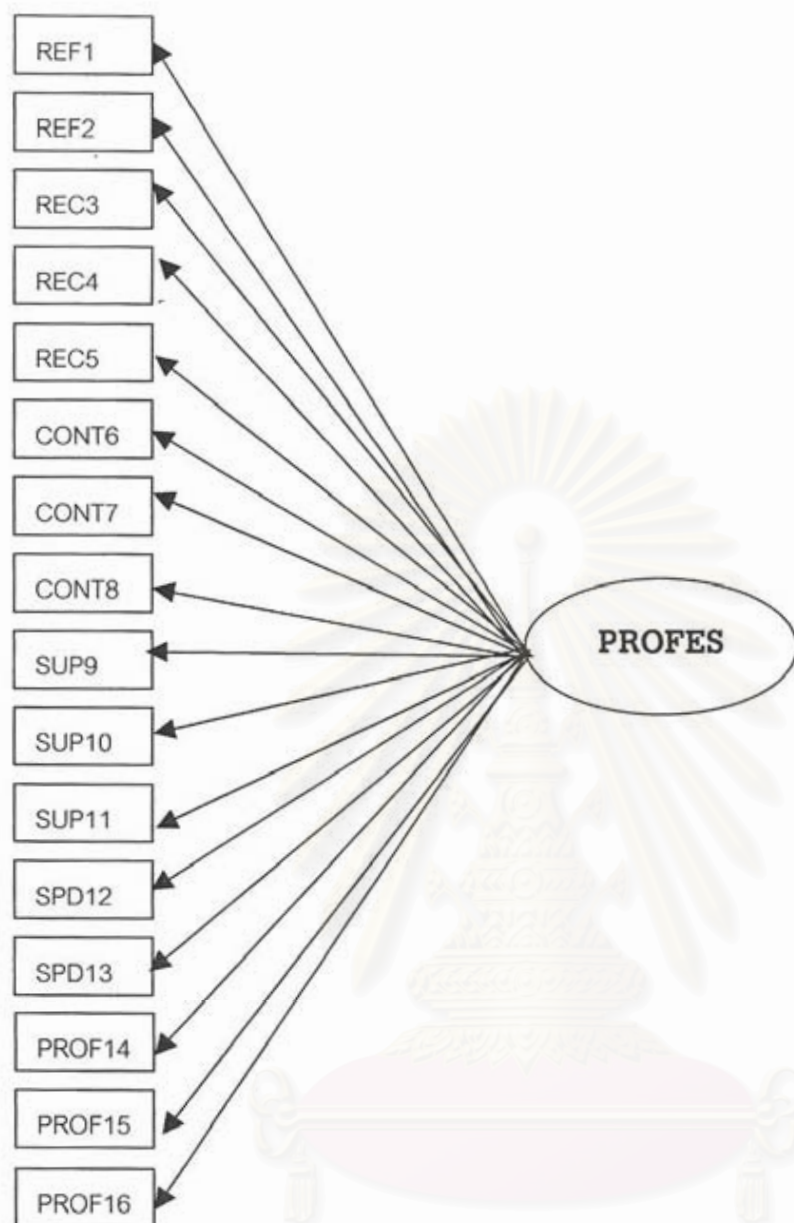
ภาพที่ 4 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวางแผนและเตรียมการสอน

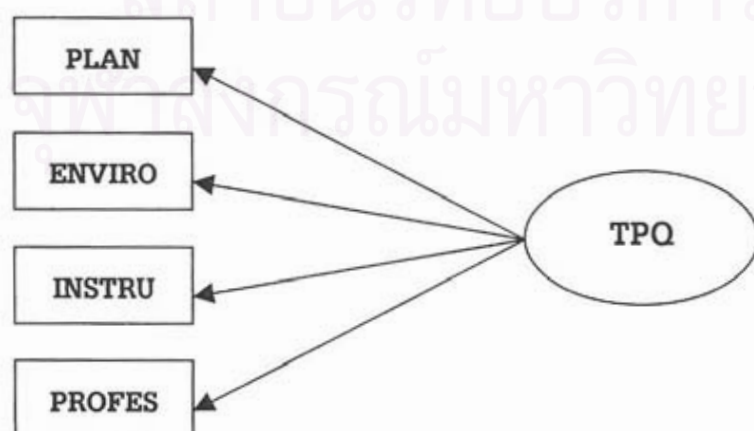
ภาพที่ 5 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

ภาพที่ 6 โมเดลลิสเรลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการจัดการเรียนการสอน

แผนภาพที่ 7 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความรับผิดชอบในวิชาชีพ

แผนภาพที่ 8 โมเดลการวัดคุณภาพการปฏิบัติงานของครูรวมทั้ง 4 องค์ประกอบ

3.2 ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability)

ของแบบประเมินตนเอง การหาค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของแบบประเมินตนเองผู้วิจัยใช้การคำนวณค่าความเที่ยงด้วยสูตรอัลฟาของครอนบาค (α -Cronbach) ในตอนที่ 2 ของแบบประเมินตนเอง โดยแยกแต่ละฉบับจำนวน 4 ฉบับและรวมทั้ง 4 ฉบับ (ดูสูตรในภาคผนวก ก) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในบทที่ 4

ตอนที่ 5 การสร้างเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

เนื่องจากการประเมินตนเองเป็นการประเมินแบบอิงเกณฑ์ที่เน้นระดับความสามารถของแต่ละบุคคลในเรื่องความสามารถในการปฏิบัติงานของครูแต่ละคน ดังนั้นผู้วิจัยจึงพิจารณาผลคะแนนที่ได้จากตอบแบบประเมินตนเองแล้วนำมาจัดระดับคุณภาพแบบอิงเกณฑ์ และศึกษาคุณภาพการปฏิบัติงานของครูจากเกณฑ์ที่ได้ การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ใช้การกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจและจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครู ดังรายละเอียดตามขั้นตอนต่าง ๆ ต่อไปนี้

5.1 ขั้นการกำหนดมาตรฐานหรือคะแนนจุดตัดโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครู ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยแบ่งกลุ่มครูออกเป็น 2 กลุ่ม จำนวน 934 คน ได้แก่ กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง จำนวน 266 คน และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป จำนวน 668 คน ซึ่งจัดเป็นเกณฑ์ภายนอก โดยผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงหมายถึงครูที่เคยได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลให้เป็นครูประเภทต่าง ๆ คือ ครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ หรือครูประเภทอื่น ๆ จากการตอบแบบประเมินตนเองฉบับใช้จริงในตอนต้นที่ 1 ข้อที่ 6-7 จำนวน 266 คน (ผ่านเกณฑ์ภายนอก) แทนด้วยสัดส่วน PE ส่วนกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปหมายถึงครูที่ไม่เคยได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลให้เป็นครูประเภทต่าง ๆ คือ ครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ หรือครูประเภทอื่น ๆ จากการตอบแบบประเมินตนเองฉบับใช้จริงในตอนต้นที่ 1 ข้อที่ 6 (ตอบว่า “ไม่เคย”) จำนวน 668 คน (ไม่ผ่านเกณฑ์ภายนอก) แทนด้วยสัดส่วน 1-PE เมื่อให้ครูทั้งสองกลุ่มทำแบบประเมินตนเองซึ่งเป็นแบบประเมินการปฏิบัติงานและจัดอยู่ในประเภทการทดสอบแบบอิงเกณฑ์ โดยผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนจุดตัดให้ค่าหนึ่งเป็นมาตรฐาน (Cx) จากผลคะแนนของครูกลุ่มที่มีคุณภาพสูงเป็นเกณฑ์ในการหาคะแนนจุดตัดโดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า กลุ่มครูที่เคยได้รับรางวัลหรือเคยได้รับการยกย่องให้เป็นครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ จะมีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงกว่ากลุ่มครูที่ไม่เคยได้รับการยกย่องให้เป็นครูประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดคะแนนจุดตัดโดยใช้คะแนนต่ำสุดของกลุ่มครูที่มี

คุณภาพสูงมาเป็นมาตรฐานในที่นี้แทนด้วย Cx นำมาแบ่งคะแนนแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน แล้วนำข้อมูลมาทำการแจกแจงความถี่แบบ 2 ทาง จะแยกผู้ตอบได้เป็น 4 กลุ่ม ดังภาพ

		เกณฑ์ภายนอก		
		ไม่ผ่าน	ผ่าน	
แบบประเมินตนเอง	ไม่ผ่าน	PB	PA	1-PC
	ผ่าน	PD	PC	<u>PC</u>
		1-PE	PE	1

ตามแผนภาพ PA = สัดส่วนของผู้ตอบแบบประเมินตนเองที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แต่ผ่านเกณฑ์ภายนอก จัดว่าเป็นความผิดพลาดคลาดเคลื่อนในทางลบ (false negatives)

PD = สัดส่วนของผู้ตอบแบบประเมินตนเองที่ได้คะแนนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แต่ไม่ผ่านเกณฑ์ภายนอก จัดว่าเป็นความผิดพลาดคลาดเคลื่อนในทางบวก (false positives)

PC = สัดส่วนของผู้ตอบแบบประเมินตนเองที่ได้คะแนนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานและผ่านเกณฑ์ภายนอก

PB = สัดส่วนของผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และไม่ผ่านเกณฑ์ภายนอก

ในกระบวนการกำหนดมาตรฐาน ผู้วิจัยได้สร้างและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางความแจกแจงความถี่แบบ 2 ทาง สำหรับค่าคะแนนจุดตัดหรือมาตรฐานทุกค่าที่เป็นไปได้ แล้วพิจารณาเลือกคะแนนจุดตัดหรือมาตรฐานที่เหมาะสม ค่าที่เหมาะสมเป็นคะแนนที่จะลดความน่าจะเป็นของการตัดสินใจ ซึ่งทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน (PA+PD) ให้น้อยที่สุด และเพิ่มความน่าจะเป็นของการตัดสินใจที่ถูกต้อง (PB+PC) ให้มากที่สุด ดังสมการ

$$F(Cx) = (PA+PD) / (PB+PC)$$

การกำหนดมาตรฐานตามวิธีนี้จะต้องคำนวณหาค่าความน่าจะเป็นของการเกิดความคลาดเคลื่อนและการตัดสินใจถูกต้อง หรือค่า F(Cx) และเลือกคะแนนที่เป็นมาตรฐาน (Cx) ที่มีความน่าจะเป็นที่จะเกิดความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุด

ตัวอย่าง เมื่อผู้วิจัยใช้มาตรฐานหรือคะแนนจุดตัดที่ 256.5 คะแนนในการตอบแบบประเมินตนเองฉบับที่ 3 ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 934 คน มีข้อมูลในตารางดังนี้

		เกณฑ์ภายนอก		
		ไม่ผ่าน	ผ่าน	
แบบประเมินตนเอง (190)	ไม่ผ่าน	PB = 655/934	PA = 246/934	0.96
	ผ่าน	PD = 13/934	PC = 20/934	0.04
		0.72	0.28	1.00

$$F(Cx) = (PA+PD) / (PB+PC)$$

$$F(Cx) = \{(246/934)+(13/934)\} / \{(655/934)+(20/934)\} = 0.27 / 0.72 = 0.38$$

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดมาตรฐานหรือคะแนนจุดตัด (Cx) โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูโดยกำหนดมาตรฐานหรือคะแนนจุดตัดในแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การกำหนดมาตรฐานด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงคะแนนจุดตัด (Cx) เป็นช่วงคะแนนและร้อยละโดยมีความห่างกันช่วงละ 5 คะแนนหรือห่างกันช่วงร้อยละ 5 เริ่มจากช่วงคะแนน 110-209 คะแนนหรือช่วงคะแนนร้อยละ 50-95 เพื่อนำไปคำนวณหาค่า F(Cx) หรือค่าความน่าจะเป็นของการเกิดความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุดและการตัดสินใจถูกต้องมากที่สุด ดังตารางที่ 45

ตารางที่ 45 การกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านการวางแผนและเตรียมการสอน

คะแนนจุดตัด (Cx)(ร้อยละ)	P (A)	P (B)	P (C)	P (D)	F (Cx)
110 (50)	0	1	266	665	2.49
132 (60)	10	37	256	631	2.19
143 (65)	23	110	243	558	1.65
154 (70)	47	203	219	465	1.21
165 (75)	87	316	179	352	0.89
176 (80)	150	448	116	220	0.66
187 (85)	205	555	61	113	0.52
198 (90)	233	618	33	50	0.43
209 (95)	254	646	12	22	0.42*

*F (Cx) ที่เหมาะสมคือ 209 คะแนน หรือร้อยละ 95

จากตารางที่ 45 พบว่า ค่าที่เหมาะสมของคุณภาพการปฏิบัติงานในด้านที่ 1 การจัดการเรียนการสอน คือ 209 คะแนน หรือร้อยละ 95 โดยให้ค่าความน่าจะเป็นที่ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุดและเกิดการตัดสินใจที่ถูกต้องมากที่สุด หรือค่า F(Cx) เท่ากับ 0.42

การกำหนดมาตรฐานด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงคะแนนจุดตัด (Cx) เป็นช่วงคะแนนและร้อยละโดยมีความห่างกันช่วงละ 5 คะแนนหรือห่างกันช่วงร้อยละ 5 เริ่มจากช่วงคะแนน 110-190 คะแนนหรือช่วงคะแนนร้อยละ 55-100 เพื่อนำไปคำนวณหาค่า F(Cx) หรือค่าความน่าจะเป็นของการเกิดความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุดและการตัดสินใจถูกต้องมากที่สุด ดังตารางที่ 46

ตารางที่ 46 การกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

คะแนนจุดตัด (Cx)(ร้อยละ)	P (A)	P (B)	P (C)	P (D)	F (Cx)
110 (55)	0	1	266	667	2.49
120 (60)	3	14	263	654	2.37
130 (65)	10	61	256	607	1.98
140 (70)	39	124	227	544	1.66
150 (75)	74	254	192	414	1.09
160 (80)	130	408	136	260	0.72
170 (85)	189	542	77	126	0.51
180 (90)	234	624	32	44	0.42
190 (95)	260	663	6	5	0.39*

*F (Cx) ที่เหมาะสมคือ 190 คะแนน หรือร้อยละ 95

จากตารางที่ 46 พบว่า ค่าที่เหมาะสมของคุณภาพการปฏิบัติงานในด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน คือ 190 คะแนน หรือร้อยละ 95 โดยให้ค่าความน่าจะเป็นที่ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุดและเกิดการตัดสินใจที่ถูกต้องมากที่สุด หรือค่า F(Cx) เท่ากับ 0.39

การกำหนดมาตรฐานด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงคะแนนจุดตัด (Cx) เป็นช่วงคะแนนและร้อยละโดยมีความห่างกันช่วงละ 5 คะแนนหรือห่างกันช่วงร้อยละ 5 เริ่มจากช่วงคะแนน 135-256.5 คะแนนหรือช่วงคะแนนร้อยละ 50-95 เพื่อนำไปคำนวณหาค่า F(Cx) หรือค่าความน่าจะเป็นของการเกิดความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุดและการตัดสินใจถูกต้องมากที่สุด ดังตารางที่ 47

ตารางที่ 47 การกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านการจัดการเรียนการสอน

คะแนนจุดตัด (Cx)(ร้อยละ)	P (A)	P (B)	P (C)	P (D)	F (Cx)
135 (50)	0	5	266	663	2.51
148.5 (55)	0	10	266	658	2.38
162 (60)	6	21	260	693	2.49
175.5 (65)	20	74	246	594	1.85
189 (70)	41	151	225	517	1.48
202.5 (75)	79	267	187	401	1.06
216 (80)	124	414	142	254	0.68
229.5 (85)	187	551	79	117	0.48
243 (90)	218	622	48	46	0.39
256.5 (95)	246	655	20	13	0.38*

*F (Cx) ที่เหมาะสมคือ 256.5 คะแนน หรือร้อยละ

จากตารางที่ 47 พบว่า ค่าที่เหมาะสมของคุณภาพการปฏิบัติงานในด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน คือ 256.5 คะแนน หรือร้อยละ 95 โดยให้ค่าความน่าจะเป็นที่ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุดและเกิดการตัดสินใจที่ถูกต้องมากที่สุด หรือค่า $F(Cx)$ เท่ากับ 0.38

การกำหนดมาตรฐานด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงคะแนนจุดตัด (Cx) เป็นช่วงคะแนนและร้อยละโดยมีความห่างกันช่วงละ 5 คะแนนหรือห่างกันช่วงร้อยละ 5 เริ่มจากช่วงคะแนน 139.5-294.5 คะแนนหรือช่วงคะแนนร้อยละ 45-95 เพื่อนำไปคำนวณหาค่า $F(Cx)$ หรือค่าความน่าจะเป็นของการเกิดความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุดและการตัดสินใจถูกต้องมากที่สุด ดังตารางที่ 48

ตารางที่ 48 การกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ

คะแนนจุดตัด (Cx)(ร้อยละ)	P (A)	P (B)	P (C)	P (D)	F (Cx)
139.5 (45)	0	1	266	667	2.49
155 (50)	1	0	265	668	2.52
170.5 (55)	2	5	264	613	2.29
186 (60)	5	26	261	642	2.25
201.5 (65)	18	94	248	574	1.72
217 (70)	40	196	226	472	1.21
232.5 (75)	88	372	178	296	0.69
248 (80)	154	500	112	168	0.53
263.5 (85)	208	605	58	63	0.41
279 (90)	245	649	21	19	0.39*
294.5 (95)	262	666	4	2	0.39*

*F (Cx) ที่เหมาะสมคือ 279,294.5 คะแนน หรือร้อยละ 90,95

จากตารางที่ 48 พบว่า ค่าที่เหมาะสมของคุณภาพการปฏิบัติงานในด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ คือ 279 และ 294.5 คะแนนหรือร้อยละ 90 และ 95 โดยให้ค่าความน่าจะเป็นที่ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุดและเกิดการตัดสินใจที่ถูกต้องมากที่สุดหรือค่า $F(Cx)$ เท่ากับ 0.39

การกำหนดมาตรฐานคุณภาพการปฏิบัติงานของครูโดยรวมทั้ง 4 ด้าน

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงคะแนนจุดตัด (Cx) เป็นช่วงคะแนนและร้อยละโดยมีความห่างกันช่วงละ 5 คะแนนหรือห่างกันช่วงร้อยละ 5 เริ่มจากจากช่วงคะแนน 550-950 คะแนน หรือช่วงคะแนนร้อยละ 55-95 เพื่อนำไปคำนวณหาค่า $F(Cx)$ หรือค่าความน่าจะเป็นของการเกิดความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุดและการตัดสินใจถูกต้องมากที่สุด ดังตารางที่ 49

จากตารางที่ 49 พบว่า ค่าที่เหมาะสมของคุณภาพการปฏิบัติงานของครูโดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ 900 คะแนน หรือร้อยละ 90 โดยให้ค่าความน่าจะเป็นที่ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุดและเกิดการตัดสินใจที่ถูกต้องมากที่สุด หรือค่า $F(Cx)$ เท่ากับ 0.38

ตารางที่ 49 การกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจของคุณภาพการปฏิบัติงานโดยรวมทั้ง 4 ด้าน

คะแนนจุดตัด (Cx)(ร้อยละ)	P (A)	P (B)	P (C)	P (D)	F (Cx)
550 (55)	0	2	266	666	2.49
600 (60)	3	14	263	654	2.37
650 (65)	8	58	258	610	1.96
700 (70)	31	143	235	525	1.47
750 (75)	78	287	188	381	0.97
800 (80)	143	477	123	191	0.56
850 (85)	208	591	58	77	0.44
900 (90)	243	653	23	15	0.38*
950 (95)	262	662	4	6	0.40

*F (Cx) ที่เหมาะสมคือ 900 คะแนน หรือร้อยละ 90

5.2 เมื่อผู้วิจัยได้มาตรฐานหรือคะแนนจุดตัดตามขั้นตอนที่ 5.1 แล้ว ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานขั้นสูงสุด (TPQ4) แต่เนื่องจากเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานขั้นต่ำสุด (TPQ1) ยังไม่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานขั้นต่ำ (TPQ1) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่านซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกันกับที่ใช้ในการกำหนดน้ำหนักของแบบประเมินตนเองในครั้งแรก (ดูรายชื่อในภาคผนวก ข) โดยถามว่า “เกณฑ์การประเมินคุณภาพปฏิบัติงานของครูในขั้นต่ำควรจะให้ผ่านเป็นคุณภาพระดับ 1 (TPQ1) นั้นควรเป็นร้อยละเท่าไรของคะแนนโดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน” โดยผู้วิจัยจะพิจารณาจากความถี่ (Mode) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นตรงกันมากที่สุดในการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำดังกล่าวเพื่อกำหนดในการจัดแบ่งระดับคุณภาพ (TPQ) ในขั้นตอนต่อไป

5.3 จากขั้นตอนที่ 5.2 ผู้วิจัยได้นำผลของคะแนนจุดตัดที่ได้และผลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาจัดแบ่งเป็นช่วงระดับคุณภาพโดยมิได้นำค่าความคลาดเคลื่อนมาจัดแบ่งเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานเนื่องจากในงานวิจัยของ พัสนวี จริตรธรรม (2538) ยังไม่ได้ทำการศึกษา โดยผู้วิจัยได้นำมาตรฐานหรือคะแนนจุดตัดที่ได้จากการคำนวณของคะแนนโดยภาพรวมมากำหนดเกณฑ์เป็นคุณภาพการ

ปฏิบัติงานขั้นสูงสุดหรือเป็นคุณภาพระดับ 4 (TPQ4) และกำหนดช่วงคะแนนขั้นต่ำสุดจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นตรงมากที่สุด (Mode) มาเป็นเกณฑ์คุณภาพการปฏิบัติงานขั้นต่ำสุดหรือเป็นคุณภาพระดับ 1 (TPQ1) และนำช่วงคะแนนของเกณฑ์การประเมินคุณภาพในขั้นสูงสุดและขั้นต่ำสุดมาจัดแบ่งอีก 2 ระดับคุณภาพ คือ คุณภาพระดับ 2 (TPQ2) และคุณภาพระดับ 3 (TPQ3) ตามลำดับ สำหรับช่วงคะแนนที่ต่ำกว่าคุณภาพระดับ 1 ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นคุณภาพระดับ 0 หรือเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติไม่เพียงพอหรือไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

5.4 เมื่อได้เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานทั้ง 4 ระดับแล้ว ผู้วิจัยนำผลคะแนนรวมของผู้ตอบแบบประเมินตนเองของแต่ละคนมาจัดระดับคุณภาพโดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่ได้ในข้อ 5.3 เพื่อศึกษาคุณภาพการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา จำนวน 934 คน ผลการวิเคราะห์ที่ได้แสดงในบทที่ 4

ตอนที่ 6 การสร้างคู่มือการใช้แบบประเมินตนเอง

ผู้วิจัยได้สร้างคู่มือการใช้แบบประเมินตนเอง ประกอบด้วยรายการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง)

- 6.1 วัตถุประสงค์ในการสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเอง
- 6.2 คำนิยามปฏิบัติการและองค์ประกอบในการประเมินการปฏิบัติงานของครู
- 6.3 ลักษณะแบบประเมินตนเอง
- 6.4 โครงสร้างของแบบประเมินตนเอง
- 6.5 คุณภาพของแบบประเมินตนเองในด้านความตรง ความเที่ยง และอำนาจจำแนก
- 6.6 วิธีการนำไปใช้
- 6.7 เกณฑ์การตรวจให้คะแนน
- 6.8 เกณฑ์การแปลผลคะแนน
- 6.9 เกณฑ์การจัดระดับคุณภาพ (TPQ1-TPQ4)
- 6.10 ขั้นตอนในการแปลความหมายของระดับคุณภาพ (TPQ)
- 6.11 ตัวอย่างการแปลผลคุณภาพการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 7 การปรับปรุงและศึกษาคุณภาพรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ของแบบประเมินตนเอง

เนื่องจากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า แบบประเมินตนเองที่นำไปใช้เก็บข้อมูลจริงเป็นรูปแบบฟอร์มยาว (Long-Form) ที่มีความยาวค่อนข้างมาก (จำนวน 200 ข้อ) ซึ่งทำให้ผู้ตอบแบบประเมินตนเองต้องใช้เวลาในการตอบค่อนข้างมาก (เกินกว่า 30 นาที) และจากตารางโครงสร้างในตารางที่ 19 พบว่าจำนวนข้อคำถามในแต่ละตัวบ่งชี้ส่วนใหญ่มีจำนวนมากกว่า 1 ข้อคำถามโดยถ้ามองรายละเอียดที่มีความสำคัญใกล้เคียงกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองทั้งสองรูปแบบทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ระหว่างแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้นซึ่งมีจำนวน 66 ข้อ

คำถามกับแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มยาว (Long-Form) ซึ่งมีจำนวน 200 ข้อคำถามมาเปรียบเทียบกัน ว่าให้ผลที่มีความแตกต่างกันอย่างไรเพื่อที่ผู้ใช้จะได้นำไปใช้ได้ง่ายสะดวกและมีความเหมาะสมโดยไม่ต้องใช้เวลาในการประเมินมากเกินไป ผู้วิจัยจึงได้ทำการสุ่มข้อคำถามที่มีประเด็นชี้วัดหรือตัวบ่งชี้ที่ครอบคลุมตามตารางโครงสร้างดังกล่าวได้ข้อคำถามรวมจำนวน 66 ข้อคำถาม ดังตารางที่ 50-53

ตารางที่ 50 ตารางโครงสร้างของประเด็น/องค์ประกอบของแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน) ในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้	ข้อคำถามที่
1. การวางแผนและเตรียมการสอน	1.1 ความรู้ในเนื้อหาและวิชาครู	1) การมีความรู้ในเนื้อหาวิชา	1
		2) ความรู้ในความสัมพันธ์พื้นฐานที่ต้องครูมี	9
		3) ความรู้ในเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาครู	13
	1.2 ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน	1) ความรู้เรื่องคุณลักษณะของกลุ่มอายุของผู้เรียน	15
		2) ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการพัฒนาการเรียนรู้และเทคนิคการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน	16
		3) ความรู้ในเรื่องทักษะ และด้านความรู้ของผู้เรียน	17
		4) ความรู้ในเรื่องความสนใจและมรดกทางวัฒนธรรมของผู้เรียน	19
	1.3 การกำหนดเป้าหมายในการสอน/ในแผนการสอน	1) ความมีคุณค่าและมีประโยชน์	20
		2) ความชัดเจนและความเหมาะสม	21
		3) ความเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน	23
		4) การบูรณาการและความครอบคลุม	24
	1.4 ความรู้เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ	1) การมีความรู้ในหมวดหมู่ของหนังสือที่ใช้อ้างอิง	25
2) การมีความรู้ในหมวดหมู่ของหนังสือที่ใช้ในการเสริมความรู้ของผู้เรียน		27	
1.5 การออกแบบการสอนที่ติดต่อกัน	1) กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน	29	
	2) สื่อ/วัสดุและแหล่งการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์	32	
	3) การจัดกลุ่มในการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์	35	
	4) โครงสร้างของหน่วยการเรียนรู้และบทเรียนที่เหมาะสม	31	
1.6 การประเมินการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	1) ความสอดคล้องกับเป้าหมายในการสอน	37	
	2) การกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานชัดเจน	41	
	3) การนำผลประเมินมาใช้ประโยชน์สำหรับการวางแผนการสอน	43	
รวม	6	20	20 (1-20)

ตารางที่ 51 ตารางโครงสร้างของประเด็น/องค์ประกอบในแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตาม
เกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
ชาติ (ด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน) ในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้	ข้อคำถามที่
2. การจัด สิ่งแวดล้อมใน ห้องเรียน	2.1 การสร้างสิ่งแวดล้อมในเรื่องความเคารพและสัมพันธภาพที่ดี	1) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน 2) ปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน	3 5
	2.2 การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้	1) การให้ความสำคัญของเนื้อหาของผู้เรียน 2) ความภูมิใจในการทำงานของผู้เรียน 3) ความคาดหวังในการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	7 10 14
	2.3 การจัดระเบียบการปฏิบัติในห้องเรียน	1) ผลจากการจัดการแบ่งกลุ่มในการสอน 2) การจัดการเรื่องการสื่อสารของครูที่ส่งผลต่อผู้เรียน 3) การจัดการเรื่องสื่อ/วัสดุและการใช้สื่อของครู 4) การปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ใช่การสอนของครูที่ส่งผลในการสร้างผู้เรียน 5) การดูแลตรวจตราผู้เรียนในการอาสาสมัครที่เทียบเคียงมืออาชีพ	16 19 20 24 25
	2.4 การจัดการพฤติกรรมของผู้เรียน	1) พฤติกรรมความคาดหวังของครูที่มีต่อผู้เรียน 2) พฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดจากการติดตามของครู 3) พฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดจากการตอบสนองที่ไม่เหมาะสมของครู	30 32 34
	2.5 การจัดเตรียมเนื้อที่ว่างทางกายภาพ	1) ความปลอดภัยและการจัดตกแต่งห้องเรียน 2) ความสามารถที่จะให้ผู้เรียนเข้าไปเรียนรู้และใช้แหล่งทางกายภาพได้	35 40
รวม	5	15	15 (1-15)

ตารางที่ 52 ตารางโครงสร้างของประเด็น/องค์ประกอบในแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตาม
เกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
ชาติ (ด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน) ในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้	ข้อคำถาม ที่
3. การจัดการเรียน การสอน	3.1 การสื่อสารที่ชัดเจน และถูกต้อง	1) การให้คำแนะนำและระเบียบการปฏิบัติที่ถูกต้องของ ครู	1
		2) การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนของครู	3
	3.2 การใช้คำถามและ เทคนิคในการอภิปราย	1) การใช้คำถามที่มีคุณภาพของครู	4
		2) การใช้เทคนิคการอภิปรายของครู	8
		4) การมีส่วนร่วมของผู้เรียน	11
	3.3 การกำหนดการ เรียนรู้ของผู้เรียน	1) การนำเสนอตัวอย่างเนื้อหาของครู	15
2) การใช้กิจกรรมและการมอบหมายงานของครู		23	
3) การจัดกลุ่มผู้เรียนของครู		34	
4) การจัดสื่อ/วัสดุและแหล่งทางการสอนของครู		40	
5) การกำหนดวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และจุดประสงค์ ในการสอน		41	
3.4 การเตรียมข้อมูล ป้อนกลับให้แก่ผู้เรียน	1) การแก้ไขพฤติกรรมของผู้เรียนในเชิงก่อ	42	
	2) การให้ผลป้อนกลับแก่ผู้เรียนที่ถูกต้องเหมาะสม	43	
3.5 การแสดงความ ยืดหยุ่นและการ ตอบสนองต่อผู้เรียน	1) การปรับปรุงบทเรียนของครู	45	
	2) การตอบสนองต่อผู้เรียนของครู	46	
	3) ความมุ่งมั่นของครู	53	
รวม	5	15	15 (1-15)

ตารางที่ 53 ตารางโครงสร้างของประเด็น/องค์ประกอบในแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ) ในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ตัวบ่งชี้	ข้อคำถามที่
4. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	4.1 การสะท้อนในการสอน	1) ความถูกต้องแม่นยำในการสอน	2
		2) การใช้ประโยชน์การสอนในอนาคต	4
	4.2 การเก็บรักษานันทิกข้อมูลที่สำคัญ	1) ความสมบูรณ์ในงานที่ได้รับมอบหมายของผู้เรียน	9
		2) ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน	16
		3) การบันทึกข้อมูลที่ไม่ใช่การสอน	14
	4.3 การติดต่อกับครอบครัว	1) การเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมทางการสอน	17
2) การแจ้ง/ให้ข้อมูลของผู้ปกครองเกี่ยวกับผู้เรียนแต่ละคน		20	
	3) การนัดหมาย/ประชุมกับครอบครัวในเรื่องโปรแกรมทางการสอน	21	
4.4 การสนับสนุนหรือมีส่วนช่วยเหลือกับโรงเรียนและท้องถิ่น	1) ความสัมพันธ์ของครูกับเพื่อนร่วมงาน	28	
	2) การให้บริการแก่โรงเรียน	32	
	3) การมีส่วนร่วมของครูในการเข้าร่วมโครงการของโรงเรียน/ท้องถิ่น	35	
4.5 การเผยแพร่และพัฒนาวิชาชีพ	1) การเพิ่มพูนความรู้ในเนื้อหาและทักษะวิชาครู	38	
	2) การให้บริการต่อวิชาชีพ	47	
4.6 การแสดงความเป็นมืออาชีพ	1) การให้บริการแก่ผู้เรียน	49	
	2) การเป็นผู้สนับสนุน	54	
	3) การทำการตัดสินใจ	61	
รวม	6	16	(1-16)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาคุณภาพของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) นั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองจำนวน 66 ข้อ ด้วยการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์ร้อยละ และการวิเคราะห์คุณภาพในด้านความตรงและความเที่ยง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองโดยรวมทั้ง 4 ด้านและจำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ คะแนนเต็ม ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) ค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) คะแนนสูงสุด (Maximum) คะแนนต่ำสุด (Minimum) และพิสัย (Range) ทั้งนี้เพื่อให้ทราบลักษณะการแจกแจงและการกระจายของข้อมูล ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในบทที่ 4 และภาคผนวก ข

2. การวิเคราะห์คุณภาพรายข้อของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) โดยพิจารณาจาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ซึ่งในการวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และใช้สูตร (ดังแสดงในภาคผนวก ก) ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในบทที่ 4 และภาคผนวก ข

3. การวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ได้แก่ ความตรงและความเที่ยง ดังนี้

3.1 ความตรงของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ได้แก่

3.1.1 ความตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) ในรูปแบบฟอร์มสั้น

(Short-Form) ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) จากสูตร (ดูสูตรในภาคผนวก ก) โดยใช้เทคนิค 27 % จำแนกครูออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสูง คือ ร้อยละ 27 ของจำนวนครูที่มีคะแนนรวมสูงสุดหรือกลุ่มครูจำนวน 252 คน และกลุ่มต่ำ คือ ร้อยละ 27 ของจำนวนครูที่มีคะแนนรวมต่ำสุดหรือกลุ่มครูจำนวน 252 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS for Windows ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในบทที่ 4 และภาคผนวก ข

3.1.2 ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของแบบประเมินตนเอง

ในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ขององค์ประกอบในการปฏิบัติงานของครูโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรม LISREL 8.10 เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างระหว่างโมเดลคุณภาพการปฏิบัติงานของครูจากข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างเช่นเดียวกับแผนภาพที่ 3 และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทั้ง 4 องค์ประกอบหลัก 22 องค์ประกอบย่อย รวม 66 ตัวบ่งชี้โดยแต่ละตัวบ่งชี้ประกอบด้วยข้อคำถามเดียว โดยผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์ออกเป็นโมเดลย่อยแต่ละโมเดลตามองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบเช่นเดียวกับแผนภาพที่ 4-8 เพื่อสร้างสเกลองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ 22 ตัวบ่งชี้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และความหมายที่ใช้แทนองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ต่าง ๆ เช่นเดียวกับการวิเคราะห์ในรูปแบบฟอร์มยาวหรือรูปแบบฟอร์มเดิมซึ่งมีจำนวน 200 ข้อ ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในบทที่ 4 และภาคผนวก ข

3.2 ความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ได้แก่ ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) ของแบบประเมินตนเองโดยผู้วิจัยใช้การคำนวณค่าความเที่ยงด้วยสูตรอัลฟาของครอนบาค (α -Cronbach) ในตอนที่ 2 แยกแต่ละฉบับจำนวน 4 ฉบับและรวมทั้ง 4 ฉบับ (ดูสูตรในภาคผนวก ก) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในบทที่ 4 และภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้จัดเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการนำแบบประเมินตนเองที่ได้นำไปทดลองใช้และทำการปรับปรุง จำนวน 2 ครั้ง โดยผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาความตรงตามเนื้อหาด้วยการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อความคำถามกับองค์ประกอบตามตารางโครงสร้างที่ได้กำหนดไว้ จากนั้นได้นำแบบประเมินตนเองที่ปรับปรุงและได้รับการพิจารณาตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่งไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) กับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่กำลังปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 เขตการศึกษาที่ 1-12 จำนวน 35 จังหวัด จำนวน 140 โรงเรียน ได้จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 934 คน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ข) ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบประเมินตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 934 คน โดยนำเสนอ จำนวน ร้อยละ เพื่อให้ทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองรวมทั้ง 4 ด้าน (ฉบับ) และจำแนกเป็นรายด้าน (รายฉบับ) ได้แก่ คะแนนเต็ม ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) มัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) คะแนนสูงสุด (Maximum) คะแนนต่ำสุด (Minimum) และ พิสัย (Range) ทั้งนี้เพื่อให้ทราบการกระจายของข้อมูล และการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อของแบบประเมินตนเองโดยพิจารณาจาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองด้านความตรงและความเที่ยง ดังนี้

3.1 ความตรงของแบบประเมินตนเอง (Validity) ได้แก่

3.1.1 ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

3.1.2 ความตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) ด้วยการทดสอบ

สถิติที (t-test) จากสูตร (ดูในภาคผนวก ก) โดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้จัก (Known-Group Method) กับครู 2 กลุ่ม ๆ ละ 266 คน ได้แก่ กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป โดยกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงหมายถึงครูที่เคยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องให้เป็นครูดีเด่น ครูแกนนำ

ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ (เช่น ครูภูมิปัญญาไทย) จากการตอบแบบประเมินตนเองฉบับใช้จริงในตอนที่ 1 ข้อที่ 6-7 และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปหมายถึงครูที่ไม่เคยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องให้เป็นครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ (เช่น ครูภูมิปัญญาไทย) จากการตอบแบบประเมินตนเองฉบับใช้จริงในตอนที่ 1 ข้อที่ 6 (ตอบว่า “ไม่เคย”)

3.1.3 ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ขององค์ประกอบ

ในการปฏิบัติงานของครูด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโดยใช้โปรแกรม LISREL 8.10 เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างระหว่างโมเดลคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (ดูแผนภาพที่ 3) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันในโมเดลย่อยแต่ละโมเดลตามองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ และโมเดลรวมคุณภาพการปฏิบัติงานของครูทั้ง 4 องค์ประกอบ

3.2 ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) ของแบบประเมินตนเอง โดยการคำนวณค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของแบบประเมินตนเองด้วยสูตรอัลฟาของครอนบาค (α -Cronbach) ในตอนที่ 2 แยกแต่ละฉบับจำนวน 4 ฉบับ และรวมทั้ง 4 ฉบับ

ตอนที่ 4 ผลการสร้างเกณฑ์การประเมินและผลของการจัดระดับคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 5 คู่มือการใช้แบบประเมินตนเอง

ตอนที่ 6 ผลการปรับปรุงและศึกษาคุณภาพรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ของแบบประเมินตนเอง

ดังมีรายละเอียดแต่ละตอนตามลำดับต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบประเมิน

จากการนำแบบประเมินตนเองไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้สุ่มไว้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่กำลังปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 เขตการศึกษาที่ 1-12 จำนวน 35 จังหวัด จำนวน 140 โรงเรียน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบประเมินตนเองทางไปรษณีย์และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจำนวน 1,500 ชุด ได้รับคืนจำนวน 934 ชุด คิดเป็นร้อยละ 62.27 ได้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 934 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบประเมินตนเองมาวิเคราะห์หาค่าสถิติโดยนำเสนอข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบเกี่ยวกับ เขตการศึกษา เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน การได้รับยกย่องหรือได้รับรางวัล และประเภทของครูที่เคยได้รับยกย่องหรือได้รับรางวัลในรูป จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตารางที่ 54

ตารางที่ 54 จำนวน รั้อยละ จำแนกตามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบประเมินตนเอง (n = 934)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	รั้อยละ
1. <u>เขตการศึกษา</u>		
เขตการศึกษาที่ 1	80	8.57
เขตการศึกษาที่ 2	81	8.67
เขตการศึกษาที่ 3	84	8.99
เขตการศึกษาที่ 4	87	9.32
เขตการศึกษาที่ 5	99	10.60
เขตการศึกษาที่ 6	66	7.01
เขตการศึกษาที่ 7	68	7.28
เขตการศึกษาที่ 8	92	9.85
เขตการศึกษาที่ 9	67	7.17
เขตการศึกษาที่ 10	88	9.42
เขตการศึกษาที่ 11	33	3.53
เขตการศึกษาที่ 12	89	9.53
2. <u>เพศ</u>		
ชาย	126	13.49
หญิง	762	81.58
ไม่ตอบ	46	4.93
3. <u>อายุ</u>		
ไม่เกิน 25 ปี	2	0.21
26 – 30 ปี	25	2.68
31 – 35 ปี	34	3.64
36 – 40 ปี	106	11.35
41 – 45 ปี	353	37.79
46 – 50 ปี	238	25.48
สูงกว่า 50 ปี	164	17.56
ไม่ตอบ	12	1.29
4. <u>ตำแหน่งปัจจุบัน</u>		
ครู 1 – 2	4	0.43
อาจารย์ 1	69	7.39
อาจารย์ 2	825	88.33
อาจารย์ 3	22	2.36
ไม่ตอบ	14	1.49

ตารางที่ 54 (ต่อ) จำนวน ร้อยละ จำแนกตามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบประเมินตนเอง (n = 934)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
5. การได้รับการยกย่อง/ได้รับรางวัล		
ไม่เคยได้รับ	668	71.52
เคยได้รับ	266	28.48
6. ประเภทของครูที่เคยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่อง		
ครูดีเด่น	201	21.52
ครูแกนนำ	67	7.17
ครูต้นแบบ	16	1.71
ครูแห่งชาติ	3	0.32
ครูประเภทอื่น ๆ	63	6.75

จากตารางที่ 54 เมื่อพิจารณาข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบประเมินตนเอง พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่อยู่ในเขตการศึกษาที่ 5 มากที่สุด จำนวน 99 คน รองลงมาเป็นเขตการศึกษาที่ 8 จำนวน 92 คน และเขตการศึกษาที่ 12 จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60, 9.85 และ 9.53 ตามลำดับ ส่วนผู้ตอบแบบประเมินตนเองอยู่ในเขตการศึกษาที่ 11 น้อยที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 3.53

ในด้านตัวแปรเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 762 คน คิดเป็นร้อยละ 81.58 และเป็นเพศชายจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 13.49 ตามลำดับ

ในด้านตัวแปรอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41-45 ปี จำนวน 353 คน คิดเป็นร้อยละ 37.79 รองลงมาเป็นช่วงอายุ 46-50 ปี จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 25.48 ช่วงอายุสูงกว่า 50 ปี จำนวน 164 คน (ร้อยละ 17.56) ช่วงอายุ 36-40 ปี จำนวน 106 คน (ร้อยละ 11.35) ช่วงอายุ 31-35 ปี จำนวน 34 คน (ร้อยละ 3.64) ช่วงอายุ 25-30 ปี จำนวน 25 คน (ร้อยละ 2.68) และช่วงอายุไม่เกิน 25 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.21 ตามลำดับ

ในด้านตัวแปรตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่มีตำแหน่งปัจจุบัน คือ อาจารย์ 2 จำนวน 825 คน คิดเป็นร้อยละ 88.33 รองลงมาเป็นตำแหน่งอาจารย์ 1 จำนวน 69 คน (ร้อยละ 7.39) อาจารย์ 3 จำนวน 22 คน (ร้อยละ 2.36) และตำแหน่งครู 1-2 มีจำนวนน้อยที่สุด 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.43 ตามลำดับ

ในด้านตัวแปรการได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัล พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินตนเองไม่เคยได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลจำนวน 668 คน คิดเป็นร้อยละ 71.52 และผู้ตอบแบบประเมินตนเองที่เคยได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลมีจำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 28.48

ในด้านตัวแปรประเภทของครูที่เคยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องในจำนวนผู้ตอบแบบประเมินตนเองทั้งหมด 934 คน พบว่า เป็นครูประเภทครูดีเด่นมากที่สุด จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 21.52 รองลงมาเป็นครูประเภทครูแกนนำ จำนวน 67 คน (ร้อยละ 7.17) ครูประเภทอื่นๆ จำนวน 63 คน (ร้อยละ 6.75) ครูต้นแบบจำนวน 16 คน (ร้อยละ 1.71) และครูแห่งชาติมีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.32 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินโดยรวมและจำแนกรายด้านทั้ง 4 ด้าน

เป็นการนำเสนอค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ คะแนนเต็ม, ค่าเฉลี่ย (X), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.), ค่าความเบ้ (Skewness), ค่าความโด่ง (Kurtosis), มัธยฐาน (Median), ฐานนิยม (Mode), คะแนนสูงสุด (Maximum), คะแนนต่ำสุด (Minimum) และพิสัย (Range) เพื่อให้ทราบการกระจายของข้อมูลและการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อของแบบประเมินตนเองโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ดังนี้

2.1 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเอง

2.1.1 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองโดยรวมทั้ง 4 ด้าน (ฉบับ) และจำแนกรายด้าน (รายฉบับ) ดังแสดงในตารางที่ 55

ตารางที่ 55 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองโดยรวมและจำแนกรายฉบับทั้ง 4 ฉบับ จำนวน 200 ข้อ

สถิติพื้นฐาน	ค่า/จำนวน				รวมทั้ง 4 ฉบับ
	ฉบับที่ 1 (44 ข้อ)	ฉบับที่ 2 (40 ข้อ)	ฉบับที่ 3 (54 ข้อ)	ฉบับที่ 4 (62 ข้อ)	
กลุ่มตัวอย่าง	934	934	934	934	934
คะแนนเต็ม	220	200	270	310	1,000
คะแนนเฉลี่ย (Mean)	166.825	155.725	209.521	233.491	765.563
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)	21.328	17.184	25.864	26.391	76.421
มัธยฐาน (Median)	168	157	211	233	768
ฐานนิยม (Mode)	175	161	216	238	751
ค่าความเบ้ (Skewness)	-0.176	-0.191	-0.233	-0.070	-0.191
ค่าความโด่ง (Kurtosis)	-1.080	-0.434	0.248	-0.132	0.112
คะแนนต่ำสุด (Minimum)	89	108	104	134	459
คะแนนสูงสุด (Maximum)	218	200	270	302	986
พิสัย (Range)	129	92	166	168	527

จากตารางที่ 55 เมื่อพิจารณาแบบประเมินตนเองโดยรวม 4 ฉบับ จำนวน 200 ข้อ พบว่า คะแนนเต็ม 1,000 คะแนน มีผู้ตอบได้คะแนนต่ำสุด 459 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 986 คะแนน ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่ได้คะแนน 751 คะแนน (Mode = 751) คะแนนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 765.563 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 76.421 การแจกแจงมีลักษณะเบ้ซ้าย (Skewness = -.191) และมีค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ .112

เมื่อพิจารณาแบบประเมินตนเองในด้านที่ 1 (ฉบับที่ 1) จำนวน 44 ข้อ พบว่า คะแนนเต็ม 220 คะแนน มีผู้ตอบได้คะแนนต่ำสุด 89 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 218 คะแนน ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่ได้คะแนน 175 คะแนน (Mode = 175) คะแนนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 166.825 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 21.328 การแจกแจงมีลักษณะเบ้ซ้าย (Skewness = -0.176) และมีค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ -1.08

เมื่อพิจารณาแบบประเมินตนเองในด้านที่ 2 (ฉบับที่ 2) จำนวน 40 ข้อ พบว่า คะแนนเต็ม 200 คะแนน มีผู้ตอบได้คะแนนต่ำสุด 108 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 200 คะแนน ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่ได้คะแนน 161 คะแนน (Mode = 161) คะแนนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 155.725 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 17.184 การแจกแจงมีลักษณะเบ้ซ้าย (Skewness = -0.191) และมีค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ -0.434

เมื่อพิจารณาแบบประเมินตนเองในด้านที่ 3 (ฉบับที่ 3) จำนวน 54 ข้อ พบว่า คะแนนเต็ม 270 คะแนน มีผู้ตอบได้คะแนนต่ำสุด 104 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 270 คะแนน ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่ได้คะแนน 216 คะแนน (Mode = 216) คะแนนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 209.521 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 25.864 การแจกแจงมีลักษณะเบ้ซ้าย (Skewness = -0.233) และมีค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 0.248

เมื่อพิจารณาแบบประเมินตนเองในด้านที่ 4 (ฉบับที่ 4) จำนวน 62 ข้อ พบว่า คะแนนเต็ม 310 คะแนน มีผู้ตอบได้คะแนนต่ำสุด 134 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 302 คะแนน ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่ได้คะแนน 238 คะแนน (Mode = 238) คะแนนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 233.491 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 26.391 การแจกแจงมีลักษณะเบ้ซ้าย (Skewness = -0.070) และมีค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ -0.132

2.2 การวิเคราะห์คุณภาพรายข้อของแบบประเมินตนเอง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ดังนี้

2.2.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเองในแต่ละด้านตั้งแต่ด้านที่ 1-4 (ฉบับที่ 1 - ฉบับที่ 4) ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ฉ)

ด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอนหรือฉบับที่ 1 ความเหมาะสมในการวางแผนและเตรียมการ
สอนของครู พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย (Mean) ตั้งแต่ 2.87 – 4.34 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ตั้งแต่ 0.61 – 0.97 และเมื่อพิจารณารวมทั้งฉบับ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 3.83 และมีค่าส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71

ด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนหรือฉบับที่ 2 พฤติกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า
ทุกข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย (Mean) ตั้งแต่ 2.96 – 4.52 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตั้งแต่ 0.68 – 1.17 และ
เมื่อพิจารณารวมทั้งฉบับ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 3.92 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ
0.89

ด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอนหรือฉบับที่ 3 การจัดการเรียนการสอน พบว่า ทุกข้อคำถามมี
ค่าเฉลี่ย (Mean) ตั้งแต่ 3.34 – 4.42 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตั้งแต่ 0.65 – 0.88 และเมื่อพิจารณา
รวมทั้งฉบับ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 3.88 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72

ด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ หรือฉบับที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ พบว่า ทุกข้อคำถามมี
ค่าเฉลี่ย (Mean) มีค่า 2.27–4.57 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่า 0.62–1.23 และเมื่อพิจารณารวมทั้ง
ฉบับพบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เป็น 3.77 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0.85

2.2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total
Correlation) แต่ละด้านดังตารางที่ 53-56 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายด้านกับ
คะแนนรวมทั้ง 4 ด้าน ดังแสดงในตารางที่ 56 ดังนี้

ตารางที่ 56 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 1 การวางแผนและ
เตรียมการสอน (ฉบับที่ 1)

ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})	ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})
1.	0.580**	12.	0.688**
2	0.506**	13.	0.735**
3	0.409**	14.	0.721**
4.	0.428**	15.	0.722**
5.	0.344**	16.	0.755**
6.	0.520**	17.	0.744**
7.	0.569**	18.	0.704**
8.	0.551**	19.	0.674**
9.	0.675**	20.	0.763**
10.	0.642**	21.	0.739**
11.	0.636**	22.	0.768**

** P < .01

ตารางที่ 56 (ต่อ) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 1 การวางแผน และเตรียมการสอน (ฉบับที่ 1)

ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})	ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})
23.	0.736**	34.	0.715**
24.	0.768**	35.	0.745**
25.	0.676**	36.	0.743**
26.	0.732**	37.	0.717**
27.	0.715**	38.	0.673**
28.	0.729**	39.	0.710**
29.	0.749**	40.	0.714**
30.	0.712**	41.	0.760**
31.	0.769**	42.	0.749**
32.	0.765**	43.	0.756**
33.	0.735**	44.	0.763**

** P < .01

จากตารางที่ 56 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมในด้านที่ 1 (ฉบับที่ 1) มีค่าตั้งแต่ 0.344 ถึง 0.769 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 57 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน (ฉบับที่ 2)

ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})	ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})
1.	0.498**	14.	0.454**
2.	0.452**	15.	0.299**
3.	0.515**	16.	0.588**
4.	0.417**	17.	0.611**
5.	0.526**	18.	0.551**
6.	0.548**	19.	0.641**
7.	0.560**	20.	0.587**
8.	0.223**	21.	0.389**
9.	0.475**	22.	0.441**
10.	0.549**	23.	0.391**
11.	0.524**	24.	0.480**
12.	0.572**	25.	0.329**
13.	0.633	26.	0.365**

** P < .01

ตารางที่ 57 (ต่อ) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 2 การจัดสิ่ง
แวดล้อมในห้องเรียน (ฉบับที่ 2)

ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})	ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})
27.	0.383**	34.	0.609**
28.	0.654**	35.	0.473**
29.	0.676**	36.	0.525**
30.	0.651**	37.	0.516**
31.	0.176**	38.	0.544**
32.	0.528**	39.	0.431**
33.	0.298**	40.	0.477**

** P < .01

จากตารางที่ 57 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมในด้านที่ 2 (ฉบับที่ 2) มีค่าตั้งแต่ 0.176 ถึง 0.676 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 58 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 3 การจัดการเรียน
การสอน (ฉบับที่ 3)

ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})	ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})
1.	0.541**	18.	0.735**
2.	0.499**	19.	0.545**
3.	0.592**	20.	0.673**
4.	0.650**	21.	0.686**
5.	0.664**	22.	0.736**
6.	0.650**	23.	0.755**
7.	0.572**	24.	0.613**
8.	0.649**	25.	0.610**
9.	0.600**	26.	0.704**
10.	0.593**	27.	0.701**
11.	0.619**	28.	0.676**
12.	0.668**	29.	0.732**
13.	0.686**	30.	0.722**
14.	0.681**	31.	0.747**
15.	0.724**	32.	0.726**
16.	0.644**	33.	0.735**
17.	0.735**	34.	0.702**

** P < .01

ตารางที่ 58 (ต่อ) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน(ฉบับที่ 3)

ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})	ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})
35.	0.670**	45.	0.670**
36.	0.704**	46.	0.705**
37.	0.731**	47.	0.714**
38.	0.672**	48.	0.664**
39.	0.684**	49.	0.694**
40.	0.751**	50.	0.563**
41.	0.701**	51.	0.541**
42.	0.634**	52.	0.628**
43.	0.552**	53.	0.658**
44.	0.610**	54.	0.679**

** P < .01

จากตารางที่ 58 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมในด้านที่ 3 (ฉบับที่ 3) มีค่าตั้งแต่ 0.499 ถึง 0.755 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 59 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ (ฉบับที่ 4)

ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})	ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})
1.	0.438**	15.	0.528**
2.	0.536**	16.	0.564**
3.	0.578**	17.	0.547**
4.	0.599**	18.	0.546**
5.	0.526**	19.	0.599**
6.	0.567**	20.	0.556**
7.	0.529**	21.	0.541**
8.	0.086**	22.	0.596**
9.	0.573**	23.	0.628**
10.	0.607**	24.	0.555**
11.	0.570**	25.	0.555**
12.	0.561**	26.	0.434**
13.	-0.195**	27.	0.546**
14.	0.422**	28.	0.530**

** P < .01

ตารางที่ 59 (ต่อ) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 4 ความรับผิดชอบ
 ขอบในวิชาชีพ (ฉบับที่ 4)

ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})	ข้อที่	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})
29.	0.028	46.	0.402**
30.	0.550**	47.	0.408**
31.	0.568**	48.	0.594**
32.	0.629**	49.	0.556**
33.	0.613**	50.	0.623**
34.	0.543**	51.	0.652**
35.	0.594**	52.	0.671**
36.	0.589**	53.	0.646**
37.	0.603**	54.	0.621**
38.	0.685**	55.	0.556**
39.	0.623**	56.	0.111**
40.	0.569**	57.	0.516**
41.	0.57**	58.	0.113**
42.	0.474**	59.	0.670**
43.	0.615**	60.	0.569**
44.	0.471**	61.	0.541**
45.	0.275**	62.	0.587**

** $P < .01$

จากตารางที่ 59 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมในด้านที่ 4 (ฉบับที่ 4) มีค่าตั้งแต่ 0.086 ถึง 0.685 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นข้อที่ 29 พบว่า มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 60 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายด้าน (ฉบับ) กับคะแนนรวมด้านทั้ง 4 ด้าน
 (4 ฉบับ)

ด้านที่	รายการประเมิน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})
1	การวางแผนและเตรียมการสอน	0.837**
2	การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	0.660**
3	การจัดการเรียนการสอน	0.915**
4	ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	0.893**

** $P < .01$

จากตารางที่ 60 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายด้าน (ฉบับ) ข้อกับคะแนนรวม ทั้ง 4 ด้าน (4 ฉบับ) มีค่าตั้งแต่ 0.660 ถึง 0.915 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองด้านความตรงและความเที่ยง ดังนี้

3.1 ความตรงของแบบประเมินตนเอง (Validity) ได้แก่

3.1.1 ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เนื่องจากการสร้างแบบประเมิน

ตนเองผู้วิจัยได้ทำการสร้างตามกรอบแนวคิดตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาผนวกกับกรอบแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) โดยการนำกรอบแนวคิดทั้งสองมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยมี 4 องค์ประกอบหลัก และ 22 องค์ประกอบย่อย และวัดใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน 2) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน และ 4) ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิดดังกล่าวและเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วนในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการพัฒนาผู้เรียนในด้านคุณลักษณะ ดี เก่ง และมีสุข จากนั้นทำการสร้างข้อคำถามโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กำลังปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง จำนวน 15 คน เพื่อดูความเหมาะสมด้านภาษา การใช้เวลาในการตอบแบบประเมินตนเอง และปัญหาที่พบในการตอบแบบประเมินตนเอง และทำการปรับปรุงแก้ไขในครั้งที่ 2 กับครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 153 คน และในการทดลองครั้งที่ 2 ได้ดำเนินการหาความสอดคล้องระหว่างความครอบคลุมของข้อคำถามกับประเด็นชี้วัด/องค์ประกอบในตารางโครงสร้าง (IOC) จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 ท่าน โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามความคิดเห็นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบว่าแบบประเมินที่สร้างมีความครอบคลุมในด้านองค์ประกอบและประเด็นชี้วัดครบตรงตามตารางโครงสร้างหรือไม่ ผลปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 14 ท่านคิดเป็นร้อยละ 93.33 (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในภาคผนวก ข) จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นที่ต้องการวัด (IOC) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามทุกข้อในฉบับที่ 1 มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ในฉบับที่ 2 มีค่าอยู่ระหว่าง 0.91–1.00 ในฉบับที่ 3 มีค่าอยู่ระหว่าง 0.83–1.00 และในฉบับที่ 4 มีค่าอยู่ระหว่าง 0.91–1.00 แสดงว่าแบบประเมินทั้ง 4 ฉบับนี้มีความตรงตามเนื้อหาเนื่องจากค่า IOC ที่ได้มีค่ามากกว่า 0.50 (ศิริชัย กาญจนวาสี, ม.ป.ป.) และผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ

ละ 80-90 (ดูรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ในบทที่ 3) นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญยังให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขในฉบับใช้จริงให้มีความครอบคลุมครบถ้วนโดยได้เพิ่มข้อคำถามในฉบับที่ 1 ข้อ 1.4 (ดูตารางโครงสร้างในบทที่ 3 ตารางที่ 19) เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยสร้างข้อคำถามเพิ่มเติมจำนวน 4 ข้อ และได้เพิ่มชื่อหัวข้อการประเมินเป็นการประเมินการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

3.1.2 ความตรงเชิงจำแนก ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้

ทำการหาความตรงเชิงจำแนกของแบบประเมินตนเองโดยการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละฉบับจากฉบับที่ 1-4 ด้วยสถิติทดสอบที (t-test) ทดสอบความแตกต่างของกลุ่มครู 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป โดยกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงหมายถึงครูที่เคยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องให้เป็นครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ จากการตอบแบบประเมินตนเองฉบับใช้จริงในตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ข้อที่ 6-7 และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปหมายถึงครูที่ไม่เคยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องให้เป็นครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ จากการตอบแบบประเมินตนเองฉบับใช้จริงในตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ข้อที่ 6 (ตอบว่า “ไม่เคย”) จำนวนกลุ่มละ 266 คน ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงจำแนกดังตารางที่ 61 - 64

ตารางที่ 61 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมินในกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปจากการตอบแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 1 จำนวน 44 ข้อ

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 266)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 266)		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	4.27	0.59	3.82	0.57	8.986**
2.	3.93	0.68	3.45	0.70	7.929**
3.	2.97	0.87	2.59	0.82	5.063**
4.	3.65	0.78	3.40	0.72	3.872**
5.	3.00	0.99	2.57	0.89	5.242**
6.	3.71	0.69	3.37	0.66	5.762**
7.	4.16	0.65	3.75	0.63	7.411**
8.	4.43	0.64	4.03	0.63	7.317**
9.	4.05	0.64	3.43	0.65	11.071**
10.	3.90	0.65	3.35	0.61	10.038**
11.	4.40	0.59	3.91	0.61	9.390**
12.	4.23	0.64	3.76	0.60	8.743**
13.	4.12	0.62	3.59	0.63	9.630**
14.	3.98	0.66	3.40	0.61	10.395**
15.	4.08	0.65	3.56	0.64	9.226**
16.	3.95	0.66	3.34	0.60	11.205**
17.	3.95	0.69	3.40	0.62	9.757**
18.	4.15	0.71	3.61	0.72	8.701**
19.	4.05	0.67	3.53	0.71	8.571**
20.	3.97	0.66	3.37	0.55	11.240**
21.	3.84	0.67	3.30	0.60	9.835**
22.	3.9	0.66	3.32	0.53	11.269**
23.	3.98	0.67	3.38	0.62	10.809**
24.	3.92	0.69	3.31	0.59	11.158**
25.	3.84	0.71	3.27	0.70	9.374**
26.	3.91	0.70	3.19	0.68	11.949**
27.	3.94	0.69	3.26	0.70	11.178**
28.	3.97	0.72	3.32	0.68	10.636**
29.	4.05	0.63	3.37	0.61	12.563**
30.	3.87	0.76	3.24	0.70	9.942**
31.	4.00	0.66	3.35	0.63	11.554**
32.	3.93	0.70	3.30	0.62	10.964**

***P< .001

ตารางที่ 61 (ต่อ) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมินในกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป จากการตอบแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 1 จำนวน 44 ข้อ

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 266)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (r		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
33.	3.87	0.69	3.23	0.64	11.059**
34.	3.80	0.77	3.14	0.68	10.602**
35.	4.05	0.65	3.41	0.65	11.466**
36.	3.85	0.73	3.24	0.66	10.019**
37.	3.73	0.76	3.05	0.66	11.059**
38.	3.88	0.75	3.21	0.69	10.645**
39.	4.04	0.68	3.37	0.68	11.427**
40.	3.66	0.76	3.02	0.70	10.196**
41.	3.79	0.74	3.13	0.71	10.538**
42.	3.79	0.75	3.11	0.62	11.384**
43.	3.88	0.68	3.27	0.62	10.829**
44.	3.84	0.69	3.14	0.66	12.050**

***P< .001

จากตารางที่ 61 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปในด้านที่ 1 หรือฉบับที่ 1 ได้ค่าที (t-test) อยู่ในช่วง 3.872 - 12.563 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบประเมินตนเองทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกข้อ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 62 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมินในกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปจากการตอบแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 2 จำนวน 40 ข้อ

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 266)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	4.34	0.65	3.98	0.71	5.988**
2.	4.27	0.69	3.88	0.69	6.640**
3.	3.91	1.09	3.54	1.04	4.078**
4.	4.15	0.74	3.76	0.67	6.358**
5.	4.51	0.87	4.20	0.89	4.047**
6.	4.48	0.82	4.23	0.85	3.522**
7.	4.17	0.97	3.95	0.83	2.844**
8.	3.34	1.06	3.06	0.88	3.379**
9.	3.98	0.87	3.51	0.85	6.315**
10.	3.95	0.71	3.51	0.76	7.176**
11.	4.32	0.68	3.67	0.72	10.694**
12.	4.16	1.02	3.81	0.85	4.236**
13.	4.01	0.90	3.55	0.94	5.828**
14.	3.62	0.73	3.19	0.62	7.360**
15.	3.36	1.05	3.17	0.89	2.264*
16.	4.22	0.95	3.79	0.86	5.496**
17.	4.29	0.87	3.90	0.88	5.161**
18.	3.55	1.02	3.09	0.99	5.305**
19.	4.30	0.77	3.86	0.80	6.538**
20.	4.30	0.93	3.91	0.88	6.061**
21.	3.70	0.93	3.23	0.86	5.949**
22.	3.59	0.83	3.15	0.77	6.251**
23.	3.22	0.84	2.82	0.77	5.667**
24.	3.87	0.89	3.29	0.77	8.070**
25.	3.41	1.00	3.17	0.87	3.008**
26.	3.5	0.93	2.86	0.85	8.264**
27.	3.49	0.87	2.92	0.77	8.041**
28.	4.24	0.83	3.88	0.92	4.716**
29.	4.34	0.85	3.95	0.91	5.181**
30.	4.36	0.84	3.91	0.90	5.917**
31.	2.91	1.18	3.80	1.00	1.151
32.	4.32	0.92	3.98	0.92	4.205**

**P< .01 *P< .05

ตารางที่ 62 (ต่อ) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมินในกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป จากการตอบแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 2 จำนวน 40 ข้อ

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 266)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
33.	3.82	1.19	3.63	1.04	1.942
34.	4.42	0.77	4.16	0.77	3.997**
35.	4.59	0.73	4.41	0.85	2.674**
36.	3.84	0.82	3.24	0.65	9.277**
37.	4.01	0.83	3.31	0.73	10.281**
38.	4.24	0.75	3.62	0.73	9.563**
39.	3.71	0.93	3.12	0.84	7.622**
40.	4.39	0.91	4.18	0.91	2.669**

**P< .01*P< .05

จากตารางที่ 62 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปในด้านที่ 2 หรือฉบับที่ 2 ได้ค่าที (t-test) อยู่ในช่วง 2.669 – 10.694 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบประเมินตนเองทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 จำนวน 38 ข้อ และยกเว้นข้อที่มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 31 และ ข้อที่ 33 ตามลำดับ

จากตารางที่ 63 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปในด้านที่ 3 หรือฉบับที่ 3 ได้ค่าที (t-test) อยู่ในช่วง 6.807 – 12.619 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบประเมินตนเองทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกข้อ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 63 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมินใน
กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปจากการตอบแบบ
ประเมินตนเองในฉบับที่ 3 จำนวน 54 ข้อ

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 266)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 266)		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	4.52	0.64	4.01	0.69	8.866**
2.	3.7	0.77	3.28	0.63	6.807**
3.	4.23	0.67	3.71	0.62	9.136**
4.	4.13	0.68	3.62	0.62	9.110**
5.	4.09	0.72	3.50	0.66	9.803**
6.	4.05	0.74	3.47	0.68	9.432**
7.	3.92	0.74	3.41	0.63	8.513**
8.	4.33	0.66	3.78	0.67	9.463**
9.	3.61	0.81	2.94	0.70	10.123**
10.	3.52	0.83	2.91	0.71	9.048**
11.	4.18	0.71	3.62	0.72	9.124**
12.	4.31	0.68	3.80	0.71	8.492**
13.	4.09	0.70	3.41	0.68	11.399**
14.	4.22	0.67	3.58	0.64	11.295**
15.	4.05	0.72	3.42	0.60	11.076**
16.	3.79	0.77	3.18	0.65	9.813**
17.	3.95	0.66	3.28	0.56	12.619**
18.	4.21	0.65	3.69	0.60	9.636**
19.	4.53	0.65	4.05	0.81	7.528**
20.	4.23	0.70	3.65	0.69	9.579**
21.	3.89	0.73	3.29	0.61	10.309**
22.	4.07	0.68	3.45	0.58	11.207**
23.	4.08	0.70	3.42	0.60	11.737**
24.	3.85	0.73	3.19	0.66	10.857**
25.	3.84	0.79	3.24	0.60	9.864**
26.	4.05	0.75	3.34	0.62	11.773**
27.	3.76	0.82	3.12	0.62	10.163**
28.	4.18	0.74	3.57	0.69	9.890**
29.	4.07	0.71	3.47	0.66	10.102**
30.	3.82	0.79	3.20	0.66	9.846**
31.	3.83	0.76	3.20	0.66	10.245**
32.	3.73	0.77	3.09	0.61	10.519**

ตารางที่ 63 (ต่อ) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการ
ประเมินในกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป
จากการตอบแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 3 จำนวน 54 ข้อ

***P < .001

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 266)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
33.	3.85	0.75	3.28	0.64	9.498**
34.	4.23	0.68	3.60	0.71	10.454**
35.	3.65	0.81	3.06	0.62	9.506**
36.	3.76	0.80	3.11	0.63	10.316**
37.	3.97	0.73	3.33	0.60	11.044**
38.	3.75	0.75	3.17	0.63	9.541**
39.	3.81	0.73	3.21	0.60	10.378**
40.	3.92	0.73	3.23	0.58	12.093**
41.	4.04	0.73	3.39	0.60	11.200**
42.	3.79	0.76	3.29	0.62	8.420**
43.	4.26	0.72	3.80	0.75	7.180**
44.	4.26	0.66	3.82	0.68	7.565**
45.	4.10	0.68	3.59	0.65	8.901**
46.	4.01	0.70	3.44	0.63	9.975**
47.	3.95	0.67	3.36	0.63	10.503**
48.	3.86	0.71	3.33	0.61	9.233**
49.	4.11	0.66	3.56	0.60	9.907**
50.	3.70	0.80	2.94	0.78	11.110**
51.	4.39	0.69	3.84	0.74	8.964**
52.	4.01	0.73	3.51	0.67	8.194**
53.	4.03	0.71	3.45	0.61	10.036**
54.	4.15	0.70	3.52	0.65	10.909**

***P< .001

จากตารางที่ 64 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปในด้านที่ 4 หรือฉบับที่ 4 ได้ค่าที่ (t-test) อยู่ในช่วง 3.381 – 12.371 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบประเมินตนเองทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01 จำนวน 59 ข้อ และข้อที่มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 8 ข้อที่ 29 และ ข้อที่ 58 ตามลำดับ

ตารางที่ 64 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมินในกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปจากการตอบแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 4 จำนวน 62 ข้อ

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 266)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 266)		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	4.64	0.54	4.24	0.73	7.130**
2.	4.35	0.58	3.85	0.58	9.816**
3.	4.36	0.65	3.86	0.63	9.069**
4.	4.26	0.65	3.72	0.61	9.837**
5.	3.77	0.88	3.25	0.71	7.502**
6.	3.73	0.77	3.11	0.66	9.949**
7.	3.56	1.02	2.76	0.85	9.914**
8.	3.61	1.24	3.48	0.97	1.284
9.	3.79	0.81	3.31	0.69	7.303**
10.	4.02	0.73	3.41	0.65	10.117**
11.	3.95	0.79	3.29	0.71	10.262**
12.	3.67	0.81	3.05	0.73	9.314**
13.	2.94	1.11	3.08	0.76	-1.689
14.	3.65	0.98	3.12	0.89	6.495**
15.	3.83	0.79	3.26	0.68	8.894**
16.	3.68	0.80	3.02	0.72	10.060**
17.	3.43	0.98	2.79	0.81	8.274**
18.	3.38	1.00	2.73	0.87	7.903**
19.	3.68	0.93	2.95	0.87	9.306**
20.	3.75	0.92	2.98	0.91	9.646**
21.	3.77	0.97	3.15	0.95	7.448**
22.	3.71	0.90	3.08	0.77	8.736**
23.	3.88	0.76	3.18	0.73	10.695**
24.	3.39	0.96	2.76	0.84	8.157**
25.	4.15	0.76	3.68	0.73	7.357**
26.	3.89	0.90	3.46	0.78	5.920**
27.	3.76	0.80	3.21	0.76	8.174**
28.	4.11	0.72	3.61	0.75	7.729**
29.	3.30	1.29	3.22	0.94	0.843
30.	4.26	0.82	3.79	0.76	6.903**
31.	4.09	0.83	3.51	0.76	8.407**
32.	4.50	0.66	3.91	0.66	10.260**

***P< .001 *P< .01

ตารางที่ 64 (ต่อ) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมินในกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป จากการตอบแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 4 จำนวน 62 ข้อ

ข้อที่	กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง (n = 266)		กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป (n = 266)		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
33.	4.50	0.66	3.95	0.70	9.296**
34.	4.61	0.66	4.15	0.69	8.078**
35.	4.59	0.60	4.07	0.70	9.192**
36.	4.30	0.70	3.75	0.75	8.852**
37.	4.48	0.70	3.81	0.78	10.379**
38.	4.44	0.65	3.74	0.69	12.132**
39.	4.33	0.74	3.67	0.73	10.392**
40.	3.67	0.90	3.00	0.79	9.174**
41.	3.60	0.92	2.95	0.77	8.803**
42.	3.89	1.02	3.28	0.93	7.288**
43.	4.03	0.81	3.34	0.72	10.380**
44.	3.20	1.18	2.53	0.90	7.351**
45.	2.55	1.17	2.06	0.98	5.200**
46.	3.10	1.14	2.31	0.95	8.693**
47.	3.02	1.21	2.17	1.01	8.822**
48.	3.91	0.80	3.21	0.77	10.383**
49.	4.45	0.69	3.92	0.73	8.669**
50.	4.52	0.63	3.90	0.67	10.940**
51.	4.42	0.68	3.81	0.67	10.500**
52.	4.46	0.63	3.79	0.63	12.371**
53.	4.46	0.64	3.91	0.63	9.984**
54.	4.17	0.67	3.58	0.69	9.997**
55.	3.88	0.86	3.24	0.80	8.863**
56.	3.44	1.28	3.12	0.80	3.381*
57.	4.44	0.81	3.97	0.80	6.831**
58.	3.36	1.30	3.23	0.98	1.244
59.	4.02	0.76	3.36	0.58	11.176**
60.	3.89	0.90	3.18	0.75	9.897**
61.	3.78	0.96	3.08	0.80	9.152**
62.	4.04	0.80	3.49	0.62	8.839**

***P< .001 *P< .01

3.1.3 ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้โปรแกรมลิขสิทธิ์ 8.10 ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) ของตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ในการวิเคราะห์เพื่อต้องการทราบลักษณะความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างและลักษณะการแจกแจงของตัวบ่งชี้สำหรับการพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ที่จะใช้ในการวิเคราะห์ การวิเคราะห์ในตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโครงสร้างคุณภาพการปฏิบัติงานของครูกับข้อมูลเชิงประจักษ์และเพื่อสร้างสเกลองค์ประกอบสำหรับนำไปวิเคราะห์คุณภาพการปฏิบัติงานของครูโดยรวมต่อไป การวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการรอบแนวคิดดังที่เสนอไว้ในรูปของโมเดลลิขสิทธิ์หรือโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตามแผนภาพที่ 3 ซึ่งตามโมเดลโครงสร้างคุณภาพการปฏิบัติงานของครูเป็นโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second-Order Confirmatory Factor Analysis) ประกอบด้วย 4 โมเดลได้แก่ 1) โมเดลการวางแผนและเตรียมการสอน 2) โมเดลการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน 3) โมเดลการจัดการเรียนการสอน และ 4) โมเดลความรับผิดชอบในวิชาชีพ

เนื่องจากโมเดลการวิจัยครั้งนี้เป็นโมเดลแบบมีตัวแปรแฝงของคุณภาพการปฏิบัติงานของครูซึ่งมีลักษณะตามกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นแบบการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง โดยที่ตัวบ่งชี้ทั้งหมดเป็นผลมาจากองค์ประกอบที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูซึ่งเป็นโมเดลใหญ่ (ดูในแผนภาพที่ 3 ในบทที่ 3) และมีข้อจำกัดในการทำงานของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนั้นจำเป็นต้องทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน 2 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 ผู้วิจัยแยกวิเคราะห์ออกเป็นโมเดลย่อยแต่ละโมเดลตามกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีในการวิจัยเพื่อสร้างสเกลองค์ประกอบหลักทั้ง 4 องค์ประกอบจากตัวบ่งชี้ทั้งหมด 66 ตัวบ่งชี้ และในครั้งที่ 2 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อสร้างสเกลองค์ประกอบของคุณภาพการปฏิบัติงานของครูจากองค์ประกอบหลักทั้ง 4 องค์ประกอบ

สำหรับเหตุผลที่ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันในการวิเคราะห์ครั้งนี้เพราะการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันมีจุดเด่นเหนือกว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ สรุปได้ 3 ประการคือ ประการแรก การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันมีการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้นที่เข้มงวดยอมให้ความคลาดเคลื่อนของตัวแปรมีความสัมพันธ์กันได้ และข้อตกลงเบื้องต้นสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากกว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจซึ่งทำให้ผลการวิเคราะห์มีความถูกต้องยิ่งขึ้น ประการที่สอง การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีพื้นฐานทฤษฎีรองรับการวิเคราะห์ เหมาะสำหรับการวิจัยที่มีกรอบความคิดเชิงทฤษฎีหรือโมเดลทางทฤษฎีที่ต้องการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างโมเดลตามทฤษฎีกับข้อมูล

ที่ได้พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกันมากน้อยเพียงใด และผลการวิเคราะห์สามารถแปลความหมายได้ง่าย ประการสุดท้าย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้ค่าประมาณพารามิเตอร์และมีการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของพารามิเตอร์ทุกค่าด้วย (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2538 ; ศักดิ์ชาย เพชรช่วย, 2541)

จากข้อจำกัดดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงได้แบ่งตัวบ่งชี้เพื่อเข้าวิเคราะห์ โดยพิจารณาจากความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ และความเหมาะสมด้านขีดจำกัดของโปรแกรมลิสเรลที่จะทำการวิเคราะห์ได้ ซึ่งทำให้เกิดโมเดลย่อย ๆ ทั้งหมด 4 โมเดล และลักษณะของโมเดลดังกล่าวแสดงในรูปโมเดลลิสเรลหรือโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นได้ โดยก่อนทำการวิเคราะห์หาค่าประกอบผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ในแต่ละองค์ประกอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบในด้านความเหมาะสม คือ พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แตกต่างจากศูนย์หรือไม่ ถ้าตัวแปรใดไม่มีความสัมพันธ์กันหมายความว่าตัวแปรนั้นไม่มีองค์ประกอบร่วมและไม่ควรจะนำเมทริกซ์นั้นมาใช้วิเคราะห์ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2538) ผลการวิเคราะห์ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ และตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการปฏิบัติงานของครู ดังแสดงในตารางที่ 65 – 69

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 65 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน

	KNO1	KNO2	KNO3	KNO4	KNO5	KNO6	KNO7	OBJ8	OBJ9	OBJ10	OBJ11	RES12	RES13	DES14	DES15	DES16	EVA17	EVA18	EVA19	EVA20
KNO1	1.0000																			
KNO2	.640**	1.0000																		
KNO3	.595**	.740**	1.0000																	
KNO4	.505**	.581**	.656**	1.0000																
KNO5	.510**	.603**	.673**	.720**	1.0000															
KNO6	.544**	.636**	.706**	.682**	.756**	1.0000														
KNO7	.430**	.550**	.567**	.528**	.531**	.650**	1.0000													
OBJ8	.519**	.591**	.617**	.540**	.585**	.607**	.503**	1.0000												
OBJ9	.552**	.582**	.613**	.595**	.607**	.630**	.505**	.738**	1.0000											
OBJ10	.464**	.518**	.560**	.511**	.528**	.565**	.495**	.612**	.711**	1.0000										
OBJ11	.502**	.567**	.576**	.569**	.593**	.603**	.506**	.644**	.590**	.693**	1.0000									
RES12	.520**	.548**	.581**	.550**	.560**	.603**	.530**	.566**	.594**	.581**	.611**	1.0000								
RES13	.532**	.556**	.586**	.550**	.535**	.607**	.546**	.575**	.605**	.593**	.592**	.822**	1.0000							
DES14	.482**	.546**	.602**	.549**	.552**	.595**	.507**	.616**	.639**	.590**	.637**	.596**	.622**	1.0000						
DES15	.498**	.548**	.600**	.529**	.567**	.595**	.494**	.604**	.649**	.608**	.635**	.620**	.639**	.755**	1.0000					
DES16	.476**	.528**	.583**	.523**	.559**	.593**	.493**	.601**	.614**	.596**	.620**	.579**	.617**	.713**	.764**	1.0000				
EVA17	.481**	.525**	.584**	.506**	.516**	.548**	.475**	.589**	.601**	.558**	.571**	.564**	.579**	.770**	.765**	.674**	1.0000			
EVA18	.514**	.596**	.628**	.566**	.611**	.652**	.568**	.640**	.660**	.636**	.656**	.628**	.652**	.732**	.783**	.873**	.701**	1.000		
EVA19	.487**	.541**	.568**	.523**	.571**	.591**	.489**	.561**	.622**	.566**	.600**	.547**	.568**	.637**	.683**	.676**	.613**	.800**	1.000	
EVA20	.464**	.529**	.577**	.495**	.564**	.570**	.486**	.575**	.989**	.568**	.582**	.550**	.577**	.651**	.676**	.668**	.612**	.783**	.789**	1.000
MEAN	3.5061	4.0142	4.0843	3.9786	3.803	3.9336	3.9636	3.8458	3.7596	3.8351	3.7976	3.7297	3.7918	3.8148	3.7284	3.826	3.848	3.6777	3.6413	3.7168
SD	0.4946	0.514	0.5527	0.6642	0.6546	0.6271	0.7103	0.6627	0.6253	0.6934	0.6951	0.6749	0.6799	0.6629	0.6431	0.6661	0.6917	0.6491	0.7272	0.694

**P<.01

ตารางที่ 66 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

	REAC1	REAC2	CUL3	CUL4	CUL5	DIS6	DIS7	DIS8	DIS9	DIS10	BEH11	BEH12	BEH13	SPC14	SPC15
REAC1	1.0000														
REAC2	.400**	1.0000													
CUL3	.417**	.376**	1.0000												
CUL4	.546**	.196**	.435**	1.0000											
CUL5	.522**	.483**	.435**	.472**	1.0000										
DIS6	.216*	.377**	.285**	.153**	.406**	1.0000									
DIS7	.460**	.490**	.376**	.310**	.639**	.493**	1.0000								
DIS8	.427**	.258**	.296**	.449**	.409**	.264**	.370**	1.0000							
DIS9	.372**	.107**	.247**	.466**	.254**	.112**	.229**	.513**	1.0000						
DIS10	.306**	.037	.172**	.369**	.159**	.045	.164**	.307**	.456**	1.0000					
BEH11	.371**	.515**	.385**	.320**	.570**	.441**	.606**	.340**	.181**	.071*	1.0000				
BEH12	.293**	.192	.277	.302**	.260**	.212**	.272**	.282**	.235**	.162**	.308**	1.0000			
BEH13	.232**	.359**	.223**	.143**	.372**	.349**	.438**	.204**	.028	-.025	.540**	.208**	1.0000		
SPC14	.452**	.276**	.279	.432**	.411**	.243**	.384**	.437**	.365**	.357**	.461**	.297**	.302**	1.0000	
SPC15	.366**	.301**	.280**	.313**	.393**	.261**	.365**	.366**	.278**	.225**	.413**	.241*	.282**	.560**	1.0000
MEAN	4.1006	4.4395	3.743	3.9757	3.8665	3.6831	3.9700	3.7648	3.4283	3.328	4.217	3.5969	4.0498	4.0329	3.9716
SD	0.5381	0.7904	0.6406	0.6344	0.6532	0.8306	0.7448	0.6462	0.7118	0.7800	0.8028	0.7408	0.8327	0.5916	0.7014

**P<.01 *P<.05

ตารางที่ 67 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน

	COM1	COM2	QUE3	QUE4	QUE5	ENG6	ENG7	ENG8	ENG9	ENG10	FEDB11	FEDB12	FLEX13	FLEX14	FLEX15
COM	1.0000														
COM2	.565**	1.0000													
QUE3	.532**	.602**	1.0000												
QUE4	.562**	.504**	.570**	1.0000											
QUE5	.532**	.484**	.605**	.713**	1.0000										
ENG6	.648**	.504**	.688**	.663**	.669**	1.0000									
ENG7	.589**	.450**	.603**	.650**	.681**	.814**	1.0000								
ENG8	.476**	.403**	.533**	.644**	.694**	.671**	.822**	1.0000							
ENG9	.441**	.382**	.539**	.568**	.546**	.703**	.792**	.759**	1.0000						
ENG10	.522**	.450**	.397**	.471**	.503**	.598**	.702**	.616**	.649**	1.0000					
FEDB11	.475**	.346**	.526**	.446**	.404**	.585**	.508**	.465**	.474**	.448**	1.0000				
FEDB12	.413**	.402**	.397**	.317**	.452**	.440**	.461**	.424**	.416**	.532**	.451**	1.0000			
FLEX13	.349**	.408**	.502**	.369**	.430**	.499**	.558**	.560**	.541**	.537**	.440**	.595**	1.0000		
FLEX14	.454**	.455**	.567**	.493**	.503**	.598**	.663**	.602**	.647**	.586**	.536**	.590**	.661**	1.0000	
FLEX15	.505**	.450**	.510**	.482**	.502**	.646**	.644**	.568**	.587**	.609**	.597**	.606**	.588**	.710**	1.0000
MEAN	3.9973	4.1199	3.9336	3.6617	4.0447	3.9639	3.8157	3.8048	3.6692	3.9026	3.7259	4.2082	4.0567	3.8806	3.9167
SD	0.5836	0.6714	0.5859	0.6415	0.6185	0.5363	0.5489	0.6233	0.6154	0.7189	0.7201	0.6422	0.6945	0.5858	0.5702

**P<.01 *P<.05

ตารางที่ 68 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ

	REF1	REF2	REC3	REC4	REC5	CONT6	CONT7	CONT8	SUP9	SUP10	SUP11	SPD12	SPD13	PROF14	PROF15	PROF16
REF1	1.0000															
REF2	.512**	1.0000														
REC3	.353**	.231**	1.0000													
REC4	.465**	.658**	.273**	1.0000												
REC5	.075*	.049	.235**	.051	1.0000											
CONT6	.215**	.471**	.101**	.057**	.072*	1.0000										
CONT7	.352**	.469**	.151**	.553**	.024	.582**	1.0000									
CONT8	.425**	.539**	.228**	.580**	.058	.628**	.654**	1.0000								
SUP9	.507**	.357**	.390**	.392**	.145**	.278**	.369**	.446**	1.0000							
SUP10	.513**	.354**	.292**	.366**	.165**	.219**	.282**	.374**	.525**	1.0000						
SUP11	.433**	.329**	.317**	.335**	.120**	.193**	.268**	.334**	.436**	.764**	1.0000					
SPD12	.379**	.564**	.191**	.548**	.105**	.424**	.447**	.514**	.378**	.515**	.548**	1.0000				
SPD13	-.019	.406**	-.0830*	.335**	-.017	.413**	.301**	.313**	.050	.031	.046	.489**	1.0000			
PROF14	.568**	.404**	.378**	.409**	.162**	.238**	.339**	.400**	.522**	.693**	.652**	.544**	.075*	1.0000		
PROF15	.438**	.268**	.405**	.286**	.172**	.164**	.270**	.323**	.511**	.602**	.573**	.389**	-.086**	.656**	1.0000	
PROF16	.379*	.462**	.207**	.455**	.160**	.436**	.352	.485**	.404**	.506**	.469**	.568**	.372**	.544**	.420**	1.0000
MEAN	4.3694	3.6708	3.6606	3.6869	3.2115	3.2634	3.5530	3.5792	3.8362	4.3038	4.3276	3.7509	2.5203	4.1966	3.8506	3.7572
SD	0.5261	0.6308	0.6725	0.6235	0.5829	0.9304	0.9047	0.7114	0.5414	0.5932	0.6380	0.6189	1.0271	0.6001	0.5447	0.6795

**P<.01 *P<.05

ตารางที่ 69 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของ
ตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการปฏิบัติงานของครู

	PLAN	EBVIRO	INSTRU	PROFES
PLAN	1.0000**			
ENVIRO	0.402**	1.0000**		
INSTRU	0.708**	0.491**	1.0000**	
PROFES	0.656**	0.451**	0.784**	1.0000**
MEAN	3.7915	3.8931	3.8800	3.7660
SD	0.4847	0.4296	0.4790	0.4257

**P < .01 จากตารางที่ 65 - 69 พบว่าตัวบ่งชี้แต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์เหมาะสมดีสามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้โดยผลการศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบเป็นดังนี้

จากตารางที่ 65 องค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) ทุกคู่จากจำนวน 190 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.430–0.873 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดคือ คู่ที่ 16 กับ 18 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุดคือ คู่ของตัวบ่งชี้ที่ 1 กับ 7

จากตารางที่ 66 องค์ประกอบด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 มีจำนวน 104 คู่ และ 1 คู่ ตามลำดับ จากจำนวนทั้งหมด 105 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.025 – 0.606 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ คู่ที่ 7 กับ 11 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ คู่ของตัวบ่งชี้ที่ 13 กับ 10 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามในองค์ประกอบด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน พบว่า มีตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันในทางบวกจำนวน 104 คู่ และตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันในทางลบจำนวน 1 คู่

จากตารางที่ 67 องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) ทุกคู่จากจำนวน 105 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.317–0.822 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดคือ คู่ที่ 7 กับ 8 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุดคือ คู่ของตัวบ่งชี้ที่ 4 กับ 12

จากตารางที่ 68 องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพพบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 มีจำนวน 107 คู่ และ 4 คู่ ตามลำดับจากจำนวนทั้งหมด 120 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.017 – 0.764 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ คู่ที่ 11 กับ 10 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ คู่ของตัวบ่งชี้ที่ 13 กับ 5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามในองค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพพบว่า มีตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันในทางบวกจำนวน 116 คู่ และตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันในทางลบ 4 คู่

จากตารางที่ 69 องค์ประกอบรวมคุณภาพการปฏิบัติงานของครูพบว่า ตัวบ่งชี้ที่ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) ทุกค่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.402–0.784 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดคือ คู่ที่ 3 กับ 4 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุดคือ คู่ของตัวบ่งชี้ที่ 1 กับ 2

สำหรับผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลองค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานของครูทั้ง 4 โมเดลดังกล่าววิเคราะห์ด้วยโปรแกรมลิสเรล 8.10 เพื่อนำมาสร้างสเกลองค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานของครู ซึ่งผลการวิเคราะห์แต่ละโมเดลมีรายละเอียดของการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

3.1.3.1 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างขององค์ประกอบด้าน

การวางแผนและเตรียมการสอนโดยการวิเคราะห์ข้อที่ 1-44 ฉบับที่ 1 ดังตารางที่ 70 และแผนภาพที่ 9

ตารางที่ 70 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเองในองค์ประกอบด้านที่ 1

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		R^2	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
	สปีต	SE		
KN01	0.33**	0.02	0.22	0.10
KNO2	0.38**	0.02	0.27	0.10
KNO3	0.43**	0.02	0.31	0.10
KNO4	0.47**	0.03	0.26	0.07
KNO5	0.49**	0.03	0.28	0.08
KNO6	0.50**	0.03	0.32	0.11
KNO7	0.48**	0.03	0.22	0.07
OBJ8	0.51**	0.03	0.30	0.09
OBJ9	0.50**	0.03	0.32	0.09
OBJ10	0.52**	0.03	0.28	0.09
OBJ11	0.54**	0.03	0.30	0.09
RES12	0.50**	0.03	0.28	0.07
RES13	0.52**	0.03	0.29	0.08
DES14	0.54**	0.03	0.33	0.10
DES15	0.53**	0.03	0.35	0.11
DES16	0.53**	0.03	0.32	0.09
DES17	0.54**	0.03	0.30	0.09
EVA18	0.56**	0.03	0.37	0.11
EVA19	0.65**	0.03	0.30	0.08
EVA20	0.53**	0.03	0.30	0.06

$\chi^2 = 159.88$ $df = 164$ $P = 0.58$ $GFI = 0.98$ $AGFI = 0.98$ $PGFI = 0.71$ $RMR = 0.018$

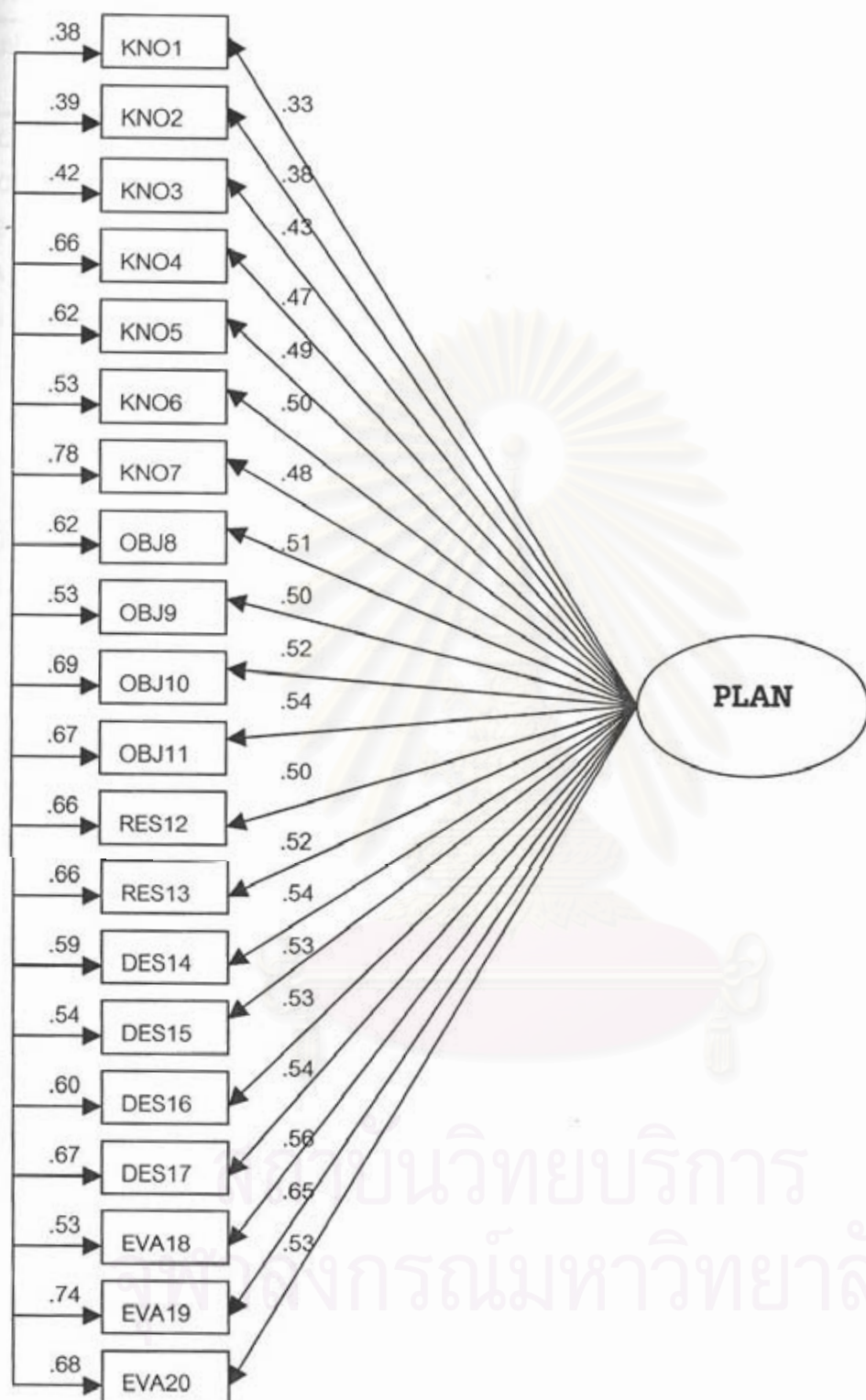
** $P < .01$

จากตารางที่ 70 และแผนภาพที่ 9 เมื่อพิจารณาผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์ในองค์ประกอบด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 159.88 ค่า p-value เท่ากับ 0.58 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ดัชนีทดสอบความ ประหยัด (PGFI) มีค่าเท่ากับ 0.77 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.018

สำหรับการสร้างสเกลองค์ประกอบผู้วิจัยได้นำค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ มาใช้ในการสร้างสเกลองค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน เพื่อให้ได้ตัวแปรใหม่สำหรับนำไป วิเคราะห์ตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการปฏิบัติงานของครูต่อไปซึ่งได้สเกลองค์ประกอบของการวางแผนและเตรียมการ สอนดังสมการต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{PLAN} = & 0.10(\text{ZKNO1}) + 0.10(\text{ZKNO2}) + 0.10(\text{ZKNO3}) + 0.07(\text{ZKNO4}) + 0.08(\text{ZKNO5}) \\ & + 0.11(\text{ZKNO6}) + 0.07(\text{ZKNO7}) + 0.09(\text{ZOBJ8}) + 0.09(\text{ZOBJ9}) + 0.09(\text{ZOBJ10}) + 0.09(\text{ZOBJ11}) + \\ & 0.07(\text{ZRES12}) + 0.08(\text{ZRES13}) + 0.10(\text{ZDES14}) + 0.11(\text{ZDES15}) + 0.09(\text{ZDES16}) + 0.09(\text{ZDES17}) + \\ & 0.11(\text{ZEVA18}) + 0.08(\text{ZEVA19}) + 0.06(\text{ZEVA20}) \end{aligned}$$

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 9 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวางแผนและเตรียมการสอน

3.1.3.2 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างขององค์ประกอบด้าน

การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนโดยการวิเคราะห์ข้อที่ 1-40 ฉบับที่ 2 ดังตารางที่ 71 และแผนภาพที่ 10

ตารางที่ 71 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเองในองค์ประกอบด้านที่ 2

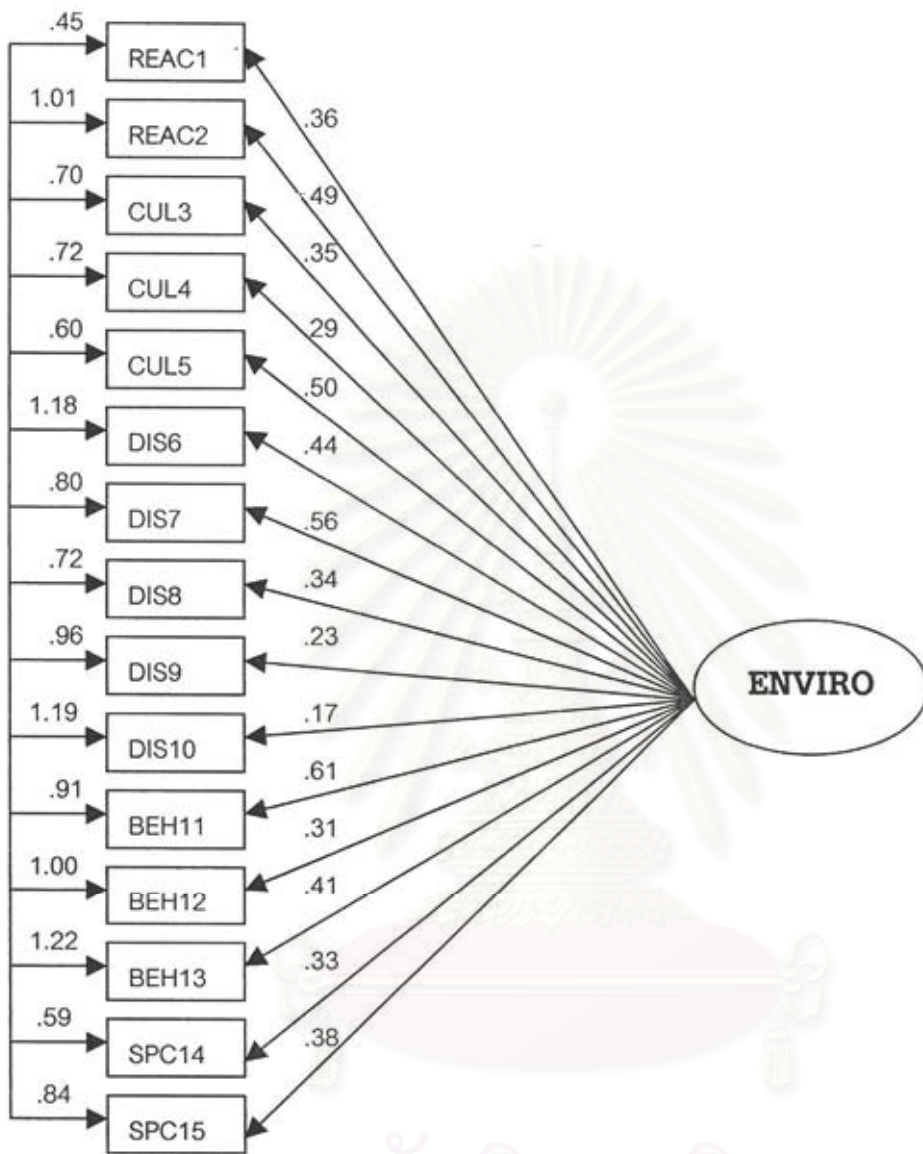
ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		R ²	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
	สปส	SE		
REAC1	0.36**	0.03	0.23	0.24
REAC2	0.49**	0.04	0.19	0.13
CUL3	0.35**	0.03	0.15	0.13
CUL4	0.29**	0.04	0.11	0.04
CUL5	0.50**	0.03	0.30	0.22
DIS6	0.44**	0.05	0.14	0.10
DIS7	0.56**	0.04	0.28	0.18
DIS8	0.34**	0.03	0.14	0.10
DIS9	0.23**	0.04	0.05	0.02
DIS10	0.17**	0.04	0.02	0.01
BEH11	0.61**	0.04	0.29	0.18
BEH12	0.31**	0.04	0.09	0.08
BEH13	0.41**	0.05	0.12	0.07
SPC14	0.33**	0.03	0.16	0.11
SPC15	0.38**	0.04	0.14	0.10
$\chi^2 = 52.18$ $df = 65$ $P = 0.87$ $GFI = 0.99$ $AGFI = 0.99$ $PGFI = 0.54$ $RMR = 0.022$				

**P < .01

จากตารางที่ 71 และแผนภาพที่ 10 เมื่อพิจารณาผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในองค์ประกอบด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 52.18 ค่า p-value เท่ากับ 0.87 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ดัชนีทดสอบความประหยัด (PGFI) มีค่าเท่ากับ 0.54 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.022

สำหรับการสร้างสเกลองค์ประกอบผู้วิจัยได้นำค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้ในการสร้างสเกลองค์ประกอบด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน เพื่อให้ได้ตัวแปรใหม่สำหรับนำไปวิเคราะห์ตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการปฏิบัติงานของครูต่อไป ซึ่งได้สเกลองค์ประกอบของการวางแผนและเตรียมการสอน ดังสมการต่อไปนี้

$$\text{ENVIRO} = 0.24(\text{ZREAC1}) + 0.13(\text{ZREAC2}) + 0.13(\text{ZCUL3}) + 0.04(\text{ZCUL4}) + 0.22(\text{ZCUL5}) + 0.10(\text{ZDIS6}) + 0.18(\text{ZDIS7}) + 0.10(\text{ZDIS8}) + 0.02(\text{ZDIS9}) + 0.01(\text{ZDIS10}) + 0.18(\text{ZBEH11}) + 0.08(\text{ZBEH12}) + 0.07(\text{ZBEH13}) + 0.11(\text{ZSPC14}) + 0.10(\text{ZSPC15})$$

แผนภาพที่ 10 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการจัดสิ่งแวดล้อมในท้องเรียน

3.1.3.3 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างขององค์ประกอบด้าน

องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนโดยการวิเคราะห์ข้อที่ 1-54 ฉบับที่ 3 ดังตารางที่ 72 และแผน

ภาพที่ 11

ตารางที่ 72 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเองในองค์ประกอบด้านที่ 3

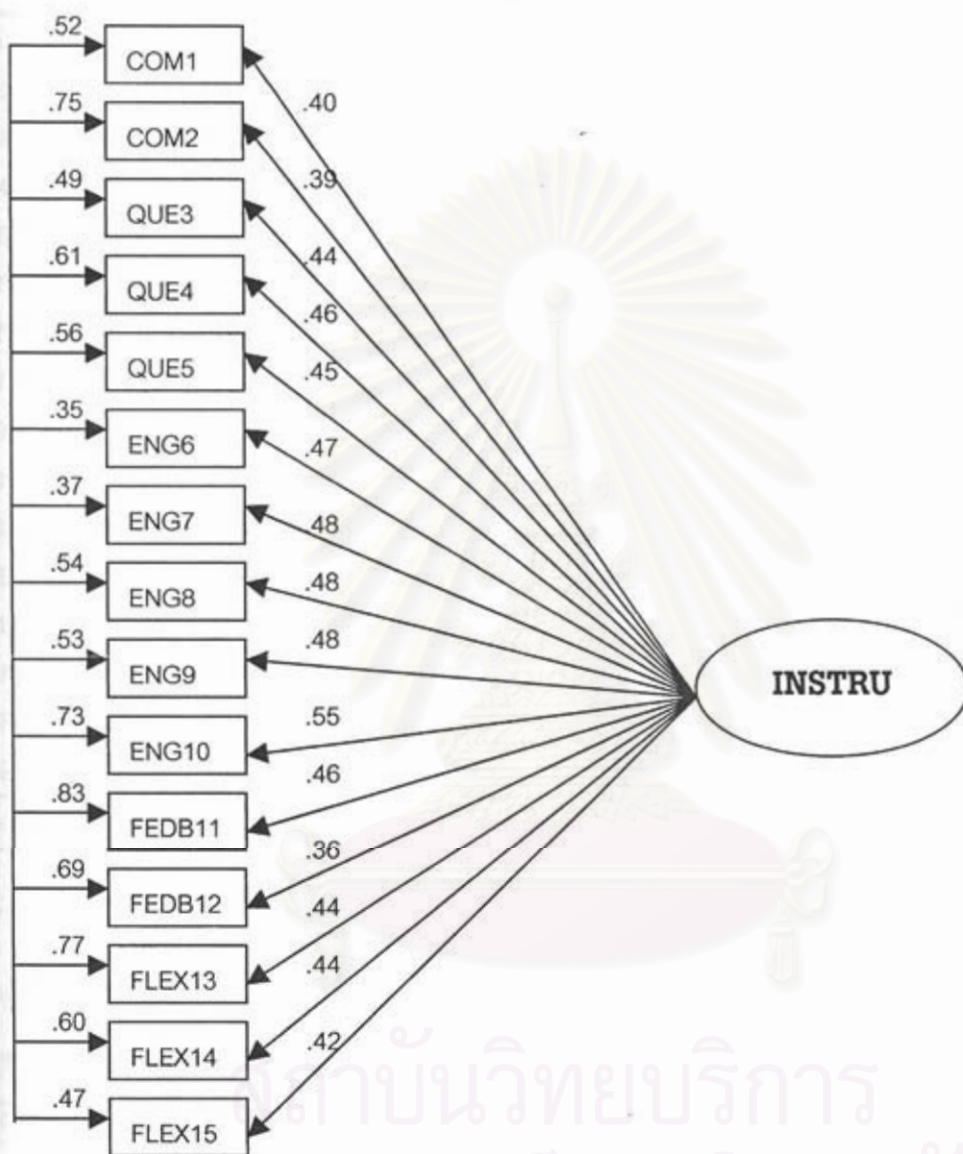
ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ			สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
	สปล	SE	R ²	
COM1	0.40**	0.03	0.23	0.12
COM2	0.39**	0.03	0.17	0.06
QUE3	0.44**	0.03	0.28	0.16
QUE4	0.46**	0.03	0.26	0.11
QUE5	0.45**	0.03	0.27	0.11
ENG6	0.47**	0.02	0.39	0.23
ENG7	0.48**	0.03	0.39	0.19
ENG8	0.48**	0.03	0.30	0.11
ENG9	0.48**	0.03	0.30	0.13
ENG10	0.55**	0.03	0.29	0.14
FEDB11	0.46**	0.03	0.20	0.09
FEDB12	0.36**	0.03	0.16	0.06
FLEX13	0.44**	0.03	0.20	0.07
FLEX14	0.44**	0.03	0.28	0.12
FLEX15	0.42**	0.03	0.27	0.11
$\chi^2 = 74.56$ $df = 75$ $P = 0.49$ $GFI = 0.99$ $AGFI = 0.98$ $PGFI = 0.62$ $RMR = 0.018$				

**P < .01

จากตารางที่ 72 และแผนภาพที่ 11 เมื่อพิจารณาผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในองค์ประกอบด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 74.56 ค่า p-value เท่ากับ 0.49 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ดัชนีทดสอบความประหยัด (PGFI) มีค่าเท่ากับ 0.62 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.018

สำหรับการสร้างสเกลองค์ประกอบผู้วิจัยได้นำค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้ในการสร้างสเกลองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ตัวแปรใหม่สำหรับนำไปวิเคราะห์ตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการปฏิบัติงานของครูต่อไป ซึ่งได้สเกลองค์ประกอบของการวางแผนและเตรียมการสอน ดังสมการต่อไปนี้

$$\text{INSTRU} = 0.12(\text{ZCOM1}) + 0.06(\text{ZCOM2}) + 0.16(\text{ZQUE3}) + 0.11(\text{ZQUE4}) + 0.11(\text{ZQUE5}) + 0.23(\text{ZENG6}) + 0.19(\text{ZENG7}) + 0.11(\text{ZENG8}) + 0.13(\text{ZENG9}) + 0.14(\text{ZENG10}) + 0.09(\text{ZFEDB11}) + 0.06(\text{ZFEDB12}) + 0.07(\text{ZFLEX13}) + 0.12(\text{ZFLEX14}) + 0.11(\text{ZFLEX15})$$

แผนภาพที่ 11 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการจัดการเรียนการสอน

3.1.3.4 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างขององค์ประกอบด้าน

ความรับผิดชอบในวิชาชีพโดยการวิเคราะห์ข้อที่ 1-62 ฉบับที่ 4 ดังตารางที่ 73 และแผนภาพที่ 12

ตารางที่ 73 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเองในองค์ประกอบด้านที่ 4

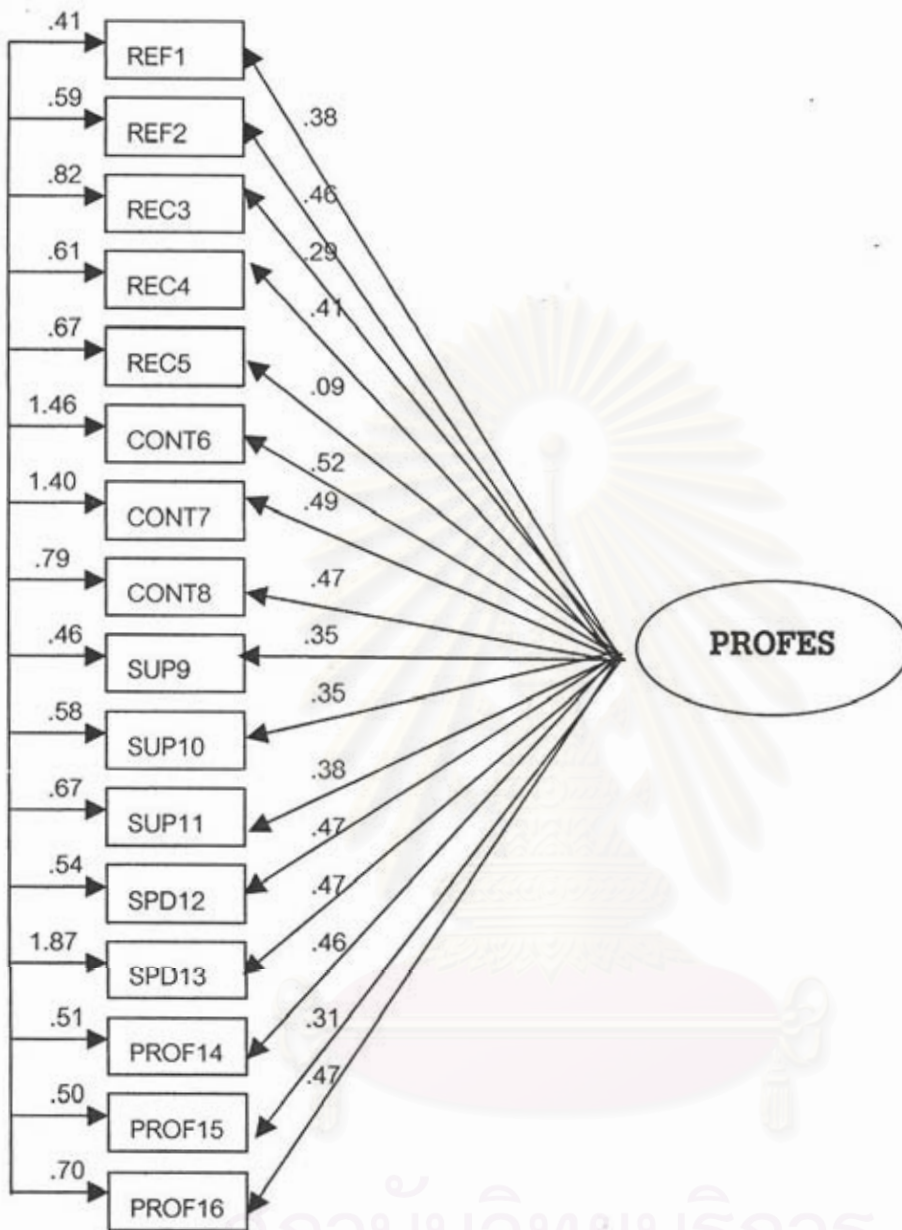
ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		R ²	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
	สปส	SE		
REF1	0.38**	0.03	0.26	0.26
REF2	0.46**	0.03	0.26	0.18
REC3	0.29**	0.04	0.09	0.10
REC4	0.41**	0.03	0.21	0.09
REC5	0.09*	0.03	0.01	0.01
CONT6	0.52**	0.05	0.15	0.08
CONT7	0.49**	0.05	0.15	0.04
CONT8	0.47**	0.04	0.22	0.10
SUP9	0.35**	0.03	0.21	0.18
SUP10	0.35**	0.05	0.17	0.09
SUP11	0.38**	0.04	0.17	0.11
SPD12	0.47**	0.03	0.29	0.18
SPD13	0.47**	0.09	0.10	0.11
PROF14	0.46**	0.03	0.29	0.21
PROF15	0.31**	0.03	0.16	0.11
PROF16	0.47**	0.03	0.24	0.13
$\chi^2 = 33.76$ df = 45 P = 0.89 GFI = 1.00 AGFI = 0.99 PGFI = 0.33 RMR = 0.016				

**P < .01, * P < .05

จากตารางที่ 73 และแผนภาพที่ 12 เมื่อพิจารณาผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในองค์ประกอบด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 33.76 ค่า p-value เท่ากับ 0.89 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ดัชนีทดสอบความประหยัด (PGFI) มีค่าเท่ากับ 0.33 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.016

สำหรับการสร้างสเกลองค์ประกอบผู้วิจัยได้นำค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้ในการสร้างสเกลองค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ เพื่อให้ได้ตัวแปรใหม่สำหรับนำไปวิเคราะห์ตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการปฏิบัติงานของครูต่อไป ซึ่งได้สเกลองค์ประกอบของการวางแผนและเตรียมการสอน ดังสมการต่อไปนี้

$$\text{PROFES} = 0.26(\text{ZREF1}) + 0.18(\text{ZREF2}) + 0.10(\text{ZREC3}) + 0.09(\text{ZREC4}) + 0.01(\text{ZREC5}) + 0.08(\text{ZCONT6}) + 0.04(\text{ZCONT7}) + 0.10(\text{ZCONT8}) + 0.18(\text{ZSUP9}) + 0.09(\text{ZSUP10}) + 0.11(\text{ZSUP11}) + 0.18(\text{ZSPD12}) + 0.11(\text{ZSPD13}) + 0.21(\text{ZPROF14}) + 0.11(\text{ZPROF15}) + 0.13(\text{ZPROF16})$$

แผนภาพที่ 12 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความรับผิดชอบในวิชาชีพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

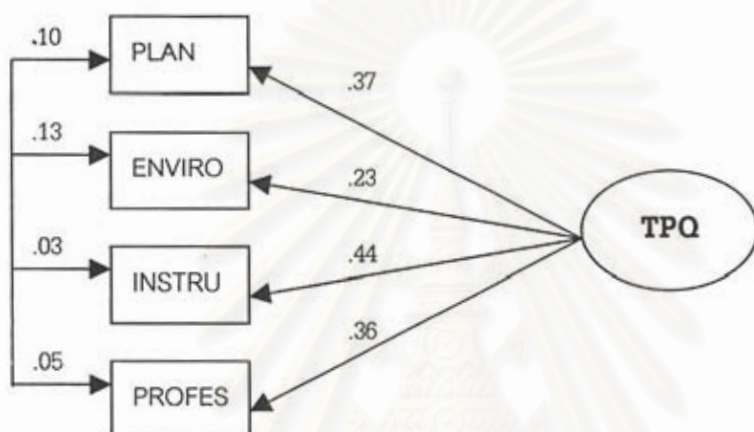
จากนั้นผู้วิจัยนำสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้ในการสร้างสเกลองค์ประกอบเพื่อสร้างตัวแปรใหม่ สำหรับนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในภาพรวม ซึ่งผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 74 และแผนภาพที่ 13

ตารางที่ 74 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ในองค์ประกอบรวมทั้ง 4 ด้าน

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		R ²	สัมประสิทธิ์คะแนน องค์ประกอบ
	สปส	SE		
PLAN	0.37**	0.01	0.59	0.35
ENVIRO	0.23**	0.01	0.28	0.16
INSTRU	0.44**	0.01	0.85	1.15
PROFES	0.36**	0.01	0.72	0.66

$\chi^2 = 0.18$ $df = 2$ $P = 0.92$ $GFI = 1.00$ $AGFI = 1.00$ $PGFI = 0.20$ $RMR = 0.00042$

**P < .01

แผนภาพที่ 13 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดคุณภาพการปฏิบัติงานของครูรวมทั้ง 4 องค์ประกอบ

จากตารางที่ 74 และแผนภาพที่ 13 เมื่อพิจารณาผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในองค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานของครูพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 0.18 ค่า p-value เท่ากับ 0.92 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ดัชนีทดสอบความประหยัด (PGFI) มีค่าเท่ากับ 0.20 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.00042 และเมื่อพิจารณาความสำคัญขององค์ประกอบจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ องค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ และองค์ประกอบที่มีความสำคัญน้อยที่สุดคือ องค์ประกอบด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

จากผลการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้นำค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้ในการสร้างสเกลองค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานของครู เพื่อพัฒนาเป็นตัวบ่งชี้รวมองค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานของครู ซึ่งได้สเกลองค์ประกอบดังสมการต่อไปนี้

$$TPQ = 0.35(ZPLAN) + 0.16(ZENVIRO) + 1.15(ZINSTRU) + 0.66(ZPROFES)$$

3.2 ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability)

ผู้วิจัยได้คำนวณค่าความเที่ยงของแบบประเมินตนเองที่สร้างและพัฒนาขึ้นด้วยวิธีการหาความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในจากการการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ดังแสดงในตารางที่ 75

ตารางที่ 75 ค่าความเที่ยงของคะแนนการตอบแบบประเมินตนเองโดยรวมและจำแนกรายด้าน

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	ค่าความเที่ยง (α -Coefficient)
ด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน	44	0.9723
ด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	40	0.9139
ด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน	54	0.9757
ด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	62	0.9469
รวมทั้ง 4 ด้าน	200	0.9830

จากตารางที่ 75 พบว่า ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของแบบประเมินตนเองในด้านที่ 1, 2, 3 และ 4 มีค่าเท่ากับ 0.9723, 0.9139, 0.9757 และ 0.9469 ตามลำดับ โดยด้านที่มีค่าความเที่ยงมากที่สุด คือ ด้านที่ 3 รองลงมาเป็นด้านที่ 1 ด้านที่ 4 และด้านที่ 2 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาโดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.9830

ตอนที่ 4 ผลการสร้างเกณฑ์การประเมินและผลของการจัดระดับคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการสร้างเกณฑ์การประเมินและผลของการจัดระดับคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูโดยมีรายละเอียดตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 ผลการกำหนดมาตรฐานหรือคะแนนจุดตัดสำหรับเป็นเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานขั้นสูงสุด (TPQ4) โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ จากการแจกแจงความถี่แบบ 2 ทางและจำแนกครูออกเป็น 4 คือ กลุ่มครูที่ผ่านและไม่ผ่านเกณฑ์ภายนอก กล่าวคือ กลุ่มครูที่ผ่านเกณฑ์ภายนอกคือกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง จำนวน 266 ซึ่งเป็นครูที่เคยได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลให้เป็นครูประเภทต่าง ๆ เช่น ครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ หรือครูประเภทอื่น ๆ จากการตอบแบบประเมินตนเองฉบับใช้จริงในตอนที่ 1 ข้อที่ 6-7 ส่วนกลุ่มครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์ภายนอกคือกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป จำนวน 668 คน ซึ่งเป็นครูที่ไม่เคยได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลให้เป็นครูประเภทต่าง ๆ เช่น ครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ หรือครูประเภทอื่น ๆ จากการตอบแบบประเมินตนเองฉบับใช้จริงในตอนที่ 1 ข้อที่ 6 สำหรับกลุ่มครูอีก 2 กลุ่มคือ กลุ่มครูมีคะแนนที่ผ่านและไม่ผ่านการตอบแบบประเมินตนเอง โดยผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนจุดตัดหรือ C_x ในแต่ละด้านทั้ง 4 ด้านที่เท่ากันคือ มีช่วงคะแนนห่างกันช่วงละ 5 คะแนน หรือช่วงร้อยละห่างกันร้อยละ 5 โดยในด้านการวางแผนและเตรียมการสอนกำหนดช่วงคะแนนตั้งแต่ 110-209 คะแนนหรือตั้งแต่ร้อยละ 50-95 ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนกำหนดช่วงคะแนนตั้งแต่ 110-190 คะแนนหรือตั้งแต่ร้อยละ 55-95 ด้านการจัดการเรียนการสอนกำหนดช่วงคะแนนตั้งแต่ 135-256.5 คะแนนหรือตั้งแต่ร้อยละ 50-95 และด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพกำหนดช่วงคะแนนตั้งแต่ 139.5-294.5 คะแนนหรือตั้งแต่ร้อยละ 45-

95 สำหรับคุณภาพการปฏิบัติงานโดยรวมทั้ง 4 ด้านกำหนดช่วงคะแนนตั้งแต่ 550-950 คะแนนหรือตั้งแต่ร้อยละ 55-95 ได้สัดส่วนของครูแต่ละกลุ่มมาคำนวณค่าความน่าจะเป็นของการเกิดความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุดและการตัดสินใจถูกต้องมากที่สุดหรือค่า $F(Cx)$ ของคะแนนแต่ละด้านมีค่าเป็นร้อยละ 95, 95, 95 และ 90,95 สำหรับการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูด้านการวางแผนและเตรียมการสอน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ $F(Cx)$ ของคะแนนโดยรวมทั้ง 4 ด้านมีค่าเป็นร้อยละ 90 สำหรับการประเมินการปฏิบัติงานของครูโดยภาพรวม ดังแสดงในตารางที่ 76 - 81

ตารางที่ 76 ผลการกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจสำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครู

คุณภาพการปฏิบัติงานของครู	คะแนน		
	คะแนนเต็ม	คะแนนสูงสุด	คะแนนร้อยละ
1. การวางแผนและเตรียมการสอน	220	209	100
2. การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	200	190	95
3. การจัดการเรียนการสอน	270	256.5	95
4. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	310	279,294	90,95
คุณภาพการปฏิบัติงานโดยรวมทั้ง 4 ด้าน	1,000	900	90

ตารางที่ 77 ผลการกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านการวางแผนและเตรียมการสอน

คะแนนจุดตัด (Cx)(ร้อยละ)	P (A)	P (B)	P (C)	P (D)	F (Cx)
110 (50)	0	1	266	665	2.49
132 (60)	10	37	256	631	2.19
143 (65)	23	110	243	558	1.65
154 (70)	47	203	219	465	1.21
165 (75)	87	316	179	352	0.89
176 (80)	150	448	116	220	0.66
187 (85)	205	555	61	113	0.52
198 (90)	233	618	33	50	0.43
209 (95)	254	646	12	22	0.42*

*F (Cx) ที่เหมาะสมคือ 209 คะแนน หรือร้อยละ 95

ตารางที่ 78 ผลการกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

คะแนนจุดตัด (Cx)(ร้อยละ)	P (A)	P (B)	P (C)	P (D)	F (Cx)
110 (55)	0	1	266	667	2.49
120 (60)	3	14	263	654	2.37
130 (65)	10	61	256	607	1.98
140 (70)	39	124	227	544	1.66
150 (75)	74	254	192	414	1.09
160 (80)	130	408	136	260	0.72
170 (85)	189	542	77	126	0.51
180 (90)	234	624	32	44	0.42
190 (95)	260	663	6	5	0.39*

*F (Cx) ที่เหมาะสมคือ 190 คะแนน หรือร้อยละ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 79 ผลการกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านการจัดการเรียนการสอน

คะแนนจุดตัด (Cx)(ร้อยละ)	P (A)	P (B)	P (C)	P (D)	F (Cx)
135 (50)	0	5	266	663	2.51
148.5 (55)	0	10	266	658	2.38
162 (60)	6	21	260	693	2.49
175.5 (65)	20	74	246	594	1.85
189 (70)	41	151	225	517	1.48
202.5 (75)	79	267	187	401	1.06
216 (80)	124	414	142	254	0.68
229.5 (85)	187	551	79	117	0.48
243 (90)	218	622	48	46	0.39
256.5 (95)	246	655	20	13	0.38*

*F (Cx) ที่เหมาะสมคือ 256.5 คะแนน หรือร้อยละ 95

ตารางที่ 80 ผลการกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ

คะแนนจุดตัด (Cx)(ร้อยละ)	P (A)	P (B)	P (C)	P (D)	F (Cx)
139.5 (45)	0	1	266	667	2.49
155 (50)	1	0	265	668	2.52
170.5 (55)	2	5	264	613	2.29
186 (60)	5	26	261	642	2.25
201.5 (65)	18	94	248	574	1.72
217 (70)	40	196	226	472	1.21
232.5 (75)	88	372	178	296	0.69
248 (80)	154	500	112	168	0.53
263.5 (85)	208	605	58	63	0.41
279 (90)	245	649	21	19	0.39*
294.5 (95)	262	666	4	2	0.39*

*F (Cx) ที่เหมาะสมคือ 279,294.5 คะแนน หรือร้อยละ 90,95

ตารางที่ 81 ผลการกำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจของคุณภาพการปฏิบัติงานโดยรวมทั้ง 4 ด้าน

คะแนนจุดตัด (Cx)(ร้อยละ)	P (A)	P (B)	P (C)	P (D)	F (Cx)
550 (55)	0	2	266	666	2.49
600 (60)	3	14	263	654	2.37
650 (65)	8	58	258	610	1.96
700 (70)	31	143	235	525	1.47
750 (75)	78	287	188	381	0.97
800 (80)	143	477	123	191	0.56
850 (85)	208	591	58	77	0.44
900 (90)	243	653	23	15	0.38*
950 (95)	262	662	4	6	0.40
1,000 (100)	266	663	5	0	0.39

*F (Cx) ที่เหมาะสมคือ 900 คะแนน หรือร้อยละ 90

จากตารางที่ 76-81 พบว่า ผลการกำหนดมาตรฐานของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้านมีช่วงคะแนนจุดตัดห่างกันช่วงละ 5 คะแนนหรือห่างกันช่วงร้อยละ 5 โดยให้ค่าคะแนนที่เหมาะสมหรือค่า F (Cx) เป็น 209, 190, 256.5 และ 279,294.5 ของด้านการวางแผนและเตรียมการสอน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ตามลำดับ ในด้านที่ 1-3 คิดเป็นคะแนนร้อยละ 95 ส่วนด้านที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 90 และ 95 และค่าคะแนนที่เหมาะสมของคุณภาพการปฏิบัติงานโดยรวมทั้ง 4 ด้านมีค่า F(Cx) เป็น 900 คิดเป็นคะแนนร้อยละ 90

จากการกำหนดมาตรฐานหรือคะแนนจุดตัดที่ได้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงใช้คะแนนมาตรฐานร้อยละ 90 ตามวิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจเป็นมาตรฐานในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูเนื่องจากการกำหนดมาตรฐานโดยวิธีนี้เป็นทำให้ค่าที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุดเพราะการคำนวณหามาตรฐานมีการพิจารณา ค่าที่เหมาะสมที่จะลดความน่าจะเป็นในการตัดสินใจถูกต้องให้มากที่สุด และผู้วิจัยมีได้นำค่าความคลาดเคลื่อนมาใช้ในการกำหนดเกณฑ์การประเมินในครั้งนี้เนื่องจากยังไม่มีการศึกษาในงานวิจัยของ พัลวี จริตธรรม (2538) ดังนั้นในการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงใช้การพิจารณาผลคะแนนโดยรวมทั้ง 4 ด้านมากำหนดเป็นเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานขั้นสูงสุดที่ครูทุกคนจะต้องผ่านเป็นคุณภาพระดับ 4 (TPQ4) โดยครูจะต้องมีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 90-100 ของคะแนนทั้งหมด (1,000 คะแนน) หรือมีคะแนนอยู่ในช่วง 900-1,000 คะแนน จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับคุณภาพดังกล่าว

4.2 ผลการกำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์การประเมินคุณภาพการประเมินการปฏิบัติงานขั้นต่ำสุด เนื่องจากเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานขั้นต่ำสุด (TPQ1) ยังไม่ได้กำหนดไว้ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการกำหนดเกณฑ์ดังกล่าวจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญว่า “เกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานที่จะให้ครูผ่านเป็นคุณภาพระดับ 1 (TPQ1) นั้นควรเป็นร้อยละเท่าไรของคะแนนโดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน” โดยผู้วิจัยได้พิจารณาจากความถี่ของความคิดเห็นที่ตรงกันมากที่สุด (Mode) ของผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานขั้นต่ำสุดดังกล่าวเพื่อกำหนดจัดแบ่งระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (TPQ) ในขั้นตอนต่อไป ผลการกำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานขั้นต่ำสุดจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่าน ดังแสดงในตารางที่ 82

ตารางที่ 82 ผลการกำหนดมาตรฐานคะแนนขั้นต่ำในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน

การกำหนดมาตรฐานของคะแนนการประเมินคุณภาพขั้นต่ำ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ (คน)	ร้อยละ
ร้อยละ 16 (160 คะแนน)	1	10
ร้อยละ 30 (300 คะแนน)	1	10
ร้อยละ 50 (500 คะแนน)	1	10
ร้อยละ 60 (600 คะแนน)	6	60
ร้อยละ 70 (700 คะแนน)	1	10
รวม	10	100

จากตารางที่ 82 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน มีความเห็นที่ตรงกันเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60) ว่า มาตรฐานหรือเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูขั้นต่ำสุดให้เป็นคุณภาพระดับ 1 (TPQ1) นั้นควรมีคะแนนผ่านตั้งแต่ร้อยละ 60 หรือมีคะแนนตั้งแต่ 600 คะแนนขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้คะแนนดังกล่าวที่ได้มา กำหนดช่วงคะแนนเพื่อจัดช่วงระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูอีก 2 ระดับคุณภาพ คือ คุณภาพระดับ 2 (TPQ2) และคุณภาพระดับ 3 (TPQ3) ในขั้นตอนต่อไป

4.3 ผลการจัดช่วงคะแนนระดับคุณภาพในการปฏิบัติงานของครู ผู้วิจัยได้นำผลการกำหนดมาตรฐานหรือคะแนนจุดตัดสำหรับเป็นเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานขั้นสูงสุด (TPQ4) โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจจากข้อ 4.1 และผลการกำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์ขั้นต่ำในการประเมินการปฏิบัติงานจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในข้อ 4.2 มาจัดแบ่งระดับคุณภาพจากช่วงคะแนนร้อยละ 60-90 โดยจัดแบ่งเป็นคุณภาพการปฏิบัติงานของครู 4 ระดับคุณภาพคือ คุณภาพระดับ 1 (TPQ1) คุณภาพระดับ 2 (TPQ2) คุณภาพระดับ 3 (TPQ3) และคุณภาพระดับ 4 (TPQ4) ดังตารางที่ 83

ตารางที่ 83 ผลการจัดแบ่งระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (TPQ)

ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (TPQ)	ช่วงร้อยละที่ผ่านเกณฑ์	ช่วงคะแนนที่ผ่านเกณฑ์
คุณภาพระดับ 0 (ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน)	< 60	< 600
คุณภาพระดับ 1 (TPQ1)	60-69.9	600-699
คุณภาพระดับ 2 (TPQ2)	70-79.9	700-799
คุณภาพระดับ 3 (TPQ3)	80-89.9	800-899
คุณภาพระดับ 4 (TPQ4)	90-100	900-1,000

4.4 เมื่อได้เกณฑ์การประเมินแล้ว ผู้วิจัยนำคะแนนรวมของผู้ตอบแบบประเมินตนเองของแต่ละคนมาจัดระดับคุณภาพโดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่ได้ในข้อ 4.3 เพื่อศึกษาคุณภาพการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา จำนวน 934 คน โดยประเมินในภาพรวมและจำแนกเป็นกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง จำนวน 266 คน และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป จำนวน 668 คน เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพการปฏิบัติงานของครูทั้งสองกลุ่ม ผลแสดงในตารางที่ 84-85

ตารางที่ 84 ผลการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในสังกัด สพป. จำนวน 934 คน

ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (TPQ)	ร้อยละ (ช่วงคะแนน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คุณภาพระดับ 0 (ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน)	< 60 (< 600)	17	1.82
คุณภาพระดับ 1 (TPQ1)	60-69.9 (600-699)	162	17.35
คุณภาพระดับ 2 (TPQ2)	70-79.9 (700-799)	446	47.75
คุณภาพระดับ 3 (TPQ3)	80-89.9 (800-899)	276	29.55
คุณภาพระดับ 4 (TPQ4)	90-100 (900-1,000)	33	3.53

ตารางที่ 85 ผลการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในสังกัด สพป. จำแนกตาม

กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป

ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (TPQ)	ร้อยละ (ช่วงคะแนน)	กลุ่มครูที่มีคุณภาพ	กลุ่มครูที่มีคุณภาพ
		การปฏิบัติงานสูง	การปฏิบัติงานโดยทั่วไป
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
คุณภาพระดับ 0 (ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน)	< 60 (< 600)	3 (1.13)	14 (2.09)
คุณภาพระดับ 1 (TPQ1)	60-69.9 (600-699)	28 (10.53)	134 (20.06)
คุณภาพระดับ 2 (TPQ2)	70-79.9 (700-799)	112 (42.10)	334 (50.00)
คุณภาพระดับ 3 (TPQ3)	80-89.9 (800-899)	100 (37.59)	176 (26.35)
คุณภาพระดับ 4 (TPQ4)	90-100 (900-1,000)	23 (8.65)	10 (1.50)

จากตารางที่ 84 พบว่า ผลการประเมินตนเองของครูจำนวน 934 คน ส่วนใหญ่จัดเป็นครูที่มีคุณภาพระดับ 2 (TPQ2) จำนวน 446 คน คิดเป็นร้อยละ 47.75 รองลงมาเป็นคุณภาพระดับ 3 (TPQ3) จำนวน 276 คน ร้อยละ 29.55 คุณภาพระดับ 1 (TPQ1) จำนวน 162 คน ร้อยละ 17.35 และคุณภาพระดับ 4 (TPQ4) มีน้อยที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 3.53 ตามลำดับ และพบว่า มีครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์

การประเมินหรือมีคุณภาพระดับ 0 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 1.82

จากตารางที่ 85 พบว่า ผลการประเมินตนเองของครูจำนวน 934 คน เมื่อแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงจำนวน 266 คน และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปจำนวน 668 คน พบว่า กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงจำนวน 266 คน ส่วนใหญ่จัดเป็นครูที่มีคุณภาพระดับ 2 (TPQ2) จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 42.10 รองลงมาเป็นคุณภาพระดับ 3 (TPQ3) จำนวน 100 คน ร้อยละ 37.59 คุณภาพระดับ 1 (TPQ1) จำนวน 28 คน ร้อยละ 10.53 และคุณภาพระดับ 4 (TPQ4) มีน้อยที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 8.65 ตามลำดับ และพบว่า มีครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินหรือมีคุณภาพระดับ 0 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.13 สำหรับกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปซึ่งมีจำนวน 668 คน ส่วนใหญ่จัดเป็นครูที่มีคุณภาพระดับคุณภาพ 2 (TPQ2) จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาเป็นคุณภาพระดับ 3 (TPQ3) จำนวน 176 คน ร้อยละ 26.35 คุณภาพระดับ 1 (TPQ1) จำนวน 134 คน ร้อยละ 20.06 และคุณภาพระดับ 4 (TPQ4) มีน้อยที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ และพบว่า มีครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินหรือมีคุณภาพระดับ 0 จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 2.09

ตอนที่ 5 ผลการสร้างคู่มือการใช้แบบประเมินตนเอง

ผู้วิจัยได้สร้างคู่มือการใช้และแปลผลในการนำไปใช้ซึ่งประกอบด้วยรายการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 6.1 วัตถุประสงค์ในการสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเอง
- 6.2 คำนิยามปฏิบัติการและองค์ประกอบในการประเมินการปฏิบัติงานของครู
- 6.3 ลักษณะแบบประเมินตนเอง
- 6.4 โครงสร้างของแบบประเมินตนเอง
- 6.5 คุณภาพของแบบประเมินตนเองในด้านความตรง ความเที่ยง และอำนาจจำแนก
- 6.6 วิธีการนำไปใช้
- 6.7 เกณฑ์การตรวจให้คะแนน
- 6.8 เกณฑ์การแปลผลคะแนน
- 6.9 เกณฑ์การจัดระดับคุณภาพ (TPQ1-TPQ4)
- 6.10 ขั้นตอนในการแปลความหมายของระดับคุณภาพ (TPQ)
- 6.11 ตัวอย่างการแปลผลคุณภาพการปฏิบัติงาน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 6 ผลการปรับปรุงและศึกษาคุณภาพรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ของแบบประเมินตนเอง

ในการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มข้อคำถามที่มีประเด็นชีวิตหรือตัวบ่งชี้ที่ครอบคลุมตามตารางโครงสร้างจากตารางที่ 51-54 จำนวน 66 ตัวบ่งชี้ ซึ่งผลการสุ่มได้ข้อคำถามใหม่ในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) จำนวน 66 ข้อคำถามโดยผู้วิจัยได้เรียงลำดับข้อคำถามใหม่ในแต่ละฉบับทั้ง 4 ฉบับตามลำดับดังนี้ (ดูแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้นจากภาคผนวก ข)

ฉบับที่ 1 จำนวน 20 ข้อคำถาม ได้แก่ ข้อคำถามที่ 1-20 ซึ่งสุ่มจากข้อคำถามเดิมจากข้อที่ 1, 9, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 27, 29, 32, 35, 31, 37, 41 และ 43 ตามลำดับ

ฉบับที่ 2 จำนวน 15 ข้อคำถาม ได้แก่ ข้อคำถามที่ 1-15 ซึ่งสุ่มจากข้อคำถามเดิมจากข้อที่ 3, 5, 7, 10, 14, 16, 19, 20, 24, 25, 30, 32, 34, 35 และ 40 ตามลำดับ

ฉบับที่ 3 จำนวน 15 ข้อคำถาม ได้แก่ ข้อคำถาม 1-15 ซึ่งสุ่มจากข้อคำถามเดิมจากข้อที่ 1, 3, 4, 8, 11, 15, 23, 34, 40, 41, 42, 43, 45, 46 และ 53 ตามลำดับ

ฉบับที่ 4 จำนวน 16 ข้อคำถาม ได้แก่ ข้อคำถามที่ 1-16 ซึ่งสุ่มจากข้อคำถามเดิมจากข้อที่ 2, 4, 9, 16, 14, 17, 20, 21, 28, 32, 35, 38, 47, 49, 54 และ 61 ตามลำดับ

สำหรับผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองโดยรวมทั้ง 4 ด้านและจำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ คะแนนเต็ม ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) ค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) คะแนนสูงสุด (Maximum) คะแนนต่ำสุด (Minimum) และพิสัย (Range) ทั้งนี้เพื่อให้ทราบลักษณะการแจกแจงและการกระจายของข้อมูล ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในภาคผนวก ข)

จากตารางที่ 91 เมื่อพิจารณาแบบประเมินตนเองโดยรวม 4 ฉบับ จำนวน 66 ข้อ พบว่า คะแนนเต็ม 330 คะแนน มีผู้ตอบได้คะแนนต่ำสุด 151 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 330 คะแนน ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่ได้คะแนน 263 คะแนน (Mode = 263) คะแนนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 259.498 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 25.876 การแจกแจงมีลักษณะเบ้ซ้าย (Skewness = -0.311) และมีค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 0.271

เมื่อพิจารณาแบบประเมินตนเองในด้านที่ 1 (ฉบับที่ 1) จำนวน 20 ข้อ พบว่า คะแนนเต็ม 100 คะแนน มีผู้ตอบได้คะแนนต่ำสุด 39 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 100 คะแนน ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วน

ใหญ่ได้คะแนน 80 คะแนน (Mode = 80) คะแนนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 76.847 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 10.265 การแจกแจงมีลักษณะเบ้ซ้าย (Skewness = -0.169) และมีค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ -0.119

เมื่อพิจารณาแบบประเมินตนเองในด้านที่ 2 (ฉบับที่ 2) จำนวน 15 ข้อ พบว่า คะแนนเต็ม 75 คะแนน มีผู้ตอบได้คะแนนต่ำสุด 31 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 75 คะแนน ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่ได้คะแนน 67 คะแนน (Mode = 67) คะแนนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 61.211 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 7.709 การแจกแจงมีลักษณะเบ้ซ้าย (Skewness = -0.751) และมีค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ -0.494

เมื่อพิจารณาแบบประเมินตนเองในด้านที่ 3 (ฉบับที่ 3) จำนวน 15 ข้อ พบว่า คะแนนเต็ม 75 คะแนน มีผู้ตอบได้คะแนนต่ำสุด 30 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 75 คะแนน ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่ได้คะแนน 60 คะแนน (Mode = 60) คะแนนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 60.185 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 7.283 การแจกแจงมีลักษณะเบ้ซ้าย (Skewness = -0.419) และมีค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 0.431

เมื่อพิจารณาแบบประเมินตนเองในด้านที่ 4 (ฉบับที่ 4) จำนวน 16 ข้อ พบว่า คะแนนเต็ม 80 คะแนน มีผู้ตอบได้คะแนนต่ำสุด 32 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 80 คะแนน ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่ได้คะแนน 62 คะแนน (Mode = 62) คะแนนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 61.255 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 7.647 การแจกแจงมีลักษณะเบ้ซ้าย (Skewness = -0.698) และมีค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ -0.136

2. การวิเคราะห์คุณภาพรายข้อของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ซึ่งผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในภาคผนวก ข)

2.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเองในแต่ละด้านตั้งแต่ด้านที่ 1-4 ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 92-95 ภาคผนวก ข)

ด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอนหรือฉบับที่ 1 ความเหมาะสมในการวางแผนและเตรียมการสอนของครู พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย (Mean) ตั้งแต่ 3.59 – 4.18 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตั้งแต่ 0.61 – 0.78 และเมื่อพิจารณารวมทั้งฉบับ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 3.84 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69

ด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนหรือฉบับที่ 2 พฤติกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย (Mean) ตั้งแต่ 3.40 – 4.52 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตั้งแต่ 0.45 – 1.11 และเมื่อพิจารณารวมทั้งฉบับ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 4.08 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.89

ด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอนหรือฉบับที่ 3 การจัดการเรียนการสอน พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย (Mean) ตั้งแต่ 3.90 – 4.40 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตั้งแต่ 0.67 – 0.75 และเมื่อพิจารณา รวมทั้งฉบับ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 4.01 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71

ด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ หรือฉบับที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย (Mean) มีค่า 2.58–4.48 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่า 0.63 – 1.22 และเมื่อพิจารณา รวมทั้งฉบับพบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เป็น 3.83 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0.83

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation)

แต่ละด้าน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายด้านกับคะแนนรวมทั้ง 4 ด้าน ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข)

จากตารางที่ 96 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมในด้านที่ 1 (ฉบับที่ 1) มีค่าตั้งแต่ 0.580 ถึง 0.792 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 97 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมในด้านที่ 2 (ฉบับที่ 2) มีค่าตั้งแต่ 0.276 ถึง 0.721 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 98 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมในด้านที่ 3 (ฉบับที่ 3) มีค่าตั้งแต่ 0.616 ถึง 0.738 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 99 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมในด้านที่ 4 (ฉบับที่ 4) มีค่าตั้งแต่ 0.451 ถึง 0.655 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 100 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายด้าน (ฉบับ) ข้อกับคะแนนรวมทั้ง 4 ด้าน (4 ฉบับ) มีค่าตั้งแต่ 0.628 ถึง 0.887 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ด้านความตรงและความเที่ยง ดังนี้

3.1 ความตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการหาความตรงเชิงจำแนกของแบบประเมินตนเองโดยการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละฉบับจากฉบับที่ 1-4 ด้วยสถิติทดสอบที (t-test) ทดสอบความแตกต่างของกลุ่มครู 2 กลุ่มกลุ่มละ 252 คน โดยใช้เทคนิค 27 % ใน

การจำแนกครู ได้แก่ กลุ่มสูง คือ ร้อยละ 27 ของจำนวนครูที่มีคะแนนรวมสูงสุดกลุ่มต่ำ คือ ร้อยละ 27 ของจำนวนครูที่มีคะแนนรวมต่ำสุด ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข)

จากตารางที่ 101 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครูกลุ่มสูงและกลุ่มครูกลุ่มต่ำในด้านที่ 1 หรือฉบับที่ 1 ได้ค่าที่ (t-test) อยู่ในช่วง 17.03 - 23.32 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบประเมินตนเองทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

จากตารางที่ 102 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครูกลุ่มสูงและกลุ่มครูกลุ่มต่ำในด้านที่ 2 หรือฉบับที่ 2 ได้ค่าที่ (t-test) อยู่ในช่วง 4.70 - 13.80 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบประเมินตนเองทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

จากตารางที่ 103 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครูกลุ่มสูงและกลุ่มครูกลุ่มต่ำในด้านที่ 3 หรือฉบับที่ 3 ได้ค่าที่ (t-test) อยู่ในช่วง 14.01 - 23.24 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบประเมินตนเองทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

จากตารางที่ 104 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครูกลุ่มสูงและกลุ่มครูกลุ่มต่ำในด้านที่ 4 หรือฉบับที่ 4 ได้ค่าที่ (t-test) อยู่ในช่วง 8.20 - 20.84 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบประเมินตนเองทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

3.2 ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ขององค์ประกอบในการปฏิบัติงานของครูโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรม LISREL 8.10 เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างระหว่างโมเดลคุณภาพการปฏิบัติงานของครูจากข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างเช่นเดียวกับแผนภาพที่ 3 ก่อนทำการวิเคราะห์องค์ประกอบผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ในแต่ละองค์ประกอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบในด้านความเหมาะสม คือ พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แตกต่างจากศูนย์หรือไม่ ถ้าตัวแปรใดไม่มีความสัมพันธ์กันหมายความว่าตัวแปรนั้นไม่มีองค์ประกอบร่วมและไม่ควรจะนำเมทริกซ์นั้นมาใช้วิเคราะห์ (เนงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ และตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการปฏิบัติงานของครูเป็นดังนี้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข)

จากตารางที่ 105 องค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) ทุกคู่จากจำนวน 190 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.344 – 0.779 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ คู่ที่ 13 กับ 12 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุดคือ คู่ของตัวบ่งชี้ที่ 18 กับ 1

จากตารางที่ 107 องค์ประกอบด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 มีจำนวน 94 คู่ และ 34 คู่ ตามลำดับจากจำนวนทั้งหมด 105 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.011 – 0.693 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ คู่ที่ 6 กับ 5 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุดคือ คู่ของตัวบ่งชี้ที่ 14 กับ 5

จากตารางที่ 109 องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) ทุกคู่จากจำนวน 105 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.292–0.655 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ คู่ที่ 2 กับ 3 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุดคือ คู่ของตัวบ่งชี้ที่ 11 กับ 5

จากตารางที่ 111 องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพพบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 มีจำนวน 115 คู่ และ 1 คู่ ตามลำดับจากจำนวนทั้งหมด 120 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.013 – 0.682 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ คู่ที่ 11 กับ 10 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุดคือ คู่ของตัวบ่งชี้ที่ 13 กับ 11 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามในองค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพพบว่า มีตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันในทางบวกจำนวน 116 คู่ และตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันในทางลบ 1 คู่

จากตารางที่ 113 องค์ประกอบรวมคุณภาพการปฏิบัติงานของครูพบว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) ทุกคู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.252–0.732 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ คู่ที่ 4 กับ 3 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุดคือ คู่ของตัวบ่งชี้ที่ 2 กับ 4

จากตารางที่ 105, 107, 109, 111 และ 113 ความสัมพันธ์เหมาะสมดีสามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้

สำหรับผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลองค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานของครูทั้ง 4 โมเดลดังกล่าววิเคราะห์ด้วยโปรแกรมลิสเรล 8.10 เพื่อนำมาสร้างสเกลองค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานของครู ซึ่งผลการวิเคราะห์แต่ละโมเดลมีรายละเอียดของการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข)

จากตารางที่ 106 เมื่อพิจารณาผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในองค์ประกอบด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เนื่องจากมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 162.38 ค่า p-value เท่ากับ 0.63 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ดัชนีทดสอบความประหยัด (PGFI) มีค่าเท่ากับ 0.79 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.021

จากตารางที่ 108 เมื่อพิจารณาผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในองค์ประกอบด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

เนื่องจากมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 79.39 ค่า p-value เท่ากับ 0.33 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ดัชนีทดสอบความประหยัด (PGFI) มีค่าเท่ากับ 0.67 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.037

จากตารางที่ 110 เมื่อพิจารณาผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในองค์ประกอบด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 81.52 ค่า p-value เท่ากับ 0.51 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ดัชนีทดสอบความประหยัด (PGFI) มีค่าเท่ากับ 0.68 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.023

จากตารางที่ 112 เมื่อพิจารณาผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในองค์ประกอบด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 77.01 ค่า p-value เท่ากับ 0.51 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ดัชนีทดสอบความประหยัด (PGFI) มีค่าเท่ากับ 0.57 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.035

จากตารางที่ 114 และแผนภาพที่ 14 เมื่อพิจารณาผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในองค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานของครูพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 2.09 ค่า p-value เท่ากับ 0.35 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ดัชนีทดสอบความประหยัด (PGFI) มีค่าเท่ากับ 0.20 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.015 และเมื่อพิจารณาความสำคัญขององค์ประกอบจากค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ รองลงมาคือ องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน องค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน และองค์ประกอบที่มีความสำคัญน้อยที่สุดคือ องค์ประกอบด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

3.3 ความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ได้แก่ ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) ของแบบประเมินตนเองโดยผู้วิจัยใช้การคำนวณค่าความเที่ยงด้วยสูตรอัลฟาของครอนบาค (α -Cronbach) ในตอนที่ 2 แยกแต่ละฉบับจำนวน 4 ฉบับ และรวมทั้ง 4 ฉบับด้วยโปรแกรม SPSS ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข)

จากตารางที่ 115 พบว่า ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของแบบประเมินตนเองในด้านที่ 1, 2, 3 และ 4 มีค่าเท่ากับ 0.9559, 0.8568, 0.9212 และ 0.8559 ตามลำดับ โดยด้านที่มีค่าความเที่ยงมากที่สุด คือ ด้านที่ 1 รองลงมาเป็นด้านที่ 3 ด้านที่ 2 และด้านที่ 4 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาโดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.9538

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูจากแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) โดยจัดแบ่งระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามช่วงร้อยละของเกณฑ์เดิมที่ใช้ในการจัดแบ่งระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของแบบประเมินตนเองที่มีจำนวน 200 ข้อ (Long-Form) ซึ่งได้ผลการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูโดยรวมทั้ง 934 คนและจำแนกตามกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป ดังตารางที่ 116-117

ตารางที่ 116 ผลการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาศึกษาในสังกัด สปช. จำนวน 934 คน โดยใช้แบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (TPQ)	ร้อยละ (ช่วงคะแนน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คุณภาพระดับ 0 (ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน)	< 60 (< 198)	12	1.28
คุณภาพระดับ 1 (TPQ1)	60-69.9 (198-230)	110	11.78
คุณภาพระดับ 2 (TPQ2)	70-79.9 (231-263)	392	41.97
คุณภาพระดับ 3 (TPQ3)	80-89.9 (264-296)	354	37.90
คุณภาพระดับ 4 (TPQ4)	90-100 (297-330)	66	7.07

จากตารางที่ 116 พบว่า ผลการประเมินตนเองของครูจำนวน 934 คน ส่วนใหญ่จัดเป็นครูที่มีคุณภาพระดับ 2 (TPQ2) จำนวน 392 คน คิดเป็นร้อยละ 41.97 รองลงมาเป็นคุณภาพระดับ 3 (TPQ3) จำนวน 354 คน ร้อยละ 37.90 คุณภาพระดับ 1 (TPQ1) จำนวน 110 คน ร้อยละ 11.78 และคุณภาพระดับ 4 (TPQ4) มีน้อยที่สุด จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 7.07 ตามลำดับ และพบว่ามีครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินหรือมีคุณภาพระดับ 0 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 1.28

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 117 ผลการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในสังกัด สปช. จำแนกตาม
กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป โดยใช้
แบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (TPQ)	ร้อยละ (ช่วงคะแนน)	กลุ่มครูที่มีคุณภาพ	กลุ่มครูที่มีคุณภาพ
		การปฏิบัติงานสูง	การปฏิบัติงานโดยทั่วไป
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
คุณภาพระดับ 0 (ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน)	< 60 (< 198)	2 (0.75)	10 (1.50)
คุณภาพระดับ 1 (TPQ1)	60-69.9 (198-230)	21 (7.90)	89 (13.32)
คุณภาพระดับ 2 (TPQ2)	70-79.9 (231-263)	95 (35.71)	297 (44.46)
คุณภาพระดับ 3 (TPQ3)	80-89.9 (264-296)	117 (43.99)	237 (35.48)
คุณภาพระดับ 4 (TPQ4)	90-100 (297-330)	31 (11.65)	35 (5.24)

จากตารางที่ 117 พบว่า ผลการประเมินตนเองของครูจำนวน 934 คน เมื่อแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ
กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงจำนวน 266 คน และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปจำนวน
668 คน พบว่า กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงจำนวน 266 คน ส่วนใหญ่จัดเป็นครูที่มีคุณภาพระดับ 3
(TPQ3) จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 43.99 รองลงมาเป็นคุณภาพระดับ 2 (TPQ2) จำนวน 95 คน
ร้อยละ 35.71 คุณภาพระดับ 4 (TPQ4) จำนวน 31 คน ร้อยละ 11.65 และคุณภาพระดับ 1 (TPQ1) มี
น้อยที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90 ตามลำดับ และพบว่า มีครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินหรือมี
คุณภาพระดับ 0 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 สำหรับกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปซึ่งมี
จำนวน 668 คน ส่วนใหญ่จัดเป็นครูที่มีคุณภาพระดับคุณภาพ 2 (TPQ2) จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ
44.46 รองลงมาเป็นคุณภาพระดับ 3 (TPQ3) จำนวน 237 คน ร้อยละ 35.48 คุณภาพระดับ 1 (TPQ1)
จำนวน 89 คน ร้อยละ 13.32 และคุณภาพระดับ 4 (TPQ4) มีน้อยที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ
5.24 ตามลำดับ และพบว่า มีครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินหรือมีคุณภาพระดับ 0 จำนวน 10 คน คิดเป็น
ร้อยละ 1.50

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติให้มีคุณภาพที่เชื่อถือได้โดยพิจารณาจากความตรง (Validity) ความเที่ยง (Reliability) พร้อมทั้งสร้างคู่มือการใช้และสร้างเกณฑ์ในการแปลผลคะแนนเพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองตามระดับคุณภาพการปฏิบัติงานจากแบบประเมินตนเอง ประชากรในการพัฒนาแบบประเมินตนเองครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูสายผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษาที่ 1-12 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ข้าราชการครูสายผู้สอนที่กำลังปฏิบัติการสอนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 รวมทั้งหมด 1,102 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 1 เป็นครูจากโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง โดยการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 15 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 2 เป็นครูจากโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มแบบง่าย (simple sampling) จำนวน 153 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จริงเป็นครูจากโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 12 เขตการศึกษา จำนวน 75 จังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) จำนวน 934 คน

แบบประเมินตนเองที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นนี้สร้างขึ้นจากการนำกรอบแนวคิดจากเกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2540) มาผนวกกับกรอบแนวคิดในการประเมินการปฏิบัติงานของ Beerens, D.R. (2000) และจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครู และการประเมินครูและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาสร้างและพัฒนาเป็นแบบประเมินตนเองโดยได้กรอบแนวคิดและตัวชี้วัดคุณภาพในการปฏิบัติงานที่มีความสอดคล้องกัน 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

องค์ประกอบหลักที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน

องค์ประกอบหลักที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

องค์ประกอบหลักที่ 3 การจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบหลักที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ

แบบประเมินตนเองที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นครั้งแรกประกอบด้วย 4 ฉบับ จำนวน 630 ข้อ มี 2 ลักษณะคือ ฉบับที่ 1-3 เป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ส่วนฉบับที่ 4 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยให้ตอบว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ซึ่งครอบคลุมทั้ง 4 องค์ประกอบหลัก จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบประเมินตนเองที่สร้างไปทดลองใช้กับครูประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง เพื่อดูความเหมาะสมในเรื่องรูปแบบของข้อคำถาม จำนวนข้อคำถาม การใช้เวลาในการตอบ และความชัดเจนในเรื่องการใช้ภาษาของข้อคำถาม โดยให้ครูตอบแบบประเมินตนเองจำนวน 15 คน และในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้หาค่าอำนาจจำแนกด้วยการทดสอบด้วยสถิติที่ (t-test) เพื่อคัดเลือกข้อคำถามได้ข้อคำถามทั้ง 4 ฉบับ รวม 41 ข้อ

ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามจนครบตามตารางโครงสร้างและได้ทำการปรับรูปแบบของแบบประเมินตนเองเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ทั้ง 4 ฉบับ จำนวน 284 ข้อ เพื่อความเหมาะสมตามคำแนะนำที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 เพื่อหาคุณภาพด้านความตรง ความเที่ยง และอำนาจจำแนกเพื่อคัดเลือกข้อคำถาม ในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาความตรงเชิงเนื้อหาจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและการประเมิน เพื่อดูความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ/ประเด็นชีวิตที่มีความครอบคลุมครบถ้วนตรงตามตารางโครงสร้างหรือไม่ (IOC) และทดลองกับกลุ่มตัวอย่างครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 153 คน นำข้อมูลที่ได้ออกมาหาความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Internal Consistency Reliability Coefficient) โดยค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงโดยรวมทั้ง 4 ฉบับเป็น 0.9830 และเมื่อจำแนกรายฉบับโดยฉบับที่ 1-4 มีค่าเท่ากับ 0.9813, 0.8674, 0.9044 และ 0.9395 ตามลำดับ และผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามโดยนำข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกเดิมจำนวน 41 ข้อมาใช้ประกอบกับเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาในการคัดเลือก 3 เกณฑ์ คือ 1) ค่าสถิติที่ (t-test) ที่มีนัยสำคัญทางสถิติจากการคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกกับกลุ่มครู 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป 2) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมแต่ละฉบับที่มีนัยสำคัญทางสถิติจากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมแต่ละฉบับทั้ง 4 ฉบับ และ 3) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ/ประเด็นชีวิตในตารางโครงสร้าง (IOC) จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและการประเมิน ปรากฏว่าได้ข้อคำถามที่ผ่านทั้ง 3 เกณฑ์และผู้วิจัยได้ปรับข้อคำถามที่มีความสำคัญใกล้เคียงกันจนครบตามตารางโครงสร้างโดยพิจารณาจากข้อคำถามที่ผ่าน 2 ใน 3 เกณฑ์ประกอบกันจนได้ข้อคำถามจำนวน 200 ข้อ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง กลุ่มตัวอย่างเป็นครูประถมศึกษาจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติใน 12 เขตการศึกษา จำนวน 35 จังหวัด จำนวน 934 คน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในด้วยการคำนวณจากสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach) ความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมแต่ละฉบับ ความตรงเชิงจำแนกด้วยการใช้สถิติทดสอบที (t-test) พร้อมทั้งสร้างคู่มือการใช้และสร้างเกณฑ์การแปลผลคะแนนที่ได้จากการตอบแบบประเมินตนเอง และได้ศึกษาคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานที่สร้างขึ้น 4 ระดับคุณภาพ คือ คุณภาพระดับ 1 (TPQ1) คุณภาพระดับ 2 (TPQ2) คุณภาพระดับ 3 (TPQ3) และคุณภาพระดับ 4 (TPQ4) และครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจัดเป็นคุณภาพระดับ 0

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงและศึกษาคุณภาพของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) โดยวิธีการสุ่มจำนวนข้อคำถามจากเดิม 200 ข้อ ได้ข้อคำถามจำนวน 66 ข้อที่ตรวจสอบแล้วว่า ข้อมูลเชิงประจักษ์ตรงกับโครงสร้างรวมทั้ง 66 ข้อ และให้ผลที่ใกล้เคียงกัน ใช้เวลาในการทำน้อยกว่า 30 นาที และช่วยให้ผู้ประเมินสามารถตอบแบบประเมินตนเองได้สะดวก และรวดเร็วขึ้นกว่าเดิมอีกด้วย (ดูรายละเอียดของผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินรูปแบบฟอร์มสั้นได้ในภาคผนวก ข)

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ได้แบบประเมินตนเองที่มีโครงสร้างขององค์ประกอบในการประเมินการปฏิบัติงานของครู 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ คือ องค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน องค์ประกอบด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน และองค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ โดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบแล้วว่าข้อมูลเชิงประจักษ์ตรงกับโครงสร้างจำนวน 200 ข้อ ใช้เวลาในการทำประมาณ 30 นาที และผู้ประเมินสามารถตีความคะแนนการประเมินโดยภาพรวมด้วยการนำผลคะแนนรวมที่ได้จากการประเมินตนเองเทียบกับเกณฑ์การจัดระดับคุณภาพ (TPQ) ใน 4 ระดับคุณภาพจากคู่มือการใช้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองสรุปได้ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเอง ได้แก่

1.1 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองโดยรวมทั้ง 4 ฉบับ พบว่า คะแนนเฉลี่ยทั้ง 4 ฉบับมีค่าเท่ากับ 765.563 คะแนน จากคะแนนเต็ม 1,000 คะแนน มีผู้ตอบได้คะแนนต่ำสุด 459 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 986 คะแนน ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่ได้คะแนน 751 คะแนน (Mode = 751 คะแนน) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 76.421 การแจกแจงมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย (Skewness = -0.191) และมีค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 0.112 แสดงว่ามีการกระจายมาก

1.2 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองเมื่อจำแนกเป็นรายฉบับ พบว่า ฉบับที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 166.825 คะแนน จากคะแนนเต็ม 220 คะแนน มีผู้ตอบได้คะแนนต่ำสุด 89 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 218 คะแนน ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่ได้คะแนน 175 คะแนน (Mode = 175

คะแนน) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 21.328 การแจกแจงมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย (Skewness = -0.176) และมีค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ -1.08 แสดงว่ามีการกระจายมาก

1.3 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองเมื่อจำแนกเป็นรายฉบับ พบว่า ฉบับที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 155.725 คะแนน จากคะแนนเต็ม 200 คะแนน มีผู้ตอบได้คะแนนต่ำสุด 108 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 200 คะแนน ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่ได้คะแนน 161 คะแนน (Mode = 161 คะแนน) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 17.184 การแจกแจงมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย (Skewness = -0.191) และมีค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ -0.434 แสดงว่ามีการกระจายมาก

1.3 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองเมื่อจำแนกเป็นรายฉบับ พบว่า ฉบับที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 209.521 คะแนน จากคะแนนเต็ม 270 คะแนน มีผู้ตอบได้คะแนนต่ำสุด 104 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 270 คะแนน ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่ได้คะแนน 216 คะแนน (Mode = 216 คะแนน) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 25.864 การแจกแจงมีลักษณะเบ้ซ้าย (Skewness = -0.233) และมีค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 0.248 แสดงว่ามีการกระจายมาก

1.4 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองเมื่อจำแนกเป็นรายฉบับ พบว่า ฉบับที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 233.491 คะแนน จากคะแนนเต็ม 310 คะแนน มีผู้ตอบได้คะแนนต่ำสุด 134 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 302 คะแนน ผู้ตอบแบบประเมินตนเองส่วนใหญ่ได้คะแนน 238 คะแนน (Mode = 238 คะแนน) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 26.391 การแจกแจงมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย (Skewness = -0.070) และมีค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ -0.132 แสดงว่ามีการกระจายมาก

2. การวิเคราะห์คุณภาพพรายข้อ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) และค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อคำถาม ดังนี้

2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 1 (ฉบับที่ 1) พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมในด้านที่ 1 (ฉบับที่ 1) มีค่าตั้งแต่ 0.344 ถึง 0.769 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 2 (ฉบับที่ 2) พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมในด้านที่ 2 (ฉบับที่ 2) มีค่าตั้งแต่ 0.176 ถึง 0.676 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 3 (ฉบับที่ 3) พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมในด้านที่ 3 (ฉบับที่ 3) มีค่าตั้งแต่ 0.499 ถึง 0.755 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 4 (ฉบับที่ 4) พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมในด้านที่ 4 (ฉบับที่ 4) มีค่าตั้งแต่ 0.086 ถึง 0.685 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นข้อที่ 29 ที่มีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายด้าน (ฉบับ) ข้อกับคะแนนรวมทั้ง 4 ด้าน (4 ฉบับ) พบว่า มีค่าตั้งแต่ 0.660 ถึง 0.915 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้วพบว่า คะแนนรวมรายฉบับมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมทั้ง 4 ฉบับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.6 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบประเมินตนเองในแต่ละฉบับเป็นดังนี้

ฉบับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71

ฉบับที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.89

ฉบับที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71

ฉบับที่ 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85

3. ความตรงของแบบประเมินตนเอง (Validity) ได้แก่ ความตรงตามเนื้อหา ความตรงเชิงจำแนก และความตรงเชิงโครงสร้าง ดังนี้

3.1 ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ข้อคำถามที่สร้างขึ้นมีสัดส่วนของจำนวนข้อคำถามในแต่ละระดับตรงตามที่ระบุไว้ในตารางโครงสร้าง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ/ประเด็นที่ต้องการวัดในตารางโครงสร้างทุกข้อ (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 โดยฉบับที่ 1 มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ฉบับที่ 2 มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.91-1.00 ฉบับที่ 3 มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.83-1.00 และฉบับที่ 4 มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.91-1.00 ตามลำดับ

3.2 ความตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) หรืออำนาจจำแนก ด้วยการนำสถิติทดสอบที (t-test) ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อของฉบับที่ 1 และ 3 ค่าสถิติที (t-value) อยู่ในช่วง 3.872-12.563 และ 6.807-12.619 ส่วนฉบับที่ 2 พบว่า มีค่าสถิติทีอยู่ในช่วง 2.669-10.694 และมีข้อคำถามที่ไม่มีนัยสำคัญจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 31 และ ข้อที่ 33 และฉบับที่ 4 พบว่า มีค่าสถิติทีอยู่ในช่วง 3.381-12.371 และมีข้อคำถามที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 8 ข้อที่ 29 และ ข้อที่ 58 ตามลำดับ

3.3 ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Secondary Confirmatory Factor Analysis) ผลปรากฏว่า โมเดลการวัดคุณภาพการปฏิบัติงานของครูจำแนกตามองค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

โมเดลการวัดองค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน (PLAN) มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square = 159.88) ซึ่งมีค่าความน่าจะเป็นเข้าใกล้ 1 ($P = 0.58$) ที่องศาอิสระเท่ากับ 164 ($df = 164$) นั่นคือค่าไค-สแควร์ไม่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลักที่ว่าโมเดลการวิจัยสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ส่วนค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.98 ดัชนีทดสอบความประหยัด (PGFI) เท่ากับ 0.77 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) เท่ากับ 0.018 ซึ่งมีค่าน้อยมากเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

โมเดลการวัดองค์ประกอบด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน (ENVIRO) มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square = 52.18) ซึ่งมีค่าความน่าจะเป็นเข้าใกล้ 1 ($P = 0.87$) ที่องศาอิสระเท่ากับ 65 ($df = 65$) นั่นคือค่าไค-สแควร์ไม่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลักที่ว่าโมเดลการวิจัยสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ส่วนค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.99 ดัชนีทดสอบความประหยัด (PGFI) เท่ากับ 0.54 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) เท่ากับ 0.022 ซึ่งมีค่าน้อยมากเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

โมเดลการวัดองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน (INSTRU) มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square = 74.56) ซึ่งมีค่าความน่าจะเป็นเข้าใกล้ 1 ($P = 0.49$) ที่องศาอิสระเท่ากับ 75 ($df = 75$) นั่นคือค่าไค-สแควร์ไม่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลักที่ว่าโมเดลการวิจัยสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ส่วนค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.98 ดัชนีทดสอบความประหยัด (PGFI) เท่ากับ 0.62 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) เท่ากับ 0.018 ซึ่งมีค่าน้อยมากเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

โมเดลการวัดองค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ (PROFES) มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square = 33.76) ซึ่งมีค่าความน่าจะเป็นเข้าใกล้ 1 ($P = 0.89$) ที่องศาอิสระเท่ากับ 45 ($df = 45$) นั่นคือค่าไค-สแควร์ไม่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลักที่ว่าโมเดลการวิจัยสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ส่วนค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.99 ดัชนีทดสอบความประหยัด (PGFI) เท่ากับ 0.33 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) เท่ากับ 0.016 ซึ่งมีค่าน้อยมากเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

นอกจากนี้ยังได้ทำการตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างขององค์ประกอบรวมทั้ง 4 องค์ประกอบ พบว่า โมเดลการวัดคุณภาพการปฏิบัติงานของครูรวมทั้ง 4 องค์ประกอบ (TPQ) มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square = 0.18) ซึ่งมีค่าความน่าจะเป็นเข้าใกล้ 1 ($P = 0.92$) ที่องศาอิสระเท่ากับ 2 ($df = 2$) นั่นคือค่าไค-สแควร์ไม่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลักที่ว่าโมเดลการวิจัยสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ส่วนค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 1.00 ดัชนีทดสอบความประหยัด (PGFI) เท่ากับ 0.20 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) เท่ากับ 0.00042 ซึ่งมีค่าน้อยมากเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ องค์ประกอบของด้านการจัดการเรียนการสอนมีความผันแปรร่วมกับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ ด้านการวางแผนและเตรียมการสอนและด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน โดยมีค่าความผันแปรร่วมกับคุณภาพการปฏิบัติงานร้อยละ 85, 72, 59 และ 28 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความตรงเชิงโครงสร้างจากผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อกับคะแนนรวมแต่ละฉบับ ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมแต่ละฉบับ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.344 ถึง 0.769 ในฉบับที่ 1 มีค่า 0.176 ถึง 0.676 ในฉบับที่ 2 มีค่า 0.499 ถึง 0.755 ในฉบับที่ 3 และมีค่า 0.086 ถึง 0.685 ในฉบับที่ 4 ตามลำดับ ในฉบับที่ 1 ข้อที่มีค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนรวมทั้งฉบับสูงสุดคือ ข้อที่ 31 ข้อที่มีค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนรวมทั้งฉบับต่ำสุดคือ ข้อที่ 5 ในฉบับที่ 2 ข้อที่มีค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนรวมทั้งฉบับสูงสุดคือ ข้อที่ 29 ข้อที่มีค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนรวมทั้งฉบับต่ำสุดคือ ข้อที่ 31 ในฉบับที่ 3 ข้อที่มีค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนรวมทั้งฉบับสูงสุดคือ ข้อที่ 23 ข้อที่มีค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนรวมทั้งฉบับต่ำสุดคือ ข้อที่ 1 และในฉบับที่ 4 ข้อที่มีค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนรวมทั้งฉบับสูงสุดคือ ข้อที่ 38 ข้อที่มีค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนรวมทั้งฉบับต่ำสุดคือ ข้อที่ 8 เมื่อพิจารณาคะแนนรวมรายฉบับกับคะแนนรวมทั้ง 4 ฉบับ พบว่า ค่าสหสัมพันธ์รายฉบับกับคะแนนรวมทั้ง 4 ฉบับ มีค่าตั้งแต่ 0.660 ถึง 0.915 โดยในแต่ละฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ฉบับที่มีค่าสหสัมพันธ์มากที่สุดคือ ฉบับที่ 3 รองลงมาได้แก่ ฉบับที่ 4 ฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 มีค่าสหสัมพันธ์น้อยที่สุดตามลำดับ

4. ความเที่ยงของแบบประเมินตนเองแบบความสอดคล้องภายใน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์

ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในด้วยการคำนวณตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยพิจารณารวมทั้ง 4 ฉบับ พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.9830 และค่าความเที่ยงเมื่อพิจารณาโดยจำแนกแต่ละด้านหรือแต่ละฉบับมีค่าอยู่ระหว่าง 0.9139 - 0.9757 คือ ฉบับที่ 3 มีค่าความเที่ยงสูงที่สุดเท่ากับ 0.9757 รองลงมา ได้แก่ ฉบับที่ 1 มีค่า 0.9723 ฉบับที่ 4 มีค่า 0.9469 และฉบับที่ 2 มีค่าความเที่ยงต่ำที่สุดเท่ากับ 0.9139 ตามลำดับ

5. เกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครู สำหรับเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพ การปฏิบัติงานของครูซึ่งผู้วิจัยได้สร้างโดยการกำหนดมาตรฐานหรือคะแนนจุดตัดโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจและ ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูและ จัดแบ่งระดับคุณภาพตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานหรือคะแนนจุดตัดโดยใช้ทฤษฎีการ ตัดสินใจเพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูชั้นสูงสุด (TPQ4) ซึ่งได้มาตรฐานชั้นสูงสุด ที่คะแนนร้อยละ 90 หรือ 900 คะแนน 2) การกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูชั้น ต่ำสุด (TPQ1) โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้มาตรฐานขั้นต่ำที่คะแนนร้อยละ 60 หรือ 600 คะแนน และ 3) การกำหนดช่วงคะแนนและร้อยละเป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูใน 2 ระดับ คุณภาพที่เหลือ (TPQ2-TPQ3) โดยการนำมาตรฐานคะแนนร้อยละ 60 และร้อยละ 90 ที่ได้จากขั้นตอนที่ 1) และ 2) มาจัดแบ่งเป็นระดับคุณภาพ ผลสรุปได้ดังนี้

คุณภาพระดับ 0 (ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน) หมายถึง ครูที่มีคะแนนรวมน้อยกว่าร้อยละ 60 หรือมี คะแนนรวมน้อยกว่า 600 คะแนน

คุณภาพระดับ 1 (TPQ1) หมายถึง ครูที่มีคะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 60 - 69.9 หรือมีคะแนนรวมตั้งแต่ 600 - 699 คะแนน

คุณภาพระดับ 2 (TPQ2) หมายถึง ครูที่มีคะแนนรวมน้อยตั้งแต่ร้อยละ 70 - 79.9 หรือมีคะแนนรวม ตั้งแต่ 700 - 799 คะแนน

คุณภาพระดับ 3 (TPQ3) หมายถึง ครูที่มีคะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 80 - 89.9 หรือมีคะแนนรวม ตั้งแต่ 800 - 899 คะแนน

คุณภาพระดับ 4 (TPQ4) หมายถึง ครูที่มีคะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 90 - 100 หรือมีคะแนนรวม 900 - 1,000 คะแนน

6. ผลการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูโดยภาพรวมและจำแนกเป็นกลุ่มครูที่มีคุณภาพการ ปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป สรุปผลได้ดังนี้

6.1 ผลจากการประเมินตนเองของครูโดยรวมทั้ง 934 คน พบว่า ครูส่วนใหญ่จัด เป็นครูที่อยู่ในคุณภาพระดับ 2 (TPQ2) จำนวน 446 คน คิดเป็นร้อยละ 47.75 รองลงมาเป็นคุณภาพระดับ 3 (TPQ3) จำนวน 276 คน ร้อยละ 29.55 คุณภาพระดับ 1 (TPQ1) จำนวน 162 คน ร้อยละ 17.35 และ คุณภาพระดับ 4 (TPQ4) มีน้อยที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 3.53 ตามลำดับ และพบว่าครูที่ไม่ผ่าน เกณฑ์การประเมินมีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 1.82

6.2 ผลจากการประเมินตนเองของครูเมื่อแยกพิจารณาเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครูที่มีคุณภาพ การปฏิบัติงานสูง จำนวน 266 คน และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป จำนวน 668 คน พบว่า กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงจำนวน 266 คน ส่วนใหญ่จัดเป็นครูที่อยู่ในคุณภาพระดับ 2 (TPQ2) จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 42.10 รองลงมาเป็นคุณภาพระดับ 3 (TPQ3) จำนวน 100 คน ร้อยละ 37.59 คุณภาพระดับ 1 (TPQ1) จำนวน 28 คน ร้อยละ 10.53 และคุณภาพระดับ 4 (NTQ4) มีน้อยที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 8.65 ตามลำดับ และพบว่าครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.13 สำหรับกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป จำนวน 668 คน ส่วนใหญ่จัดเป็นครูที่อยู่ในคุณภาพระดับ 2 (TPQ2) จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาเป็นคุณภาพระดับ 3 (TPQ3) จำนวน 176 คน ร้อยละ 26.35 คุณภาพระดับ 1 (TPQ1) จำนวน 134 คน ร้อยละ 20.06 และคุณภาพระดับ 4 (TPQ4) มีน้อยที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ และพบว่าครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 2.09

7. สรุปผลการปรับปรุงและศึกษาแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

7.1 การวิเคราะห์คุณภาพรายข้อของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ซึ่งผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

7.1.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเองในแต่ละด้านตั้งแต่ด้านที่ 1-4 (ฉบับที่ 1 - ฉบับที่ 4) พบว่า ฉบับที่ 1 ทุกข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย (Mean) ตั้งแต่ 3.59-4.18 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตั้งแต่ 0.61 - 0.78 และเมื่อพิจารณารวมทั้งฉบับ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 3.84 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 ฉบับที่ 2 ทุกข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย (Mean) ตั้งแต่ 3.40 - 4.52 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตั้งแต่ 0.45 - 1.11 และเมื่อพิจารณารวมทั้งฉบับ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 4.08 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.89 ฉบับที่ 3 ทุกข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย (Mean) ตั้งแต่ 3.90 - 4.40 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตั้งแต่ 0.67 - 0.75 และเมื่อพิจารณารวมทั้งฉบับ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 4.01 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 และฉบับที่ 4 ทุกข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย (Mean) มีค่า 2.58-4.48 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่า 0.63 - 1.22 และเมื่อพิจารณารวมทั้งฉบับพบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เป็น 3.83 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0.83

สถานนวัตกรรมการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7.1.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) แต่ละด้าน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมในด้านที่ 1-4 (ฉบับที่ 1-4) มีค่าเป็น 0.580-0.792, 0.276-0.721, 0.616-0.738 และ 0.451-0.655 ตามลำดับ และเมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมแต่ละฉบับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายด้านกับคะแนนรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าตั้งแต่ 0.628 ถึง 0.887 เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคะแนนสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7.2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ด้านความตรงและความเที่ยง ดังนี้

7.2.1 ความตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) ในการวิจัยครั้งนี้เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครูกลุ่มสูงและกลุ่มครูกลุ่มต่ำในด้านที่ 1-4 ได้ค่าที่ (t-test) อยู่ในช่วง 17.03-23.32, 4.70-13.80, 14.01-23.24 และ 8.20-20.84 ตามลำดับ และผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบประเมินตนเองทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

7.2.2 ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ขององค์ประกอบในการปฏิบัติงานของครูโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรม LISREL 8.10 เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างระหว่างโมเดลคุณภาพการปฏิบัติงานของครูทั้ง 4 โมเดล พบว่า โมเดลขององค์ประกอบทั้ง 4 ด้านมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในองค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานของครูพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 2.09 ค่า p-value เท่ากับ 0.35 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ดัชนีทดสอบความประหยัด (PGFI) มีค่าเท่ากับ 0.20 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.015 และเมื่อพิจารณาความสำคัญขององค์ประกอบจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ รองลงมาคือ องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน องค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน และองค์ประกอบที่มีความสำคัญน้อยที่สุดคือ องค์ประกอบด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

7.2.3 ความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) เป็นความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) โดยใช้การคำนวณค่าความเที่ยงด้วยสูตรอัลฟาของครอนบาค (α -Cronbach) ของแบบประเมินตนเองในฉบับที่ 1-4 มีค่าเท่ากับ 0.9559, 0.8568, 0.9212 และ 0.8559 ตามลำดับ โดยด้านที่มีค่าความเที่ยงมากที่สุด คือ ด้านที่ 1 รองลงมาเป็นด้านที่ 3 ด้านที่ 2 และด้านที่ 4 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาโดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.9538

7.3 ผลการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูโดยภาพรวมและจำแนกเป็นกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปจากแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) สรุปผลได้ดังนี้

7.3.1 ผลจากการประเมินตนเองของครูโดยรวมทั้ง 934 คน พบว่า ครูส่วนใหญ่จัดเป็นครูที่มีคุณภาพระดับ 2 (TPQ2) จำนวน 392 คน คิดเป็นร้อยละ 41.97 รองลงมาเป็นคุณภาพระดับ 3 (TPQ3) จำนวน 354 คน ร้อยละ 37.90 คุณภาพระดับ 1 (TPQ1) จำนวน 110 คน ร้อยละ 11.78 และคุณภาพระดับ 4 (TPQ4) มีน้อยที่สุด จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 7.07 ตามลำดับ และพบว่ามีครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินหรือมีคุณภาพระดับ 0 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 1.28

7.3.2 ผลจากการประเมินตนเองของครูเมื่อแยกพิจารณาเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง จำนวน 266 คน และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป จำนวน 668 คน พบว่า กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงจำนวน 266 คน ส่วนใหญ่จัดเป็นครูที่มีคุณภาพระดับ 3 (TPQ3) จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 43.99 รองลงมาเป็นคุณภาพระดับ 2 (TPQ2) จำนวน 95 คน ร้อยละ 35.71 คุณภาพระดับ 4 (TPQ1) จำนวน 31 คน ร้อยละ 11.65 และคุณภาพระดับ 1 (TPQ1) มีน้อยที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90 ตามลำดับ และพบว่ามีครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินหรือมีคุณภาพระดับ 0 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 สำหรับกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปซึ่งมีจำนวน 668 คน ส่วนใหญ่จัดเป็นครูที่มีคุณภาพระดับคุณภาพ 2 (TPQ2) จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 44.46 รองลงมาเป็นคุณภาพระดับ 3 (TPQ3) จำนวน 237 คน ร้อยละ 35.48 คุณภาพระดับ 1 (TPQ1) จำนวน 89 คน ร้อยละ 13.32 และคุณภาพระดับ 4 (TPQ4) มีน้อยที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 5.24 ตามลำดับ และพบว่ามีครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินหรือมีคุณภาพระดับ 0 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการประเมินประเด็นที่สำคัญที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า แบบประเมินตนเองที่สร้างและพัฒนาขึ้นในครั้งนี้มีจุดดีในเรื่องกรอบแนวคิดของแบบประเมินตนเองที่มียุทธศาสตร์ประกอบในการประเมินการปฏิบัติงานของครูที่สามารถนำไปประเมินตนเองที่มีรายละเอียดและมีความครอบคลุมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างกว้างขวางโดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดต่างประเทศตามแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) ซึ่งเป็นงานวิจัยใหม่และได้มีการวิจัยในการประเมิน

คุณภาพการปฏิบัติการสอนของครูโดยให้ครูรายงานตนเองเป็นระยะ ๆ และจะพบว่าแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) ด้านที่ 1-4 จะมีองค์ประกอบทุกด้านที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองเพื่อนำไปสู่คุณภาพถึงผู้เรียนและเน้นการสร้างองค์ความรู้จากการเรียนการสอนทำให้สามารถกำหนดเป็นประเด็นในการประเมินที่กว้างขวางและมีรายละเอียดมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน “ระดับคุณภาพของครู” ที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กำหนดขึ้น เช่น การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ความรับผิดชอบในวิชาชีพ ซึ่งผู้วิจัยจึงได้นำกรอบแนวคิดของ Beerens, D.R. (2000) มาผนวกเป็นกรอบแนวคิดที่มีการวัดในลักษณะที่คล้ายคลึงกันโดยมีลักษณะการประเมินที่ตามในรายละเอียดให้ครูได้ประเมินตนเองว่าได้ปฏิบัติอยู่ในระดับใดหรือมีความรู้และความสามารถอยู่ในระดับใด

ความตรง (Validity)

จากผลการศึกษาคคุณภาพของแบบประเมินตนเองด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

โดยตรวจสอบจากการสอบถามความคิดเห็นที่ตรงกันของผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและด้านการประเมินครูว่าข้อคำถามที่สร้างมีความสอดคล้องกันหรือถามได้ตรงตามองค์ประกอบ/ประเด็นในตารางโครงสร้างหรือไม่โดยการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ/ประเด็นชี้วัด (IOC) ซึ่งพบว่าค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 แสดงว่า แบบประเมินตนเองชุดนี้มีความตรงเชิงเนื้อหา เนื่องจากค่า IOC มีค่ามากกว่า 0.50 (ศิริชัย กาญจนวาสี, ม.ป.ป.) และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 ท่านมีความเห็นว่ามีค่าที่ตรงกันมากกว่าร้อยละ 80 (อุทุมพร จามรมาน, 2532)

จากผลการศึกษาคคุณภาพของแบบประเมินตนเองด้านความตรงตามโครงสร้าง (Construct

Validity) ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันปรากฏว่า โมเดลองค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นั้นแสดงว่า องค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานของครูทั้ง 4 องค์ประกอบเป็นองค์ประกอบที่สามารถนำมาใช้ในการประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานของครูได้จริงตรงตามทฤษฎีที่ตั้งไว้ ซึ่งแสดงว่าแบบประเมินตนเองชุดนี้มีความตรงตามโครงสร้าง (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) และเมื่อพิจารณาโมเดลองค์ประกอบรวมทั้ง 4 องค์ประกอบโดยพิจารณาจากความสำคัญขององค์ประกอบจากน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาได้แก่ ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ และด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน โดยด้านการจัดการเรียนการสอนมีความผันแปรร่วมกับคุณภาพการปฏิบัติงานสูงที่สุดร้อยละ 85 รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน และด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ตามลำดับ โดยมีความผันแปรร่วมกับคุณภาพการปฏิบัติงานเป็นร้อยละ 72, 59 และ 28 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าลำดับความสำคัญมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบที่ได้มาจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในลำดับที่ 4 คือ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ส่วนอีก 3 ด้านซึ่งถือว่ามีค่าสำคัญที่ไม่สอดคล้องกันกับน้ำหนักความสำคัญจากผู้เชี่ยวชาญแต่ก็มีการให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น ๆ โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอนซึ่งมีความสำคัญเป็นลำดับหนึ่งที่มีความสำคัญใกล้เคียงกับด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพจากการสังเกตความสามารถในการทำงานคุณภาพการปฏิบัติงานที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 85 และ 72) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานของครูส่วนใหญ่จะเน้นไปที่การจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหน้าที่หลักที่ครูต้องปฏิบัติเป็นลำดับต้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ยุพิน จายะภุมิ (2533) สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2537) สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์ (2537) McKenna, B. et al (1994) ซึ่งได้ให้ความสำคัญในด้านการ

จัดการเรียนการสอนเป็นลำดับแรกที่มีความสำคัญมากกว่าด้านอื่น ๆ และด้านการวางแผนและเตรียมการสอน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญขององค์ประกอบหนึ่ง ซึ่งถือว่าแบบประเมินตนเองชุดนี้มีความตรงตามโครงสร้าง

เมื่อพิจารณาผลของความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมแต่ละฉบับโดยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมในแต่ละฉบับทั้ง 4 ฉบับ พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมในฉบับที่ 1, 2, 3 และ 4 มีค่าอยู่ระหว่าง 0.344–0.769, 0.176–0.676, 0.499–0.755 และ 0.086–0.685 ตามลำดับ และพบว่ามีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ ข้อที่มีค่าสหสัมพันธ์ต่ำสุดในฉบับที่ 1, 2, 3 และ 4 คือ ข้อที่ 5, 31, 1 และ 8 และข้อที่มีค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนรวมสูงสุดในฉบับที่ 1, 2, 3 และ 4 คือ ข้อที่ 31, 29, 23 และ 38 ซึ่งเป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับการออกแบบกิจกรรมการสอน พฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียน การจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ให้นักเรียน และการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองของครู แสดงให้เห็นว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และถือว่ามีตรงตามโครงสร้าง (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ, 2542) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าสหสัมพันธ์รายฉบับกับคะแนนรวมทั้ง 4 ฉบับ มีค่าตั้งแต่ 0.660 ถึง 0.915 โดยในแต่ละฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ฉบับที่มีค่าสหสัมพันธ์มากที่สุดคือ ฉบับที่ 3 รองลงมาได้แก่ ฉบับที่ 4 ฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 มีค่าสหสัมพันธ์น้อยที่สุด ตามลำดับ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแต่ละฉบับมีความสอดคล้องกับความสามารถในการทำนายคุณภาพการปฏิบัติงานทั้ง 4 องค์ประกอบจากการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบรวมทั้ง 4 องค์ประกอบ แสดงว่าแบบประเมินตนเองชุดนี้มีความตรงเชิงโครงสร้าง

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน การวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อคำถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมแต่ละฉบับ และการวิเคราะห์ความสอดคล้องรายฉบับกับคะแนนรวมทั้ง 4 ฉบับ ดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า แบบประเมินตนเองที่สร้างและพัฒนาขึ้นนี้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และถือว่ามีตรงตามโครงสร้าง (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ, 2542)

จากผลการศึกษาคุณภาพของแบบประเมินตนเองด้านความตรงเชิงจำแนกด้วยการใช้สถิติที (t-test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยรายข้อกับกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป จำนวนกลุ่มละ 266 คน ปรากฏว่า มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สถิติที (t-value) ของแบบประเมินตนเองฉบับที่ 1, 2, 3 และ 4 มีค่าอยู่ระหว่าง 3.872–12.563, 2.669–10.694, 6.807–12.619 และ 3.381–12.371 ตามลำดับ แสดงว่า แบบประเมินตนเองชุดนี้มีความตรงตามโครงสร้างในลักษณะความตรงเชิงจำแนกเนื่องจากพบว่า คะแนนเฉลี่ยของคนทั้งสองกลุ่มจากการประเมินด้วยเครื่องมือเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ, 2542; ประคองกรรณสูต, 2542; อุทุมพร จามรมาน, 2532)

ความเที่ยง (Reliability)

จากผลการศึกษาคูณภาพของแบบประเมินตนเองด้านความเที่ยง (Reliability) โดยผู้วิจัย ได้หาค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าเท่ากับ 0.9830 ซึ่งเป็นความเที่ยงที่สูงมากซึ่งมีค่าใกล้เคียงและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Centra (1988) และ เยาวดี วิบูลย์ศรี (2538) ที่พบว่าความเที่ยงในการประเมินตนเองจะมีค่าสูงกว่าความเที่ยงที่ใช้ให้นักเรียนหรือเพื่อนครูประเมิน โดยค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในเมื่อคำนวณตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) จากการสร้างแบบรายงานตนเองของครูในงานวิจัยของ เยาวดี วิบูลย์ศรี (2538) พบว่ามีค่าความเที่ยงที่สูงคือ เท่ากับ 0.97 และเมื่อพิจารณาความเที่ยงรายด้านของแบบประเมินตนเองที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น พบว่า มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ 0.9139 ถึง 0.9757 ซึ่งเป็นค่าความเที่ยงที่สูง ด้านที่มีความเที่ยงสูงที่สุด คือ ด้านที่ 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนรองลงมา คือ ด้านที่ 1 ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน ด้านที่ 4 ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ และด้านที่ 2 ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของแบบประเมินตนเองที่มีความสอดคล้องของเนื้อหาที่ใช้วัดในเรื่องเดียวกัน และแบบประเมินตนเองสามารถทำนายคะแนนในด้านต่าง ๆ ได้ถูกต้องร้อยละ 95.2, 94.5, 89.7 และ 83.5 ตามลำดับ ดังนั้น สรุปได้ว่าแบบประเมินตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงที่สูงและมีคุณภาพที่มีความสอดคล้องของเนื้อหาที่ใช้วัดในเรื่องเดียวกัน

จากที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ว่า แบบประเมินตนเองที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมีคุณภาพที่เชื่อถือได้ทั้งด้านความตรงและความเที่ยง

คุณภาพการปฏิบัติงานของครู

จากผลการศึกษาคูณภาพการปฏิบัติงานของครูโดยรวมทั้ง 934 คน ซึ่งให้เห็นว่า คุณภาพการปฏิบัติงานของครูโดยภาพรวมทั้ง 934 คน จากเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นพบว่าครูยังมีคุณภาพการปฏิบัติงานในคุณภาพระดับ 4 (TPQ4) จำนวนน้อยมาก และมีคุณภาพระดับ 2 (TPQ2) คุณภาพระดับ 1 (TPQ1) และมีครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์ด้วย แสดงให้เห็นว่า คุณภาพการปฏิบัติงานของครูยังไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควรหรือครูไม่มีการพัฒนาตนเองซึ่งสอดคล้องกับที่ สมเชาว์ เกษประทุม (2537) และผลการสำรวจคุณภาพครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541) พบว่า ครูในปัจจุบันได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่าขาดคุณภาพ และครูในระดับประถมศึกษาที่มีคุณภาพต่ำกว่าเดิมต้องเร่งพัฒนา

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาคูณภาพของครูเมื่อแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง จำนวน 266 คน และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป จำนวน 668 คน ซึ่งให้เห็นว่า ผลการวิจัยในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูจากเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นยังไม่มี ความสอดคล้องกันดังจะเห็นได้จากยังมีครูจำนวนหนึ่งซึ่งเป็นกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงซึ่งเคยได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลให้เป็นครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ (เช่น ครูภูมิปัญญาไทย) ยังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินและมีคุณภาพอยู่ในระดับต่ำ คือ มีคุณภาพระดับ 1 (TPQ1) และคุณภาพระดับ 2

(TPQ2) ซึ่งจากผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจากสาเหตุบางประการ อันได้แก่ 1) เครื่องมือที่ใช้วัดไม่เป็นไปตามองค์ประกอบที่จะประเมิน 2) เกณฑ์ที่ใช้ในการจัดระดับคุณภาพยังไม่มีที่เหมาะสม และ 3) เกณฑ์การประเมินเพื่อให้รางวัลหรือยกย่องครูประเภทต่าง ๆ ของแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบยังไม่ีระบบที่เป็นมาตรฐานที่ดีพอ

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นมีข้อสังเกตที่น่าสนใจประการแรก คือ จุดบกพร่องของเครื่องมือหรือแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูซึ่งในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้เป็นรูปแบบของแบบประเมินตนเองที่ให้ครูประเมินตนเอง ซึ่งจากการศึกษาข้อดีและข้อจำกัดของ Harris, B. M. (1986) พบว่าการให้ครูประเมินตนเองจะมีข้อดีที่เหมือนกับการให้นักเรียนประเมินตนเองในเรื่องความเที่ยง ต้นทุน และความเกี่ยวข้องกัน แต่ในการประเมินตนเองจะพบว่าข้อจำกัดหรือมักพบน้อยในเรื่องของความตรง ถ้าใช้การประเมินโดยนักเรียนจะให้ค่าความตรงที่ดีกว่า ซึ่งในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้การประเมินตนเองโดยครูจึงอาจมีผลในการวัดในองค์ประกอบที่ไม่ตรงหรือมีความตรงน้อย และการประเมินตนเองเป็นการประเมินด้านเดียวโดยการให้ครูประเมินตนเองในมุมมองของครูซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลการประเมินที่มีการประเมินเข้าข้างตนเองได้ทำให้ผลที่ได้มีความลำเอียง (bias) เกิดขึ้นได้ และเครื่องมือที่ใช้การประเมินซึ่งวัดตามองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้ง 4 องค์ประกอบในครั้งนี้นี้ยังไม่เป็นไปตามองค์ประกอบที่ตั้งไว้ กล่าวคือ บางองค์ประกอบยังมีน้ำหนักองค์ประกอบในสัดส่วนที่ไม่เหมาะสม คือ อาจเน้นในแต่ละด้านไม่เท่ากันเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ได้มีการให้น้ำหนักองค์ประกอบโดยผู้เชี่ยวชาญที่เน้นในด้านความรับผิดชอบเป็นลำดับแรก และด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งอาจส่งผลให้น้ำหนักการประเมินแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน ผลการประเมินที่ได้จึงไม่มีความสอดคล้องกัน

ข้อสังเกตที่น่าสนใจประการที่สอง คือ ในการประเมินในครั้งนี้อาจมีจุดบกพร่องในเรื่องเกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้จัดแบ่งระดับคุณภาพ ซึ่งจะพบว่าเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานคุณภาพของครูยังไม่มีที่เหมาะสมซึ่งอาจจะสูงหรือต่ำไป และมีการแจกแจงของคุณภาพแต่ละระดับน้อย ทำให้ผลการประเมินที่ได้ไม่สอดคล้องกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดเกณฑ์การประเมินในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดมาตรฐานโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจซึ่งผู้วิจัยมิได้นำค่าความคลาดเคลื่อนมากำหนดเกณฑ์ดังกล่าวซึ่งอาจทำให้เกณฑ์ที่ได้ไม่สามารถจัดแบ่งช่วงระดับคุณภาพที่มีความละเอียดและให้ผลการประเมินมีการแจกแจงของระดับคุณภาพที่กว้างขึ้น และการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้วิจัยครั้งนี้อาจมีค่าสูงหรือต่ำไปอาจจะส่งผลให้การประเมินไม่เป็นไปตามที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับ จุลริณี ปันสังข์ (2533) และ พัศวี จริตรธรรม (2538) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานต้องไม่อยู่ในระดับที่สูงเกินไปจนไม่มีใครทำได้ถึงมาตรฐาน

ข้อสังเกตที่น่าสนใจประการสุดท้าย คือ เกณฑ์ของการให้รางวัลหรือยกย่องครู เมื่อพิจารณาผลการจัดระดับคุณภาพของกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง พบว่า ผลที่ได้ไม่สอดคล้องกันกล่าวคือ ครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงซึ่งเป็นครูที่เคยได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลให้เป็นครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ (เช่น ครูภูมิปัญญาไทย) ยังมีคุณภาพที่ต่ำลง ซึ่งชี้ให้เห็นว่า เกณฑ์และกระบวนการประเมินยกย่องครูประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวจะแตกต่างกันออกไปตามองค์ประกอบที่ทำหน้าที่ประเมิน เช่น

เกณฑ์การให้รางวัล/ยกย่องครูดีเด่นจะเป็นของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เกณฑ์ให้รางวัล/ยกย่องครูแกนนำจะเป็นของกระทรวงศึกษาธิการ และเกณฑ์ครูต้นแบบและครูแห่งชาติจะเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และการยกย่องครูมีการกระทำเท่าที่จำเป็นแต่ยังไม่เป็นระบบที่ดี รวมทั้งยังไม่มีการให้ครูที่ได้รับการยกย่องได้ทำอะไรมากขึ้นเพื่อประโยชน์ที่จะได้รับในวงกว้าง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) นอกจากนี้ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2542) ยังได้กล่าวไว้ว่า การยกย่องให้รางวัลครูที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นการยกย่องให้รางวัลความดีและผลงานในอดีตมิได้ส่งเสริมให้ปฏิบัติในอนาคต อีกทั้งยังไม่ปรากฏรูปธรรมในการสร้างสรรคพัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นที่ยกย่องและยอมรับจากคนในสังคมได้มากเท่าที่ควร ซึ่งจะพบว่าเกณฑ์ของแต่ละหน่วยงานหรือองค์กรมีความแตกต่างกันตลอดจนการจัดระบบการประเมินที่ไม่เป็นระบบที่ดีที่จะสามารถประเมินในแนวเดียวกันได้นั้นอาจจะส่งผลให้ครูที่ถูกคัดเลือกดังกล่าวมีคุณภาพที่ต่างกันไปอันอาจจะส่งผลให้ผลการประเมินครูที่ได้ในครั้งนี้มีความไม่สอดคล้องกัน

จากการพิจารณาผลการวิจัยอภิปรายโดยสรุป พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูโดยใช้แบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มยาว (Long-Form) จากเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นยังไม่มีความสอดคล้องกันซึ่งอาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการอันได้แก่ 1) เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นยังวัดได้ไม่ตรงตามองค์ประกอบที่ตั้งไว้ 2) เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นยังไม่มีความเหมาะสม และ 3) เกณฑ์ในการยกย่องและให้รางวัลครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ (ครูภูมิปัญญาไทย) ของแต่ละหน่วยงานยังมีความแตกต่างกันและยังไม่มีระบบที่ใช้ประกันคุณภาพของครูที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

คุณภาพของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

เมื่อพิจารณากรณีของผลการศึกษาคูณาคุณภาพของการใช้แบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ซึ่งมีข้อคำถามจำนวน 66 ข้อ และเป็นข้อคำถามที่สุ่มมาตามจำนวนองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ครบตามตารางโครงสร้างพบว่า แบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ให้ผลที่ใกล้เคียงกันทั้งด้านความตรงเชิงโครงสร้าง ความตรงเชิงจำแนกและความเที่ยง กล่าวคือ ด้านความตรงเชิงโครงสร้างพบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันปรากฏว่า โมเดลองค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาโมเดลองค์ประกอบรวมทั้ง 4 องค์ประกอบพบว่ามีความสำคัญจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน องค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน และองค์ประกอบด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ตามลำดับ ด้านความตรงเชิงจำแนกพบว่า แบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้นสามารถจำแนกความแตกต่างของคะแนนคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบประเมินตนเองทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

คำถาม และเมื่อพิจารณาด้านความเที่ยงพบว่า แบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้นยังคงให้ค่าความเที่ยงที่สูงทั้งโดยรวมและจำแนกรายด้านโดยค่าความเที่ยงที่ได้จะมีค่าลดลงกว่าการใช้แบบประเมินตนเองในรูปแบบเดิม (รูปแบบฟอร์มยาว) ทั้งนี้เนื่องจากความยาวของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้นนั้นมีจำนวนข้อคำถามลดลงซึ่งส่งผลให้ค่าความเที่ยงที่ได้มีค่าลดลงด้วย (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2542)

จากผลดังกล่าวสรุปได้ว่า แบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) มีคุณภาพที่เชื่อถือได้ทั้งทางด้านความตรงและความเที่ยงเช่นเดียวกับแบบประเมินตนเองในรูปแบบเดิม (ฟอร์มยาว)

เมื่อพิจารณาในด้านคุณภาพการปฏิบัติงานของครูของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้นจากผลการประเมินโดยใช้เกณฑ์การจัดแบ่งระดับคุณภาพตามรูปแบบฟอร์มเดิม (ฟอร์มยาว) พบว่า ผลการประเมินจะมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย กล่าวคือ เมื่อพิจารณาผลการจัดแบ่งคุณภาพการปฏิบัติงานของครูโดยรวมทั้ง 934 คน พบว่า ครูส่วนใหญ่ยังจัดอยู่ในคุณภาพระดับ 2 (TPQ2) และมีจำนวนร้อยละของครูที่จัดอยู่ในคุณภาพระดับ 1-2 ลดลง ส่วนร้อยละของครูที่มีคุณภาพระดับ 3-4 จะมีจำนวนเพิ่มขึ้น และยังมีครูที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินลดลงด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แบบประเมินในรูปแบบฟอร์มสั้นสามารถจัดแบ่งระดับคุณภาพการปฏิบัติงานที่ใกล้เคียงกับแบบประเมินตนเองในรูปแบบเดิมหรือฟอร์มยาว

สำหรับผลการศึกษาคูณภาพของครูเมื่อแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง และกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป พบว่า ผลการประเมินจะมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ เมื่อพิจารณากลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไป จำนวน 668 คน พบว่า ร้อยละของจำนวนครูในแต่ละระดับคุณภาพจะลดลง ยกเว้นคุณภาพระดับ 3 (TPQ3) จะมีจำนวนเพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณาผลการประเมินของครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูง จำนวน 266 คน พบว่า มีความแตกต่างกันตรงที่ครูจะมีคุณภาพระดับ 3 (TPQ3) เป็นส่วนใหญ่ โดยจำนวนครูที่มีคุณภาพระดับ 1-2 จะลดน้อยลง และมีครูที่มีคุณภาพระดับ 3-4 เพิ่มขึ้น ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ผลการวิจัยในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครูจากเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นให้ผลในด้านระดับคุณภาพที่ดีกว่าเดิมเนื่องจากกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงซึ่งเคยได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลให้เป็นครูดีเด่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ และครูประเภทอื่น ๆ (เช่น ครูภูมิปัญญาไทย) มีจำนวนคุณภาพที่จัดอยู่อยู่ในคุณภาพระดับ 3 และคุณภาพระดับ 4 เพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากองค์ประกอบที่ผู้วิจัยสุ่มมานั้นมีความตรงและครอบคลุมตามตารางโครงสร้างทั้ง 4 องค์ประกอบ

จากผลการศึกษาคูณภาพของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น สรุปได้ว่า แบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้นสามารถจัดระดับคุณภาพการปฏิบัติงานที่ให้ผลใกล้เคียงกับแบบประเมินแบบเดิมเป็นส่วนใหญ่และมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย แสดงว่า แบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้นสามารถใช้แทนแบบประเมินตนเองชุดเดิมได้โดยจะให้ผลที่ใกล้เคียงกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำแบบประเมินตนเองไปใช้

1. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการประเมินที่มีจุดประสงค์เพื่อตรวจสอบตนเองของครูในการพัฒนาปรับปรุงด้านการปฏิบัติงานหรือการพัฒนาการเรียนการสอนเท่านั้น มิได้เกี่ยวข้องกับการประเมินเพื่อการเลื่อนตำแหน่งวิทยฐานะ (Academic Rankig) หรือแท่งเงินเดือน ดังนั้นผู้ที่ให้นำแบบประเมินตนเองไปใช้ควรนำไปใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวด้วย เพื่อจะให้เกิดผลในการพัฒนาคุณภาพด้านการปฏิบัติงานของครูที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง
2. ในการนำแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพไปใช้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอื่นนั้น ควรจะมีการศึกษาความตรงเชิงโครงสร้างของแบบประเมินควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากองค์ประกอบของการปฏิบัติงานบางองค์ประกอบยังไม่มีคุณสมบัติสอดคล้องกันซึ่งจะเป็นประโยชน์ทำให้ทราบความสอดคล้องของโครงสร้างของการปฏิบัติงานของครูกลุ่มอื่นได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย
3. จากการวิจัยได้แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพที่มีคุณภาพในระดับหนึ่งด้านความเที่ยง ความตรง และเกณฑ์ในการประเมิน ซึ่งน่าจะนำไปใช้สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ต้องการประเมินตนเองได้
4. ผู้ที่ให้นำแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพไปใช้ประเมินตนเองควรเลือกใช้แบบประเมินตนเองให้เหมาะสมกับสภาพและระยะเวลาที่ต้องการประเมิน และควรประเมินตนเองให้ตรงตามสภาพที่แท้จริงให้มากที่สุด เพื่อประโยชน์ในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ได้ผลที่แท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเองครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงและวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) โดยการสุ่มข้อคำถามจำนวน 66 ข้อคำถาม ซึ่งพบว่าให้ผลที่ใกล้เคียงกับแบบประเมินตนเองชุดเดิมและลดเวลาในการตอบแบบประเมินตนเองลง ดังนั้น ผู้ที่สนใจควรนำแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างครูระดับประถมศึกษาในสังกัดอื่น ๆ และศึกษาผลที่ได้จากเครื่องมือดังกล่าวเพื่อเป็นการพัฒนาแบบประเมินตนเองและคุณภาพของครูให้มีประสิทธิภาพต่อไป
2. จากผลการวิจัยพบว่า ในการทดลองครั้งแรกได้ข้อคำถามจำนวนน้อยและผลที่ได้ไม่สอดคล้องกันตามองค์ประกอบที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ภายนอกในการหาความตรงของเครื่องมือดังนั้น ผู้ที่สนใจน่าจะทำการวิจัยต่อโดยวิเคราะห์หาความตรงของเครื่องมือโดยใช้เกณฑ์ภายในเพื่อตรวจสอบความตรงและเปรียบเทียบผลที่ได้กับผลการวิจัยในครั้งนี้
3. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเองซึ่งให้ข้อมูลในการประเมินในมุมมองเดียว ดังนั้น ควรมีการศึกษาและพัฒนาเครื่องมือประเมินในรูปแบบอื่น ๆ โดยใช้แหล่งการประเมินจากหลาย ๆ แหล่งเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลาย
4. การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาแบบประเมินตนเองโดยนำตัวบ่งชี้จากเกณฑ์มาตรฐานระดับ

คุณภาพของครูและแนวคิดของต่างประเทศมาใช้ในการประเมินซึ่งให้ผลในระดับหนึ่ง ผู้ที่สนใจระดับคุณภาพของครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา น่าจะศึกษาและพัฒนาเครื่องมือในการประเมินการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวโดยตรงเพื่อให้ได้ข้อมูลเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

5. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า เกณฑ์ในการประเมินการปฏิบัติงานยังไม่มีผลสอดคล้องกับผลการประเมิน ดังนั้น ควรศึกษาค้นหาเกณฑ์การประเมินคุณภาพด้านการปฏิบัติงานของครูหลาย ๆ วิธี และควรมีการพัฒนาเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมและเป็นมาตรฐานในการประเมินการปฏิบัติงานของครูที่สามารถเปรียบเทียบผลการประเมินหลาย ๆ วิธีเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

6. ควรมีการศึกษาคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในประเด็นอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครู ทั้งนี้จะช่วยให้ผลการวิจัยมีสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- โกวิท ประวาลพุกษ์. (2537). **การพัฒนาวิชาชีพครู. เอกสารประกอบการอบรม.** กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- โกวิท ประวาลพุกษ์. (2541). **แนวพัฒนาการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.** กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- โกวิท ประวาลพุกษ์. (ม.ป.ป.). **พัฒนาการศึกษาแท้.** กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- โกวิท ประวาลพุกษ์. (2537). **พัฒนาการศึกษาแท้และแฟ้มพัฒนางาน.** กรุงเทพมหานคร: สถาบันคุณภาพวิชาการ.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2539). **คู่มือผู้บริหารโรงเรียน : ชุดพัฒนาการบริหารโรงเรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). **ครูแห่งชาติ.** กรุงเทพมหานคร: เซเว่น พรีนติ้งกรุ๊ป.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2539). **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2540 - 2544).** กรุงเทพมหานคร: อรรถพลการพิมพ์.
- คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน. (2542). **ระดับคุณภาพครู ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ ของกระทรวงศึกษาธิการ.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน. (2542). **ทางก้าวหน้าในวิชาชีพของข้าราชการครูยุคใหม่.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน. (2542). **เทคนิคการทำผลงานทางวิชาการและการเข้าสู่ตำแหน่งอาจารย์ 3 ของ ก.ค.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน. (2543). **ความสำคัญของคุณภาพครู.** กรุงเทพมหานคร: สำนักปฏิรูปวิชาชีพครู.
- คำหมาน คนไค. (2543). **ทางก้าวหน้าในอาชีพครู.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์วิญญูชน.
- จุลริณี ปันสังข์. (2533). **การพัฒนาแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของครูทะเบียนวัดผลในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2540). **การพัฒนาแบบวัดคุณภาพชีวิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**

- ชินภัทร ภูมิรัตน์ และคณะ. (2533). การวิจัยและประเมินคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษา. **วารสารวิจัยทางการศึกษา**. 20(2): 47-58.
- दनัย เตียมทรัพย์. (2540). การศึกษาการปฏิบัติงานของครูวิทยาศาสตร์ดีเด่น ระดับประถมศึกษา. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.
- เดือนใจ เกตุษา. (2531). **ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ตามความเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. รวบรวมคัดย่องานวิจัยของอาจารย์ ข้าราชการคณะครุศาสตร์ พ.ศ. 2514-2531.** กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการประชาสัมพันธ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิตนา แชมมณี. (2542). การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (CIPPA MODEL). **วารสารครุศาสตร์**. 27(3): 1-17.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2540). **ความเป็นครู**. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- ธีระชัย บุรณะโชติ. (2532). **การสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2538). **ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (LISREL) สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). **โมเดลลิสม์: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภาพร สิ้นสวัสดิ์. (2535). **การพัฒนาแบบประเมินสมรรถภาพการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นาคยา ปิณฑนานนท์. (2534). **การศึกษาตามมาตรฐาน: แนวคิดสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิราศ จันทระจิต. (2534). **การพัฒนาแบบประเมินการสอนสำหรับครูประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ. (2526). **รายงานการวิจัยการสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหารในมหาวิทยาลัยมหิดลเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอนของอาจารย์**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ. (2542). **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีการพิมพ์.
- ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. (2543). **มุมมองปฏิรูปการศึกษาตามภารกิจ สปศ. และการรับฟังความ**

- คิดเห็น. เอกสารประกอบการสัมมนา วันที่ 4 สิงหาคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์ดี.
- ปทีป เมธาคุณวุฒิ. (2542). ผู้บริหารกับการประเมิน. **วารสารครุศาสตร์**. 10: 105-114.
- ประคอง กรรณสูต. (2542). **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเวศ วะสี. (2543). จุดประกายความหวัง. **เอกสารประกอบการสัมมนาผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูแกนนำเพื่อเป็นต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้วันที่ 24-27 เมษายน**. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท..
- พวงแก้ว ปุณยกนก. (2525). **ผลสรุปของการประชุมปฏิบัติการการประเมินการสอนระดับอุดมศึกษาในรายงานการประชุมปฏิบัติการการประเมินการสอนระดับอุดมศึกษา 9-11 สิงหาคม**. กรุงเทพมหานคร: กองแผนงานทบวงมหาวิทยาลัย หน่วยพัฒนาคณาจารย์ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พันธณี วิหคโต. (2537). สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทยและคณิตศาสตร์) ของครูดีเด่นระดับจังหวัดในโรงเรียนประถมศึกษา. **วารสารวิจัยทางการศึกษา**. 24(4): 43-54
- พัสวี จริตธรรม. (2538). **การพัฒนาเกณฑ์การประเมินความถูกต้องในการออกเสียง “ร”และ“ล” ในภาษาไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพียงใจ แคนเจริญไพศาล. (2533). **ปัญหาการประเมินผลทักษะการปฏิบัติในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย** กรุงเทพมหานคร: ภาคมัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สินลาร์ตน์. (2524). การประเมินการสอน: หลักและวิธีการปฏิบัติในระดับอุดมศึกษา. **วารสารครุศาสตร์**. 10: 92-104.
- ไพฑูรย์ สินลาร์ตน์. (2515). เทคนิคในการพัฒนาครูให้ก้าวหน้าทางวิชาการ”. **วารสารครุศาสตร์**. 2(3-4): 23-30.
- ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต. (2523). **ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลในการสอนกับภูมิหลังของครู**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาลี นิสสัยสุข. (2529). การวิจัยประสิทธิภาพการสอนของครูใน 4 ประเทศ. **วารสารวิจัยทางการศึกษา**. 16(3): 98-12.
- ยุพา เวียงกมล. (2541). **ผลการประเมินตนเองโดยใช้แฟ้มสะสมงานที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ**. วิทยานิพนธ์ปริญญา

- มหาวิทยาลัย ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพิน ฉายะภุมิ. (2533). **การศึกษาการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่นสังกัด กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2538). การติดตามคุณภาพและประสิทธิภาพของแบบประเมินตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษา. **วารสารวิธีวิทยาการวิจัย**. 7(2): 93-110.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2524). **รายงานการวิจัยการสร้างสรรค์แบบรายงานตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลาวัลย์ รัตนเสรี. (2528). **ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียนในโรงเรียนนายร้อย 3 เหล่าทัพเกี่ยวกับการประเมินการสอนของอาจารย์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัดดาวลัย ชี้อตฺรง. (2540). **การพัฒนาแบบประเมินแฟ้มสะสมงานการสอนของครูประถมศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนหนองหญ้า จังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. (2537). **เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. (2541). **ระดับคุณภาพของครู (NTQ: National Teacher Qualification)**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วราภรณ์ คำทับทิม. **การศึกษาคุณภาพของสารสนเทศจากการประเมินตนเองของโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2536**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชาการ, กรม. (2542). **การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิเศษ ชาวรณอง. (2531). **การพัฒนาแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ คำนึ่งคุณากร. (2529). **ความสัมพันธ์ระหว่างผลของการประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาที่ประเมินโดย ตนเอง เพื่อนร่วมงาน และนักเรียน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วุฒิชัย ฉายวงศ์ศรีสุข. (2536). **การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะด้านจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์ชาย เพชรช่วย. (2541). **การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราช**

- ภักฎ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์. (2542). การพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครูสู่ ค.ศ.2000. **วารสารข้าราชการครู**. 19(3): 18-25.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2542.). **ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม: CLASSICAL TEST THEORY**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. (2540). **การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC+ สำหรับงานวิจัย: การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาศึกษา, กระทรวง. (2542). **เทคนิคการทำผลงานทางวิชาการและการเข้าสู่ตำแหน่งอาจารย์ 3 ของ ก.ค..** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- ศึกษาศึกษา, กระทรวง. (2542). **แนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาศึกษา: พื้นฐานในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อประชาชน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2542). **การพัฒนานโยบายการยกย่องครูผู้มีผลงานดีเด่นฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปฏิรูปวิชาชีพครู สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2524). **มโนทัศน์ของการประเมินการสอนและแนวทางในการประเมินการสอน**. **วารสารครุศาสตร์**. 10: 79-91.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2537). **รายงานการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบที่เหมาะสมในการประเมินการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสายงานการสอน**. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท..
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. (2542). **รายงานการวิจัยเอกสาร: ใบอนุญาตประกอบอาชีพครู**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปฏิรูปวิชาชีพครู สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สมเชาวน์ เกษประทุม. (2537). **ความก้าวหน้าในอาชีพครู**. **วารสารการศึกษาแห่งชาติ**. 28(4): 74-87.
- สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์. (2538). **ความตรงและความเที่ยงของการประเมินอาจารย์มหาวิทยาลัยโดยเพื่อนร่วมงาน: การศึกษาเฉพาะกรณี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุบิน ภูมรินทร์. (2532). **การศึกษาการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพล วังสินธ์. (2542). **CIPPA: รูปแบบและการดำเนินการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. **วารสารวิชาการ**. 2(3): 36-46.
- สุภาวดี ตั้งบุผา. (2535). **การเปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนของการประเมินค่าที่ใช้รูปแบบมาตร**

ประมาณค่าและผู้ประเมินที่แตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุวิทย์ มูลคำ. (2540). **แฟ้มสะสมงาน PORTFOLIO.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทดวงกมลสมัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2543). **บทความในการประชุมปฏิบัติการเรื่องการประเมินผลภายในสถานศึกษา: ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วันที่ 27 สิงหาคม.** กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุชาติ เพ็งกลิ่น. (2539). **การศึกษาการปฏิบัติงานของครูบรรจุใหม่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อวยพร ศรีภา. (2533). **การปฏิบัติงานของครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุดมศักดิ์ นาดี. (2542). **หลักการพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา. วารสารครุศาสตร์. 22: 10-12.**
- อุทุมพร จามรมาน. (2523). **การประเมินอาจารย์: การวิจัยและเครื่องมือ.** กรุงเทพมหานคร: สมานมิตรการพิมพ์.
- อุทุมพร จามรมาน. (2541). **การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียน.** กรุงเทพมหานคร: ฟันนี้พับบลิชซิ่ง.
- อำรุง จันทวานิช. (2542). **การประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. วารสารข้าราชการครู. 19(3): 5-9.**

ภาษาอังกฤษ

- Airasian, P. et al. (1995). **Teacher Self-evaluation: The Literature in Perspective.** Michigan: Center for Research on Education Accountability and Teacher Evaluation at Western Michigan University.
- Beerens, D. R.. (2000). **Evaluating Teachers for Professional Growth Creating a Culture of Motivation and Learning.** Thousand Oaks: Sage Publications.
- Centra, J. A. (1988). **Determining Faculty Effectiveness.** 5th ed. London: Jossey-

Bass Publishers.

- Crader, K. W. and Butler, J. K., JR.. (1996). Validity of students' teaching evaluation scores: wimberly-faulkner-moxley questionnaire. **Educational and Psychological Measurement**. 56: 304-314.
- Doyle and Crichton. (1978). Student, peer and self-evaluation of college instructor. **Journal of Education Psychology**. 70: 815-826.
- Guay, D. A. (1997). Creative approaches to assessment. **Thrust For Educational Leadership**. 26: 12-14.
- Gullatt, D. E. and Ballard, L. M. (1998). Choosing the right process for teacher evaluation. **American Secondary Education**. 26(3): 13-17.
- Harris, B. M. (1986). **Developmental Teacher Evaluation**. Newton: Allyn and Bacon.
- Lawless, K. A. (1995). Development of a measure to assess teacher beliefs about instructional media. **Educational and Psychological Measurement**. 55: 876-880.
- Lyman, H. B. (1963). **Test Scores and What They Mean**. Englewood. Cliffs, N. J.: Printice-hall.
- Manatt, R. P. and Kemis, M. (1997). 360° feedback: a new approach to evaluation. **Principle**. 77: 24-27.
- Marsh, H. W. (1982). Validity of students' evaluation of college teaching: a multitrait-method analysis. **Journal of Educational Psychology**. 74: 264-279.
- Marshall, M. (1997), November/December. Evaluation: a tool for better relationships. **Thrust For Education Leadership**. 27: 32-33.
- Martin, N. K. (1998). Construct validity of the attitudes & beliefs on classroom control inventory. **Journal of Classroom Interaction**. 33(2): 6-15.
- Mayo, R. W. (1997). Trends in teacher evaluation. **Clearing House**. 70(5): 269-270.
- McKenna, B.; Nevo, D. and Stufflebeam, D. (1994). **The School Professional's Guide to Improving Teacher Evaluation Systems**. Michigan: The Evaluation Center.
- Pike, C. K. (1998). A validation study of instrument designed to measure teaching effectiveness. **Journal of Social Work Education**. 34(2): 261-271
- Rich, Y. et al. (1996). Extending the concept and assessment of teacher efficacy. **Educational and Psychological Measurement**. 56: 876-880.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก. สูตรสถิติที่ใช้ในการ

ค่าร้อยละ (%)

$$\text{สูตรค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น
 X = ค่าน้ำหนักคะแนน 5, 4, 3, 2, 1
 f = ความถี่ของน้ำหนักคะแนน
 N = จำนวนความคิดเห็นทั้งหมด

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$\text{สูตร S.D.} = \sqrt{\frac{\sum fx_1^2}{N_1} - \frac{\sum fx_2^2}{N_2}}$$

เมื่อ S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fx_1, \sum fx_2$ = ผลรวมของน้ำหนักคะแนนและความถี่
 N_1, N_2 = จำนวนความคิดเห็นทั้งหมด

4. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)

$$\text{สูตร Alpha } (\alpha) = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum \text{var}(i)}{\text{var}(x)} \right]$$

เมื่อ k คือ จำนวนข้อคำถาม
 $\sum \text{var}(i)$ คือ ผลรวมจากความแปรปรวนของการกระจายของคะแนนในข้อคำถามต่าง ๆ
 $\sum \text{var}(x)$ คือ ความแปรปรวนของการกระจายของคะแนนการตอบทั้งหมด

5. การทดสอบค่าที (t-test)

$$\text{สูตร } t = \frac{M_1 - M_2}{\sqrt{\frac{\sum x_1 + \sum x_2}{N_i(N_i - 1)}}}$$

เมื่อ	M_1, M_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานทั่วไป
	$\sum x_1$	แทน	ผลบวกกำลังสองของผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของครูแต่ละคนที่มีคุณภาพในการปฏิบัติงานสูง
	$\sum x_2$	แทน	ผลบวกกำลังสองของผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของครูแต่ละคนที่มีคุณภาพในการปฏิบัติงานทั่วไป
	N_i	แทน	จำนวนครูในแต่ละกลุ่ม

6. ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบประเมินตนเองและเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพครู โดยผู้วิจัยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในด้านการศึกษาและด้านการประเมินครู ได้ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับองค์ประกอบ/ประเด็นชี้วัดในการประเมินการปฏิบัติงานของครูตามตารางโครงสร้างที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น โดยใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ/ประเด็นการประเมินการปฏิบัติของครูในตารางโครงสร้าง

- R คือ คะแนนผลการตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับองค์ประกอบ/ประเด็นการประเมินการปฏิบัติของครูในตารางโครงสร้างของผู้ทรงคุณวุฒิ
- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามองค์ประกอบ/ประเด็นการประเมินการปฏิบัติงานของครูในตารางโครงสร้าง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามองค์ประกอบ/ประเด็นการประเมินการปฏิบัติงานของครูในตารางโครงสร้าง
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามองค์ประกอบ/ประเด็นการประเมินการปฏิบัติงานของครูในตารางโครงสร้าง

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์ ถ้า $IOC > 0.5$ ถือว่าข้อคำถามวัดได้สอดคล้องกับองค์ประกอบ/ประเด็นการประเมินการปฏิบัติงานของครูในตารางโครงสร้าง

ถ้า $IOC < 0.5$ ถือว่าข้อคำถามวัดได้ไม่สอดคล้องกับองค์ประกอบ/ประเด็นการประเมินการปฏิบัติงานของครูในตารางโครงสร้าง

(ศิริชัย กาญจนวาสี, 2542)

ภาคผนวก ข. รายนามผู้เชี่ยวชาญและรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
รายนามผู้เชี่ยวชาญ
กลุ่มที่ 1 รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช อาจารย์ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม อาจารย์ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. นายสมควร วรสันต์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
4. นายจรัญ คำยัง นักวิชาการสอบ 7ว. สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ
5. นายวีระชัย ศรีเมือง หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
6. นายเสนาะ สมานหมู่ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล 8ว. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู
7. นางสาวกรรณิการ์ บารมี นักวิชาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
8. นางจินตนา ศรีละโพธิ์ อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนบางบัว (เพ่งตั้งตรงจิตวิทยาการ) กรุงเทพมหานคร (ครูต้นแบบระดับประถมศึกษา วิชาวิทยาศาสตร์ ปี 2542)
9. นางสาวนุชนารถ สุขฤกษ์ อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนวัดเวตวันธรรมมาวาส กรุงเทพมหานคร
10. นางบุญเมฆ ภมรสิงห์ อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ กรุงเทพมหานคร (ครูต้นแบบระดับประถมศึกษา ปี 2541 และครูแห่งชาติ ปี 2543)
11. นางสุชีรา ทศพร อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ จังหวัดสระบุรี
12. นางนันทิยา ศรีวิน อาจารย์ 3 โรงเรียนบ้านทุ่งนา จังหวัดตรัง (ครูต้นแบบระดับปฐมวัย ทุกวิชา ปี 2541)
13. นายชาติรี สำราญ อาจารย์ 3 ระดับ 9 โรงเรียนคุรุชนพัฒนา จังหวัดยะลา (ครูต้นแบบระดับประถมศึกษา วิชาภาษาไทย ปี 2541)
14. อาจารย์อนงค์ วิเชียรรัตน์ อาจารย์ 3 โรงเรียนวัดบ้านควนโพธิ์ จังหวัดตรัง (ครูต้นแบบระดับประถมศึกษา วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ปี 2541)

รายนามผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

กลุ่มที่ 2 รายนามผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช อาจารย์ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. นายสมควร วรสันต์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. นายจรัญ คำยัง นักวิชาการสอบ 7ว. สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ
4. นายวีระชัย ศรีเมือง หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
5. นายเสนาะ สมานหมู่ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล 8ว. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู
6. นางสาวกรรณิการ์ บารมี นักวิชาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
7. นางจินตนา ศรีละโพธิ์ อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนบางบัว (เพ่งตั้งตรงจิตวิทยาการ) กรุงเทพมหานคร (ครูต้นแบบระดับประถมศึกษา วิชาวิทยาศาสตร์ ปี 2542)
8. นางบุญเมฆ ภมรสิงห์ อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ กรุงเทพมหานคร (ครูต้นแบบระดับประถมศึกษา ปี 2541 และครูแห่งชาติ ปี 2543)
9. นางนันทิยา ศรีวิน อาจารย์ 3 โรงเรียนบ้านทุ่งนา จังหวัดตรัง (ครูต้นแบบระดับปฐมวัย ทุกวิชา ปี 2541)
10. อาจารย์อนงค์ วิเชียรรัตน์ อาจารย์ 3 โรงเรียนวัดบ้านควนโพธิ์ จังหวัดตรัง (ครูต้นแบบระดับประถมศึกษา วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ปี 2541)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1. รายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง
ในการทดลองครั้งที่ 1 จำนวน 2 โรงเรียน 15 คน ประกอบด้วย

รายชื่อโรงเรียน	จำนวนครูทั้งหมด (คน)	จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. โรงเรียนต้นบากราษฎร์บำรุง	14	10
2. โรงเรียนบ้านเขาหลัก	8	5
รวม	22	15

2. รายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
ในการทดลองครั้งที่ 2 จำนวน 9 โรงเรียน 181 คน ประกอบด้วย

รายชื่อโรงเรียน	จำนวนครูทั้งหมด (คน)	จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. โรงเรียนพญาไท	96	30
2. โรงเรียนวัดอมรินทราราม	60	20
3. โรงเรียนอนุบาลวัดปรีณายก	63	20
4. โรงเรียนบางบัว (เฟ่งตั้งตรงจิตวิทยาคาร)	85	25
5. โรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ	64	20
6. โรงเรียนเวทวันธรรมवास	77	25
7. โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ	41	1
8. โรงเรียนวัดหงส์รัตนาราม	29	20
9. โรงเรียนสายน้ำทิพย์	57	20
รวม	572	181

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

3. รายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ใช้ในชั้นเก็บรวบรวมข้อมูลจริงจำแนกตามเขตการศึกษา 12 เขตการศึกษาจำนวน 934 คน

เขตการศึกษาที่	จังหวัด	โรงเรียน	อำเภอ	จำนวนครูที่สุ่มเพื่อตอบแบบประเมินตนเอง	จำนวนครูที่ส่งแบบประเมินตนเองคืน
1	นนทบุรี	1.อนุบาลนนทบุรี	เมือง	15	12
		2.วัดผาสุกมณีจักร	ปากเกร็ด	15	12
		3.ชุมชนวัดบางไผ่	บางบัวทอง	7	*
		4.ชุมชนวัดไทรน้อย	ไทรน้อย	10	10
	นครปฐม	1.อนุบาลนครปฐม	เมือง	15	15
		2.วัดศาลวัน	พุทธมณฑล	15	12
		3.วัดเทียนดัด	สามพราน	10	8
		4.กำแพงแสน	กำแพงแสน	7	*
2	สตูล	1.อนุบาลสตูล	เมือง	20	20
		2.บ้านควนโดน	ควนโดน	15	12
		3.บ้านทุ่งนุ้ยมิตรภาพที่ 49	ควนกาหลง	7	6
		4.บ้านปากบารา	ละงู	7	*
	ปัตตานี	1.อนุบาลปัตตานี	เมือง	20	18
		2.บ้านโคกโพธิ์	โคกโพธิ์	15	12
		3.บ้านยะรัง	ยะรัง	15	13
		4.วัดสุวรรณกกร	หนองจิก	10	*
3	นครศรีธรรมราช	1.อนุบาลนครศรีธรรมราช 'ณ นคร อุทิศ'	เมือง	20	17
		2.บ้านท่ายาง	ทุ่งใหญ่	25	21
		3.บ้านชะอวด	ชะอวด	10	*
		4.ควาง	ควาง	10	*
	ชุมพร	1.อนุบาลชุมพร	เมือง	15	15
		2.อนุบาลท่าแซะ	ท่าแซะ	20	16
		3.วัดสว่างมนัส	หลังสวน	7	*
		4.บ้านนาโพธิ์	สวี	15	15
4	ตรัง	1.อนุบาลตรัง	เมือง	20	19
		2.บ้านต้นปรง	วังวิเศษ	15	10
		3.บ้านควนสวรรค์	นาโยง	15	12
		4.สวนป่าประชาอุปถัมภ์	วังวิเศษ	7	6
	กระบี่	1.อนุบาลกระบี่	เมือง	10	*
		2.บ้านคลองท่อมใต้	คลองท่อม	15	14
		3.บ้านห้วยเสียด	เขาพนม	10	*
		4.บ้านลำทับ	ลำทับ	15	12

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

3. รายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ใช้ในขั้นเก็บรวบรวมข้อมูลจริงจำแนกตามเขตการศึกษา 12 เขตการศึกษาจำนวน 934 คน

เขตการศึกษาที่	จังหวัด	โรงเรียน	อำเภอ	จำนวนครูที่สุ่มเพื่อตอบแบบประเมินตนเอง	จำนวนครูที่ส่งแบบประเมินตนเองคืน	
5	ราชบุรี	1. อนุบาลราชบุรี	เมือง	20	19	
		2. วัดหนองเสือ (ประชาอุทิศ)	บ้านโป่ง	10	*	
		3. วัดบางลาน	โพธิ์ธาราม	7	6	
		4. ชุมชนจอมบึง	จอมบึง	7	6	
	สมุทรสงคราม	1. อนุบาลสมุทรสงคราม	เมือง	15	15	
		2. วัดปากง่าม (ผ่องสะอาดราษฎร์นุกูล)	บางคนที	10	*	
		3. วัดโคกเกตุ (เสริมสมบุญรณรงค์)	อัมพวา	10	9	
		4. วัดธรรมสถิตีวาราม	เมือง	7	6	
	สุพรรณบุรี	1. อนุบาลสุพรรณบุรี	เมือง	15	15	
		2. ด่านช้าง	ด่านช้าง	15	11	
		3. วัดห้วยสุวรรณาราม	ศรีประจันต์	7	6	
		4. วัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์)	สองพี่น้อง	7	6	
	6	ลพบุรี	1. อนุบาลลพบุรี	เมือง	15	12
			2. โคกสำโรง	โคกสำโรง	10	*
			3. พุดองคา/ท่าหลวง	ท่าหลวง	7	6
			4. บ้านท่าดินดำ	ชัยบาดาล	7	6
สระบุรี		1. ศาลาแดง	เมือง	10	*	
		2. หนองโดน (สนธิประชากร)	หนองโดน	10	*	
		3. วัดหนองหมูใต้ (ไพฑูริย์วิทยาคาร)	วิหารแดง	7	5	
		4. ชุมชนวัดไทยงาม	หนองแค	7	7	
อุทัยธานี		1. อนุบาลเมืองอุทัยธานี	เมือง	15	12	
		2. วัดหนองขุนชาติ (อุทิศพิทยาคาร)	หนองขา	20	17	
		3. ชุมชนบ้านทุ่งนา	หนองขา	10	*	
		4. ชุมชนวัดทัพทัน	ทัพทัน	10	*	
7		เพชรบูรณ์	1. อนุบาลเพชรบูรณ์	เมือง	15	11
			2. วัดในเรืองศรี	วิเชียรบุรี	7	5
			3. ชุมชนบ้านโคกสะอาด	ศรีเทพ	10	*
			4. บ้านหล่มเก่า	หล่มเก่า	7	6
	พิษณุโลก	1. อนุบาลพิษณุโลก	เมือง	10	*	
		2. บ้านเนินมะปราง	เนินมะปราง	10	*	
		3. วัดโบสถ์	วัดโบสถ์	10	*	
		4. วัดบางสะพานประพันธ์ประชานุสรณ์	วังทอง	7	6	

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

3. รายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ใช้ในชั้นเก็บรวบรวมข้อมูลจริงจำแนกตามเขตการศึกษา 12 เขตการศึกษาจำนวน 934 คน

เขตการศึกษาที่	จังหวัด	โรงเรียน	อำเภอ	จำนวนครูที่สุ่มเพื่อตอบแบบประเมินตนเอง	จำนวนครูที่ส่งแบบประเมินตนเองคืน
7	ตาก	1.อนุบาลตาก	เมือง	7	5
		2.บ้านตากประถมศึกษา	บ้านตาก	7	6
		3.แม่สอด	แม่สอด	10	*
		4.ชุมชนคุ้มผาง	คุ้มผาง	10	4
	สุโขทัย	1.อนุบาลสุโขทัย	เมือง	15	12
		2.หาดเสี้ยววิทยา	ศรีสัชชนาลัย	10	*
		3.บ้านกง (ราษฎร์อุทิศ)	กงไกรลาศ	7	6
		4.บ้านกลางดง	ทุ่งเสลี่ยม	10	7
8	ลำปาง	1.อนุบาลลำปาง	เมือง	10	7
		2.ชุมชนบ้านร้อง	งาว	7	6
		3.บ้านป่าตัน	แม่ทะ	7	5
		4.อนุบาลห้างฉัตร	ห้างฉัตร	10	*
	เชียงใหม่	1.อนุบาลเชียงใหม่	เมือง	10	*
		2.ชุมชนศรีจอมทอง	จอมทอง	7	6
		3.บ้านทุ่งเสี้ยววนรัฐ	สันป่าตอง	7	6
		4.บ้านสันกำแพง	สันกำแพง	10	*
	แพร่	1.อนุบาลแพร่	เมือง	15	15
		2.บ้านเขื่อนสุนทร (รัฐประชาวิทยา)	สูงเม่น	7	6
		3.บ้านร้องกวาง (จันทิมาคม)	ร้องกวาง	7	7
		4.ไทยรัฐวิทยา 31 (ทุ่งน้ำพุพุดธิมาศึกษากร)	สอง	10	*
	พะเยา	1.อนุบาลพะเยา	เมือง	10	*
		2.บ้านทุ่งแต	ปง	10	*
		3.บ้านพระนั่งดิน	เชียงคำ	7	6
		4.บ้านคอนมูล	จุน	7	6
9	เลย	1.อนุบาลเลย	เมือง	10	*
		2.ชุมชนวังสะพุง	วังสะพุง	10	*
		3.ชุมชนบ้านค้าย	ด่านซ้าย	7	6
		4.บ้านเชียงคาน "ปทุมมาสงเคราะห์"	เชียงคาน	10	*
	สกลนคร	1.อนุบาลสกลนคร	เมือง	10	*
		2.กุดบากราษฎร์บำรุง	กุดบาก	10	*
		3.ชุมชนบดมาดพอกน้อย	พรรณานิคม	7	6
		4.ชุมชนบ้านฝั่งแดง	ไฮหย่อง	7	7

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

3. รายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ใช้ในชั้นเก็บรวบรวมข้อมูลจริงจำแนกตามเขตการศึกษา 12 เขตการศึกษาจำนวน 934 คน

เขตการศึกษาที่	จังหวัด	โรงเรียน	อำเภอ	จำนวนครูที่สุ่มเพื่อตอบแบบประเมินตนเอง	จำนวนครูที่ส่งแบบประเมินตนเองคืน
9	ขอนแก่น	1. อนุบาลขอนแก่น	เมือง	20	17
		2. บ้านหนองโก	กระนวน	10	*
		3. ชุมชนบ้านพระยีน	พระยีน	10	7
		4. บ้านไผ่ประถมศึกษา	บ้านไผ่	15	13
10	อุบลราชธานี	1. อนุบาลอุบลราชธานี	เมือง	15	12
		2. บ้านท่าช้าง(เขตการทางนครราชสีมาสงเคราะห์)	กิ่งสว่างวีระวงศ์	10	4
		3. บ้านโคกขำระ	ทุ่งศรีอุดม	10	7
		4. บ้านสำโรง (ครูประชาสามัคคี)	สำโรง	10	5
	ร้อยเอ็ด	1. อนุบาลร้อยเอ็ด	เมือง	10	*
		2. เมืองสุวรรณภูมิ	สุวรรณภูมิ	10	6
		3. เมืองหนองพอก	หนองพอก	7	6
		4. เมืองอาจสามารถ	อาจสามารถ	7	6
	มุกดาหาร	1. อนุบาลมุกดาหาร	เมือง	7	6
		2. บ้านดงหลวง	บ้านดงหลวง	15	*
		3. ชุมชนดอนตาล	ดอนตาล	10	6
		4. บ้านคำสร้อย	นิคมคำสร้อย	10	12
	นครพนม	1. อนุบาลนครพนม	เมือง	10	10
		2. วัดพระธาตุพนม "พนมวิทยาคาร"	ธาตุพนม	15	*
		3. นาแกผดุงราชกิจเจริญ	นาแก	10	*
		4. ชุมชนบ้านหนองยั้งซัน	เรณูนคร	10	5
11	สุรินทร์	1. อนุบาลสุรินทร์	เมือง	10	8
		2. บ้านขมิ้น (เรืองราษฎร์รังสรรค์)	จอมพระ	10	*
		3. บ้านท่าศิลา	ท่าตูม	10	9
		4. บ้านตาเมียง	พนมดงรัก	10	*
	นครราชสีมา	1. อนุบาลนครราชสีมา	เมือง	10	*
		2. บ้านไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	10	*
		3. บ้านหนองสาหร่าย	ปากช่อง	20	16
		4. ไทยวัฒนาประชารัฐ	สีคิ้ว	10	*

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

3. รายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ใช้ในชั้นเก็บรวบรวมข้อมูลจริงจำแนกตามเขตการศึกษา 12 เขตการศึกษาจำนวน 934 คน

เขตการศึกษาที่	จังหวัด	โรงเรียน	อำเภอ	จำนวนครูที่ สุ่มเพื่อตอบ แบบประเมิน ตนเอง	จำนวนครูที่ ส่งแบบ ประเมิน ตนเองคืน	
12	ระยอง	1.อนุบาลระยอง	เมือง	15	12	
		2.วัดสารนารถธรรมาราม	แก่ง	7	6	
		3.วัดบ้านฉาง	บ้านฉาง	7	6	
		4.วัดไผ่ล้อม	บ้านค่าย	10	6	
	ตราด	1.อนุบาลตราด	เมือง	10	10	
		2.ชุมชนวัดบ่อไร่	บ่อไร่	10	6	
		3.วัดน้ำเชี่ยว (วันครู 2502)	แหลมงอบ	10	*	
		4.อนุบาลวัดคลองใหญ่	คลองใหญ่	10	*	
	จันทบุรี	1.อนุบาลจันทบุรี	เมือง	10	*	
		2.วัดไผ่ล้อม	เมือง	7	6	
		3.บ้านหนองคล้า	ท่าใหม่	7	6	
		4.วัดทับไทร	โป่งน้ำร้อน	10	7	
	นครนายก	1.อนุบาลนครนายก	เมือง	14	11	
		2.วัดประสิทธิ์เวช	องครักษ์	10	7	
		3.ชุมชนบ้านเกาะหวาย	ปากพลี	10	*	
		4.บ้านช้าง (บ้านนาสามัคคี)	บ้านนา	7	6	
	รวม	75	140	-	1,500	934

*หมายเหตุ โรงเรียนที่ไม่ได้ส่งแบบประเมินตนเองคืน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค. จดหมายขอความร่วมมือ

ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

3 มกราคม 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวรัชนีวรรณ สงชู นิสิตปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการทำวิจัยเรื่อง "การพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ" ในการทำวิจัยครั้งนี้ ข้าพเจ้ามีความประสงค์ในการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม อันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานและพัฒนาการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติให้ถูกต้องและเหมาะสม

ข้าพเจ้าใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ข้อมูลและขอได้ส่งมายังที่อยู่โทรเลขไว้ด้านล่าง* ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ชื่อโรงเรียนระดับประถมศึกษาทั้งหมดในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม โดยระบุขนาด

ของโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

2. จำนวนครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียนตาม ข้อ 1.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวเพื่อใช้เป็นประโยชน์ทางวิชาการ พร้อมกันนี้ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวรัชนีวรรณ สงชู)

ผู้วิจัย

ชื่อและที่อยู่ของผู้วิจัย

อาจารย์รัชนีวรรณ สงชู

5 ซอยอร่ามศรี

แขวงพญาไท เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ 10400 โทร.2166173 ต่อ 28

ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

8 มกราคม 2544

เรื่อง ขอตกลงใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านเขาหลัก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินตนเองในการปฏิบัติงานของครู จำนวน 5 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวชวีวรรณ สงชู นิสิตปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการทำวิจัยเรื่อง "การพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ" โดยมี รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกนก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์ที่จะขออนุญาตทดลองใช้แบบประเมินตนเอง กับครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 5 คน ข้อมูลที่ได้จากการทดลองในครั้งนี้จะนำมาใช้วิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงแบบประเมินตนเองในด้านการใช้ภาษาและความเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการและพัฒนา แบบประเมินตนเองให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการแก่นิสิตภาควิชา การศึกษาด้วย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความขอบคุณจากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมาเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกนก)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ที่ ทม 0302 (2702) / ว 86
มหาวิทยาลัย

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

ถนนพญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

23 มกราคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. แนวคิด และวัตถุประสงค์ของแบบประเมินตนเอง จำนวน 1 ชุด (เอกสาร ก.)
 2. ประเด็น/องค์ประกอบในการประเมิน จำนวน 1 ชุด (เอกสาร ข.)
 3. แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 1 ชุด (เอกสาร ค.)
 4. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบประเมินตนเองในด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 1 ชุด (เอกสาร ง.)

เนื่องด้วย นางสาวชนีวรรณ สงชู นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการทำวิจัยเรื่อง "การพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ" โดยมีรองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกนก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้นดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา บวรกิติวงศ์)

หัวหน้าภาควิชาวิจัยการศึกษา

ภาควิชาวิจัยการศึกษา
โทรศัพท์และโทรสาร. 2182578

ที่ ทม 0302(2702)/ 0681

ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

26 มกราคม 2544

เรื่อง ขอดทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดปรินายก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินตนเองในการปฏิบัติงานของครู จำนวน 20 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวรัชนีวรรณ สงชู นิสิตปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ” โดยมี รองศาสตราจารย์พวงแก้ว ปุณยกนก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในงานนี้ นิสิตมีความประสงค์ที่จะขออนุญาตทดลองใช้แบบประเมินตนเองกับครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 20 คน ข้อมูลที่ได้จากการทดลองในครั้งนี้จะนำมาใช้เพื่อปรับปรุงแบบประเมินตนเองในด้านความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการและพัฒนาแบบประเมินตนเองให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมสำหรับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการแก่นิสิตภาควิชา
การศึกษาด้วย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความชอบคุณจากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา บวรกิตติวงศ์)

หัวหน้าภาควิชาวิจัยการศึกษา

สำเนา

ที่ ศธ 1104/ 519

สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
อาคาร 4 พญาไท ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ 10400

30 มกราคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพญาไท, วัดอมรินฯ, ปรีณายก, สามเสนฯ, วัดพลับพลาชัย, วัดเวตวันฯ, วัดหงส์ฯ,
สายนันทิพย์ และพระตำหนักสวนกุหลาบ

ด้วย นางสาวรัชนีวรรณ สงชู นิสิตระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตาม
เกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ” โดยมี รอง
ศาสตราจารย์พวงแก้ว ปุณยกันก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นิสิตมีความประสงค์ขออนุญาตทดลองใช้แบบประเมิน
ตนเองในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพกับครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนนี้ จำนวน
1 คน คือ นางบุญเมฆ ภมรสิงห์ ข้อมูลที่ได้จากการทดลองในครั้งนี้จะนำมาใช้ปรับปรุงแบบประเมินตนเองในด้าน
ความเที่ยงและความตรง ซึ่งนิสิตจะมาประสานงานด้วยตนเอง

สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พิจารณาแล้วเห็นสมควรให้การสนับสนุน ขอให้อำนวยความสะดวกตามที่เห็นสมควร

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสำรวจ เผือกพันธ์)

ผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ฝ่ายบริการการศึกษา

โทร. 2548391

โทรสาร 2459939

ที่ ทม.0302(2770.0603)596

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

15 มีนาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัย

เรียน ท่านผู้บริหารโรงเรียนชุมชนศรีจอมทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวรัชนีวรรณ สงชู นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา สาขาวิชาการวัด และประเมินผลการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ” โดยมี รองศาสตราจารย์พวงแก้ว ปุณยกนก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในงานนี้นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบประเมินตนเอง ทั้งนี้ นิสิตจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวรัชนีวรรณ สงชู ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 218-2682

ภาคผนวก ง

1. แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับใช้จริง)
2. คู่มือการใช้แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ฉบับใช้จริง)

แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ

สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

คำชี้แจงเบื้องต้น

แบบประเมินชุดนี้ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 ประกอบด้วยแบบประเมิน 4 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ความเหมาะสมในการวางแผนการสอนและเตรียมการสอนของคุณ

ฉบับที่ 2 พฤติกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา

ฉบับที่ 3 การจัดการเรียนการสอน

ฉบับที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ

คำชี้แจงในการตอบ

การประเมินตนเองของท่านในครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จะมีคุณค่ายิ่งต่อการสรุปหาแนวทางในการช่วยเหลือและพัฒนาการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และสภาพความต้องการของครูประถมศึกษาโดยภาพรวม ฉะนั้นโปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริงโดยประเมินตัวท่านเองอย่างแท้จริงและเติมข้อความให้ชัดเจน และครบถ้วนสมบูรณ์ให้มากที่สุด โปรดตอบให้ครบถ้วนทุกตอนและทุกข้อตามคำชี้แจงในแต่ละตอนและแต่ละฉบับของแบบประเมินทั้ง 4 ฉบับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

☞ คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ตามความเป็นจริง

- ประเมินเมื่อ วันที่.....เดือน พ.ศ. 2544 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543
- โรงเรียน.....จังหวัด.....เขตการศึกษาที่.....
- เพศ 1. ชาย 2. หญิง
- อายุ 1. ไม่เกิน 25 ปี 2. 26-30 ปี 3. 31-35 ปี
 4. 36-40 ปี 5. 41-45 ปี 6. 46-50 ปี
 7. สูงกว่า 50 ปี
- ตำแหน่งปัจจุบัน 1. ครู 1-2 2. อาจารย์ 1 ระดับ.....
 3. อาจารย์ 2 ระดับ..... 4. อาจารย์ 3 ระดับ.....
- ในปีที่ผ่านมาท่านเคยได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลในการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนหรือไม่
 1. ไม่เคย (ไม่ต้องตอบข้อที่ 7) 2. เคย (ตอบข้อ 7)
- ท่านได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องเป็นครูประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1. ครูดีเด่นระดับ.....ด้าน/วิชา.....
 2. ครูแกนนำระดับ.....ด้าน/วิชา.....
 3. ครูต้นแบบระดับ.....ด้าน/วิชา.....
 4. ครูแห่งชาติระดับ.....ด้าน/วิชา.....
 5. ครูประเภทอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานครูประถมศึกษา

คำชี้แจง : ขอให้ท่านประเมินตามคำชี้แจงในแต่ละฉบับตามลำดับ โดยอ่านคำชี้แจงแต่ละฉบับ

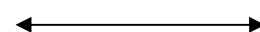
แล้วประเมินให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามสภาพที่แท้จริงของแบบประเมินทั้ง 4 ฉบับ ดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1

แบบประเมินความเหมาะสมในการวางแผนการสอนและเตรียมการสอนของครู

คำชี้แจง พฤติกรรมที่ใช้ประเมินต่อไปนี้เป็นระดับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับระดับความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องความเหมาะสมในการวางแผนการสอนและการเตรียมการสอนของท่าน โดยขอให้ท่านประเมินตัวท่านเองตั้งแต่นั้นปีที่ผ่านมาจนถึงขณะนี้ว่า โดยเขียนเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ท่านมีความคิดเห็นว่าคุณมีความรู้และความสามารถตามสภาพความเป็นจริงมากที่สุด จากระดับมากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด(1)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด		น้อยที่สุด		
		100 %	50 %	0 %		
		5	4	3	2	1
1	ความรู้ในเนื้อหาวิชาและวิชาครู ความแม่นยำในเรื่องที่สอน					
2	ความรู้/ความสามารถทางทักษะการสื่อสาร					
3	ความรู้/ความสามารถในภาษาต่างประเทศ					
4	ความรู้/ความสามารถทางการคิดคำนวณ					
5	ความรู้/ความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์)					
6	ความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมโลกและการสร้างอาชีพ					
7	ความรู้/ความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง					
8	ความรู้/ความสามารถด้านการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี อบรมศีลธรรม วัฒนธรรมไทยและจรรยาบรรณวิชาชีพ					
9	ความรู้/ความสามารถในการวางแผนการสอน/เตรียมการสอน การวิเคราะห์หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น					
10	ความรู้เกี่ยวกับหลักการปฏิรูปการศึกษา					
11	ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครู					
12	ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน					
13	ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม/ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน					
14	ความรู้ในการพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน					
	ความรู้ในเรื่องนักเรียน					
15	ความรู้ด้านจิตวิทยาพัฒนาการของผู้เรียน					
16	ความรู้เกี่ยวกับเทคนิค/วิธีการพัฒนาการเรียนรู้ และเทคนิคการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน					
17	ความรู้ทั้งด้านทักษะการคิด ทักษะในการทำงานกลุ่มและทักษะในการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน					
18	ความรู้ในเรื่องการรู้จักเด็กเป็นรายบุคคล/รายกลุ่ม					
19	ความรู้เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมในชุมชน/ท้องถิ่นที่ผู้เรียนสนใจและปฏิบัติ					
		ระดับความคิดเห็น				

ข้อ	รายการประเมิน	มากที่สุด น้อยที่สุด				
		100 %	50 %	0 %		
		5	4	3	2	1
20	การกำหนดเป้าหมายในการสอนในแผนการสอน กำหนดจุดประสงค์ที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ที่สนองพัฒนาการของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ (เก่งดี มีสุข)					
21	เสนอพฤติกรรมคาดหวังของผู้เรียนที่เหมาะสมและชัดเจน(พฤติกรรมสามารถตรวจสอบและวัดได้)					
22	เสนอความคิดรวบยอดและกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ปฏิบัติได้					
23	กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคลและรายกลุ่ม					
24	กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โดยบูรณาการการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของผู้เรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย					
25	ความรู้เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ รู้ในหมวดหมู่ของหนังสือที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาวิชาที่สอน					
26	ความรู้และความสามารถในการหาแหล่งการเรียนรู้จากชุมชน/ท้องถิ่นที่สอนอยู่					
27	รู้หมวดหมู่ของหนังสือที่ใช้เสริมความรู้ของผู้เรียน					
28	รู้สถานที่/แหล่งสื่อที่ผู้เรียนจะหาข้อมูลเพิ่มเติมในวิชาที่เรียนทั้งในและนอกสถานที่เรียน					
29	การออกแบบการสอนที่ติดต่อกัน กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ในหลักสูตร					
30	ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้					
31	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา เวลา สภาพแหล่งการเรียนรู้และมีลำดับต่อเนื่อง					
32	สื่อ/วัสดุหรือแหล่งการสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้จริง					
33	สื่อ/วัสดุหรือแหล่งการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหาและสภาพของสถานที่สอน(ในและนอกห้อง)					
34	ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือก คัดแปลง และใช้สื่อ/วัสดุหรือแหล่งการเรียนรู้					
5	การจัดกลุ่มในการสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ในการเรียนรู้					
36	การจัดกลุ่มในการสอนมีความหลากหลาย (เสนอรูปแบบการสอนที่ต่างกัน) ในแต่ละแผนการสอน					
37	การประเมินการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ มีการประเมินผลรอบด้านด้วยตนเอง เพื่อน ครู ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจากท้องถิ่น/ชุมชน					
38	ประเมินทั้งก่อนสอน ระหว่างสอนและหลังสอน					
39	มีการประเมินทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม					
40	ทำการวิเคราะห์สาเหตุและความผิดพลาดในการจัดการเรียนการสอน					
41	มีการกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานในการประเมินที่ชัดเจน					
42	มีเกณฑ์และมาตรฐานที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง ดูทั้งกระบวนการและผลการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย					
43	นำผลประเมินมาปรับกิจกรรมเนื้อหาในการสอนให้เหมาะสม					
44	นำผลประเมินมาพัฒนาสื่อที่เหมาะสม					

แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา (สำหรับครูประเมิน)

คำชี้แจง พฤติกรรมที่ใช้ประเมินต่อไปนี้เป็นระดับความถี่ของการเกิดพฤติกรรมของนักเรียนที่ท่านสอนหรืออยู่ในความดูแลของท่าน ขอให้ท่านประเมินระดับพฤติกรรมของนักเรียนที่ท่านสอนตั้งแต่ต้นปีจนถึงขณะนี้ว่า **โดยส่วนใหญ่**นักเรียนที่ท่านสอนหรืออยู่ในความดูแลของท่านมีพฤติกรรมตามข้อรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่มีความหมาย จากมาก **ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด** ตามลำดับ

ข้อ	รายการพฤติกรรม	ระดับความถี่ของการเกิดพฤติกรรม				
		มากที่สุด 80-100 %	มาก 60-79 %	ปานกลาง 40-59 %	น้อย 10-39 %	น้อยที่สุด < 10 %
1	นักเรียนใช้คำพูดที่สุภาพกับท่าน					
2	นักเรียนนั่งเรียนอย่างสนุกสนานและไม่เครียด					
3	นักเรียนก่อนทบทวนและไม่ตั้งใจเรียน					
4	นักเรียนร่วมมือทำกิจกรรมกับท่านอย่างสนุกสนานในชั่วโมงเรียน					
5	นักเรียนมีการขู่ที่จะทำร้ายเพื่อน					
6	นักเรียนชอบแกล้งของผู้อื่น					
7	นักเรียนลืมนำตำราที่ท่านสอนมา					
8	นักเรียนมักถามท่านเมื่อไม่เข้าใจในเรื่องที่ท่านสอน					
9	นักเรียนมักอาสาช่วยงานของท่าน					
10	นักเรียนพยายามทำการบ้านจนเสร็จ					
11	นักเรียนได้รับการยกย่องให้เพื่อนทราบบ่อยครั้งที่ทำคะแนนได้ดี					
12	นักเรียนมักรอคอยให้เวลาในชั่วโมงเรียนหมดไปเร็ว ๆ					
13	นักเรียนชอบลอกเลียนแบบงานหรือการบ้านของเพื่อน					
14	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูง					
15	นักเรียนชอบทำงานเดี่ยวมากกว่าทำงานกลุ่ม					
16	เมื่อทำงานกลุ่ม นักเรียนพยายามทำงานอื่นขึ้นมาทำ					
17	นักเรียนไม่ยอมตอบคำถามของท่าน					
18	นักเรียนส่งเสียงดังรบกวนห้องอื่นขณะที่ท่านไม่อยู่ในห้องเรียน					
19	นักเรียนเบื่อและไม่สนุกกับการเรียนในขณะที่ท่านสอน					
20	สื่อบางชิ้นวางอย่างเกะกะหลังจากมีการเรียนจบบทเรียนแล้ว					
21	นักเรียนสามารถหยิบใช้สื่อได้ด้วยตนเอง					
22	นักเรียนสามารถใช้สื่อ/วัสดุอุปกรณ์กันเองได้ตามระเบียบที่วางไว้					
23	นักเรียนอยู่ในระเบียบหรือหางานอื่นมาทำ เมื่อท่านไม่อยู่ยังไม่เข้าสอน					

ข้อ	รายการพฤติกรรม	ระดับความถี่ของการเกิดพฤติกรรม				
		มากที่สุด 80-100 %	มาก 60-79 %	ปานกลาง 40-59 %	น้อย 10-39 %	น้อยที่สุด < 10 %
24	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดป้ายนิเทศในห้องเรียนร่วมกับท่าน					
25	นักเรียนทำหน้าที่รับผิดชอบงานนอกเวลาเรียนได้อย่างดี (เช่น เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่สหกรณ์ของโรงเรียน เป็นต้น)					
26	นักเรียนที่ท่านสอนเคยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องจากการประกวดในเรื่องความสะอาดของห้องเรียน					
27	นักเรียนที่ท่านสอนเคยได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลในการปฏิบัติตามระเบียบของห้อง/โรงเรียน					
28	นักเรียนไม่ทำการบ้าน แต่บอกท่านว่าทำมา					
29	นักเรียนโยนความผิดที่ได้ตนทำไปให้เพื่อน					
30	เมื่อท่านมอบหมายงานให้ นักเรียนมักบอกว่าทำแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำ					
31	นักเรียนยอมรับผิดกับท่าน เมื่อตนทำผิด(เช่น ขโมยของผู้อื่น เป็นต้น)					
32	นักเรียนไม่ได้รับความสนใจจากท่านในการที่จะแก้ไขพฤติกรรมให้ดีขึ้น					
33	เมื่อมีนักเรียนทำผิด มักถูกลงโทษหรือให้บำเพ็ญประโยชน์ทั้งห้อง					
34	นักเรียนไม่ยอมส่งงาน เมื่อถูกท่านตำหนิ					
35	นักเรียนเคยหกล้มหรือมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นในห้องเรียนในขณะที่ทำกิจกรรม					
36	สภาพห้องเรียนที่ท่านสอนมีความเป็นระเบียบและจัดตกแต่งอย่างสวยงาม					
37	ห้องเรียนของท่านมีการจัดมุมหนังสือหรือกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็น เช่น ป้ายนิเทศ ป้ายผลงานนักเรียน มุมหนังสืออ่านเพิ่มเติม เป็นต้น					
38	ห้องเรียนของท่านมีอุปกรณ์การเรียนการสอนเหมาะสม เช่น ตารางเรียน ตารางเวรทำความสะอาด ถังขยะ และจัดโต๊ะเรียนได้ยืดหยุ่น					
39	วัสดุอุปกรณ์การเรียนในห้องเรียนที่ท่านสอนมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
40	นักเรียนมักแย่งที่นั่งกัน					

คำชี้แจง

พฤติกรรมที่ใช้ประเมินต่อไปนี้เป็นความถี่ของพฤติกรรมหรือลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนของท่าน ขอให้ท่านประเมินระดับความถี่ของพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอนของท่านตั้งแต่ต้นปีจนถึงขณะนี้ว่าท่านมีการปฏิบัติหรือลักษณะตามข้อรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ที่มีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ท่านมีพฤติกรรมหรือมีลักษณะตามข้อรายการนั้น ๆ ทุกครั้ง (80-100 %)
 4 หมายถึง ท่านมีพฤติกรรมหรือมีลักษณะตามข้อรายการนั้น ๆ เกือบทุกครั้ง (60-79 %)
 3 หมายถึง ท่านมีพฤติกรรมหรือมีลักษณะตามข้อรายการนั้น ๆ เป็นบางครั้ง (40-59 %)
 2 หมายถึง ท่านมีพฤติกรรมหรือมีลักษณะตามข้อรายการนั้น ๆ นาน ๆ ครั้ง (10-39 %)
 1 หมายถึง ท่านไม่เคยมีพฤติกรรมหรือมีลักษณะตามข้อรายการนั้น ๆ เลย

ข้อ	รายการพฤติกรรม	ความถี่ของพฤติกรรม				
		← ทุกครั้ง		ไม่เคย		
		5	4	3	2	1
1	ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในห้องเรียนแก่นักเรียนได้ถูกต้อง					
2	นักเรียนสามารถปฏิบัติตามระเบียบของห้องเรียนได้อย่างถูกต้องโดยไม่ต้องดูหรือตักเตือน					
3	ท่านเลือกใช้คำศัพท์ที่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจอย่างดีและสร้างความเข้าใจในบทเรียนให้ดีขึ้น					
4	ท่านใช้คำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดหาคำตอบและสามารถพูดหรือขยายความได้					
5	ท่านใช้คำถามที่ยั่วๆ ทำทนายให้นักเรียนคิดและจินตนาการ					
6	ท่านให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบ					
7	ท่านใช้การบอกเล่า อธิบาย เพื่อให้นักเรียนอยากหาคำตอบเอง					
8	ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง					
9	นักเรียนส่วนใหญ่สามารถนำอภิปรายโดยที่ท่านไม่ต้องบอก					
10	นักเรียนส่วนใหญ่สามารถคิดและริเริ่มหัวข้อในการอภิปรายได้เอง					
11	นักเรียนส่วนใหญ่ได้ลงมือปฏิบัติจริง					
12	ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น					
13	ท่านให้นักเรียนได้สรุปความรู้ด้วยตนเอง					
14	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง					
15	ท่านใช้เนื้อหาสาระและวิธีการหลากหลายที่เหมาะสมและทันสมัยในการพัฒนาการเรียนการสอน					
16	ท่านจัดหาและจัดบริการสื่อการสอนให้นักเรียนหรือเพื่อนครูที่ต้องการ					
17	ท่านมีวิธีการถ่ายทอดที่ดี เปลี่ยนวิธีการเสมอเพื่อให้นักเรียนไม่เบื่อ					
18	ท่านกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน					
19	ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแต่งกายและมารยาทต่าง ๆ แก่นักเรียน					
20	ท่านใช้กรณีตัวอย่างหรือสถานการณ์ที่กระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิด					
21	ท่านสร้างและตอบคำถามที่ทำทนายได้					
22	ท่านใช้กิจกรรมการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน					
23	ท่านจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ให้นักเรียน					
24	ท่านให้คำแนะนำในการสร้าง การใช้ตลอดจนการเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนแก่เพื่อนครู/นักเรียน					

ข้อ	รายการพฤติกรรม	ความถี่ของพฤติกรรม				
		← ทุกครั้ง		→ ไม่เคย		
		5	4	3	2	1
25	กิจกรรมที่ท่านสอน ส่วนใหญ่ท่านเป็นผู้คิดเองโดยอิงตามหลักวิชา					
26	ท่านให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง					
27	ท่านให้นักเรียนเป็นผู้นำเสนอองค์ความรู้ที่ได้พัฒนา					
28	นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่					
29	ท่านให้นักเรียนได้ฝึกการสังเกต					
30	ท่านให้นักเรียนค้นหาข้อมูล จัดทำข้อมูล สรุปข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง					
31	ท่านให้นักเรียนฝึกการคิดวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย					
32	ท่านให้นักเรียนได้ฝึกระบุปัญหา กำหนดทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา					
33	ท่านให้นักเรียนได้สร้างสรรค์วิธีการทำงานหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง					
34	ท่านได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
35	ท่านนำอุปกรณ์การสอนชิ้นใหม่เข้าไปใช้ในห้องเรียนเสมอ					
36	ท่านได้จัดเตรียมสื่อการสอนอย่างหลากหลาย					
37	ท่านใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับกิจกรรม					
38	ท่านเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคนและแต่ละกลุ่ม					
39	ท่านเลือกใช้สื่อสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหา และข้อจำกัดของโรงเรียน/ท้องถิ่น					
40	ท่านจัดสภาพและสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนเกิดการอยากรู้อยากเรียน					
41	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และจุดประสงค์ในวิชาที่สอนอย่างดี					
42	ท่านสามารถแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนได้สำเร็จ					
43	ท่านตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำทันทีด้วยตนเอง					
44	ท่านซักถามนักเรียนในขณะที่สอนเพื่อวัดความเข้าใจในบทเรียน					
45	ท่านเปลี่ยนวิธีการสอนหากนักเรียนไม่เข้าใจ					
46	ท่านจัดให้มีการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้					
47	เมื่อนักเรียนมีความสามารถไม่เพียงพอ ท่านสามารถปรับงานนั้นให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของเขาได้ทันที					
48	เมื่อนักเรียนจำเนื้อหาวิชาที่สอนในช่วงเวลาที่แล้วไม่ได้ ท่านจะมีวิธีทำให้จำได้ในชั่วโมงต่อไป					
49	ท่านสามารถสร้างกำลังใจให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียนขึ้นอีก					
50	ท่านส่งเสริมให้เพื่อนครูได้เยี่ยมชมการสอนของท่านได้ตลอดเวลา					
51	ท่านยินดีเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับการสอนในวิชาที่ท่านสอนอยู่					
52	เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมบกพร่องในชั้นเรียนและส่งผลเสียถึง ท่านมีวิธีการที่สามารถทำให้เขาเลิกพฤติกรรมนั้นได้					
53	ท่านพยายามอย่างเต็มที่ในการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนที่ไม่สนใจเรียนหรือมีปัญหาในการเรียนให้สามารถทำกิจกรรมได้อย่างประสบผลสำเร็จ					
54	ท่านให้กำลังใจด้วยการเสริมแรงอย่างหลากหลายที่เหมาะสมกับนักเรียนทุกคนเต็มตามศักยภาพ					

ฉบับที่ 4 แบบประเมินความรับผิดชอบในวิชาชีพ

คำชี้แจง

พฤติกรรมที่ใช้ประเมินต่อไปนี้เป็นระดับการกระทำหรือพฤติกรรมของท่านที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบในวิชาชีพ ขอให้ท่านประเมินระดับการกระทำหรือพฤติกรรมตามข้อรายการต่อไปนี้ตั้งแต่ต้นปีจนถึงขณะนี้ว่า ท่านมีการกระทำหรือมีพฤติกรรมมากน้อยเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่มีความหมายจาก **มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1)**

ข้อ	รายพฤติกรรม	ระดับการกระทำ				
		มากที่สุด		น้อยที่สุด		
		5	4	3	2	1
1	ท่านกล้ารับผิดชอบเมื่อกระทำสิ่งที่ไม่ดีพลาด					
2	ท่านเน้นให้นักเรียนเห็นสิ่งที่น่าสนใจ และให้ความสำคัญของบทเรียนระหว่างที่สอน					
3	ท่านดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนได้ถูกต้องสอดคล้องกับระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ					
4	ท่านนำผลการสอนมาปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป					
5	ท่านมีการแจกเอกสารประกอบการสอนตามเรื่องที่ท่านสอน					
6	ท่านมีการประเมินการใช้วัสดุกรรมและมีการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพสูงสุด					
7	ท่านผลิตผลงานทางวิชาการ (เช่น เอกสารเสริมหลักสูตร หนังสือนิทานสำหรับเด็ก เป็นต้น) หรือสื่อการสอน					
8	ท่านไม่ชอบให้ใครมายุ่งเกี่ยวกับเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคะแนนหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ท่านทำ					
9	ท่านมีระบบการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และสามารถหยิบใช้ได้สะดวก					
10	นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียน/ปฏิบัติงานของตนเอง					
11	ท่านให้นักเรียนจัดทำแฟ้มพัฒนางานและประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและเป็นปัจจุบัน					
12	นักเรียนสามารถประเมินความก้าวหน้าร่วมกับท่านลงบันทึกอย่างเป็นระบบ					
13	ท่านต้องแก้ไขเอกสารหรือบันทึกต่าง ๆ					
14	ท่านมีหน้าที่จัดทำหรือบันทึกเอกสารอื่น ๆ ที่นอกเหนืองานสอน					
15	ท่านทำบันทึกหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน (ไม่ใช่งานธุรการ)					
16	ท่านจัดทำรายงานผลการพัฒนานักเรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม					
17	ท่านเตรียมเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผู้ปกครองนักเรียนไว้อย่างพร้อมและสมบูรณ์อยู่เสมอ					
18	ท่านได้แจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบถึงโปรแกรมการสอนของโรงเรียนในแต่ละปี					
19	ผู้ปกครองสนใจและติดตามหรือสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียน					
20	เมื่อมีปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนผู้ปกครองมักมาหาและขอคำปรึกษาจากท่าน					
21	เมื่อมีการประชุม/นัดหมาย ผู้ปกครองนักเรียนมักให้ความร่วมมือเกิน 80%					
22	นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดทำโครงการที่โรงเรียนทำร่วมกับผู้ปกครอง และทำร่วมกันประสบผลสำเร็จ					
23	ท่านวิเคราะห์สาเหตุ และหาทางทางแก้ไขทันที ถ้างานที่ได้รับมอบหมายไม่ประสบผลสำเร็จ					
24	ท่านได้นัดหมายผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงเรื่องโปรแกรมการสอนของโรงเรียนให้ทราบ					
25	ท่านยอมรับความสามารถในการปฏิบัติงานซึ่งกันและกันของครูแต่ละคนในโรงเรียน					
26	เมื่อท่านถูกตำหนิจากเพื่อนครู ท่านมักจะพูดว่าจะรับไปพิจารณาโดยไม่แสดงอาการขุ่นเคือง					
27	ท่านช่วยแก้ปัญหาของเพื่อนครูทั้งด้านงานและด้านส่วนตัว					
28	ท่านพยายามปรับความเข้าใจกับเพื่อนครูด้วยดีเสมอ เมื่อมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นในการทำงาน					
29	ท่านไม่สนใจคำติชมจากเพื่อนครูในเรื่องการปฏิบัติงานของท่าน					

ข้อ	รายพฤติกรรม	ระดับการกระทำ				
		มากที่สุด	น้อยที่สุด			น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
30	เพื่อนครูในโรงเรียนยินดีและจะเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือท่านเป็นอย่างดี เมื่อท่านมีปัญหาเดือดร้อนในเรื่องส่วนตัวเช่น เจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุ ญาติหรือบุคคลในครอบครัวถึงแก่กรรม เป็นต้น					
31	ท่านร่วมบริจาคเงินหรือสิ่งของให้โรงเรียนที่ท่านสอนอยู่					
32	ท่านให้ความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนและจัดการศึกษาอย่างเต็มความสามารถ					
33	ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียน/หน่วยงาน(เช่น รักษาความปลอดภัย งานที่ได้รับมอบหมาย)ด้วยความเต็มใจ					
34	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น					
35	ท่านให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู					
36	ท่านร่วมกิจกรรมพัฒนาสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ในวันสำคัญเช่น แม่ฟ้าหลวง วัด โรงเรียน เป็นต้น					
37	ท่านเข้าฝึกอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพครูทุกครั้งที่มีโอกาส					
38	ท่านศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองอยู่เสมอ					
39	ท่านมีโอกาสเข้าร่วมประชุมทางวิชาการที่โรงเรียน/หน่วยงานอื่นได้จัดขึ้น					
40	ท่านได้นำผลของการเรียนการสอนของท่านมาทำวิจัยในชั้นเรียน					
41	ท่านสามารถทำวิจัยหรือจัดทำเอกสารเพื่อพัฒนางานในหน้าที่					
42	ท่านสนใจศึกษาต่อถ้ามีโอกาส					
43	ท่านติดตามอ่านวารสารวิชาการต่าง ๆ อยู่เสมอ					
44	ท่านสมัครสมาชิกวารสารวิชาการต่าง ๆ เสมอ					
45	ท่านเขียนบทความวิชาการเผยแพร่แก่เพื่อนครู/สาธารณะชน					
46	ท่านนำเสนอผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนที่ได้ผลแล้วนำไปเผยแพร่แก่เพื่อนครู/หน่วยงานอื่น					
47	ท่านเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้แก่เพื่อนครู/หน่วยงานต่าง ๆ					
48	นักเรียนมักมาขอความช่วยเหลือหรือคำแนะนำจากท่าน					
49	ปัญหาของนักเรียนถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับท่าน					
50	ท่านมีความกระตือรือร้นและรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน					
51	ท่านให้ความช่วยเหลือผู้เรียนแม้ว่าจะเสียเวลาหรือสิ่งของ					
52	ท่านมีความกระตือรือร้นในการสอน					
53	ท่านคอยแนะนำ และให้ความช่วยเหลือนักเรียน					
54	ท่านทราบผลการเรียน ชีวิตความเป็นอยู่โดยทั่วไป ตลอดจนภูมิหลังของนักเรียนในความดูแล					
55	ท่านไปเยี่ยมเยียนนักเรียน เมื่อนักเรียนเจ็บป่วย					
56	ท่านทำหน้าที่สอนให้ดีที่สุดโดยไม่สนใจงานกิจกรรมนักเรียน					
57	ท่านเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เช่น งานกีฬา กิจกรรมอยู่ค่ายพักแรม เป็นต้น					
58	ท่านไม่ชอบงานเลี้ยงสังสรรค์ เพราะเสียเวลาและเงินทอง ถ้าเป็นไปได้ท่านจะหลีกเลี่ยง					
59	ท่านวางแผนการสอนทั้งระยะสั้นและยาว					
60	ท่านมีส่วนร่วมคิด/วางแผนงานของโรงเรียน/กลุ่มโรงเรียนของท่าน					
61	ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจงานของโรงเรียน/กลุ่มโรงเรียนของท่าน					
62	ท่านใช้วิธีสร้างความเข้าใจ/ขอความร่วมมือมากกว่าออกคำสั่ง					

คู่มือการใช้

แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

วัตถุประสงค์ในการสร้างและพัฒนาแบบประเมินตนเอง

แบบประเมินตนเองชุดนี้สร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อให้ครูประถมศึกษาใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ เพื่อให้ทราบระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของตนเองและหาวิธีแก้ไขในส่วนที่บกพร่องและเป็นการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพหรือคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูอื่นจะส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพตามแนวปฏิรูปการศึกษา นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพเพื่อให้เป็น คนเก่ง คนดี และมีความสุข ซึ่งเป็นการช่วยพัฒนาการศึกษาของชาติอีกด้วย

คำนิยามปฏิบัติการ

การปฏิบัติงานของครู หมายถึง พฤติกรรม ความรู้สึก ความรู้และความสามารถของครูประถมศึกษาในการปฏิบัติงานซึ่งแสดงออกมาทางร่างกาย จิตใจ และพฤติกรรม สามารถวัดได้จากแบบประเมินตนเองที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นโดยมีรูปแบบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ครอบคลุมองค์ประกอบของการปฏิบัติงานของครู 4 ด้าน 22 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
ด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน	1.1 ความรู้ในเนื้อหาวิชาและวิชาครู 1.2 ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน 1.3 การกำหนดเป้าหมายในการสอน/ในแผนการสอน 1.4 ความรู้เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ 1.5 การออกแบบการสอนที่ติดต่อกัน 1.6 การประเมินการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ
ด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	2.1 การสร้างสิ่งแวดล้อมในเรื่องความเคารพและสัมพันธ์ภาพที่ดี 2.2 การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ 2.3 การจัดระเบียบการปฏิบัติในห้องเรียน 2.4 การจัดการพฤติกรรมของผู้เรียน 2.5 การจัดเตรียมเนื้อที่ว่างทางกายภาพ

องค์ประกอบหลัก (ต่อ)	องค์ประกอบย่อย (ต่อ)
ด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน	3.1 การสื่อสารที่ชัดเจนและถูกต้อง 3.2 การใช้คำถามและเทคนิคในการอภิปราย 3.3 การกำหนดการเรียนรู้ของผู้เรียน

	3.4 การเตรียมข้อมูลป้อนกลับให้แก่ผู้เรียน 3.5 การแสดงความยืดหยุ่นและการตอบสนองต่อผู้เรียน
ด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	4.1 การสะท้อนในการสอน 4.2 การเก็บรักษาคำบันทึกข้อมูลที่ต้อง 4.3 การติดต่อกับครอบครัว 4.4 การสนับสนุนหรือมีส่วนช่วยเหลือกับโรงเรียนและท้องถิ่น 4.5 การเผยแพร่และพัฒนาวิชาชีพ 4.6 การแสดงความเป็นมืออาชีพ
รวม 4 องค์ประกอบหลัก	22 องค์ประกอบย่อย

ลักษณะแบบประเมินตนเอง

แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สร้างขึ้นจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยได้นำกรอบแนวคิดองค์ประกอบในการประเมินการปฏิบัติงานของครูตามแนวทฤษฎีของ Beerens, D.R.(2000) ผูกกับเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และได้้นำเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครูในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพในด้านเก่ง ดี มีสุข และจากเอกสารงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความทันสมัยในยุคปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยวัดใน 4 ด้านคือ ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ โดยแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ตอน จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว (จำนวน 7 ข้อ)

ตอนที่ 2 แบ่งเป็น 4 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ความเหมาะสมในการวางแผนและเตรียมการสอนของครู (วัดด้านการวางแผนและเตรียมการสอน จำนวน 44 ข้อ)

ฉบับที่ 2 พฤติกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา (วัดการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน จำนวน 40 ข้อ)

ฉบับที่ 3 การจัดการเรียนการสอน (วัดด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 54 ข้อ)

ฉบับที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ (วัดด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ จำนวน 62 ข้อ)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงสร้างของแบบประเมินตนเอง

แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้สร้างและพัฒนาขึ้นโดยกำหนดเนื้อหาของแบบประเมินจากการนำไปทดลองใช้กับครูผู้สอนที่สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 2 ครั้ง และจากความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดน้ำหนักองค์ประกอบในแต่ละด้านมาสร้างเป็นโครงสร้างของแบบประเมินตนเอง ดังนี้

องค์ประกอบ	น้ำหนักองค์ประกอบแต่ละด้าน	
	จำนวนข้อ	ร้อยละ
ด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน	44	22
ด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	40	20
ด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน	54	27
ด้านที่ 4 การจัดการเรียนการสอน	62	31
รวม	200	100

คุณภาพของแบบประเมิน

การศึกษาคุณภาพของแบบประเมินตนเองทั้งด้านความเที่ยงและความตรง โดยมีกลุ่มตัวอย่างได้แก่ข้าราชการครูสายผู้สอนที่กำลังปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 12 เขตการศึกษา จำนวน 140 โรงเรียน 35 จังหวัด รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,102 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้ครั้งที่ 1 จำนวน 15 คน กลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้ครั้งที่ 2 จำนวน 153 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จริงจำนวน 934 คน

ความเที่ยง (Reliability)

ความเที่ยงของแบบประเมินตนเองเป็นความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) จากการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคของแบบประเมินแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) โดยมีค่าความเที่ยงจำแนกเป็นรายด้าน และความเที่ยงโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	ความเที่ยง (Reliability)
ด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอน	44	0.9723
ด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	40	0.9139
ด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอน	54	0.9757
ด้านที่ 4 การจัดการเรียนการสอน	62	0.9469
รวมทั้ง 4 ด้าน	200	0.9830

ความตรง (Validity)

ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second-order Confirmatory Factor Analysis) พบว่า โมเดลโครงสร้างของคุณภาพการปฏิบัติงานของครูมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์ (chi-square) เท่ากับ 0.18 ที่องศาอิสระ 2 และมีค่า p-value เท่ากับ 0.92 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI)

เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 1.00 องค์ประกอบของด้านการจัดการเรียนการสอนมีความผันแปรร่วมกับคุณภาพการปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน และด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน โดยมีความผันแปรร่วมคิดเป็นร้อยละ 85, 72, 59 และ 28 ตามลำดับ

ความตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) ของแบบประเมินตนเองที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นทั้ง 4 ฉบับ มีความตรงเชิงจำแนกจากการใช้สถิติทดสอบที (t-test) ของข้อคำถามทุกข้อในแบบประเมินตนเองฉบับที่ 1, 2, 3 และ 4 มีคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงและคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครูที่มีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีการนำไปใช้

การใช้แบบประเมินตนเองควรดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพชุดนี้มี 4 ฉบับ ควรนำไปใช้ประเมินการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเท่านั้น
2. ระยะเวลาประเมิน การประเมินการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพครูควรทำการประเมินปีละครั้ง ในการประเมินปีละครั้งควรกระทำในเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นการประเมินการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมา หรือประเมินปีละ 2 ครั้ง โดยทำการประเมินในภาคการศึกษาต้นและประเมินในภาคการศึกษาปลายของปีการศึกษาที่ทำการสอน
3. ผู้ประเมิน แบบประเมินชุดนี้ใช้สำหรับให้ครูผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-6 ด้วยการใช้แบบประเมินตนเอง
4. ผู้ประเมินควรศึกษาคู่มือการใช้แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพให้เข้าใจโดยละเอียดก่อนทำการประเมินหรือตอบแบบประเมินตนเอง โดยอ่านคำชี้แจงในแต่ละตอนและแต่ละฉบับก่อนลงมือตอบด้วยตนเองโดยประเมินค่าพฤติกรรม ความรู้สึก ความคิดเห็น ระดับความรู้ ความสามารถที่ตรงตามสภาพที่แท้จริงให้ใกล้เคียงกับพฤติกรรม ความรู้สึก ความคิดเห็น หรือระดับความรู้ ความสามารถของตนเองให้มากที่สุด
5. ควรใช้เวลาในการตอบประมาณ 25-30 นาที
6. การตรวจให้คะแนนในแต่ละฉบับตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนในคู่มือการใช้แบบประเมินตนเองและแปลผลคะแนนที่ได้จากการตอบแบบประเมินตนเองทั้ง 4 ฉบับ เป็นระดับคุณภาพตามเกณฑ์การประเมินในคู่มือการใช้แบบประเมินตนเอง

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบประเมินตนเอง

การให้คะแนนแต่ละข้อกระทงของแบบประเมินตนเองในการปฏิบัติงานมี 5 ระดับคะแนน โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว จำนวน 7 ข้อ (ไม่นับเป็นคะแนนการประเมิน)

ตอนที่ 2 คุณภาพการปฏิบัติงานแบ่งออกเป็น 4 ฉบับ โดยกำหนดการให้คะแนนแต่ละฉบับตามตาราง ก. ดังนี้

ก. เกณฑ์การตรวจให้คะแนนในแบบประเมินตนเองแต่ละฉบับ

ฉบับที่	จำนวนข้อ	เกณฑ์การตรวจให้คะแนน	
		ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
1. ความเหมาะสมในการวางแผนและเตรียมการสอนของครู	44 (ข้อที่ 1-44)	ได้แก่ ข้อที่ 1-44 ตอบ 1 ให้ 1 คะแนน ตอบ 2 ให้ 2 คะแนน ตอบ 3 ให้ 3 คะแนน ตอบ 4 ให้ 4 คะแนน ตอบ 5 ให้ 5 คะแนน	ไม่มีข้อความทางลบ
2. พฤติกรรมนักเรียนประถมศึกษา	40 (ข้อที่ 1-40)	ได้แก่ ข้อที่ 1-2, 4, 8-11, 14, 21-27, 31 และ 36-39 ตอบ น้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน ตอบ น้อย ให้ 2 คะแนน ตอบ ปานกลาง ให้ 3 คะแนน ตอบ มาก ให้ 4 คะแนน ตอบ มากที่สุด ให้ 5 คะแนน	ได้แก่ ข้อที่ 3,5-7, 12-13, 15-20, 28-30, 32-35 และ 40 ตอบ น้อยที่สุด ให้ 5 คะแนน ตอบ น้อย ให้ 4 คะแนน ตอบ ปานกลาง ให้ 3 คะแนน ตอบ มาก ให้ 2 คะแนน ตอบ มากที่สุด ให้ 1 คะแนน
3. การจัดการเรียนการสอน	54 (ข้อที่ 1-54)	ได้แก่ ข้อที่ 1-54 ตอบ 1 ให้ 1 คะแนน ตอบ 2 ให้ 2 คะแนน ตอบ 3 ให้ 3 คะแนน ตอบ 4 ให้ 4 คะแนน ตอบ 5 ให้ 5 คะแนน	ไม่มีข้อความทางลบ

ก. เกณฑ์การตรวจให้คะแนนในแบบประเมินตนเองแต่ละฉบับ (ต่อ)

ฉบับที่	จำนวนข้อ	เกณฑ์การตรวจให้คะแนน	
		ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
4. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	62 (ข้อที่ 1-62)	ได้แก่ ข้อที่ 1-7, 9-12, 14-28, 30-55, 57 และ 59-62 ตอบ 1 ให้ 1 คะแนน ตอบ 2 ให้ 2 คะแนน ตอบ 3 ให้ 3 คะแนน ตอบ 4 ให้ 4 คะแนน ตอบ 5 ให้ 5 คะแนน	ได้แก่ ข้อที่ 8, 13, 29, 56 และ 58 ตอบ 1 ให้ 5 คะแนน ตอบ 2 ให้ 4 คะแนน ตอบ 3 ให้ 3 คะแนน ตอบ 4 ให้ 2 คะแนน ตอบ 5 ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลผลคะแนนหรือเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงาน

เมื่อตรวจให้คะแนนที่ได้จากการตอบแบบประเมินตนเองตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนทั้ง 4 ฉบับ แล้วผู้ประเมินสามารถนำผลคะแนนที่ได้มาแปลผลตามระดับคุณภาพโดยรวมคะแนนที่ได้ในแต่ละฉบับ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในตารางที่ 86 เพื่อให้ทราบว่าตนเองมีคุณภาพการปฏิบัติงานจัดอยู่ในระดับคุณภาพ (TPQ) ไດ ดังนี้

ตารางที่ 86 เกณฑ์การแปลผลคะแนนหรือเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (TPQ) โดยรวม

ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (TPQ)	ช่วงร้อยละที่ผ่านเกณฑ์	ช่วงคะแนนที่ผ่านเกณฑ์
คุณภาพระดับ 0 (ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน)	< 60	< 600
คุณภาพระดับ 1 (TPQ1)	60-69.9	600-699
คุณภาพระดับ 2 (TPQ2)	70-79.9	700-799
คุณภาพระดับ 3 (TPQ3)	80-89.9	800-899
คุณภาพระดับ 4 (TPQ4)	90-100	900-1,000

ขั้นตอนในการแปลความหมายของระดับคุณภาพ (TPQ)

1. ตรวจให้คะแนนการตอบแบบประเมินตนเอง แล้วรวมคะแนนที่ได้จากแบบประเมินแต่ละฉบับ (เต็ม 1,000 คะแนน)
2. นำคะแนนรวมที่ได้จากข้อ 1. ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผลคะแนนหรือเกณฑ์การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (TPQ) โดยภาพรวมในตารางที่ 86
3. ดูระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของตนเองว่าจัดเป็นครูประเภทใด ถ้าท่านมีระดับคุณภาพที่ต่ำคืออยู่ในคุณภาพระดับ 1 (TPQ1) หรือไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน แสดงว่า ท่านต้องปรับปรุงการปฏิบัติงานของท่าน โดยไปดูว่าท่านต้องปรับปรุงในด้านใดบ้างจากการดูคะแนนที่ได้ในแต่ละฉบับว่าฉบับใดมีคะแนนต่ำ และข้อคำถามใดที่ได้คะแนนต่ำซึ่งจะทำให้ท่านได้ทราบถึงข้อบกพร่องในด้านนั้น ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงให้ดีขึ้น จากนั้นเมื่อท่านได้ปรับปรุงในเรื่องที่บกพร่องแล้วท่านสามารถมาประเมินใหม่อีกครั้งโดยเว้นช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมเช่น เมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 1 หรือปลายปีการศึกษา ทำเช่นนี้เรื่อย ๆ คือ ประเมินแล้วปรับปรุง ประเมินปรับปรุงเป็นระยะ ๆ จนท่านมีคุณภาพหรือมีข้อบกพร่องในเรื่องต่าง ๆ น้อยลงหรือมีคุณภาพการปฏิบัติงานดีขึ้น แสดงให้เห็นว่าท่านได้พัฒนาตนเองแล้วซึ่งจะส่งผลให้คุณภาพการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติหน้าที่ด้านต่าง ๆ ของท่านดีขึ้นด้วย

ตัวอย่างการแปลผลคุณภาพการปฏิบัติงานของนาย ก.

นาย ก. เป็นครูผู้สอนที่ทำการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัด สปช. ได้ทำการสอนมาครบ 1 ปีการศึกษา และประเมินตนเองเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 โดยใช้แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ โดยประเมินตนเองทั้ง 4 ฉบับ ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบว่า ตนเองมีคุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับคุณภาพ (TPQ) ไດ เมื่อนาย ก. ได้ทำการประเมินเสร็จสิ้นแล้วพบว่า ได้คะแนนรวมแต่ละฉบับดังตาราง ข.

ข. ตัวอย่างคะแนนการประเมินตนเองในการปฏิบัติงานของนาย ก.

ฉบับที่	คะแนนที่ได้
1. ความเหมาะสมในการวางแผนและเตรียมการสอนของครู	140
2. พฤติกรรมนักเรียนประถมศึกษา	160
3. การจัดการเรียนการสอน	190
4. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	220
รวมทั้ง 4 ฉบับ	710

จากตารางข้างต้น พบว่า นาย ก. มีคะแนนรวมทั้ง 4 ฉบับเป็น 710 คะแนน เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินในตารางที่ 86 นาย ก. จัดเป็นครูอยู่ในคุณภาพระดับ 2 หรือ TPQ2

หมายเหตุ การประเมินครั้งนี้สามารถใช้แหล่งผู้ให้ข้อมูลในการประเมินจากแหล่งอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาการประเมินการปฏิบัติงานของครูเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และป้องกันอคติของผู้ตอบ (Bias) เช่น ประเมินโดยนักเรียน เพื่อนครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

*****การประเมินโดยใช้แบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)*****

สำหรับผู้ที่ต้องการประเมินตนเองโดยใช้แบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น(Short-Form)ควรตรวจตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การตรวจให้ตรงกับข้อคำถามที่ผู้วิจัยสุ่มมาตามตาราง ค. ดังนี้

ค. เกณฑ์การตรวจให้คะแนนในแบบประเมินตนเองแต่ละฉบับ

ฉบับที่	จำนวนข้อ	เกณฑ์การตรวจให้คะแนน	
		ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
1. ความเหมาะสมในการวางแผนและเตรียมการสอนของครู	20 (ข้อที่ 1-20)	ได้แก่ ข้อที่ 1-20 ตอบ 1 ให้ 1 คะแนน ตอบ 2 ให้ 2 คะแนน ตอบ 3 ให้ 3 คะแนน ตอบ 4 ให้ 4 คะแนน ตอบ 5 ให้ 5 คะแนน	ไม่มีข้อความทางลบ
2. พฤติกรรมนักเรียนประถมศึกษา	15 (ข้อที่ 1-15)	ได้แก่ ข้อที่ 4-5 และ 9-10 ตอบ น้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน ตอบ น้อย ให้ 2 คะแนน ตอบ ปานกลาง ให้ 3 คะแนน ตอบ มาก ให้ 4 คะแนน ตอบ มากที่สุด ให้ 5 คะแนน	ได้แก่ ข้อที่ 1-3, 6-8 และ 11-15 ตอบ น้อยที่สุด ให้ 5 คะแนน ตอบ น้อย ให้ 4 คะแนน ตอบ ปานกลาง ให้ 3 คะแนน ตอบ มาก ให้ 2 คะแนน ตอบ มากที่สุด ให้ 1 คะแนน

3. การจัดการเรียนการสอน	15 (ข้อที่ 1-15)	ได้แก่ ข้อที่ 1-15 ตอบ 1 ให้ 1 คะแนน ตอบ 2 ให้ 2 คะแนน ตอบ 3 ให้ 3 คะแนน ตอบ 4 ให้ 4 คะแนน ตอบ 5 ให้ 5 คะแนน	ไม่มีข้อความทางลบ
4. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	16 (ข้อที่ 1-16)	ได้แก่ ข้อที่ 1-16 ตอบ 1 ให้ 1 คะแนน ตอบ 2 ให้ 2 คะแนน ตอบ 3 ให้ 3 คะแนน ตอบ 4 ให้ 4 คะแนน ตอบ 5 ให้ 5 คะแนน	ไม่มีข้อความทางลบ

เมื่อได้คะแนนรวมแล้วให้นำมาเทียบกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพครูโดยรวม (TPQ) ในตาราง ง. ดังนี้

ง. ผลการจัดแบ่งระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (TPQ)

ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (TPQ)	ช่วงร้อยละที่ผ่านเกณฑ์	ช่วงคะแนนที่ผ่านเกณฑ์
คุณภาพระดับ 0 (ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน)	< 60	< 198
คุณภาพระดับ 1 (TPQ1)	60-69.9	198-230
คุณภาพระดับ 2 (TPQ2)	70-79.9	231-263
คุณภาพระดับ 3 (TPQ3)	80-89.9	264-296
คุณภาพระดับ 4 (TPQ4)	90-100	297-330

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรลโมเดลคุณภาพการปฏิบัติงานของครู

DATE: 4/13/ 1

TIME: 21:46

DOS L I S R E L 8.10

BY

KARL G JORESKOG AND DAG SORBOM

This program is published exclusively by

Scientific Software International, Inc.

1525 East 53rd Street - Suite 530

Chicago, Illinois 60615, U.S.A.

Voice: (800)247-6113, (312)684-4920, Fax: (312)684-4979

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-93.

Partial copyright by Microsoft Corp., 1993 and Media Cybernetics Inc., 1993.

Use of this program is subject to the terms specified in the

Universal Copyright Convention.

The following lines were read from file NUI1.DAT:

CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS (NTQ)

DA NI=4 NO=934

LA

PLAN ENVIRO INSTRU PROFES

KM

1.000

0.402 1.000

0.708 0.491 1.000

0.656 0.451 0.784 1.000

MEAN

3.7915 3.8931 3.8800 3.7660

SD

0.4847 0.4296 0.4790 0.4257

MO NX=4 NK=1 LX=FU,FI PH=SY,FR TD=SY,FI

FR LX 1 1 LX 2 1 LX 3 1 LX 4 1 C

TD 1 1 TD 2 2 TD 3 3 TD 4 4

LK

'TPQ'
 OU SE TV RS FS MI AD=OFF
 CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS
 NUMBER OF INPUT VARIABLES 4
 NUMBER OF Y - VARIABLES 0
 NUMBER OF X - VARIABLES 4
 NUMBER OF ETA - VARIABLES 0
 NUMBER OF KSI - VARIABLES 1
 NUMBER OF OBSERVATIONS 934

CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS

COVARIANCE MATRIX TO BE ANALYZED

PLAN	ENVIRO	INSTRU	PROFES	
PLAN	.23			
ENVIRO	.08	.18		
INSTRU	.16	.10	.23	
PROFES	.14	.08	.16	.18

CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS

PARAMETER SPECIFICATIONS

LAMBDA-X

TPQ

PLAN	1
ENVIRO	2
INSTRU	3
PROFES	4

THETA-DELTA

PLAN	ENVIRO	INSTRU	PROFES
5	6	7	8

CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS

Number of Iterations = 2

LISREL ESTIMATES (MAXIMUM LIKELIHOOD)

LAMBDA-X

TPQ

PLAN .37

(.01)

26.84

ENVIRO .23

(.01)

16.74

INSTRU .44

(.01)

34.87

PROFES .36

(.01)

30.98

PHI

TPQ

1.00

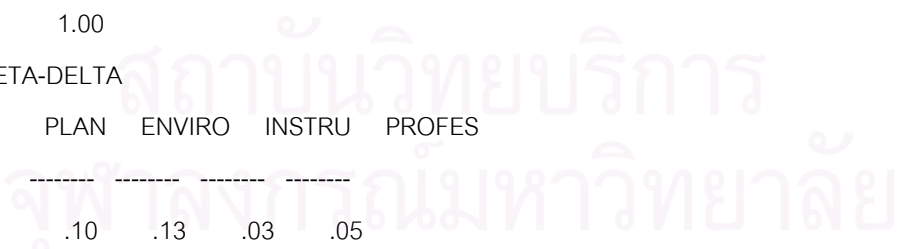
THETA-DELTA

PLAN	ENVIRO	INSTRU	PROFES
------	--------	--------	--------

.10	.13	.03	.05
-----	-----	-----	-----

(.01)	(.01)	(.00)	(.00)
-------	-------	-------	-------

18.08	20.73	8.38	14.29
-------	-------	------	-------

SQUARED MULTIPLE CORRELATIONS FOR X - VARIABLES

PLAN	ENVIRO	INSTRU	PROFES
------	--------	--------	--------

.59 .28 .85 .72

GOODNESS OF FIT STATISTICS

CHI-SQUARE WITH 2 DEGREES OF FREEDOM = 0.18 (P = 0.92)

ESTIMATED NON-CENTRALITY PARAMETER (NCP) = 0.0

90 PERCENT CONFIDENCE INTERVAL FOR NCP = (0.0 ; 1.08)

MINIMUM FIT FUNCTION VALUE = 0.00019

POPULATION DISCREPANCY FUNCTION VALUE (F0) = 0.0

90 PERCENT CONFIDENCE INTERVAL FOR F0 = (0.0 ; 0.0012)

ROOT MEAN SQUARE ERROR OF APPROXIMATION (RMSEA) = 0.0

90 PERCENT CONFIDENCE INTERVAL FOR RMSEA = (0.0 ; 0.024)

P-VALUE FOR TEST OF CLOSE FIT (RMSEA < 0.05) = 0.99

EXPECTED CROSS-VALIDATION INDEX (ECVI) = 0.017

90 PERCENT CONFIDENCE INTERVAL FOR ECVI = (0.019 ; 0.020)

ECVI FOR SATURATED MODEL = 0.021

ECVI FOR INDEPENDENCE MODEL = 2.01

CHI-SQUARE FOR INDEPENDENCE MODEL WITH 6 DEGREES OF FREEDOM = 1864.65

INDEPENDENCE AIC = 1872.65

MODEL AIC = 16.18

SATURATED AIC = 20.00

INDEPENDENCE CAIC = 1896.00

MODEL CAIC = 62.89

SATURATED CAIC = 78.39

ROOT MEAN SQUARE RESIDUAL (RMR) = 0.00042

STANDARDIZED RMR = 0.0020

GOODNESS OF FIT INDEX (GFI) = 1.00

ADJUSTED GOODNESS OF FIT INDEX (AGFI) = 1.00

PARSIMONY GOODNESS OF FIT INDEX (PGFI) = 0.20

NORMED FIT INDEX (NFI) = 1.00

NON-NORMED FIT INDEX (NNFI) = 1.00

PARSIMONY NORMED FIT INDEX (PNFI) = 0.33

COMPARATIVE FIT INDEX (CFI) = 1.00

INCREMENTAL FIT INDEX (IFI) = 1.00

RELATIVE FIT INDEX (RFI) = 1.00

CRITICAL N (CN) = 49088.41

CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS

FITTED COVARIANCE MATRIX

	PLAN	ENVIRO	INSTRU	PROFES
PLAN	.23			
ENVIRO	.08	.18		
INSTRU	.16	.10	.23	
PROFES	.14	.08	.16	.18

FITTED RESIDUALS

	PLAN	ENVIRO	INSTRU	PROFES
PLAN	.00			
ENVIRO	.00	.00		
INSTRU	.00	.00	.00	
PROFES	.00	.00	.00	.00

SUMMARY STATISTICS FOR FITTED RESIDUALS

SMALLEST FITTED RESIDUAL = .00

MEDIAN FITTED RESIDUAL = .00

LARGEST FITTED RESIDUAL = .00

STEMLEAF PLOT

- 1|2

- 0|

- 0|1100000

0|34

STANDARDIZED RESIDUALS

	PLAN	ENVIRO	INSTRU	PROFES
PLAN	.00			
ENVIRO	-.37	.00		
INSTRU	-.06	.35	.00	
PROFES	.35	-.06	-.37	.00

SUMMARY STATISTICS FOR STANDARDIZED RESIDUALS

SMALLEST STANDARDIZED RESIDUAL = -.37

MEDIAN STANDARDIZED RESIDUAL = .00

LARGEST STANDARDIZED RESIDUAL = .35

STEMLEAF PLOT

- 2|77

- 0|660000

0|

2|55

CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS

QPLOT OF STANDARDIZED RESIDUALS

3.5.....

N .

O . x .

R .

M .

A . x .

L .

. x .

Q .

U .

Ax
 N
 Tx
 I
 L
 Ex
 S

CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS

MODIFICATION INDICES AND EXPECTED CHANGE

NO NON-ZERO MODIFICATION INDICES FOR LAMBDA-X

NO NON-ZERO MODIFICATION INDICES FOR PHI

MODIFICATION INDICES FOR THETA-DELTA

PLAN ENVIRO INSTRU PROFES

	PLAN	ENVIRO	INSTRU	PROFES
PLAN	--			
ENVIRO	.14	--		

INSTRU	.00	.12	--	
PROFES	.12	.00	.14	--

EXPECTED CHANGE FOR THETA-DELTA

PLAN	ENVIRO	INSTRU	PROFES
------	--------	--------	--------

PLAN	ENVIRO	INSTRU	PROFES
PLAN	--		
ENVIRO	.00	--	
INSTRU	.00	.00	--
PROFES	.00	.00	.00

MAXIMUM MODIFICATION INDEX IS .14 FOR ELEMENT (2, 1) OF THETA-DELTA

CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS

FACTOR SCORES REGRESSIONS

KSI

PLAN	ENVIRO	INSTRU	PROFES
------	--------	--------	--------

TPQ	.35	.16	1.15	.66
-----	-----	-----	------	-----

THE PROBLEM USED 2928 BYTES (= 1.1% OF AVAILABLE WORKSPACE)

TIME USED: .1 SECONDS

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเองในการนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

ตารางที่ 87 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเองด้านที่ 1 (ฉบับที่ 1)

รายการประเมิน	Mean	S.D.
1. ความแม่นยำในเรื่องที่สอน	4.18	0.61
2. ความรู้/ความสามารถทางทักษะการสื่อสาร	3.81	0.70
3. ความรู้/ความสามารถในภาษาต่างประเทศ	2.87	0.88
4. ความรู้/ความสามารถทางการคิดคำนวณ	3.67	0.77
5. ความรู้/ความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์)	2.85	0.97
6. ความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมโลกและการสร้างอาชีพ	3.66	0.70
7. ความรู้/ความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง	4.07	0.66
8. ความรู้/ความสามารถด้านการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี อบรมศีลธรรม วัฒนธรรมไทยและจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.34	0.64
9. ความรู้/ความสามารถในการวางแผน/เตรียมการสอน การวิเคราะห์หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	3.88	0.68
10. ความรู้เกี่ยวกับหลักการปฏิรูปการศึกษา	3.77	0.66
11. ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครู	4.31	0.63
12. ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน	4.14	0.64
13. ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม/ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน	4.03	0.66
14. ความรู้ในการพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน	3.58	0.67
15. ความรู้ด้านจิตวิทยาพัฒนาการของผู้เรียน	3.98	0.66
16. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิค/วิธีการพัฒนาการเรียนรู้ และเทคนิคการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน	3.8	0.65
17. ความรู้ทั้งด้านทักษะการคิด ทักษะการทำงานกลุ่ม และทักษะในการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน	3.84	0.68
18. ความรู้เรื่องการรู้จักเด็กเป็นรายบุคคล/รายกลุ่ม	4.03	0.71
19. ความรู้เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมในชุมชน/ท้องถิ่นที่ผู้เรียนสนใจและปฏิบัติ	3.96	0.71
20. การกำหนดจุดประสงค์ที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ที่สนองพัฒนาการของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพแก่ ดี มีสุข	3.85	0.66
21. เสนอพฤติกรรมคาดหวังของผู้เรียนที่เหมาะสมและชัดเจน (พฤติกรรมสามารถตรวจสอบและวัดได้)	3.74	0.67
22. เสนอความคิดรวบยอดและกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ปฏิบัติได้	3.78	0.65
23. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคลและรายกลุ่ม	3.80	0.70
24. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โดยบูรณาการการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของผู้เรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	3.84	0.69
25. รุ้หมวดหมู่ของหนังสือที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.80	0.70
26. ความรู้และความสามารถในการหาแหล่งการเรียนรู้จากชุมชน/ท้องถิ่นที่สอนอยู่	3.73	0.73
27. รุ้หมวดหมู่หนังสือที่ส่งเสริมความรู้ของผู้เรียน	3.76	0.74
28. รุ้สถานที่แหล่งสื่อที่ผู้เรียนจะหาข้อมูลเพิ่มเติมในวิชาที่เรียนทั้งในและนอกสถานที่เรียน	3.82	0.74
29. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ในหลักสูตร	3.89	0.68
30. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้	3.74	0.78
31. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา เวลา สภาพแหล่งการเรียนรู้และมีลำดับต่อเนื่อง	3.85	0.69

ตารางที่ 87 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเองด้านที่ 1 (ฉบับที่ 1)

รายการประเมิน	Mean	S.D.
32. สื่อ/วัสดุหรือแหล่งการสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้จริง	3.81	0.70
33. สื่อ/วัสดุหรือแหล่งการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหา และสภาพสถานที่สอน(ทั้งในและนอกห้อง)	3.74	0.76
34. ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือก ดัดแปลง และใช้สื่อ/วัสดุหรือแหล่งการเรียนรู้	3.64	0.7
35. การจัดกลุ่มในการสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ในการเรียนรู้	3.91	0.74
36. การจัดกลุ่มในการสอนมีความหลากหลาย (เสนอรูปแบบการสอนที่ต่างกัน) ในแต่ละแผนการสอน	3.74	0.78
37. มีการประเมินผลรอบด้านด้วยตนเอง เพื่อน ครู ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจากท้องถิ่น/ชุมชน	3.59	0.79
38. ประเมินทั้งก่อนสอน ระหว่างสอน และหลังสอน	3.73	0.74
39. มีการประเมินทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม	3.89	0.78
40. ทำการวิเคราะห์สาเหตุและความผิดพลาดในการจัดการเรียนการสอน	3.51	0.78
41. มีการกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานในการประเมินที่ชัดเจน	3.66	0.76
42. มีเกณฑ์และมาตรฐานที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงดูทั้งกระบวนการผลการประเมินด้วยวิธีการหลากหลาย	3.63	0.70
43. นำผลการประเมินมาปรับกิจกรรมเนื้อหาในการสอนได้เหมาะสม	3.76	0.75
44. นำผลการประเมินมาพัฒนาสื่อที่เหมาะสม	3.67	
รวมทั้งหมด	3.83	0.71

จากตารางที่ 87 ในด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอนหรือฉบับที่ 1 ความเหมาะสมในการวางแผนและเตรียมการสอนของครู พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย (Mean) ตั้งแต่ 2.87 – 4.34 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตั้งแต่ 0.61 – 0.97 และเมื่อพิจารณารวมทั้งฉบับ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 3.83 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71

ตารางที่ 88 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเองด้านที่ 2 (ฉบับที่ 2)

รายการประเมิน	Mean	S.D.
1. นักเรียนใช้คำพูดที่สุภาพกับท่าน	4.29	0.68
2. นักเรียนนั่งเรียนอย่างสนุกสนานและไม่เครียด	4.22	0.69
3. นักเรียนก่อนถามและไม่ตั้งใจเรียน	3.79	1.11
4. นักเรียนร่วมทำกิจกรรมกับท่านอย่างสนุกสนานในช่วงเรียน	4.10	0.71
5. นักเรียนมีการขู่ที่จะทำร้ายเพื่อน	4.45	0.86
6. นักเรียนชอบแย่งของของผู้อื่น	4.43	0.84
7. นักเรียนลืมนำตำราที่ท่านสอนมา	4.16	0.91
8. นักเรียนมักถามท่านเมื่อไม่เข้าใจในเรื่องที่ท่านสอน	3.32	1.00
9. นักเรียนมักอาสาช่วยงานของท่าน	3.90	0.88
10. นักเรียนพยายามทำการบ้านจนเสร็จ	3.89	0.77

ตารางที่ 88 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเองด้านที่ 2 (ฉบับที่ 2)

รายการประเมิน	Mean	S.D.
11. นักเรียนได้รับการยกย่องให้เพื่อทราบทุกครั้งที่ทำคะแนนได้ดี	4.14	0.75
12. นักเรียนมักรอคอยให้เวลาในช่วงเรียนหมดไปเร็ว ๆ	4.15	0.92
13. นักเรียนชอบลอกเลียนแบบงานหรือการบ้านของเพื่อน	3.91	0.94
14. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูง	3.54	0.75
15. นักเรียนชอบทำงานเดี่ยวมากกว่าทำงานกลุ่ม	3.25	1.05
16. เมื่อทำงานกลุ่ม นักเรียนพยายามเอางานอื่นขึ้นมาทำ	4.12	0.94
17. นักเรียนไม่ยอมตอบคำถามของท่าน	4.22	0.88
18. นักเรียนส่งเสียงดังรบกวนห้องอื่นขณะที่ท่านไม่อยู่ในห้องเรียน	3.47	1.05
19. นักเรียนเบื่อและไม่สนุกกับการเรียนในขณะที่ท่านสอน	4.22	0.81
20. สื่อบางชิ้นวางอย่างเกะกะหลังจากมีการเรียนจบบทเรียนแล้ว	4.24	0.91
21. นักเรียนสามารถหยิบใช้สื่อได้ตนเอง	3.56	0.91
22. นักเรียนสามารถใช้สื่อ/วัสดุอุปกรณ์กันเองได้ตามระเบียบที่วางไว้	3.5	0.84
23. นักเรียนอยู่ในระเบียบหรือหางานอื่นมาทำ เมื่อท่านไม่อยู่หรือยังไม่เข้าสอน	3.13	0.83
24. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดป้ายนิเทศในห้องเรียนร่วมกับท่าน	3.73	0.87
25. นักเรียนทำหน้าที่รับผิดชอบงานนอกเวลาเรียนได้อย่างดี (เช่น เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่สหกรณ์โรงเรียน)	3.4	0.98
26. นักเรียนที่ท่านสอนเคยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องจากการประกวดในเรื่องความสะอาดของห้องเรียน	3.29	0.97
27. นักเรียนที่ท่านสอนเคยได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลในการปฏิบัติตามระเบียบของห้อง/โรงเรียน	3.29	0.9
28. นักเรียนไม่ทำการบ้าน แต่บอกท่านว่าทำมา	4.17	0.87
29. นักเรียนโยนความผิดที่ตนได้ทำไปให้เพื่อน	4.25	0.88
30. เมื่อท่านมอบหมายงานให้ นักเรียนมักบอกว่าทำแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำ	4.23	0.89
31. นักเรียนยอมรับผิดชอบกับท่าน เมื่อตนทำผิด (เช่น ขโมยของผู้อื่น เป็นต้น)	2.96	1.17
32. นักเรียนไม่ได้รับความสนใจจากท่านในการที่จะแก้ไขพฤติกรรมให้ดีขึ้น	4.23	0.95
33. เมื่อนักเรียนทำผิด มักถูกลงโทษหรือบำเพ็ญประโยชน์ทั้งห้อง	3.74	1.16
34. นักเรียนไม่ยอมส่งงาน เมื่อถูกท่านตำหนิ	4.36	0.81
35. นักเรียนเคยหกล้มหรือมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นในห้องเรียนในขณะที่ทำกิจกรรม	4.52	0.81
36. สภาพห้องเรียนที่ท่านสอนมีความเป็นระเบียบและจัดตกแต่งอย่างสวยงาม	3.68	0.79
37. ห้องเรียนของท่านมีการจัดมุมหนังสือหรือกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็น เช่น ป้ายนิเทศ ป้ายผลงานนักเรียน มุมหนังสืออ่านเพิ่มเติม เป็นต้น	3.82	0.84
38. ห้องเรียนของท่านมีอุปกรณ์การเรียนการสอนเหมาะสม เช่น ตารางเรียน ตารางเวรทำความสะอาด ถึงขยะและจัดโต๊ะเรียนได้ยืดหยุ่น	4.11	0.79
39. วัสดุอุปกรณ์การเรียนในห้องเรียนที่ท่านสอนมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.6	0.94
40. นักเรียนมักแย่งที่นั่งกัน	4.34	0.93
รวมทั้งฉบับ	3.92	0.89

จากตารางที่ 88 ในด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนหรือฉบับที่ 2 พฤติกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย (Mean) ตั้งแต่ 2.96 – 4.52 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตั้งแต่ 0.68 – 1.17 และเมื่อพิจารณาารวมทั้งฉบับ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 3.92 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.89

ตารางที่ 89 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเองด้านที่ 3 (ฉบับที่ 3)

รายการประเมิน	Mean	S.D.
1. ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ถูกต้องในห้องเรียนแก่นักเรียนได้ถูกต้อง	4.40	0.68
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามระเบียบของห้องเรียนได้อย่างถูกต้องโดยไม่ต้องดุหรือตักเตือน	3.59	0.73
3. ท่านเลือกใช้คำศัพท์ที่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจอย่างดีและสร้างความเข้าใจในบทเรียนได้ดีขึ้น	4.12	0.67
4. ท่านใช้คำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดหาคำตอบและสามารถพูดหรือขยายความได้	4.03	0.67
5. ท่านใช้คำถามที่ยั่วๆ ทำทนายให้นักเรียนคิดและจินตนาการ	3.98	0.72
6. ท่านให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบ	3.93	0.74
7. ท่านใช้การบอกเล่า อธิบาย เพื่อให้นักเรียนอยากหาคำตอบเอง	3.80	0.73
8. ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง	4.21	0.69
9. นักเรียนส่วนใหญ่สามารถนำอภิปรายโดยที่ท่านไม่ต้องบอก	3.43	0.81
10. นักเรียนส่วนใหญ่สามารถคิดและริเริ่มหัวข้อในการอภิปรายได้เอง	3.34	0.81
11. นักเรียนส่วนใหญ่ได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.04	0.75
12. ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	4.23	0.72
13. ท่านให้นักเรียนได้สรุปความรู้ด้วยตนเอง	3.89	0.73
14. ท่านส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง	4.02	0.70
15. ท่านใช้เนื้อหาสาระและวิธีการที่หลากหลายและทันสมัยในการพัฒนาการเรียนการสอน	3.90	0.70
16. ท่านจัดหาและจัดบริการสื่อการสอนให้นักเรียนหรือเพื่อนครูที่ต้องการ	3.63	0.75
17. ท่านมีวิธีการถ่ายทอดที่ดี เปลี่ยนวิธีการเสมอเพื่อให้นักเรียนไม่เบื่อ	3.80	0.69
18. ท่านกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	4.11	0.65
19. ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแต่งกายและมารยาทต่าง ๆ แก่นักเรียน	4.42	0.71
20. ท่านใช้กรณีตัวอย่างหรือสถานการณ์ที่กระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิด	4.11	0.72
21. ท่านสร้างและตอบคำถามที่ทำทนายได้	3.76	0.71
22. ท่านใช้กิจกรรมพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน	3.91	0.67
23. ท่านจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ให้นักเรียน	3.92	0.70
24. ท่านให้คำแนะนำในการสร้าง การใช้ ตลอดจนการเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนแก่เพื่อนครู/นักเรียน	3.65	0.75
25. กิจกรรมที่ท่านสอน ส่วนใหญ่ท่านเป็นผู้คิดเองโดยอิงตามหลักวิชา	3.69	0.75
26. ท่านให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง	3.87	0.74
27. ท่านให้นักเรียนเป็นผู้นำเสนอองค์ความรู้ที่ได้พัฒนา	3.63	0.76

ตารางที่ 89 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเองด้านที่ 3 (ฉบับที่ 3)

รายการประเมิน	Mean	S.D.
28. นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่	4.04	0.74
29. ท่านให้นักเรียนได้ฝึกการสังเกต	3.96	0.71
30. ท่านให้นักเรียนค้นหาข้อมูล จัดทำข้อมูล สรุปข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง	3.69	0.78
31. ท่านให้นักเรียนฝึกการคิดวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย	3.71	0.75
32. ท่านให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการ กำหนดทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา	3.60	0.75
33. ท่านให้นักเรียนได้สร้างสรรควิธีการทำงานหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง	3.75	0.72
34. ท่านได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.11	0.73
35. ท่านนำอุปกรณ์ชิ้นใหม่เข้าไปใช้ในห้องเรียนเสมอ	3.52	0.77
36. ท่านได้จัดเตรียมสื่อการสอนอย่างหลากหลาย	3.60	0.76
37. ท่านใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับกิจกรรม	3.83	0.70
38. ท่านเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน	3.63	0.74
39. ท่านเลือกใช้สื่อสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหา และข้อจำกัดของโรงเรียน/ท้องถิ่น	3.67	0.71
40. ท่านจัดสภาพและสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนเกิดการอยากรู้อยากเรียน	3.76	0.72
41. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และจุดประสงค์ในวิชาที่สอนอย่างดี	3.90	0.72
42. ท่านสามารถแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนได้สำเร็จ	3.73	0.72
43. ท่านตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำทันทีด้วยตนเอง	4.20	0.73
44. ท่านซักถามนักเรียนในขณะที่สอนเพื่อวัดความเข้าใจในบทเรียน	4.22	0.67
45. ท่านเปลี่ยนวิธีการสอนหากนักเรียนไม่เข้าใจ	4.06	0.69
46. ท่านมีการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้	3.91	0.70
47. เมื่อนักเรียนมีความสามารถไม่เพียงพอ ท่านสามารถปรับงานนั้นให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของเขาได้	3.82	0.70
48. เมื่อนักเรียนจำเนื้อหาวิชาที่สอนในช่วงที่แล้วไม่ได้ ท่านจะมีวิธีทำให้จำได้ในชั่วโมงต่อไป	3.78	0.72
49. ท่านสามารถสร้างกำลังใจให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียนขึ้นอีก	4.01	0.67
50. ท่านส่งเสริมให้เพื่อนครูได้เยี่ยมชมการสอนของท่านได้ตลอดเวลา	3.48	0.88
51. ท่านยินดีเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับการสอนในวิชาที่ท่านสอนอยู่	4.25	0.72
52. เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมบกพร่องในชั้นเรียนและส่งผลถึงตัวท่านมีวิธีการที่สามารถทำให้เขาเลิกพฤติกรรมนั้นได้	3.94	0.73
53. ท่านพยายามอย่างเต็มที่ในการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนที่ไม่สนใจเรียนหรือมีปัญหาในการเรียนให้สามารถทำกิจกรรมได้อย่างประสบผลสำเร็จ	3.91	0.70
54. ท่านให้กำลังใจด้วยการเสริมแรงอย่างหลากหลายที่เหมาะสมกับนักเรียนทุกคนเต็มศักยภาพ	4.00	0.71
รวมทั้งฉบับ	3.88	0.72

จากตารางที่ 89 ในด้านที่ 3 การจัดการเรียนการสอนหรือฉบับที่ 3 การจัดการเรียนการสอน พบว่าทุกข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย (Mean) ตั้งแต่ 3.34 – 4.42 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตั้งแต่ 0.65 – 0.88 และเมื่อพิจารณารวมทั้งฉบับ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 3.88 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72

ตารางที่ 90 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเองด้านที่ 4 (ฉบับที่ 4)

รายการประเมิน	Mean	S.D.
1. ท่านกล้ารับผิดชอบเมื่อกระทำในสิ่งที่ผิดพลาด	4.57	0.62
2. ท่านเน้นให้นักเรียนเห็นสิ่งที่น่าสนใจ และให้ความสำคัญของบทเรียนระหว่างที่สอน	4.26	0.63
3. ท่านดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนได้ถูกต้องตามสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ	4.27	0.66
4. ท่านนำผลการสอนมาปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป	4.17	0.66
5. ท่านมีการแจกเอกสารประกอบการสอนตามเรื่องที่ท่านสอน	3.68	0.82
6. ท่านมีการประเมินการใช้นวัตกรรมและมีการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพสูงสุด	3.58	0.76
7. ท่านผลิตผลงานทางวิชาการ (เช่น เอกสารเสริมหลักสูตร หนังสือนิทานสำหรับเด็ก เป็นต้น) หรือสื่อการสอน	3.26	1.02
8. ท่านไม่ชอบให้ใครมายุ่งเกี่ยวกับเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคะแนนหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ท่านทำ	3.57	1.17
9. ท่านมีระบบการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และสามารถหยิบใช้ได้สะดวก	3.75	0.78
10. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้ปฏิบัติงานของตนเอง	3.90	0.72
11. ท่านให้นักเรียนจัดทำแฟ้มพัฒนางานและประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและเป็นปัจจุบัน	3.81	0.82
12. นักเรียนสามารถประเมินความก้าวหน้าร่วมกับท่านลงในวันทีถืออย่างเป็นระบบ	3.54	0.84
13. ท่านต้องแก้ไขเอกสารหรือบันทึกต่าง ๆ	2.96	1.00
14. ท่านมีหน้าที่จัดทำหรือบันทึกเอกสารอื่น ๆ ที่นอกเหนืองานสอน	3.47	1.01
15. ท่านทำบันทึกหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน (ไม่ใช่งานธุรการ)	3.68	0.82
16. ท่านจัดทำรายงานผลการพัฒนานักเรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม	3.51	0.84
17. ท่านเตรียมเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักเรียนไว้พร้อมและสมบูรณ์อยู่เสมอ	3.26	0.99
18. ท่านได้แจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบถึงโปรแกรมการสอนของโรงเรียนในแต่ละปี	3.26	1.04
19. ผู้ปกครองสนใจและติดตามหรือสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียน	3.55	0.99
20. เมื่อมีปัญหาด้านการเรียนของนักเรียน ผู้ปกครองมักมาหาและขอคำปรึกษาจากท่าน	3.55	0.99
21. เมื่อมีการประชุม/นัดหมาย ผู้ปกครองนักเรียนมักให้ความร่วมมือเกิน 80 %	3.71	0.97
22. นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดทำโครงการที่โรงเรียนทำร่วมกับผู้ปกครอง และทำร่วมกันประสบผลสำเร็จ	3.61	0.87
23. ท่านวิเคราะห์สาเหตุ และหาทางแก้ไขทันที ถ้างานที่ได้รับมอบหมายไม่ประสบผลสำเร็จ	3.75	0.77
24. ท่านได้นัดหมายผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงเรื่องโปรแกรมทางการสอนของโรงเรียนให้ทราบ	3.25	1.00
25. ท่านยอมรับความสามารถในการปฏิบัติงานซึ่งกันและกันของครูแต่ละคนในโรงเรียน	4.08	0.74
26. เมื่อท่านถูกตำหนิ ท่านมักจะพูดว่าจะรับไปพิจารณาโดยไม่แสดงอาการขุ่นเคือง	3.82	0.91
27. ท่านช่วยแก้ปัญหาของเพื่อนครูทั้งด้านการงานและด้านส่วนตัว	3.61	0.84
28. ท่านพยายามปรับความเข้าใจกับเพื่อนครูด้วยดีเสมอ เมื่อมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นในการทำงาน	3.98	0.78
29. ท่านไม่สนใจคำติชมจากเพื่อนครูในเรื่องการปฏิบัติงานของท่าน	3.33	1.22
30. เพื่อนครูในโรงเรียนยินดีและเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือท่านเป็นอย่างดี เมื่อท่านมีปัญหาเดือดร้อนในเรื่องส่วนตัว เช่น เจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุ ญาติหรือบุคคลในครอบครัวถึงแก่กรรม เป็นต้น	4.18	0.81
31. ท่านร่วมบริจาคเงินหรือสิ่งของให้โรงเรียนที่ท่านสอนอยู่	3.94	0.83
32. ท่านให้ความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนและจัดการศึกษาอย่างเต็มความสามารถ	4.36	0.68

ตารางที่ 90 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบประเมินตนเองด้านที่ 4 (ฉบับที่ 4)

รายการประเมิน	Mean	S.D.
33. ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียน/หน่วยงาน(เช่น รักษาความปลอดภัย งานที่ได้รับมอบหมาย) ด้วยความเต็มใจ	4.40	0.69
34. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น	4.51	0.64
35. ท่านให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู	4.48	0.66
36. ท่านร่วมกิจกรรมพัฒนาสาระต่าง ๆ ในวันสำคัญ เช่น แม่แห่งชาติ โรงเรียน เป็นต้น	4.17	0.77
37. ท่านเข้าฝึกอบรมในเรื่องที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูทุกครั้งที่มีโอกาส	4.27	0.76
38. ท่านศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองอยู่เสมอ	4.25	0.71
39. ท่านมีโอกาสเข้าร่วมประชุมทางวิชาการที่โรงเรียน/หน่วยงานอื่นได้จัดขึ้น	4.11	0.79
40. ท่านได้นำผลของการจัดการเรียนการสอนของท่านมาทำวิจัยในชั้นเรียน	3.46	0.9
41. ท่านสามารถทำวิจัยหรือจัดทำเอกสารเพื่อพัฒนางานในหน้าที่	3.39	0.9
42. ท่านสนใจศึกษาต่อถ้ามีโอกาส	3.72	1.04
43. ท่านติดตามอ่านวารสารวิชาการต่าง ๆ อยู่เสมอ	3.85	0.81
44. ท่านสมัครสมาชิกวารสารวิชาการต่าง ๆ เสมอ	2.96	1.12
45. ท่านเขียนบทความวิชาการเผยแพร่แก่เพื่อนครู/สาธารณะชน	2.27	1.14
46. ท่านนำเสนอผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนที่ได้ผลแล้วนำไปเผยแพร่แก่เพื่อนครู/หน่วยงานอื่น	2.7	1.14
47. ท่านเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้แก่เพื่อนครู/หน่วยงานต่าง ๆ	2.58	1.22
48. นักเรียนมักมาขอความช่วยเหลือหรือคำแนะนำจากท่าน	3.72	0.86
49. ปัญหาของนักเรียนถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับท่าน	4.33	0.72
50. ท่านมีความกระตือรือร้นและรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	4.36	0.69
51. ท่านให้ความช่วยเหลือผู้เรียนแม้ว่าจะเสียเวลาหรือสิ่งของ	4.28	0.7
52. ท่านมีความกระตือรือร้นในการสอน	4.29	0.68
53. ท่านคอยแนะนำ และให้ความช่วยเหลือนักเรียน	4.35	0.67
54. ท่านทราบผลการเรียน ชีวิตความเป็นอยู่โดยทั่วไป ตลอดจนภูมิหลังของนักเรียนในความดูแล	4.03	0.73
55. ท่านไปเยี่ยมเยียนนักเรียน เมื่อนักเรียนป่วย	3.71	0.9
56. ท่านทำหน้าที่สอนให้ดีที่สุดโดยไม่สนใจงานกิจกรรมนักเรียน	3.29	1.15
57. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เช่น งานกีฬา กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรม เป็นต้น	4.35	0.78
58. ท่านไม่ชอบงานเลี้ยงสังสรรค์ เพราะเสียเวลาและเงินทอง ถ้าเป็นไปได้ท่านจะหลีกเลี่ยง	3.37	1.23
59. ท่านวางแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว	3.87	0.74
60. ท่านมีส่วนร่วมคิด/วางแผนงานของโรงเรียน/กลุ่มโรงเรียนของท่าน	3.68	0.9
61. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจงานของโรงเรียน/กลุ่มโรงเรียนของท่าน	3.56	0.97
62. ท่านใช้วิธีสร้างความเข้าใจ/ขอความร่วมมือมากกว่าออกคำสั่ง	3.93	0.76
รวมทั้งฉบับ	3.77	0.85

จากตารางที่ 90 ด้านที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพหรือฉบับที่ 4 พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย (Mean) ตั้งแต่ 2.27-4.57 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตั้งแต่ 0.62-1.23 และเมื่อพิจารณารวมทั้งฉบับ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 3.77 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85

ภาคผนวก ซ

ผลการปรับปรุงและวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินตนเอง
ในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) จำนวน 66 ข้อคำถาม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ฉบับใช้จริงชุดฟอร์มสั้น /Short-Form)

แบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพ

สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

คำชี้แจงเบื้องต้น

แบบประเมินชุดนี้ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 ประกอบด้วยแบบประเมิน 4 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ความเหมาะสมในการวางแผนการสอนและเตรียมการสอนของคุณ

ฉบับที่ 2 พฤติกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา

ฉบับที่ 3 การจัดการเรียนการสอน

ฉบับที่ 4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ

คำชี้แจงในการตอบ

การประเมินตนเองของท่านในครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จะมีคุณค่ายิ่งต่อการสุรหาแนวทางในการช่วยเหลือและพัฒนาการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และสภาพความต้องการของครูประถมศึกษาโดยภาพรวม ฉะนั้นโปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริงโดยประเมินตัวท่านเองอย่างแท้จริงและเต็มข้อความให้ชัดเจน และครบถ้วนสมบูรณ์ให้มากที่สุด โปรดตอบให้ครบถ้วนทุกตอนและทุกข้อตามคำชี้แจงในแต่ละตอนและแต่ละฉบับของแบบประเมินทั้ง 4 ฉบับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

☞ คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ตามความเป็นจริง

- ประเมินเมื่อ วันที่.....เดือน พ.ศ. 25..... ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา 25.....
- โรงเรียน.....จังหวัด.....เขตการศึกษาที่.....
- เพศ 1. ชาย 2. หญิง
- อายุ 1. ไม่เกิน 25 ปี 2. 26-30 ปี 3. 31-35 ปี
 4. 36-40 ปี 5. 41-45 ปี 6. 46-50 ปี
 7. สูงกว่า 50 ปี
- ตำแหน่งปัจจุบัน 1. ครู 1-2 2. อาจารย์ 1 ระดับ.....
 3. อาจารย์ 2 ระดับ..... 4. อาจารย์ 3 ระดับ.....
- ในปีที่ผ่านมาท่านเคยได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลในการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนหรือไม่
 1. ไม่เคย (ไม่ต้องตอบข้อที่ 7) 2. เคย (ตอบข้อ 7)
- ท่านได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องเป็นครูประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1. ครูดีเด่นระดับ.....ด้าน/วิชา.....
 2. ครูแกนนำระดับ.....ด้าน/วิชา.....
 3. ครูต้นแบบระดับ.....ด้าน/วิชา.....
 4. ครูแห่งชาติระดับ.....ด้าน/วิชา.....
 5. ครูประเภทอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา ⇒ **คำชี้แจง** : ขอให้ท่านประเมินตามคำชี้แจงในแต่ละฉบับตามลำดับโดยอ่านคำชี้แจงแต่ละฉบับแล้วประเมินให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามสภาพที่แท้จริงของแบบประเมินทั้ง 4 ฉบับ ดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1

แบบประเมินความเหมาะสมในการวางแผนการสอนและเตรียมการสอนของครู

คำชี้แจง พฤติกรรมที่ใช้ประเมินต่อไปนี้เป็นระดับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับระดับความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องความเหมาะสมในการวางแผนการสอนและการเตรียมการสอนของท่าน โดยขอให้ท่านประเมินตัวท่านเองตั้งแต่นั้นปีที่ผ่านมาจนถึงขณะนี้ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ท่านมีความคิดเห็นว่าคุณมีความรู้และความสามารถตามสภาพความเป็นจริงมากที่สุด จากระดับมากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด		น้อยที่สุด		
		100 %	50 %	0 %		
		5	4	3	2	1
1	ความรู้ในเนื้อหาวิชาและวิชาครู ความแม่นยำในเรื่องที่สอน					
2	ความรู้/ความสามารถในการวางแผนการสอน/เตรียมการสอน การวิเคราะห์หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น					
3	ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม/ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน					
4	ความรู้ในเรื่องนักเรียน ความรู้ด้านจิตวิทยาพัฒนาการของผู้เรียน					
5	ความรู้เกี่ยวกับเทคนิค/วิธีการพัฒนาการเรียนรู้ และเทคนิคการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน					
6	ความรู้ทั้งด้านทักษะการคิด ทักษะในการทำงานกลุ่มและทักษะในการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน					
7	ความรู้เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมในชุมชนท้องถิ่นที่ผู้เรียนสนใจและปฏิบัติ					
8	การกำหนดเป้าหมายในการสอน/ในแผนการสอน กำหนดจุดประสงค์ที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ที่สนองพัฒนาการของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ (เก่ง ดี มีสุข)					
9	เสนอพฤติกรรมคาดหวังของผู้เรียนที่เหมาะสมและชัดเจน(พฤติกรรมสามารถตรวจสอบและวัดได้)					
10	กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคลและรายกลุ่ม					
11	กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โดยบูรณาการการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของผู้เรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย					
12	ความรู้เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ รู้ในหมวดหมู่ของหนังสือที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาวิชาที่สอน					
13	รู้หมวดหมู่ของหนังสือที่ใช้เสริมความรู้ของผู้เรียน					
14	การออกแบบการสอนที่ติดต่อกัน กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ในหลักสูตร					
15	สื่อ/วัสดุหรือแหล่งการสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้จริง					
16	การจัดกลุ่มในการสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ในการเรียนรู้					
17	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา เวลา สภาพแหล่งการเรียนรู้และมีลำดับต่อเนื่อง					
18	การประเมินการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ มีการประเมินผลรอบด้านด้วยตนเอง เพื่อน ครู ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจากท้องถิ่น/ชุมชน					
19	มีการกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานในการประเมินที่ชัดเจน					
20	นำผลประเมินมาปรับกิจกรรมเนื้อหาในการสอนให้เหมาะสม					

ฉบับที่ 2

แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา (สำหรับครูประเมิน)

คำชี้แจง พฤติกรรมที่ใช้ประเมินต่อไปนี้เป็นระดับความถี่ของการเกิดพฤติกรรมของนักเรียนที่ท่านสอนหรืออยู่ในความดูแลของท่าน ขอให้ท่านประเมินระดับพฤติกรรมของนักเรียนที่ท่านสอนตั้งแต่ต้นปีจนถึงขณะนี้ว่า โดยส่วนใหญ่ นักเรียนที่ท่านสอนหรืออยู่ในความดูแลของท่านมีพฤติกรรมตามข้อรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่มีความหมาย จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

ข้อ	รายการพฤติกรรม	ระดับความถี่ของการเกิดพฤติกรรม				
		มากที่สุด 80-100 %	มาก 60-79 %	ปานกลาง 40-59 %	น้อย 10-39 %	น้อยที่สุด < 10 %
1	นักเรียนก่อนทบทวนและไม่ตั้งใจเรียน					
2	นักเรียนมีการพูดจะทำร้ายเพื่อน					
3	นักเรียนลืมนำตำราที่ท่านสอนมา					
4	นักเรียนพยายามทำการบ้านจนเสร็จ					
5	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูง					
6	เมื่อทำงานกลุ่ม นักเรียนพยายามทำงานอื่นขึ้นมาทำ					
7	นักเรียนเบื่อและไม่สนุกกับการเรียนในขณะที่ท่านสอน					
8	สื่อบางชิ้นวางอย่างเกะกะหลังจากมีการเรียนจบบทเรียนแล้ว					
9	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดป้ายนิเทศในห้องเรียนร่วมกับท่าน					
10	นักเรียนทำหน้าที่รับผิดชอบงานนอกเวลาเรียนได้ดี (เช่น เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่สหกรณ์ของโรงเรียน เป็นต้น)					
11	เมื่อท่านมอบหมายงานให้ นักเรียนมักบอกว่าทำแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำ					
12	นักเรียนไม่ได้รับความสนใจจากท่านในการที่จะแก้ไขพฤติกรรมให้					
13	นักเรียนไม่ยอมส่งงาน เมื่อถูกท่านตำหนิ					
14	นักเรียนเคยหกล้มหรือมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นในห้องเรียนในขณะที่ทำกิจ					
15	นักเรียนมักแย่งที่นั่งกัน					

ฉบับที่ 3

แบบประเมินการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง พฤติกรรมที่ใช้ประเมินต่อไปนี้เป็นความถี่ของพฤติกรรมหรือลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอน

ของท่าน ขอให้ท่านประเมินระดับความถี่ของพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอนของท่านตั้งแต่ต้นปีจนถึงขณะนี้ว่า ท่านมี

ปฏิบัติหรือลักษณะตามข้อรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่มีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง ท่านมีพฤติกรรมหรือมีลักษณะตามข้อรายการนั้น ๆ **ทุกครั้ง** (80-100 %)

4 หมายถึง ท่านมีพฤติกรรมหรือมีลักษณะตามข้อรายการนั้น ๆ **เกือบทุกครั้ง** (60-79 %)

3 หมายถึง ท่านมีพฤติกรรมหรือมีลักษณะตามข้อรายการนั้น ๆ **เป็นบางครั้ง** (40-59 %)

2 หมายถึง ท่านมีพฤติกรรมหรือมีลักษณะตามข้อรายการนั้น ๆ **นาน ๆ ครั้ง** (10-39 %)

1 หมายถึง ท่านไม่เคยมีพฤติกรรมหรือมีลักษณะตามข้อรายการนั้น ๆ เลย

ข้อ	รายการพฤติกรรม	ความถี่ของพฤติกรรม				
		←		→		
		5	4	3	2	1
1	ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในห้องเรียนแก่นักเรียนได้ถูกต้อง					
2	ท่านเลือกใช้คำศัพท์ที่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจอย่างดีและสร้างความเข้าใจในบทเรียน					
3	ท่านใช้คำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดหาคำตอบและสามารถพูดหรือขยายความได้					
4	ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง					
5	นักเรียนส่วนใหญ่ได้ลงมือปฏิบัติจริง					
6	ท่านใช้เนื้อหาสาระและวิธีการหลากหลายที่เหมาะสมและทันสมัยในการพัฒนาการเรียนการสอน					
7	ท่านจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ให้กับนักเรียน					
8	ท่านได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
9	ท่านจัดสภาพและสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนเกิดการอยากรู้อยากเรียน					
10	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และจุดประสงค์ในวิชาที่สอนอย่างดี					
11	ท่านสามารถแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนได้สำเร็จ					
12	ท่านตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำทันทีด้วยตนเอง					
13	ท่านเปลี่ยนวิธีการสอนหากนักเรียนไม่เข้าใจ					
14	ท่านจัดให้มีการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนให้ประสบความสำเร็จในการ					

15	ท่านพยายามอย่างเต็มที่ในการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนที่ไม่สนใจเรียนหรือมีปัญหาในการเรียน ให้สามารถทำกิจกรรมได้อย่างประสบผลสำเร็จ					
----	--	--	--	--	--	--

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฉบับที่ 4

แบบประเมินความรับผิดชอบในวิชาชีพ

คำชี้แจง

พฤติกรรมที่ใช้ประเมินต่อไปนี้เป็นระดับการกระทำหรือพฤติกรรมของท่านที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบในวิชาชีพ ขอให้ท่าน ประเมินระดับการกระทำหรือพฤติกรรมตามข้อรายการต่อไปนี้ตั้งแต่ต้นปีจนถึงขณะนี้ว่า ท่านมีการกระทำหรือมีพฤติกรรมมากน้อยเพียงใดโดยเขียนเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่มีความหมายจาก **มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1)**

ข้อ	รายพฤติกรรม	ระดับการกระทำ				
		←มากที่สุด		น้อยที่สุด→		
		5	4	3	2	1
1	ท่านเน้นให้นักเรียนเห็นสิ่งที่น่าสนใจ และให้ความสำคัญของบทเรียนระหว่างที่สอน					
2	ท่านนำผลการสอนมาปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป					
3	ท่านมีระบบการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และสามารถหยิบใช้ได้สะดวก					
4	ท่านจัดทำรายงานผลการพัฒนานักเรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม					
5	ท่านมีหน้าที่จัดทำหรือบันทึกเอกสารอื่น ๆ ที่นอกเหนืองานสอน					
6	ท่านเตรียมเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผู้ปกครองนักเรียนไว้อย่างพร้อมและสมบูรณ์อยู่เสมอ					
7	เมื่อมีปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนผู้ปกครองมักมาหาและขอคำปรึกษาจากท่าน					
8	เมื่อมีการประชุม/นัดหมาย ผู้ปกครองนักเรียนมักให้ความร่วมมือเกิน 80%					
9	ท่านพยายามปรับความเข้าใจกับเพื่อนครูด้วยดีเสมอ เมื่อมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นในการทำงาน					
10	ท่านให้ความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนและจัดการศึกษาอย่างเต็มความสามารถ					
11	ท่านให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู					
12	ท่านศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองอยู่เสมอ					
13	ท่านเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้แก่เพื่อนครู/หน่วยงานต่างๆ					
14	ปัญหาของนักเรียนถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับท่าน					
15	ท่านทราบผลการเรียน ชีวิตความเป็นอยู่โดยทั่วไป ตลอดจนภูมิหลังของนักเรียนในความดูแล					
16	ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจงานของโรงเรียน/กลุ่มโรงเรียนของท่าน					

1. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

ตารางที่ 91 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) โดยรวมและ
จำแนกรายฉบับจำนวน 66 ข้อ

ค่าสถิติพื้นฐาน	ฉบับที่ 1 (20 ข้อ)	ฉบับที่ 2 (15 ข้อ)	ฉบับที่ 3 (15 ข้อ)	ฉบับที่ 4 (16 ข้อ)	รวมทั้ง 4 ฉบับ (66 ข้อ)
คะแนนเต็ม	100	75	75	80	330
คะแนนเฉลี่ย (Mean)	76.8469	61.2109	60.1852	61.2548	259.4979
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)	10.2649	7.7093	7.2831	7.6466	25.8756
มัธยฐาน (Median)	78	62	60	62	261
ฐานนิยม (Mode)	80	67	60	62	263
ค่าความเบ้ (Skewness)	-0.169	-0.751	-0.419	-0.6466	-0.311
ค่าความโด่ง (Kurtosis)	-0.119	-0.494	0.431	-0.136	0.271
คะแนนต่ำสุด (Minimum)	39	31	30	32	151
คะแนนสูงสุด (Maximum)	100	75	75	80	330
พิสัย (Range)	61	44	45	48	179

2. ผลการวิเคราะห์รายข้อของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

ตารางที่ 92 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น
(Short-Form) ด้านที่ 1 (ฉบับที่ 1) จำนวน 20 ข้อ

ข้อคำถาม	MEAN	S.D
1. ความแม่นยำในเรื่องที่สอน	4.18	0.61
2. ความรู้/ความสามารถในการวางแผนการสอน/เตรียมการสอน การวิเคราะห์หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่น	3.88	0.68
3. ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม/ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน	4.03	0.66
4. ความรู้ด้านจิตวิทยาพัฒนาการของผู้เรียน	3.98	0.66
5. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิค/วิธีการพัฒนาการเรียนรู้ และเทคนิคการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน	3.8	0.65
6. ความรู้ทั้งด้านทักษะการคิด ทักษะในการทำงานกลุ่มและทักษะในการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน	3.84	0.68
7. ความรู้เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมในชุมชน/ท้องถิ่นที่ผู้เรียนสนใจและปฏิบัติ	3.96	0.71
8. กำหนดจุดประสงค์ที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ที่สนองพัฒนาการของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ (เก่ง ดี มีสุข)	3.85	0.66
9. เสนอพฤติกรรมคาดหวังของผู้เรียนที่เหมาะสมและชัดเจน(พฤติกรรมสามารถตรวจสอบและวัดได้)	3.74	0.67
10. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคลและรายกลุ่ม	3.84	0.69
11. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โดยบูรณาการการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของผู้เรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิ พิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	3.80	0.70
12. รู้ในหมวดหมู่ของหนังสือที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.73	0.75
13. รู้หมวดหมู่ของหนังสือที่ใช้เสริมความรู้ของผู้เรียน	3.76	0.74
14. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ในหลักสูตร	3.89	0.68
15. สื่อ/วัสดุหรือแหล่งการสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้จริง	3.81	0.70
16. การจัดกลุ่มในการสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ในการเรียนรู้	3.91	0.70
17. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา เวลา สภาพแหล่งการเรียนรู้และมีลำดับต่อเนื่อง	3.85	0.69
18. มีการประเมินผลรอบด้านด้วยตนเอง เพื่อน ครู ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจากท้องถิ่น/ชุมชน	3.59	0.78
19. มีการกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานในการประเมินที่ชัดเจน	3.66	0.78
20. นำผลประเมินมาปรับกิจกรรมเนื้อหาในการสอนให้เหมาะสม	3.76	0.70
เฉลี่ย	3.84	0.70

ตารางที่ 93 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น
(Short-Form) ด้านที่ 2 (ฉบับที่ 2) จำนวน 15 ข้อ

ข้อคำถาม	MEAN	S.D
1. นักเรียนก่อกวนท่านและไม่ตั้งใจเรียน	3.79	1.11
2. นักเรียนมีการขู่ที่จะทำร้ายเพื่อน	4.45	0.86
3. นักเรียนลืมนำตำราที่ท่านสอนมา	4.16	0.91
4. นักเรียนพยายามทำการบ้านจนเสร็จ	3.89	0.77
5. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูง	3.54	0.75
6. เมื่อทำงานกลุ่ม นักเรียนพยายามทำงานอื่นขึ้นมาทำ	4.12	0.94
7. นักเรียนเบื่อและไม่สนุกกับการเรียนในขณะที่ท่านสอน	4.22	0.81
8. สื่อบางชิ้นวางอย่างเกะกะหลังจากมีการเรียนจบบทเรียนแล้ว	4.24	0.91
9. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดป้ายนิเทศในห้องเรียนร่วมกับท่าน	3.73	0.87
10. นักเรียนทำหน้าที่รับผิดชอบงานนอกเวลาเรียนได้ดี (เช่น เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่สหกรณ์ของโรงเรียน เป็นต้น)	3.40	0.98
11. เมื่อท่านมอบหมายงานให้ นักเรียนมักบอกว่าทำแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำ	4.23	0.89
12. นักเรียนไม่ได้รับความสนใจจากท่านในการที่จะแก้ไขพฤติกรรมให้ดีขึ้น	4.23	0.95
13. นักเรียนไม่ยอมส่งงาน เมื่อถูกท่านตำหนิ	4.36	0.81
14. นักเรียนเคยหกล้มหรือมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นในห้องเรียนในขณะที่ทำกิจกรรม	4.52	0.81
15. นักเรียนมักแย่งที่นั่งกัน	4.34	0.93
เฉลี่ย	4.08	0.89

ตารางที่ 94 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น
(Short-Form) ด้านที่ 3 (ฉบับที่ 3) จำนวน 15 ข้อ

ข้อคำถาม	MEAN	S.D
1. ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในห้องเรียนแก่นักเรียนได้ถูกต้อง	4.40	0.68
2. ท่านเลือกใช้คำศัพท์ที่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจอย่างดีและสร้างความเข้าใจในบทเรียนให้	4.12	0.67
3. ท่านใช้คำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดหาคำตอบและสามารถพูดหรือขยายความได้	4.03	0.67
4. ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง	4.21	0.69
5. นักเรียนส่วนใหญ่ได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.04	0.75
6. ท่านใช้เนื้อหาสาระและวิธีการหลากหลายที่เหมาะสมและทันสมัยในการพัฒนาการเรียนการ	3.90	0.70
7. ท่านจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ให้นักเรียน	3.92	0.70
8. ท่านได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.11	0.73
9. ท่านจัดสภาพและสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนเกิดการอยากรู้อยากเรียน	3.76	0.72
10.ท่านมีความรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และจุดประสงค์ในวิชาที่สอนอย่างดี	3.90	0.72
11. ท่านสามารถแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนได้สำเร็จ	3.73	0.72
12. ท่านตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำทันทีด้วยตนเอง	4.20	0.73
13. ท่านเปลี่ยนวิธีการสอนหากนักเรียนไม่เข้าใจ	4.06	0.69
14. ท่านจัดให้มีการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียน	3.91	0.70
15. ท่านพยายามอย่างเต็มที่ในการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนที่ไม่สนใจเรียนหรือมีปัญหาในการเรียนให้สามารถทำกิจกรรมได้อย่างประสบผลสำเร็จ	3.91	0.70
เฉลี่ย	4.01	0.71

ตารางที่ 95 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น
(Short-Form) ด้านที่ 4 (ฉบับที่ 4) จำนวน 16 ข้อ

ข้อคำถาม	MEAN	S.D
1. ท่านเน้นให้นักเรียนเห็นสิ่งที่น่าสนใจ และให้ความสำคัญของบทเรียนระหว่างที่สอน	4.26	0.63
2. ท่านนำผลการสอนมาปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป	4.17	0.66
3. ท่านมีระบบการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และสามารถหยิบใช้ได้สะดวก	3.75	0.78
4. ท่านจัดทำรายงานผลการพัฒนานักเรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม	3.51	0.84
5. ท่านมีหน้าที่จัดทำหรือบันทึกเอกสารอื่น ๆ ที่นอกเหนืองานสอน	3.47	1.01
6. ท่านเตรียมเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผู้ปกครองนักเรียนไว้อย่างพร้อมและสมบูรณ์อยู่เสมอ	3.26	0.99
7. เมื่อมีปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนผู้ปกครองมักมาหาและขอคำปรึกษาจากท่าน	3.55	0.99
8. เมื่อมีการประชุม/นัดหมาย ผู้ปกครองนักเรียนมักให้ความร่วมมือเกิน 80%	3.71	0.97
9. ท่านพยายามปรับความเข้าใจกับเพื่อนครูด้วยดีเสมอ เมื่อมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นในการทำงาน	3.98	0.78
10. ท่านให้ความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนและจัดการศึกษาอย่างเต็มความสามารถ	4.36	0.68
11. ท่านให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู	4.48	0.66
12. ท่านศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองอยู่เสมอ	4.25	0.71
13. ท่านเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้แก่เพื่อนครู/หน่วยงานต่างๆ	2.58	1.22
14. ปัญหาของนักเรียนถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับท่าน	4.33	0.72
15. ท่านทราบผลการเรียน ชีวิตความเป็นอยู่โดยทั่วไป ตลอดจนภูมิหลังของนักเรียนในความดูแล	4.03	0.73
16. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจงานของโรงเรียน/กลุ่มโรงเรียนของท่าน	3.56	0.97
เฉลี่ย	3.83	0.83

ตารางที่ 96 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 1 การวางแผนและเตรียมการสอนของแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

ข้อคำถาม	ค่าสหสัมพันธ์ (Rxy)
1. ความแม่นยำในเรื่องที่สอน	0.580**
2. ความรู้/ความสามารถในการวางแผนการสอน/เตรียมการสอน การวิเคราะห์หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	0.672**
3. ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม/ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน	0.740**
4. ความรู้ด้านจิตวิทยาพัฒนาการของผู้เรียน	0.736**
5. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิค/วิธีการพัฒนาการเรียนรู้ และเทคนิคการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน	0.770**
6. ความรู้ทั้งด้านทักษะการคิด ทักษะในการทำงานกลุ่มและทักษะในการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน	0.754**
7. ความรู้เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมในชุมชน/ท้องถิ่นที่ผู้เรียนสนใจและปฏิบัติ	0.680**
8. กำหนดจุดประสงค์ที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ที่สนองพัฒนาการของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ (เก่ง ดี มีสุข)	0.783**
9. เสนอพฤติกรรมคาดหวังของผู้เรียนที่เหมาะสมและชัดเจน (พฤติกรรมสามารถตรวจสอบและวัดได้)	0.764**
10. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคลและรายกลุ่ม	0.758**
11. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โดยบูรณาการการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของผู้เรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	0.792**
12. รู้ในหมวดหมู่ของหนังสือที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาวิชาที่สอน	0.696**
13. รู้หมวดหมู่ของหนังสือที่ใช้เสริมความรู้ของผู้เรียน	0.730**
14. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ในหลักสูตร	0.769**
15. สื่อ/วัสดุหรือแหล่งการสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้จริง	0.771**
16. การจัดกลุ่มในการสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ในการเรียนรู้	0.757**
17. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา เวลา สภาพแหล่งการเรียนรู้และมีลำดับต่อเนื่อง	0.784**
18. มีการประเมินผลรอบด้านด้วยตนเอง เพื่อน ครู ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจากท้องถิ่น/ชุมชน	0.721**
19. มีการกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานในการประเมินที่ชัดเจน	0.758**
20. นำผลประเมินมาปรับกิจกรรมเนื้อหาในการสอนให้เหมาะสม	0.750**

**P< .01

ตารางที่ 97 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อม
 ล้อมในห้องเรียนของแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

ข้อคำถาม	ค่าสหสัมพันธ์ (Rxy)
1. นักเรียนก่อกวนท่านและไม่ตั้งใจเรียน	0.616**
2. นักเรียนมีการขู่ที่จะทำร้ายเพื่อน	0.633**
3. นักเรียนลืมนำตำราที่ท่านสอนมา	0.669**
4. นักเรียนพยายามทำการบ้านจนเสร็จ	0.453**
5. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูง	0.354**
6. เมื่อทำงานกลุ่ม นักเรียนพยายามเองงานอื่นขึ้นมาทำ	0.669**
7. นักเรียนเบื่อและไม่สนุกกับการเรียนในขณะที่ท่านสอน	0.680**
8. สื่อบางชิ้นวางอย่างเกะกะหลังจากมีการเรียนจบบทเรียนแล้ว	0.648**
9. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดป้ายนิเทศในห้องเรียนร่วมกับท่าน	0.385**
11. นักเรียนทำหน้าที่รับผิดชอบงานนอกเวลาเรียนได้ดี (เช่น เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่สหกรณ์ของโรงเรียน เป็นต้น)	0.276**
11. เมื่อท่านมอบหมายงานให้ นักเรียนมักบอกว่าทำแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำ	0.721**
12. นักเรียนไม่ได้รับความสนใจจากท่านในการที่จะแก้ไขพฤติกรรมให้ดีขึ้น	0.641**
13. นักเรียนไม่ยอมส่งงาน เมื่อถูกท่านตำหนิ	0.719**
14. นักเรียนเคยหกล้มหรือมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นในห้องเรียนในขณะที่ทำกิจกรรม	0.623**
15. นักเรียนมักแย่งที่นั่งกัน	0.580**

**P< .01

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 98 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 3 การจัดการเรียน
การการสอนของแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

ข้อคำถาม	ค่าสหสัมพันธ์ (Rxy)
1. ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในห้องเรียนแก่นักเรียนได้ถูกต้อง	0.616**
2. ท่านเลือกใช้คำศัพท์ที่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจได้ดีและสร้างความเข้าใจในบทเรียนให้	0.654**
3. ท่านใช้คำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดหาคำตอบและสามารถพูดหรือขยายความได้	0.688**
4. ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง	0.669**
5. นักเรียนส่วนใหญ่ได้ลงมือปฏิบัติจริง	0.633**
6. ท่านใช้เนื้อหาสาระและวิธีการหลากหลายที่เหมาะสมและทันสมัยในการพัฒนาการเรียนการ	0.726**
7. ท่านจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ให้กับนักเรียน	0.729**
8. ท่านได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	0.710**
9. ท่านจัดสภาพและสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนเกิดการอยากรู้อยากเรียน	0.737**
10. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และจุดประสงค์ในวิชาที่สอนอย่างดี	0.738**
11. ท่านสามารถแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนได้สำเร็จ	0.659**
12. ท่านตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำทันทีด้วยตนเอง	0.643**
13. ท่านเปลี่ยนวิธีการสอนหากนักเรียนไม่เข้าใจ	0.724**
14. ท่านจัดให้มีการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียน	0.730**
15. ท่านพยายามอย่างเต็มที่ในการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนที่ไม่สนใจเรียนหรือมีปัญหาในการเรียนให้สามารถทำกิจกรรมได้อย่างประสบผลสำเร็จ	0.690**

**P < .01

ตารางที่ 99 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านที่ 4 ความรับผิดชอบ
ในวิชาชีพของแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

ข้อคำถาม	ค่าสหสัมพันธ์ (Rxy)
1. ท่านเน้นให้นักเรียนเห็นสิ่งที่น่าสนใจ และให้ความสำคัญของบทเรียนระหว่างที่สอน	0.553**
2. ท่านนำผลการสอนมาปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป	0.604**
3. ท่านมีระบบการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และสามารถหยิบใช้ได้สะดวก	0.612**
4. ท่านจัดทำรายงานผลการพัฒนานักเรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม	0.612**
5. ท่านมีหน้าที่จัดทำหรือบันทึกเอกสารอื่น ๆ ที่นอกเหนืองานสอน	0.508**
6. ท่านเตรียมเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผู้ปกครองนักเรียนไว้อย่างพร้อมและสมบูรณ์อยู่เสมอ	0.602**
7. เมื่อมีปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนผู้ปกครองมักมาหาและขอคำปรึกษาจากท่าน	0.610**
8. เมื่อมีการประชุม/นัดหมาย ผู้ปกครองนักเรียนมักให้ความร่วมมือเกิน 80%	0.597**
9. ท่านพยายามปรับความเข้าใจกับเพื่อนครูด้วยดีเสมอ เมื่อมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นในการทำงาน	0.546**
10. ท่านให้ความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนและจัดการศึกษาอย่างเต็มความสามารถ	0.608**
11. ท่านให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู	0.556**
12. ท่านศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองอยู่เสมอ	0.655**
13. ท่านเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้แก่เพื่อนครู/หน่วยงานต่างๆ	0.451**
14. ปัญหาของนักเรียนถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับท่าน	0.530**
15. ท่านทราบผลการเรียน ชีวิตความเป็นอยู่โดยทั่วไป ตลอดจนภูมิหลังของนักเรียนในความดูแล	0.621**
16. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจงานของโรงเรียน/กลุ่มโรงเรียนของท่าน	0.577**

**P< .01

ตารางที่ 100 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายด้าน (ฉบับ) กับคะแนนรวมรายด้านทั้ง 4
ด้าน (4 ฉบับ) ของแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

ด้าน/ฉบับที่	ค่าสหสัมพันธ์ (Rxy)
ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน	0.860**
ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	0.628**
ด้านการจัดการเรียนการสอน	0.887**
ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ	0.834**

** P< .01

3. ผลการวิเคราะห์ความตรงของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น(Short-Form)

3.1 ความตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity)

ตารางที่ 101 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมินในกลุ่มครูกลุ่มสูงและกลุ่มครูกลุ่มต่ำจากการตอบแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) ฉบับที่ 1 จำนวน 20 ข้อ

ข้อที่	กลุ่มสูง (n = 252 คน)		กลุ่มต่ำ (n = 252 คน)		t
	MEAN	SD	MEAN	SD	
1	4.56	0.51	3.75	0.58	16.57**
2	4.32	0.57	3.36	0.64	17.74**
3	4.54	0.52	3.48	0.57	21.94**
4	4.46	0.55	3.45	0.57	20.30**
5	4.29	0.55	3.27	0.56	20.68**
6	4.35	0.56	3.31	0.60	20.29**
7	4.40	0.60	3.43	0.67	17.03**
8	4.35	0.55	3.25	0.51	23.32**
9	4.22	0.55	3.19	0.59	20.36**
10	4.36	0.56	3.28	0.59	21.07**
11	4.36	0.56	3.22	0.55	23.17**
12	4.25	0.59	3.20	0.67	23.17**
13	4.30	0.58	3.17	0.63	18.69**
14	4.42	0.53	3.29	0.58	21.04**
15	4.32	0.55	3.23	0.61	22.98**
16	4.44	0.54	3.30	0.61	21.13**
17	4.35	0.55	3.26	0.60	22.22**
18	4.17	0.62	2.99	0.66	21.33**
19	4.29	0.56	3.02	0.67	20.63**
20	4.31	0.54	3.15	0.60	22.97**

**P<.01

ตารางที่ 102 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมิน
ในกลุ่มครูกลุ่มสูงและกลุ่มครูกลุ่มต่ำจากการตอบแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น
(Short-Form) ฉบับที่ 2 จำนวน 15 ข้อ

ข้อที่	กลุ่มสูง (n = 252 คน)		กลุ่มต่ำ (n = 252 คน)		t
	MEAN	SD	MEAN	SD	
1	4.21	1.11	3.38	1.06	8.63**
2	4.76	0.71	4.13	0.94	8.50**
3	4.49	0.88	3.83	0.90	8.35**
4	4.31	0.64	3.48	0.79	13.08**
5	3.96	0.69	3.15	0.62	13.80**
6	4.49	0.90	3.73	0.91	9.47**
7	4.62	0.67	3.83	0.85	11.58**
8	4.65	0.73	3.82	0.95	10.93**
9	4.19	0.77	3.29	0.80	12.85**
10	3.82	1.02	3.14	0.82	8.27**
11	4.63	0.73	3.85	0.92	10.50**
12	4.55	0.88	3.92	0.93	7.86**
13	4.65	0.68	4.08	0.83	8.52**
14	4.69	0.72	4.35	0.90	4.70**
15	4.56	0.91	4.10	0.95	5.46**

**P<.01

ตารางที่ 103 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมิน
ในกลุ่มครูกลุ่มสูงและกลุ่มครูกลุ่มต่ำจากการตอบแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น
(Short-Form) ฉบับที่ 3 จำนวน 15 ข้อ

ข้อที่	กลุ่มสูง (n = 252 คน)		กลุ่มต่ำ (n = 252 คน)		t
	MEAN	SD	MEAN	SD	
1	4.79	0.47	3.92	0.66	16.92**
2	4.57	0.57	3.66	0.64	16.91**
3	4.52	0.55	3.53	0.64	18.72**
4	4.62	0.55	3.74	0.67	16.15**
5	4.44	0.69	3.55	0.73	14.01**
6	4.43	0.56	3.33	0.58	21.70**
7	4.49	0.55	3.32	0.59	23.24**
8	4.62	0.55	3.50	0.67	20.35**
9	4.34	0.64	3.13	0.54	22.87**
10	4.44	0.61	3.26	0.58	22.46**
11	4.27	0.62	3.19	0.59	20.03**
12	4.6	0.56	3.65	0.75	16.02**
13	4.57	0.54	3.47	0.61	21.34**
14	4.42	0.60	3.32	0.60	20.57**
15	4.42	0.59	3.38	0.60	19.60**

**P<.01

ตารางที่ 104 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนการประเมิน
ในกลุ่มครูกลุ่มสูงและกลุ่มครูกลุ่มต่ำจากการตอบแบบประเมินตนเองรูปแบบฟอร์มสั้น
(Short-Form) ฉบับที่ 4 จำนวน 16 ข้อ

ข้อที่	กลุ่มสูง (n = 252 คน)		กลุ่มต่ำ (n = 252 คน)		t
	MEAN	SD	MEAN	SD	
1	4.69	0.53	3.79	0.55	18.58**
2	4.67	0.5	3.63	0.62	20.84**
3	4.29	0.67	3.22	0.72	17.19**
4	4.06	0.76	3.03	0.71	15.77**
5	3.89	0.99	3.10	0.89	9.45**
6	3.81	1.00	2.78	0.83	12.54**
7	4.17	0.94	2.98	0.90	14.46**
8	4.26	0.84	3.12	0.93	14.32**
9	4.42	0.70	3.56	0.76	13.19**
10	4.83	0.41	3.87	0.67	19.48**
11	4.86	0.40	4.03	0.70	16.18**
12	4.73	0.48	3.69	0.70	19.56**
13	3.08	1.30	2.23	1.02	8.20**
14	4.77	0.48	3.89	0.73	16.07**
15	4.52	0.62	3.53	0.66	17.25**
16	4.12	0.93	3.02	0.81	14.08**

**P<.01

3. ผลการวิเคราะห์ความตรงของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น(Short-Form)

3.2 ความตรงโครงสร้าง (Construct Validity)

ตารางที่ 105 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านการวางแผนและเตรียมการสอน

	KNO1	KNO2	KNO3	KNO4	KNO5	KNO6	KNO7	OBJ8	OBJ9	OBJ10	OBJ11	RES12	RES13	DES14	DES15	DES16	DES17	EVA18	EVA19	EVA20
KNO1	1																			
KNO2	0.441**	1																		
KNO3	0.485**	0.586**	1																	
KNO4	0.403**	0.492**	0.620**	1																
KNO5	0.388**	0.539**	0.618**	0.720**	1															
KNO6	0.378**	0.491**	0.612**	0.641**	0.765**	1														
KNO7	0.348**	0.443**	0.493**	0.528**	0.531**	0.545**	1													
OBJ8	0.404**	0.535**	0.545**	0.540**	0.585**	0.568**	0.503**	1												
OBJ9	0.426**	0.496**	0.517**	0.560**	0.555**	0.547**	0.464**	0.710**	1											
OBJ10	0.385**	0.472**	0.501**	0.511**	0.528**	0.516**	0.495**	0.612**	0.634**	1										
OBJ11	0.398**	0.509**	0.502**	0.569**	0.593**	0.566**	0.506**	0.644**	0.623**	0.693**	1									
RES12	0.366**	0.404**	0.450**	0.481**	0.494**	0.515**	0.432**	0.494**	0.487**	0.497**	0.557**	1								
RES13	0.375**	0.418**	0.474**	0.498**	0.494**	0.524**	0.479**	0.529**	0.502**	0.551**	0.555**	0.779**	1							
DES14	0.443**	0.445**	0.535**	0.502**	0.518**	0.516**	0.457**	0.602**	0.565**	0.560**	0.595**	0.482**	0.528**	1						
DES15	0.435**	0.450**	0.503**	0.469**	0.516**	0.495**	0.441**	0.567**	0.558**	0.553**	0.581**	0.484**	0.528**	0.649**	1					
DES16	0.402**	0.432**	0.502**	0.472**	0.508**	0.478**	0.453**	0.573**	0.523**	0.567**	0.581**	0.462**	0.509**	0.636**	0.649**	1				
DES17	0.429**	0.463**	0.541**	0.506**	0.516**	0.513**	0.475**	0.589**	0.560**	0.558**	0.571**	0.484**	0.531**	0.689**	0.745**	0.660**	1			
EVA18	0.334**	0.425**	0.494**	0.445**	0.507**	0.491**	0.500**	0.527**	0.504**	0.497**	0.531**	0.443**	0.473**	0.509**	0.554**	0.567**	0.574**	1		
EVA19	0.422**	0.470**	0.498**	0.493**	0.527**	0.512**	0.471**	0.520**	0.544**	0.534**	0.564**	0.448**	0.472**	0.562**	0.603**	0.588**	0.585**	0.605**	1	
EVA20	0.394**	0.450**	0.509**	0.472**	0.523**	0.498**	0.462**	0.552**	0.529**	0.533**	0.553**	0.455**	0.508**	0.570**	0.580**	0.600**	0.574**	0.581**	0.700**	1
MEAN	4.18	3.88	4.03	3.98	3.8	3.84	3.96	3.85	3.74	3.84	3.8	3.73	3.76	3.89	3.81	3.91	3.85	3.59	3.66	3.76
SD	0.61	0.68	0.66	0.66	0.65	0.68	0.71	0.66	0.67	0.69	0.7	0.75	0.74	0.68	0.7	0.07	0.69	0.78	0.78	0.7

**P<.01

ตารางที่ 106 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเองในองค์ประกอบด้านที่ 1

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		R ²	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
	สปส	SE		
KN01	0.33**	0.03	0.15	0.07
KNO2	0.44**	0.03	0.21	0.07
KNO3	0.48**	0.03	0.26	0.09
KNO4	0.48**	0.03	0.26	0.09
KNO5	0.50**	0.03	0.29	0.10
KNO6	0.50**	0.03	0.28	0.09
KNO7	0.46**	0.03	0.21	0.07
OBJ8	0.51**	0.03	0.30	0.11
OBJ9	0.51**	0.03	0.29	0.10
OBJ10	0.52**	0.03	0.28	0.09
OBJ11	0.55**	0.03	0.31	0.10
RES12	0.48**	0.03	0.20	0.05
RES13	0.51**	0.03	0.23	0.06
DES14	0.52**	0.03	0.29	0.10
DES15	0.53**	0.03	0.29	0.10
DES16	0.52**	0.03	0.28	0.09
DES17	0.54**	0.03	0.30	0.10
EVA18	0.54**	0.04	0.24	0.07
EVA19	0.55**	0.04	0.27	0.08
EVA20	0.51**	0.03	0.27	0.09

$\chi^2 = 162.38$ $df = 169$ $P = 0.63$ $GFI = 0.98$ $AGFI = 0.98$ $PGFI = 0.79$ $RMR = 0.021$

**P < .01

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 107 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

	REAC1	REAC2	CUL3	CUL4	DIS5	DIS6	DIS7	DIS8	DIS9	DIS10	BEH11	BEH12	BEH13	SPC14	SPC15
REAC1	1														
REAC2	0.492**	1													
CUL3	0.413**	0.533**	1												
CUL4	0.189**	0.196**	0.248**	1											
DIS5	0.161**	0.129**	0.188**	0.455**	1										
DIS6	0.343**	0.419**	0.463**	0.228**	0.693**	1									
DIS7	0.366**	0.377**	0.443**	0.235**	0.211**	0.501**	1								
DIS8	0.324**	0.380**	0.388**	0.216**	0.122**	0.417**	0.588**	1							
DIS9	0.150**	0.108**	0.112**	0.241**	0.227**	0.159**	0.164**	0.184**	1						
DIS10	0.122**	0.042	0.05	0.124**	0.146**	0.057	0.071*	0.282**	0.351**	1					
BEH11	0.365**	0.388**	0.500**	0.314**	0.211**	0.453**	0.441**	0.401**	0.135**	0.049	1				
BEH12	0.318**	0.331**	0.346**	0.172**	0.094**	0.354**	0.397**	0.363**	0.160**	0.067*	0.508**	1			
BEH13	0.337**	0.395**	0.428**	0.251**	0.103**	0.449**	0.438**	0.413**	0.116**	0.072*	0.603**	0.581**	1		
SPC14	0.326**	0.369**	0.354**	0.077	0.011	0.414**	0.349**	0.134**	0.108**	0.053	0.489**	0.465**	0.591**	1	
SPC15	0.253**	0.297**	0.313**	0.140**	0.061	0.343**	0.356**	0.332**	0.141**	0.049	0.415**	0.366**	0.474**	0.466**	1
MEAN	4.1	4.45	3.32	3.89	3.54	4.12	4.22	3.5	3.13	3.4	4.23	4.23	4.36	4.52	4.34
SD	0.7	0.86	1	0.77	0.75	0.94	0.81	0.84	0.83	0.98	0.89	0.96	0.81	0.81	0.93

**P<.01 *P<.05

ตารางที่ 108 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเองในองค์ประกอบด้านที่ 2

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		R ²	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
	สปส	SE		
REAC1	0.58**	0.04	0.13	0.06
REAC2	0.51**	0.05	0.17	0.10
CUL3	0.59**	0.06	0.21	0.11
CUL4	0.25**	0.04	0.05	0.05
CUL5	0.16**	0.04	0.02	0.03
DIS6	0.61**	0.05	0.21	0.11
DIS7	0.51**	0.04	0.20	0.11
DIS8	0.53**	0.05	0.17	0.11
DIS9	0.19**	0.05	0.02	0.03
DIS10	0.10**	0.05	0.01	0.01
BEH11	0.66**	0.05	0.27	0.15
BEH12	0.61**	0.05	0.21	0.11
BEH13	0.62**	0.04	0.29	0.17
SPC14	0.53**	0.04	0.21	0.15
SPC15	0.53**	0.05	0.16	0.09
$\chi^2 = 79.39$ $df = 81$ $P = 0.33$ $GFI = 0.99$ $AGFI = 0.98$ $PGFI = 0.67$ $RMR = 0.037$				

**P < .01

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 109 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน

	COM1	COM2	QUE3	QUE4	QUE5	ENG6	ENG7	ENG8	ENG9	ENG10	FEDB11	FEDB12	FLEX13	FLEX14	FLEX15
COM1	1														
COM2	0.541**	1													
QUE3	0.460**	0.655**	1												
QUE4	0.458**	0.502**	0.494**	1											
QUE5	0.365**	0.391**	0.410**	0.543**	1										
ENG6	0.382**	0.416**	0.517**	0.487**	0.504**	1									
ENG7	0.386**	0.416**	0.508**	0.473**	0.488**	0.622**	1								
ENG8	0.352**	0.363**	0.386**	0.437**	0.472**	0.496**	0.489**	1							
ENG9	0.315**	0.348**	0.417**	0.379**	0.380**	0.534**	0.532**	0.560**	1						
ENG10	0.411**	0.391**	0.389**	0.394**	0.365**	0.467**	0.493**	0.543**	0.622**	1					
FEDB11	0.325**	0.354**	0.388**	0.311**	0.292**	0.399**	0.420**	0.398**	0.510**	0.503**	1				
FEDB12	0.384**	0.345**	0.323**	0.329**	0.301**	0.347**	0.374**	0.422**	0.409**	0.475**	0.452**	1			
FLEX13	0.390**	0.388**	0.388**	0.369**	0.321**	0.425**	0.433**	0.476**	0.536**	0.541**	0.468**	0.542**	1		
FLEX14	0.306**	0.364**	0.394**	0.403**	0.343**	0.496**	0.495**	0.499**	0.562**	0.517**	0.491**	0.487**	0.647**	1	
FLEX15	0.344**	0.352**	0.437**	0.369**	0.341**	0.423**	0.412**	0.420**	0.497**	0.501**	0.493**	0.438**	0.567**	0.544**	1
MEAN	4.4	4.12	4.03	4.21	4.04	3.9	3.92	4.11	3.76	3.9	3.73	4.2	4.06	3.91	3.91
SD	0.68	0.67	0.67	0.69	0.75	0.7	0.7	0.73	0.72	0.72	0.72	0.73	0.69	0.7	0.7

**P<.01

ตารางที่ 110 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเองในองค์ประกอบด้านที่ 3

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ			สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
	สปส	SE	R ²	
COM1	0.38**	0.03	0.15	0.09
COM2	0.37**	0.03	0.16	0.08
QUE3	0.42**	0.03	0.20	0.11
QUE4	0.42**	0.03	0.18	0.09
QUE5	0.43**	0.04	0.16	0.08
ENG6	0.49**	0.03	0.24	0.12
ENG7	0.49**	0.03	0.24	0.12
ENG8	0.51**	0.04	0.24	0.13
ENG9	0.53**	0.03	0.28	0.15
ENG10	0.53**	0.03	0.27	0.14
FEDB11	0.46**	0.04	0.20	0.11
FEDB12	0.44**	0.04	0.18	0.09
FLEX13	0.47**	0.03	0.24	0.11
FLEX14	0.50**	0.03	0.25	0.13
FLEX15	0.47**	0.03	0.23	0.13
$\chi^2 = 81.52$ $df = 52$ $P = 0.53$ $GFI = 0.99$ $AGFI = 0.98$ $PGFI = 0.68$ $RMR = 0.023$				

**P < .01

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 111 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ

	REF1	REF2	REC3	REC4	REC5	CONT6	CONT7	CONT8	SUP9	SUP10	SUP11	SPD12	SPD13	PROF14	PROF15	PROF16
REF1	1															
REF2	0.572**	1														
REC3	0.353**	0.446**	1													
REC4	0.244**	0.320**	0.437**	1												
REC5	0.151**	0.160**	0.277**	0.308**	1											
CONT6	0.153**	0.231**	0.375**	0.515**	0.318**	1										
CONT7	0.288**	0.303**	0.350**	0.394**	0.255**	0.413**	1									
CONT8	0.302**	0.348**	0.336**	0.303**	0.190**	0.383**	0.486**	1								
SUP9	0.352**	0.362**	0.286**	0.249**	0.230**	0.210**	0.283**	0.289**	1							
SUP10	0.420**	0.396**	0.290**	0.215**	0.201**	0.181**	0.195**	0.267**	0.364**	1						
SUP11	0.362**	0.363**	0.267**	0.178**	0.158**	0.114**	0.191**	0.205**	0.334**	0.682**	1					
SPD12	0.377**	0.446**	0.313**	0.302**	0.227**	0.237**	0.274**	0.305**	0.300**	0.525**	0.599**	1				
SPD13	0.060	0.094*	0.190**	0.307**	0.240**	0.335**	0.243**	0.189**	0.107**	0.063	-0.013	0.199**	1			
PROF14	0.413**	0.381**	0.268**	0.149**	0.122**	0.089**	0.166**	0.205**	0.315**	0.554**	0.548**	0.473**	0.016	1		
PROF15	0.351**	0.358**	0.303**	0.281**	0.213**	0.263**	0.339**	0.311**	0.275**	0.458**	0.482**	0.496**	0.116**	0.502**	1	
PROF16	0.174**	0.207**	0.230**	0.278**	0.345**	0.353**	0.224**	0.249**	0.268**	0.297**	0.234**	0.315**	0.383**	0.216**	0.290**	1
MEAN	4.26	4.17	3.75	3.51	3.47	3.26	3.55	3.71	3.98	4.36	4.48	4.25	2.58	4.33	4.03	3.56
SD	0.63	0.66	0.78	0.84	1.01	0.99	0.99	0.97	0.78	0.68	0.66	0.71	1.22	0.72	0.73	0.97

**P<.01 *P<.05

ตารางที่ 112 ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินตนเองในองค์ประกอบด้านที่ 4

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		R ²	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
	สปส	SE		
REF1	0.36**	0.03	0.17	0.15
REF2	0.42**	0.04	0.20	0.17
REC3	0.44**	0.04	0.16	0.12
REC4	0.41**	0.05	0.12	0.08
REC5	0.37*	0.06	0.07	0.04
CONT6	0.37**	0.06	0.07	0.01
CONT7	0.48**	0.06	0.12	0.07
CONT8	0.50**	0.05	0.13	0.08
SUP9	0.43**	0.04	0.15	0.13
SUP10	0.41**	0.04	0.18	0.13
SUP11	0.35**	0.04	0.14	0.09
SPD12	0.46**	0.04	0.21	0.15
SPD13	0.27**	0.07	0.02	0.01
PROF14	0.37**	0.04	0.13	0.08
PROF15	0.46**	0.04	0.20	0.16
PROF16	0.42**	0.03	0.23	0.20

$\chi^2 = 77.01$ $df = 78$ $P = 0.51$ $GFI = 0.99$ $AGFI = 0.98$ $PGFI = 0.57$ $RMR = 0.035$

**P < .01, * P < .05

ตารางที่ 113 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการปฏิบัติงานของครู

	PLAN	ENVIRO	INSTRU	PROFES
PLAN	1			
ENVIRO	0.258**	1		
INSTRU	0.672**	0.386**	1	
PROFES	0.620**	0.252**	0.732**	1
MEAN	3.84	4.08	4.01	3.83
SD	0.69	0.89	0.71	0.83

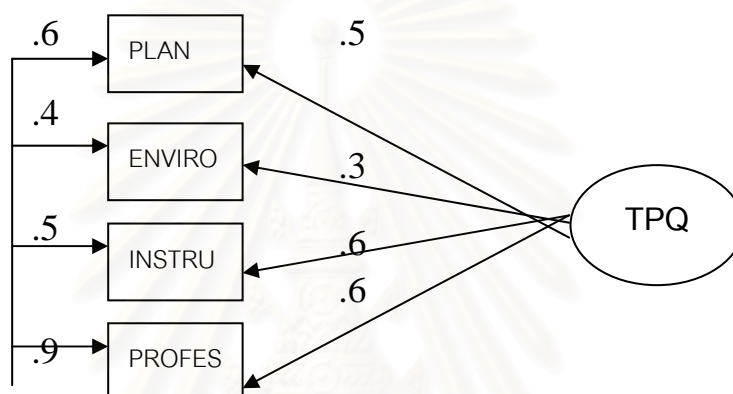
**P<.01

ตารางที่ 114 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ในองค์ประกอบรวมทั้ง 4 ด้าน

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		R ²	สัมประสิทธิ์ที่คะแนนองค์ประกอบ
	สปส	SE		
PLAN	0.51**	0.04	0.28	0.28
ENVIRO	0.33**	0.05	0.07	0.08
INSTRU	0.65**	0.04	0.42	0.42
PROFES	0.66**	0.05	0.32	0.27

$\chi^2 = 2.09$ $df = 2$ $P = 0.35$ $GFI = 1.00$ $AGFI = 0.99$ $PGFI = 0.20$ $RMR = 0.015$

**P < .01

แผนภาพที่ 14 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดคุณภาพการปฏิบัติงานของครูรวมทั้ง 4 องค์ประกอบในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

3. ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form)

ตารางที่ 115 ค่าความเที่ยงของคะแนนการตอบแบบประเมินตนเองในรูปแบบฟอร์มสั้น (Short-Form) โดยรวมและจำแนกรายด้าน จำนวน 66 ข้อ

ฉบับที่ (ด้าน)	ความเที่ยง
การวางแผนและเตรียมการสอน	0.9559
การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	0.8568
การจัดการเรียนการสอน	0.9212
ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	0.8559
รวมทั้ง 4 ฉบับ	0.9538

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรลโมเดลคุณภาพการปฏิบัติงานของครู (TPQ) รูป

DATE: 6/29/ 1

TIME: 17:32

DOS L I S R E L 8.10

BY

KARL G JORESKOG AND DAG SORBOM

This program is published exclusively by

Scientific Software International, Inc.

1525 East 53rd Street - Suite 530

Chicago, Illinois 60615, U.S.A.

Voice: (800)247-6113, (312)684-4920, Fax: (312)684-4979

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-93.

Partial copyright by Microsoft Corp., 1993 and Media Cybernetics Inc., 1993.

Use of this program is subject to the terms specified in the

Universal Copyright Convention.

The following lines were read from file TPQ.DAT:

A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS (TPQ)

DA NI=4 NO=934 MA=CM

LA

PLAN1 ENVR2 INST3 PROF4

KM

1.000

.258 1.000

.672 .386 1.000

.620 .252 .732 1.000

MEAN

3.84 4.02 4.01 3.83

SD

0.69 0.89 0.71 0.83

MO NX=4 NK=1 LX=FU,FI PH=SY,FR TD=SY,FI

FR LX 1 1 LX 2 1 LX 3 1 LX 4 1 C

TD 1 1 TD 2 2 TD 3 3 TD 4 4

LK

'TPQ'

OU SE TV RS RC RO FS MI AD=OFF

A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS (TPQ)

NUMBER OF INPUT VARIABLES 4
 NUMBER OF Y - VARIABLES 0
 NUMBER OF X - VARIABLES 4
 NUMBER OF ETA - VARIABLES 0
 NUMBER OF KSI - VARIABLES 1
 NUMBER OF OBSERVATIONS 934

A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS (TPQ)

COVARIANCE MATRIX TO BE ANALYZED

	PLAN1	ENVR2	INST3	PROF4
PLAN1	.95			
ENVR2	.16	1.58		
INST3	.33	.24	1.01	
PROF4	.36	.19	.43	1.38

A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS (TPQ)

PARAMETER SPECIFICATIONS

LAMBDA-X

TPQ

PLAN1	1
ENVR2	2
INST3	3
PROF4	4

THETA-DELTA

	PLAN1	ENVR2	INST3	PROF4
	5	6	7	8

A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS (TPQ)

Number of Iterations = 3

LISREL ESTIMATES (MAXIMUM LIKELIHOOD)

LAMBDA-X

TPQ

PLAN1 .51

(.04)

12.68

ENVR2 .33

(.05)

6.38

INST3 .65

(.04)

14.57

PROF4 .66

(.05)

13.34

PHI

TPQ

1.00

THETA-DELTA

PLAN1 ENVR2 INST3 PROF4

.69 1.48 .58 .94

(.04) (.07) (.05) (.06)

16.11 20.62 11.22 14.68

SQUARED MULTIPLE CORRELATIONS FOR X - VARIABLES

PLAN1 ENVR2 INST3 PROF4

.28 .07 .42 .32

GOODNESS OF FIT STATISTICS

CHI-SQUARE WITH 2 DEGREES OF FREEDOM = 2.09 (P = 0.35)

ESTIMATED NON-CENTRALITY PARAMETER (NCP) = 0.086

90 PERCENT CONFIDENCE INTERVAL FOR NCP = (0.0 ; 8.03)

MINIMUM FIT FUNCTION VALUE = 0.0022

POPULATION DISCREPANCY FUNCTION VALUE (F0) = 0.000092

90 PERCENT CONFIDENCE INTERVAL FOR F0 = (0.0 ; 0.0086)

ROOT MEAN SQUARE ERROR OF APPROXIMATION (RMSEA) = 0.0068

90 PERCENT CONFIDENCE INTERVAL FOR RMSEA = (0.0 ; 0.066)

P-VALUE FOR TEST OF CLOSE FIT (RMSEA < 0.05) = 0.85

EXPECTED CROSS-VALIDATION INDEX (ECVI) = 0.019

90 PERCENT CONFIDENCE INTERVAL FOR ECVI = (0.019 ; 0.028)

ECVI FOR SATURATED MODEL = 0.021

ECVI FOR INDEPENDENCE MODEL = 0.36

CHI-SQUARE FOR INDEPENDENCE MODEL WITH 6 DEGREES OF FREEDOM = 331.41

INDEPENDENCE AIC = 339.41

MODEL AIC = 18.09

SATURATED AIC = 20.00

INDEPENDENCE CAIC = 362.77

MODEL CAIC = 64.80

SATURATED CAIC = 78.39

ROOT MEAN SQUARE RESIDUAL (RMR) = 0.015

STANDARDIZED RMR = 0.011

GOODNESS OF FIT INDEX (GFI) = 1.00

ADJUSTED GOODNESS OF FIT INDEX (AGFI) = 0.99

PARSIMONY GOODNESS OF FIT INDEX (PGFI) = 0.20

NORMED FIT INDEX (NFI) = 0.99

NON-NORMED FIT INDEX (NNFI) = 1.00

PARSIMONY NORMED FIT INDEX (PNFI) = 0.33

COMPARATIVE FIT INDEX (CFI) = 1.00

INCREMENTAL FIT INDEX (IFI) = 1.00

RELATIVE FIT INDEX (RFI) = 0.98

CRITICAL N (CN) = 4120.50

A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS (TPQ)

FITTED COVARIANCE MATRIX

	PLAN1	ENVR2	INST3	PROF4
PLAN1	.95			
ENVR2	.17	1.58		
INST3	.34	.22	1.01	
PROF4	.34	.22	.43	1.38

FITTED RESIDUALS

	PLAN1	ENVR2	INST3	PROF4
PLAN1	.00			
ENVR2	-.01	.00		
INST3	-.01	.03	.00	
PROF4	.01	-.03	.00	.00

SUMMARY STATISTICS FOR FITTED RESIDUALS

SMALLEST FITTED RESIDUAL = -.03

MEDIAN FITTED RESIDUAL = .00

LARGEST FITTED RESIDUAL = .03

STEMLEAF PLOT

- 2|3

- 0|1620000

0|3

2|8

STANDARDIZED RESIDUALS

	PLAN1	ENVR2	INST3	PROF4
PLAN1	.00			
ENVR2	-.41	.00		

INST3 -1.10 1.41 .00
 PROF4 1.41 -1.10 -.41 .00

SUMMARY STATISTICS FOR STANDARDIZED RESIDUALS

SMALLEST STANDARDIZED RESIDUAL = -1.10

MEDIAN STANDARDIZED RESIDUAL = .00

LARGEST STANDARDIZED RESIDUAL = 1.41

STEMLEAF PLOT

- 1|11
 - 0|440000
 0|
 1|44

A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS (TPQ)

QPLOT OF STANDARDIZED RESIDUALS

3.5.....

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

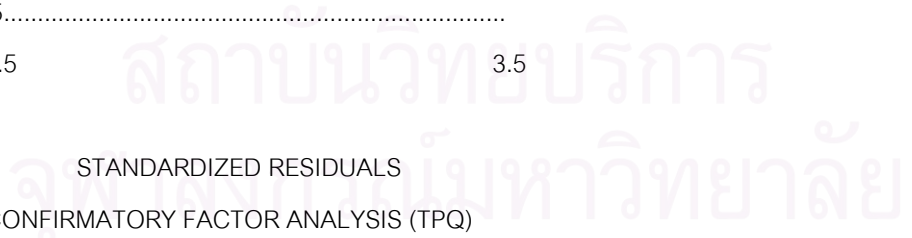

-3.5.....

-3.5 3.5

STANDARDIZED RESIDUALS
 A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS (TPQ)
 MODIFICATION INDICES AND EXPECTED CHANGE
 NO NON-ZERO MODIFICATION INDICES FOR LAMBDA-X
 NO NON-ZERO MODIFICATION INDICES FOR PHI

MODIFICATION INDICES FOR THETA-DELTA
 PLAN1 ENVR2 INST3 PROF4


```

-----
PLAN1    --
ENVR2    .17    --
INST3    1.22    1.98    --
PROF4    1.98    1.22    .17    --

```

EXPECTED CHANGE FOR THETA-DELTA

```

PLAN1    ENVR2    INST3    PROF4
-----

```

```

PLAN1    --
ENVR2    -.02    --
INST3    -.08    .06    --
PROF4    .10    -.05    -.04    --

```

MAXIMUM MODIFICATION INDEX IS 1.98 FOR ELEMENT (3, 2) OF THETA-DELTA

A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS (TPQ)

FACTOR SCORES REGRESSIONS

KSI

```

PLAN1    ENVR2    INST3    PROF4
-----

```

```

TPQ    .28    .08    .42    .27

```

THE PROBLEM USED 2928 BYTES (= 1.1% OF AVAILABLE WORKSPACE)

TIME USED: .1 SECONDS

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาวรัชนีวรรณ สงชู เกิดเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2516 ที่อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา วิชาเอกการประถมศึกษา วิชาโท การบริหารการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ จังหวัดสงขลา เมื่อปี การศึกษา 2539 (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2542 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งยาง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย